

Catalogus

Boekencollectie, Muziekcollectie: handschriften en drukken, en

‘Lofdichten’ van het Begijnhof te Turnhout

Eigendomsmerken

Hugo Vanden Bossche

Hugo Vanden Bossche
De Vrienden van het Begijnhof van Turnhout vzw.
Begijnhofmuseum
Begijnhof 56
2300 Turnhout
2022
www.vriendenbegijnhof.be webpagina Artikels 1.3
<https://anet.be/record/lvdopac/c:lvd:15286164/N>
E-mail: hugo.vdbossche@skynet.be

Catalogus Boekencollectie, Muziekcollectie: handschriften en drukken,
en ‘Lofdichten’ van het Begijnhof te Turnhout

Eigendomsmerken

Hugo Vanden Bossche

De Vrienden van het Begijnhof van Turnhout vzw

Verbeterd en uitgebreid – maart 2022

Online: www.vriendenbegijnhof.be webpagina Artikels 1.3
<https://anet.be/record/lvdopac/c:lvd:15286164/N>

Bijlage: Is het ‘Responsoriaal Processionale’ alleen maar een Processieboek?

INHOUD

Voorwoord	3
Boekencollectie van het begijnhof van Turnhout (16de – 20ste eeuw)	5
Tabel 1: Aantal boekbanden en boeken (boeken- en muziekcollectie)	5
Tabel 2: Muziekcollectie: aantal handschriften en drukken: boeken, verzamelmappen, partituren	6
Tabel 3: Samenvatting Eigendomsmerken	7
Tabel 4: Aantal 'lofdichten'	8
Boekencollectie begijnhof van Turnhout 16de – 20ste eeuw	9
I. Boeken van de Pastoor Mermansstichting (fondatie van het Sint-Jansconvent)	9
Inleiding	9
Boeken 16 ^{de} eeuw TUbeg M1501 - TUbeg M1512	10
<i>Fasciculus myrre</i> (oudste boek)	13
Boeken 17 ^{de} eeuw TUbeg M1601 - TUbeg M1665	15
Thomas a Kempis	19
Ignatius van Loyola (Geestelycke Oeffeninghen)	20
Maria a S ^{TA} Teresia, Alias Petyt	23
Joannes Evangelista van 's-Hertogenbosch	24
Heidelbergse catechismus	32
Dans-merckten	36
Frans Vervoort	39,48
II. Boeken nagelaten door begijnen, 'bewoonsters begijnhof'	44
 II.1. Boeken 16de eeuw	44
<i>Die grote evangelische peerle</i>	44
TUbeg B1501 – TUbeg B1510	44
 II.2. Boeken 17de eeuw	48
TUbeg 1601 -TUbeg B1682	48
Michiel Zachmoorter	49
Corsendonk	50
Johannes Tauler	55
 II.3. Boeken 18de eeuw	67
TUbeg B1701 – TUbeg B17132	67
H. Begga	67
Dadelpalm	79
<i>'Regels ende Statuten vanden Beggynhove tot Turnhout'</i>	95
 II.4. Boeken 19de eeuw	96
TUbeg B1801 – TUbeg B18190	96
<i>Saint Jérôme</i> . [Hiëronymus] -	98
<i>Histoire de sa vie et extraits de ses écrits</i>	
Vulgaat	100
<i>De Brieven van den H. Hiëronymus</i>	101
 II.5. Boeken 20ste eeuw	124
TUbeg B1901 – TUbeg B19185	124
H. Arnold Janssen de heilige van Steyl	132
<i>Statuten en gebruiken van het begijnhof te Turnhout</i> .	134
Kardinaal J.E. van Roey.	
TUbeg B19186 - TUbeg B19192 (Boeken van het begijnenkoor gevonden op het oksaal van de H. Kruiskerk)	143
 II.6. Boeken zonder titelblad - zonder datum	147
TUbeg B17X1 – TUbeg BX5	147
 II.7. Boeken Begijnhofmuseum (Mermanskamer)	147
TUbeg M1603, TUbeg M1637, TUbeg B1682 TUbeg [BMu1],	
TUbeg B17130 [BMu2], TUbeg B17131[BMu3], TUbeg B17132 [BMu4],	

TUbeg B18189	147
II.8. Boeken in het archief die niet meer aanwezig waren in het Begijnhofmuseum	149
Bijlage: boeken op het begijnhof van auteurs die door Josephus Geldolfus Van Ryckel worden vermeld	150
Literatuur boekencollectie	153
III. Muziekcollectie: Handschriften en Drukken [boeken, partituren]	154
Inleiding 'geschiedenis'	154
III.1. Handschriften	155
B TUbeg Hs 01 – B TUbeg Hs 17	
III.2. Drukken	230
B TUbeg Dr 01 – B TUbeg Dr 56	
Bronnen en Noten	244
III.3. Lied (zang) boeken) met muzieknotatie die in de boekencollectie en niet in de muziekcollectie werden opgenomen	247
IV. Lofdichten, huldedichten, feest- en vreugdeliederen, 'Souvenir de Profession'	249
Inleiding	249
Lijst: Lof- en Huldedichten (feest- en vreugdeliederen, 'souvenir de profession')	250
Teksten 'lofdichten'	252
IV.1. Begijnen	252
IV.1.1. Professie	252
Viering eremis en professies	274
IV.2. Jubilarissen	276
IV.2.1. Begijnen	276
'Souvenir de Profession de Mademoiselle Octavie Van Genechten' (1899)	285
IV.2.2. Priesters	289
Literatuur 'Lofdichten'	293
BIJLAGE	
Is het 'Responsoriaal Processionale' alleen maar een Processieboek?	294
Inleiding	294
Processies op het Turnhoutse begijnhof (begin 20 ^{ste} eeuw)	295
Beschrijving van het 'Responsoriaal Processionale'	295
H. Kruis-/Sacramentsprocessie Begijnhof Turnhout	306
Toegevoegde gebeden en gezangen (ca. 1626)	310
Bespreking	311
Besluit	314
'Liturgisch muziekhandschrift dat vooral officiegezangen bevat waarvan een deel ook processiegezangen zijn'.	
Literatuur en Noten	314

Voorwoord

Vanaf de stichting van het Begijnhofmuseum in 1953 werden de boeken die eigendom waren van begijnen, begijnpastoors en onderpastoors (kapelaans en assistenten), van het noviciaat, infirmerie, het koor en kerk en ook later van priesters op rust, in het museum verzameld en bewaard.

Omdat een uitbreiding van het museum niet kon en de collectie ‘moeilijk’ toegankelijk was voor onderzoekers werd beslist 628 boekbanden uit de 16de tot en met de 20ste eeuw over te brengen naar het Stadsarchief Turnhout. Zeven boekbanden bleven achter in de pastoor Mermanskamer van het Begijnhofmuseum.

Voordat de boeken naar het Stadsarchief verhuisden werden de boeken uit de 16de t.e.m. de 20ste eeuw geïnteriseerd. De door Johan Van Gorp samengestelde inventaris van de boeken uit de 16de t.e.m. de 18de eeuw vormde de basis van deze catalogus¹. De verzamelde gegevens werden aangepast aan de door Alain Van Hove (medewerker Stadsarchief Turnhout) in de ‘Short title catalogue Vlaanderen’ (stcv²) opgenomen bibliografische beschrijvingen van de handgedrukte boeken die van de pers kwamen in Vlaanderen vóór 1801. Ook uit de ‘catalogus bibliotheek archief stad Turnhout’ werden gegevens overgenomen.

In december 2017 werden er 53 boekbanden in het Stadsarchief teruggevonden. Een groot aantal is waarschijnlijk afkomstig uit de bibliotheek van de pastorie.

Daarnaast worden 12, in het Stadsarchief bewaarde drukken weergegeven die mogelijk op het begijnhof aanwezig waren. Ook 8 boekbanden (aangekocht vóór 1948: op 4 juni 1948 werd een mannenkoor gesticht) die op het oksaal van de H. Kruiskerk aanwezig waren werden geïnteriseerd.

Voor de realisatie van de catalogus kon ik rekenen op de hulp van Bert Tops³ (inventarisatie van een deel van de boeken uit de 16de – 18de eeuw), van Alain Van Hove en Bart Sas (Stadsarchief Turnhout), van Johan Van Gorp voor de ongepubliceerde teksten en tabellen en van Marie-Paule Peeters voor het ter beschikking stellen van de door pastoor E.J.H. Frickel (begijnhofpastoor van 1948 tot 1980) opgestelde ‘*Lijst der boeken op de pastorie*’ (rond 1950). Deze lijst bevat 100 boekbanden uit de 16de t.e.m. 18de eeuw.

In de catalogus worden niet alleen de kenmerken van de gedurende vijf eeuwen op het begijnhof gebruikte/bewaarde boeken beschreven, voor zover als mogelijk, werd ook naar de herkomst (eigendomsmerken) van de boeken gezocht.

In deze catalogus wordt ook de door Pieter Mannaerts en Els Vercammen (Resonant) opgestelde inventaris van de muziekcollectie van het Begijnhof te Turnhout (2004)⁴ opgenomen, besproken en uitgebreid.

Deze catalogus bevat 17 handgeschreven boeken en 1 verzamelmap (2 bundels), 60 drukken (21 boeken, 1 verzamelmap, 14 bundels die samen 32 partituren bevatten en 23 (losse) partituren).

¹ Basis: inventaris boeken 16de -18de eeuw samengesteld door Johan Van Gorp, niet gepubliceerd.

² De stcv-nummers worden vermeld naast de catalogusnummers

³ Gefinancierd door De Vrienden van het Begijnhof van Turnhout vzw

⁴ Mannaerts P., Vercammen E. (2004) *Inventaris van de muziekcollectie van het begijnhof te Turnhout*. Resonant in samenwerking met de Vrienden van het begijnhof van Turnhout vzw, Turnhout archief en musea, en met steun van de Provincie Antwerpen. Deze inventaris kan geraadpleegd worden in het Stadsarchief Turnhout en op www.vriendenbegijnhof.be webpagina Artikels 1.18

De boek - en muziekcollectie omspannt een periode van vijf eeuwen [oudste boek 1539: *Fasciculus myrre* (Bussekijn van Mirren) , recentste boek 1980: *Kruisweg van de Kleine Zielen*]. Tot op dit ogenblik bevatten beide collecties samen 759 gedrukte boekbanden die 829 gedrukte boeken bevatten. Daarnaast zijn er 17 handgeschreven boeken wat het totaal aantal boekbanden op 776 en het aantal boeken op 846* brengt. Hierin zijn 448 eigendomsmerken aanwezig. Ook de tot heden gevonden (38) lof- en huldedichten, feest- of vreugdeliederen worden beschreven.

Een uitgebreide bespreking van het responsoriaal processionale (midden 16de eeuw, catalogusnummer B TUBeg Hs 01) wordt gegeven in bijlage. Hierbij wordt aangeduid voor welke liturgische diensten de responsoria, verzen, antifonen, hymnen, ... bedoeld waren. In feite is dit muziekhandschrift veel meer dan een processionale; het manuscript bevat collectegeboden en vooral gezangen voor ondermeer het nachtofficie (metten), het avondofficie (vespers) en andere getijden. Misschien kan dit prachtig boek beter omschreven worden als een 'Liturgisch muziekhandschrift dat vooral officiegezangen bevat waarvan een deel ook processiegezangen zijn'.

Mijn dank gaat naar de Vrienden van het Begijnhof van Turnhout (feitelijke vereniging en vzw) en de medewerkers van het Begijnhofmuseum, die ervoor gezorgd hebben dat de boekencollectie (inclusief de boeken uit de muziekcollectie) tot 2015 bewaard is gebleven. Een speciaal woord van dank aan Johan Van Gorp die een eerste inventaris van de boeken uit de zestiende tot de achttiende eeuw heeft samengesteld en aan Marcel Proost † en Joost Termont die er voor gezorgd hebben dat de, door de begijnen nagelaten muziekboeken en partituren konden geïnventariseerd worden. Veel dank aan mijn echtgenote, Jeannine Corthals, voor het nalezen van de catalogus.

Noot

*Bij de convoluten werden alleen de boeken geteld en niet de losse bladen en katernen. Als alle toevoegingen worden meegeteld zijn er 895 'objecten' aanwezig.

Hugo Vanden Bossche

Boekencollectie van het begijnhof van Turnhout

16de - 20ste eeuw

Tabel 1. Boekencollectie – Muziekcollectie Begijnhof

Periode	Boekbanden	Boeken ¹
Boeken Mermansstichting (I. 1 -2)		
16 ^{de} eeuw:	12	14
17 ^{de} eeuw:	73	99
Totaal	85	113
Boeken nagelaten door begijnen, ‘bewoonsters begijnhof’² begijnenkoor, begijnhofpastoors, geestelijken en ‘leken’ (II. 1-6)		
16 ^{de} eeuw	9	9
17 ^{de} eeuw	80	90
18 ^{de} eeuw	138	148
19 ^{de} eeuw	189	206
20 ^{ste} eeuw	223	223
Boeken zonder titelblad en datum	5	7
Totaal	644	683
‘Boekencollectie’ Totaal I.1-2 + II. 1-6	729	796
In het archief bewaarde boeken: (mogelijk) afkomstig van het begijnhof (II.8)		
16 ^{de} eeuw	1	1
17 ^{de} eeuw	3	3
18 ^{de} eeuw	4	4
19 ^{de} eeuw	4	4
Totaal	12	12
Totaal: I. + II.1--6 + II.8	741	808
Totaal gedrukte boeken muziekcollectie (III) (Tabel 2)	18	21
TOTAAL gedrukte boeken (I + II + III)	759	829
Aantal handgeschreven ‘boeken’ muziekcollectie	17	17
TOTAAL	776	846

1. Bij de convoluten werden alleen de boeken geteld en niet de losse bladen en katernen. Als alle toevoegingen worden meegeteld zijn er 895 ‘objecten’ aanwezig.

2. Deze boeken bevatten namen van geestelijke dochters en van bewoonsters van het begijnhof die niet in de lijsten van de geprofeste begijnen voorkomen. Hierbij worden ook dames --mogelijk begijnen-- gerekend waarvan alleen de voornaam of gedeeltelijk onleesbare namen worden vermeld.

Tabel 2. Muziekcollectie: Handschriften en Drukken

Handschriften				
Periode	Boeken	Verzamel mappen ¹	‘Bundels’ (Aantal ‘partituren’)	Partituren (Losse bladen)
16 ^{de} eeuw	1			
17 ^{de} eeuw	1			
18 ^{de} eeuw	9			
19 ^{de} eeuw	4			
18 ^{de} – 20 ^{ste} eeuw		1 ¹		
20 ^{ste} eeuw	1			
Totaal	17	1		
Drukken				
17 ^{de} eeuw	5 (2 convoluten)			
18 ^{de} eeuw	2			
19 ^{de} eeuw	5		8 (20)	8
20 ^{ste} eeuw	7		5 (12)	15
18 -20 ^{ste} eeuw		1 ²		
19 – 20 ^{ste} eeuw	2 (convoluut)		1 (2 ³)	
Totaal ⁴	21 (18 boekbanden)	1	14 (34)	23
Totaal Hs + Dr	3	2	14 (34)	23

1. Bevat losse ‘gezangen’

2. Bevat fragmenten van gezangen

3. B TUbeg Dr 08 bevat 2 partituren + een boek(je) waarvan alleen het schutblad en titelblad nog aanwezig zijn.

4. 18 + 1 + 14 + 23 = 56 drukken (B TUbeg Dr 01 - B TUbeg Dr 56)

Tabel 3: Samenvatting Eigendomsmerken¹

Periode	Begijnen	‘Bewoonsters begijnhof’ ²	Noviciaat	Koor Hoogzaal H.-Kruiskerk Begijnhof	Begijnhof-pastors (Pastorie)	Geestelijken + ‘Leken’ ⁵	Som
---------	----------	--------------------------------------	-----------	--------------------------------------	------------------------------	-------------------------------------	-----

I.1-2 Boeken Pastoor Mermansstichting

16 ^{de} eeuw	1	4			10 ^{3a}	7	22
17 ^{de} eeuw	15	7			57 ^{3b}	5	84
Totaal	16	11			67	12	106

II. Boeken nagelaten door begijnen, ‘bewoonsters begijnhof’, begijnhofpastors, geestelijken en ‘leken’

16 ^{de} eeuw	2				2	1	5
17 ^{de} eeuw	25	13		2	22 ⁴	10	72
18 ^{de} eeuw	46	27	16	4	3	11	107
19 ^{de} eeuw	37	12	21	3	8		81
20 ^{ste} eeuw	18	3		12	10		43
Museum					1 (Mu 2)		1
Totaal II.8 Stadsarchief	4	1			4		9
Totaal [II.1-II.6] + II.8	132	56	37	21	50	22	318
Totaal I + II	148	67	37	21	117	34	424

III. Muziekcollectie Handschriften en Drukken

Handschriften ⁶	8	1		2			11
Drukken	9 + 2 ⁷			2			13
Totaal	19	1		4			24
Totaal I+II+III	167	68	37	25	117	34	448

1. Per boekband worden er 1 tot 5 ‘namen’ vermeld.

2. Deze boeken bevatten namen van geestelijke dochters en van bewoonsters van het begijnhof die niet in de lijsten van de geprofeste begijnen voorkomen. Hierbij worden ook dames --mogelijk begijnen-- gerekend waarvan alleen de voornaam of gedeeltelijk onleesbare namen worden vermeld.

3a. 1 boek (M1506) werd nagelaten door begijnhofpastoor en koordeken Nikolaus Cuylen (pastoor: 1632 – 1675)

3b. Een boekband (M1644, 2 boeken) was eigendom van pastoor Mermans’ opvolger, koordeken, Henricus J. van Cantelbeeck (pastoor: 1697 -1726).

4. 18 boekbanden waren eigendom van koordeken en begijnhofpastoor, Ivo Hovelius (pastoor: 1599 -1632).

5. Geestelijken en leken die al of niet op het begijnhof woonden, een aantal boekbanden zijn schenkingen.

6. Waarschijnlijk waren alle (17) handschriften eigendom van de koorleidster, koorleden en/of het koor. In de tabel werden alleen deze opgenomen waarin een duidelijk eigendomsmerk wordt vermeld.

7. Bij twee drukken wordt alleen ‘Begijnhof’ vermeld.

Tabel 4: Aantal lofdichten, huldedichten, feest- en vreugdeliederen, souvenir professie

Periode	Begijnen				Begijnhof Pastoors		Priesters op rust	Som
	Professie	Jubilarissen						
		25 jaar begijn	50 jaar begijn	50 jaar koor	25 jaar Begijnhof- pastoor	50 jaar priester	50 jaar priester	
18 ^{de} eeuw	10 ¹				1			11
19 ^{de} eeuw	11 ²							11
20 ^{ste} eeuw	3	2	7	1	1	1	1	16
Totaal	24	2	7	1	2	1	1	38

1. Een lofdicht werd opgesteld bij de Eremis van Joannes Gerardus Bouwen en de professie van zijn zus Maria Theresia en zijn nicht Theresia Cnaps.

2. 1 van deze dichten is 'Souvenir de Profession de Mademoiselle Octavie Van Genechten au Béguinage de Turnhout' (Tubeg L31). Het werd in 1899 door Gust Van Ravestyn samengesteld, de tekst is mogelijk door begijn Octavie Van Genechten geschreven bij haar professie op 30 juni 1874.

Boekencollectie van het begijnhof van Turnhout 16de - 20ste eeuw¹

I. Boeken pastoor Mermansstichting (fundatie van het Sint-Jansconvent)

Inleiding

Joannes Mermans (°Mol 11.12.1630 - †Turnhout 1.03.1697, begraven in de H. Kruiskerk, middelste rij vooraan) was kapelaan (*vicarius*) op het begijnhof van 1664 tot 1677 en pastoor van 1677 tot 1697. Hij liet in ca. 1680 op eigen kosten op het hof een huis bouwen (nu huisnummer 56) waar hij het naar zijn patroonheilige genoemde Sint-Jansconvent stichtte (1ste akte 11.04.1693). Dit convent werd gesticht eerst voor 12 daarna voor 10 begijnen afkomstig uit Mol, Dessel, Balen ‘*ende by gebreken van desen*’ ook uit Kasterlee, Geel, Meerhout, Retie en Turnhout^{2,3}.

In het derde kapittel ‘van de *Fondatie – Regel van het St Jans Konvent*’³ staat: “*item sal de Meesteresse sorge dragen, dat in dese fondatie wordt goeden regel gehouden, van op sijentydt te gaen in den dienst Godts, volgens den regel der beggijntiens; ook dat de godvruchtige oefeningen van dese begeynen in huys onderhouden worden, als te lesen het Cransken van Ons L. Vrouwe, de seven Salmen [psalmen] der penitentie, met de litanie van Ons L. Vrouwe van Loretten [Loreto], ende noch andere litanie naer haere devotie, oock datter alle dage eene geestelijcke lesse gelesen wordt duerende omtrent een halfuer, waer toe den Heer Fondateur veele geestelijcke boecken aen de fondatie zal laeten; dese geestelijcke oefeninge sal met de weke van ieder begeyntien in hijs voorgelesen worden, ende daer sullen de andere inwoonende begeyntiens daer oock present houden, om dese Godtvruchtige lesse ende oefeninge samen te hooren, soo dat op dien tijdt niemant sal vermogen uijt te gaen, oft uyt te blijven, als met oorlof van de Meesteresse aldaer, en sij en sal oock niemant op dien tijdt oorlof geven, als in saechen die geen en uytstel en vereysschen of te lijden*”. De meesteres moest ook de boeken goed bewaren. In hetzelfde kapittel staat dat zij elk jaar niet alleen de rekeningen aan de pastoor en de ‘hofmeesteresse’ moest voorleggen maar ook alle meubelen, huisraad en boeken die ‘den Heer Fondateur’ aan de fundatie heeft geschonken, moest tonen. Pastoor Mermans had voor die tijd een welvoorzien bibliotheek. Uit archiefdocumenten van de Oude Universiteit Leuven blijkt dat Mermans bij testament al zijn Latijnse boeken had afgestaan aan de Pedagogie De Burcht te Leuven.⁴ Vermoedelijk door de vernietiging van de universiteitsbibliotheek in 1914, zijn de Latijnse boeken in as opgegaan.

Nederlandse, Franstalige en enkele Latijnse boeken uit de zestiende en zeventiende eeuw zijn in het convent gebleven.

Vijfentachtig boekbanden (bevatten 113 boeken) uit de 16de en 17de eeuw zijn op het begijnhof gebleven. Er zijn 72 boekbanden met eigendomskenmerijstken aanwezig. Hiervan zijn 38 boekbanden die zeker eigendom waren van pastoor Mermans. Vierendertig boekbanden werden door ondermeer begijnen en begijnhofpastoors aan de pastoor Mermansstichting geschonken. In de lijst van de boeken nagelaten door begijnen, ‘bewoonsters begijnhof’, begijnhofpastoors, geestelijken en leken worden nog 8 boekbanden (11 boeken) vermeld die door begijnen aan de ‘pastoor Mermans fondatie’ (‘Sint-Jansconvent fondatie’) werden geschonken.

Literatuur en Noten

1. De inventarisatie van een deel van de boeken uit de 16de tot en met de 18de eeuw gebeurde in samenwerking met **Bert Tops**.
2. Vanden Bossche H. *Begijnen, begijnhoven en het begijnhof van Turnhout*. Vzw Vrienden van het begijnhof/Brepols Publishers 2013: 1ste druk, 2019: 2de druk, p. 111-114.
3. Afschrift van testamentaire beschikkingen en codicillen van pastoor Joannes Mermans over de fundatie Mermans (1693-1697) Stadsarchief Turnhout. Archief Begijnhof van Turnhout. Referentie code: 203#101.
4. Rijksarchief Leuven, Archief Oude Universiteit, nr. 1749, Stichting van de Bursa Mariana (Mol) door Jan Mermans, van Mol, S.Th.B., pastoor van het begijnhof van Turnhout, bij akte van 5 augustus 1676: akte; testament; beheer; stamboom; toekenning. 1676-1794. Opgezocht door Bert Tops. Uit archiefdocumenten van de Oude Universiteit blijkt dat Mermans bij testament verleden voor notaris Slaets op 27 april 1697 al zijn Latijnse boeken had afgestaan aan de Pedagogie De Burcht te Leuven (Bert Tops).

I.1 Boeken 16de eeuw¹ (Mermansstichting)

Inventarisatie in samenwerking met Bert Tops

TUbeg M1501 (c:stcv:12921736¹)

Apologia catholica, dat is, catholijcke antwoorde op een kettersch boecxken [geschreven door] Gaspari Greuinchouij, 'geusch predikant tot Rotterdam'. [apologia = verdediging]

Auteur: Franciscvs Costervs [Franciscus Costerus, Frans de Costere, (°Mechelen, 13 of 16 juni 1532 - †Brussel, 6 december 1619)]², Societatis Jesu.

Gedrukt: T'Antwerpen; By Joachim Trognesium; M.D.XCVIII [1598]; 225 p.

[Joachim Trognaesius, soms Trognesium of Trogney (†23 juni 1624)]

Elektronisch beschikbaar:

Teneo Apologia catholica, dat is, catholijcke antvvoorde op een kettersch boecxken Gaspari Greuinchouij, geusch predikant tot Rotterdam (lias.be)

Eigendomsmerk: 'Ex. lib. Hans Vossii past. in Dessel 1626' [Hans Vossius, pastoor van Dessel, 1626, 1ste eigenaar?]; J. Mermans [Joannes (Jean) Mermans, vóór 1697]

Plaats kenmerk: 12 (fiche begijnhof Turnhout PII: Pastorij, schap 2; vermeld in de lijst van pastoor Frickel)

Bijlage: p. 126: afbeelding van Philippus Melanchthon (geboren als Philip Schwartzerd °Bretten (Duitsland) 1497 - † Wittenberg 1560). Duits filosoof, theoloog en onderwijshervormer. Vriend (rechterhand) van Maarten Luther en na het overlijden van Luther (†1546) leider van de reformatie.

Literatuur en Noten

Vanden Bossche H. *Begijnen en boeken. De boekencollectie van het begijnhof in Turnhout* (deel 1). Begijnhofkrant 55 (2017) 2-9. www.vriendenbegijnhof.be Webpagina: Artikels 1.9

1. Short title catalogue Vlaanderen (stcv)

2. teksten tussen vierkante haken zijn afkomstig van de samensteller van de catalogus

TUbeg M1502 convoluut

1. (c:stcv: 12921747)

Cathollicke sermoenen op de evangelien van de sondaghen naer sinxen tot den advent

Franciscvs Costervs [Franciscus Costerus², Frans de Costere, †1619], priester S.J.;

Gedrukt: t'Antwerpen; By Joachim Trognesium [Trognæsius, drukker, boekverkoper, †1624]; 1598; 342 p.

2. (c:stcv:6174770)

Vierthien cathollicke sermoenen op de evangelien der sondaghen van den advent tot den vasten;

Franciscvs Costervs, priester S.J.; [t'Antwerpen; By Joachim Trognesium; 1601]; 340p. (zie ook M16A1).

Jaar van uitgaven: 1601/1604/1608

Eigendomsmerk: 'Theodorus J.nes Helmond' (...) [Theodorus Joannes Verbraecken (Verbraken)]; 'desen boek behor toe aen de fondatie van mijn heer Joannes Meremans eertijds pastor van desen hooven' [fundatie Mermans, na 1697]; achteraan: Theodorus Jo. De latere Abt van de Norbertijnen abdij van Tongerlo, Theodoor Verbraecken (1629-1644) was, volgens het Monasticon [een lijst van kloosters, een naslagwerk waarin thematisch de bronnen (archiefbescheiden, literatuur en documentatie) zijn opgenomen], pastoor van Mierlo (Noord Brabant, Nederland) vanaf 1605 en bleef dat 24 jaar.

Bronnen:

Katholyk Meyerysch Memorieboek Behelzende de oprichting van het Bisdom van 'Hertogenbosch ... By Anthonius van Gils. Gedrukt: Te 'sBosch, bij J.J. Arkeseyn, 1819, pp. 423- 425.

<https://books.google.be/books?id=jxdgAAAACAAJ&lpg=PA423&ots=XuZ2HM1sHK&dq=Theodorus%20Verbraken%20helmond&hl=nl&pg=PA423#v=onepage&q=Theodorus%20Verbraken%20helmond&f=false>

Archivarius Pater Kees van Heijst o.praem, Norbertijnenabdij Tongerlo (Bert Tops).

1. De boeknummers worden voorafgegaan door TUbeg (Turnhout begijnhof). Voor het opzoeken van een boek volstaat het nummer van het boek, bv. M1501. M = Mermansstichting, B = begijnhof. Voor de muziekcollectie is de door Pieter Mannaerts en Els Vercammen gebruikte nummering behouden.
2. In de 17de eeuw vormden de preekverzamelingen van de jezuïet Costerus het meest verspreide werk in dit genre (Gielis M. 2007).

TUbeg M1503 (c:stcv:3126409)

Viifthien catholïcke sermoonen op de evangelien der sondaghen van het beghinsel des vastens tot de heylighe dryvvdichheydt [Drievuldigheid]; Franciscus Costerus [Franciscus Costerus, Frans de Costere], Priester der Societeyt Iesu.;

Gedrukt: by Joachim Trognesium; **1604**; 513 p.

Eigendomsmerk: *usu Fruitur, (...) pastor in Mierlo 1630 (...) et in Tilburch, Sicut Aquila*

[Augustinus Wichmans]; *fr. (Gourlio? Boiu), me tenitur; frater Freder (...); Joannes Mermans* [Joannes Mermans, voor 1697], *desen boek hoort toe aen sijne fondatie* [fundatie Mermans].

Op dit boek staat een kenteken met een veer, een 'rondje' met de letter G en twee veren, dit is het 'kenteken' van Fr. Guilielmus Pluijms, in 1663 pastoor van Mierlo (Noord-Brabant).

Augustinus Wichmans (Antwerpen, 1596 - Tongerlo, 1661) is pastoor geworden in Mierlo in 1630; in 1632/1633 werd hij pastoor te Tilburg (tot 1642). Hij volgde in 1644 Theodorus Verbraken op als abt (1644-1661) van de Abdij van Tongerlo.

Bijlage: p. 114-115 *den derden sondach in de vasten*

Bronnen:

Katholyk Meyerssch Memorieboek Behelzende de oprichting van het Bisdom van 'Hertogenbosch ... By Anthonius van Gils. Gedrukt: Te 'sBosch, bij J.J. Arkeseyn, 1819, pp. 423, 502, 513.

TUbeg M1504 (c:stcv:12921752)

Den schadt der Catholicker sermoonen : waer inne verthoont worden de verholentheden des christen gheloofs ... ghedeelt in vier deelen; Martinus Baccius [Merten Back] Tiletanvs, lic. Theol., kan. Ieper; Pieter van der Borch, Joannes Baptista Vrients [sr.], Maarten de Vos [kunstschilder en tekenaar °1532 – †03.12.1603], Jan Collaert [graveerder], [Gedrukt] T'Hantwerpen; by Hieronymus Verdussen; **1597**. Titelblad met afbeeldingen van de 4 evangelisten en de apostelen Petrus en Paulus.

Elektronisch beschikbaar: <https://books.google.be/books?vid=GENT900000153846>

Eigendomsmerk: Andree; (*collocandem*); *ex libris Joannes Blocx p.bri; 1637* [Joannes Blocx, priester, 1637]; *Jo.es Mermans* [Joannes Mermans, voor 1697]; achteraan: *J. Blocx p.br*. In de lijst van de geprofeete begijnen wordt Margareta Blocx vermeld (geprofeet 21.09.1681, †10;07.1695).

Aantekening achteraan: *B. Maria Lil. obiit 1453 10 july; D. Jo(ann)es Walteri obiit 1460 17 augusti*

TUbeg M1505 (c:stcv:7036468)

Den wech der devchden, bedeylt in acht boecxkens. Ghemaect op Canticum canticorum [Lied der Liederen, het Hooglied]; Samuel Loyaerts, 'Doctoer inde Godtheyt ende Pastoor van Sinte Michiels kercke binnen Loven';

[gedrukt] t'Hantwerpen; By Ian van Keerberghen inde gulde Sonne, **1599**; Colofon: typis Henrici Swingeni.

Pastoor Loyaerts heeft het in 1599 gedrukte boek opgedragen aan *d'Eerweerdighe ende Godsvruchtige vrouwe me-vrouwe Magdalena de Nivelle, Abdisse van Cortenberghe, ende hare deuchsamighe religieusen*.

Dit boek opent met:

“Dat argument, oft cort begrijp van dit boecxken’.

In dit boek worden vier personages bijeen gebracht:

‘Den Bruydegom welcke Christus is.

Die Bruyt dat is die heylige kercke: oft die perfect is.

Die ghesellen des Bruydegoms, dat zijn die Engelen oft oversten.

Die jonghe dochterkens, dat zijn aencomelinghen die de Bruyt nae volgen in haer deuchden’

Eigendomsmerk: Joannes Mermans; J. Mermans [Joannes Mermans, vóór 1697].

Plaats kenmerk: 14 (fiche begijnhof Turnhout PII: Pastorij). Lijst pastoor Frickel.

Literatuur: Vanden Bossche H. *Begijnen en boeken. De boekencollectie van het begijnhof in Turnhout* (deel 2) *Het Hooglied*. Begijnhofkrant. 56 (2017)10-14. www.vriendenbegijnhof.be
Webpagina: Artikels 1.10

Janssens C. *De Oude Abdij van Kortenberg*. 2019. [De Oude Abdij van Kortenberg. Inleiding | by Christiaan Janssens | Medium](https://www.oudetongerlo.be/de-oude-abdij-van-kortenberg)

TUbeg M1506 (c:stcv:3140266)

Inleydinghe tot de volmaecktheyt; Franciscus de Smidt, priester S.J.; t'Antwerpen; By Cornelis Woons; **1656**; [16]144 p.

Eigendomsmerk:(...) Cuijlen, Initialen: J. M. [Joannes Mermans, voor 1697].

Nicolaus Cuylen (koordeken Kapittel) pastoor van het Turnhoutse begijnhof: 1632 - 1673, † 23.05.1677. Graftchrift: *R. Adm. D. Nicolai Cuylen qui fuit Canonicus et Decanus Collegiatae Ecclesiae S. Petri Turnhouti par 27 annos et hujus Begginagii Pastor per 41 annos obiit oetatis 77 die 23 Maii 1677.*

Mermans was van 1664 tot 1677 kapelaan en pastoor van 1677 tot 1697 op het begijnhof. Hij heeft dus mogelijk dit boek van pastoor Cuylen gekregen.

Plaats kenmerk: 78 (fiche begijnhof Turnhout PI: Pastorij, schap 1) Vermeld in de lijst van pastoor Frickel.

TUbeg M1507 convoluut

[Deel I] *Quadrins historiques de la bible; Reuuz, & augmentez d'un grand nombre defigures*; A Lion (Lyon); Par Ian De Tovrnes [Jean de Tournes]; **1558**. [Quadrins historiques de la bible Tekst : **Paradin Claude**; illustraties (houtsneden): **Salomon Bernard**. Eerste druk : 1553].

A tresreuerente Dame Jeanne de la Rochefoucaud, Abbeffe de Notre dame de Xaintes, Claude (Claudius) Paradin. [Teksten uit het oude testament worden samengevat in kwatrijnen, bij elk kwatrijn hoort een houtsnede]. Voor een origineel werd in 2016 in Parijs €4699 betaald.

<https://www.bibliore.com/lot/190382>

[Deel II] *Wol gerissnen vnd geschnidten figuren ausz der Neuwen Testament*; Zv Lyon; Durch Hans Tornesius (**1564**). [Bevat teksten uit het nieuwe testament, samengevat in verzen en bij de verzen behoren houtsneden]. Vertaler: Caspar Scheyd

De houtsneden zijn van Bernard Salomon. Een rijk geïllustreerde gewijde geschiedenis.

Plaats kenmerk: 5 (fiche begijnhof Turnhout PI: Pastorij, schap 1). Lijst pastoor Frickel.

Eigendomsmerk met naam: J. M. [Joannes Mermans, vóór 1697]; Waltheri Michiels; [Walther (Wouter) Michiels, schilder te Geel, 1631]; vooraan tweede deel: Wouter Michiels.

Aantekening: tekening van de zijkant van een onbekende kerk, mogelijk van Walter (Wouter) Michiels. In het Stadsarchief Turnhout is een foto van een schilderij van Wouter Michiels, 'de schilder van Geel', uit 1632 en geschilderd in opdracht van de Geelse schepenvanck. Het stelt een soort gerechtigheidsstafereel voor en 'een zicht op het Geel van de zeventiende eeuw' (inventarisnummer SAT: Foto 00504_01 en 02).

Bronnen:

- <http://ustc.ac.uk/index.php/record/1147>

- Gielis M. (2007) *Boeken in verband met de Bijbel uit Begijnhofmuseum en stadsarchief*. In: 'Dlevende woort Gods' Twee eeuwen bijbeluitgaven in Turnhout. p. 46, 50-51.

- Vanden Bossche H. (2013/2019) *Begijnen, begijnhoven en het begijnhof van Turnhout*, p. 136.

- Vanden Bossche H. (2017) *Begijnen en boeken. De boekencollectie van het begijnhof in Turnhout* (deel 1). Begijnhofkrant 55 (2017) 2-9. www.vriendenbegijnhof.be Webpagina: Artikels 1.9

- <http://www.erfgoedbanknoorderkempen.be/erfgoed/1772-schilderij-v-gezicht-op-geel>

TUbeg M1508

Traicté de l'oraison Mentale de la vie et passion de nostre Sauveur Jesus-Christ; Divisé en trois parties; par le R. P. François Ariaz [Arias, Francisco 1533 - 1605] de la Compagnie de Iesus.

François Solier, S.J. [vertaling uit het Spaans naar Frans];

A Dovay [Douai] ; De l'imprimerie de Baltazar Bellere, M.D.XCVIII [1599] [approbatie: 1598] 455 p.

Plaats kenmerk: 13 (fiche begijnhof Turnhout PII: pastorij, schap 2). Lijst pastoor Frickel (hierin wordt 1599 vermeld als publicatiedatum)

Eigendomsmerk: Louis Armer; *Louis Hemmo (?)*, *Joannes (...)*, 1618; *ex libris L...do. ... 1648; fondatie Joannes Mermans* [fundatie Mermans, na 1697]; achteraan: *Armer; Nicolaes Mermans* [Nicolaes Mermans, °1645 - †1704, neef van Jean (Johannes) Mermans]

Literatuur: Dergent K., Van Gorp J. *Van Charles Mermans °1927 naar Joannes Mermans °1630 - †1697 pastoor op het Begijnhof van Turnhout geëerd in de Mermanskamer*. Begijnhofkrant 28 (2010) 12-15.

TUbeg M1509 (c:stev:12921754)

Van dinspreken des Heeren. Inhoudende alderhande troostelijcke vaste leeringhen der discretien, soowel weerlycke als gheestelycke manschen, na ziele ende lichaem profytelyck; Adriaen Adriaenssens, priester S.J. [°Antwerpen ca. 1530 - †Leuven 1581];

Gedrukt: Tot Loven; By Hieronymum Welle woonende in den Diamant M.D.LXX; [1570]; 383 f. (766 pagina's).

Elektronisch beschikbaar: UGENT-CB ACC.001408

Eigendomsmerk: *Catharina B (o...)* [twee mogelijkheden: Catharina Boogaerts geprofest: 1691 - †1693 of Catharina Booms geprofest: 1696 - †1714; *Jacob Vos hoort toe desen boeck in Mol tot Esaert anno 1647* [Jacob Vos, inwoner van Mol- Ezaart, 1647]; *fondatie J. Mermans* [fundatie Mermans, na 1697]; achteraan: (...) a (...) s. Boek staat in lijst van pastoor Frickel

TUbeg M1510 (c:stcv:12921755)

Van volcomē[n]theyt alre duechden: een seer innich boecxken des seer verlichte Doctoers Johannes Tauleri/ Predicant tot Colē/ dwelck he met rechte welghenoemt mach worden.

Johannes **Taulerus** [Johann Tauler] Anthonis van Hemert (vertaler);

Gedrukt: Thantwerpen; By Claes vande[n] Wouwere; na 1556 (colofon 1563).

19 delen (kapittels).

Elektronisch beschikbaar: UGENT-CB ACC.004602

Eigendomsmerk: *desen boeck hoort toe Janneken Struys, waer hemelryck mijnen tuijs* [Struys, Janneke]; *desen (...) Lucia Wuyts (...) t Herentals* [Wuyts, Lucia, Herentals]; *desen boeck hoort toe Syken Wuijts, (...) Wuijts;* [Wuyts, Syke]; *Magdalena vande (...); fondatie J. Mermans* [fundatie Mermans]

Plaats kenmerk: (fiche begijnhof Turnhout PII: pastorij, schap 2) Lijst pastoor Frickel.

TUbeg M1511 (c:stcv:12921774)

Titel: ***Fasciculus myrre*** (Busselkijn van Mirren)

‘Dit is een sonderlinge devote materie vā die passie ons heeren Jesu Christi gheheeten (dat busselkijn oft dat bōdelken vā mirre) vergadert vā eene gheesteliken en seer verlichte broeder vā die minrebroeders oerden vā die familie observanten in die provincie vā Colē waer in dat hi (na veel sermonen en gheestelike oeffeningen) seer diepelijk en claerlijk die verborgentheden en die schone leeringen/die in dat lidē ons heeren besloten zijn: bovē alle duytsche boecke die men deser tijt toe gheprent oft ghescreve vint: oft vā node en profitelijck zijn, om eene gheestelicken voortgane in deuchten te verrighen En is die piēte ghecome bi toedoen van eenen gheleerden broeder, ghenaeet broed Mathys (Weynsen) van Dordrecht, guardiaie (gardiaan). Thantwerpē– Gheprent Thantwerpen, op die Lombaerden veste by mi Symon Cock’.

Op laatste bladzijde: ... ēn is geprent Thānwerpen op die Lomnaerde veste ... Symon Cock; *Int jaer ons heerē. MCCCCC. en XXXIX (1539).* 200 folio's, afmetingen: 17 x 10,8 cm.

Plaatskenmerk: vermeld in de lijst van pastoor Frickel.

De titel van deze bestseller is ontleend aan een zin uit het Bijbelse Hooglied: *Fasciculus myrrhae dilectus meus mihi inter ubera mea commorabitur*: “Mijn Lief is als een zakje mirre dat rust tussen mijn borsten”.

De 1ste gedrukte versie verscheen in Delft in 1517, vanaf dat jaar tot 1578 werd het 31-maal gedrukt waarvan 24-maal in Antwerpen.

Een exemplaar gedrukt in 1539 is aanwezig in het Streekarchief Midden-Holland

(<http://www.samh.nl/bibliotheek/32120/>). In ‘STCV De Bibliografie van het handgedrukte boek’ zijn er (tot nu) maar twee exemplaren opgenomen nl. M1511 (boekencollectie begijnhof Turnhout) en een in 1543 bij Willem Vosterman gedrukt exemplaar uit de boekencollectie van het Ruusbroec genootschap, universiteit Antwerpen (c:stcv:12921737).

Deze druk is ook aanwezig in de boekencollectie van de Gentse universiteit (digitaal toegankelijk: <https://lib.ugent.be/nl/catalog/rug01:001334986>).

Beschrijving boek:

Lederenband op hout met ‘gespen’ (gedeeltelijk verdwenen). Het exemplaar in boven vermeld streekarchief heeft ook een lerenband maar is versierd met ivoeren handsnijwerk (voorstellende Jezus aan het kruis). Dit ivoeren handsnijwerk is niet meer aanwezig op het boek van het begijnhof. Achteraan is er een stempel met O.L.-Vrouw en het kind Jezus beide met kroon. Het koperbeslag achteraan is verdwenen.

Er zijn kleine houtgravures aanwezig die vooral het passieverhaal uitbeelden.

Het boek is geschreven in het ‘nederlandsch – duitsch’ (Ypeij 1832).

Afmetingen: 17 cm x 10,8 cm.

Dit exemplaar is nog volledig intact. Volledig intacte exemplaren zijn zeldzaam, uitgesneden pagina's uit zowel incunabula als post-incunabula schijnen ondermeer in de USA 'collector items' te zijn (https://en.wikipedia.org/wiki/Fasciculus_mirre).

Eigendomsmerk: handteken van pastoor J. Mermans. Dit boek wordt in de lijst van de boeken in de pastorij vermeld. (lijst pastoor Frickel)

Bronnen:

Ypeij A. (1832) *Beknopte Geschiedenis der Nederlandsche Tale*, volume 2. Groningen J. Oomkens, p. 410 – 411. https://books.google.be/books?id=3HpDAAAACAAJ&hl=nl&source=gbv_book_other_versions

Vanden Bossche H. *Fasciculus myrre*. Begijnhofkrant 53 (2016) 20.

Vanden Bossche H. *Begijnen en Boeken. De boekencollectie van het begijnhof in Turnhout* (deel 1) Begijnhofkrant 55 (2017) 2- 9 . www.vriendenbegijnhof.be Webpagina: Artikels 1.9

Vanden Bossche H. "*Fasciculus myrre*" *Begijnhofmuseum Turnhout*. Object van de Maand. December 2019 – januari 2020, nr. 130. Archief & Musea Turnhout.

www.archiefenmuseaturnhout.be

TUbeg M1512 [Zeldzame Druk].

La gvide des pecheurs [*Guide des Pécheurs*] **ou est enseigne tout ce que le chrestien doit faire, depuis le commencement de la conversion, jusques la fine de la perfection;** composée premièrement en Espagnol [ancien occitan] par R.P.F. Loys de Grenade [Fray Luis de Granada, théologien mystique, °1505 -†1588] de l'ordre S. Dominique. [*Guia de Pecadores*] [Gids voor zondaars]

Plus: **Traicté des Danses du temps present**, composé par M^e. Mathieu Galien Docteur en Theologie. Mis en François par Du Mont.

Translatée d'Espagnol en François par Paul du Mont Douysien. [Paulus Montius, een erudiete en meertalige leek, Dowaaise stadsambtenaar. °1532 – †29.10.1602].

[Gedrukt] A Douay chez Jean Bogard, à la Bible d'or. l' An **1575**.

Approbatie: Gislenus deVroede Su[f]fragan de Malines

Arnould le Massy, Doyen de l'Eglise S. Amé en Douay Docteur en Theologie (1575)

Bevat ook : *Ode sur le Guide de Pécheurs*, mis d' Espagnol en France Par Jean le Gillon.

Pagina 193: *Discours touchant les Danses du Temps present*, Fait en Latin par M. Mathieu Galien Docteur en Theologie, Premier Professeur & Chancelier en l' Universté de Douay [citadel van de contrareformatie; opening universiteit: 5.10.1562].

Approbatie : Thomas Stapleton. Docteur en Theologie et Professeur de Université de Douay (1574)

De bladnummering loopt door tot Pagina 213, daarna volgen er nog 5 blz. met een uitgebreide inhoudstafel.

Eigendomsmerk: handteken van pastoor J. Mermans. Dit boek wordt in de lijst van de boeken in de pastorij vermeld. Lijst pastoor Frickel.

Noot

Het hier beschreven boek komt niet voor in de Bibliographie Douaisienne (1854) wel *La Grand' Guide des Pécheurs pour les acheminer à vertu* traduit de l'espagnol par Paul du Mont en gedrukt bij Jean Bolard in 1577. Van *Guia de Pecadores* zijn vele vertalingen en drukken verschenen; in 2017 werd de Spaanse editie als e-book uitgegeven.

Bronnen

Duthilloëul H.-R. (1854) Bibliographie Douaisienne, ou Catalogue historique et raisonné des livres imprimés à Douai depuis l'année 1563 jusqu'en 1853. Tome II, Douai.

Sauvage Olivia (2007) Les traductions de Paul De Mont ou les « petits exercices littéraires » d'un Douaisien dévot (1568-1602) Boeken 17de eeuw. Revue du Nord 372: 813-816.

www.cairn.info/revue-du-nord-2007-4-page-283.htm

I.2 Boeken 17de eeuw (Mermansstichting)

Inventarisatie in samenwerking met Bert Tops

TUbeg M1601 convoluut

1. *Altaergeheimenissen ontvouwen in drie boecken door J.V.V.* [Joost van den Vondel, °Keulen 17.11.1587 - †Amsterdam 05.02.1679]

Gedrukt te Keulen 'In de nyeuwe druckerye' 1645; 168 p.

Vondels leerdicht is verdeeld in 3 boeken: Offerspyze, Offereere en Offerhande.

Lk zing van Godts Altaergeheimenissen;
Van d'Offerspijs der heilige offerdisschen;
Van Offereere, en eeuwige Offerhant.

Gevolgd door (p. 162) *Eeuwgety der Heilige stede 't Amsterdam. Aen d'oude Burgery.*

Kenteken des Afvals (p. 166)

'Uitvoerig wordt gewezen op de Oud-Testamentische voorafbeeldingen en voorzeggingen. De Katholieke leer wordt verdedigd met tal van argumenten, grotendeels ontleend aan de 'Disputationes' van St. Bellarminus S.J. (°1542-†1621); de krachtige poëtische betoogtrant wordt onderbroken door lyrische fragmenten van groote schoonheid' Asselbergs, Katholieke

Encyclopedie <https://www.ensie.nl/katholieke-encyclopaedie/altaergeheimenissen>

Noot: De volledige Nederlandse tekst en de vertaling naar het Engels (Christopher Joby): [Vondel: Altaergeheimenissen 1645 \(leidenuniv.nl\)](#)

2. *J. V. Vondels Maeghden [1639]. Treurspel. Mediisque in millibus ardet.* ['Zij schittert uit in 't midden der duizenden' ontleend aan Vergilius' Aeneïs ¹] t' Amsterdam; Voor Abraham de Wees Boeckverkooper op den Vygen-Dam in 't Nieuwe Testament In den Jaere 1644.

Vijf bedrijven

Gevolgd door: *Op de Tweedraght der Christe Princen aen Jesus Christus*

¹st^e strophe :

De Christe Princen sitten vast

malkanderen in 't hair.

Gants Christenrijck geraeckt in last

En 't uiterste gevaer ...²

Gevolgd door: *Rozemont Treurspel*

Eigendomsmerk: Joannes Mermans Fondatie [fundatie Mermans]

Plaats kenmerk: 120 (fiche begijnhof Turnhout PIIB: pastorijschap 3)

Bronnen

1. http://www.dbnl.org/tekst/vond001dewe03_01/vond001dewe03_01_0141.php.

2. http://www.dbnl.org/tekst/vond001dewe03_01/vond001dewe03_01_0089.php

TUbeg M1602 convoluut

1. (c:stcv:3140590)

Beraedt wat gheloof ende religie men behoort t'aenveerden ghemaect in 't Latijn door

Leonardus Lessius [Lenaert Leys; geboren: 1 oktober 1554 in Brecht; † 15. Januari 1623 in

Leuven; prof. Theologie, priester S.J.] ... *overgheset in 't Nederduytsch door Thomas Sailly S.J.*

Tweede editie, verbeterd en vermeerderd;

[gedrukt] T'Antwerpen; Inde Plantijnsche druckerij, by de weduwe ende sonen van Jan

Moerentorf [Jan I Moretus]; 1611; 352 p.

2. (c:stcv:3140591)

Leughenen ende beuselen by dosijnen Michaelis Hogii woorden-dienaers in Sevenberghen

teghen het Beraedt wat gheloove ende religie men behoort t'aenveerden P. Leonardi Lessii

(Lessius) ... *aenghetelt ende wederleyt door Ioannem de Gouda; Ioannes de Gouda, priester*

S.J.;

[gedrukt] t'Antwerpen; in de Plantijnsche druckerij [Officina Plantiniana], by de weduwe ende sonen van Jan Moerentorf [Jan I Moretus]; 1612; 140 p.,

Plaatskenmerk: 37 (fiche begijnhof Turnhout PI: pastorijschap 1; lijst pastoor Frickel)

Eigendomsmerk: J. Mermans

TUbeg M1603 convoluut

[Bevat een breviarium plus 4 boeken en afzonderlijke folio's].

1.(c:stcv:12922493)

Breviarium Romanum Antverpiæ ex Officina Plantiniana¹ Balthasar Moreti [kleinzoon van Christoffel Plantijn] MDCLVI (1656, colofon 1660). (1142 p.) Voorpagina is weggesneden, er is geen handteken of naam van pastoor Mermans vermeld (zie Eigendomsmerk).

2.(c:stcv:12922533)

Die VIII. februarii S. Joannis de Matha confessoris duplex [1666-]² 1p.

3.(c:stcv:6890855)

Hymni antiqui breviarii Romani [1601-] Twee volumes 24 en 27 pagina's.

<http://breviariumromanum.com/de/pdfs/Proprium04Hymni.pdf>

4. (c:stcv:12922536)

In festo translationis S. Didaci confess. Duplex. 6 pagina's

5. (c:stcv:12922494)

[...] *Pars hyemalis* ex officina Plantiniana Balthasar Moreti [Moretus, Balthasar II] Antwerpen . (1656), 101p.

6. (c:stcv:12918987)

Officium B. Petri Regalati confessoris, ordinis minorum [...] recitandum die xij. Maij (2 pagina's)

[11 maart 1684 paus Innocent XI]

7. (c:stcv:6896752)

Officium S. Anselmi ex ordine S. Benedicti archiepiscopi Cantuariensis et confessoris [...] recitandum die xxj. Aprilis [1690-] (3 p.)

8. (c:stcv: 6896769)

Officium S. Antonini ordinis prædicatorum archiepiscopi Florentini, et confessoris [...] recitandum die x. maij (1684) (3 p.)

9. (c:stcv:12915189)

Officium S. Patritii Hiberniæ episcopi semiduplex. [...] recitandum die 17. martij (1685) (3 p.)

10. (c:stcv:6896736)

Officium S. Raymundi de Peñafort. Confessoris, ordinis prædicatorum [...] recitandum die xxij. januarij (1684) (4 p.)

11 (c:stcv:12914967)

Officium sancti Ubaldi episcopi et confessoris. Semiduplex [...] recitandum die xvj. maij (3 p.)

12. (c:stcv:12922531)

Officium S. Francisci Salesii confessoris [...] semiduplex [...] die xxix. ianuarij recitandum (1666) (1 recto/verso)

13. (c:stcv:12922529)

Officium S. Canviti IV. Danorum regis et martyris [...] recitandum [...] die decimanona ianuarij (2 p.)

14. (c:stcv:12922531)

Officium S. Francisci Salesii confessoris [...] semiduplex [...] die xxix. ianuarij recitandum [1666-] (1 recto/verso)

15. (c:stcv:12922528)

Officium S. Francisci Xaverii [...] confessoris. Semiduplex (1622-) (1 p.)

16. (c:stcv:6868646)

Officium S. Monicae viduæ, matris S. Augvstini (1669) (3 p)

17. (c:stcv:12922530)

Officium S. Petri Nolasci confessoris [...] semiduplex [...] recitandum die xxix. ianuarij [1628-] (1 folio)

18. (c:stcv:12922534)

Officium S. Vincentii Ferrerii confessoris [...] semiduplex [...] recitandum [...] die v. aprilis (2 p.)

19. (c:stcv:12922527)

Officium septem dolorum B. Mariæ virginis [...] feria sexta post dominicam passionis (12 p.)

Eigendomsmerk: boek behoort toe aan Anna Theresia Aerts 'op de Choor gekomen den negenentwintigste mei van het jaer ons Here 1764 en voor Beggijntje geproft den 16 juni

1776' (21 jaar), beroep kantwerkster. (†09.10.1814 en op 11.10.1814 begraven op het kerkhof van het begijnhof). Mermans naam wordt niet vermeld. (zie ook B1656)

Noten

1. Officina Plantiniana: de latijnse naam van de drukkerij en uitgeverij Plantijn die in 1555 in Antwerpen gesticht werd door Christoffel Plantijn, en welke door een schoonzoon en diens nageslacht - de Moretussen - in stand gehouden werd tot 1876.

2. H. Joannes de Matha (°1160 - †1213 feestdag 8 februari) was een van de stichters van de orde der H. Drieëenheid 'wier doel het was de christenslaven die in de handen der ongelovigen gevallen waren, vrij te kopen'. *Volksmissaal en Vesperale*, negende uitgave, abdij Affligem, Hekelgem, 1949, pp. 1107-1108.

TUbeg M1604 (c:stcv:3104902)

Catholijcke Sermoenen op alle de Heylichdaghen des Iaers. Inhoudende het leven der Heyligen, ende d'uytlegginge der epistelen ende Evangelien; door Franciscvs Costervs [Costerus Franciscus, De Costere Frans s.j., °1532-†1619].

Op het gegraveerde titelblad staat bovenaan het monogram: IHS [*Jesus Hominum Salvator* (Jezus de redder van de mensen)]. Het monogram wordt vooral door de jezuïeten als 'logo' gebruikt. Links naast de tekst is er een afbeelding van de H. Petrus met de sleutel van de hemel en boek, rechts staat de H. Paulus met zwaard en boek. Onderaan staat O.L.-Vrouw met druiventros en Jezus staande op haar schoot.

[Gedrukt] T'Antwerpen : by Ioachim Trognæsius [Trognesijs, Joachim], 1616, 1436 p.,

Digitale versie:

<https://books.google.be/books?id=yutBDpqAEzIC&printsec>

Eigendomsmerk: onleesbaar; *ex libris J. Mermans* [Joannes Mermans; fondatie].

Literatuur

Claes J., Claes A., Vincke K.: *Sanctus. Meer dan 500 heiligen herkennen*, Leuven, Davidsfonds, vierde druk 2003.

TUbeg M1605 convoluut

1. (c:stcv:3142257) ***Catholycken echo, ofte waeren Gendtschen weder-galm, teghen de valsche- opwerpende stemme van onse daghelijsche over-komende ghepretendeerde ghereformeerde***. Door een kort verhael wat ghepasseert is, in een vlaemsche reyse van drie over-komende Hollandtsche vrienden. Waer in de bysonderste hooft-stucken des gheloofs ghehandelt worden, ende betoont dat de heylighe Roomsche Kercke in alles alleen met Godes louter woordt is over een komende/ door Arnoudt Van Gheluwe^{1/} ghesydt den Vlaemschen Boer/ gheboren te Aerdoeye/ende woonende in de Savaen-stract teghen over het clooster van S. Barbara, gheseydt Joris Franck tot Ghendt.

Het eerste deel II, Druck 'T Antwerpen: bij de weduwe van Jan Cnobbaert, 1649, 222 p.

Elektronisch beschikbaar UGENT-CB BIB.ACC.025564

[Gereformeerden, protestanten]

2. Het **tweede deel**, vanden ***Catholycken echo, ofte Waeren Gendtschen weder-galm***, 'Teghen de daghelijsche op-werpene stemmen der ghepretendeerde Ghereformeerde, door Arnoudt Van Geluwe den Vlaemschen Boer, behelsende een disputatie teghen twee ghedeputeerde ghereformeerde van Hulst, ghenamt Monsieur Vanus, ende Sigismundus substituyt-Bailju van Hulster-ambacht, gheschiedt anno 1649 op den 14 Julij, buyten de Stadt van Hulst op de Clinghe; daer de Ghereformeerde valschelijck proponeren dat de Heylighen doot zijn ende van ons niet en weten. Waer teghen den Vlaemschen Boer uyt hun eyghen ghepretendeert louter Woordt Godes, soo claer contrarie bewijst als 't licht vanden Hemel schijndt, dat de Heylighen ende d'Engelen onse ellende ende nootd soo claer in Godt sien als in eenen Spieghel'.

Gedrukt: T' Antwerpen Bij de weduwe van Jan Cnobbaert, 1649, 133 p. (c:stcv:3140400)

3. Het **derde deel**, van den ***Catholycken echo, ofte Waeren Gendtschen weder-galm***. 'Behelsende een korte beschrijvinghe teghen een ghepretendeert Ghereformeerde Sermoon, ghepreekt tot Putte anno 1649 op den 18 Julius door Arnout Vinson Predicant tot Huybergen by Berghen op den Zoom, ghedaen in de teghen-woordigheyt van Arnout van Geluwe, anders gheseydt den Vlaemschen Boer, met noch meer andere Borgers van Antwerpen als toe-hoorders, ende oock van Berghen- op-Zoom: alwaer Arnout Vinson contrarie Godt ende syn H. Woordt verkeerdelijck proponeerde, datter geen plaetse van suyveringhe en is voor sommighe zielen naer dit leven. Daer teghen wederlegt Arnout Van Geluwe het onghefondeert Sermoon van Arnout Vinson, ende bewijst met onverwinnelijcke schriftuer-plaetsen, ende vast ghegronde redenen uyt het louter

Woordt Godes, datter een derde plaetse ofte Vaeghevyer van suyveringhe is naer dit leven voor sommighe over-leden zielen als volght'.

Gedrukt: T' Antwerpen Bij de weduwe van Jan Cnobbaert, Anno 1649 ; 107 p. (c:stcv:3140404)

Eigendomsmerk: onleesbaar; ex Libris J. Mermans; achteraan: **Catharina Huart**. [Op 21.09.1732 werd Catharina Huart geprofest, zij overleed op 16.09.1753. Grafsteen middengang H. Kruiskerk waarop ook de naam van haar zuster Maria Theresia staat vermeld].

Plaats kenmerk: 74 (fiche begijnhof Turnhout PII: pastorijschap 2). Lijst pastoor Frickel.

Noot

1. Arnout van Geluwe [gheseydt den Vlaemschen Boer] een polemist in woord en daad [°1604 (Ardoeye) - † 1675 (Oudenburg)]

Wie was deze Arnout van Geluwe ?

Het werk van Van Geluwe

Zie: Van Eekelen F.:

<http://www.fvaneeekelen.nl/papers/Arnout%20van%20Geluwe.pdf>

TUbeg M1606

Conceptions théologiques sur le Miserere mei, & c. Exposées en XXXIII leçons, & preschées à Naples, en l'église de l'Annonciation M. D. XCIII. Et accomodées à plusieurs festes de dict Psalme ... ; Par R. D. Caesar Calderari de Vicenze, chanoine régulier... .

'Traduites d'italien en françois par R.P. Estienne Alemandi, Aumonier, Conseille et Predicateur ordinaire de la Majesté'.

A Paris, Chez Dominique Salis, rue Saint Jean de Latran; 1601; 320 p.+ 4 p. *la table*, gevolgd door: [Extrait] du Privilège du Roy, 18.02.1598.

Eigendomsmerk: Joannes Mermans, 1653[?]; fondatie.

Aantekening prijs: 6 st(uivers)

Plaats kenmerk: 16 (fiche begijnhof Turnhout PII: pastorijschap 2, lijst pastoor Frickel)

TUbeg M1607 (c:stcv:3219102)

De beclagingen Christi over de ondanckbaerheyt der ioden [joden] ende quade christenen [protestanten] sermoon-wys uitgheleyt bedeylt in twee stucken ende versiert met dry schoone Tafelen; Door B. Matthiis Pavli, [Mathias Pauli] prior der Eremyten van St. Augustinus. Brugge. Het I. stuck;

[Gedrukt] Tot Loven; By Hen. Van Hastens; 1624; 586 p.

Gegraveerde titelpagina. **Eerste Deel**

Eigendomsmerken: 'Helena Reyck is vernaerster van desen boeck alsoe lange alst Godt belieft'; J. Mermans

Aantekening: (Helena Reyck)

*O doot hoe bitter is u gedenc-
kenisse in een hert dat noch
soe ongestorven is*

*O jesu hoe swaer ist my soe
lange van u gescheyden te syn
en wanneer toch sal ic gheheel
in u v(er)slonden syn u bruyde-
gom mynder sielen weest
mynder bermertich*

Plaatskenmerk: 53 (fiche begijnhof Turnhout PII: pastorijschap 2; vermeld in de lijst van pastoor Frickel)

Bijlage: vooraan: drukwerk met gebed tot H. Carolus Borromaeus († 1584)

Literatuur

Vanden Bossche H. *Begijnen en boeken De boekencollectie van het begijnhof in Turnhout (deel 1)* Begijnhofkrant 55 (2017) 2- 9. www.vriendenbegijnhof.be Webpagina: Artikels 1.9

TUbeg M1608 (c:stcv:3219102)

De beclagingen Christi over de ondanckbaerheyt der ioden ende quade christenen sermoon-wys uitgheleyt ...; Het II. stvck; Matthiis Pavli [Pauli] , prior erem. aug. Brugge;

[Gedrukt] Tot Loven; by Hen. van Hastens; 1624; 703 p. **Tweede Deel**

Eigendomsmerk: *desen boeck hoort toe Helena R(e)yck ; (...) godt wilt mijns ontfermen*; J. Mermans.

Helena Reyck komt niet voor in de lijst van begijnen (vanaf 1600) haar naam werd ook niet gevonden in de lijst van de 'Naemen van wereldkijke personen moeders, susters, scholieren ende andere dochters op dit hof overleden' tot ca. 1800.

Plaats kenmerk: 54 (fiche begijnhof Turnhout) Lijst pastoor Frickel.

TUbeg M1609 (c:stcv:6896149)

Dat merch der zielen, oft van volcomenheyt alder deuchden Een zeer innich ende devoot boecxken, , waer in meer wort ghetreft den gront der zielen, dan den uytwendighen schijn.

Joannes Taulerus [Johannes **Tauler**, Dominicaan 1300 -1361]. Ende overgheset uut de Overlantsche taele inde Nederlantsche, door [...] Anthonis van Hemert [...]

Gedrukt: t'Hantwerpen; by Hieronymus Verdussen; 1607; 431 p.

Eigendomsmerk: 'desen boeck hoort toe C[atharin]a van R(...)sb(..)k; desen boeck hoort toe (...);k..en..; desen boeck hoort der (...); desen boeck moet naer mijne doot die fondatie van dit begijnhof; J. Mermans; achteraan zelfde naam als vooraan: desen boek hoort toe (...) van R(...)k; Magdalena'.

Plaats kenmerk: 23 (fiche begijnhof Turnhout PI: pastorij, schap 1, vermeld in de lijst van pastoor Frickel)

Literatuur en Noten

Rond 1335 was Johannes Tauler geestelijk begeleider en prediker in verschillende gemeenschappen van dominicanessen en **begijnen** te Straatsburg, Keulen,

de Jong L.R.A. *Johannes Tauler, uit de schaduw van Eckhart*. Kopstukken. Dominicanen Nederland. <https://dominicanen.nl/2016/10/johannes-tauler-uit-de-schaduw-van-eckhart>

Straatsburg: In de 13de eeuw telde de stad, die toen tot het Heilig Roomse Rijk behoorde 75 begijnen-conventen. In de 15de eeuw hield de begijnenbeweging in Straatsburg op te bestaan.

Keulen: Omstreeks 1243 waren er 169 begijnen-conventen. In de 15de eeuw hield de begijnenbeweging in Straatsburg en Keulen op te bestaan.

-Marchal P. *De begijnen een Europees verhaal. 800 jaar begijnen in Europa*. Hasselt, 2020, p. 162, 166. [D/2020/Paul Marchal, uitgever. Beginae.800@telenet.be

-Vanden Bossche H. *Begijnen en Boeken. De boekencollectie van het begijnhof in Turnhout* (deel 1) Begijnhofkrant 55 (2017) 2- 9 . www.vriendenbegijnhof.be Webpagina: Artikels 1.9

TUbeg M1610 (c:stcv:-6920201)

'Den Catholycken pedagoge oft Christelycken onderwyser in den catechismus verdeelt in vyf deelen, uyt-legghende in Hondert Lessen in Christelijcke Waerheden, ende pincipaele Mysterien van het Heyligh Roomsche, Catholijck, Apostolijck gheloof' [...];

Petrus vanden Bossche, O.P.;

T'Antwerpen; By Hendrick van Dunwalt; Boeck-verkoper op de Eyer-Merckt inde dry Monicken, illustrater: Gaspar Bouttats sr. Anno MDCLXXXV (1685); 645 p.

Eigendomsmerk: *Hic liber spectat ad reverendum d.num du Joannen Meermans pastorem beginasy Turnoltand. Anno 16(...); Joannes Mermans.*

TUbeg M1611 (c:stcv:3169654)

De naervolginghe Christi van Thomas a Kempis met syn leven; door Heribertus Rosweydu, priester S.J.; verbeterd;

Gedrukt: T'Hantwerpen; [gedrukt] By Hendrick Aertssens; 1624; 425 p. Zie ook: OD 1159

Eigendomsmerk: *sum ex libris Guillelmus Vertessen, med. Licentiati Anno domini 1672;* achteraan: M(...); Bartholomeus Nijvers (...)

Plaats kenmerk: 52 (fiche begijnhof Turnhout PII: pastorij, schap 2; lijst pastoor Frickel).

Noot:

Thomas a Kempis, [of Thomas van Kempen, Thomas Hemerken of Haemerken, °Kempen (Duitsland) 1379/1380, †Zwolle 25 juli 1471] is zonder twijfel de belangrijkste auteur van de Moderne Devotie, een religieuze vernieuwingsbeweging die zich in de veertiende en vijftiende eeuw manifesteerde in de IJsselstreek. Van de *Imitatio Christi* [Navolging van Christus (ca. 1420/1441)] zijn, in bijna alle Europese en verschillende niet-Europese talen, meer dan 700 handschriften en ongeveer 4000 drukken bekend.

Ook op het Turnhoutse begijnhof waren er 18 exemplaren van dit boek aanwezig (uitgaven van 1624 tot 1939).

Bronnen:

-Thomas a Kempis, *Het leven van Jezus Christus. Gebeden en overdenkingen. Inleiding en moderne bewerking door Jacques Koekoek*, Kok, Kampen 2013.

-Persoons E., de Kok H. (redactie) *Korsendonk en de Moderne Devotie*. Tentoonstellingscatalogus, Turnhout, 1984. Publicaties van de stedelijke musea, nr; 6. pp. 88-89.

-Nissen P. *Christus navolgen in eenvoud: de moderne devotie*. In: *Geloven in de Lage Landen. Scharniermomenten in de geschiedenis van het christendom*, Davidsfonds, Leuven, 2004, pp. 50 - 57.

-Vanden Bossche H. *Begijnen en Boeken. De boekencollectie van het begijnhof in Turnhout* (deel 1) *Begijnhofkrant* 55 (2017) 2-9. www.vriendenbegijnhof.be Webpagina: Artikels 1.9

TUbeg M1612 (c:stcv:12921809)

De Wyse leids-man ten Hemel. Door de grondigste lessen der H. Oudt-vaderen en beroemde filosofen. Beneffens een Korten Wegh tot Godt, door schiet-gebedekens, minnesuchten, en vyerige Aendachten op 't Leven Christi; Joannes Bona, Abt Generael Orde der Cisterciënzers van S. Bernard [Bernardus].

'Den derden druck verbeterd; Tot Antwerpen; door Nicolai Everhardi' (1664), 367 p. 35 Kapittels.

Eigendomsmerk: Initialen: J.M. (Joannes Mermans)

Plaats kenmerk: 84 (fiche begijnhof Turnhout PII: pastorijschap 2; lijst pastoor Frickel)

TUbeg M1613 (c:stcv:12917793)

Den Roomschen catechismus, ofte Het kort begriip van het christen en catholijck geloof. Uytghegeven door 't bevel van het Algemeyn Concilie van Trente [1545-1563]. Vanuit het Latijn in het Neder-Duits vertaald door W Foppens [Foppens, Wilhelmus]; 17 Capiitels.

[Gedrukt] Tot Brussel; By F. Foppens. Gedrukt voor Joachim van Metelen [°Oldenzaal, Twente, c.1618 - †Amsterdam 1675], Anno 1668, 758 p.

Eigendomsmerk: *Ad usum R. D. Anth. Van Me(ir?), pastoris S. Anthonij, 1702; Joannes Mermans*

TUbeg M1614 (c:stcv:3116667)

Den gheestelycken strydt, met reden ghenoeemt een gulden tractaetken vande volmaecktheyt [...]

ende vermeerderd met een cort tractaetken van de suyverheyt; Joannes [Juan] de Castañiza, OSB.[auteur:twijfelachtig] auteur: Laurentius Scupoli; [Gerardus Zoes] priester S.J. (vertaler); [Gedrukt] Tot Mechelen; by Hendrick Iaey; 1618; 204 p.

Eigendomsmerk: 'desen boeck hort toe Cornelia Dierckx, woenende op het begijnhof tot Tornhout, bidt voer haer, Cornelia Dierckx'; J. Mermans fondatie (Cornelia Dierckx komt niet voor in de lijst van de geproteste begijnen, wel Cornelia Dierckx: geprotest 17.05.1665, †03.12.1705).

Plaats kenmerk: 36 (fiche begijnhof Turnhout PI: pastorijschap 1). Lijst pastoor Frickel.

Bijlage: p. 30: gedrukt biljet van de bedevaart naar de relikwieën van de Driekoningen te Keulen.

TUbeg M1614b ODDO11 (c:stcv:12921822)

Bekeeringhe van de ziele tot haeren Godt gedrukt bij weduwe van Joris Willemsens, Anwerpen, [1683-1698]; 1 blad, recto/verso.

TUbeg M1615 (c:stcv:3126781)

Geestelycke Oeffeninghen vanden H. Vader Ignatius van Loyola instelder van de Ordre der Societeyt Jesu; Met de Pauselijcke Brieven, soo vande bevestinghe deser oeffeninghen; als vanden vergunden vollen Aflaet voor allen Geestelycke ende Wereldlijcke, diese acht daghen doen inde huysen der Societeyt, Met noch een kort onderwijs om te mediteren ghetrocken uyt dese Offeningen, alles verclaert ende verciert met schoone koperen printen; Bouttats, Fredericus, (1610- 1676), graveur [vermeld in catalogo universiteit Gent]

<https://lib.ugent.be/en/catalog/bkt01:000405547?i=1&q=Geestelycke+Oeffeninghen.>

[Gedrukt] T'Antwerpen; 'By Michiel Cnobbaert by het Professiehuys'; **1673**; 251, [13] p.

Elektronisch beschikbaar: KUL-G 'Tota GBIB-P248.692 IGNA Gees 1673

58 gravures 'koperen printen'

Noten

-Ignatius van Loyola: geboren 23.10.1491, Azpeitia (Spanje) overleden 31.07.1556, Rome. Heiligverklaard 12.03.1622;

-“De ruggengraat van de ignatiaanse spiritualiteit”. “De Geestelijke Oefeningen zijn niet geschreven om gelezen te worden. Ze zijn een geheel van praktische aanwijzingen om iemand te helpen een bepaalde geestelijke ervaring op te doen. Het gaat over een handleiding, een doeboek en niet over een meditatieboek”¹.

Gravures (het vermelde paginanummer = de bladzijde naast de gravure)

Vóór titelblad: afbeelding H. Ignatius

Naast p. 3: Paus Paulus III gaf in 1540 toestemming tot de officiële stichting van de religieuze orde: de Sociëteit van Jezus.

Naast p. 9: Paus Alexander VII

Naast p. 11: 'Docente magistra Religionis'

p. 34: 'De mensch is gheschapen, tot dit eynde, dat hy den Heere sijnen Godt soude loven, ende eeren ende hem dienende, ten lesten saligh worden'

p. 36: *Examen Particvlare*

p. 40: *Examen Conscientiae*

p. 48: Adam en Eva worden uit het paradijs verdreven; Boze (gevalen) engelen worden door toedoen van Michaël en zijn medestrijders uit de hemel verdreven.

p. 52: Christus als man van smarten (zeven smarten)

p. 60: 'in fine illorum inferi et tenebrae et poenae' Eccl 21 [Boek Ecclesiasticus of de wijsheid van Jezus, de zoon van Sirach] niet (meer) aanwezig

p. 64: 'Qua Hora non putatis [Exercitie Oft Meditatie vande Doodt]' Luc. 12 [Lucas IV vers 40]

p. 69: 'Quis poterit cogitare diem aduentus eius' Maluc (?) [van het oordeel]

p. 74: 'Quis habitabit ex uobis cu ardorib' epiters' [Meditatie van de Helle]

p. 77: 'Mercenary in dome Patris abundant.' Luc. 15 [van de verloren zoon]

p. 87: 'Wie achter mij aan wil komen, moet zichzelf verloochenen en dagelijks zijn kruis op zich nemen en mij volgen' Hebr. 13

p. 90: 'Ave gratia plena' (wees gegroet vol van genade Lucas 1:28-29)

p. 96: 'Contemplatie van de geboorte' (p. 97, Lucas 2:7)

p. 106: 'Christus onsen allerbeste Veldt-Heer, den anderen Lucifer de alder-meesten vyandt der menschen' (overgenomen uit tekst p. 107)

p. 112: 'Sequar Te quocumque Jeris' (vrije vertaling, 'ik zal u volgen waar je ook heengaat. Mattheus 8: 18/20)

p. 118: 'Mihi absit gloriari nisi in Cruce ...'

p. 124: 'Proposui in conspectu tuo vitam & mortem'

p. 130: 'De voetwassing door Jezus vóór het Paasfeest waarbij Petrus eerst weigert' (Johannes 13:4-10)

p. 134: 'Vader, indien Gij wilt, neem deze beker van Mij weg; doch niet mijn wil, maar de uwe geschiede! En hem verscheen een engel uit de hemel om Hem kracht te geven' (Lucas 22: 42-43)

p. 144: 'Sm multitud dolor, meor consolationes tue'

p. 150: 'Quis nos separabit' (Wie zal ons scheiden. (Rom. 8:38-39)

p. 160: 'Tota die meditatio mea est' (Psalm 118)

p. 162: 'Ave gratia plena (wees gegroet vol van genade)

p. 164: 'Unde hoc mihi, ut veniat Mater Domini mei ad me' (Waaraan heb ik te danken dat de moeder mijns Heren tot mij komt? Lucas 1: 43)

p. 166: 'Quicumque ergo humiliaverit se sicut parvulus iste hic est maior in regno caelorum' ('Wie zichzelf gering zal achten als dit kind, die is de grootste in het Koninkrijk der hemelen') (Mattheus 18:4) Van Christi geboorte. Van de herders. (Lucas 2)

p. 168: 'Vocatum est nomen ejus Jesus' (En toen acht dagen vervuld waren, zodat zij Hem moesten besnijden, ontving Hij ook de naam Jezus' (Lucas 2: 21). Van de Besnijdenisse (8 dagen na de geboorte)

p. 170: 'Invenerunt puerum cum Maria Mater' ('En zij gingen het huis binnen en zagen het kind met Maria zijn moeder') (Mattheus 2:11). 'Vande dry wyse Coninghen' Driekoningen O.-H.-Verschijning

p. 172: 'Purificatio Virginis Dei Matris (Lucas 2) (zuiveringsoffer van Maria) (Van de suiveringhe der Maeghet ende presentatie van 't Kindeken Jesus (Lucas 2)

p. 174: 'Fuge in Ægyptum' (Mattheus 2:13) 'Van de vlucht in Ægypten'

p. 177: 'Vita Christi Domini ... ad Baptismum' Jezus doopsel

p. 179: 'Descendit Spiritus sanctus corporale speci... sicut columba in ipsum' (Marcus 1: 12-13, Lucas 3:21-22) (Jezus door Johannes gedoopt)

p. 180: 'Dic ut lapides isti panes fiant' (Mattheus 4: 2). ('Vande bekoringhe Christi': 'Indien Gij Gods Zoon zijt, zegt dan, dat deze stenen brood moeten worden'

- 182: 'Venite ad me oēs qui laboratis & ego reficia vos' Van den roep der Apostellen.
 p. 184: 'Quodcumque dixerit vobis, facite' (Joannes 2:2-6) (p. 85: 'Van 't eerste Mirakel van Christus ghedaen inde Bruyloft') Bruiloft
 p. 186: 'Aperiens os suum docebat eos' (Hij opende de mond, om hen te onderrichten) (Mattheus 5:2)
 p. 189: 'Domine salvum me fac' (Here red mij) Mattheus 14:30
 p. 198: 'De ingressu Ierasolijmam die Palmarum' (van den Palmdag)
 p. 199: 'Accipite et comedite est corpus meum' 'Van t leste Avondtmael'
 p. 200: 'Tristis est anima mea usque ad mortem' Mattheus 26:38 (Mijn ziel is zeer bedroefd, tot stervens toe; ...)
 p. 200: 'Gestes in carcere Caiphae' Mattheus 26:57
 p. 202: '... moderatissimum responsum alapa 'soedissima' percutitur à ministro'
 p. 203: Gesta in carcere caiphae
 p. 206: geseling
 (p....): 'Ecce Homo'
 (p. ...): 'Doornenkroning'
 p.207: 'Val onder het kruis'
 p. 208: 'Christus gekruisigd'
 p. 209: 'Christus van het Kruis'
 p. 210: 'Christus uit de doden opgestaan'
 p. 212: 'Christus en Maria-Magdalena'
 p. 217: 'Emmaüsgangers'
 p. 219: 'Christus en Thomas'
 p. 225: 'Hemelvaart'
 p. 227: 'Van het Paradijs'

Eigendomsmerk: J. Mermans

Plaats kenmerk: 92 (fiche begijnhof Turnhout PII: pastorie, schap 2; lijst pastoor Frickel)

Literatuur

1. Rotsaert Marc S.J. met medewerking van: Begheyn P. S.J., Blickman M., Faesen R. S.J., Geysels L. S.J., van Leeuwen H. S.J., Lembrechts P-P. S.J., Roeffaers H. S.J., *Ignatius van Loyola Geestelijke Oefeningen*. Vertaling gebaseerd, op de Spaanse grondtekst, de Autograaf genoemd (1544). Averbode, 1994. ISBN 90-317-1054-7 (© 2021 Jezuiten in Nederland en Vlaanderen).
https://www.jezuiten.org/wp-content/uploads/page/page_tekst_geestelijke_oefeningen.pdf
[Geestelycke oeffeninghen vanden H. Vader Ignatius van Loyola ... : ... met noch een kort onderwijs om te mediteren, ghetrocken uyt dese oeffeninghen. Alles verclaert ende verciert met schoone kopere printen. \(libis.be\)](https://www.geestelycke-oeffeninghen.vanderh.vaderignatiusvanloyola.nl/)

TUbeg M1616 (c:stcv:3140292)

Godt-vrugtighe tydt-verdeydinghe oft gheestelycke oeffeninghen. Door de welcke men lichtelyck ende sekerlyck het opperste goet kan vercryghen;

Franciscus de Smidt, priester S.J.;

[Gedrukt] t'Antwerpen; by Jacobus Woons; 1684; 265 p.

Elektronisch beschikbaar (gedrukt in 1652):

https://play.google.com/books/reader?id=J7R_73i4GL8C&pg=GBS.PP12&hl=nl

Eigendomsmerk: Joannes Meremans

Plaats kenmerk: 109 (fiche begijnhof Turnhout PI: pastorie, schap 1)

TUbeg M1617 (c:stcv:12921826)

Gheestelycke bloemen om wel ende salichlycken te leven, uit alle de boecken vanden

eerweirdighen vader B. Ludovicus Granatensis by een vergadert in acht deelen; Ludovicus Granatensis [Luis de Granada]; Michiel van Isselt (editor); T.G.V.T. [Ghevaerts, Jan] [Vertaler]; [Gedrukt] T'Hantwerpen; By Martinum Nutius; 1602, 848 p.

Eigendomsmerk: Catharina vanden Nieuwenhuijse behoort desen boeck, soe tot Thurnhout opt begijnhof 1617; Joannes Meremans, fondatie. (Catharina vanden Nieuwenhuijse geprofest 06.01.1609, †06.08.1680)

Aantekening prijs: 22 st(uijvers)

Plaats kenmerk: 17 (fiche begijnhof Turnhout PII: pastorie, schap 2) Lijst pastoor Frickel.

TUbeg M1618 (c:stcv:3183356)

Derde deel van het leven vande weerdighe moeder Maria a S.ta Teresia, (alias) Petyt, vanden derden Reghel vanden Orden der Broederen van Onse L. Vrouwe des Berghs Carmeli, tot Mechelen overleden den 1. November 1677 ...; Michaël a Sancto Augustino, O.Carm.; [Gedrukt] Te Ghendt; by de hoirs van Jan vanden Kerchove op d'Hooghpoorte in't ghecroont Sweerdt; (1683, 286 p.)

Vierde Deel van het Leven vande Weerdighe Moeder Maria a S^{TA} Teresia, Alias Petyt, vanden derden Rhegel vande Orden der Broederen van Onse Lieve Vrouwe des Berghs Carmeli, [Gedrukt] Te Ghendt by de hoirs van Jan vanden Kerchove op d'Hooghpoorte in't ghecroont Sweerdt; (1684, 330 p.).

Eigendomsmerk: Joannes Mermans, fondatie

Plaats kenmerk: 124 (fiche begijnhof Turnhout P111 B: pastorij, schap 3)

TUbeg M1619 (c:stcv:3183356)

1. Eerste deel., Tot Mechelen Het leven vande weerdighe moeder Maria a S^{Ta} Teresia, (alias) Petyt, vanden derden reghel vande Orden der Broederen van Onse Lieve Vrouwe des Berghs Carmeli overleden den 1. November 1677 ...; Michaël a Sancto Augustino, O.Carm.; [Gedrukt] Te Ghendt; by de hoirs van Jan vanden Kerchove op d'Hooghpoorte in't ghecroont Sweerdt 1683; 300 p.

2. Tweede Deel van het Leven vande Weerdighe Moeder Maria a S^{TA} Teresia, Alias Petyt oft Aenwysinghen vande Goddelycke goedertierentheyten aen haer bewesen, vanden derden Rhegel vande Orden der Broederen van Onse Lieve Vrouwe des Berghs Carmeli.

[Gedrukt] Te Ghendt by de hoirs van Jan vanden Kerchove op d'Hooghpoorte in't ghecroont Sweerdt; (1683, 404 p.).

Eigendomsmerk Desen boeck hoort toe aen (...); Jo.es Mermans

Literatuur

Vanden Bossche H. *Begijnen en Boeken. De boekencollectie van het begijnhof in Turnhout* (deel 1) Begijnhofkrant 55 (2017) 2 -9. www.vriendenbegijnhof.be Webpagina: Artikels 1.9

TUbeg M1620 (c:stcv:6527108)

Het Niev Testament onses Heeren Iesv Christi met korte uytlegghingen door Franciscvm Costervm [Franciscus Costerus, François Coster], priester S.J.; [Gedrukt] T'Antwerpen; By Iachim Trognæsius [Troгнаesius]; 1614: 962 p.(+De Tafel van desen boeck: 33 bladzijden)

Eigendomsmerk: Joannes Mermans

Initialen: v.m.

TUbeg M1621 (c:stcv:12912073)

Het Nieuwe Testament ons salighmaeckers Jesu Christi mitsgaders; een tafel van de Epistelen en Euangelien, die men gewoon zijn in de H. Kerck op Sondagen en Heylige Dagen uyt het Nieuwe Testament, door't geheele jaer te lesen; Van nieuws overgesien ende verbeteret; Henricus Van den Leemputte.

Tot Antwerpen; By Michiel Cnobbaert, voor Nicolaes Braau*, Boeckdrucker in de korte Beggijne-stræet, in 't Schrijf-boeck, 1683; 461 p. (approbatie: 12.04.1683).

Digitale versie: <https://books.google.be/books?vid=GENT900000065016&printsec>

*Zie ook M16A7

Eigendomsmerk: Joannes Mermans

TUbeg M1622 (c:stcv:3137623)

Het eevwigh leven [...] verdeelt in twee deelen :

Het eerste. In-houdende oeffeninghen voor het nutten des H. Scraments.

Het tweede. In-houdende oeffeninghen soo in, als nae het nutten des selve H. Sacraments.

Ghemaeckt door den Eerw. P.F. **Joannes Evangelista** van 's Hertogenbosch, O.F.M.Cap

Gedrukt: tot Loven; By Bernardin Maes; 1644; 162 p.

(zie ook B1637, B1681)

Eigendomsmerk: (blanco bladzijde met aantekeningen dichtgeplakt); Catharine ende Maria

Anna de Borchgræue; Jo.es Mermans. (de Borchgræue is mogelijk de Burghgrave: de

Burghgrave Catharina († 23 juli 1683) en Maria Anna de Burghgrave (†24 april 1687) geprofest:

(2 mei 1644).

Plaats kenmerk: 70 (fiche begijnhof Turnhout PII: pastorijschap 2, lijst pastoor Frickel).

Noot

Joannes Evangelista van 's-Hertogenbosch is de kloosternaam van Gerardus Verscharen (of Van Scharen)¹. Geboren te 's Hertogenbosch rond 1588-1589. Kapucijn geworden (geprofest) te Gent in 1613. Tot priester gewijd te Antwerpen in 1619. Overleden te Leuven op 2. 11. 1635¹, slachtoffer van de pestepidemie die in 1634 – 1635 te Leuven woedde².

Belangrijkste mystieke auteur van de kapucijnenorde in de Nederlanden¹.

Na zijn dood werden zijn schriften dikwijls herdrukt.

Werken aanwezig in de boekencollectie :

Het Ryck Gods inder Zielen (B1681) (sedert 1637 tot 1930 herhaaldelijk gedrukt in het Nederlands., Engels en Duits³).

Het Eeuwigh Leven (M1622, B1637) (uitgegeven in het Nederlands, Frans en Latijn, 1644-1915);

Literatuur

1. Van Reyn G. en Persoons E. Bossche Encyclopedie | Gerardus Verscharen (of Van Scharen) (bossche-encyclopedie.nl)
 2. Van Reyn G. *De pest te Leuven, 1634-1636: de kapucijnen en de zorg om de mens* (Van Reyn Geert, editor), Peeters; Leuven, 2016.
 3. Joannes Evangelista van 's-Hertogenbosch - de betekenis volgens Katholieke Encyclopaedie (ensie.nl) gepubliceerd, op 15.08.2019
- Joannes Evangelista van 's-Hertogenbosch - de betekenis volgens Katholieke Encyclopaedie (ensie.nl)

TUbeg M1623 (c:stcv:12921861)

Het leven, ende deughden vanden godt-salighen Dionysius van Ryckel, cartuyser, gemeenlijck ghenoeemt den op-ghetoghen leeraer [Dionysius van Ryckel¹]. Uyt verscheide Autheuren byeen vergadert [...] door Fr. Petrus Mallants, Religieus van het selfde Orden. Te Ghendt [Gent] by Fr. D'Erckel inden Phoenix; 1675; [1], [1 blank], [38], 164, [4] p.

Eigendomsmerk: Joanneis Meremans [Mermans]

Plaats kenmerk: 99. Vermeld in de lijst der boeken verblijvende in de Pastorijschap (lijst pastoor Frickel).

Noot:

1. Dionysius van Ryckel (Denis van Leeuwen werd ook Denis van Ryckel genoemd) werd geboren in 1402 in Rijkel (nu deelgemeente van Borgloon, Haspengouw). Als 20-jarige trad hij toe tot de kartuizers in Roermond waar hij tijdens zijn lange kloosterleven 42 banden vol commentaren en traktaten schreef. Boeken die zeshonderd jaar later nog steeds beschikbaar zijn. De in zijn tijd toonaangevende theoloog en mysticus overleed op 12 maart 1471 in Roermond.

Bron: Reynders J. *Een reis in stilte. Leven als Karthuizers*, derde druk, Uitgeverij Ten Have, Kampen, 2007.

TUbeg M1624 (c:stcv:3113545)

Het catholyck memory-boeck: in welck veel plaetsen soo uyt de H. Schrifture, als uyt de out-vaders/ die geleefd hebben in de eerste vier hondert Jaren na de geboorte Christi/ worden verhaelt/ met verscheiden redenen/ tot bevestinge van het catholijck/ apostolijck/ Roomsche geloof.

'By een vergadert, ende bedeylt in vier boecken: door Turano Vekiti, docteur in de beide rechten.' [auteursnaam van Kievit Arnout †1648]; vijfde druk, verbeterd en vermeerderd. Gedrukt: 'Tot Loven; By Bernardyn Maes'; 1648; 1057 p.

Eigendomsmerk: van der (...) pastor in (...) ; (jouffr. Cecilia S...); J. Mermans fondatie

Plaats kenmerk: 76 (fiche begijnhof Turnhout MR: museum, raadzaal)

[Het catholyck memory-boeck: in welck veel plaetsen soo uyt de H. Schrifture ... - Arnout Kievit - Google Boeken](#)

TUbeg M1625 (c:stcv:3144297)

Heyligh hof vanden keyser Theodosius [II]¹ verciert met sinnebeelden, rymdichten, en sedeleeringen; door Adrianus Poirters* wylen Priester der Societeyt Jesu,

Naer syne doot gevonden en uytgegeven tot Ipere MDCXCVI door Joannes Baptista Moermans; Jan Sebastiaan van Loybos, [illustrator], Causé Henri[cus] sculp.

te koop: 'by Hendrick Thieullier, op de Minderbroeder-ruye in de witte Hin. Antwerpen 1696; 295p.

Gegraveerde titelpagina (voor titelblad): 'Heylich hof van Theodosius II door P. ADRIANUS POIRTERS. S.I. Jé. Sebastiano. van Loijbos Delin. Henricus Causé sculpsit.

Plus 11 **gravures** (1 niet aanwezig)

p. 25	'Theeft al den aert	Van diese baert
p. 53	Komt gy schynen	Sy verdwynen
p. 78	Met moetse boogen	En dat sne droogen
p. 123	Geef ick het best	'k heb moeyt voor rest
p. 156	Den beste draet	is goeden raet
p. 176	Allegaer	Evenaer (ontbreekt)
p. 193	Al achterwaerts spinnen	En voorwaerts winnen
p. 206	Wie smoeckt	Die haect
p. 229	Dees syn den lof	Van heel den hof
p. 256	Afbeelding: Orgel	Elck gaat naer staet
p. 286	Wacht u handt	Hier is brandt

Digitale versie: Heyligh hof vanden keyser Theodosius verciert met sinnebeelden, rymdichten, en sedeleeringen - Ghent University Library (ugent.be)

*zie ook B17121 en Lofdicht [TUbeg L24.4]

Voor de volledige tekst zie: Adriaen Poirters, Heyligh hof vanden keyser Theodosius ·dbnl

Noot

1. Theodosius II van Byzantium: Flavius Theodosius, bekend als Theodosius II (°401 - †28 juli 450), was keizer van het Oost-Romeinse Rijk van 402 tot aan zijn dood.

Eigendomsmerk: Joannes Meermans [Mermans], fondatie,

Plaats kenmerk: 72 (fiche begijnhof Turnhout P111: pastorij, schap 3). Lijst pastoor Frickel.

TUbeg M1626 (c:stcv: 12921921)

Inleydinghe tot een gheestelyck leven, ofte, Korte onder-wysinghe om wel te bidden, mediteren, ende godt-vruchtelyck te leven; Ignatii Insteller der Societeyt IESV [Ignatius de Loyola]; N.N., priester S.J. (vertaler). Bouttats Frederik, jr. illustrater;

Den tweeden druck; T'Antwerpen; By Cornelis Woons; 1664, 139 p. (zie ook M1615)

Eigendomsmerken: Rosa, Franciscus; 'Franschus Rosa 1711'; 'Hic Liber adme Wilibrodum Rosa AS'; onleesbaar. Op het begijnhof werd in 1767, de in 1746 in Geel geboren Lucia Rosa, geprotest, zij was de dochter van Fransisci Rosa en Elisabeth Broekhoven. Misschien heeft deze begijn kantwerkster het boek naar het Sint-Jansconvent gebracht(?) Meesteres Lucia Rosa overleed op 11.12.1832 (86 jaar).

Initialen: J.M. [Mermans]

Plaats kenmerk: 83 (fiche begijnhof Turnhout PI: pastorij, schap 1). Lijst pastoor Frickel.

TUbeg M1627 (c:stcv: 3140631)

Korte verhandelinge van de verbintenisse des reghels, ende constitutien inde heylighe religien: waer achter is by-ghevoeght een kleyn tractaet vande verloogheninghe sijns selfs, tusschen de cruycen en quellinghen etc.; Dierkens, O.P. [Order der Predikheeren], dr. Theol.; Peter Mallants, O.F. (vertaler);

Gedrukt t'Antwerpen; By Reynier Slegheers; 1672; 215 p.

Eigendomsmerk: J. Mermans

Plaatskenmerk: 90 (fiche begijnhof Turnhout PII: pastorij, schap 2. Lijst pastoor Frickel)

TUbeg M1628 (c:stcv: 3217309)

Lof der suyverheydt. Het Derde Boeck. Inhoudende de gheestelijcke oeffeningen ende regel der Maecheden; P Valentinus Bisschop, priester S.J.;

't Antwerpen; By Joan Cnobbaert; 1627; 554 p.

B1635: 1ste en 2de boek, B1641: 3de boek

Eigendomsmerk: Jo.es Mermans; achteraan: *dit boeck hoore toe J(...) den H(...)s.* -Initialen achteraan: J.M. [Mermans]

Plaats kenmerk aantekening: 59 (fiche begijnhof Turnhout P I: pastorij, schap 1; vermeld in de lijst van pastoor Frickel).

TUbeg M1629

La vie, et les eminentes vertus de S. Elzear de Sabran [°Provence 1285 - †Paris

17.09.1323], & *de la bien-heureuse comtesse Dauphine* [Delphine de Sabran, La noble béguine,

°1283/1284 - †26.11.1360], *vierges, & mariez* [beide behoorden tot de derde orde van Sint-

Franciscus]. Deux phenix de la France. Par Benoît Coronné Estiene Binet de la compagnie de Iesus S.J.; A Paris; Chez Sebastien Chappelet; 1622; 451 p.

Eigendomsmerk: J.R.R. 68, J.M. [Mermans]

Plaats kenmerk: 51 (fiche begijnhof Turnhout PII: pastorijschap 2). Lijst pastoor Frickel.

TUbeg M1630

Le pedagogue Chrestien, ou la manière de vivre chrestiennerment. Tirée de la sainte Ecriture et des S.S. Peres confirmée; [auteur] Philippes D'Oultreman [Philippe D'Ottreman] de la compagnie de Iesus.;

Tres-Noble et Tres vertueuse Dame Madame Bonne de Henin, Abbessede Maubeuge. Derniere edition, reueuë, corrigée, & augmentée par l'auteur; A Roven [Rouen]; Chez Louys Lovdet [Loudet], ruë aux Juifs, près le Palais; 1627

Eigendomsmerk: 'Caroli Meldert strena 1628; ex libris d. Lamberti Vossii p.a in Dessel 16(3?)8' [Lambertus Vossius, pastoor van Dessel, 1638 zie ook M1501]; *J. Mermans* [Joannes Mermans, voor 1697]; 680 p.

Paperback : Philippe d' Outreman 'Le Pedagogue chrétien. La Manière de vivre chrétiennement'. Nouvelle édition, revue et corrigée (Éd. 1634). Hachette Livre Bnf., 2017.

[Le pédagogue chrestien, ou la manière de vivre chrestiennerment - Philippe d' Outreman - Google Boeken](#) (1664)

TUbeg M1631 (c:stcv:3134828)

Leeringhe der religieusen ende Godtvruchtighe oeffeninghen van deughdelijcke menschen; don Antonio de Guevara [don Antonio de Guevara], bisschop van Mondonedo [Galicië, Spanje], Predicant en Raedsheer van Keyser Carolus V [Karel V] Philippe D'Ottreman; vertaling uit het Spaans, in opdracht van : Eerw.P.Povinciael, door Fr.Amandus Capucin¹; T'Antvverpen; By Hendrick Aertsens; 1627; 525 p. [sommige exemplaren vermelden het jaartal 1626].

Noot

'Amandus van Gent (Joannes van Houcke) sprak zijn geloften uit te Antwerpen, in het klooster der Kapucijnen, den 7 Maart 1594. Amandus was alsdan 22 jaar oud en zijn ouders heetten Joseph van Houcke en Josine (van) Wanbeke. Hij stierf in het Kapucijnerklooster te Dendermonde, op 28 Sept. 1638'.

e-book [Leeringhe der religieusen ende godtvruchtighe oeffeninghen van deughdelijcke menschen, door Antonio de Guevara - Boeken op Google Play](#)

Eigendomsmerk: desen boek hoor toe Barbara N(...)es begijnte tot Turenoudt; fondatie J. Mermans

Plaats kenmerk aantekening: 60 (fiche begijnhof Turnhout P II: pastorijschap 2; Vermeld in de lijst der boeken verblijvende op de Pastorijschap).

Literatuur:

https://theo.kuleuven.be/en/research/research_units/ru_church/ru_church_capuchins/full-texts-1/hildebrand/misc-2-articles/hild-misc-2-18.pdf

Van Reyn G. *Interacties tussen kapucijnen en begijnen in de Vlaamse kapucijnerprovincie tijdens het Ancien Régime*. In: De Preter A., Gielis M., Lambrechts M. Over begijnen en begijnhof in context. *Gelovige en verstandige vrouwen maken geschiedenis*. Halewijn, Antwerpen, 2018, 103-104.

TUbeg M1632

Luste Practycke om de siele te verheffen tot de Contemplatie by forme van samen-sprake tusschen eenen biecht vader ende een geestelycke dochter; [eertijds gedrukt in't Frans, ende nu in het Duyts overgheset] vertaald uit het Frans door F.E.V.V.M.O.

Tot Ceulen; by Jan Peeters (drukker); 1680; 87 p.

Eigendomsmerk: Jo.nes Mermans fondatie

Plaats kenmerk aantekening: 101 (fiche begijnhof Turnhout PII: Pastorijschap 2; lijst pastoor Frickel).

TUbeg M1633 convoluut

1.-Lettre pastorale de monseigneur [...] eveque [Évêque] d'Arras. Aux curez, vicaires, & confesseurs de son diocese; Guy de Sève de Rochechouart [bisschop van Atrecht 1640-1724]; Arras; Chez Pierre Iollet (drukker); 1674, 32 p.

2.-Seconde lettre pastorale de monseigneur [...] eveque d'Arras. Aux pasteurs, vicaires, & confesseurs de son diocèse. Contenant plusieurs maximes tres-importantes, touchant le sacrement de pénitence Guy de Sève de Rochechouart Arras : Pierre Jollet, 1676, 63p.

3.- Censure et lettre pastorales ... touchant l'administration du sacrement de penitence; Augmentées; Guy de Sève de Rochechouart

4.-Discursus inter doctorem et pastorem quo ostenditur obligatio concionandi & catechisandi pastorum per se non obstantibus stationibus mendicantium; Parisis; 1674; 16 p.

Eigendomsmerk: Joannes Mermans fondatie

Plaats kenmerk: 96 (fiche begijnhof Turnhout PI: Pastorij, schap 1) (lijst pastoor Frickel).

TUbeg M1634 (c:stcv:6654735)

Le miroir qui ne flate point. 'Dedié à leurs majestez de la Grande Bretagne. Par le Sr. [Jean Puget] de la Serre'. Histographe de France, & de la Reyne Mere du Roy tres-Chrestien;

[Gedrukt] A Bruxelles; Chez Godefroy Schoeuaerts [Brussel, Schoevaerts]; **1632** [eerste editie 1532]; 269 p. (afmetingen : 21.8 × 17 × 4.3 cm). 4 **gegraveerde** folio's

Illustrator: naar Nicolaas van der Horst (°Antwerpen 1587/98–†1646 Brussel)

Illustrator: Cornelis Galle II (°Antwerpen 1615–† Antwerpen 1678)

Gegraveerde titelpagina is verwijderd.

Approbatio: Mart Leunkens S. Theol. Lic. & Prof. Ordin. Apost & Regius L.G.

Nederlandse vertaling : 'De spiegel die niet vleid handelende van verachtinge der wereld en des doods' Volume 1 (1709) Te Amsterdam drukkerij J. Krellius.

Een facsimile van de 1632 editie werd uitgegeven door Kessinger Publishing company (Kessinger Legacy Reprints), Whitefish MT USA (15 oktober 2009)

Eigendomsmerk: desen boeck hoert toe juffrou An (onleesbaar).

Initialen: J.M. [Mermans]

Plaats kenmerk: 119 (fiche begijnhof Turnhout P111B: pastorij, schap 3)

TUbeg M1635

Le directeur des confesseurs, en forme de catéchisme. Contenant une méthode nouvelle, brieve et facile pour entendre les confessions. Par M. Bertin Bertaut abbé. 5e édition; Reveuë, corrigée & augmentée par l'auteur;

A Paris; Chez Adrian Moreau; **1638**; Approb. 1634. 350 p. + index.

Eigendomsmerk: J. Mermans; fondatie

TUbeg M1636 (c:stcv:12921862)

Middelen ende reghelen der volmaecktheyt, om gherustelijck te leven, ende blijdelijck te sterven: hem beghevende tot de volmacktheydt ende heyligheyt edes levens inden geestelycken staet. Voor-ghestelt voor een nievw-iaer;

[Gedrukt] t' Antwerpen; By Michiel Knobbaert; 1687; 72 p.

Eigendomsmerk: Joannes Mermans, fondatie

Plaats kenmerk: 111 (fiche begijnhof Turnhout PII: pastorij, schap 2, lijst pastoor Frickel)

TUbeg M1637 convoluut

(c:stcv:6894691)

1.Missale Romanum ex decreto sacrosancti concilii Tridentini restitutum Pii V. pont. max. jvssu editum, et Clementis VIII. primvm, nunc denovo Urbani papæ octavi avtoritate recognitum

[Altaarmissaal pastoor Joannes Mermans, met schenkingsopschrift 1683]

Antwerpiae 1677 Ex Officina Plantiniana Apud Viduam & Heredes Bathasar Moreti [Moretus].

Editum Clemens V

Zilverbeslag met Engelenkoppen. Vooraan schild met de voorstelling van Engel met

wapenschild van Joannes Mermans, onderaan vergezeld van gedateerd schenkingsopschrift:

RDUS ADM DOMINUS/ D JOANNES MERMAN'S STBF/ HUIUS BEGINAGII PASTOR DD/ 1683. Achteraan voorstelling van buste van H. Johannes de Evangelist, patroon van pastoor Mermans.

Eigendomsmerk: Joannes Mermans

Toonkast Mermanskamer Begijnhofmuseum.

Bron: Jansen Jaak (1988) Het kunstpatrimonium van het begijnhof van Turnhout. Ministerie van Onderwijs. Koninklijk Instituut voor het kunstpatrimonium, Brussel. Vrienden van het Begijnhof van Turnhout. Catalogus nummer: 31, p. 29.

Toegevoegd:

2.(c:stcv:12922537)

Missæ sanctorum ex mandato S.D.N. Innocentii XI. missali inserendæ [1676-1689] (4 p.) In de 18de eeuw toegevoegd:

3. (c:stcv:6888373)

Missa in festo S. Hieronymi Æmiliani confessoris, congregationis Somaschæ fundatoris.

Celebranda juxta decretum ss. D. N. Clementis papæ XIV. editum 2. septembris 1769

(8 p.) *Officina Plantiniana*

4. (c:stcv:6888388)

Missa in festo S. Joannis Cantii confessoris (1770-) (1 p.)

TUbeg M1638 (c:stcv:3129594)

Nieuwe afbeeldinghe van de vier uytersten; beschreven in het Latyn door den eerwaardighen pater Guilielmus Stanihurstus priester der societeyt Jesu [1601-1663]; Vertaalt [uit het Latijn], ende verciert met printen en poësie door eenen priester van der selve Societeyt'

[Gedrukt] T'Antwerpen; By Michiel Knobbaert, by het Professie huys der Societeyt Iesu 1681 [op titelblad in de gravure staat 1680]

Eerste deel: 'Van de Doodt' [p. 3 'printe vande doodt' ontbreekt]

Tweede deel: Van het oordeel [vanaf p. 69] [p. 69 'printe van het oordeel']

Derde deel: 'Van de Helle [vanaf p. 145] 'Afbeeldinghe van de Helle' ontbreekt.

Vierde deel: 'Van den Hemel' [vanaf p. 215] 'Printe van de Hemel' p. 214

'de Siel onder-richt vande grootheyt der Hemelen, versmaet al wat groot is op de aerde'

293 p.

Onvolledig gegraveerde titelpagina ontbreekt in de 1681-editie.

Electronisch beschikbaar: [Nieuwe afbeeldinghe van de vier uytersten - Guilielmus Stanihurstus - Google Boeken](#). In deze editie ontbreken de 4 platen. De gegraveerde titelpagina is driemaal aanwezig.

Eigendomsmerk: Joannes 'Meremans', fondatie

Plaats kenmerk: fiche begijnhof Turnhout MR: museum raadzaal

TUbeg M1639 (c:stcv:3166883)

Oeffeninghe der volmaecktheydt ende religieuse deughden ... verdeylt in dry deelen; Het III deel;

Alphonsvs Rodrigves [Alphonsus Rodriguez], priester S.J. over-gheset door P. Jacobvs Svsivs

[Susius], priester S.J.;

[Gedrukt] T'Antwerpen; By de weduwe Cnobbaert; 1643; 642 p. [3de deel] [zie ook: M1659: 1ste

deel, M1641, M1660: 2de deel] Vertaling van: *Exercicio de perfeccion y virtudes christianas*.

Eigendomsmerk: J. Mermans, fondatie

Plaats kenmerk: 68 (fiche begijnhof Turnhout PIII: pastorij, schap 3)

Bijlage: p. 190: oefeningen bij de krib van het goddelijk Kind Jezus; p. 642: litanie Sint-Bernardus.

TUbeg M1640 (c:stcv:6902391)

Opclimminghe des Gheests tot Godt door de Leeder der creatueren; beschreven in 't Latijn

door Robertvs Bellarminvs [Robertus Bellarminus], S.J.: Vertaald door Nicolaus Burenus

[Nicolaas van Buren], S.J.;

Gedrukt: T'Hantwerpen; By Guilliam Lesteens; 1617; 479 p.

Eigendomsmerk: Dimpna van Oudenhoven, cum Jo.is Hannes; Anna de Wit; Joannes Meremans

fondatie [Dymphna van Oudenhoven: (Wintelre, Noord Brabant) dochter van Thomas van

Oudenhoven, (Dympna: geprofest 23.09.1668, †10.09.1686), nicht van begijn Anna de Wit,

(geprofest: 27.08.1651 †29.09.1677)]

Plaats kenmerk: 35 (fiche begijnhof Turnhout PI: pastorij, schap 1). Lijst pastoor Frickel.

TUbeg M1641 (c:stcv: 3143577)

Oeffeninghe der volmaecktheydt ende christelijke deughden; Het tweede deel; Alphonsvs

Rodrigves [Alphonsus Rodriguez], priester S.J. °1538 – †1616] vertaald door Marcus vanden

Tympel S.J.

Gedrukt: T'Antwerpen; By de weduwe van Jan Cnobbaert; 1645; 752, p. (M1639: 3de deel, B1659:

1ste deel, B1660: 2de deel)

Eigendomsmerk: J. Mermans

Plaats kenmerk aantekening: 57 (fiche begijnhof Turnhout MR: museum raadzaal)

Bijlage: p. 652: gedrukt biljet van de bedevaart naar de relikwieën van de Driekoningen te Keulen.

Vermeld in de lijst der boeken verblijvende in de Pastorij. Lijst pastoor Frickel.

TUbeg M1642

P[ublii] Ovidii Nasonis Epistolae. Obscoenitate valete iussa, eiusque loco evocatis suppositisque passim ex Ovidio ipso aliis aliunde versibus, in gratiam castae juventutis; Ovidius;

Leodii [Luik] 'Excudebat

[gedrukt] Leonardus [Leonaert] Streel Typograph. Iuratus, sumptibus [op kosten van] Lamberti de la Coste'; Latijn, 1605; 208 p.

Publius Ovidius Naso [°Sulmo (nu Sulmona, midden Italië), 20 maart 43 v.Chr. - †Tomis (tegenwoordig Costanza in Roemenië), 17 na Chr.]

Eigendomsmerk: Joannes vander Gouwen sun(...); rhector, J. (...); Jo. Mermans, fondatie; onleesbaar

Plaats kenmerk aantekening: n°120; 20 (fiche begijnhof Turnhout MR: museum raadzaal)

TUbeg M1643

Recollectie ofte Vertreck van dry daghen of de parabel ofte ghelyckenisse van den vygheboom

[vijgeboom] [Lucas 13:6-9]; G.P.[Gislain Perduyn], priester S.J.;

Tot Amsterdam; [Gedrukt] By de weduwe van Metelen; 1678; 112 p.

Eigendomsmerk: 'fondasie: boeck hoort toe J. Mermans'; achteraan: 'Bernardus Vandermonde'

Plaats kenmerk aantekening: 100 (fiche begijnhof Turnhout P111: Pastorij, schap 3; lijst pastoor Frickel)

TUbeg M1644 convoluut

1- Reghels oft maximen¹ van het Christendom ghestelt teghen de maximen van de wereldt ...;

naer de copye gedrukt; [deel 1 en 2 in 1 band];

Te Ceulen [Keulen]; By de weduwe van Peeter van Metternich; 1680/1682; 243 + 173 p.

Imprimatur 14 augustus 1678 P. De Mey Thef. L.C.G.

"Maximen van het Christendom Ghestelt teghen de Maximen van de Wereldt

De Wereldt beminnen ende Christelyck leven en staet niet t'samen".

2- Bemerckinghen op de weerdigheyt van het H. Sacrificie der misse om onder het selve Godt-

vruchtelyck teghenwoordigh te zyn; 11 p. Approbatie: Joannes Roucourt, in de periode 1667-1676 plebaan van de kapittelkerk van Sint-Michiël en Sint-Goedele te Brussel.

3- Kort ondervvys om het iubiläum en andere af-laeten in den geest der waerheyt te verdienen

Approbatie: A. Guiabd. Ghendt den 14. April 1661, 36 p.

4- Dertigh geestelycke punckens om by maniere van vierige peylkens een oft meer in den dagh tot Godt te schieten. 2f.

Eigendomsmerk: 'Van Cantelbeeck*, can. & past. beg. et decan; desen boek hoort toe aen de fondatie van mijn heer Meiremans'. [Mermans]

*Koordeken Henricus Joannes van Cantelbeeck (van Cantelbeeck, in 1651 geboren te Antwerpen) was eerst onderpastoor van het Begijnhof en volgde pastoor Joannes Mermans in 1697 op als pastoor (†1726).

Bron: Vanden Bossche H. (2010) *Een heilig keizerspaar in de Begijnhofkerk van Turnhout*.

Begijnhofkrant nr.29: 7-11. www.vriendenbegijnhof.be Webpagina: Artikels 2.4

Noot: 1. Maximen: Regels of beginselen met betrekking tot gedrag, ethiek of wijsheid. maximen betekenis en definitie

TUbeg M1645 convoluut

1. Redenen, seer sterk, klaar, ende seer praemende [dwingende], ghegrondt in het suyver, ende louter Godes Woort.

Getrokken uyt de hoogloffelyke werken van den Doorlugtigsten ende Eerwaardigsten Heere H. Christoffel Van Chef-Fontetne Generaal der geheele Orden van den H. Franciscus, ende Aarts-Bisschop van Cesarene. Bequaeme om t' over-tuygen ende tot kenissee der waarheid te brengen de ghepretendeerde ghereformeerden [gereformeerden], seer kwalijk geïnformeert, vande wesenslijke, ofte reële Thegenvvordigheyt des vvaerachtigen Lichaems, ende Bloets Iesv Christi in het H. Sacrament des Outaers.

Door een P. [Minderbroeder] Relect ende uyt de Fransche inde Nederlandsche Taale overgeset. Uwer aller welmeenende ende toegeneghe Dienaar D.O.S.R.

[Gedrukt] Tot Lvyck [Luik]; By Ian Tournay; 1649.

In de lijst van pastoor Frickel vermeld met als titel: *Redenen door H. Christoffel Van Chef-Fontaine tot Luyck bij Jan Tournay*, 1649.

2. Vriendelycke conferentie. Nopende de wesentlycke Teghenwoordicheyt des waaragtigen Lighames, ende bloets Iesv Christi in't H. Sacrament des Outaers. 33+258+24 p.

Approbatio: gedaan tot Hoey, Jan [Jean] de Chokier de Surlet, Canonik, ende Vicarius Generaal van Luyk.

Eigendomsmerk: J.es Mermans fondatie

Plaats kenmerk: 75 (fiche begijnhof Turnhout PII: pastorijschap 2; lijst pastoor Frickel)

Electronisch beschikbaar : Redenen seer sterk, klaar ende seer dwingende, gegrond in het suyver ende ... - Christophe van Chef-Fonteyne (O.F.M.) - Google Boeken

TUbeg M1646 convoluut

(c:stcv: 3120136)

Sermooenen op alle de Epistelen van de son-daghen van den gheheelen iare met twee sermooen-octaven d'eerste van t' H. Sacrament des Autaers d'ander van de H. Moeder Godts met sommige van hare waerachtighe miraculen; Franciscus Costerus [François Coster] priester S.J.; T'Antwerpen; By Hieronymus Verdussen; **1616**;

1. (c:stcv:3120158)

Cathollicke sermooenen op de epistelen van de sondaghen van den gheheelen iaere / Franciscus Costerus. - Antwerpen, 1616, 239 p.

2. (c:stcv:3120162)

Cathollicke sermooenen op de octave van 't H. sacrament des avtaers 1616, 249 p..

3. (c:stcv:3120169)

Acht sermooenen ter eeren der H. moeder Godts op de acht capitelen van Salomons III. boeck ghenoeemt Canticum canticorum / Franciscus Costerus. - Antwerpen, 1616, 327 p.

Literatuur: Vanden Bossche H. *Begijnen en boeken. De boekencollectie van het begijnhof in Turnhout. Het Hooglied.* Deel 2. Begijnhofkrant. 56 (2017)10-14. www.vriendenbegijnhof.be
Webpagina: Artikels 1.10.

4. (c:stcv:3120178)

Waerachtighe historien stichtighe exempelen ende sekere miracvlen [...] van de H. moeder Godts Maria / Franciscus Costerus. - Antwerpen, 1615, 59 p..

Eigendomsmerk: desen boeck hoort toe Maeyken Wauters [Maria (?) geprofest in 1647, †?]; Joannes Mermans

TUbeg M1647 (c:stcv:3197901)

[Titelpagina typografisch] **Schat der sermooenen op elcken dach des gheheelen vastens** Franciscus Costerus [Costerus] S.J

t'Antwerpen by Caesar Joachim Troгнаesius, **1643**, 364 p. + Dry Tafelen der Dinghen 11p.

[Gegraveerde Titelpagina: *Schat der sermooenen op alle de daghen des vastens* ontbreekt (uitgesneden?):

Gravure met afbeeldingen van de 4 evangelisten links: Mattheus met engel en Marcus met leeuw, rechts: Lucas met stier (rond) en Johannes met adelaar (arend).

Onderaan is er een afbeelding van het Laatste Avondmaal (11 apostelen); Bovenaan: Jezus aan het Kruis aan de voet van het Kruis staat Moeder Maria en Johannes de leerling die Hij liefhad¹].

De Eerste Tafel: 'Van de Materien' 'Achterklap'

De Tweede Tafel: 'Van de voornaamste exemples die in dese Sermooenen verhaalt worden'.

De Derde Tafel: 'Van de ghelijkenissen in de Semonen ghebruyckt'.

Eigendomsmerk, Joannes Meremans [Mermans] 'desen boeck hoort aen sijne fondatie; desen boeck hoort aen de alder godtvruchtigste ende d(...)nende susters ende beggijntiens in de fondatie tot Turnhout'.

Aantekening achteraan: *den man en is niet wijs die sijn huijs timmert op eijs want ten sal niet blijven [...] vrisen dan moet den man sijn huijs verliesen* (geschrift Helena Reyck?)

Noot

1. Overgenomen uit de 1643-editie Schat der sermooenen op elcken dach des gheheelen vastens, - Franciscus Costerus - Google Boeken

TUbeg M1648 (c:stcv:3140433)

Sevenvoudighe ende wonderbaere liefde van Jesus in't heyligh sacrament des autaers. Bedeelt in twee deelen met de maniere daer in begrepen om wel soo gheestelijck als oock op sijnen tijt Sacramentelijck te Communiceren ende profijtelijck Misse te hooren; Antonius Ghuyset, priester S.J.;

[Gedrukt] t'Antwerpen; By Michiel Knobbaert; 1683; 160 p.

Eerste Deel 'De verstandighe Liefde van Jesus. In't Heyligh Sacrament des Altaers'. p. 7

Tweede Deel 'Wonderbaere Liefde van Jesus'. In't Heyligh Sacrament des Altaers'. p. 99

'Maniere om profijtelijck Misse te hooren'. p. 146.

Noot Antoon Ghuyset: °Brussel 1615, trad in 1650 in de orde van de Jezuïeten, †Mechelen 10 juni 1687.

Electronisch beschikbaar:

https://repository.teneo.libis.be/delivery/DeliveryManagerServlet?dps_pid=IE10149597&

Eigendomsmerk: Joannes Mermans, fondatie

Plaats kenmerk: 108 (fiche begijnhof Turnhout PII: pastorijschap 2). Lijst pastoor Frickel.

TUbeg M1649 (c:stcv:12923120)

Seven Wonderlijcke Ghesichten

Spaensche dromen oft Seven wonderlycke ghesichten, in welcke alle de ghebreken deser eeuwe vermakelijck en oock stichtelijck werden bestraft, ende als in een schilderye

naecktelijck verthoont; Francisco de Quevedo Villegas [1580-1645], ridder in de orde van Sint-Jacob; Haring van Harinxma, kapitein (vertaler Spaans/Nederlands);

Gedrukt: t'Amstelredam [Amsterdam] by Ian Iecobsz Bouman [Bouman, Jan, Jacobsz]; 1654; 364 p.

Te koop: t'Antwerpen/ by Reynier Sleghers inde Cammerstraat 1654.

Eigendomsmerk: J. Mermans *pastor in beginasio*; fondatie

Plaats kenmerk: 77 (fiche begijnhof Turnhout PIII: pastorijschap 3; komt voor in de lijst van pastoor Frickel).

TUbeg M1650 (c:stcv:3119651)

Triumph vande christelycke leere ofte Grooten catechismus met eene breede verklaringhe van alle syne voornaemste stucken ende eene korte wederlegginghe van den catechismus der calvinisten; Het tweede deel; Cornelius Hazart, priester S.J.; vertaald;

Gedrukt t'Antwerpen; By Michiel Knobbaert; M.DC. LXXXIII (1683); 740 p.

In dit tweede deel van een triologie zette de auteur, Cornelis Hazart SJ, niet alleen de kerkelijke leer uiteen, maar trachtte hij tegelijkertijd de Heidelbergse catechismus* te weerleggen. In feite werd de overwinning van de Katholieke Kerk op het protestantisme benadrukt.

Electronisch beschikbaar:

[Triumph vande christelycke leere ofte Grooten catechismus: met eene breede ... - Cornelius Hazart - Google Boeken](#)

Eigendomsmerk: Joannes Baptista Cambré gebortigh van Kastel; desen boeck hoort toe aen de fondatie Joannes Mermans; desen boeck hoort toe (Bacola K...) 1701; desen boek hoort toe aen J. Baptista Cambré ten jaere gelijk men schrijft 1773.

Bijlage: p. 380: doodsprentje Maria Christina Francisca Van Gastel, geestelijke dochter van den derde regel van den H. Franciscus sedert den 9 September 1789, geboren te Turnhout den 24 December 1764 en aldaer op het Begijnhof overleden den 13 Meert 1847.

Literatuur en Noot:

-Van Gennip J. (2014) *Een comparatief onderzoek naar de Nederlandstalige controversiepublicaties van de jezuiteten in de 17de-eeuwse Republiek*, Verloren, Hilversum, pp. 51, 52, 425, 563.

-Vanden Bossche H. *Begijnen en Boeken. De boekencollectie van het begijnhof in Turnhout* (deel 1) Begijnhofkrant 55 (2017) 2- 9 www.vriendenbegijnhof.be Webpagina: Artikels 1.9

-Koops Enne. Heidelbergse Catechismus – Ontstaan en geschiedenis. Gereformeerd leerboek.

Historiek Online Geschiedenismagazine 21 oktober 2019

[Heidelbergse Catechismus - Ontstaan en geschiedenis | Historiek](#)

* **Heidelbergse catechismus** De gereformeerde keurvorst Frederik III, die in 1559 vorst in de Palts was geworden gaf in 1562 opdracht aan de theoloog Zacharias Ursinus (een leerling van Johannes Calvijn) om de gereformeerde geloofsleer samen te vatten. Hij schreef de catechismus met onder meer hoogleraar Caspar Olevianus, die hoofdverantwoordelijk was voor de eindredactie.

De Heidelbergse Catechismus is in 1563 geschreven. 450 jaar later wordt deze actuele geloofsbelijdenis nog steeds gebruikt door veel Nederlandse kerken De Heidelberger of

Heidelbergse Catechismus is een van de drie geloofsbelijdenissen die samen de "Drie Formulieren van Enigheid" vormen, die in de Nederlandse hervormde en gereformeerde kerken en de dochterkerken hiervan gebruikt worden. De andere belijdenissen zijn de Nederlandse geloofsbelijdenis en de Dordtse Leerregels.

TUbeg M1651 (c:stcv:3143813)

Wonderlyck leven ende deughden van P. Bernardvs Colnagvs priester ende predicant der Societeyt Jesu. Te voren in 't Latijn beschreven door P. Joannes Pavllinus [Paullinus], ende nu in 't Duytsch overgheset door P. Dorotheus Loeffius [Dorotheus Loeffs] priester S.J. (vertaler);
T'Antwerpen; By Michiel Cnobbaert; 1666; 440 p.

Wonderlijk leven ende deugden van P. Bernardus Colnagus. Zie ook SA Turnhout ODA 696.

Bernardus Colnagus: °Catan(i)a, Sicilien 1545 en daar gestorven den 22 April 1611.

Eigendomsmerk: fondatie, J.M. [Mermans] Plaats kenmerk: 85 (fiche begijnhof Turnhout PII: pastorie, schap 2)

Literatuur

Den Geestelicken Palm-Boom, In elke Maent nieuwe Vruchten gevende. Cap.14, de Levens van de maendt Junius. Beschreven door P.F.Benignus Fremaut, Minderbroeder Recollect van de Provensie van St. Joseph in 't Graafschap van Vlaanderen. Te Gendt gedrukt bij Jan Danckaert, 1703, pp. 285-289.

TUbeg M1652 (c:stcv:3139090)

Den salighen staet der religieusen. In dry boecken beschreven door Hieronymvs Platvs [Hieronymus Platus, Jérôme Platus], priester der Societeyt Jesu.; T'Antwerpen;
By Hieronymvs Verdussen; 1607, 580 p.

„Het eerste Boeck“

Ghetuyghenissen der Heiligher Vaderen tot lof van den staet der Religieusen. 40 kapittels 196 p.

„Het tweede Boeck“

Van de snoodigheydt ende ongheachtheydt aller tydtlicker dinghen. 37 kapittels 187 p.

„Dat derde Boeck“

Dat de ghenoeghen der gheests veel meerder zijn dan der lichams. 38 kapittels 197 p.

Electronisch beschikbaar:

https://books.google.be/books?id=V4akpTaBi3oC&printsec=frontcover&hl=nl&source=gbg_summary_r&cad=0#v=onepage&q&f=false

Extract van de Privilegie

Albert ende Isabelle Clara Eugenia onse Hertoghen hebben Hieronymus Verdussen gheconfenteert ende toe-ghelaten temogen drucken ende vercoopen eenen boek ... Brussel den XXIX April ... MDCV (1605)

Onderaan titel blad: *Ghey diet al verlaten hebt ende My zyt naghevolght, sult hondertfout ontfanghen ende het eewich leven besitten.*

Eigendomsmerk: Mechtelt Loijcx; Catharin (...); (...); J. Mermans

Handtekening: Mechtildis Loijckx. (geprofest 23.09.1636 - †27.12.1682)

Vermeld in de lijst der boeken verblijvende in de Pastorie (pastoor Frickel).

(Schade: schimmel op de kaft)

TUbeg M1653 (c:stcv:3148972)

De dach des Gheestelycken Levens

Dat is : *Een onderwijsinghe in den wegh tot de Christelijcke volmaecktheyt.*

Ghemaect door den Eerw. P.F. Joannes De Werdt [geb. 1605, overleden te Hoboken 2 augustus 1667] Religieus des Ordens S. Salvatoris [Orde van de Allerheiligste Zaligmaker], anders S. Birgittæ in 't Clooster S. Mariæ Water [Orde der Birgittijnen. Dubbelabdij Mariënwater, Coudewater (Koudewater) in Rosmalen in de buurt van 's-Hertogenbosch], ende Meester der Novitien [novicen] aldaer.

Bedeylt in Vijf Deelen.

Gaet tot hem ende wordt verlicht ende uwe aensichten en sullen niet beschaemt worden. Ps. 33

Gedrukt: t' Antwerpen by Jacob Mesens op de Lombaerde veste inden gulden Bijbel 1648.

De tekst van het titelblad wordt omgeven door afbeeldingen van H. Augustinus (volg(d)en de regel van Augustinus) en de H. Birgitta van Zweden (stichtte de orde van de birgittinessen en

birgittijnen). De medaillons tonen de H. Catharina van Zweden (dochter van de H. Birgitta) en H. Reginaldus.

Opdracht aan Seer Eerw. Heere H. Aubertus Vanden Eede. Approbatie: 29 Februarij Anno 1648. Prevelgie: 5 Mey 1648.

790 bladzijden gevolgd door De Tafel der Capittelen.

Elektronisch beschikbaar: UGENT-CB BIB.ACC.025454

Eigendomsmerk: Vermelding vooraan: Joannes Mermans Fondatie Achteraan staat Johanna G. Anna.

Dit boek wordt in de lijst van de boeken in de pastorie vermeld (lijst pastoor Frickel).

Bronnen

Moereels L., De Weert (De Weerd, De Werdt, Jean), 1605-1667. *Dictionnaire de Spiritualité*. Tome 3 - Colonne 795, Éditions Beauchesne, Paris

Blok P.J. en Molhuysen P.C. Nieuw Nederlandsch biografisch woordenboek, Deel 5. 1921.

https://dbnl.org/tekst/molh003nieu05_01/molh003nieu05_01_1358.php

Claes J., Claes A., Vincke K.: *Sanctus. Meer dan 500 heiligen herkennen*, Leuven, Davidsfonds, 2004, pp. 79, 80, 101, 102.

TUbeg M1654 (c:stcv:3119185)

Het gheestelyck palays der beggyn-hoven in dry boecken verdeylt. Deel 1

Pater F. **Elias** van Sinte Teresa, Carmeliet, O.C.D. [kloosternaam van Jean-Baptiste Wils]; T'Hantwerpen; Hieronymus Verdussen 1628. 237 p.

Bevat: 'Aenden doorluchtichsten Mijn Heer Jacobus Boonen'

Elektronisch beschikbaar: UGENT-CB BIB.HIST.008177/1

Deel 2 zie: **M16A5** en SA Turnhout oude-drukken ODA878

Eigendomsmerk: Maria Lanshost = Lantschot(?). Deze laatste werd geprofest in 1600, was een van de hofmeesteressen, overleed op 11 april 1640.

Joannes Meermans [Mermans], fondatie.

Vermeld in de lijst der boeken 'verblijvende' in de Pastorie (lijst pastoor Frickel).

Bronnen

Vanden Bossche H. *Begijnen, begijnhoven en het begijnhof van Turnhout*. vzw.Vrienden van het begijnhof/Brepols Publishers, Turnhout 2013, pp. 19, 31-35, 102-103

Vanden Bossche H. *Begijnen en boeken De boekencollectie van het begijnhof in Turnhout* (deel 3) Mystieke boeken: *Den grondt-steen der volmaecktheyt - Die grote Evangelische Peerle* Begijnhofkrant 57 (2017) 2- 10

Lecoutere C. *Eene legende over den oorsprong der Begijnen* Verslagen en mededelingen van de Koninklijke Vlaamse Academie voor Taal- en letterkunde. Vergadering van 16 januari 1907, 96-134. https://www.dbnl.org/tekst/_ver025190701_01/index.php

TUbeg M1655 (c:stcv:12923187)

Catolieck gebede-boexken. Dat is, cort begriyp van geestelijcke onderwijnsingen Godt-vruchtige oefeningen ende virige gebedekens.

T'Antwerpen by Jacob Mesens op de Lombarde-veste/ inden gulden Bijbel/Anno 1662. 144 p.

Eigendomsmerk: Catarina Mynian(?)

Joannes Meermans [Mermans], fondatie

Vermeld in de lijst der boeken verblijvende in de Pastorie (lijst Frickel).

TUbeg M1656 (c:stcv:6173097)

Den ketterschen vleeschpot der smoorender onkvyscheydt [onkuisheid] tot klaer bewijs, dat de kettersche ministers, met allen hunnen aenhanck, van de kercke Christi niet en zijn.

Door Divoda Iansen van Heylighenstad [Joannes David S.J.: liefhebber der dichten die stichten¹, Jan David °1546 †09 08 1613]

Gedrukt: T'Handtwerpen by Joachim Trognesium/op onser liever Vrouwe kerckhof [kerkhof kathedraal Antwerpen]/ in't gulden Kruys [Trognesium, Joachim, ghesworen Boeckdrucker] 1610, 181 p.

Prevelgie: Albertus ende Isabella, Aerts-Hertogen, 16 februari 1607

Approbatie: Egbertus Spithuldius, Plebanus Antverpiensis 8 Sept. 1609.

Protestanten, ketters

Eigendomsmerk: Vermelding JM (Joannes Mermans)

Vermeld in de lijst der boeken verblijvende in de Pastorie (lijst pastoor Frickel).

Literatuur:

1. Vanden Branden F.J., Frederiks J.G. Biographisch woordenboek der Noord- en Zuidnederlandsche letterkunde (1888 – 1891).
https://www.dbnl.org/tekst/bran038biog01_01/index.php

TUbeg M1657 convoluut

- 1.(c:stcv:12916534)

Aenleydinge tot de waerachtige liefde Godts door de kennisse Godts

G.H. STD [Gummarus Huygens] Derde druk. Tot Loven by Hieronymus Nempe, 1675

Approbatie: J. Roucourt S.T.L. Plebanus, 12 april 1673

119 bladzijden gevolgd door gebeden.

- 2.(c:stcv:12916533)

Aenleydinge tot een christelijke hope.

J.R.P. [Joannes Roucourt]

Derde druk. Tot Loven by Hieronymus Nempe, 1674

Approbatie: L. Naesen Canonick S. Romboot, 5 April 1672.

107 bladzijden gevolgd door gebeden.

Zie ook **TUbeg M1659**

- 3.(c:stcv:3124740)

Aenleydinge tot den dienst der heyligen ofte, Onderwysinge, raeckende den dienst ende eerbiedinge, die men aen de heyligen schuldigh is.

I Gillemans [Ignatius] Cannonick ende Aerts-Priester der Cathedrale Kerck van Gendt.

Tot Loven Adriaen de Witte, op de Pro-straat, in de Pauw, 1674

Approbatie: L. Vincent, G. Huygens, universiteit Leuven, 28 maart 1674.

160 bladzijden

Eigendomsmerk: Joannes Mermans. Vermeld in de lijst der boeken verblijvende in de Pastorij (lijst Frickel).

TUbeg M1658 (c:stcv:3140032)

Reghels en beginselen van het christelyck leven

In 't Latijn geschreven door 'den uyt muntende Heer Joannes Bona Cardinael'.

Overgezet in het Nederduyts

Onderschrift: 'Wie naar my komen wilt, die verloochen sy selven, en neme sijn Kruys, ende volghe my'. Naer Matth. 16. 1683, 329 p.

1ste deel: *Reghels en beginselen van het christelyck leven:* Van het Christelyck Leven: van het eynde, ende plichten des selven.

2de deel: *Reghels en beginselen van het christelyck leven: Van de geneghentheden des moedts te matighen, en van d'oeffeninge der deughden.*

Tweede druck Tot Loven by Martinus Hullegaerde 1683. Met Privilegie van de Koninck, Brussel 13 augustus. Ondertekend Loyens

Noot: Vermeld in de lijst der boeken verblijvende in de Pastorij; lijst pastoor Frickel.

TUbeg M1659 convoluut

1. (c:stcv:12916533)

Aenleydinge tot een christelijke hope

'Door het aen-wijsen van't gene wy hopen moeten, ende van het gene daer onse hope moet op steunen'.

J.R.P. [Joannes Roucourt]

Derde druk. Tot Loven by Hieronymus Nempe, 1674

(107 blz. tekst tot p. 90 gevolgd door gebeden)

Approbatie: Mechelen 5 april 1672 L. Neesen, Canonick

Extract uyt het Privilegie ondertekend door Loyens, Brussel. Carolus Koninck van Castilien, ...

Zie ook: M1657, M1665

2. (c:stcv:6150220)

Kort onderwys Ghetrocken uyt den Heylighen Franciscus Sales.

Den Verlichten Joannes **Taulerus** [Tauler, Johannes] *Ende Verscheyde H.H.Vaeders raeckende de waerachtighe penitentie, end' het behoorlyck biechten der daeghelycksche sonden. Seer profijtighe voor alle godtminnende sielen.*

'Derde druck verbeterd ende vermeerderd door I.G.A.G.'

The Ghendt ghedruckt by Bauduyn Manilius woonende in de witte Duyve, 1671 (90 Blz.)
Approbatie: 11 september 1671 P.D. Mey Canon. ende Thres.vande Cathedr. V. Ghendt.

3. (c:stcv:3119532)

Corte onder-richtingen ende beweegh-redenen voor alle christene ende lydende-zielen

Om haer verdiestelijck ende zalighlijck te graeghen in alle lyden, ende daer uyt te trekken profijt, troost ende sterckte. Vierde druk

Te Ghendt Bauduyn Manilius, Gheswooren Stadts-Drucker in de Witte Duyve, 1675 (40 Blz.)

Eigendomsmerk: Joannes Mermans Fondatie. Vermeld in de lijst der boeken verblijvende in de Pastorij (lijst Frickel).

TUbeg M1660 (c:stcv:12923191)

Le Directeur Spirituel, pour ceux qui n'en ont point. [Simon Michel Treuvé]

Bruxelles chez Eugene Henry Fricx. Imprimeur de sa Majesté, rue de la Madeleine **1693**.

Avec Approbation & Privilège du Roy.

Approbation de Monsieur Courcier Docteur de Sorbonne, Theologal de Paris

Des Docteurs Blampignon, L. Hideux, J.B. La Coste, D' Arnaudin 27.11.1690

Privilege: Charles Roy de Castille,

372 blz.

Paperback *Le Directeur Spirituel Pour Ceux Qui N'en Ont Point ...* Nabu Press (13 maart 2012)
388 p.

Vertaling: *De geestelyke zielbestierder voor de geen en hebben.* 1e Nederlandse uitgave: Antwerpen [Amsterdam] : Frederick van Metelen, 1693.

https://books.google.be/books/about/Den_geestelycken_ziel_bestierder_voor_de.html?id=ROE9A AAACAAJ&redir_esc=y

Eigendomsmerk M1660: Joannes Mermans Fondatie. Vermeld in de lijst der boeken verblijvende in de Pastorij (lijst Frickel)

TUbeg M1661 Convoluut

1. (c:stcv:3113395)

Spiegel der eygen kennisse ofte Kennisse syns selfs

Voorgesteld door Simon De Graef

Al wat' er is in de werelt, dat is begeerlijckheyt des vleesch, en begeerlijckheyt der ogen en hooverdye des levens, I. Joan. 2.

De liefde Godts is in onse herten uytgestort door den H. Geest, die ons is gegeven, ad. Rom. 5

Gedrukt: Tot Loven Adriaen De Witte Op de Pro-sstraat, in de Pauw, **1674**. 198 blz.

[**Uitgave 1733:** *Spiegel der eygen kennisse ofte Kennisse syns selfs voor oogen gestelt aen alle deught-minnende personen.* Auteur: Giovanni Pinamonti S.J.. Uyt het Italiaens vertaelt door Een Nederlandsche Priester.

https://books.google.be/books?id=brk9AAACAAJ&pg=PA1&hl=nl&source=gbs_selected_pages&cad=3#v=onepage&q&f=false]

2.(c:stcv:12923192)

Verbintenisse der ouders tot hunne kinderen, midts-gaders de Christelycke reghels, naer de welcke sij hun moeten op-brenghen.

Oock dienstigh voor alle de ghene die sorghe der kinderen hebben. Den III Druck

Tot Brussel Jacob Van de Velde, achter Stadthuys in S. Augustinas 1674 58 blz.

3.(c:stcv:3119532)

Corte onder-richtingen ende beweegh-redenen voor alle Christene ende lydende-zielen.

Om haer verdienstelijck ende zalighlijck te draeghen in alle lyden, ende daer uyt te trekken profijt ende sterckte.

Vierde Druck The Ghendt Bauduyn Manilus Drucker in de witte Duyve 1675 40 blz..

Eigendomsmerk: Joannes Mermans Fondatie. Vermeld in de lijst der boeken verblijvende in de Pastorij (lijst pastoor Frickel).

TUbeg M1662 Convoluut

1. (c:stcv:12923197)

Spieghel der jongheydt teghen de dans-merckten¹

Mitsgaders Teghen d'Assembléen ende perykeleuse Vergaderingen en gemeynsaemheydt van onghelijcke personen.

Ghetrocken uyt de H. Schriften, H.H. Vaders, ende H.H. Concilien, der by ghevoeght de decreten van verscheyde Bisschoppen, ende Koninghlycke Placcaerten. Met Approbatie (1685-) [volgens Pastoor Frickel: 1674] XXI Capittels, 130 blz.

2. (c:stev:12923198)

Aenleydinge tot den dienst der heyligen ofte, Onderwysinge, raeckende den dienst ende eerbiedinge, die men aen de heyligen schuldigh is

I Gillemans [Ignatius]

Tot Loven Adriaen de Witte, Boekdrukker, 1674, 160 blz. (zie ook: M1657)

3. (c:stev:12923199)

Christelycke ghedachten voor alle de daghen vande maent ende jaer

Auteur: Priester SJ

Vertaler: Priester SJ

Gedrukt: T'Antwerepen Michiel Cnobbaert [1661-1691] Tot blz. 72

Eigendomsmerk: Joannes Mermans. Vermeld in de lijst der boeken verblijvende in de Pastorij (lijst Frickel).

Literatuur

1. **dans-merckten:** Verstrepen Hugo. *Het raadsel van de “dans-merckten” zo schadelijk aan de zuiverheid. Een etymologisch, semantisch en historisch onderzoek.*

“Een eerste definitie zou zijn dat dans-merckten opvoeringen waren met mannen en vrouwen samen, in theaters of op festivals, waar ze dansen of 'onfatsoenlijk kronkelden'. De algemene betekenis van “dans-merckten” lijkt dus geweest te zijn: een bijeenkomst waar gedanst werd. De verwijzingen naar huwelijksfeesten en Vastenavondfeesten, samen met het feit dat bals, komedies, dansscholen, e.d. apart opgesomd worden, wijst er toch op dat men van de zestiende tot de negentiende eeuw [de] voorbeelden uit de Romeinse en Byzantijnse tijd als voorloper ervan zag (en dus steeds opnieuw die verboden kon citeren), maar dat men er zelf eerder private feestjes mee wou verbieden. Als er in de Vroegmoderne Tijd tegen gewaarschuwd werd, lijkt het eerder te gaan om een dansfeestje bij particulieren, waarbij door mannen en vrouwen samen gedanst werd. Dat was ook iets dat men gemakkelijk in de kloosters en zelfs in de huizen van de begijnen kon organiseren en waar men geen podium voor nodig had: na de maaltijd wat plaats maken, wat muziek laten spelen en de voeten van vrienden en verwanten – nadat ze die voeten eerst onder tafel gestoken hadden – even van de vloer laten komen, zeker als er jongelui aanwezig waren. Het was een duizenden jaren oud amusement, normaal geacht door het volk, maar door de asceten als zo gevaarlijk voor de zuiverheid beoordeeld.”

Verstrepen Hugo. MHT Mechelse Historische Tijdingen. E-zinne voor geschiedschrijving over de stad en heerlijkheid Mechelen, mei, 2021, pp. 27-54 [online]

<http://www.mechelsehistorischetijdingen.be/artikels/PDF/15.pdf>

TUbeg M1663 Convoluut

1. *Le secretaire à la Mode*

Par le sieur de la Serre Historiographe de France.

Augmenté d'une instruction d'écrire des Lettres ; cy devant non imprimée.

Plus : D'Un recueil de lettres morales des plus beaux esprits de ce temps. Et des compliments de la langue François (zie hieronder)

A Leyde [Leiden] chez Bonaventura Elzevier [Elsevier] A° 1653 Iouste la copie imprimée à Paris. (totaal 336 blz.)

2. (c:stev:12923198)

Les complimens de la langue Francoise.

Œuvre Très- Utile et naissaire [nécessaire] à ceux qui sont à la Cour des Grands.

A Anvers chez Slegheers, dans la Camestraet. Anno 1652 + Table des Lettres du Secretaire à la Mode. Imprimi poterit Guil Bolognino C.A. & L.C.

Eigendomsmerk: J.M. Fondatie [Joannes Mermans]

TUbeg M1664 (c:stev:3191042)

Hand-boexken van den Weerdighen Pater Ludovicus de Puente der Societeyt Jesu. Behelsende eenighe gheestelijcke kennissen, waerschouwinghen, schiet-ghebedekens, meditatie, die hy tot zijn eyghen gebruyck geschreven heeft.

In 't Spaens uyt-gegeven door den Eerw. P. Thyrsus Gonzalez, Priester, ende daer naer Generaal der Societeit Jesu. Verduydt door eenen Priester van selve Societeit [de Boeye, Andreas] [Vertaler].

Gedrukt te Brussel by François Foppens, 1692.

Na titelblad:

Reden van desen druct, ende lof van dit Boexken.

Aen den Doorluchtighsten Heere Mijnheer Ambrosius Ignatius Spinola ende Guzman

Artsbisschop van Sevilie.

Kort Begryp des Levens Deughden, ende Mirakelen vanden Weerdighen P. Ludovicus de Puente der Societeit Jesu.

Liste der boecken vanden Weerdighen P. Ludovicus de Puente, met eene korte aanwysinghe der stoffe die hij inde selve verhandelt.

Vanaf p. 74: Hand-boexken Aantal blz. 308

Approbatie Bruxelles 6 Febr. 1692

Eigendomsmerk: J. Mermans. Vermeld in de lijst der boeken verblijvende in de Pastorij (lijst Frickel).

TUbeg M1665 Convoluut

1. (c:stcv: 6150220)

Kort onderwys ghetrocken uyt den Heilighen Franciscus de Sales, den Verlichten Joannes Taulerus [Tauler] ende Verscheyde H.H. Vaders, raeckende de waerachtighe penitentie, end' het behoorelyck biechten der daeghelycksche sonden. Seer profijtigh voor alle godtminnende sielen. 'Derde druck verbeterd ende vermeerderd door I.G.A.G'.

'The Ghendt ghedrukt by Bauduyn Manilius woonende in de witte Duyve' (1671) (zie ook M1659)

Approbatie 11 Sept. 1671

Tot p. 95 gevolgd door 'Extract uyt het privilegie'.

Elektronisch beschikbaar: UGENT-CB HER.001266

2. (c:stcv:3118508)

Aenleydinge tot het oprecht geloove. Door de Merck-teeken en der waerachtige Kercke Christi.

Door J.R.P. [Joannes Roucourt]

'Den vierden Druck verbeterd. Tot Loven by Hieronymus Nempe', 1674 (95 blz.)

3. (c:stcv:12916533)

Aenleydinge tot een christelijcke hope.

Door het aan-wijzen van 't gene wy hopen moeten ende van het gene daer onse hope moet opsteunen.

Door J.R.P. Den derden druck. Tot Loven by Hieronymus Nempe. 1674. (107 blz.) Zie ook: M1657, M1659

4. (c:stcv:3118524)

Aenleydinge tot de waerachtige liefde Godts door de kennisse Godts. Door de Kennisse Godts.

G.H. [Gummarus Huygens]

Tot Loven by Hieronymus Nempe. 1673

Eigendomsmerk: J. Mermans Fondatie. Vermeld in de lijst der boeken verblijvende in de Pastorij (lijst Frickel).

TUbeg M16A1 (c:stcv:6174770)

[*Vierthien Catholijcke Sermoenen, op de Evangelien der Sondaghen vanden Aduent (Advent) tot den Vasten*]; **Franciscus Costerus**, S.J. [Frans de Costere]; [Antwerpen] Trogniesius Joachim (drukker); [Approbatie:1601]. 'Dry tafelen der dinghen die in dese vierthien sermoenen begrepen zijn'. 295 p. (onvolledig). Zie ook TUbeg M1502.

Eigendomsmerk: Joannus Meremans [Mermans], 'desen boek hoort toe aen sijne fondatie'

TUbeg M16A2 (c:stcv:3114487)

Den wech des eewich levens [Den wech des eeuwig levens]; Antonivs Suvcqvét S.J [Antonius Sucquet] .

Vertaald uit het Latijn door Gerardus Zoes S.J.

Met beelden verlicht door Boëtius A. Bolswert [31 genummerde gravures, eerste gravure is weggesneden: 'Den eerste boeck van der Ghener die Eerst Beghinnen'].

Door den Auteur van nieuws oversien en vermeerderd.

Gedrukt in Antwerpen; by Hendrik Aertssens inde Cammerstrate inde witte Lelie, **1623**, c 920 p.
(Eerste druk: 1620). Vertaald uit het Latijn

Inhoud:

Aen Godt Al-machtich Koninck der Koninghen ende aen De Koninghinne des Hemels, de heylighe maghedt ende moeder Godts Maria.

Voor-reden tot den Leser.

*Ick hebbe desen Wech in dry deelen ghedeylt, op dat ick door den **eersten**, den wech soude toonen aen den ghenen die dolen, ende die eerst beghinnen.*

*Door den **tvveeden**, soude onder-wijzen ende verwecken den ghenen die voordts-gaen in den wech der volmaecktheyd.*

*Door den **derden**, soude te kennen gheven in desen Wech, de fonteynen van het eeuwich leven: op dat ghy dan soudt mogen smaken, ende sien hoe soet dat den Heere is, ende hem liever dienen uyt gheheelder herten, die het Licht, den Wech, ende de Waerheydt is, dan den Prince der duysternissen, den vader der leughen-tael, ende de dootd'.*

Tafel der Meditatie, in dese dry Boecken begrepen

Den eersten boeck van Den Wech der ghener die eerst beghinnen. Aen-merckinge op het eerste beeldt. *Let, o mensch, op u eynde ende uwe weghen..*

Vanaf p. 1 t.e.m. p. 202 (bladzijden genomen uit de pdf versie)

Den tweeden boeck van Den Wech der ghener die voortd-ganck doen

Strijt eenen goeden strijt, op dat ghy eenen goeden krijghs-man Christi mooght wesen.

Vanaf 203 t.e.m. p. 622

Den derden boeck van Den Wech van de Vol-maecte.

Vanaf 623 t.e.m. 881/882.

Tafel van de principaelste materien die dese dry Boecken inhouden.

Summa Privilegii Caesarei

6 maart M.DC.XX (1620)

‘Fernandus Ad mandatum S. Caesar. Majestatis proprium Vt. L. Von Vlm.

R. Questenberg’

Summa privilegii Pricipum Belgarum. Albertus & Isabella Clara Eugeniae

December MDCXIX (1619)

Steenhuyse

Facultas R.P. Praepositi Provincialis Provinciae Flandro-Belgicae

10 Iulij 1619

Carolus Scribani

Approbatio

25 Iulij 1619

Egbertus Spithildius S.T.L. Canonicus & Pllebanus Antuerpiensis.

(Boek is ook aanwezig in: SA Turnhout: C104:01)

Gravures (platen)

Gravure vooraan lijkt weggesneden te zijn

Totaal 32, (29 gevonden).

Bladzijden (meestal na vermelde bladzijde): 2 (plaatnummer 1), 100, 189, 205, 259, 272, 280, 288, 294, 478, 508, 516, 524, 532, 540, 550, 556, 572, 580, 588, 608, 624, 650, 658, 682, 690, 714, 730, 818 (plaatnummer XXX31)

Eigendomsmerk: Joannes Mermans;

Literatuur en Noten

Antonius Sucquet, *Den wech des eeuwich levens* (**1622**). Digitale Bibliotheek voor de Nederlandse Letteren (2016 dbnl.org) . https://www.dbnl.org/tekst/sucq002wech01_01/colofon.php

Den wech des eeuwich levens Antonius Sucquet Vertaald door: Gerardus Zoes. Antonius Sucquet,

Den wech des eeuwich levens · dbnl

Boëtius Adamszoon à Bolswert (Bolsward)/Nederland ca. 1580 – Antwerepen 25 maart (1633)

werd in 1620/1621 meester te Antwerpen.

<https://etsen.blogspot.com/2006/04/bolswert-boetius-1580-1633.html>

Bijlage: achteraan: drukwerk van zuster Gripper [?] met de oefeningen voor juni ter ere van het H. Hart van Jezus in de St. Jozefkerk (19de eeuw).

TUbeg M16A3 (c:stcv:3135863)

De woestijne des Heeren: leerende hoe een goet kersten mensche, Christum d'licht der waerheyt sal na-volghen in dese duyster woestijne des bedroefder werelts, in alle deuchden der volmaetheyt; [Auteur: **Frans Vervoort***] [‘uitgever’ *int licht ghebracht door*] Pater Petro Godefridi **, O.F.M.; “In sijnen tijt ghenerael Minister van de Broeders ende susters des derde Reghels Sinti Francisci”.

Ende nu met alder neersticheyt doorlesen ende ghecorrigeert”.

Gedrukt: T’Hantwerpen by Hieronymus Verdussen; **1612**; 488 p.

Approbatie: 15.02.1574. JOH Molanus***

Boek komt voor in de lijst van pastoor Frickel.

Electronisch beschikbaar: <https://books.google.be/books?vid=GENT900000060193>

Inhoud

Dit boek ‘behandelt in veertig dagreizen het Lijden van Christus. Een mooie, gloedvolle meditatie: nu eens zuiver beschouwend, dan Christus toesprekend, dan weer mensen. Innig, roerend, smekend. Elke dagreis gevolgd door een hartelijk gebed. Een ‘soet sermoen’ op de Paasdag sluit het geheel’ (Wolfgang Schmitz, 1936¹).

Volgens pater van Mierlo SJ² is *Die Woestijne des Levens* een van Vervoorts’ beste werken dat in veertig - latere uitgaven dertig – dagreizen het ‘Lijden van Christus in verheven en toch innig-eenvoudige overweging en beschouwing behandelt: “is niet het leven, maar vooral het Lijden des Heeren een woestenij, die wij ook doormoeten willen wij anders totter kennisse ende liefde Gods komen ende volmaetheyt alderdeuchden”?

Eigendomsmerk: J. Mermans; [achteraan] desen boeck hoort toe Cattelyn (Catarina?) ende Anna Huysmans.

Huijsmans Catharina: geprofest: 19.10.1614, overleden 05.07.1664

Huijsmans Anna: geprofest: 27.09.1615, overleden 17.05.1677

Sepulture (H. Kruiskerk zijbeuk noorden): ‘Catarina Huysmans sterft 6 Maii, 1667 en haar zuster Anna sterft 15 Maii 1677 byde Jubilarissen van desen Hove’.

Noten

*De naam van de auteur **Frans Vervoort** is niet vermeld op het titelblad.

Wie was Frans Vervoort en hoe weten we dat hij de auteur is van *Die Woestijne des Heeren*?

Frans Vervoort (°Mechelen, c. 1490 – aldaar overleden op 24 november 1555) trad in bij de franciscanen van de strikte observantie van zijn geboortestad. Hij wordt beschreven als een vroom en geleerd man die ondermeer Latijn, Hebreeuws en chaldeeuws, machtig was.¹

Hij is auteur van 44/48 ascetisch-mystieke traktaten en traktaatjes. Het merendeel van deze werkjes werd anoniem of onder andermans naam uitgegeven (zie ook B1601), maar werd aan Vervoort toegeschreven door de aanwezigheid van diens zinspreuk (kenspreuk): "**O Heere wanneer**" aan het slot.¹ In het in 1612 uitgegeven traktaat *De woestijne des Heeren* staat deze kenspreuk voor het ‘soet sermoen’ dat het traktaat afsluit.

Waarschijnlijk heeft pater Vervoort zijn geliefde spreuk ‘O Heere wanneer sal ick U volcomelic minnen’ gevonden in psalm 41 en in de ‘**Spiegel der volcomenheit**’ geschreven door Hendrik Herp.²

Tot de belangrijkste van zijn verhandelingen behoren "Die woestijne des Heeren", "Het bruylocht cleedt der liefden Gods" en "Bruygoms mantelken,"³

Deze minderbroeder neemt volgens J. van Mierlo SJ met zijn lyrisch getinte teksten een ereplaats in onder de beste schrijvers van de late middeleeuwen⁴.

Volgens Wolfgang Schmitz werd hij betiteld als de grootste nabloeier van Ruysbroeck [Ruusbroec] in de 16de eeuw, een schrijver, die we volgens deze onderzoeker het best kunnen karakteriseren als een volks-mysticus.¹

Uit een studie van G.J. Peeters⁵ blijkt dat de 16de eeuwse auteur vooral gebruik maakte van de middeleeuwse mystieke passieliteratuur. “Een totaal slaafse afschrijver was hij niet. Zijn bronnen kortte hij in, vooral wanneer er ‘voor zijn publiek gevaarlijke passages in voorkwamen te ‘hoge’ mystiek in Ruusbroec, of te ‘onkiese’ details in zijn Passieverhaal.”

Frans Vervoort was dus veeleer een compiler uit werken uit de Middeleeuwse ascetisch-mystieke traditie, dan een oorspronkelijk auteur³. Met name was hij schatplichtig aan Jan van Ruusbroec (°Ruisbroek 1293 –†Groenendaal 1381), Hendrik Herp (°Erp Nederland 1410-

†Mechelen 1477), Johannes Tauler (Straatsburg, c.1300-† Straatsburg 1361, zie B1633) en Alijt Bake (°Utrecht 1415- †Antwerpen(?) 1455, [priorin Gentse regularissenklooster Galilea, dat tot het Kapittel van Windesheim behoorde. Alijt Bake, de vrouw die moest zwijgen over haar mystiek weg. Later viel zij in ongenade, werd verbannen en stierf in ballingschap.⁶]. Ook gebruikte hij teksten van de Kerkvaders en de Bijbel.^{3,6} Voorts vertaalde Vervoort 73 preken van Bernardus van Clairvaux en ‘De Bedieninghe op de psalmen der penitenten’ van Sint Gregorius]

** Pater Petro [Petrus] **Godefridi** O.F.M.(1491 – 1558): volgens Schmitz¹ zou Godefridi Peter Goens zijn ‘de generaal der Beggarden in Antwerpen’. In het titelblad staat “In sijnen tijt ghenerael Minister van de Broeders ende susters des derde Reghels Sinti Francisci”. In reactie op de veroordeling van begarden als ketters namen in het begin van de 14de eeuw vele begarden in Europa de derde regel van Franciscus aan⁷.

*** JOH. [Johannes] **Molanus** (1533 – 1585) is Jan Van der Meulen of Vermeulen, professor theologie, universiteit Leuven, grondlegger van de meer wetenschappelijke hagiografie. Hij was rector van de universiteit.

Literatuur

1. Wolfgang Schmitz O., *Het aandeel der Minderbroeders in onze middeleeuwse literatuur. Inleiding tot een bibliografie der Nederlandse Franciscanen*. Dekker & Van de Vegt, Nijmegen / J.W. van Leeuwen, Utrecht 1936 Hoofdstuk XII. *De derde grote: Frans Vervoort*. Digitale bibliotheek voor de Nederlandse letteren.dbnl 2009

http://www.dbnl.org/tekst/schm036aand01_01/colofon.htm

2. Anna Dlabacová, *Literatuur en observatie: de Spieghele der volcomenheit van Hendrik Herp en de dynamiek van laatmiddeleeuwse tekstverspreiding*. Verloren, Hilversum, 2014. Proefschrift universiteit Leiden:

<https://scholarlypublications.universiteitleiden.nl/access/item%3A2872984/view>

3. Mechelen Mapt: Frans Vervoort. http://mechelen.mapt.be/wiki/Frans_Vervoort

4. Jozef van Mierlo (1940) *Het proza in den strijd*. In: Geschiedenis van de letterkunde der Nederlanden. Deel 2, p.381. Teulings' Uitgevers-maatschappij L.C.G. Malmberg, 's-Hertogenbosch/ Standaard Boekhandel, Brussel.

http://www.dbnl.org/tekst/baur001gesc02_01/colofon.htm

Jozef van Mierlo (1952) *De letterkunde tot 1750*. In: Vlaanderen door de eeuwen heen.

Eds.Lamberty M. & Lissens R.F. Tweede deel. Elsevier Brussel/Amsterdam. p. 121.

5. G.J. Peeters *Vervoort († 1555), Roecx († 1527), en de ‘Exercitia Tauleriana’* In: Verslagen en mededelingen van de Koninklijke Academie voor Nederlandse taal- en letterkunde (nieuwe reeks). Jaargang 1966. Gent 1966, pp. 123-144. dbnl 2012:

http://www.dbnl.org/tekst/_ver016196601_01/colofon.php

6. G.J. van Bork, P.J. Verkruysse (1985) *De Nederlandse en Vlaamse auteurs Blake, Alijt, Vervoort Frans*. De Haan, Weesp 1985. [De Nederlandse en Vlaamse auteurs · dbnl](#)

W. Scheepsma, ‘Mysticism and Modern Devotion. Alijt Bake’s (1415-1455) lessons in the mystical way of living’, in: Hein Blommestein, Charles Caspers en Rijcklof Hofman red., *Spirituality renewed. Studies on the significant representatives of the Modern Devotion* (Leuven 2003) 157-167.

7. Hildo van Engen (2006) *De derde orde van Sint Franciscus in het middeleeuws bisdom Utrecht*. Uitgeverij Verloren, Hilversum. p. 62.

8. Vanden Bossche H. *Begijnen, begijnhoven en het begijnhof van Turnhout*, vzw De Vrienden van het begijnhof/Brepols Publishers, Turnhout, 2013, 2019 2de druk, p. 159, 160.

TUbeg M16A4 (c:stcv:3113143)

Generale legende der heylighen met het leven Iesv Christi ende Marie: ‘vergadert uit de H. Schrifteure, Oude Vaders, ende Registers der heylighe Kercke’ door P. Pedro de Ribadeneira (1527-1611) (auteur) ende P. Heribertus Rosweydyus (1569-1629) (auteur), priesters der Societeyt Jesu. ‘Den vierden druck met veel ‘*Levens der Heylighen* vermeerderd met een Register diendende tot de Sermoenen des Jaers. Ghedeylt in twee Deelen’. Uit het Spaans vertaald.

Noot: Pedro de Ribadeneira S.J. is lange tijd een naaste medewerker geweest van Ignatius van Loyola. Later werd hij zijn eerste officiële biograaf.¹

Deel 1

Gedrukt: T’Antwerpen; Hieronymus Verdussen; 1649. 781 p.

Voorblad

Titelblad (*kopergravure* Frederick de Wit²) O.-L.-Vrouw opgenomen in de hemel en omringd met ondermeer Johannes de dooper, maagden, maagden-materlaessen, martelaren. Ook de andere kopergravures werden door Frederick de Wit gegraveerd.

Het eerste deel start met een tekst van *Heribertus Ros. weydyus* aan ‘Edele ende wijse Heeren M’Her Gerardus Gheys, Riddere van Borcht, Borghemeester ende Schepenen der stede Cortrick (1629). [vannaf 1588 tot 1993 was er een jezuïetengemeenschap in Kortrijk]. De nieuwe uitgave, 10 jaar na de vorige, wordt aan bovenstaande notabelen opgedragen.

Voor-reden

In de eerste paragraaf van de ‘Voor- reden’ geeft P. Heribertus Rosweydyus aan waarom deze *Generale legende der heylighen* moest verschijnen: ‘Het heeft my goet ghedacht (Godtvrughtighen Leser) **soo in dese tijden veel ketterijen opghestaen zijn die de heylighen bevechten** in dese voor-reden met ettelijke capittelen te bevangen/ de principaelste questien ende gheschillen van den dienst der heylighen: is bedeeft in thien capittelen;’

Generale Tafel

‘Generale Tafel van de *Legende*. Na de orden der maenden van het eerste deel’.

Kopergravure: met centraal Jezus aan het kruis en de ‘voorstelling’ van de Eucharistie (hostie en kelk op altaar). Boven het kruis is een afbeelding van de ‘Drie-eenheid van Vader, Zoon en H. Geest’. In de rand worden belangrijke fasen uit het leven van Jezus Christus getoond (p. 1).

‘Het leven, doot ende lijden onses Heeren JESV CHRISTI’. (p. 1-24.)

26 kapitels (cap.): vanaf cap. 1 ‘Van de mensch-wordinghe ende afkomst Christi. Cap. 2 Van de ontfanckenisse des Soons God’. Tot cap. 26 ‘Hoe Jesus neder gedaeld is ter helle, verresen, ten hemel gecloppen is ende den H. Gheest ghesonden heeft’.

Kopergravure: O.-L.-Vrouw met Jezus op de maansikkel. Maria heeft een scepter in de hand (p.25).

Het leven van de H. Moeder Gods ende Maghet Maria in 22 kapitels. (p. 25 –)

De vijf versprinhde feestdagen (p. 41-): feesten van de Verrijzenis, Hemelvaart, Pinksteren, H. Drievuldigheid en Sacramentsdag.

Daarna volgt de ‘kalender’ met de feestdagen in januari t.e.m. juni.

‘Van de glorieuse verryssenis onses Heeren’

‘Van de wonderlycke Hemel-vaert onses Heeren’

‘Van de toekomste des Heylighen Gheests’ (Pinksteren)

‘Vande H. Dryvuldigheydt’ ‘Den Feest-dagh vande AlderHeylighste Dryvuldighheydt’. (p. 53-)

‘Den feest-dagh van het Alder-Heylighste Sacrament der Autaers’ (p. 63-).

Kopergravure 48 afbeeldingen van heiligen die in januari worden herdacht.

Januarius Louwmaent

1 januari: ‘Van de Besnydenisse onses Heeren’

Ghedenckenisse van de Besnydenisse onses Heeren Jesu Christi t’ Antwerpen³

2 januari: Van den allerheyligsten ende soetsten naem Jesus

Daarna volgen de levensbeschrijvingen van de heiligen.

Februarius Sprockelóór

Na ‘Het leven van de H. Marcella’ volgt een **kopergravure** met 48 ‘heiligen’ die in februari vereerd werden/worden (na p. 273) en de feestdag (2 februari) ‘der suyveringhe Mariae ende presentatie haer soons inden Tempel’ (pp. 283-287).

Kopergravure met 48 ‘heiligen’ die in maart vereerd werden/worden (vóór p.359).

Martius Meert

Kopergravure met 48 ‘heiligen’ die in april vereerd werden/worden (vóór p.465).

Aprilis April

Kopergravure met 48 ‘heiligen’ die in mei vereerd werden/worden (vóór p.569)

Mayvs Mei

Kopergravure met 48 ‘heiligen’ die in juni vereerd werden/worden (vóór p.677)

Junius

Volgende kopergravures zijn aanwezig in het zelfde jaar uitgegeven boek dat aanwezig is in de universiteitsbibliotheek Gent [Boekentoren: Magazijn. OKF.000004 (1649)] maar niet in TUbeg M16A4:

‘S. Marya Mater Dei’ (p. 34)

‘Maria en de apostelen ontvangen de H. Geest’ (p.50).

'H. Agnes' (p. 205)
 'H. Ioanna, dochter van Lodewijk XI van Frankrijk (na pagina 296)
 'S. Agatha' (vóór p.301)
 'S. Dorothea' (na p. 306)
 'S. Apollonia' (na p.318)
 'S. Joseph' (na p. 426)
 'Salvator mundi' (na p. 450)
 'De boodschap van Maria' (25 maart) (vóór p. 450)
 'S. Marcus' (vóór p.549)
 'S. Catharina van Loven' (vóór p.595) (Maghet ende nonneken)
 'De martelie van den H. Bonifacius (vóór p. 683)
 'Ecce Agnus Dei qui Tollit pacata Mundi' Joan I
 'De geboorte van H. Baptista' (vóór p.749)
 Het eerste deel eindigt op pagina 781 met: 'Eynde vande Maent Iunius' (juni).
Eigendomsmerk: 'aen Joannes Meermans [Mermans] in de fondasie op het 'begijnhof' te Turnhout 1776'; pastoor Mermans is overleden in 1697, dus werd het boek aan de 'fondatie' geschonken.
 Vermeld in de lijst der boeken verblijvende in de Pastorij (lijst pastoor Frickel).

Deel 2

Is niet aanwezig in de boekencollectie van het begijnhof. Deel 1 en deel 2 zijn wel aanwezig in twee banden in het stadsarchief Turnhout (SAT): ODD 3/1 en ODD 3/2 (Gedrukt door: Joannes Baptista Verdussen II, Antwerpen 1711) (c:stcv:7096482).

Beide delen zijn – zoals het boven besproken deel 1 uitgegeven in 1649 - aanwezig in de universiteitsbibliotheek Gent [Boekentoren: Magazijn. OKF.000004 (1649)] en bovendien elektronisch beschikbaar: <https://lib.ugent.be/europeana/900000183978?pg=PP5> (zie ook: www.jesuitica.be :18 drukken van 1619 tot 1711 zijn aanwezig in de 'Jesuitica catalogue')

Literatuur en Noten

1. Sintobin N. SJ, *Mijmeringen van een jezuiet*. Ribadeneira (7): rust, 2010.
<https://nikolaassintobin.blogspot.com/2010/02/ribadeneira-7-rust.html>
2. Frederick de Wit (Frederick de Witt, de Wit Frederico) °Gouda 1630 - †Amsterdam 1706. Hij was één van de beste Nederlandse graveurs uit de tweede helft van de 17de eeuw. Hij verhuisde rond 1648 naar Amsterdam waar hij werkzaam was als graveur, uitgever en kaartenhandelaar (zijn winkel in de Kalverstraat noemde de 'Witte Pascaert'). Hij graveerde vooral zeekaarten en wereldkaarten die eerst opgenomen werden in atlassen van andere cartografen, vanaf 1670 gaf hij zelf atlassen uit. Vanaf 1695 verscheen zijn stedenatlas met fraaie plattegronden van belangrijke steden. Een herwerking van zijn stedenatlas werd in 2012 onder de naam 'Atlas de Wit' heruitgegeven bij Lannoo. https://nl.wikipedia.org/wiki/Frederik_de_Wit Bij een aantal gravures die in de *Generale legende der heylighen* aanwezig zijn staat 'Frederick de Wit excud' (vrije vertaling Frederick de Wit heeft dit gegraveerd). Dit wijst erop dat deze protestant -waarschijnlijk beïnvloed door zijn katholieke echtgenote – ook heiligen heeft afgebeeld.
3. De Vos K. *Heilige Voorhuid van Antwerpen*. Geschiedenis 17 maart 2020.
<https://g-geschiedenis.eu/2020/03/17/heilige-voorhuid-van-antwerpen/>
 'In de kathedraal van Antwerpen bewaarde men tot in de 16de eeuw het *Sanctum Praeputium Domini*, 'de Heilige Voorhuid van Jezus Christus'.
 Een kapelaan, die samen met Godfried van Bouillon, Boudewijn I van Jeruzalem op kruistocht was gegaan, zou dit 'relik' in het jaar 1100 hebben meegebracht uit het Heilige Land en aan de kapittelkerk van de stad Antwerpen hebben geschonken. In 1426 werd een broederschap opgericht 'van der heiliger Besnidenissen ons liefs Heeren Jhesu Cristi in onser liever Vrouwen Kercke t' Antwerpen'. Bij de Beeldenstorm van 1566 viel de 'relikwie' wellicht ten prooi aan de verwoestingen door de protestanten'.

TUbeg M16A5

1.(c:stcv:3119185)

Het gheestelyck palays der Beggyn-hoven in dry boecken verdeylt. Het tweede deel*. *Het leven van Sinte Begga hertoghinne van Brabant***. 'Waer in verhaelt worden de principaelste

geschiedenissen, princen ende heyuligen van Nederlant. Waer in men oock kan gesien hoe alle sorten van menschen, maechden, ghehoude-lieden ende weduwen moeten leven. Ende principalijk hoe wonderlijk Sinte Begga in alderley deuchden ende gaven heeft uytgesteken’;

Pater F. Elias van Sinte Teresa, Carmeliet, O.C.D. (kloosternaam van Jean-Babtiste Wils); T’Hantwerpen; Hieronymus Verdussen; 1628-1631.

2.(c:stcv:3119180)

Onderdeel van: *Het gheestelyck palays der beggyn-hoven in dry boecken verdeylt*

Bevat: *Het leven van sinte Begga hertoghinne van Brabant*. Pater F. Elias van Sinte Teresa, Antwerpen Hieronymus Verdussen; 1631.

Noot met naam (Eigendomsmerk): ‘desen boecke hoort toe Catelyn ende Magdalena vande (...)l ... die vindt ende (we)der om geeft die salmen dry men (... voor (...)’; Joannes Meermans [Mermans], fondatie. Vermeld in de lijst der boeken verblijvende in de Pastorij.

***Deel 1:** Het gheestelyck palays der beggyn-hoven in dry boecken verdeylt / Elias van Sinte Teresa. - Hantvverpen, 1628-1631. Zie: **M1654** en Stadsarchief Turnhout oude-drukken ODA878. Lijst pastoor Frickel.

****Noot: het derde deel is nooit verschenen**

Literatuur: Vanden Bossche H. *De heilige Begga stichteres en patrones van de begijnenbeweging. Een succesrijke geschiedvervalsing*. Begijnhofkrant 36 (2012) 2 – 7.

Vanden Bossche H. *De heilige Begga en de begijnen*. Begijnen, begijnhoven en het begijnhof van Turnhout. Vzw De Vrienden van het begijnhof van Turnhout/Brepols publishers, 2de druk, 2019, pp. 31-35.

Zie ook: B1701, B1994, B19107, B19179. OD

TUbeg M16A6

L'année pastorale contenant des prédications familières ou prosnes sur les Evangiles de la messe ...* ; Divisée en deux parties. Par me. Antoine Caignet , doct. Theol.; Parijs;

Jean de la Caille (Parijs); **1659** 1ste editie (www.worldcat.org/title/annee-pastorale), 548 p.

Eigendomsmerk: *desen boek hoort toe aen de fondatie van mijnheer Joannus Meremans; J. Mermans*

*oud-Frans: afkondigingen bij de preek

TUbeg M16A7 (c:stcv:12921891)

Vloeyende Fonteyne der Liefde. Vol aller liefelijcker oeffeningen en de devote Gebeden

Door Mijn Heer Nicolaes van Montmorency. Grave van Stegers & c, Hooft van Finantien van hunne Doorluchtigste Hoogheden.

Te Loven [= Haarlem?] Nicolaes Braau¹. Korte Beggijne-Straet in ’t Schryf- boeck, 1680, 598 p. Vier edities werden gedrukt tussen 1680 en 1690.

Eigendomsmerk: Cristina Brogtrop (komt niet voor in de lijst van de geprofeste begijnen), Joannes Meremans [Mermans] Fondatie. Vermeld in de lijst der boeken verblijvende in de Pastorij (lijst pastoor Frickel).

Noot

1. Niclaes Braau, [°Haarlem 1636 - †Haarlem 1707] boekverkooper en drukker, in de Korte Bagijnestraet in ’t Schrijf-Boeck te Haarlem, wiens werkzaamheid uit de jaren 1674—1706 bekend is. Om tot heden niet verklaarde reden gaf hij ook boekwerken met gefingeerde (verzonnen) drukplaatsen (Antwerpen en Leuven) uit.

<https://www.ensie.nl/oosthoek1916> <http://www.vondel.humanities.uva.nl/ecartico/persons/23700>

II. Boeken nagelaten door begijnen, ‘bewoonsters begijnhof’¹, begijnhofpastoors, geestelijken en ‘leken’

II.1. Boeken 16de eeuw

Inventarisatie in samenwerking met Bert Tops

TUbeg B1501 (c:stcv:12921893)

Die grote evangelische peerle, vol devoter gebeden, godlijcker oeffeninghen ende geesteliker leeringhen.

De schijver/schrijfster van dit mystieke boek is niet gekend.

Gedrukt ‘Thantwerpen binne die Camerpoorte in den Mol by dye weduwe van Henrick Peeter[s]jeun [van Middelburch] [Heyndrick Peetersen]’ 1556.

De voorrede is van **Nicolaas van Esch** [Nicolaus van Ess, Nicolaus Essius, Esschius, °1507-†1578] die in 1542 als uitgever de Keulse kartuizer, Dirk Loer vervangt.

Dit boek bevat zoals alle edities van *Die grote evangelische Peerle* (Middelnederlands) drie delen met respectievelijk 53, 56 en 58 hoofdstukjes. Het beschadigde boek (ondermeer brandschade mogelijk aangebracht met een brandende sigaar) mist op het einde een aantal pagina’s; van *Die Tafel* is alleen de 1ste pagina overgebleven. Het werd ontsierd door het overmatig, (storend) gebruik van rode inkt. De eigenares (begijn?) of een pastoor heeft veel tijd gestoken in het ver(ont)sieren van dit boek. De huidige kaft komt van een gebedenboek (2de helft 17de eeuw?), waarvan een bladzijde uit de inhoudstafel is overgebleven. Dit boek bevatte de Litanie gemaect door Paus Leo III (†816) tegen de ‘peste’.

Komt voor in de lijst der boeken in de pastorie (lijst pastoor Frickel).

Bijlagen: drukwerk met de brief van Paulus aan Philippenzen en Galaten; stoffen biljet van de bedevaart naar de relikwieën van de Driekoningen te Keulen.

Aantekening: *september 1713: ’t voornemen van niet meer te sondigen besloten in’t Berouw. Gaet henen maer en wilt voortaan niet meer sondigen Joan. 8...*

Info.: De oudste ‘Nederlandse’ druk van *Die kleine evangelische peerle* is in 1535 uitgegeven (Uitgever: Dirk Loer, drukker: Jan Berntsens, Utrecht).

Digitale kopie 1535: <https://anet.be/digital/opacua/uarg/o:lvd:3340545/N>

De 1ste volledige uitgave van *Die groote evangelische peerle* stamt uit 1537/1538 (uitgever: Dirk Loer, drukker Henrick Peetersen van Middelburch, Antwerpen). In 1542 werd *Dye groote Evangelische Peerle* uitgegeven door Nicolaus van Ess en gedrukt in den gouden eenhoorn ‘buyten dye Camer poorte’ te Antwerpen bij Willem Vorsterman (†1543). In 1545 verscheen in Keulen de eerste editie van de Latijnse vertaling van de Peerle: *Margarita Evangelica, incomparabilis thesaurus divinae sapientiae* (onvergelijkbare schat van goddelijke wijsheid). Vertaling: Laurentius Surius. Inleiding: Nicolaus Esschius.

Bronnen:

- <http://www.flandrica.be/flandrica/items/show/731>.

- http://www.dbnl.org/tekst/bork001nede01_01/bork001nede01_01_0411.php

- Schepers K. (2013) Tijdschrift voor Nederlandse Taal- en Letterkunde 129 (nr.1) 26-54.

- Vanden Bossche H. *Begijnen en Boeken. De boekencollectie van het begijnhof in Turnhout* (deel 3) *Mystieke boeken: Den grondt-steen der volmaecktheyt & Die Evangelische Peerle*. Begijnhofkrant 57 (2017) 2 – 10.

- Vanden Bossche H. *Begijnen, begijnhoven en het begijnhof van Turnhout*. vzw De Vrienden van het begijnhof/Brepols Publishers. 2013, 2de druk 2019 (te koop in het Begijnhofmuseum) Turnhout, p. 137.

Noot: *Die Groote Evangelische Peerle* uit 1537 werd hertaald in modern Nederlands als *De Evangelische Parel*: Dirk Boone, Jos Alaerts. Averbode, 2020, 505 blz.

Zie: Ludwig De Vocht. *Oproep om de weg naar binnen te gaan*. Tertio T1096, 10.02.2021. p. 13:

“De Groote Evangelische Peerle is een van de meest invloedrijke Nederlandse mystieke boeken uit de 16de eeuw”.

1. Deze boeken bevatten namen van geestelijke dochters en van bewoonsters van het begijnhof die niet in de lijsten van de geprofeste begijnen voorkomen. Hierbij worden ook dames --mogelijk begijnen-- gerekend waarvan alleen de voornaam of gedeeltelijk onleesbare namen worden vermeld.

TUbeg B1502 (c:stcv:12921894)

Die Historie Vander orloge die den grooten Vorst vander Moschou ghevoert heeft teghens den Lijflanders ... 'Met een corte beschryvinghe vander victorien die God almachtich den Christenen ['namelijck die vander Littauwen' (Litouwen)] weder verleent heeft teghens den Moschouyters'; eerst in het Latijn geschreven door Tilman van Bredanbach; vertaald uit het Latijn. Gedrukt te Antwerpen Silvijs Willem; **1564**

[Lijfland: het tegenwoordige Estland en Letland]

Aantekening op de perkamenten koft: onleesbaar; achteraan: onleesbaar. Plaats kenmerk: 6: PII

TUbeg B1503 (c:stcv:12921899)

Den psalter des conincklijcke[n] propheet Davids die naer die Hebreusche waerheyt ouvergeset [eerst in t Latijn] door M. Ian [van] Campen [van Campen, Johannes, vertaler] ende voorts tot ghemeynen profijte in duytsche gheprint ...

Item hier is by ghesedt Sint Athanasius boecxken van Johannes Reuchlin [Reuchlin, Johannes, vertaler] ...

Item tboeck Ecclesiastes vande voorscreven Campen uutgheleyt.

Gedrukt: Tantenwerpen; by die weduwe Jacob van Liesveldt [van Liesfelt]; **1555** [240 folio's]

Letter type: gotisch

Plaats kenmerk: 4: PI. Vermeld in de 'Lijst der boeken op de pastorijs'. Lijst pastoor Frickel.

TUbeg B1504

In epistolam B. Pauli apostoli ad Hebraeos [Hebreeën] ***commentarii***. Cum Quinque Indicibus, quorum primus continet quaestiones scripturae. Secundus regulas: tertius eiusdem scripturae locos explicatos: quartus, est rerum atque verborum: quintus evangeliorum totius anni, in usum concionatorum; [auteur] R. P. Francisci Riberae Presbyteri Societatis Iesu, doctorisque theologi [Francisco Ribera 1537 – 1591],.

Approbatio: 1594. Coloniae Agrippinae: Officina Birckmannica: sumptibus Arnoldi Mylij, 1600, 697p.

Eigendomsmerk: Ivo Hovelius, (...) anno 1617, ij February; I M. (...); *pertinet ad pastoratum beateurginasij Turnhoutany* [Ivo Hovelius afkomstig van Oosterwijk, nabij Tilburg (van den Heuvel, Koordeken Kapittel Sint-Pieterskerk, Turnhout, 1611-1632) pastoor op het begijnhof van 1599-1632, begraven voor het hoogaltaar in de eerste begijnhofkerk] Deze begijnhofpastoor heeft 18 boeken nagelaten aan het Begijnhof (pastoorsambt?).

TUbeg B1505

In librum duodecim prophetarum commentarii, sensum eorundem prophetarum historicum, & morale, persæpe etiam allegoricum complectentes. Cum quatuor copiosis indicibus [auteur] R. P. Francisci Riberae Presbyteri Societatis Iesu, doctorisque theologi [Francisco Ribera S.J. 1537 – 1591]; Coloniae Aggripinae [Keulen]; Officina Birckmannica; sumtibus Arnoldus Mylij. 1600, 807 p.

Eigendomsmerk: Ivo Hovelius; ...; L.M.; 'spec. ad pastoratum Beg. Turnh.' Pastoorsambt

Plaats kenmerk: 15

TUbeg B1506

De contemnendis Mundi vanitatibus, Libri tres R. P. Fr. Didaci Stellæ Hispani, Ordinis

Minorum regularis observantiae; Didacus Stellae [Diego de Estella, 1524-1578]; Petrus Burgundus (1522 -1598), societatis Iesu; [Pierre de Bourguignon SJ, vertaler Spaans/Latijn], Coloniae [Keulen]; In Office Birckman sumptibus, Arnoldi Mylij [Mylius], **1585**. c.360 p.

Eigendomsmerk: Guilielmus Ancellius in Gestels S. Michielis [Sint-Michielsgestel, Noord Brabant] Prope Herlair [bij Herlaer, Herlaar] .. sibi adscribit; Nolite diligere mundum neque ea, quae in mundo sunt l. Joh., 11; hic liber pertinet ad bibliotecam beginagy Turnhoutani; [achteraan]

TUbeg B1507

Sermons Evangeliques et apostoliques sur les dimenches et festes solennelles de toute l'année, ou sont contenues plusieurs belles sentences, tirées de la sainte esriture, & anciens Docteurs de l'Eglise. Second Tome, Depuis la Penteconste iusques à l'Advent; Leonard Ianier, pastoor te Saint-Etienne-de-Furan; [Parijs]; Chez Guillaume Chaudiere; 1582

Zie ook : <http://www.sudoc.fr/152389873>

Eigendomsmerk: Villary... ; [achteraan:] desen boeck hoort toe Josina Cops die en vient die gheefden haer wederom tuijs die so[ch?] hebben een ghebaeyen muys diese niet en begeert die brense wederom tuijs (Josina Cops meesteres van de scholieren, geproft in 1600 en †21

(31?) 01.1622). In 1592 woonde begijn Josynken Cops op het begijnhof, familie van Josina??
[Het testament van Cornelis Lantschot 1572 1656; Hans van Lanschoot (2020), p.3.

<https://isuu.com/havalan/docs/lanschot-cornelis>]

Handtekening: (...) Aantekeningen: multiplicate sunt infirmitate[s eorum], postea acceleraverunt;
[achteraan:] lingua magniloqua, et manus otiosa, doctrina lucida, et vita tenebrosa, est res
monstruosa, 1600, 15 sept

Plaats kenmerk: 10

TUbeg B1508

Zie B1509

TUbeg B1509

Geen voorblad, geen titel. Teksten worden weergegeven in kolommen Frans (Franchoyische) en Nederlands. Bevat ondermeer 'de spraken van Chilo (een van de beroemde "zeven wijze mannen" van het Oude Griekenland?), de spraken van Bias en van Periander, de sevenste wyse van Grieken.

Dit is mogelijk een deel van: *Les sentences, conseil, et bons enseignemens des sept saiges de 'Grece, avec une briefve & familiere exposition sur chascune autorité & sentence* Le tout mis nouvellement en langue Françoische & bas Alleman', [...]

De sententien, Raet, ende goede leeringhen der seen wijzen van Grieken, met een ghemeyne corte expositie op elcke autoriteyt ende ende sententie. Nu nieuwelijck gestelt in Françoische ende Nederlanatsche tale, seer nut ende profijtelijck voor eenen yeghelijcken, sonderlinghe voor de Jonckheyt. Colofon: Tantwerpen by Christoffel Plantijn.

Auteur: Corrozet Gilles. Uitgever: Tantwerpen, by Jan van Waesberghe 1562 (dit boek kende veel drukken, tussen 1574 en 1588 werden er drie uitgegeven).

Bronnen: <http://lib.ugent.be/nl/catalog/rug01:000807526>

Jansen Jeroen (2010) *Bredero onder de Wijzen*. Geleende geleerdheid in de brief (1611) aan Carel Quina. Tijdschrift voor Nederlandse Taal - en Letterkunde 126: 347 - 372.

TUbeg B1510 (c:stcv:12921902)

Een deuote maniere om gheestelyck pelgrimagie te trecken, tot den heylighen lande, als te Iherusalem, Bethleem, ter Iordanen. [Een devote maniere om gheestelyck pelgrimagie te trecken/ tot de heylighenlande/ als te Iherusalem/ Bethleem ter Iordanen]. ghemaect by wijlen Heer Jan Pascha, religieus der Carmeli convent tot Mechelen. Ende int licht ghebrocht door [de kapelaan van het Leuvense begijnhof] Peeter Calentijn. [mogelijk heeft hij dit boek laten drukken voor de begijnen van het Groot Begijnhof.] Tot Loven Hieronpnium Welle woonende in den Diamant, **1568**. Dit boek is goed voorzien van houtgravures. 164 folio's.

[In dit boek heeft de Mechelse karmeliet Jan Pascha (Johannes van Pa(s)schen) de spirituele Jeruzalemreis vormgegeven in een meditatieve tocht van 365 *dachvaerten*, waarbij hij voor elke dag een gedeelte van de reis in overweging gaf.]

Elektronisch beschikbaar: [Een deuote maniere om gheestelyck pelgrimagie te trecken, tot den heylighen lande, als te Iherusalem, Bethleem, ter Iordanen., &c. - Ghent University Library \(ugent.be\)](#)

Gravures toaal 58

Enkele voorbeelden (bladzij nummering is verward):

- p. 14 Kroning van Maria (ook p.154, 155, 160)
- p. 18 Christus en de slapende apostelen in de Hof van Olijven (ook p. 91, 147)
- p. 23 Christus aan het Kruis (ook p. 119, 125/122, 141, 142)
- p. 26 Stabat Mater (Maria met 7 zwaarden) (ook p. 123, 126)
- p. 28 God de Vader met Christus op zijn schoot (ook p. 163)
- p. 32 Annunciatie (ook p. 83)
- p. 34 Bezoek van Maria aan Elisabeth
- p. 36 Maria met kindje Jezus op haar schoot (ook p. 90, 158)
- p. 37 Bezoek van de herders (ook p. 145)
- p. 43 Bezoek van de drie koningen (zie Begijnhofkrant 54 (2016) 20)
- p. 45? Vlucht naar Egypte
- p. 48 Terug thuis in Nazareth (zelfde afbeelding 2 bladzijden verder)
- p. 53 Christus met wereldbol met kruis (komt 3-maal voor p. 58 en p.66)

- p. 86 Het laatste avondmaal waar Judas wordt 'aangewezen' als de verrader
- p. 102 Pilatus toont Christus aan het volk (ook p. 196)
- p. 104 Geseling van Christus (ook p. 148)
- p. 194? Doornen kroning
- p. 107? Na eerste val
- p. 109 Tweede val onder het Kruis
- p. 112 Christus ontmoet zijn moeder (4de statie kruisweg)
- p. 111 Simon van Cyrene wordt gedwongen het kruis (dwarsbalk) te helpen dragen (ook p. 113)
- p. 113 Tempel (ook p.115, 125, 138)
- p. 116 Bespotting
- p. 115 Ontkleding
- p. 118 kruisiging
- p. 118 Graf van Christus (?) (ook na p. 126)
- p. 122 Maria en Joannes bij het Kruis (ook 139)
- p. na p.128 Graflegging
- p. na p.129 Verrijzenis
- p. 130 Openbaring van de verrezen Christus aan zijn moeder
- p. 135 Hemelvaart
- p. 137 Pinksteren (ook p.158)
- p. 150 Apocalyps, 'Einde van de wereld' (ook p. 152, 153, 158)

Eigendomsmerk: 'Desen boeck behoert toe aan Anna Maria De Loos die hem vint die brenck hem t'uys die sal hebben een gebraede moes' (?). **Anna Maria De Loos** werd op 4 januari 1785 geprofest, was 32 jaar (Brussel) *is van de clarissen naar hier gekomen*.

Dit boek is opgenomen in 'de lijst der boeken in de pastorie'. Lijst pastoor Frickel.

Literatuur: Vanden Bossche H. (2016) *Een devote maniere om gheestelyck pergrimagie te trecken tot den heylyghen lande, als te Jherusalem, Bethleem, ter Jordanen*, Begijnhofkrant nr.54: 20

II.2. Boeken 17de eeuw

Inventarisatie in samenwerking met Bert Tops

TUbeg B1601 convoluut

(c:stev:6176397)

1. Aen de begynkens van Mechelen. Daer den reghel inne staet, hoe elck beghinnende goetd mensche sal comen totter volmaecktheyt der deuchden, tot der heylicheyte ende puerheyte des herten; door den Eerweerdighen heer Antheonis Vervoort*, oertijds Prochiaen [pastoor] van den Beghijnhove te Mechelen ende licentiaat in de heylicher Schrifturen. t Antwerpen [Antwerpen] By Guiliam Lesteens in den gulden Pelicaen Anno 1634; 95 p.

*Vervoort Antheonis heette in werkelijkheid **Anthonis van der Voorde**, hij heeft de werken van de franciscaan **Frans Vervoort** verspreid, wiens naam hij niet altijd vermeldde. In het stadsarchief bij de 'Oude en zeldzame drukken' is er een exemplaar van Frans Vervoorts '**Beghijnken Van Mechelen**' (Stadsarchief oude-drukken ODA 135*). Zie: Vanden Bossche H. (2013) Begijnen, begijnhoven en het begijnhof van Turnhout, p. 159-160, literatuur en noten nr. 118. Zie ook: M16A3

2. (c:stev:6176437) Het hofken der devotien ...; vanden Voirde, Antoon [Frans Vervoort]'T Hantwerpen; By Guiliam Lesteens; 1635; 166 p..

Het boek is vermeld in de lijst der boeken verblijvende in de Pastorij (lijst pastoor Frickel).

Eigendomsmerk: desen boek(band) hoort toe Mar(...) Seghers (?) (praktisch onleesbaar); na mijn Elisabeth de Groot 1661; desen boek hoort toe Elisabet de Groote inde Gersten Broecken 1672 den eersten dach van iaer do (...) alst godt belift; desen boek hoort toe Juffrouw Begijnten tot türenhout [Turnhout]. Achteraan: S Rosa[ri] 29 augusti [feestdag van de heilige Rosa van Lima], Zie ook M1626

Aantekeningen: in beide boeken staan overlijdens berichten vermeld (in potlood). Boek 1 p. 32: Salde gestorve op 24 juli 1432; p. 95: mijnheer vanden Berghe is de uytvaart den 12 september 1730 (†04.09.173), (komt niet voor in de lijst van de begijnenpastoors. Op een grafscript in de H.-Kruiskerk staat R.D. Francisci van den Berghe vermeld maar deze kapelaan is op 7.09.1739 overleden. Er woonde toen ook een geestelijke dochter Margriet Van den Berghe op het hof). p. 96: '28 is [Copynten] Tijs begraven' (?); Anna Staes is gestorven den 1 maart 1731 (geprofest: 23.05.1700); jouffr. [Maria] Van Trier is gestorven 11.07.1731 (professie: 19.05.1697, meesteres, 1 maal verkozen).

Boek 2 p. 2: Catharina Luijcke(r)s gestorven op den 26 september 1731.

Catharina Loycx (Loyckx, Luyckx), geprofest in 1681 en overleden op 26.09.1731. Zij was de 1ste meesteres (moeder) van het Sint-Jansconvent (fundatie) en heeft het convent 34 jaar bestuurd. Een paar jaren na het overlijden van pastoor Mermans verkopen Adrianus en zijn broer Joannes Franciscus Proost een hoeve met al zijn gronden aan 'zuster' Catharina Loycx (Luyckx), begijntje op het Turnhoutse begijnhof.

Grafsteen in H.-Kruiskerk: middenbeuk, rij noordwaarts.

Bijlagen: [p. 50] meditatie Heilig Kruis: [p. 88] meditatie "vloer van den stal "en "doekjens van 't kindeken Jesus".

Noten

*Het in het stadsarchief bewaarde boekje **De Begijnkens van Mechelen** behoorde mogelijk tot de boekencollectie van het begijnhof. Wolfgang Schmitz beschrijft het als volgt: Een bijzonder mooi werkje, een boekje dat in twaalf punten het leven der begijntjes bespreekt, vol vermaningen omtrent de specifiek vrouwelijke ondeugden. Wat een fijn aanvoelen hier van de begijntjes-ziel. Wat een piëteit. Wat een liefde tot die 'allerliefste maeghdekens'. Schrijver wil bespreken, maar gaat meermalen over in aanspraak: mijn lieve kinderen, alderliefste reyn herten ende maegdekens in Christo Jesu. 'De Maechedekens betaemt taelweerdicheyde ende ryenicheyde van buyten ende van binnen ...daerom is uw habyt simpel ende grau der aerde ghelyck'. En dan, hoe slecht is de wereld; ze moeten héél voorzichtig zijn: Een en vollen buyck is 's duyvels oorkussen, een en droncken mensch is vyants trommel'. Wat een simpele ootmoed in die zelfconfessie, waar hij aanspoort tot eenvoud in kleding: 'al en heb ick altijd hier inne niet voorsichtich geweest dat my leet is'.

Literatuur:

Vanden Bossche H. (2013) Begijnen, begijnhoven en het begijnhof van Turnhout, p. 114.

Wolfgang Schmitz (1936) Het aandeel der Minderbroeders in onze middeleeuwse literatuur.

Inleiding tot een bibliografie der Nederlandse Franciscanen. Hoofdstuk XII. De derde grote: Frans Vervoort. https://www.dbnl.org/tekst/schm036aand01_01/index.php

TUbeg B1602 (c:stcv:3143588)

Oeffeninghe der volmaecktheyt ende christelycke deughden [...] Het **tweede** deel. Alphonsus Rodriguez, priester S.J. Vertaald uit het Spaans door Marcus vanden Tynpel; F. Bouttats, illustrator. Drukker Cornelius Woons Antwerpen, 1661

Zie: B1659: 1ste deel, B1660: 2de deel, M1639: 3de deel

Eigendomsmerk: A Mad. Marie Borrekens 168(0)(?); desen boek hoort aen de infirmerie (eerste helft 19de eeuw)

Initialen: (...)R.

TUbeg B1603 (c:stcv:12915143)

Breviarium Romanum ex decreto Sacrosancti Concilii Tridentini restitutum, PII. Pont. Max. iussu editum, et Clementis VIII. primùm, nunc denùo Urbani PP. VIII. auctoritate recognitum...; Antverpiæ; ex officina Plantiniana; Apud Viduam & Heredes [weduwe en erfgenamen] Balthasaris Moreti; 1678, 1160 p. (waterschade).

TUbeg B1604 (c:stcv:12921903)

Breviarium Romanum ex decreto Sacrosancti Concilii Tridentini restitutum, PII. Pont. Max. iussu editum, et Clementis VIII. primùm, nunc denùo Urbani PP. VIII. auctoritate recognitum ...; Antverpiæ; ex officina Plantiniana; Apud Viduam & Heredes Balthasaris Moreti; **1679**

Eigendomsmerk: desen boek hoort Elisabeth Snoeckx gedurende haer leven naer haer doot aen de coor, 1791; [achteraan:] desen boeck (ook 'missale').

[Elisabeth Snoeckx, geprofest: 14.09.1758, †08.05.1808, 66 jaar, beroep filleuse (spinster)]

Gertrudis Vander Eyden geprofest: 27.03.1750, †01.11.1783].

TUbeg B1605 (c:stcv:3120006)

Thalamus Sponsi, Bruydegoms beddeken. Ghedeylt in twee deelen ... [Bruidegoms beddeken];

Michiel Zachmoorter, pastoor Sint-Marten Gent-Eckergem [St.-Martinusparochie Gent-Eckergem, (Akkerghem)]; III. Editie, 'van nieuws ouversien';

T'Antwerpen; By Geeraert van Wolsschaten; **1628** Approbatie: 11 juni 1625.

Zachtmoorter geeft in CAP VIII (vanaf p. 105, deel II) uitleg over het mystieke taalgebruik: 'Vijf notabel punten die ons brengen tot kennis van de termijnen oft spreek-woorden vande mystique Theologie oft schouwende leven'.

In CAP XXI (vanaf p. 308, deel II) laat hij negen hoofdstukken uit **Sint Jan van het Kruis' Vlam van de levende liefde** afdrukken (vertaling in het 'Nederlands' van Juan de la Cruz' *Llama de amor vivo* door de kapucijn Marcellianus van Brugge).

Na pagina 364 volgt de 'Tafel der Capittelen van het Bruydegoms Beddeken'. (niet volledig)

Eigendomsmerk: desen boek hoort toe Marie van Hulsen; Catharina de Borchgrave ende Maria Anna de Borchgrave 1651 [Maria Van Hulsen, geprofest 26.09.1678, † 09.06.1707 (grafsteen Maria Van Hulse(l) middenbeuk, rij zuid met vermelding *Beggyntien van desen Hove*). Catharina de Burchgrave geprofest: 2 mei 1644, †09.08.1681 (†23.07.1683, lijst Johan Van Gorp) - Maria Anna de Burchgrave geprofest mei 1644, overleden: 06.08.1680 (†24.04. 1687, lijst Johan Van Gorp)]

Plaatskenmerk: 56/B. Lijst pastoor Frickel. Zie ook: B1606, B1663

Literatuur: Vanden Bossche H. *Begijnen en boeken. De boekencollectie van het begijnhof in Turnhout* (deel 5) *Den Bloedighen Bruydegom onser Zielen & t'Bruydegoms Beddeken*.

Begijnhofkrant 60 (2018) 9-14. [Zachmoorter]

TUbeg B1606 (c:stcv:3120006)

Thalamus Sponsi, Bruydegoms beddeken. Ghedeylt in twee deelen ...; **Michiel Zachmoorter**, pastoor Sint-Marten Gent-Eckergem [St.-Martinusparochie Gent-Eckergem]; III. Editie, van nieuws ouversien; T'Antwerpen; By Geeraert van Wolsschaten; **1628** (zie voor meer informatie B1605).

Na pagina 364 volgt de 'Tafel der Capittelen van het Bruydegoms Beddeken' (volledig).

Plaats kenmerk: 56.

Eigendomsmerk: [achteraan] zuster Anna Theresia Moernhoudt (niet in de lijst begijnen).

TUbeg B1607

Scala Coeli seu [seu] conciones exquisitissimae de uis coelestibus. Pulcherrimis conceptibus et speculationibus refertae, non modo concionatoribus, & divini verbi ministris, verum etiam pijs omnibus, si que alae, utiles & necessariae;

Door Gabriel Inchinus [primum a R. D. Gabriele Inchino], LeP; Antonius Dulcken, O. Cart.;

Uitgever: Colonia Aggripinae [Keulen]; Petrus Colinum; 1609.

Zie ook: <http://www.worldcat.org/title/scala-coeli-seu-conciones-exquisitissimae-de-viis-coelestibus-primum-a-r-d-gabriele-inchino-italice-conscriptae-ac-deinde-a-f-antonio-dulcken-conversae/oclc/457351083?ht=edition&referer=di>

Eigendomsmerk: *hic pertinet ad bibliotecam beginag.*

TUbeg B1608 (c:stcv:12919563)

Christelycke Waerheden Leerende wel leven ende wel sterven; Henricus Balde, priester S.J.; Den seshiensten druck, verbeterd ende vermeerderd met eene **Christelycke waerheyt van de liefde der vyanden**; Tot Brussel; By Gielis Stryckwant; 1683

Vermeld in de lijst der boeken verblijvende in de Pastorij. Plaatskenmerk: 106; lijst pastoor Frickel

TUbeg B1609 (c:stcv:6680809)

Corsendonca, sive coenobii canonicorum regularium Ordinis S. Augustini de Corsendoncq, origo et progressus. Auctore Ioanne **Latomo***, Throni Mariani iuxta Herentaliam Coenobiarcha (overste, abt). Uitgever: Ioannes Hoybergius** S.T.B.F. Prior Corsendoncanus nunc primum edidit, continuavit & notationibus illustravit. Quibus non solum multa quae ad Brabantiae Historiam pertinent, sed & variorum Coenobiorum origines e tenebris eruuntur.

Antverpiæ; Apud Hieronymvm Verdvsivm [Hieronymus Verdussen]; **1644.**

Approbatio 9 julie 1643. [1], [1 blank], [14], 180, [28 index] p.

In de 1ste 38 pagina's wordt Latomo's '**geschiedenis**' van de **priorij van Corsendonk**

weergegeven. De rest van het boek bevat nota's van prior Hoybergius.

Zie ook Stadsarchief Turnhout oude boeken: ODA 71, ODA 97 en ODA 726.

*Joanne Latomo, Joannes (Jean) Latomo (Jan Steenhouders, °1520), gewezen prior van de **Windesheimse priorij den Troon van Maria te Grobbendonck** (†1578).

**Uitgever editor: Joannes Hoybergius [Jan Hoyberchs] S.T.B.F., prior Corsendonk (†1674).

Deze prior heeft Latomo's kroniek van veel aantekeningen voorzien die soms weinig met de priorij van Corsendonck te maken hebben.

Eigendomsmerk: *dono auctoris* [gift van de auteur]; Antonius Sanderi [Antoon Sanders, Sanderus, Antwerpen, 15.09.1586 - Affligem, 16.01.1664 schrijver van *Flandria illustrata*]; ex libris Jo. es vanden Bossche, steenhouwer.

Plaats kenmerk: nr. 1428

Bronnen:

-Van Gorkom M.L. *Beschryvinge der Stad en Vryheid van Turnhout*. F.-J. Van Der Elst, Stads-drukker Mechelen 1790. Heruitgegeven met inleiding door H. de Kok. Algemeen Rijksarchief en Rijksarchief in de provinciën, Brussel 1994. 44-45.

-Van Dijk R. *Twaalf kapittels over ontstaan, bloei en doorwerking van de Moderne Devotie*, Verloren, Hilversum, 2012, 269.

- <http://literairgent.be/lexicon/auteurs/sanderus-antonius/>

- Mostelmans L. *Fragmenta Selecta Antiquarium Booksellers*, Amsterdam Booknummer 120267. Prijs: € 575.00

TUbeg B1610 (c:stcv:3103675)

Christelycke ghepeysen toonende den versekerden wegh tot den hemel, ende den voor-smaeck des selve, nu on-langhs vermeerderd, met godtvruchtighe beweginghen onder-mengelt, ende voor ieder dagh van verscheyde maenden bedeylt; [Auteur:] Joannes Lacman, Archidiaeken, dr. Theol., pres. seminarie Mechelen; vertaling uit het Frans; vierden druck; Tot Loven; By Martinus Hullegaerde; 1689. 596 p.

Eigendomsmerk: 'dezen boeck hoert toe aen Theresa Salen', 1821; 'desen boeck hoert toe aen Guilielmus Sprengers, molder tot Veerle', 1723

*Familie van begijn Celestina Salen (Geprofest: 28.04.1873-†11.08.1879)?

TUbeg B1611 convoluut

1. (c:stcv:6668040)

Decreta et statuta synodi dioecesanæ Mechliniensis: die quinta maij anni millesimi sexcentissimi noni inchoatæ, & die sexta eiusdem anni & mensis absolutæ, Matthias Hovius [Matthijs Van Hove, aartsbisschop van Mechelen van 1596 tot 1620]; Antverpiæ; ex officina Plantiniana Balthasar Moreti; **1634**, 76 p.

2. (c:stcv:6606696)

Decreta et statuta synodi provincialis Mechliniensis: die vigesima sexta mensis iunij anni millesimi sexcentissimi septimi ... & vigesima die mensis iulij eiusdem anni conclusæ; Matthias Hovius, aartsbisschop Mechelen; Antverpiæ; ex officina Plantiniana Balthasar Moreti; **1633**, 127 p.

3. (c:stcv:6606666)

Decreta et statuta Synodi Provincialis Mechliniensis: die undecima mensis junij, anni millesimi quingentesimi septuagesimi ... decima quarta die mensis julij eiusdem anni conclusæ; Martinus Rhythovius [Maarten Bouwens], bisschop Ieper; Perrenot Granvellani [Antoine Perrenot beter bekend als kardinaal de Granvelle, aartsbisschop van Mechelen]. [ex officina Plantiniana Balthasar Moretus II]; **1634**, 84 p.

4. (c:stcv:6689601)

Decreta synodi dioecesanæ Antverpiensis, mense maio anni M. DC. X. celebratae; Ioannes Miræus [Jean Le Mire], bisschop Antwerpen; Antverpiæ; ex officina Plantiniana, apud Ioannem Moretum; [Moretus, Jan I (Weduwe en zonen)], 1610, 154 p.

5. (c:stcv:6689699)

Ordinationes Dioecesanæ Antverpienses recollect et auctæ; Gaspar Nemius, bisschop Antwerpen; Antverpiæ; ex officinal Plantiniana Balthasar Moreti; 1643, 60 p.

6. (c:stcv:12921905)

Statuta synodalia, à reverendissimo domino episcopo Antuerpiensi in synodo diæcesana celebrata vigesimasecunda maij, anno M.D.LXXVI. prælecta & publicata, Sonnius Franciscus, bisschop Antwerpen, excudebat Christophorus Plantinus* (colofon: 1576), 30 p.

*Christoffel Plantinus, Christoffel Plantijn. 'Hij werd omstreeks 1520 in het Franse Saint-Avertain bij Tours geboren, vestigde zich ca. 1549 in het religieus tolerante en economisch welvarende Antwerpen. Het jaar daarop werd hij benoemd als meester-drukker in de Sint-Lucasgilde en zijn bedrijf groeide uit tot de eerste geïndustrialiseerde drukkerij in de westelijke wereld. Op het hoogtepunt van haar productiviteit telde de drukkerij [op de Vrijdagmarkt] 22 personen en ongeveer 160 werknemers. In 1570 werd Plantijn door de Spaanse koning Filips II benoemd tot 'Architypographus Regius' of 'Koninklijk aartsdrukker' en in 1579 werd Plantijn de officiële Stadsdrukker. Zijn drukkerij ontving de naam 'De Gulden Passer'. Overleden 1 juli 1598, te Antwerpen.

<https://www.biblianeerlandica.be/biografieen/plantijn-christoffel/>

TUbeg B1612

Zie B1613

TUbeg B1613

Dvx spiritualis: in qvo agitur de orationem meditatione, & contemplatione, de visitationibus diuinis, gratijsque extraordinarijs, de mortificatione, heroicisque actionibus, siue operibus, quae illas omnes comitantur; Ludovico De Ponte, S.J. [Puente, Luis de la, 1554 - 1624]; Melchior Trevinnius, S.J. [Melchior Trevinnio vertaler]; Colonia Aggripinae [Keulen] Apud Ioannis Kinchii [Ioannem Kinckium]; **1613**. Twee delen. 889 p.

Digitale versie: https://archive.org/details/bub_gb_2e7WVwSWAkC/page/n3/mode/2up

Eigendomsmerk: Ivo Hovelius 1616; *hic liber pertinet bibliotecam beginagy Turnhautani*.

Ivo Hovelius (van den Heuvel, koordeken kapittel Sint-Pieterskerk, Turnhout): pastoor van het begijnhof van 1599 tot 1632, zie: M1503)

Plaats kenmerk: 40 (ook aanwezig in KU Leuven Maurits Sabbe bib.).

TUbeg B1614 (c:stcv:3147327)

Den boeck der Gheestelijcke Sanghen Bedeelt in twee deelen. *Den blijden requiem* [requiem] ende *ghelvckighe vyt-vaert* van een salighe siele, die om tot oprechte inwendighe ruste te comen,

haer selven met alle creaturen grondelijck in den heere afstorf. Het welck den rechten wegh is tot het cloosterken der gheestelijcke verrijsenisse, oft van ontwordentheydt, d'welck het tweede deel is van desen boeck. [Lucas van Mechelen, O.F.M.Cap.]; T'Hantwerpen [Antwerpen]; By Hendrick Aertssens; **1631**. De liedteksten werden van muziek (meestal gekende melodieën) voorzien door de kapucijn Tiburtius van Brussel (Frans van den Berghe, pater François Tiburce, overleden te Lier tijdens de pestverpleging, 1669). [Muzieknotatie]

Dit mystiek liedboek bevat enkel het eerste deel nl. **Den Blijden Requiem**.

Eigendomsmerk: 'Jo Meer mans', fondatie [waarschijnlijk is Jo Meer mans = pastoor Joannes Mermans maar in de lijst 'Begijnen' wordt ook een Joanna Meersman vermeld (geprofest: 04.10.1716, †14.04.1758(?))].

Wordt vermeld in de lijst van pastoor Frickel met als titel 'Den Bliiden Requiem ende gheluckighe uyt-vaert'.

Info.: *Den boeck der Gheestelijcke Sanghen*, aanwezig in de Universiteitsbibliotheek van Gent, bevat naast *Den Blijden Requiem* ook Deel 2: *Cloosterken der gheestelijcke Verrijsenissen oft van ontwordentheydt* (BIB.BL.002037/1) <https://lib.ugent.be/nl/catalog/rug01:000830496> (zie: c:stcv:3147327)

In de Universiteitsbibliotheek van Leuven is een eerste druk (1639) van het *Cloosterken der gheestelijcke Verrijsenissen oft van ontwordentheydt* aanwezig (KUL-C RA23547) (zie: c:stcv:3147373)

Bronnen:

- Mannaerts P. (ed.) (2007) *Beghinae in cantu instructae. Muzikaal erfgoed uit Vlaamse begijnhoven (middeleeuwen – eind 18de eeuw)* Centre d'études supérieures de la renaissance. Collection "Épitome musical" Brepols, Turnhout, 209.

- Porteman K. *De mystieke lyriek van Lucas van Mechelen (1595/96-1652)*, secretariaat van de Koninklijke Academie voor Nederlandse Taal- en Letterkunde, Gent, 1977-1978; Digitale Bibliotheek van de Nederlandse Letteren, Copyright 2011 dbnl/Karel Porteman, <http://www.dbnl.org/titels/titel.php?id=port004>

- Vanden Bossche H. Begijnen en boeken. De boekencollectie van het begijnhof in Turnhout (deel 4) *Den Boeck der Gheestelijcke Sanghen - Den Bliiden Requiem*. Begijnhofkrant 58 (2017) 2-7.

- Van Reyn G. *Interacties tussen kapucijnen en begijnen in de Vlaamse kapucijnerprovincie tijdens het Ancien Régime*. In: De Preter A., Gielis M., Lambrechts M. Over begijnen en begijnhof in context. *Gelovige en verstandige vrouwen maken geschiedenis*. Halewijn, Antwerpen, 2018, 74- 117.

TUbeg B1615 (c:stcv:3129814)

Titelblad ontbreekt: [De eensaemheydt van Philagia. Dienende tot Geestelijcke Oeffeninghe in eensaemheydt van acht ofte thien gheduerige daghen's jaers, voor alle Godtvruchtighe Zielen de welke naer hunne Heyligheydt ende Volmaecktheydt trachten.]; Paulus de Barry, S.J.; vertaald uit het Frans in het Neder-Duits door Guiliam van Aelst (Antwerpen); II. Druck; T'Antwerpen [Antwerpen] By Arnout van Brakel, **1655**; colofon Jacob van Ghelen, 1649. 599p.

Bron: <https://www.jesuitica.be/catalogue-item/843074/>

TUbeg B1616 (c:stcv:3129571)

Den Grondt-steen der volmaecktheyt. In-houdende de maniere om door een gheestelijcke doodt ons selfs te komen tot een Goddelijck leven in Christo; Ghemaect door den seer verlichten Heer, Meester Gerardus de Groote van Deventer, die gheleeft heeft in 't Jaer 1350. 247, [64]p.

Nu eerst in 't licht ghebracht door eenen lief-hebber der selver (liefhebber van Geert Groote)

Opmerking: Dit traktaat werd in **1638** mogelijk uitgegeven door de kapucijn **Gabriël van Antwerpen** onder de titel *Den Grondt-steen der Volmaecktheyt*. Dit is een 'gemoderniseerde druk' van het veertiende-eeuws traktaat *Van eenen stervende leven*. De auteur van dit traktaat is de Brabantse mysticus (reguliere kanunnik, klooster van Groenendaal) **Willem Jordaens van Herzele** (ca. 1321-1372) en **niet Geert Groote**. [mystiek boek]

Gedrukt T'Antwerpen [Antwerpen] inde Cammenstraet/inde witte lელი; By Hendrick Aertssens; 1638. Vermeld in de lijst der boeken verblijvende in de Pastorij (lijst pastoor Frickel).

Noot: [achteraan] **Eigendomsmerk:** 'Jenneken Lambaerts' (17de eeuw ?)

Bronnen:

- Ampe A. (1951) *Wie was de uitgever van 'Den Grondsteen'*? Ons Geestelijk Erf XXV: 279-288.
- Ampe A. (1966) *Willem Jordaens in nieuw perspectief*. Ons Geestelijk Erf XL: 136-166.
- Reypens L. *W. Jordaens van Herzele*. In: Nationaal Biografisch Woordenboek Deel 3, Koninklijke Academiën van België, 1968, pp. 449, 450
- Porteman K. *De mystieke lyriek van Lucas Van Mechelen (1595/1596 – 1652)*. Secretariaat van de Koninklijke Academie voor Nederlandse Taal en Letterkunde, Gent 1977-1978, p. 265.
- Vanden Bossche H. *Begijnen en Boeken De boekencollectie van het begijnhof in Turnhout* (deel 3) *Mystieke boeken: Den grondt-steen der volmaecktheyt & Die Evangelische Peerle*. Begijnhofkrant 57 (2017) 2 – 10.
- Van Reyn G. *Interacties tussen kapucijnen en begijnen in de Vlaamse kapucijnerprovincie tijdens het Ancien Régime*. In: De Preter A., Gielis M., Lambrechts M. *Over begijnen en begijnhof in context. Gelovige en verstandige vrouwen maken geschiedenis*. Halewijn, Antwerpen, 2018, 98, 99.

TUbeg B1617 (c:stcv:12921906)

De naevolginge Christi van Thomas a Kempis regulier. Met zijn Leven; Thomas a Kempis; Heribertus Rosweyde, S.J.; t 'Antwerpen; Petrus Jouret, Boeck-drucker ende Boeck-vercooper op de Melck-Merckt in dry Monicken, 1699 met approbatie, 508 p. (zie ook M1611).

Eigendomsmerk: Van Winghen; fondatie.

Vermeld in de lijst der boeken verblijvende in de Pastorij. Lijst pastoor Frickel.

TUbeg B1618 (c:stcv:3182524)

Den verlichten Herder, dienende alle Godt-vruchtighe zielen om wel te beghinnen, beter te vervolgen, best te voleynden. Een saligh Nieuwe-jaer;

Tot Brussel; By Jan Van den Horicke; 1649. 180 p. Lijst pastoor Frickel.

Ook aanwezig in KU Leuven Bibliotheken - Maurits Sabbebibliotheek

TUbeg B1619 (c:stcv: 12921954)

Enodationes Evangeliorum Dominicis et Festis diebus à Paschate vsque ad festum SS Trinitatis occurrentium: quibus & fidei doctrina explanatur, & Christianorum morum institutio traditur;

Samuel Loyaerts, dr. theol., past. Sint-Michiels Leuven; Lovanii [Leuven]; ex officina Gerardi Rivii [Rivius, Gerardus] ; 1611, 938 [=944], [8] p.

Eigendomsmerk: 'spectat a pastor. Beg. Turnh.' (pastoorsambt; wordt niet vermeld in de lijst van pastoor Frickel) Plaats kenmerk: 32

TUbeg B1620 (c:stcv:12921956)

Enodationes Evangeliorum Dominicis et festis diebus occurrentium, a Dominica ss. Trinitatis vsque ad decimam post Pentecosten : quibus & fidei doctrina explanatur, & Christianorum morum institutio traditur;

Samuel Loyaerts, dr. theol., past. Sint-Michiels Leuven; Lovanii [Leuven]; ex officina Gerardi Rivii; 1611 (1612?), 938 [=944], [8] p.

Ex dono: ex dono clarissimi d.ni M. Johannis Poelmans.

Zie ook : www.worldcat.org/title/enodationes-evangeliorvm-dominicis-et-festis-diebus-a-paschate

Eigendomsmerk: Ivo Hovelius 1613; 'spes vita fallax 1618' (zie M1504)

Plaats kenmerk: 38

TUbeg B1621 (c:stcv:12921957)

Enodationes Evangeliorum Dominicis et festis diebus per totum annum occurrentium. Quibus & fidei doctrina explanatur, & christianorum morum institutio traditur. Conscriptae & in quinque tomos distributae. Tomus I. A septuagesima vsque ad pascha;

Samuel Loyaerts, dr. theol., past. Sint-Michiels Leuven; Lovanii [Leuven]; in officina Typographica Gerardi Rivii; 1608, 760, [15]p.

Eigendomsmerk: Ivo Hovelius, 9 febr. 1609

Plaats kenmerk: 24

TUbeg B1622 (c:stcv:12921959)

Enodationes Evangeliorum Dominicis Diebus, à Dominica decimaseptima post pentecosten, usque ad aduentum occurrentium; iuncta dominica dedicationis, quibus & fidei doctrina

explanatur, & christianorum morum institutio traditur; Samuel Loyaerts, dr. theol., past. Sint-Michiels Leuven; Lovanii [Leuven]; in officina Typographica Gerardi Rivii; 1614, , 648p.
Eigendomsmerk: 'Pertinet ad pastorum beginasii' (pastoorsambt; wordt niet vermeld in de lijst van pastoor Frickel).

Plaats kenmerk: 34

TUbeg B1623 (c:stcv:12921960)

Enodationes Evangeliorum Festis Diebus à Dominica septima post Pentecosten, usque ad Adventum occurrentium. Quibus & fidei doctrina explanatur, & christianorum morum institutio traditur; Samuel Loyaerts, dr. theol., past. Sint-Michiels Leuven; Lovanii [Leuven]; in officina Typographica Gerardi Rivii; 1616, 942 [= 944]p.

Eigendomsmerk: Ivo Hovelius, 1616,

Plaats kenmerk: 33

TUbeg B1624 (c:stcv:12921961)

Enodationes Evangeliorum dominicis et festis diebus ab adventu usque ad septuagesimam occurrentium. Quibus & fidei doctrina explanatur & christianorum morum institutio traditur; Samuel Loyaerts, dr. theol., past. Sint-Michiels Leuven; Lovanii [Leuven]; in officina Typographica Gerardi Rivii; 1620, 961 [= 973]p.

Eigendomsmerk: Ivo Hovelius

Plaats kenmerk: 5

TUbeg B1625

Florum exemplorum, siue catechismi Historialis. Tomus III. In qvo capvt V. De Septem Ecclesiae Cath. Sacramentis. Capvt VI. De Iustitia Christiana, ac primum de priore eius parte, nimirum, de cognoscendis, fugiendisque peccatis; Antonio Davroutio, SJ [Antoine d'Averoult]; Dvaci [Douai]; ex officina Ioannis Bogardi; 1616

Eigendomsmerk: Ivo Hovelius; *spectat ad pastorum beginasy Turnh.*(pastoorsambt)

Plaats kenmerk: 47

TUbeg B1626

Florum exemplorum, siue catechismi Historialis. Tomus II. In quo caput III. De charitate & Decalogo. Capvt IV. De quinque praeceptis Ecclesiae; Antonio Davroutio, SJ [Antoine d'Averoult]; Duaci [Douai]; 'ex officina Ioannis Bogardi'; 1616

Eigendomsmerk: 'spectat ad pastorat. Beg. Turnh' [Ivo Hovelius(?)]; Plaats kenmerk: 46 (pastoorsambt).

TUbeg B1627

Florum exemplorum, siue catechismvs historialis ... Opvs svmma fide, diligentia, et mvltorvm annorvm stvdio, ex quingentia quinquaginta amplius probae notae scriptoribus, tumsacrus, tum profanis collectum. In qvo fides catholica miracvlis paene innvmeris, et exemplis sanctorvm, imperatorvm, regum, principum, virorum illustrium probatissimis confirmatur: annotatis vbique suis auctoribus & licis. Adiectis tribvs accvratissimis indicibus, auctorum, capitum, & rerum.

Tomus IV; Antonio Davroutio, SJ [Antoine d'Averoult]; Dvaci [Douai]; ex officina Ioannis Bogardi [Dvaci : Joannes Bogardius]; 1616

Aantekening : Flores Exemplorum, Sive Catechismus Historialis, Antoine d'Averoult: (drie delen)

Eigendomsmerk: Ivo Hovelius decany; *spectat ad pastorum beg. Turnh.*

Plaats kenmerk: 48 (pastoorsambt)

TUbeg B1628 (c:stcv:3129357)

Goddelyck leven oft Herbane tot de volmaecktheyt; Joannes Eusebius Nieremberg, S.J.; Andreas de Boeye, S.J (vertaler).; Herbane = heirbaan
t'Hantwerpen [Antwerpen]; by Hendrick Aertssens; 1642, 578p.

Vermeld in de lijst van de boeken verblijvende in de Pastorij.

Eigendomsmerk: Corneli Begga van Waerbeek.

Noot: Herbane = heirbaan een verharde langeafstandsweg aangelegd in de Romeinse tijd

TUbeg B1629 convoluut

1.(c:stcv:12921965)

Geestelycke straele des innighs gebedts, zynde het III. deel [van 4 delen] van den geestelycken leydts-man, verdeylt in dry boecken, waer-van den eersten klaerlijck aenwyst de behoorelijcke maniere om wel te Mediteren. Den tweeden bestaet in 58. korte aendachtige meditatie op het bitter

lijden Ons-Heeren Jesu-Christi. Den derden handelt seer Godtvruchtelyck van den Goddelijcken Choor-Dienst [1680-] 319 p

2.(c:stcv:12921187)

Vierde deel van den Geestelycken leydts-man, verthoonende hoe alle deught-minnende zielen inwendelyck ende uytwendelyck konnen wandelen weerdighlyck [1682-]

auteur: Mathias Croonenborch O.F.M.-recollect; [°1622 †1684]

Tot Brussel; By Iacob vande Velde., 228 p

Bronnen: https://tilburguniversity.worldcat.org/title/geestelycken-leydts-man-voor-alle-deugt-soeckende-zielen-iii-geestelycke-straele-des-innighs-gebedts/oclc/769806411&referer=brief_results

TUbeg B1630 (c:stcv:3183230)

Gheestelycken Leydts-man voor alle deught-soeckende zielen. Het eerste deel, beghrypende devote oeffeninghen. In besondere Tyden ende feest-daghen des jaers; Matthias Croonenborch, O.F.M.-recollect; Peter Paul Bouché (illustrator), tot Brussel; By Iacob vande Velde; 1688, 2de druk. 296 p.

Eigendomsmerk: ex libris Jo.is Bapt. (...)

TUbeg B1631 (c:stcv:7071981)

Geestelycke zede-punten ondermengelt met zalige bewegingen aenwysende de Mysterien, Leeringen, en Deugh-den van Jesus Christus; Van Roost G. Gedrukt t' Antwerpen [Antwerpen]; voor Henrik Van Rhyn op de Oude-Delft; Men vintse te coop tot Loven Ægidius Denique Anno 1698, 675 p.

Eigendomsmerk: Adriana van Leenuhu(...); *je suis A de la Geneste*; noviciaat

Anna Maria de la Geneste: Geboren te Nijmegen (1768), in 1796 op 28 jarige leeftijd ingetreden, geprotest op 07.05.1797, overleden op 12.01.1841 (73 jaar).

TUbeg B1632

Explicatio Psalmi Qvinqvagesimi, miserere mei deus, etc.; Sebastiano Gomzio à Figueredo Lusitano, prof. Salamanca; Editio Postrema Mvltis erroribus emendate; Lvgdvni [Lyon]; apud Horativm Cardon; 1603 [Uitgegeven door Horatium Cardon in 1603, door Claudius Morillon in 1601]

Eigendomsmerk: hic liber pertinet ad domum pastoraalem begginasi Turnautani

Aantekeningen: cursum consun[imavi] fidem serva[vi] In reliquo reposita est corona iustitiae quam reddit mi hi Dominus in illa die justus iudex; exspolians veterem hominem cum actibus suis induentes novum eum qui renovatur in agnitionem secundum imaginem eius qui creavit eum

TUbeg B1633 convoluut

1.(c:stcv:12921966)

Gheestelycke Sermoenen. Op allede Sondaghen ende Heyligh-daghen van het gheheele jaer; Joannes Taulerus; De Lixbona, O.P. (vertaler); T'Antwerpen [Antwerpen]; By Hieronymus Verdussen; 1647*, 552 p.

2.(c:stcv:3120992)

Naer-volghinghe des armen leven Christi, waer in ons gheleert worden verscheyden onderscheyden der wariger armoede, ende hoe men tot een arm leven sal gheraecken; **Joannes Taulerus** [volgens Geert Van Reyn: Pseudo-Tauler]; **Gabriel van Antwerpen** (vertaler), O.F.M.Cap.; T'Antwerpen [Antwerpen]; By Hieronymus Verdussen; 1645, 108 p. Beide boeken werden in 1647 samen op de markt gebracht.

Vermeld in de lijst van de boeken verblijvende in de Pastorij.

* **Noot:** De Duitse mysticus en dominicaan Johannes Tauler (Johannes Taulerus, °ca. 1300 - †1361) was een van de grootste predikanten van de middeleeuwen [Gielis M.(2007)]. Dat deze boekband en ook de boeken met catalogusnummers M1510 en M1609 aanwezig zijn in de boekencollectie is niet verwonderlijk; deze 14de -eeuwse dominicaan heeft rond 1335 zijn leven in Straatsburg en Keulen voornamelijk in dienst gesteld van de prediking en de zielzorg (geestelijke begeleider) aan vrouwelijke religieuzen van zijn orde (dominicanessen) en **begijnen**.

Van Tauler zijn een 80- tal preken bewaard. Zij werden ondermeer door Peter Freens vertaald uit het Middelhoogduits naar hedendaags Nederlands.

Literatuur

De Jong o.p. Dominicanen Nederland. Inspiratie Kopstukken. *Joannes Tauler, uit de schaduw van Eckhart*; 10 oktober 2016. <https://dominicanen.nl/2016/10/johannes-tiler-uit-de-schaduw-van-eckhart>

Freens P. *De preken van Johannes Tauler naar het Nederlands*. 11.09.2015. <https://taulerpreken.nl/>

Huijs P. *Taulersweg naar binnen*. Bloemlezing uit de preken van Johannes Tauler (1300 – 1361) Rozekruis Pers, Haarlem, 2005, p.15.

Marchal P. *De begijnen een Europees verhaal. 800 jaar begijnen in Europa*. Hasselt, 2020, p. 162, 166. [D/2020/Paul Marchal, uitgever. Beginnae.800@telenet.be]

Van Reyn G. *Interacties tussen kapucijnen en begijnen in de Vlaamse kapucijnerprovincie tijdens het Ancien Régime*. In: De Preter A., Gielis M., Lambrechts M. Over begijnen en begijnhof in context. *Gelovige en verstandige vrouwen maken geschiedenis*. Halewijn, Antwerpen, 2018, 104.

TUbeg B1634 convoluut

1.(c:stcv:12921996)

Horae Divurnae Breviarii Romani ex decreto Sacrosancti Concilij Tridentini restitui. Pii V. Pont. Max. iussu editi, et Clementis VIII. auctoritate recogniti; [Breviarium romanum] Antverpiae [Antwerpen]; ex officina Plantiniana Balthazaris Moretus; 1630, 477, [1] (de rest is niet aanwezig)

2 c:stcv:12921997

Horae divrnæ propriae sanctorvm ordinis minorvm ex officina Plantiniana, apud Balthasarem Moretum, & viduam Ioannis Moreti, & Io. Meursium, 1626, 51 p.

Eigendomsmerk:

pastoor Raymaekers [Raeymaekers (?)] [Joannes, Gerardus, pastoor van het Begijnhof 1936- 1948]

Bijlage: nota over de gift van de brevier (1630) - die later toe behoorde aan pastoor Raeymakers- door Renatus Snoeckx, inwoner van de Oude Vaartstraat te Turnhout (1999)

TUbeg B1635 (c:stcv:3149053)

Den Lof der suyverheydt; 1ste en 2de boek; Valentinus Bisschop, SJ; Tot Antwerpen; Hieronymus Verdussen; 1625 (zie ook M1628, B1641: 3de boek), 297 p.

Eigendomsmerk: A de la Geneste 1818 noviciaat

Anna Maria de la Geneste: Geboren te Nijmegen (1768). In 1796, op 28 jarige leeftijd ingetreden, geprofest op 07.05.1797, overleden op 12.01.1841 (73 jaar) (zie B1732).

TUbeg B1636

Het Onderhoud der Goede Geesten op d'Ydelheden van de Werelt: door Den Heer de la Serre [Jean Puget], ['Historie schrijver van Frankrijk in de Frans taal beschreven en nu nieuwelijks in Nederlands vertaalt door H. Dullaert'].

Tot Rotterdam; Johannis Bentinck; 1658

Eigendomsmerk: (niet leesbaar)

Vermeld in de 'lijst der boeken verblijvende in de Pastorij'.

TUbeg B1637 (c:stcv:3185709)

Het eeuwigh leven. Verdeelt in twee deelen. Het eerste in-houdende oeffeningen voor het nutten des H. Sacraments. Het tweede In-houdende Oeffeningen soo in, als naer het nutten des selve H. Sacraments; Fr. **Joannes Evangelista** van 's-Hertogenbosch, O.F.M.Cap.; Gaspar Bouttats illustrator, Tot Loven [Leuven]; Martinus Hullegaerde; 1687 (zie ook M1622, uitgave 1644), 241 p.

Eigendomsmerk: J. Reijnhout p.br. 1710

TUbeg B1638

Josephi Acostae [José de Acosta 1540 - 1600] e societate Iesv, *Conciones de Adventu. Id est, de omnibus Dominicis & festis diebus à Dominica vigesimaquarta post Pentecosten usque ad Quadragesimam*. Quarum numerum & locum index initio praefixus ostendit. Resvero& insigniores scriptura locos tractatos duo alij indices continent. Nunc primum in Germania in lucem editae; Josephus a Costa ; Valentinus Leuchtius; Coloniae Agrippinae [Keulen]; Apud Antonium Hierat; 1601

Eigendomsmerk:

Ivo Hovelius 1617; spectat a beg. Turnh. Pastor (zie: B1504).

TUbeg B1639 (c:stcv:3136598)

Kort Begryp des Levens ende der deughden vande weerdige Joanna van Randenraedt*, gheestelycke dochter onder de bestieringhe der Societeyt Jesu ...; N.N., priester S.J. [Huysmans, Daniel]; T'Antwerpen [Antwerpen]; Augustinus Graet: 1690.

Geen herkomst kenmerken

*Geestelijke dochter °Brussel 1610 - †Roermond 1684

TUbeg B1640

La vraye instruction de la Langue Francoyse; succinctement mise en ordre, pour l'instruction des disciples. De rechte onderwyzinge der Fransche tale. In een beknopte ordre, tot onderwijs der leerlingen ...; den tweeden druck van vele fouten gezuuyvert; A Rotterdam; Chez Henry Goddaus; 1670

Eigendomsmerk: (...) De Hulder not.s 9 majj anno 1654; (Ma)ria Blanckelaerts, anno 16 (...); A. De Hulder 25 majj 1677; Joannes Baptista de Hulder x; Francoise de Hulder; Joannes Baptista de Hulder; Balthazart de Hulder 1698

Handtekeningen: G. De Heulder 1679; Maria De Hulder; De Heulder not.s; P. A. De Hulder; get. And. De Heulder; Balthasart De Hulder; Joannes Baptista de Hulder; Joannes De Hulder

Plaats kenmerk: 88

Aantekening (naam?) op kaft: (...)

TUbeg B1641 (c:stcv:3198547)

Lof der Suyverheydt. Het derde boeck. Inhoudende de gheestelijke oefeningen ende regel der maechden; Valentinus Bisschop, SJ; t Antwerpen [Antwerpen]; Joan Cnobbaert; 1632 (zie ook B1635: het 1ste en het 2de boek B16), 585 p.

Plaats kenmerk: XVI

TUbeg B1642 convoluut

Exercitia Spiritualia Quaddraginta, de Sacrosancto Eucharistiae Sacramento: una cvm alijs eiusdem authoribus meditationum opusculis, hactenus non editis, quorum seriem sequens pagina demonstrate; Meditationes de mysteriis Rosarii B. Virginis,

Auteur: Lucae Pinelli Societatis Iesv, theologi, [Luca Pinelli SJ]; Antonium Dulcken (vertaler), O.Cart.; Coloniae [Keulen]; apud Joannem Crithium; 1608

Meditationes de praecipuis dominicae passionis mysteriis. Lucae Pinelli Plaats van uitgave onbekend : uitgever onbekend, [1614]

Eigendomsmerk: spectat ad pastor. Beg. Turnh.

Vermeld in de lijst der boeken verblijvende in de Pastorij. Lijst pastoor Frickel.

TUbeg B1643

La Pratique des bonnes intentions, tres utile à tous Chrestiens amateurs de leur aduancement spirituel; N.N., priester S.J.; a Cambray [Cambrai]; Jean de la Riviere; 1618

Eigendomsmerk: Marie Anna de Borchgreve; De Borchgreve; [achteraan] Marie Anna de Borchgreve (zie ook: B1605)

Opmerking: komt niet voor in andere catalogi

TUbeg B1644

Instruction à la vie dévote [Instruction à la vie Dévote]; Franciscus de Sales; *Derniere edition, reueue, & corrigée par l'auteur, avant son decez*. Et augmentée de la maniere pour dire devotement le Chapelet, & de bien servir la vierge Marie; a Dovay [Douai]; Baltazar Bellere; 1632

Eigendomsmerk: [achteraan] C'est livre apertient a sier du Bruil(...)

Aantekening: Quy concq le trouver il boiry le vin a la sanct via(...) *Hortus Pastorum: in quo continetur omnis doctrina fidei et morum*; Iacobus Marchantius, prof. Theol.; Coloniae Agrippinae [Keulen]; sumptibus Hermanni Dehmen; 1672

Eigendomsmerk: ad usum P. Janssens past. Beg. Turnh. Petrus Janssens was pastoor: 1760-1799 (Franse periode) (na hem was er pas in 1804 terug een pastoor)

TUbeg B1647 (c:stcv:12921998)

Commentaria in Canticum Canticorum Salomonis, iuxta lectiones, Vulgatam, Hebræam & Græcas, tum LXX. tum aliorum veterum interpretum; Antverpiae [Antwerpen]; Apud Ioannem Keerbergium (titelpagina); 1619 p. 962. [Hooglied]

(Michaelis Ghislerio, Michael Ghilerius, °1563 -†1646) [Ghislerii heeft bij zijn commentaar op het Hooglied gebruik gemaakt van de tractaten van Bernardus van Clairvaux. Bernardus staat samen met zijn vriend Willem van Saint-Thiery aan het begin van de minnemystiek (bruidsmystiek)]

Eigendomsmerk: Ivo Hovelius, 1620; spectat ad pastorum beg. Turnh. (Eigendom van koordeken Ivo Hovelius, pastoor op het begijnhof van Turnhout van 1599 tot 1632).

Literatuur: Vanden Bossche H. *Begijnen en boeken. De boekencollectie van het begijnhof in Turnhout.* (deel 2) *Het Hooglied.* Begijnhofkrant. 56 (2017)10-14.

TUbeg B1648 (c:stcv:12922044)

Beraedt wat geloove ende religie men behoort t' aenveerden / gemaect int latyn door [...] Leonardus Lessius [...] ende overgeset inde nederlantsche taele door [...] Thomas Saily beyde priesteren der Societeit Iesv; (zie TUbeg M1602). Leonardus Lessius °1554 -†1623. Drukkers Peeter van Tongheren ende Gheleyn Janssens, Antwerpen, 1610, 244 p.
Literatuur: Bittremieux J. van Sull K. (1922) *De literaire werkzaamheid van Leonard Lessius (1554 – 1623)* Dietse Warande en Belfort 1169 – 1190.

TUbeg B1649 (c:stcv:12913813)

Monita sacra [...]. Pars tertia. Adriani Mangotii Goudani Soc. Jesu Ex S. Scriptura & SS. Patribus Potissimum Collecta ; ... omnibus utilissima ; Pars Tertia, Cum duplici Indice ... ; Mangotius, Adrianus; Antverpiae [Antwerpen]; apud Hieronymus Verdussen P&F.; 1615
Opmerking: De twee eerste volumes van Mangotius' *'Monita sacra'* werden gepuliceerd in Antwerpen by Hieronymus I Verdussen in 1613 (c:stcv:6629044, B1652 en B1653)
Eigendomsmerk: Ivo Hovelius 16[1]9 (zie TUbeg B1504)

TUbeg B1650 (c:stcv:3198050)

Meditation op de mysterien vande passie onses Heeren Iesu Christi.
Auteur: De Ponte, Ludovicus, SJ; vertaald uit het Spaans door Susius, Jacobus, SJ; T'Antwerpen [Antwerpen]; By Jan Cnobbaert; 1629.
Eigendomsmerk: Anna Dierckx. Desen boek hoort toe aen d'Infirmerey. Anna Dierckx geprofest: oktober 1688, †°4.09.1707.

TUbeg B1651

Singularium locorum, ac rerum libri V. Quibus ... duo alij eiusdem auctoris libri adiuncti sunt, die natali sacro et profano unus: Alter Singularium item locorum Liber VI. In quibus cum ex sacris, tum ex humanis literis, multa ex Gentium, Hebraeorumque moribus explicantur. Auteur: Martini de Roa Cordubensis ex Societate Jesu [1561 - 1637], Petrus Fernandes de Corduba; Lugduni [Lyon]; Sumptibus Horatii Cardon; 1604
Eigendomsmerk: *ad pastor beginasy Turnh.* Ivo Hovelius (zie B1504)

TUbeg B1652 (c:stcv:6629044)

Monita Sacra: Ex S. Scriptura & SS. Patribus Potissimum Collecta; Varijs in locis ad Vlerum & populum dicta, omnibus utilissima. Pars altera. Additur index Dominicorum, ac Festorum dierum, quibus recte à concionatoribus dici possint; Adriani Mangotii Govdani Soc. Iesu: Mangotius, Adrianus; Antverpiae [Antwerpen]; apud Hieronymum Verdussen; 1613
Opmerking : Een derde deel is gepubliceerd in Antwerpen in 1615 by Hieronymus I en Hieronymus II Verdussen (B1649), 788 p.
Eigendomsmerk: Ivo Hovelius

TUbeg B1653 (c:stcv:6629044)

Monita Sacra: ex S. Scriptura & SS. Patribus Potissimum Collecta. Incelebri Academia Louanien. Sodalibus Deiparae Virginis dicta, omnibus utilissima. Cum Indice, quo ostenditur, quibus Dominicus ac Festis, recte à Concionatoribus dici queant; Adriani Mangotii Goudani Soc. Iesu
Mangotius, Adrianus; Antverpiae [Antwerpen]; Ex Officina Hieronymus Verdussen; 1613, 788 p.
Eigendomsmerk: [achteraan:] Ivo Hovelius

TUbeg B1654 (c:stcv:12922009)

Monita Mariana ex S. Scriptura & SS. Patriuvs potissimum collecta, sodalibus deiparae Virginis Antuerpiae dicta, omnibus utilissima. Additur duplex declaratio Dominicae passionis, cum triplici indice rerum praecipuarum quae monitis sacris & hisce Marianis continentur;
Met: Passio domini nostri Iesu Christi ex variis D. Leonis magni pontificis sermonibus collecta (f. R6 recto - f. T6 verso)
Met: Brevis elucidatio dominicae passionis ex variis doctoribus collecta (f. T7 recto - f. Y7 verso)
Adriani Mangotij [Mangotius, Adrianus] Goudani Soc. Iesu. Antverpiae [Antwerpen]; apud Hieronymum Verdussen; 1614, 350 p.

TUbeg B1655 (c:stcv:3153252)

Meditation vande principaelste misterien ofte verholentheden van ons gheloove, van het leven ende doot ons heeren Iesv Christi, vande weerdighe maghet Maria, ende van andere sommighe Heylighen ende evangelien. Het **eerste deel**; Ludovicus de la Puente, Joannes Mans vertaler, T'Ipre [Ieper] Francois Bellet; 1614, 421 p.

Noot met naam: (...); (...) Vermeld in de lijst der boeken verblijvende op de Pastorij. Lijst pastoor Frickel.

TUbeg B1656 convoluut

1.(c:stcv:12922018)

Breviarium Romanum

Colofon: Antverpiea ex officina Plantiniana Balthasar Moreti, colofon: 1625.

2.(c:stcv:12922019)

Officia propria sanctorum ordinis minorum [...] Pars aestiva Colofon: ex officina Plantiniana Balthasar Moreti Antverpiæ [Antwerpen] 1622

Eigendomsmerk: 'deesen breviarium romanum hoort toe aen Maria Anna Theresia Aerts op de choor gekomen den 29 meij 1784 en geprofeset voor begijntje den 16 junius 1776'.

[Zij werd geboren in Turnhout in 1755 en is er overleden op 09.10.1814 (begraven op het kerkhof van het begijnhof). Beroep: kantwerkster]. (zie ook M1603)]

TUbeg B1657

Maria deipara Thronus Dei, de Virginis Beatissimae Mariae Laudibus Praeclarissimis, sub typo divini throni in opvs ex sacris litteris, sanctis patribus ac rationibus theologicis de promptum; Spinello Neapolitano, Petro Antonio, SJ [Spinelli, Pietro Antonio]; Coloniae Agrippinae [Keulen]; apud Joannem Gymnicum; 1619

Eigendomsmerk: Ivo Hovelius, 1624; *Spectat ad pastorum Beginasij Turnh.* (zie B1504) (pastoorsambt).

TUbeg B1658 (c:stcv:3140192)

Nieuwe christelycke waerheden, leerende wel leven ende wel sterven; Henricus Balde SJ;

Gedrukt: Tot Brussel; By Gielis Stryckwant; 1673

Eigendomsmerk: ad usum fruitur Hieronymus Mi(...); Anna Maes, 1694; Maria Teresia Kerckhoven, 1695; en de schildery daer abram op staet is oock voor M. T. Kerckh. Initialen: R.S.(...).

Maria Teresia Kerckhoven: geprofest 19.05.1697, †14.04.1737. Anna Margareta Maes (?)

geprofest: 12 mei 1709 †12 maart 1738

Plaats kenmerk: 91 Vermeld in de lijst der boeken verblijvende in de Pastorij. Lijst pastoor Frickel.

TUbeg B1659 (c:stcv:316854)

Oeffeninghe der Volmaecktheydt ende Christelycker deughden. Het **eerste deel**; Alphonsus Rodriguez, SJ priester; [vertaald uit het Spaans door Herbert Rosweyde, Heribertus Rosweyde] T'Antwerpen; By Jan Cnobbaert; 1626. 791p.

Eigendomsmerk: 'Dezen boeck hoort toe aen su(...) convent (...)';

Plaats kenmerk: 57

TUbeg B1660 (c:stcv:3143577)

Oeffeninghe der Volmaecktheydt ende Christelycker deughden. Het **tweede deel**; Alphonsus Rodriguez, SJ priester; vertaald uit het Spaans door Marcus vanden Tympele; T'Antwerpen; weduwe Jan Cnobbaert; 1645 (zie ook M1641)

Eigendomsmerk: Maria Elisabeth Sauvé [In de lijst van de begijnen komt een Catharina Carolina Sauvé voor; geboren te Turnhout op 11.09.1809, geprofest op 4 juli 1831, uitgetreden [1838?]. Zij huwde op 24 januari 1838 met Guilielmus Franciscus Steenackers. Dat zelfde jaar werd het eerste van 5 kinderen geboren waarvan er drie op ≤ 2 jaar overleden, zie ook 'IV. Lofdichten professie begijnen.

Literatuur:

Index van de Turnhoutse begijnen (17de – 20ste eeuw) en de priesters op het begijnhof (15^e-20^e eeuw) <https://stadsarchiefturnhout.turnhout.be/toegangen>.

Onderzoek naar gezinnen in de Kempen.

http://stiell.be/list_names.php?database=humo3_last_name

TUbeg B1661

Opus Marianum siue de laudibus et virtutibus; [Opus Marianum siue de laudibus et virtutibus]
[Auteur: Martino Del Rio [Martin Antonio Delrio] (Antwerpen), SJ; Lugduni [Lyon]; apud
[uitgever] Horatium Cardon; 1607

Eigendomsmerk: Wouter Delkes Broexsyde; (...) (Andries) Smolders, Cornelis Claessen, Adiaen Michiels; (...); Ivo Hovelius

Plaats kenmerk: 20

TUbeg B1662 convoluut

1.(c:stcv:12893174)

Officia propria sanctorum ecclesiae cathedralis Antverpiensis redacta ad formam breviarii Romani Clementis VIII. & Urbani VIII, auctoritate recogniti; Antverpiae [Antwerpen]; Ex officina Plantiniana Balthasar Moreti; **1684**

Eigendomsmerk: (...), ex libris Marie Aerts, 1796 (Maria Theresia Aerts: geprofest 16.06.1776, †9.10.1814)

2.c:stcv:12922031 (= B17112)

Officia nova in Breviario Romano ex mandato Rom. Pontt. Alexandri VII. Clementis IX. & X. Innocentii X. Alexandri VIII. Innocentii XII. Clementis XI. Innocentii XIII. et S.D.N. Benedicti XIII. Apposita ex typographia Plantiniana Antwerpen 1729

TUbeg B1663 (c:stcv:3120005)

Thalamus sponsi oft t'Bruydegoms beddeken: waer alle minnende sielen ghenoodt worden om te ghaen rusten in soete Contemplatie naer den arbeydt der Meditatie, die hier seer wel gheleert wordt: Ghedeelt in twee deelen. Het eerste toont wat die meditatie ... is ... Het tweede deel legt uit die fondamenten van een ... volmaeckt christelyck leven;

Michiel **Zachmoorter**, pastoor van Sint-Maarten Gent-Eckergem; Editie II.;

T'Antwerpen [Antwerpen]; van Wolsschaten, Geeraerd; **1625** [zie ook B1605 en B1606 gedrukt in 1628].

Zachmoorter geeft in CAP VI (vanaf p. 254, deel II) uitleg over het mystieke taalgebruik: 'Vijf notabel punten die ons brenghen tot kennis van de termijnen oft spreekwoorden van de mystieke Theologie oft schouwende leven'.

In CAP XX (vanaf p. 392, deel II) laat hij negen hoofdstukken uit Sint **Jan van het Kruis** 'Vlam van de levende liefde' drukken (vertaling in het 'Nederlands' van Juan de la Cruz' *Llama de amor vivo* door de kapucijn Marcellianus van Brugge).

Eigendomsmerk: 'Dit boeck hoort toe suster Cornelia Mertens, bidt om Godts wil eens voor haer want soo wij doen sal ons gheschieden anno 1637'; (...) P.C. Robert, 1765; Robert Peeterssone; achteraan het boek: Elisabeth van Turenhout;

Cornelia Mertens Volgens de lijst van de geproteste begijnen woonden er in de 18de -19de eeuw twee begijnen (°Turnhout 1775, geprofest: 10.09.1810, †04.01.1850 en °Turnhout 1801, geprofest 04.07.1831, †29.01.1874).

Elisabeth van Turenhout [Tuerenhout, gedoopt te Oisterwijk 15.07.1705, overleden te Turnhout 01. (04) 03.1748] 'Huysvrouwe' van Joannes Baptista Robert, *in syn leven kerckmeester deser kerc*, †1 april 1762. Grafsteen in de kooromgang, St. Pieterskerk. (Zie ook: B1778)

Literatuur:

Vanden Bossche H. *Begijnen en boeken. De boekencollectie van het begijnhof in Turnhout* (deel 5) *Den Bloedighen Bruydegom onser Zielen & t'Bruydegoms Beddeken*. Begijnhofkrant 60 (2018) 9-14.

Van Autenboer E. *De dekanale Sint-Pieterskerk van Turnhout*, Turnhout 1973, p. 36.

http://wiki.regionaalarchiefturnhout.nl/De_la_Geneste_doktersgeslacht

Bijlagen: p. 350: aflaet langdurig akten geloof, hoop en liefde Ben. XIV; achteraan: 'maand meert toegewijd aan den Heiligen Joseph, bruidegom van Maria' 1881

Plaats kenmerk: 55 (zie ook B1605, B1606)

TUbeg B1664 (c:stcv:7003764)

Bibliotheca e quibusdam, quibus doctrina S. Caroli Borromæi de remittendis & retinendis peccatis a singularitatis nota vindicator; Collectore Bartholomæus Pasmans S.T.L. Mechliniae [Mechelen]; Typis Gisberti Lintsii [Lints]; 1675. 79 p.

Noot

Carolus Borromeus Arona, 02.10. 1538 – Milaan 04.11.1584

TUbeg B1665 (c:stcv:3113381)

Sponsus sanguinum. Den bloedigen bruydegom [Sponsus sanguinum, Den bloedigen Bruidegom]: Vertoont in XX meditatie;

Michiel **Zachmoorter**, pastoor Sint-Marten Gent-Eckerghem [St.-Martinusparochie Gent-Ekkerghem];

Gedrukt: T'Antwerpen [Antwerpen]; van Wolsschaten, Geeraerd; **1634**. Titelpagina: Joannes Baptista Barbé, illustrator, 288 p.

III Editie verbeterd en vermeerderd.

Approbatie: Guilielmus Arents Archid. Gandens, 9 maart 1623.

Na de 'voor-rede tot den Leser' komt een 'Copije vande opene Brieven uytgegeven by den D. Eerw.^{sten} Heere Jacobus Boonen, Bisschop van Gendt, nopende 't instellen van de Ommeganck ende Bevaert van de Passie Christi in de Prochie van S. Marten t' Eckerghem in Gendt'. Eerst is de Latijnse versie en daarna de vertaling in 't Vlaemsch afgedrukt.

Pagina 283 wordt een **Corte onderwysinghe nopende de Meditatie vande Passie Christi ende het ghebruycke van de Meditaties** gegeven.

Eigendomsmerk: (...); [achteraan:] Anna Maria de Croon, 1771

(°Turnhout 1752, geprofest:1783, †02.11. 1836)

Plaats kenmerk: 64. Vermeld in de lijst der boeken verblijvende in de Pastorij (lijst pastoor Frickel).

Bron: Blommaert Ph. *Michiel Zachmoorter*. In: 'De Nederduitsche schrijvers van Gent, 12^e - 19^e eeuw. Gent', 1861, Drukkery en Boekhandel van I.S. Van Doorsseaere. pp. 249 – 253.

Voor de digitale versie van uitgave 1634 en van verschillende andere drukken ga naar:

<https://lib.ugent.be/nl/catalog?q=Zachmoorter>

Literatuur: Vanden Bossche H. *Begijnen en boeken. De boekencollectie van het begijnhof in Turnhout* (deel 5) *Den Bloedighen Bruydegom onser Zielen & t'Bruydegoms Beddeken*.

Begijnhofkrant 60 (2018) 9-14.

TUbeg B1666 (c:stcv:12922032)

Seraphiensche oeffeningen zeer profytig voor alle Godvrugtige personen die naer de volmaektheyt der Goddelyke liefde tragten; Fulgentius Bottens, O.F.M.-recollect (vertaler);

Vijfden druk; Te Brugge; By Joos vander Meulen; 1685/1686 (approbatie), 220 p.

Eigendomsmerk: C.C. Mertens 1818 (Cornelia Mertens (?) °Turnhout 1775, geprofest:

10.09.1810, †04.01.1850, zie ook B TUbeg Dr 05); Canonick Mertens; C. Mertens tot het einde van de 18de eeuw was een exemplaar van **Johannes Driedo's De ecclesiasticis scripturis** (Driedo's handboek voor de bijbelstudie) eigendom van C. Mertens, het boek is aanwezig in het Turnhoutse Stadsarchief ODC 36, Gielis 2007).

Aantekening: ik volg den dag O Jesus Zoet

Met uwe dood en dierbaar bloed

Tot meer voldoening van het kwaed

waer mede ik u heb versmaed

TUbeg B1667

Ven. Viri Thomae Malleoli A Kempis [Thomas à Kempis], *Canonici Regularis Ordinis D.*

Augvstini. Opera Omnia: Ad autographa eiusdem emendata, aucta,[et] in tres Tomos distribute;

Henricus Somalius, S.J. redacteur; Editio Quarta; Duaci [Douai]; Ex officina typographica

Baltazaris Belleri [Bellerus, Balthasar]; 1625 (4de editie) (Thomas à Kempis °1379/1380 – †1471)

Digitale versie: Bayerische Staats Bibliothek digital:

http://reader.digitale-sammlungen.de/de/fs1/object/display/bsb11297343_00001.html

TUbeg B1668 (c:stcv:12918770)

Breviarium Gloriam SSS. Trinitatis [Breviarium] Theod. Ion. van Merlen (illustrator) Brvxellae [Brussel]; Typis Ioannis Mommartianis; 1644, 115 p.

Vermeld in de lijst der boeken verblijvende in de Pastorij. Lijst pastoor Frickel.

TUbeg B1669 (c:stcv:12922033)

Reparatie van eere ende respect benomen aen de opperste majesteyt Godts waerachtelyck rustende in het hoogweerdigh H. Sacrament des autuers, toe-ghe eyghent aen alle Godt-

minnende zielen ...; gemaakt en vermeerderd door E.P. Michael Crabeels, S.J.; Gedrukt bij Clouet Joannes, Brugge, 1669, 236 p.

Eigendomsmerk: C.C. Mertens 1822. (zie B1666)

Plaats kenmerk aantekening: 86

TUbeg B1670 (c:stcv:3125837)

Titelblad ontbreekt: [Levens vande heylighe patriarchen coninghen propheten ende andere treffelijcke persoonen van 't oude Testament; door P. Andræas de Boeye, SJ.; t'Antwerpen by Hendrick Aertssens ..., 1642] 799 p.

Bron: <https://www.jesuitica.be/catalogue-item/1653480/>

Een zelfde boek is aanwezig in EHC, KUL-G, SESA-Mechelen, UA-CST: (c:stcv:3125837)

TUbeg B1671 (c:stcv:12924597)

Hand - boeksten *Van teere devotie ofte Geestelyk Bloemig Beddeken van den Grooten H.*

Antonius a Padua. Met de Novene, tot troost en dienst van, alle Catholyken. Bij een vergadert doór den Zeer Eerweerdigen Pater P.F. Mathias Croonenborgh [Croonenborch] Minder- Broeder Recollect. Approbatie: 1686; Censure: 1687

Turnhout P.J. Brepols Boekdrukker, na 1810. (zie ook B18127, uitgave 1828)

TUbeg B1672 convoluut

1. (c:stcv:12922037)

Officium Beatæ Mariæ virginis. Pii V Pont Max. Jussu editum

Gravure: O.L.-Vrouw met kind Jezus op haar schoot met links een engeltje met een trof druiven en rechts een engeltje met een kleine harp.

Antveriae

ex Officina Plantiniana. Apud Balthasarem Moretum & Viduam [weduwe] Joannis Moreti & Jo. Meursium [Joannes Meursius] 1623. Uitgebreid met kalender vanaf 1623 t.e.m.1656.

545 p. Onvolledig.

Elektronisch beschikbaar:

[Officium beatæ Mariæ virginis, Pii V. \[...\] iussu editum - Ghent University Library \(ugent.be\)](http://officium.beatæ-mariæ-virginis-pii-v-...-iussu-editum-ghent-university-library-ugent.be)

2.(c:stcv:12922326)

Vesperæ pro dominica et feriis hebdomadæ; 46 p. onvolledig

Eigendomsmerk: Zuster M. Franciisca Slijter (REL 1800) (komt niet voor in de lijst Turnhoutse begijnen)

TUbeg B1673 (c:stcv:12922042)

Officium Beatae Mariæ virginis. post adventum. Ad onstar Breviarj Romani sib Urbano VIII recogniti reformatum. Antverpiæ Officina Plantiniana Balthasaris Moreti [Moretus, Balthasar II] 1661, 231 p.

TUbeg B1674 (c:stcv:12922043)

Meditation tot de H. Communie, op alle gebode feest-dagen des jaers, ende andere dagen van devotie; Abraham van der Mat [Werelds Priester, Abraham van Brien, °1605-†1683]; Leuven; Theodorus vanden Eynden; boekverkoper, in 't Muziek- boek [1697-1732].

Approbatie Bathasar Hortensius, 24 juli 1669. 302p.

Komt voor in de boekenlijst van pastoor Frickel.

TUbeg B1675 (c:stcv:12922045)

Onder-Wys of Aenleydingh tot een Godsvruchtigh leven geschreven door den Heyligen Franciscus de Sales Bisschop en Prince van Geneven, Instelder van de order der Visitatie van de Heylige Maegt en Moeder Godts Maria.

‘Dan nieuws overgezet int de France Tael/ en met enige capittelen vermeerderd die in de andere oversettingh waren achter gelaten, door .Hr. en Mr. W.F.P. van L. en D.van F’ [= Wilhelmus Foppens, vertaler Frans-Nederlands]

‘Hier is tot Vermeerderingh van de Godsvruchtigheidt noch bygevoeght het leven van den Heyligen Franciscus de Sales’.

‘Den vierden druck’ Niet vóór 1671. 716 p. ‘Gedruckt by Niclaus Braau tot Loven Boeckendrucker in de korte Beggijnen-straat’ [periode waarin deze drukker actief was: 1671-1705]. Tot Loven [= Haarlem zie M16A7].

Approbatie. Robertus Bertolet Bisschop van Damaico, Vicaris van Lyons. D. Stephanus Carte Pior van 't Clooster van ons L.Vrouw van Confort.

Met 5 gravures waaronder afbeelding van Franciscus de Sales. Titelblad niet aanwezig.

Zie ook: B17115

Eigendomsmerk: Ex Libris W. Van Liseken

TUbeg B1676

Titel: [*Breviarium romanum : ex decreto Sacrosancti Concilii Tridentini restitutum*, Pii V. Pont. Max. jussu editum et Clementis VIII. auctoritate recognitum; ... additis aliquot officiis sanctorum ex praecepto Pavli V., Gregorii XV. et S.D.N. Urbani VIII.] [*Breviarium romanum*]
Uitgever [Coloniae Agrippinae] : [Egmond], [1630] [...], pp. 948, CXXXVII; illustraties ; 28 cm.

Licentia Ordinarii

De *Licentia* komt van keurvorst en bisschop van Keulen, Ferdinand van Beieren (was ook prins-bisschop van Luik), vermeldt datum 18 juni 1624.

Cornelius van Egmond, burger en boekenhandelaar in Keulen, reeds lang en nijver verbonden aan de drukkerij Plantijn en ijverend voor het Katholieke geloof De voornoemde Cornelius Egmond krijgt van ons toelating ... om te drukken of te laten drukken de Heilige Bijbel van de vulgaat-editie zoals bij decreet erkend door Paus Pius V, ... en verder ook missalen, brevieren, getijdenboeken, het Officie van de Heilige Maagd, en de andere officies uitgegeven tot gebruik door de Roomse kerk,

De *approbatio* is van Johannes Gelenius (°17. Oktober 1585 in Kempen; † 30. April 1631 in Keulen) behoorde tot het Domkapittel in Keulen en was vanaf 1627 Vicarius Generalis (van keurvorst en bisschop van Keulen, Ferdinand van Beieren). De *approbatio* (goedkeuring) dateert van november 1629.

Aantekening

Onvolledig, beschadigingen; titelpagina ontbreekt ; zou 10 gravures binnen collatie moeten bevatten, 1 manco (f. 3L5 verso ?)

Titel en impressum uit approbatie en Diözesanbibliothek Köln.

Sleutelwoorden: Katholieke geloofsleer - Oude drukken – Gebedsboeken -Collectie Begijnhofmuseum.

Eigendomsmerk: "Desen brevier behoort toe Maria Bernarda Mutsaerts soo lanck sij leeft ende naer haer doot is hij [het brevier] ten dienst van de koor alhier op het begijnhof Turnhout den 9 januarij 1747". Maria Bernarda Mutsaerts werd beproft op 22 mei 1735 en is op 7 november 1794 overleden (80 jaar), 'begraven op het kerkhof alhier'. 'Was 3-maal 'Meesteresse van desen Hove'. Zij was de zus van begijn Maria Elisabeth Mutsaerts (overleden: 17.11.1766, grafsteen in de H.Kruiskerk). Maria Bernarda Mutsaert heeft samen met de twee gezusters Anna Gertrudis en Maria Catharina Robert de opdracht gegeven de Kruisberg/beeldengroep (1786) op te richten.

Boek aangekocht door Stad Turnhout, Archief en Musea, Turnhout, september 2017.

Literatuur: Van den Bergh J. *De terugkeer van een Breviarium Romanum*. Begijnhofkrant 59 (2018) 7 -9.

Vanden Bossche H. *Begijnen, begijnhoven en het begijnhof van Turnhout*. vzw. Vrienden van het begijnhof/Brepols Publishers, Turnhout, 2013, pp. 120, 154.

TUbeg B1677 (c:stcv:3105340)

Cort begryp van het Godtvruchtigh ende deughtsaem leven van S^R. Anna van Schrieck
beggynntie op het Beggyn-Hof van Antwerpen, ghestorven den 30 Meert 1688.

'Met verscheyde besondere gratien haer vanden Beminden ghedaen, ende oock Enighe geestelycke instructien van haer achter-gelaeten'.

'Verdeylt in dry Tractaeten, Beschreven ende by een vergadert door **A.R. ende I. M. Beggynnties** van het selve Hoff'.

Illustrator: Bouttats, Philibert [°1635 - †1707]

Gedrukt: T' Antwerpen by Petrus Jouret, Boeck-drucker ende Boeck-vercooper op de Melck-Marckt, in de dty Monicken, 1698.

Verzoek tot drukken (4 Mey 1698):

A.E. Van Thielen, pastoor van het Beggyn-Hoff van Antwerpen

M.D. Bruyn, Meesteresse vanden selven Hove

Anna Sammels, Meesteresse vanden selven Hove

Anna Aussens, Meesteresse vanden selven Hove

Info: Voor meer informatie zie: Van Reyn G. *Interacties tussen kapucijnen en begijnen in de Vlaamse kapucijnerprovincie tijdens het Ancien Régime*. In: De Preter A., Gielis M.

Lambrechts M. Over begijnen en begijnhof in context. Gelovige en verstandige vrouwen maken geschiedenis. Halewijn, Antwerpen, 2018, 94 – 96.

Eigendomsmerk

Eigendom van A.J. van Miert, Begijnhof Turnhout. De uit Ginneken (Noord-Brabant) afkomstige Juffrouw Adriana van Miert werd op 11 januari 1893 geprofest. Zij was van 6 juni 1909 tot aan haar overlijden op 14 maart 1933 grootjuffrouw.

TUbeg B1678 (c:stcv:12923203)

Geestelycken leydts-man voor alle deugt-soeckende zielen begrypende godtvruchtige oefeningen in besondere tyden en feest-daegen des jaers.

Beschreven door den Eerw. Pater Pr. Fr. Matthias Croonenborch, Minderbroeder Recollect, eertydts Guardiaen en Biecht-vader der Penitenten [°1622 - †1684].

Den derden Druck. **Eerste deel** (einde p. 289).

Gedrukt te Brussel bij Jacob Van de Velde, te koop by J. Moris Boeck-drucker ende Boeck-verkooper op de Pens-merckt. Zie ook: B1630

Gravure: Harrewijn Jacobus (°Amsterdam 1660 - †Brussel 1727, kopergraveur)

Approbatie van de Godts-geleerde der Orden. Ruremonde in ons Convent der Minderbroeders Recollecten 18 August 1682. Fr. Jacobus Vanden Eynden. Fr. Petrus Vranx Leermesters in de H. Godtheyt. Oorlof der Oversten Fr. Josephus Van Doren Minister Provincialis.

Bekijk online: <https://books.google.be/books?vid=GENT900000229138&printsec>

Eigendomsmerk: Anna GertrudBis Robert (kantwerkster) heeft dit boek gekocht den 11 december 1769, gegeven aan de Fondasie 1866. Zij werd op 25.09.1763 geprofest (29 jaar) en overleed op 17.06.1802 (2 x Grootmeesteresse).

Bijvoeging: ‘Profytig byvoegsel van de weirdigheyt van den Pater Noster oft het Gebedt ons Heere. Gevolgd door Taefel van den Inhoudt van het eertse deel’.

Noot: Vermeld in de lijst der boeken verblijvende in de Pastorij, lijst pastoor Frickel.

Opmerking: Dit in de 17de eeuw geschreven boek is mogelijk pas in de 18de eeuw gedrukt.

TUbeg B1679 (c:stcv:3123071)

(Voorblad ontbreekt) *Besloten hof, het innigh ghebedt, betuynt met de doornen-haghe der verstervinghe.*

Geschreven door eenen Gheestelijcken Leydtsman [Geestelijke leidsman] voor all devote zielen die innighlijck naer de volmaecktheyt trachten.

Gedrukt; T’ Antwerpen by Jacobus Woons/ op den hoeck van wijngaert-brugghe/ in de Wijngaert-poort 1695. 501 p.

Opdracht: Aen de Eerweerdighe Godt minnende Jouffrouwe Maria van Proost Hoofdmeesteresse van het vermaert Begijnhof van Antwerpen. t’ Antwerpen desen 24 Decemb. 1657. Arnout van Brakel. Drie delen.

Eigendomsmerk: achteraan vermelding: Elisabeth Nuyts ‘beggijntje’. Te Turnhout geboren: 24. 09.1843 (1842?), geprofest: 10.07.1872. Kantwerkster; in de infirmerie overleden aan longtering 23.01. 1886; begraven: 26.01.1886.

TUbeg B1680 (c:stcv:12923204)

Het gulden ghebede-boeck met alle zijn figuren des levens Iesus Christus

‘Seer devoot/vieric en seeligh alle Menschen’.

‘Van nieus over-sien ende verbeteret’.

Gedrukt ’t Anwerp by Godtgaf Verhulst op de Mert (met veel gravures)

Kalender start in 1682 en eindigt in 1700.

Approbatie; 10.06.1623

276 blz. gevolgd door ‘Tafel des Boeckx’

Gravures

p. 9 Adam an Eva

p. 14 Verdrijving uit het paradijs

p. 18 ?

p. 22 Maria an Elisabeth

p. 26 Driekoningen

p.. 34 De besnijdenis

p. 36 Opdracht in de tempel

- p. 42 Vlucht naar Egypte.
- p. 46 De kindermoord
- p. 56 Doop van Jezus
- p. 60 Afbeelding van Jezus +?
- p. 65 Verandering van water in wijn bruiloft te Kana(?)
- p. 69 Jezus en de Samaritaanse vrouw
- p. 73 De verheerlijking op de berg
- p. 77 Jezus' optreden in de tempel uitdrijving van de verkopers
- p. 79 De zalving te Bethanië
- p. 82 Intrede in Jerusalem (Palmzondag)
- p. 85 Jezus en ?
- p. 93 Gevangenneming van Jezus ?
- p. 97 Laatste avondmaal ?
- p. 105 Voetwassing van de apostelen
- p. 109 Laatste avondmaal
- p. 121 Gevangenneming Judas kus
- p. 125 Jezus voor de 'Raad van de oudsten van het volk'
- p. 131 Jezus door Petrus verloochend (kraaien van de haan)
- p. 134 ?
- p. 139 Schriftgeleerden
- p. 144 Geseling (?)
- p. 147 Jezus voor Pilatus
- p. 151 Geseling
- p. 160 Terug voor Pontius Pilatus
- p. 164 Pilatus wast zijn handen in inschuld
- p. 169 Val van Jezus onder zijn kruis
- p. 176 Jezus op Golgotha
- p. 180 Tweede val met het kruis?
- p. 184 Jezus aan het kruis
- p. 188 Jezus en de twee gekruisigde misdadigers
- p. 193 Kruisafneming
- p. 196 Kruisafneming
- p. 202 De graflegging
- p. 207 Neerdaling ter helle
- p. 211 De opstanding (verrijzenis)
- p. 215 ? Lijkt op de annunciatie?
- p. 218 Het lege graf
- p. 221 Emmaüsgangers
- p. 225 Graf?
- p. 232 Hemelvaart
- p. 245 Pinksteren
- p. 248 Driekoningen

Vanaf p. 253 staan de psalmen 6, 31, 37, 50, 120, 140 en 142 vermeld (de zeven psalmen der Pænitentien). Daarna volgen de litanieën en de 'Tafel des Boeckx.

Noot: Vermeld in de lijst 'der boeken verblijvende in de Pastori'. Lijst pastoor Frickel.

TUbeg B1681 (c:stcv:12923206)

Het ryck Godts inder zielen, oft Binnen U-lieden.

Ontdekt en getoont door klare redenen/ gemepne gelykenissen en sekere tekenen/ leerende aen de Godt-soekende Zie/l hoe sy 't selfde naer een Geestelijke doot in haer vinden/ gestadelijk besitten/ en genieten sal/ volgens de woorden Christii

Regnum Dei intra vos est Luc. 17

'Gemaekt door den Eerw. P.F. **Joannes Evangelista** van s'Hertogenbosch¹ Guardiaen en Meester der Novitien biine Löven en Deffiniteur van de Orden der Capucijnen in de Nederlandsche Provincie'.

Gedrukt: Tot Antwerpen door Frederick van Metelen in de Vier Evangelisten. Anno **1686**

Bevat: XXXIII Capittels. 484 blz. gevolgd door Tafel of Aenwysinge.
Approbatie: 10 april 1628

In het *Ryck Godts inder zielen* wordt de geestelijke dood opgevat als een noodzakelijke voorwaarde om het Rijk Gods te ontdekken en te bezitten.

Een handschrift van dit boek werd lange tijd in het begijnhof van Herentals bewaard (nu in de Maurits Sabbebibliotheek, KU Leuven (Bibliotheek Faculteit Theologie), ACB III 5034), archief van de Vlaamse kapucijnen)².

Een druk uit 1639 is elektronisch beschikbaar: [Het ryck Godts inder zielen oft binnen U-lieden \[...\] - Joannes Evangelista van 's-Hertogenbosch - Google Boeken](#)

De hier besproken uitgave uit 1686 is ook elektronisch beschikbaar:

<https://books.google.be/books?vid=GENT900000065084&printsec=frontcover#v=onepage&q&f=false>

Gerardus Verscharen (of Van Scharen) ± 1588 - 1635

Kloosternaam: Joannes Evangelista van 's-Hertogenbosch. Kapucijn (van de Belgische en vanaf 1616 van de Vlaamse Provincie). Zoon van Jacobus en Maria van Opdenbosch; halfbroer van de kapucijnen Arnoldus (Joannes Baptista van 's-Hertogenbosch) en Balthasar (Juvenalis van 's-Hertogenbosch) Geboren rond 1588-1589. Begint in oktober 1605 de Artesstudie aan de pedagogie Het Varken te Leuven en promoveert op 19 november 1607 tot licentiaat in de Artes (33ste van 123 kandidaten. Geprofest te Gent op 28 oktober 1614. Tot subdiaken gewijd te Mechelen op 17 december 1616; tot diaken en priester te Antwerpen resp. op 22 december 1618 en 25 mei 1619. Discreet te Kortrijk in 1620 en te Leuven in 1622-1623; gardiaan te Leuven in 1623-1626; Discreet te Leuven in 1628 en te Tervuren in 1628-1630; gardiaan te Tervuren in 1630-1633 en te Leuven in 1633 tot aan zijn dood op 2 november 1635. Is ook novicemeester te Leuven als hij daar gardiaan is. Definitor van de Vlaamse Provincie in 1623-1624, 1628, 1630, 1632, 1633, 1634 en 1635. Belangrijkste mystieke auteur van de Orde in de Nederlanden.

Bossche Encyclopedie | A.F.A.M. (Ton) Wetzter © 2003-2021 versie 12.0

[Bossche Encyclopedie | Gerardus Verscharen \(of Van Scharen\) \(bossche-encyclopedie.nl\)](#)

Handschrift: M. Sabbebibliotheek (Bibliotheek Faculteit Theologie), ACB III 5034

Noot: Vermeld in de lijst der boeken verblijvende in de Pastorij, pastoor Frickel.

Eigendomsmerk: achteraan wordt een Maria Couwb ... vermeld.

Literatuur:

1. Vanden Bossche H. *Begijnen en boeken De boekencollectie van het begijnhof in Turnhout (deel 4) Lucas van Mechelen: Den Boeck der Gheestelijcke Sanghen -Den Bliiden Requiem.*

Begijnhofkrant 58 (2017) 2 – 7

2. Van Reyn G. *Interacties tussen kapucijnen en begijnen in de Vlaamse kapucijnerprovincie tijdens het Ancien Régime.* In: De Preter A., Gielis M., Lambrechts M. *Gelovige en verstandige vrouwen maken geschiedenis.* Halewijn, Antwerpen, 2018, 104, 117 (nr. 121).

TUbeg B1682 [BMu1]

Memoriael 17de eeuw

Bevat de namen van de schensters en schenkers die hebben bijgedragen bij de vergroting van de eerste kerk en vooral bij de bouw en de inrichting (aankleding) van de tweede kerk. In een tekst p. 88 wordt de 'geschiedenis' van de huidige kerk als volgt kort samengevat:

'Int jaer 1662, den 25 Junie, is tot Godts eere ende glorie, geleyt den eerste steen om te bouwe een nieuwe kercke, de welke Godt hebbe loff, welke sonder ongeluck is volboudt. In het jaer 1666, op den feestdach van S.Begga, onse Patronersse syn wy van d' oude kerck overgenomen in de nieuwe, alwaer sedert dien dach den Goddelycken dienst altijt is geschidt, en was doen noch niet al geplaveyt; maer in het jaer 1667 is alle volmaeckt'.

Literatuur:

Vanden Bossche H. *Begijnen, begijnhoven en het begijnhof van Turnhout.* De vrienden van het begijnhof van Turnhout vzw/Brepols publishers, Turnhout, 2019, p. 103-104.

Vanden Bossche H. *Driehonderdvijftig jaar Heilig-Kruiskerk op het begijnhof van Turnhout* Begijnhofkrant 52 (2016) 1-9

II.3. Boeken 18de eeuw

Inventarisatie in samenwerking met Bert Tops

TUbeg B1701 (c:stcv:7014995)

Het leven van de seer Edele doorluchtigste ende Heylige Begga hertoginne van Brabant stighteresse der Beggijnnen, beneffens een kort begryp van de Levens der Salige, Godtvruchtige en lofweerdige beggyntjens, eenen onbekenden dienaer Godts;

Gedrukt Antwerpen; weduwe van Petrus Jacobs (drukker en verkoper) woonende inde corte Nieuwstraet, inden witten Leeuw ; [1712] (zie ook B1994, B19107, B19179, ODA868)

[Opgedragen aan: 'Aen alle Eerwaerdige vrouwen/ Groot Jouffrouwen/ Oversten/ Alle Jouffrouwen/ Kerck-meesteressen der krancken, der conventen van de respective volgende vermaerde Beggyn-hoven, mitsgaders alle seer weerdige Beggyntjens'].

Titelblad ontbreekt, bevat een mooie gravure van de H. Begga (Van Merlen Theodor Joannes II) en twee gravures van de hand van Philibert Bouttats. 535 p.

[Begga °circa 620 - †17. 12. 696]

'Den seer Eerweerdigen Heer **Joseph Geldolph van Rijckel**, Abt der Edele en Wydt en beroemde Abdy van Sinte Geertruydt binnen de Stadt en Universiteydt van Loven, heeft 'begost en opgesocht de Heylighe, Sallige en in godtvruchtigheyt vermaerde Beggyntjens, ende gestelt achter het wonderlijck en Heyligh leven dat hy beschreven heeft (in't Latijn) van hun eerste Stighteresse de H. Begga, Hertoginne van Brabant Suster van syn Princeresse de H. Geertruyde Abdisse van Nijvel ende midts den vernoemden Abt nu al omtrent de 70 jaeren doot is,' Den Ootmoedighsten dienaer in Christo Jesu'

Inhoud

p. 8: Tot den Leser

'Van Begga hebben de Beggyntjens naem en zeden,

Dees Heylig Hertogin heeft eerst de baen betreden,

Die naer haer ingegaen soo menig duysent zyn

En hebben naem en daer verdient van goey Beggyn'.

p. 10 – p. 17: In de Voor-reden wordt verdedigd dat niet Lambertus Begius de stichter is maar wel de H. Begga, 'gelijck de Clarissen van de H. Clara en de Bernardinessen van Sinte Bernaert'

p. 18 - p. 27: 'Het Leven van de seer Edele Doorluchtigste H. Begga Hertoginne van Brabant Stighteresse der Beggynen' [Een succesrijke geschiedvervalsing¹]

p. 19 afbeelding S. Begga

p. 27 – p.31: 'Litanie ter eeren van de H. Begga'.

p. 32 – p. 38: 'Den Kerkelycken dienst van de H. Begga. Op den Feest-dagh van de H. Begga weduwe Den 17 December'

p. 39 – p.55: Het Wonderbaer Leven van Joanna Dademaecker, Beggyntjen van Aelst. (†27. 10. 1631)

Naast p. 39 gravure anno 1662

[Korte beschrijving van begijnhoven:]

p. 55: Aindain [Andenne sur Meuse]

'Canonikersse oft Religieuse (soo wierden de Beggynen eertijds genoemd)' [In de door Begga van Andenne (Begge d' Andenne) in Andenne gestichte abdij verbleven een dertigtal adellijke kanunnikessen en 10 kanunniken, van wie een aantal priester was. Een charter (einde 11de eeuw) bepaalde dat alleen vrouwen van adel mochten worden aanvaard als kanunnikes. Deze regel is gedurende het hele Ancien Régime (tot het kapittel in de nasleep van de Franse Revolutie in 1796 werd opgeheven) strikt toegepast. Van begijnen is er geen sprake¹].

'Seker dochterken stom en doof, heeft de spraek en 't gehoor becomen aen het graf van de H. Begga.'

p. 56: Amiens

Vermelding: 'De Salige Collette Boillet van de Clarissen' [(Coleta van Corbie

°Corbie, 13 januari 1381 – †Gent, 6 maart 1447) stichtte of hervormde als claris een aantal kloosters die zouden uitgroeien tot de orde der clarissen coletienen].

- p. 57, p. 72 – p. 110: Antwerpen: Begijnhof van het jaar 1230. Bevat verschillende legendes over Beggyntjes. Uitvoeriger wordt St. Anna van Schrieck (†30.03.1688) besproken (zie ook TUbeg **B1677**)
- Gravure naast p. 72
- p. 111: Aerschot Begijnhof gestart 1259. Juffrouw Anna Verhagen geprofest 18.10.1615, gestorven 13.01. 1656.
- p. 112: Audenaerde ‘een huis omtrent het jaer 1367’
- p. 113: Brugge
- p. Brussel
- p. 122- p.154: ‘Christina Weerdige Bruydt Christi’
- p. 154- p. 162: Delft
- p. 155: ‘De Gelucksalige Geertrye van Oosten’
- p. 159: Een andere Geertruye van Delft.
- p. 160: Hildegunde
- p. 161: Catharina van Kouden – Hoven
- p. 162: Dendermonde
- p. 163: Diest
- p. 163-p. 164: H. Vader Franciscus op bezoek te Diest ‘had ik geweten dat dusdanige geestelijke vergaderinge, yvers in de Christen werelt te vinden waer geweest, de ordinanten van mynes Derde Regel, en soude ik niet gemaecht hebben’
- p. 172 - 184: Jouff. ‘Anna Berchmans heef haar leven beschreven’
- p. 185: Maria Verschuren Joanna Suyskens
- p. 191: Paulus Van den Boom Capellaen van ’t Beggijnhof
- p. 192: Maria Coninckx
- p. 193: Douay (1218)
- p. 194 p. 201: Enngien (1292)
- p. 202: Gendt groot Beggynhof
- p. 202 – 205: Verhaal van Matteken
Elisabeth Smeys
- p. 206-p 208: Nicolaa of Claesynne Nieuwland
- p. 209-p. 211: Het Kleyn Beggynhof binnen Gendt is gesticht ter eeren van onze Lieve Vrouw ter Hoye door Joanna Gravinne van Vlaenderen in ‘t jaar 1234
- p. 211; Greez
- p. 211-p. 214: Haarlem met Hollandt
- p. 214 – p. 217: ‘T Herentals Maria van Lille geboren te Diest
- p. 217: Iperen (±1500)
- p. 218: Leeuw (1327) [Zoutleeuw]
- p. 221: Loven [Leuven]
- p. 226- p. 228: worden verschillende begijnen (kort) besproken
- p. 226: ‘Van een Beggyntjen die getempeest wiert om haer Hof te verlaten’
- p. 228: ‘Vannochen een ander Beggyntjen die wilt uytgaen’
- p. 229: ‘Van een Beggyntjen van onze Lieve Vrouw seer devoot’
- p. 230: ‘Van de Beggyntjes die een kieken braeyden’
- p. 231: ‘Van een Beggyntjen die niet en wilt dat men te Breyloft gaet’
- p. 275 – p. 322: Geertruy Cordeys alias Teresia à Sacro corde Jesu uitvoerig besprolen met gebeden. H. Mis ‘gedichten ver- wijsen op het Lyden Christi Jesu gemaekt
- p. 323 Luyck Lambertus de Bergues (1170)
- p. 326 – p.501: Het Groot Beggynhof van Mechelen
- p. 505 – p.509: Nyvel met het verhaal van Marie Oignie (p. 504) p 507:Juliaene Priorin van Mont Cornellion van Luyck.
- p. 510: Oosterwyck ‘Margriet Nys Beggyntjen van Oosterwyck’
- p. 512: Ruremonde
- p. 516: s’Hertogebosch
- p. 523: Sint Truyen
- p. Vilvorde
- p. Zeelandt

Approbatie 08.12.1711

Prévilégie 19.10.1711

Literatuur:

1. Vanden Bossche H. *De Heilige Begga stichteres en patrones van de begijnenbeweging. Een succesrijke geschiedvervalsing*. Begijnhofkrant 36 (2012) 2 – 7.

Eigendomsmerk: Etiket met naam: C. St. Jozef (boeknummer. 62) In het St. Jozef convent was het noviciaat gevestigd.

TUbeg B1702 (c:stcv:7070097)

Brandende lampen voor het Alderheylightste Sacrament des autuers ofte De doorluchtige liefhebbers van dit Goddelijk mysterie, tot naervolginge voorgesteld, ... het eerste deel

‘betreffende de maenden januaris ende februaris’; Timotheus à Presentatione B.V.M.; O.Carm.;

Gedrukt t’Antwerpen; by Petrus Jouret (drukker); 1726

Initialen: J.M.J.

Eigendomsmerk: Anna Maria Raeijmaeckers, nov. beggijntien op het beggijnhof tot Turnhout ontf. op dijn. 1789 (°Dessel 1761, geprofest 31.08.1789, †12.03.1837); nu behoort dezen boek aen Elizabeth Willekens (°Balen 03.05.1804, geprofest 30.07.1827, †28.08.1866). Beggijntie C.E.

Geenen (°Balen 02.06.1829, geprofest 17.10. 1853, †22.02.1894)

Plaats kenmerk: fiche begijnhof Turnhout MR (museum raadzaal)

TUbeg B1703 (c:stcv:7070097)

Brandende lampen voor het Alderheylightste Sacrament des autuers ofte De doorluchtige liefhebbers van dit Goddelijk mysterie, tot naervolginge voorgesteld, ... het tweede deel ‘behelsende

de maenden meert ende april’; Timotheus à Presentatione B.V.M., O.Carm.;

Gedrukt t’Antwerpen; by Petrus Jouret (drukker); 1727

Eigendomsmerk: ‘beggijnhof; desen boeck heeft gegeven den seer eerw. pater Marcus S.ta Elisabetha, provinciael des bergh Carmeli der lieve vrouwe broeders aen Angela Tresia van Eijnde, geestelijke dochter van den 3 regel den 19 october 1727; Anna G. Robert, beggeyntien 1765’

(Anna Gertrudis Robert, 2x grootmeesteres, °Turnhout 1734, geprofest 25.09.1763, †17.06.1802)

Plaats kenmerk fiche begijnhof Turnhout: MR (Museum Raadzaal)

Bijlage: devotieprentje B. Martinus de Porres, K. van de Vyvere-Petyt (steendr.), Brugge, na 1883

TUbeg B1704 convoluut

1.(c:stcv:12922074)

Breviarium Romanum ex decreto Sacrosancti Concilii Tridentini restitutum, PII V. Pont. Max. jussu editum, et Clementis VIII. primum, nunc denuò Urbani PP. VIII. auctoritate recognitum...;

Gedrukt Antveriaë, **ex typographia Plantiniana**; 1724, 1042 p.

Eigendomsmerk: ‘betaelt voor dezen brevier 4 fr aen de erfgen van den eerw heer Joris in leve pastor te Leest, en op ‘conditie van dezen brevier tegen die [?] terug te moeten geven, indien sig van den eerw pater [?] minderbroeder voortkomt’.

2.(c:stcv:12922077)

Dominica prima octobris. In festo ssimi. Rosarii Beatae Mariae (1725-) [Feest H. Rozenkrans van O.L. Vrouw] 3 p.

3.(c:stcv:12922081)

Officia propria sanctorum ordinis minorum (1688) 136 p.

4.(c:stcv:12922076)

Officium B. Mariae virginis de monte Carmelo. Duplex majus. Die XVI. Julii (1726-) 3 p.

5.(c:stcv:12922083)

Officium patrocinii S. Joseph confessoris [...] dominica III. post Pascha (17 --) 7 p.

6.(c:stcv:7015239)

Officium S. Aloysii Gonzagæ confessoris societatis Jesu. Duplex minus. Die XXI. Junii (1737-) 4 p.

7.(c:stcv:12922079)

Officium S. Andreae Avellini, clerici regularis. Semiduplex. Die X. novembris (1725-) 3 p.

8.(c:stcv:7015231)

Officium S. Eusebii episcopi, et martyris. Semiduplex. Die XVI. Decembris (1728-) 3 p.

9. (c:stcv:6896859)

Officium S. Gertrudis virginis et abbatissæ ordinis S. Benedicti. Duplex. Die XV. Novembris (1739-) 2 p.

10.(c:stcv:6896862)

Officium S. Joannis a Cruce confessoris. Semiduplex. Die XXIV. Novembris (1738-) [Joannes van het Kruis] 3 p.

11.(c:stcv:6896772)

Officium S. Joannis a S. Facundo confessoris, duplex minus. Die XII. Junii (1729-) 3 p.

12.(c:stcv:6903065)

Officium S. Joannis Nepomuceni martyris, semiduplex. [...] Die XVI. Maii (1729-) 4 p.

13.(c:stcv:6896774)

Officium S. Julianæ de Falconeriis virginis. Semiduplex. Die XIX. Junii (1738-) 3 p.

14.(c:stcv:6896744)

Officium S. Scholasticæ virginis. Duplex. Die X. februarii (1729-) 3 p.

15..(c:stcv:6896784)

Officium S. Vincentii a Paulo confessoris. Semiduplex. Die XIX. Julii (1737-) 3 p.

16.(c:stcv:6896719)

Officium sancti Petri Chrysologi episcopi et confessoris (1729-) 4 p.

17.(c:stcv:12922086)

Officium translationis almæ domus beatæ Mariæ virginis. Duplex. Die X. decembris (1729-) 7 p.

18.(c:stcv:12922085)

Officium translationis S. Paschalis Baylon confessoris [...] duplex minus [...] celebrandum die 27. Aprilis (1718-) 3 p.

19.(c:stcv:12922082)

Supplementum ad Officia sanctorum ordinis minorum ex novo Breviario Romano-seraphico Romæ anno 1697. impresso desumptum (1697-) 48 p.

TUbeg B1705 convoluut

1.(c:stcv:6880698) (SA-Turnhout ODB 116)

Breviarium Romanum ex decreto Sacrosancti Concilii Tridentini restitutum, PII V. Pont. Max. jussu editum, et Clementis VIII. primum, nunc denuó Urbani PP. VIII. auctoritate recognitum...;

Gedrukt Antverpiæ, ex architypographia Plantiniana [Moretus, Franciscus Joannes [Weduwe]; 1770, 565 p.

2.(c:stcv:6903077) 1 p.

In primis vesperis sancti Stephani protomartyris, fit commemoratio omnium martyrum [1701-] 6p.

3.(c:stcv:7082543) 6 p.

Supplementum pro Breviario Romano. Prima die libera post IV. januarii. In festo sancti Titi episcopi & confessoris. Duplex; [1770-] 6 p. [Titus bisschop van Bostran (4de eeuw), hoofdstad van de romeinse provincie Arabia]

TUbeg B1706 (c:stcv:12914198)

Christelyke waerheden, met Godtvruchge oeffeningen voor de sondagen, en voor de feestdagen van de misterien van Christus, van de Alderheyligste maget Maria, en van de voornaemste Heyligen die in het Jaer geviert worden; ‘den sesden druk, op veele plaetsen verbeterd’;

Gedrukt t’Antwerpen. [Bernardinus Maes auteur?] By Joannes Franciscus van Soest (drukker); 1722-1770. Approbaties: 1703 & 1726, 482p. + Taefel (totaal: 541p.)

Eigendomsmerk: ‘noviciaat konvent’ (19de eeuw)

Plaats kenmerk: 3

TUbeg B1707 (c:stcv:12922103)

Christelycke waerheden, met Godtvruchtige oeffeningen, voor de sondagen, en voor de feestdagen van de mysteriën van Christus, van de Alderheyligste Maget, Maria, en van de vernaemste heyligen die in het jaer geviert worden; den derden druck, op vele plaetsen verbeterd; Gedrukt ’t Antwerpen; Joannes van Soest; 1709, (541 p.)

Eigendomsmerk: dese boek hoort aen de **infirmierie**; Maria van (...) (19de eeuw)

TUbeg B1708 (c:stcv:7056197)

Christelyke bemerkingen voor alle daegen van ’t jaer, met de evangelien van alle de zondaegen; derde deel; Joannes Crasset, S.J.; Vertaald uit het Frans; Tweeden druk, van nieuws overzien; Gedrukt Tot Ghendt; Franciscus en Dominicus vander Ween; 1730

‘Christelyke bemerkingen’ bevat 4 delen: deel 1: B1710/ deel 2: B1713/ deel 3: B1708, B1709, B1712, B1715/ deel 4: B1710, B1711.

Eigendomsmerk: convent noviciaat

Plaats kenmerk: 9; fiche begijnhof Turnhout

TUbeg B1709 convoluut

1.(c:stcv:7029389)

Christelyke bemerkingen voor alle daegen van 't jaer, met de evangelien van alle de zondagen; derde deel; Joannes Crasset, S.J.; Vertaald uit het Frans; Vierden druk, van nieuws overzien; Gedrukt Tot Ghendt; Petrus de Goesin; 1776

2.(c:stcv:12922084)

Officium beati Fidelis a Sigmaringa [...] Die XXIV. Aprilis [1730-]

TUbeg B1710 (c:stcv:12922105)

Christelyke bemerkingen voor alle de dagen van 't jaer met de evangelien van alle de zondagen; vierde deel; Joannes Crasset, S.J.; Vertaald uit het Frans; Vijfden druk, van nieuws overzien; Gedrukt Tot Ghendt; P.F. De Goesin-Verhaeghe; 1795

Eigendomsmerk: (...) 1803; ‘deze boek hoort aen de **infermeri**; achteraan: desen boek behoort toe aen d’infirmerie’ 1814

Bijlage: p. 15: brief van Z.E. den kardinaal D. J. Mercier aan de kloostergemeenten van zijn bisdom. Mechelen, 6 aug. 1913.

Plaats kenmerk: fiche begijnhof Turnhout

TUbeg B1711 convoluut

1.(c:stcv:12922106)

Christelyke bemerkingen voor alle de dagen van 't jaer met de evangelien van alle de zondagen; vierde deel; Joannes Crasset, S.J.; Vertaald uit het Frans; Derden druk, van nieuws overzien; Gedrukt Tot Ghendt; By Petrus de Goesin; 1758 4#

Eigendomsmerk: hoort toe aen de fondatie 1808

Plaats kenmerk: fiche begijnhof Turnhout, MR (Museum Raadzaal)

2.(c:stcv:12915120)

Officium proprium beatorum martyrum Gorcomiensium. Die IX. Julii [1714-] 4 paginas, Latijn

TUbeg B1712 (c:stcv:12922106)

Christelyke bemerkingen voor alle daegen van 't jaer, met de evangelien van alle de zondagen; derde deel; Joannes Crasset, S.J.; Vertaald uit het Frans; Derden druk, van nieuws overzien; Gedrukt Tot Ghendt; By Petrus de Goesin; 1758 3#

Noot met naam **Eigendomsmerk:** Anna Maria Vaeyendries; hoort toe aen de fondatie 1808

In de lijst van de begijnen: Anna Elisabeth Vaeyndries °Kasterlee 1742, Geprofest: 07.05.1769, leeftijd in 1801/1802: 90 jaar, kantwerkster.

Plaats kenmerk: fiche begijnhof Turnhout, MR (Museum Raadzaal)

TUbeg B1713 (c:stcv:12922106)

Christelyke bemerkingen voor alle daegen van 't jaer, met de evangelien van alle de zondagen; tweede deel; Joannes Crasset, S.J.; Vertaald uit het Frans; Derden druk, van nieuws overzien. Gedrukt Tot Ghendt; By Petrus de Goesin; 1758 2#

Eigendomsmerk: Anna Maria Vaeyendries ; boek hoort toe aen de fondatie 1808

Plaatskenmerk: fiche begijnhof Turnhout., MR (Museum Raadzaal)

Bijlage: p. 231 gebed tot Kristus-Koning om door de Romebedevaart den vrede te bekomen, Sint-Alfonsusdrukkerij, Leuven, na 1939

TUbeg B1714 (c:stcv:12922106)

Christelyke bemerkingen voor alle de dagen van 't jaer met de evangelien van alle de zondagen; eerste deel; Joannes Crasset, S.J.; Vertaald uit het Frans; Derden druk, van nieuws overzien; Gedrukt Tot Ghendt; By Petrus de Goesin; 1758 1#

Eigendomsmerk: Anna Maria Vaeyendries; hoort toe aen de fondatie **1808** (in de lijst van de begijnen: Vaeyendries Anna Elisabetha: °Kasterlee, Geprofest:07.05.1769 (27 jaar) Kantwerkster, werd 90 jaar). Plaats kenmerk: fiche begijnhof Turnhout, MR (Museum Raadzaal)

TUbeg B1715 (c:stcv:7029400)

Christelyke bemerkingen voor alle de dagen van 't jaer, met de evangelien van alle de

sondaegen; derde deel; Joannes Crasset, S.J.; vertaald uit het Frans; Bouttatts Petrus Balthasar (illustrator)

Gedrukt Te Gendt; By Franciscus Hieronymus vander Ween; 1716

Eigendomsmerk: C.C. Mertens (zie B1666); F. C. de Berthois; relg. Tongl. 1717 [Cyprianus de Berthois, O.Praem, Tongerlo]

Bron: Abdijarchief Tongerlo

Plaats kenmerk: 9

TUbeg B1716 (c:stcv:12922107)

'Christelyke waerheden met Godtvruchtige oeffeningen voor de sondagen, en voor de feestdagen van de mysteriën van Christus, van de alderheyligste maget Maria, en van de vernaemste heyligen die in het iaer geviert worden; den tweeden druk, op vele plaetsen verbeteret';

Gedrukt 't Antwerpen; by Joannes van Soest; 1706;

Eigendomsmerk: noviciaat

Plaats kenmerk: 2 (zie ook B1706)

TUbeg B1717 (c:stcv:12922109)

Christelyke onderwysingen ende gebeden, getrocken uyt de H. Schriftuere, den missael, en de HH. Audt-vaders, raekende de voornaemste verbintenissen der geloovigen;

Gedrukt 't Antwerpen; by de weduwe van Hieronymus Verdussen [te koop] [1770* -]

Plaats kenmerk: 12; fiche begijnhof Turnhout.

*afgeleid van kalender

TUbeg B1718 (c:stcv:12922110)

Christelycke onderwysingen ende gebeden getrocken uyt de H. Schrifture, den missael en de HH. Oudt Vaders: raekende de voornaemste verbintnisse der geloovigen;

Gedrukt Tot Gendt; By Dominicus vander Ween; 1760, 548 p.

Plaats kenmerk: fiche begijnhof Turnhout

TUbeg B1719 (c:stcv:12922111)

Christelyke onderwysingen en gebeden, getrokken uyt de H. Schriftuere, den missael en de HH. Oud-vaders, wegens de voornaemste plichten der geloovige.; den XIV.

Druk van nieuws overzien en verbeteret; T'Antwerpen; by Petrus Josephus Rymers [1784*-]

Plaats kenmerk: fiche begijnhof Turnhout

*afgeleid van kalender

TUbeg B1720 (c:stcv:12922112)

Christelyke waerheden leerende wel leven ende wel sterven; Franciscus Balde, S.J.;

Den acht-en-twintigsten druck;

Gedrukt t'Antwerpen; By de weduwe van Petrus Jacobs; 1724

Plaatskenmerk: fiche begijnhof turnhout PI: Pastorij, schap I. Lijst pastoor Frickel.

Bijlage: p. 53: oefeningen ter eere van het H. Hart van Jesus; maand november, jufr. Verachten, 1^e oefening; devotieprentje zoete Oogenblikken met Maria, L.SS.C.J. Snelpersdruk Eduard van Wees, Breda, na 1886. [Er woonden 3 'begijnen' Verachten op het begijnhof: Anna Catarina (vanaf 02.12.1854), Maria Angelina (geprofest:10.07.1865), Maria Odrada (geprofest:06.10.1903)]

TUbeg B1721 (c:stcv:12922113)

Christelyke ende religieuse oeffeningen, tot vermeerderinge van de liefde tot Jesus, ende Maria;

Gedrukt t'Antwerpen; By Joannes Franciscus de Roveroy; 1751, 24 p.

Plaats kenmerk fiche begijnhof turnhout P111: Pastorij, schap 3

TUbeg B1722 (c:stcv:12913091)

Corte maniere van oeffeninge voor de religieusen, en alle persoonen, van Godt tot het geestelijck leven geroepen, om hunne wercken op 't aldervolmaeckste te volbrengen; Michael [van Oudenbosch], O.F.M.cap.;

Gedrukt By Petrus Jouret; 1711, 212 p.

Noot met naam: (...)

Plaatskenmerk: 4

TUbeg B1723 (c:stcv:12911522)

De naevolging van Christus; Thomas a Kempis; Nieuwe overzetting, overzien, verbeterd en vermeerderd;

Gedrukt Te Brussel; By P.J. Lemmens (drukker en boekverkoper); 1773, 391 p.

Eigendomsmerk: deze boek hoort aan de infermerie (begin 19de eeuw); Maria van (...) (zie ook B1707)

TUbeg B1724 (c:stcv:12922114)

Den dienst van de Goede-weke en van de paesch-weke, in't Latyn en in't Vlaems, volgens den Missael en den brevier van Roomen; Met 'Overdenkingen op d' Evangelien' van die twee Weken, en met Onderrichtingen op de Mysterien en Ceremonies der zelfde'.

Gedrukt Tot Gendt; by Dominicus vander Ween woonende in de Veld-straet in de Gulden Bijbel; 1736, 630 p.

Eigendomsmerk: ten dienste van het hoogzaal van het 'begijnhof' Turnhout

Plaats kenmerk: fiche begijnhof Turnhout

TUbeg B1725 (c:stcv:12922114)

Den dienst van de Goede-weke en van de paesch-weke, in't Latyn en in't Vlaems, volgens den Missael en den brevier van Roomen;

Gedrukt: Tot Gendt; by Dominicus vander Ween; 1736

Plaats kenmerk: fiche begijnhof Turnhout

TUbeg B1726 (c:stcv:12922114)

Den dienst van de Goede-weke en van de paesch-weke, 'in't Latyn en in't Vlaems, volgens den Missael en den brevier van Roomen';

Gedrukt: Tot Gendt; by Dominicus vander Ween; 1736, 630 p.

Eigendomsmerk: ten dienste van het hoogzaal van het *begijnhof* Turnhout

Bijlagen: voorbereiding tot de akte van toewijding van Katholiek België aan het Heilig Hart van Jesus in het Allerheiligste Sacrament des Outaars, z.d.; devotieprentje zoete oogenblikken met Maria, Eduard van Wees, Breda, na 1886;

Overlijdensprentje Henricus Willebrordus van Laer, Turnhout, Glenisson en Van Genechten, 1839;

Overlijdensprentje Catharina Francisca Lenaerts, echtgenote van Joannes Franciscus Theodorus

Marynen, Turnhout, Beersmans-Pleek; oefeningen ter eere van het H. Hart van Jesus,

Ald. van de Ven; blad met liturgische liederen

TUbeg B1727 (c:stcv:12921243)

Den dienst van de Goede-weke en van de Paesch-weke, 'vertaelt in 't Nederduyts volgens den Missael en den Brevier van Roomen';

Gedrukt: Tot Gendt; by Dominicus vander Ween; 1736, 583 p.

Eigendomsmerk: Cra(...?) 1750 [op 11.11.1748 is de geestelijke dochter Anna Catharina Cranen (?) op het begijnhof overleden]

Plaats kenmerk: fiche begijnhof Turnhout

Zie ook B17128

TUbeg B1728 (c:stcv:12922135)

Den dienst van de Goede-weke, 'in het Latyn en in het Vlaemsch, volgens den missael en den brevier van Roomen'. Met overdenkingen op d' Evangelien van die twee weken, en met onderrichtingen op de mysteriën en ceremonien der zelve;

Gedrukt: Tot Gend; By Bernard Poelman; 1759, 630 p.

Eigendomsmerk: Noviciaat

Bijlage achteraan: devotieoefening "de maand van den H.-Joseph"

TUbeg B1729 (c:stcv:12922135)

Den dienst van de Goede-weke en van de paesch-weke, 'in het Latyn en in het Vlaemsch, volgens den missael en den brevier van Roomen'. Met overdenkingen op d' evangelien van die twee weken, en met onderrichtingen op de mysteriën en ceremonien der zelve;

Gedrukt: Tot Gend; By Bernard Poelman; 1759, 630 p.

Plaatskenmerk: fiche begijnhof Turnhout

Bijlage: litanie Heilige moeder Gods, koningin van den allerheiligste rozenkrans, Turnhout,

Splichal-Roosen, na 1851; Paternoster der zeven weeën van de alderheiligste maegd Maria, Brussel,

J. Vandereydt, na 1856;

TUbeg B1730 (c:stcv:12922135)

Den dienst van de Goede-weke en van de paesch-weke, 'in het Latyn en in het Vlaemsch, volgens den missael en den brevier van Roomen'. Met overdenkingen op d' evangelien van die twee weken, en met onderrichtingen op de mysteriën en ceremonien der zelve;

Gedrukt: Tot Gend; By Bernard Poelman; 1759, 630 p.

Etiket: 'te bekoomen by G.J. Bincken, boekdrukker en verkooper, in de lange nieuw straet by de stadsborze, tot Antwerpen'.

Eigendomsmerk: ex dono: dees boek is gegeven aan de kerk ten gebruik van het Hoogzaal, door z.r C. Vrachten*, Turnhout den 18 mei 1885, L. Busschots Pastoor Begijnhof.(pastoor: 1874 – 1888).

*C. Vrachten: er woonden op het begijnhof 2 begijnen Vrachten nl. Angelica Vrachten (°Balen 02.06.1845, geprofest: 10.07.1865, † 13.06.1901) en Anna Catharina Vrachten (°Balen 1836, geprofest: 17.07.1854).

Plaats kenmerk: 36 (boek noviciaat?)

Bijlage: devotie oefening 'Coeur miséricordieux de Jésus, sauvez-nous'; Bar-le-Duc; Typ. de l'*Oeuvre* de Saint-Paul, L. Philipona et C°, na 1885

TUbeg B1731 (c:stcv:12922136)

Den dienst van de Goede-weke en van de paesch-weke, 'vertaald in het 'Nederduyts volgens den missael en den brevier van Roomen'. Met overdenkingen op d'evangelien van die twee weken, en met onderrichtingen op de mysteriën en ceremonien der zelve;

Gedrukt: Tot Gent; By Bernard Poelman; 1791, 580 p.

Eigendomsmerk: noviciaat

TUbeg B1732 (c:stcv:12922136)

Den dienst van de goede-weeke en van de paesch-weke, 'vertaeld in het Nederduydsch' volgens den missael en den brevier van Roomen'. Met overdenkingen op d'evangelien van die twee weken, en met onderrichtingen op de mysteriën en ceremoniën der zelve;

Gedrukt: Tot Gend; By Bernard Poelman; 1791, 580 p.

Eigendomsmerk: A. de la Geneste; noviciaat

Anna Maria de la Geneste: Geboren te Nijmegen (1768). In 1796, op 28 jarige leeftijd ingetreden, geprofest op 07.05.1797, overleden op 12.01.1841 (73 jaar). Zij was de dochter van Anthonius Bartholomeus de la Geneste (gedoopt te Grave op 02. 04.1741 en overleden te Nijmegen op 29.05.1790) en Clara Maria Robert (gedoopt te Turnhout op 08.12.1741 en overleden te Grave op †07.04.1806)

Plaatskenmerk: fiche MR (Begijnhofmuseum Turnhout, raadzaal)

Ex libris: fragment

TUbeg B1733 (c:stcv:12922137)

Den dienst van de Goede-weke en van de paesch-weke, 'vertaelt in 't Nederduyts volgens den missael en den brevier van Roomen'. Met overdenkingen op d'evangelien van die twee weken, en met onderrigtingen op de mysteriën en ceremonien der zelve';

Gedrukt: Tot Gend; By Jan Meyer; 1759, 580 p.

Eigendomsmerk: C.C. Mertens Beg.(zie B1663 en B1666); dezen boek behoort toe aen J.

Ey(k?)ers beggynntien; noviciaat

Joanna Eykens: °Kasterlee 16.02.1815, Geprofest 28.08.1797, †27.01.1892

TUbeg B1734 (c:stcv:12922138)

Den dienst van de goede ende paesch-weke 'volgens den Roomschen brevier en missael vertaelt in het Nederduyts'. Met overdenkingen op al de evangelien van die twee weken, en bemerkingen op de mysteriën en op de ceremonien; den vyfden druck, vermeerderd met eene uytleggingen van de ceremonien die de H. Kerke alsdan gebruyckt;

Gedrukt::Tot Gent; by Cornelis Meyer; 1725, 572 p.

Plaats kenmerk: fiche begijnhof Turnhout

TUbeg B1735 (c:stcv:12922138)

Den dienst van de goede ende paesch-weke 'volghens den Roomschen brevier en missael vertaelt in het Nederduyts'. 'Met overdenckingen op al de Evangelien van die twee weken, en bemerckingen op de mysteriën en op de ceremonien; den vyfden druck; vermeerderd met eene uytlegginge van de ceremonien die de H. Kerke alsdan gebruykt';

Gedrukt: Tot Ghent; By Cornelis Meyer; 1725, 572 p.

Plaatskenmerk: fiche begijnhof Turnhout

TUbeg B1736 convoluut

1. (c:stcv:12922141)

De vier uyterste van den mensch, met eene voor-afgaende beschryvinge van de kortheyd, ellendigheyd en het oog-wit van 't menschelyk leven. 'In desen druk seer merkelyk verbeterd. waer by gevoegd is *Het Kleyn Paradys*, met eene Misse op het Lyden van Christus', verciert met 35 godvrugtige Printjens;

Gedrukt: t' Antwerpen; By Hieronymus Verdussen (1778-). 250 p.

Eigendomsmerk: Bernardus van den Wijngaert.

Plaats kenmerk: fiche begijnhof Turnhout MR: Museum Raadzaal.

2. (c:stcv:12922142)

Het gulden paradys ofte Christelyk hand-boekxken behelzende veele zeer nodige en nutte gebeden wegens de voornaamste plichten der geloovige, te samen met verscheide bemerkingen en lofzangen en met de gewoonelyke litanien

Gedrukt: Hieronymus Verdussen Antwerpen (1778-) 250 p. (zie ook SA-Turnhout OD1111

c:stcv:12922500)

TUbeg B1737 (c:stcv:12922144)

Den geestelyken onderwyzer der Godvrugtige zielen, getrokken uyt de schriften van den H.

Franciscus de Sales ... met een kort begryp van zyn leven ...; Franciscus de Sales; overzien en verbeterd;

Gedrukt: Tot Gend; By C.P. de Goesin; 1792, 316 p.

Plaats kenmerk: fiche begijnhof Turnhout

TUbeg B1738 (c:stcv:12922146)

Den Engel geleyder der zaligheyd door het gebed, Godvruchtige oefeningen en Christelyke gepeysen;

Gedrukt: t' Antwerpen by P.L. vander Hey; 1797, 467 p.

Eigendomsmerk: Maria van (...) (zie ook B1707 en B1723)

Plaats kenmerk: fiche begijnhof Turnhout

TUbeg B1739 (c:stcv:12922149)

[Den] Kristelyken Vader breekende het geestelyk brood voor de kinderen, ofte uytleggingen van alle de epistelen die door het geheel jaer in de kerke aen de geloovige voor-gelezen worden [...]. I deel. Van den eersten zondag van den advent, tot aen den vierden zondag van den vasten; B. D. L.

[Boubereel, Johannes Cornelis], priester;

Gedrukt: T' Antwerpen [Antwerpen], By Joannes Franciscus van Soest; 1728

Eigendomsmerk: E. Rical Catozse, begijnken, 1730; M. M. van (...), 1772; Marce(...)

Plaatsingskenmerk aantekening: 15; fiche begijnhof Turnhout z.n.

TUbeg B1740 (c:stcv:12922151)

De epistelen ende evangelien, met de collecte, secrete en naer-communie gebeden die door het geheel jaer onder den dienst der H. Misse gelesen worden,

Gedrukt: by Petrus Jouret Antwerpen 1726 Illustrater: Bouttats Petrus, Balthasar. Op een nieuw oversien en verbeterd

Eigendomsmerk: Noviciaat

Plaatsingskenmerk aantekening: 13

TUbeg B1741 (c:stcv:12922153)

De epistelen ende evangelien, met de collecte, secrete en naer-communie gebeden die door het geheel jaer onder den dienst der H. Misse gelesen worden, volgens den Roomschen missael. Op een nieuw oversien en verbeterd.;

Gedrukt: T' Antwerpen (Antwerpen); By Petrus Jouret; 1720, 478 p.

Eigendomsmerk: Noviciaat

TUbeg B1742 (c:stcv:12922154)

Den goeden wille overeenkomende met den alderbesten wille dat is van in alles te volgen het bestier van de Goddelyke voorzienigheid; Joannes Erhardus Fullonius, S.J.; een priester van de zelfver societeyt (vertaler);

Gedrukt: Tot Antwerpen; Voor Theodorus Crajenschot; (1745). 336 p.

Vermeld in de lijst der boeken verblijvende in de Pastorij, lijst pastoor Frickel.

Eigendomsmerk: *desen boeck hoort toe aen M. F. Noeteren, den 12 iuni 1763.*

TUbeg B1743 (c:stcv:12922156 -*Dagelyksche oefeninge van het inwendig gebed of meditatie*, niet min gemakkelijk als noodsaekelyk voor alle slag van Menschen, soo geestelyke als weirelyke...

eerste deel; Derden druk, 'merkelyk verbeterd ende vermeerderd';
Gedrukt: Tot Ipre [Ieper]; By T. F. Walwein, 1778.

'**Christelyke overdenkingen ofte Meditatie**, op de gewigtigste waerheden raekende onse saligheyt, voor alle dagen des maends'.

-Gemakkelyken middel om onderwesen te worden in de oeffeninge van het inwendig gebed, by maniere van catechismus seer voordelig voor die eerst beginnen te mediteeren;

Gedrukt: Tot Ipre; By Thomas Franciscus Walwein; 1771.

Eigendomsmerk: Boek hoort toe aan Maria Geenen geprofest op 09.10.1843 en overleden in Balen (in het huis van haar ouders) op 09.03.1860. In de lijst 'Namen van begijnen vanaf 1600' worden ook een Maria Catharina Geenen (geprofest op 07.08.1882 en overleden (begijnhof) op 04.04.1916) en Maria Josephina Geenen vermeld. Deze laatste werd zoals Maria en Maria Catharina in Balen geboren, een professie datum wordt niet vermeld er staat wel dat zij begijn was. (zie ook B1756)

TUbeg B1744 (c:stcv:12902107)

De zonne-bloeme, ofte de overeenkomste van den menschelyken wil met den Godelyken;

Jeremias Drexelius, S.J. (auteur); Franciscus De Smidt, S.J. (vertaler);

Gedrukt: Tot Gend [Gent]; By Bernard Poelman, Op d'hooge poorte in het gekroond zweird 1796, 527 p.

Elektronisch beschikbaar: https://books.google.be/books?id=LaTV17eSNZIC&redir_esc=y

Eigendomsmerk: 'dese boeck hoort toe aen Anna Antonia Bosschaert begijntien; nu toebehoorde aen juffrouw Clara van Kam(p); verders gegeven voor een gedenkenis aen Adriana Maria Doms in tjaer 1822' (?).

[Anna Antonia Bosscha(e)rt: †26.01.1821, den 28ste begraven 'op ons kerkhof'. Clara van Kamp: °Antwerpen1743, ingetreden in 1767, geprofest: 15.05.1768, †17.11.1838 (95 jaar)]

TUbeg B1745 (c:stcv:12911313)

De seven getyden van Onse Lieve Vrouwe naer het Roomsche gebruyck vercleert met Godtvruchtige oeffeningen, litanieën en gebeden. 'Van nieuws oversien ende van veele fouten gecorrigeert';

Gedrukt: T'Antwerpen [Antwerpen]; By Alexander Everaerts; 1720 (approbatie) Agenda start in 1736, 623 p.

Eigendomsmerk: Noviciaat

Plaatskenmerk: aantekening noviciaat 11; begijnhof 6; fiche z.n.

TUbeg B1746 (c:stcv:12922157)

Dies Sacra per loca Divinae Scripturae progrediens; authore:Joannes Scottus; Libellus hic jussu [...] Joannis Henrici archiëpiscopi Mechliniensis [...] in hac patria reimpressus est;

Gedrukt: Antverpiae [Antwerpen]; Typis J. B. Carstiaenssens; [1789]

Plaatskenmerk: fiche MR (Begijnhofmuseum Turnhout, raadzaal)

Noot: Dit boekje voor dagheiliging d.m.v. bijbelcitaten, die op verschillende ogenblikken van de dag moeten overwogen worden, zou in 1724 voor het eerst ter perse gelegd zijn door de jezuïet Johannes Scottus (Gielis M. 2007).

TUbeg B1747 (c:stcv:12922158)

De kleine getyden van de H. Maria. Door 't jaar. De 'mettenen' [nacht officie]. Weest gegroet enz.' en wordt gezet voor alle andere getyden'. 278 p. (de rest is verdwenen, ook geen titelpagina), drie gravuren.

Eigendomsmerk: Van Neurdingen [in de lijst 'Turnhoutse Begijnen' worden vermeld: Carolina (°Turnhout 04.10.1828, geprofest 13.02. of 18.03. 1867, †17.11.1876) haar zus Elisabeth (°Turnhout 13.03.1817, geprofest 13.02. of 18.05.1867, †14.09.1890) en Maria °Turnhout 04.10.1824, †07.11.1876 ('tering'), er wordt geen professie datum vermeld er staat wel dat ze begijn was]

TUbeg B1748 (c:stcv:12922159)

De kleyne Christelijcke academie dat is d'oeffen-plaetse der geleertheyt. Bequaem om de kinderen te oeffenen in de Christelijcke deughden. Opedraegen aen het minnelyck kindeken Jesus ...; J. B. D. L. P.;

Gedrukt: t'Antwerpen; by de weduwe Hieronymus Verdussen; 1718 (approbatie), 95 p.

Plaatskenmerk: fiche begijnhof Turnhout P111 B: pastorijschap 3

Knipsel: Anna Maria Raeijmaeckers (1773?); uit lijst Turnhoutse begijnen SA-Turnhout: geboren in Dessel, geprofest op 31.08.1789 (?) en overleden op 12.03.1837.

TUbeg B1749 (c:stcv:12922160)

Epistels en evangelien, te samen met de gebeden, genaemd Collecta, Secreta, en Post-Communio; Boote J. (illustrator)

Gedrukt: Tot Gend [Gent]; weduwe van Michiel De Goesin, 1800, 537 p.

Eigendomsmerk: sr Anna Maria (...); C. J. (R?e?)tte

Plaatskenmerk aantekening: 1

TUbeg B1750 (c:stcv:12911535)

Epistels en evangelien, te samen met de gebeden, genaemd Collecta, Secreta, en Post-Communio... ;

Gedrukt: Tot Gend [Gent]; By Bernard Poelman (1798-)

Ex libris: *P.J. Brepols, boek-drukker en hoedemaker à Turnhout*

Eigendomsmerk: *zuster Dymphna Jochems(e)* (°Chaam 30 of 31;10.1857, geprofest 22.04.1903, †14.01.1918)

TUbeg B1751 (c:stcv:12922160)

Epistels en evangelien, te samen met de gebeden, genaemd Collecta, Secreta, en Post-Communio ...;

Gedrukt: Tot Gend [Gent]; By de weduwe van Michiel de Goesin, (1800 -), 537 p.

TUbeg B1752 (c:stcv:12922160)

Epistels en evangelien, te samen met de gebeden, genaemd Collecta, Secreta, en Post-Communio ...;

Gedrukt: Tot Gend [Gent]; By de weduwe van Michiel de Goesin, (1800-)

TUbeg B1753 (c:stcv:12922166)

Epistels en evangelien, te samen met de gebeden, genaemd Collecta, Secreta, en Post-Communio;

Gedrukt: Tot Gend [Gent]; By Jan Meyer; 1768, 531 p.

Bijlage: 'fotokopie' van een handschrift: *Antonius Pelkmans Chaam houd dit boek terug te bezorgen 1891* [familie van(?) Petri Angelina Pelkmans: °Chaam 05.11.1856, geprofest: 23.09.1879, † 05.12.1890].

TUbeg B1754 (c:stcv:12922167)

Epistels en evangelien, te samen met de gebeden, genaemd Collecta, Secreta, en Post-Communio;

Gedrukt: Tot Gend [By Jan Meyer; 1768, 531 p.

Eigendomsmerk: C.E. Willekens (19de eeuw) [mogelijk E. Willekens: °Balen 03.05.1804, professie: 30.01.1827, †28.08.1866]

Handtekening: *Willekens*

Plaatsingskenmerk: fiche MR: Museum Raadzaal

Bijlage: p. 259 drukwerk met oefeningen voor de tijd van algemene rampspoed.

TUbeg B1755 (c:stcv:12919022)

Officium Hebdomadæ Sanctæ secundum missale & Breviarium Romanum

Gedrukt: ex officina Plantiniana Balthazaris Moreti, Antwerpen, 1663.

Titelpagina ontbreekt, Gregoriaans, 655 p..

Druk en handschrift. Zwarte kwadraatnotatie

Inhoud: de gepagineerde druk bevat enkede mis- en officieteksten voor de Goede Week; in de ongepagineerde katernen werden enkele officiegezingen genoteerd voor Witte Donderdag, Goede Vrijdag, de paasvigilie en Pasen*.

Eigendomsmerk: achteraan: 'zuster Cecilia met blieve van mijn overste' (19de eeuw)

*Dit boek wordt vermeld met nr. 'B TUMB- Zonder nummer' in: Mannaerts P. (ed.) (2007)

Beghinae in cantu instructae. Collection "Épitome musical" Brepols, Turnhout. p. 226.

TUbeg B1756 (c:stcv:12922168)

Fonteyne der liefden van den gekruysten Jesus, in-houdende een licht begrijpelijcke onderwijsinghe, om het innigh ghebedt van meditatie sonder grooten arbeydt ofte werckinge des verstands te oeffenen. 'Met ene dagelijksche oeffeningen op de vijf bloedige wonden Christi'.

Beneffens een onderwyser (...) om de siecken hier mede te troosten, ende te verstercken.; Mathias Croonenborg, O.F.M. [Croonenborch]; Den IX. Druck.;

Gedrukt: T'Antwerpen [Antwerpen]; By Henricus van Soest; 1759, 367 p.

Eigendomsmerk: desen boeck hoort toe aen Wilhelmus Antonius Roe(ff)s; desen boeck hoort toe aen M. E. De Neus begijntien (18de eeuw); C. E. Wilekens (19de eeuw); C. (E.) Geenen (19de eeuw) [Maria De Neus °Turnhout, geprofest 08.10.1769, †18.03.1835 (90 jaar) - C E Wilekens (?) = E. Willekens(?): °Balen 03.05.1804, professie: 30.01.1827, †28.08.1866 - Catharina Elisabeth Geenen °Balen 02.06.1829, geprofest 17.10.1853, †22.02. 1894]

Plaats kenmerk: Fiche 9, PI: (Pastorij begijnhof Turnhout, schap 1)

Bijvoegsel: ODD011 (Stadsarchief Turnhout) (c:stcv:12922170)

Rym-schrift by forme van gebed tot de alderheyligste ende onbevleete moeder maegd Maria onder den tytel van toevlugt der zondaeren J.B. Carstiaenssens [Carstiaenssens, Jan Baptist] [Boekdrukker] [1793-]

TUbeg B1757 (c:stcv:12922168)

Fonteyne der liefden van den gekruysten Jesus, 'in-houdende een licht begrijpelijcke onderwijsinghe, om het innigh ghebedt van meditatie sonder grooten arbeydt ofte werkinge des verstands te oeffenen. Met ene dagelijksche oeffeningen op de vijf bloedige wonden Christi. Beneffens een onderwyser (...) om de siecken hier mede te troosten, ende te verstercken'. Mathias Croonenborg [Croonenborch], O.F.M.; Den IX. Druck.; Gedrukt: T'Antwerpen [Antwerpen]; By Henricus van Soest; 1759 ; [XXIII]-367-[XIII] p. Plaats kenmerk: Fiche MR: (Pastorij begijnhof Turnhout, raadzaal). Lijst pastoor Frickel.

TUbeg B1758 (c:stcv:12922168)

Fonteyne der liefden van den gekruysten Jesus, 'in-houdende een licht begrijpelijcke onderwijsinghe, om het innigh ghebedt van meditatie sonder grooten arbeydt ofte werkinge des verstands te oeffenen. Met ene dagelijksche oeffeningen op de vijf bloedige wonden Christi. Beneffens een onderwyser (...) om de siecken hier mede te troosten, ende te verstercken'. Mathias Croonenborg, O.F.M. [Croonenborch]; Den IX. Druck.; Gedrukt: T'Antwerpen; By Henricus van Soest; 1759

TUbeg B1759 (c:stcv:12922183)

Gheestelycke zede-puncten ondermengelt met salige bewegingen op het leven, mysterien, en leeringen van Jesus Christus [...] eerste deel.

Gedrukt bij: van Roost, G.; Drukker:weduwe van Bartholomeus Foppens, Antwerpen, 1702

Eigendomsmerk:

In het boek zit een handgeschreven tekst: Ik sterf elke dag... .

Een gedrukte tekst: jaarlijksche Diensten voor de zusters bijdragende leden van het **derde-orde van den H. Franciscus opgericht te Turnhout den 13de September 1857.**

In het boek staat (doorstreept): 'Dezen boek hoort toe aen: Joanna Tresia Wautier (Waulier?), begijntien'. Daarna staat: M. Stoop [Maria, Alexandria, Ferdinanda, Josepha, Francisca] afkomstig van Sint-Pieter Linther [Sint-Pieters -Leeuw, °03.04.1788, geprofest op 11.09.1809 en overleden op 02.03.1871]. zie lofdichten B TUBeg L11.1, B TUBeg L11.2

TUbeg B1760 (c:stcv:12922203)

Godtvruchtige overdenckingen ende oeffeningen ten tyde van den advent, om een geestelyck Bethlehem ofte geboorte-plaetse in onse ziele te bereyden tot de komste van het kindeken Jesus drukker: weduwe Thieullier [Thieullier, Hendrik II [Weduwe] 1750, 141 p.

Met: Gebede-kransen ter eeren van het nieuw-geboren kindeken Jesus.

Bijvoegsel: ODDO11 (c:stcv:12913458)

Sevendaegsche devotie, op de seven dagen voor Kerssemisse. Drukker: J.B. Carstiaenssens, boekdrukker Antwerpen, 1787, 2f.

TUbeg B1761 (c:stcv:12922205)

Godvruchtige oeffeninge om over te brengen met aendag-tigheyd de gestelde uer der geduerige aenbiddinge van het Alderheyligste Sacrament.; (1778-)

Gedrukt: Tot Brussel; By J. B. Jorez, 90 p.

TUbeg B1762 (c:stcv:12922206)

Geestelyk kransen van vier- en- twintig aenbiddingen, met andere godvruchtige gebeden en lofzangen tot Christus onzen Zaligmaeker, rustende in het Allerheyligste Sacrament ... dienstig aen alle personen, byzonderlyk aen ... het godvruchtig Broederschap der Geduerige Aenbiddinge van het Hoogwaardigste, ingesteld binnen Luyck ...; 35 p.

Gedrukt: t'Antwerpen [Antwerpen]; By Hubert Bincken. (1768-)

TUbeg B1763 (c:stcv:12922209)

Godtvruchtighe ghepeysen ende vierighe beweginghen op de besonderste feest-daeghen van het Jaer, en op de mysteriën van het lyden van Onsen Heere Jesus-Christus, seer bequaem, ende eyghen om sich profytelyck te bekommeren ten tyde van de H. Communie, met eenighe devote oeffeningen aengaende de Misse, en de Biechte. Vertaelt uyt het Fransch door Le Febvre Antonius; Gedrukt: Tot Brussel; By Andreas De Vos; 1744, 516 p.

Eigendomsmerk: Noviciaat

TUbeg B1764 (c:stcv:12922210)

Hemels Palm-Hof, of groot getyde-boek: beplant met Godvrugtige oeffeningen van kerkelyke getyden, litanieën, gebeden en meditatieën. Wilhelmus Nakatenus, priester S.J.

Gedrukt: t'Antwerpen; voor de erfgen. van de wed. C. Stichter; 1758, 525 p.

Dit is een vertaling van 'Das Himmlisch Palm-Gärtlein' (1660) van de Keulse Jezuïet Wilhelm Nakatenus. [1617 – 1682]. Van 'Das Himmlisch Palm-Gärtlein' verschenen er minimum 229 uitgaven.

De titel van de eerste Nederlandse uitgave (1683²) luidt: 'Hemels Palmhof of Groot getijde-boek, beplant met godvruchtige oefeningen en kerkelijke getijden, litanieën, gebeden en meditatieën, etc. Meestendeels getrokken uit de H. Schriftuur en de H.H. Oudvaders. Door den Eerw. Pater Wilhelmus Nakatenus, Priester der Sociëteit Jesu'¹. [Een exemplaar van de eerste uitgave is aanwezig in de bibliotheek van het Ruusbroecgenootschap zie:

Elektronisch beschikbaar uit de historische collecties van de bibliotheek van het Ruusbroecgenootschap [uarg]: RG 3046 B 9]

Het boek werd door Nakatenus zelf vertaald in het Latijn [een uitgave hiervan is aanwezig in het Stadsarchief Turnhout (ODA 918) dit boek was eigendom van **Ernestus Martinus**

Raeymaeckers, pastoor van het begijnhof (1899 – 1926)]. Van deze vertaling zijn er 139 uitgaven bekend². De Nederlandse versie werd uit het Latijn vertaald². Van het *Hemels Palm-Hof* zijn er 214 uitgaven bekend (vanaf 1683 tot het begin van de 20ste eeuw²). In de boekencollectie van het begijnhof zijn 13 uitgaven (1738 – 1843) teruggevonden: M1764, M1765, M1766, M1767, B17105, B17110, B17117, B17125, B1833, B1834, B1892, B18112, B18177. Dit boek werd ook in het Frans vertaald (vanaf 1725) daarvan zijn er 54 uitgaven bekend².

Een uitgave uit 1739 is als Eboek beschikbaar:

<https://books.google.be/books?vid=GENT900000064973&>

Noten

Palmboom in de Bijbel= Dadelpalm. In het derde millennium voor Christus gold in het gehele Midden-Oosten de dadelpalm als symbool voor de 'Boom des Levens' de meest begeerde paradijselijke plant in de geschiedenis van de mensheid³.

De dadelpalm symboliseert zon, rijkdom en vruchtbaarheid of voortzetting van het leven.

Zijn rankheid gaf aanleiding tot de vergelijking met de bruid uit het Hooglied: Je gestalte is zo rank als een palm en uw borsten zijn als dadelrossen (Hooglied 7.7). In psalm 92: 13 staat 'De rechtvaardige zal groeien als een palmboom ...'.

Volgens Augustinus kondigden de palmtakken bij Jezus blijde intrede in Jeruzalem zijn verrijzenis aan, met andere woorden zijn overwinning op de dood⁴.

Bronnen:

1. Anton van Duinkerken (1930) *Hemels Palmhof* 1747. De Gemeenschap 6: 14-16.

2. K. Küppers, *Das himmlisch Palm-Gärtlein des Wilhelm Nakatenus, s.j., 1617-1682: Untersuchungen zu Ausgaben, Inhalt und Verbreitung eines katholischen Gebetsbuch der Barockzeit*, Regensburg, 1981. Boek review: van Gemert, Daphnis: Zeitschrift Fur Mittlere Deutsche Literatur, vol. 11, (1982), pp. 853-856 <http://hdl.handle.net/2066/100732>

3. Roosma A.H. 07. 01. 2012. Hallelu-jah.nl

4. *Dadelpalm*, in de Cleene M. de Planten Code, De betekenis van kruiden, struiken en bomen in de Europese volkscultuur. Uitgeverij Davidsfonds, 2008, 244 -249 Leuven.

TUbeg B1765 (c:stcv:12922212)

Hemels Palm-Hof, ofte groot getyde-boek: beplant met Godvrugtige oeffeningen van kerckelyke getyden, litanieën, gebeden en meditatieën, & ... Wilhelmus Nakatenus, priester S.J.;

Den laesten druk.: t'Antwerpen, te koop by Franciscus Ignatius Vinck; (1793- afgeleid van kalender) 560 p. Zie ook B1764, B17105

TUbeg B1766 (c:stcv:12911538)

Hemels Palm-hof ofte groot getyde-boeck beplant met Godtvruchtige oeffeningen van kerkelycke getyden, litanien, gebeden ende meditatie, &... . Den laetsten druck; Wilhelmus Nakatenus, priester S.J.; t'Antwerpen;

Gedrukt: By Franciscus van Soest; 1738, 547 p.

Deze uitgave uit 1738 is als Eboek beschikbaar: <https://books.google.be/books?id=ZsFxrpgLi0C&pg=PT131&lpg=PT131&dq=%22Hemels+palm-hof+ofte+Groot+getyde-boeck>

Plaats kenmerk: aantekening 19

TUbeg B1767 (c:stcv:12922226)

Hemelsch Palm-hof oft groot getyde-boek beplant met Godtvruchtige oeffeningen, kerkelijke getyden, litanieën, gebeden en meditatie; Wilhelmus Nakatenus;

Gedrukt: t'Antwerpen [Antwerpen]; by P.L. Vander Hey (1785-afgeleid van kalender) 511 p.

TUbeg B1768 (c:stcv:12918048)

Het leven van de Heylige Theresia, door haer zelve beschreven; Uit het Spaans vertaald, 4de editie; Illustrator: Heylbrouck Norbert.

Gedrukt: Tot Ghendt [Gent]; by Meyer Cornelius op d'Hoogpoorte in 't gekroont Sweirt, 1725, p. 355 + 5 p. 'Tabel'

40 kapitels tot p. 334

p. 335: By-voeghsel: **'Eenige zalige vermaningen van Godt aen de H; Theresia gegeven, welcke sy door haer eygen handt in schrift gesteld heeft, en wy hier in kort hebben overgezet'**.

[Theresia de Jesús, kloosternaam van Teresa Sánchez de Cepeda y Ahumada]

Plaats kenmerk: fiche PI (Pastorij begijnhof Turnhout, schap 1) Lijst pastoor Frickel.

Elektronisch beschikbaar: UGENT-CB G.001746

TUbeg B1769 (c:stcv:12913690)

Het Goddelyk kamerken met syne toe-behoorten ende fundamenten bereyt voor den hemelschen bruydegom; Albertus van s'Hertogen-Bosch, auteur;

Gedrukt: t'Antwerpen; by J.B. Carstiaenssens; 1779. 214 p.

Albertus van 's-Hertogenbosch is de religieuze naam van Johannes van Gent (1664 – 1740). Zie ook: B1771

Eigendomsmerk: C. Ra(e)ymaekers, beggijnten geprofes(t) int jaer 1770 den 27 meij (†01.09.1813)

Plaats kenmerk: fiche begijnhof Turnhout z.n.

Bron: <https://lib.ugent.be/nl/catalog/rug01:001705044#reference-details>

TUbeg B1770 (c:stcv:7050626)

Het nieuw testament van onzen Heere Jesus Christus, Twee delen in één band:

1.:Bevattende de vier Evangelien en de werken der Apostelen.

2: Bevattende de brieven der apostelen, en het boek der veropenbaringen van Joannes. Tweeden druk.; De Witte Egidius, Vander Schueren André (vertalers), Michael Heylbroeck (illustrator)

Gedrukt: Tot Gendt; By Franciscus Dominicus vander Ween. 1721. 214 p.

Eigendomsmerk: E. Salen; spectat ad D.num Cauwenbergh theologum in maj. coll. [Jan Baptist van Cauwenberghe]: aen G. Vercammen bij Coop 17 julij 1771 int sterfhuys van Duyfhuys* [op het begijnhof woonde Celestina Salen geboren te Veerle 25.04.1833, geprofest: 28.04.1873, overleden: 11.08.1879]

*Mogelijk wordt hiermee de 'hovenierderij het *Duifhuis*' bedoeld (zie in 'Literatuur' de Kok, Landuyt).

Bijlage achteraan: drukwerk: Novene ter eere van de HH. Engelen, te beginnen den 4 junius, op den feestdag van Sinxen.; 4 p.; Mechelen, drukk. J. Ryckmans Van Deuren; na 1876.

Bronnen:

https://books.google.be/books?id=ESZI1o_Db9gC&lpg=PA348&ots=jAa_AB5lhN&dq=%22J.B%20van%20Cauwenberghe%22&hl=nl&pg=PA348#v=onepage&q=%22J.B%20van%20Cauwenberghe%22&f=false;

<http://lib.ugent.be/catalog/bkt01:000310250>

TUbeg B1771 (c:stcv:12918416)

Het Goddelyck kamerken met syne toe-behoorten ende fundamenten, bereyt voor den Hemelschen Bruydegom comende tot de ziele door de H. Communie, waer in dat geleert wort hoe dat men Godtvruchtelyck ende volmaecktelijck sal leven, hoe geduerigh met groote vruchten communiceren, biechten, Mis-hooren; met eenen catechismus, gebeden; Albertus van s'Hertogen-bosch, O.F.M.Capucien.; Den derden druck;

Druk: by Alexander Everaerts t'Antwerpen op de Minderbroeders ruy in S. Ignatius. (1736 is vermeld in de lijst van pastoor Frickel). 372 p.

Eigendomsmerk: C.C. [Mertens], 1822 (zie B1663, B1666, B1733) (Cornelia Mertens (?)

°Turnhout 1775, geprofest: 10.09.1810, †04.01.1850); Canonick Mertens;

Plaats kenmerk: fiche P (Begijnhof Turnhout, Pastorij) Lijst pastoor Frickel.

TUbeg B1772 (c:stcv:12922229)

Het lyden van onsen saligmaker Jesus-Christus ...

Eerste deel.; Thomas van Jesus, O.E.S.A.; Alleaume, S.J. (vertaler); Servatius van den H. Petrus, O.C.D. (vertaler); Harrewijn J.G. (illustrator) Den derden druck;

Druk: t'Antwerpen; By Bernardus Jouret; 1727. 564 p.

Eigendomsmerk: C. E. Geenen (19de eeuw); 'fondaci'; achteraan: Raeijmaeckers

[Catharina Elisabeth Geenen °Balen 02.06.1829, geprofest 17.10.1853, †22.02. 1894]

[Anna Maria (?) Raeijmaeckers: geboren in Dessel, geprofest op 31.08.1789 (?) en overleden op 12.03.1837]

TUbeg B1773 (c:stcv:12918182)

Het leven van Joannes Berchmans Neder-lander, religieus der societeyt Jesu; Virgilius Cepari, priester S.J. [*rector van het Collegium Romanum*]; 'verduyscht' door Jacobus Susius, priester S.J. (vertaler);

Druk: t'Antwerpen; By de weduwe van Hieronimus Verdussen: 1745. 278 p.

Bron: Vanden Bossche H. (2014) *Vita in Turnhouts Begijnhofmuseum. 18de-eeuwse levensbeschrijving van Sint-Jan Berchmans*. Begijnhofkrant 45: 5-6.

Eigendomsmerk: Ruelens, 1891 (Maria, Francisca, Ferdinanda, °St; Jans Molenbeek 31.03.1830, geprofest 25.09.1854, grootjuffrouw van 10.11.1886 tot 28.02.1905, †28.02.1905)

Plaats kenmerk: Fiche PI (Begijnhof Turnhout, Pastorij, schap 1) (lijst pastoor Frickel)

Zie ook: B18140, B19123

TUbeg B1774 (c:stcv:12922230)

Historie van den lydenden Christus vertoont in CXIX. meditatieën, bevattende zeer krachtige en ziel-roerende overdenkingen op het lyden en sterven van Onzen Zaligmaker Jesus Christus. Eerste deel. Guilelmus Stanihurstus, priester S.J.;

Gedrukt: T'Antwerpen; By J.P. de Cort 1767 (datum approbatie) 413 p.

TUbeg B1775 convoluut

1. (c:stcv:12922231)

Het geestelyck Verborgen Manna tot ene Spys. Ghегheven den alle Godtvruchtige soo werelijcke als geestelijcke personen, die geen religieusen en zijn, haer leerende, in wat staet ... ze kunnen leven een waerachtigh volmaeckt geestelijck ende religieus leven. En dat oock in geloften van gehoorsaemheyт, van armoede des geest, en van suйverheyт.; A.V.D.B.S.T.E., O.F.M.Cap.;

Druk: T'Antwerpen [Antwerpen]; By Alexander Everaerts; 1726 [Datums drukkerij aanwezig in Antwerpen: 1723-1762] 81p.

2. (c:stcv:12922250)

Maniere des levens met de principaelste puncten des derden reghels van den seraphienschen vader S. Franciscus voor alle personen van wat staet of conditi die sijn, leerende hoe sy den derden reghel van den seraphienschen vader S. Franciscus, altydt wel en behoorelyck kunnen onderhouden, soo wel heymelyck als in't openbaer: met een kort tractaet van de H. Communie; A. V.D.B., O.F.M.Cap.; G. de Ridder;

Druk: T'Antwerpen; By Alexander Everaerts (1726 approbatie)

Noot met naam achteraan: (...) Turnhout; 58p.

Plaats kenmerk: fiche PIII (Begijnhof Turnhout, Pastorij, schap 3)

TUbeg B1776 convoluut

1. (c:stcv:12922252)

Horæ diurnæ breviarii Romani, ex decreto Sacro-Sancti concilii Tridentini restituti, PII V. Pont. Max. jussu editi, Clementis VIII. & Urbani VIII. auctoritate, recogniti ...; Druk: Antverpiæ [Antwerpen]; Ex architypographia Plantiniana [Moretus, Joannes Jacobus]; 1749, 472, cxxxvi p.

2. (c:stcv:12922253)

Horæ diurnæ propriæ sanctorum ecclesiæ cathedralis et diœcesios Antverpiensis, redactæ ad formam breviarii Romani Clementis VIII. et Urbani VIII. auctoritate recogniti

Druk: Antverpiæ [Antwerpen]; Ex architypographia Plantiniana [Moretus, Joannes Jacobus]; 1736

Eigendomsmerk: deelen boek hoort toe aen Elizabeth Do(ss?)el den 20 october 1814, 16p.

TUbeg B1777 convoluut

1. (c:stcv:12922254)

Horæ diurnæ breviarii Romani, ex decreto Sacro-Sancti concilii Tridentini restituti, PII V.

Pont. Max. jussu editi, Clementis VIII. & Urbani VIII. auctoritate, recogniti ...;

Druk: Antverpiæ [Antwerpen]; Ex architypographia Plantiniana [Moretus, Franciscus Joannes]; 1768, 632p.

2. (c:stcv:12916763)

Officia propria sanctorum ecclesiæ cathedralis, et diœcesios Antverpiensis

Druk: ex typographia Plantiniana [Moretus, Balthasar IV] Antverpiæ [Antwerpen] 2de editie, 1712, 112p.

Ex libris: G

Plaatskenmerk: fiche MR (Begijnhofmuseum Turnhout, raadzaal)

TUbeg B1778 (c:stcv:7029025)

Jesu Christi bloedighe ende onbloedige offerande: ofte vierentwintig meditatie op syn bitter lyden ...; Leo Maroten, O.E.S.A.;

Druk: Tot Gendt [Gent]; By Joannes Eton; 1729

Eigendomsmerk: Maria Tresia Robert 1745, 27 meert; J.B. Robert 1751; A. de la Geneste

J.B. Robert: Joannes (Jan) Baptiste Robert † 01.04.1762, kerkmeester (zie B1663), kapitein van de 'borgelycke wachtte' wijk Herentalsstraat (1708)*en was schepen van 1710 tot 1715**

Maria Tresia Robert: komt niet voor in de 'index van de Turnhoutse begijnen' er is wel een Maria Anna Robert vermeld die geproft is op 17.05.1732 en overleden is op 13.03.1798.

Anna Maria de la Geneste: Geboren te Nijmegen (1768). In 1796 op 28 jarige leeftijd ingetreden in het begijnhof te Turnhout, geproft op 07.05.1797, overleden op 12.01.1841 (73 jaar). Zij was de dochter van Anthonius Bartholomeus de la Geneste (gedoopt te Grave op 02. 04.1741 en overleden te Nijmegen op 29.05.1790) en Clara Maria Robert (gedoopt te Turnhout op 08.12.1741 en overleden te Grave op †07.04.1806)

Literatuur

*Peeters R. *Miscellanea*, Stadsarchief Turnhout, Studies 8, Turnhout, 1998, p. 204.

**Geuens K *De schepenen van de stad en vrijheid Turnhout: 1621-1676*, tussen Spanje en Oranje. Bijdrage tot de studie van het bestuur van een kleine stad. Scriptie voorgelegd aan de Faculteit Letteren en Wijsbegeerte, voor het behalen van de graad van Licentiaat in de Geschiedenis. Academiejaar: 2003-2004, Universiteit Gent. 4.3.3.3. De schepenfamilies van Meurs en Mallants en hun huwelijksstrategie.

http://www.ethesis.net/turnhout_schepenen/turnhout_sch_hfst_4.htm#

Plaatskenmerk: fiche MR (Begijnhofmuseum Turnhout, raadzaal)

TUbeg B1779 (c:stcv:12922255)

Lust-hof der Godvruchtige Meditatiën op alle de zondagen en Heylig-Dagen des Jaers:

eerste deel.; Derde druk, verbeterd, overzien en vermeerderd.; Fr. Joannes Ludolphus van Craywinckel; O.Praem, Tongerlo;

Druk: T'Antwerpen; by Hubertus Bincken; 1778, 439 p.

Bijlage: p. 6 drukwerk met meditatie H.-Jozef, patroon van België, 1851;

p. 15 Novene ter eere van de HH. Engelen, te beginnen den 4 junius, op den feestdag van Sinxen.; 4 p.; Mechelen, drukk. J. Ryckmans Van Deuren; na 1876;

p. 77 drukwerk betreffende gebedscyclus tijdens Mariamaand, na 1857;

p. 97 drukwerk betreffende gebedscyclus tijdens Mariamaand;

drukwerk betreffende gebedscyclus tijdens Jozefmaand

Plaatskenmerk: fiche MR (Begijnhofmuseum Turnhout, raadzaal)

TUbeg B1780 (c:stcv:12922257)

L'office de la Semaine Sainte et de celle de pasque, en latin et en 'François', selon le missel & le breviaire de Rome. Avec des méditations sur les evangiles ...; H. Causé (illustrator);
Druk : A Bruxelles; chez Simon T'Sertstevens; 1713, 690 p.

Eigendomsmerk: Hen. (?)ac Michielsens, Turnoltany, 1776*; ad usum (...) Versteylen**
judicis; F. A. Versteylen le 29 mars 1877 Turnhout; olim abbas parcensis (1887-1897) [Franciscus
Adrianus Versteylen, prelaat abdij van 't Park]; pro Anvers rue des Pères

*Op 10 september 1730 werd Catharina Barbara Michilsen geprofest, zij overleed op 25 maart 1782.

**Een begijn die dit boek op het begijnhof zou kunnen gebracht hebben:

Anna Versteylen: geboren te Turnhout op 5 mei 1831, geprofest op 26 april 1876 en te Turnhout overleden op 13 november 1904. Op het middenglasraam (glas in lood) in de H.-Kruiskerk met de stichtingslegende van de eerste kerk staat onderaan vermeld "*Gegeven door Anna Versteylen Beggijntje -Geprofest den 26 April 1876.*

Bronnen: Vanden Bossche H. (2013) *Begijnen, begijnhoven en het begijnhof van Turnhout*, p. 110.

Vanden Bossche H. (2016) *Driehonderdvijftig jaar Heilig-Kruiskerk op het begijnhof van Turnhout* Begijnhofkrant 52 (2016) 1-9.

TUbeg B1781

L'Office de la Semaine Sainte, a l'usage de Rome et de Paris, Traduction Nouvelle, accomodée au nouveau Breviaire; A Paris;

Druk: Chez Jean-Thomas Herissant; 1756.

Plaatskenmerk: fiche MR (Begijnhofmuseum Turnhout, raadzaal)

Bijlage: p. 127 drukwerk betreffende gebedscyclus Mariamaand, z.d.

Eigendomsmerk: sr. M. Van Gisbergen Beguinage Turnhout (°Laken 17.08.1865, geprofest 28.09.1886, uitgetreden en verhuisd naar Sint Gillis (Brussel) 03.05.1912).

TUbeg B1782

L'Office de la Semaine Sainte et de celle de Pâques, en Latin & en François, selon le Missel & le breviaire de Rome. Avec des Méditations sur les Evangiles ... augmenté d'une explication spirituelle des cérémonies particulieres ...;

Druk: A Douay [Douai]; Chez Derbaix; 1756

Eigendomsmerk: M.C. Liebrechts (komt niet voor in de lijst van de begijnen); Maria Josepha Henrica Victoria Reyn(wit) geboren te Luyk [Luik] den 26 december 1818, Turnhout den 19 maart 1856 (professie datum?), †17.12.1877

Plaats kenmerk: fiche begijnhof Turnhout.

TUbeg B1783 (c:stcv:12922264)

L'Office de la Semaine Sainte et de celle de Pâques, en Latin & en François, selon le Missel & le breviaire de Rome. Avec des Méditations sur les Evangiles ... augmenté d'une explication spirituelle des cérémonies particulieres.;

Druk : A Bruxelles; chez François t'Serstevens; 1787,

Plaats kenmerk: fiche begijnhof Turnhout.

TUbeg B1784 convoluut

1. (c:stcv:12922265)

Onderwysinge en gebeden voor de geduerige aenbiddinge van het Alderheyligste Sacrament des Autaers, 'opgericht in verscheyde plaetsen; maer naementlijck in het bisdom van Luyck, en in het Aertsbisdom van Mechelen ...';

Druk. Te Brussel; By P. J. Lemmens; 1771, 394p.

2. (c:stcv:12922266)

Godvruchtige oeffeninge om over te brengen met aendachtigheyt de gestelde uer der geduerige Aenbiddinge van het Alderheyligste Sacrament;

Druk: Te Brussel; By P.J. Lemmens; 1771, 58p.

TUbeg B1785 (c:stcv:12922267)

Onderwysinge en gebeden voor de geduerige aenbiddinge van het Alderheyligste Sacrament des Autaers, opgericht in verscheyde plaetsen; maer naementlijck in het bisdom van Luyck, en in het Aertsbisdom van Mechelen & ...;

Druk: Te Brussel; By P.J. Lemmens; 1766 (datum approbatie), 394p.

Plaats kenmerk: fiche begijnhof Turnhout.

TUbeg B1786 convoluut

1. (c:stcv:12922265)

Onderwysinge en gebeden voor de geduerige aenbiddinge van het Alderheyligste Sacrament des Autaers, opgericht in verscheide plaetsen; maer naementlijk in het bisdom van Luyck, en in het Aertsbisdom van Mechelen & ...;

Druk: Te Brussel; By P. J. Lemmens; 1771, 394p.

2. (c:stcv:12922266)

Godvruchtige oeffeninge om over te brengen met aendachtigheyt de gestelde uer der geduerige Aenbiddinge van het Alderheyligste Sacrament; Te Brussel;

Druk: By P.J. Lemmens; 1771, 58p;

Eigendomsmerk: sr. Corn. Verheyen (begijn Cornelia °Chaam 21.01.1871, geprofest 13.01.1897, †22.08.1944. Initialen: M.C.(I.)

Bijlage: p. 254 gedrukt inschrijvingsbewijs: 'Vereeniging der Eeuwigdurige aanbidding van het Allerheiligste Sacrament des Altaars'; Etterbeek-Brussel; druk. Jumpertz-Demey; na 1890; achteraan: Kruisweg in vereeniging met Jezus' Heilig Hart.

Bijvoegsel aen "de Bode van het H.Hart van Jesus, april 1909; Karel Verbeke, priester S.J.

TUbeg B1787 (c:stcv:12922268)

Oeffeningen ter eere der dry-en-dertig jaeren van onzen aenbiddelyken zaligmaeker Jesus Christus, of Genootschap van dry-en-dertig persoonen, om malkanderen op te wekken tot de devotie van het Heylig Hert van Jesus, in de vereening met het minnelyk hert van Maria.

1800. Uitgever niet gekend.

TUbeg B1788

Onderhandelinge der ziele met Jesus Christus. By maniere van alleenspraken voor den tyd van de H. Communie; I deel; Carolus le Breton, S.J.; vertaling uit het Frans;

Druk: Te Utrecht; By de gebroeders H. en C. Kribber (boekverkopers); 1742; 366 p..

TUbeg B1789

Onderhandelinge der ziele met Jesus Christus By maniere van alleenspraken voor den tyd van de H. Communie; I. Deel; Arnoldus le Breton, priester S.J.;

Gedrukt: Te Utrecht; de gebroeders H. en C. Kribber, 1742. 365 p.

Plaats kenmerk: fiche MR (Begijnhofmuseum Turnhout, raadzaal)

TUbeg B1790 (c:stcv:6633417)

Officium hebdomadae sanctae secundum missale & Breviarium Romanum

Gedrukt: Ex Typographia Plantiniana [Officina Plantiniana] Antwerpen, 1716, 479 p.

TUbeg B1791 (c:stcv:12922269)

Regel der volmaecktheyt voor alle Christene maegden behelsende een verdeylinge van den dag, ende eenige dinstige waerheden rakende de voornaemste maegdelijke plichten; overzien en verbeterd; T'Antwerpen [Antwerpen];

Gedrukt: By de weduwe van Petrus Jacobs; 1710 (datum approbatie) 199 p.

Plaats kenmerk: fiche begijnhof Turnhout

TUbeg B1792

Schat-kiste der Litanien, getrokken uyt het Goddelijk Officie, levens der heyligen, en andere geloofweerdige auteurs, zeer kragtig tot het vervoorderen der godvrugtigheyt, en naervolgen van hunne deugden en heylig leven

Gedrukt: Tot Brugge; By de weduwe De Moor en zoon 1789, 496 p.

Plaats kenmerk: fiche P111 (Begijnhof Turnhout, pastorie, schap 3)

Bijlage: prentje Andreas Prévot (Léon Marie Prévot), priester S.C.J. (1840-1913)

TUbeg B1793 (c:stcv:12922270)

Traité de la confiance en la miséricorde de dieu. Pour la consolation des ames, que la crainte jette dans le decouragement ...; [Jean Joseph Languet de La Villeneuve de Gergy, **aartsibsschop van Sens**]; septième édition, revue par l'auteur;

Gedrukt :A Bruxelles; chez J. Vanden Berghen; 1768, 329 p.

Plaats kenmerk: fiche PIII (Begijnhof Turnhout, Pastorie, schap 3). Lijst pastoor Frickel.

TUbeg B1794 (c:stcv:12922271)

Theologiae practicae Aphorismi Pars Quarta de Sacramentis; Martinus Steyaert, prof. theol. Sylva-ducensis; Editio Quinta; Lovanii;
 Druk: Typis Martini Van Overbeke; 1729, 579 p.
Eigendomsmerk: superiorum licentia; ad usum fr. Augustini De Wendeleer 1742; ex libris Smulders, 1855
 Plaats kenmerk aantekening: 16; fiche begijnhof Turnhout.

TUbeg B1795 (c:stcv:12915087)

Virginia ofte de Christelyke maegd, Siciliaensche Historie, om tot voorbeeld te dienen aen de Dochters, die trachten nae de Volmaecktheyd. **Eerste deel**; Michael-Angelus Marin, O.M..
 Druk: Tot Gend; By Bernard Poelman; 1760 1ste deel
Eigendomsmerk: Helena De Roey (komt niet voor in de lijst van de geproefte begijnen)
 Plaats kenmerk: fiche begijnhof Turnhout, z.n. Vermeld in de lijst der boeken verblijvende in de Pastorij (lijst pastoor Frickel).

TUbeg B1796 (c:stcv:12915087)

Virginia ofte de Christelyke maegd, Siciliaensche Historie, om tot voorbeeld te dienen aen de Dochters, die trachten nae de Volmaecktheyd. **Tweede deel**; Michael-Angelus Marin, O.M..
 Druk: Tot Gend; By Bernard Poelman; 1760.
Eigendomsmerk: C. Mertens aen de fondasi 1813 (kanunnik Mertens of Cornelia Mertens zie B1666). Komt voor in lijst pastoor Frickel.

TUbeg B1797 (c:stcv:12915087)

Virginia ofte de Christelyke maegd, Siciliaensche Historie, om tot voorbeeld te dienen aen de Dochters, die trachten nae de Volmaecktheyd. **Tweede deel**; Michael-Angelus Marin, O.M.; Tot Gend; By Bernard Poelman; 1760
Eigendomsmerk: Helena De Roey (komt niet voor in de lijst van de geproefte begijnen)

TUbeg B1798 (c:stcv:12922275)

Wegh der volmaecktheyt beschreven door de H. Moeder Theresia van Jesus ...; Tweede deel; Theresia van Avila, stichtster O.Carm; Servatius van den H. Petrus, O.Carm. (vertaler); Te Ghendt; Gedrukt by Joannes Eton; 1711; 434 p.
Eigendomsmerk: Maria Theresia Stoop, begijn (in de lijst 'Turnhoutse begijnen' wordt een begijn vermeld met als naam Maria Alexandria Ferdinanda Stoop °Sint-Pieter Linther (Sint-Pieters - Leeuw, Vlaams Brabant) 03.04.1788, geprofest 11.09.1809, †02.03.1871). zie lofdichten B TUbeg L11.1, B TUbeg L11.2
 Vermeld in de lijst der boeken verblijvende in de Pastorij (lijst pastoor Frickel). Zie Lofdichten B TUbeg L11.1, B TUbeg L11.2

TUbeg B1799 (c:stcv:12922276)

Novene des H. Antoni van Padua of Negen-daegsche devotie vermeerdert met verscheide oeffeningen en gebeden, als mede het dynsdaegs lof ...; vertaling uit het Latijn; T'Antwerpen; By J. B. Carstiaenssens, drukker Wit Cruys; z.d.; 143 p. na 1700. [1773-1777]
Eigendomsmerk: C.E. Willekens (19de eeuw) zie B1756.
 Vermeld in de lijst der boeken verblijvende in de Pastorij. Plaats kenmerk: fiche PII (lijst pastoor Frickel) (Begijnhof Turnhout)

TUbeg B17100

De l' Imitation de Jésus - Christ. Traduction Nouvelle, avec de Réflexions. Ornée de Figures en Taille - douce. Bevat **vier boeken**.
 Gedrukt : Paris Chez Etienne-François Savoye, libraire, 1741.
 Wordt toegeschreven aan **Thomas a Kempis** (niet vermeld in dit boek).
 Voor meer informatie zie: TUbeg M1611 en https://nl.wikipedia.org/wiki/Thomas_a_Kempis

TUbeg B17101 (c:stcv:7014995)

Het leven van de seer doorluchtigste E N H. Begga Hertoginne van Brabant, Stighteresse der Beggynnen. Met een cort begryp van de levens der Salige, Godtvruchtige en Lof- weerdige Beggynjtjens. der Vermaerde en Hoogh-gepresen Beggynhoven, by een vergadert door **enen onbekenden Dienaer Godts**.
 Gedrukt: t' Antwerpen by de Weduwe van Petrus Jacobs, woonende inde corte Nieuwstraat inden witten Leeuw, 1712.
 Bevat twee gravures van de hand van Philibert Bouttats

(zie ook: B1994, B19107, B19179, ODA868)

Noot: Ten gebruike der *Infermerie*.

Vermeld in de 'lijst der boeken verblijvende in de Pastorij, pastoor Frickel.

TUbeg B17102

Novene ter eere van de gelukzaligen Franciscus de Hieronymo SJ. [Francesco De Geronimo (1642-1716)]

Uitgegeven te Parijs 1795

Turnhout, drukkerij van P.J. Brepols na 1810. Er is een exemplaar (gedrukt in Lier bij Jacobus Henricus) aanwezig in de Erfgoed bibliotheek Hendrik Conscience zie c:stcv:12917141.

TUbeg B17103 (c:stcv:12915087)

Virginia of te Christelyke Maegd; 1ste deel

Siciliaensche historie. in het Fransch beschreven door den E.P. Michael Angelus Marin.

Overgezet in de Vlaamsche Taele Gent Bernard Poelman op d'Hoogpoorte. (1760-)

(Zie ook: B1795, B1796, B1797)

TUbeg B17104 (c:stcv: 12922277)

[Christelycke Onderwysingen en gebeden]

Titelblad ontbreekt, start op pagina A3.

Tafel van de roerende feestdagen begint met 1745, 630 p.

Boek bevat: Gebeden en Oefeningen. Regels van het Christelyk leven getrokken uyt de H.

Schrifture. Onderwysingen aengaaende het Heylig Sacrificie der Messe en litaniën. Zie ook B1718

TUbeg B17105 (c:stcv:12922212)

Hemels Palm-hof ofte Groot getyde-boek, beplant met godvrugtige oeffeningen; Titel overgenomen uit de 'Approbatie' op de laatste pagina. Titelblad en de eerste 66 bladzijden ontbreken. Het bevat de getijden zoals de andere boeken uit de boekencollectie.

Approbatie: Uyt het Latijn en Hoogduyts in onse Nederduyische spraek klaarlyk overgeset.

(1793-) Te koop bij: Franciscus Ignatius Vinck Antwerpen.

Eigendomsmerk: Convent.

Zoals de boeken M1764, M1765, M1766, M1767, B17110, B17117, B17125, B1833, B1834, B1892, B18112, B18177 bevat dit sterk beschadigd boek een vertaling van het boek van Wilhelm Nakatenus SJ

Doodsprentje in boek:

Mejuffrouw Magdalena Maria Van der Hacht ,weduwe van de heer Andreas Roomers geboren te Rotterdam en overleden te Turnhout den 13 February 1829, oud 68 jaar en 4 maenden. Turnhout drukkerij P.J. Brepols.

TUbeg B17106 convoluut

1. (c:stcv:12922279)

[Het geestelyk paradys of hand-boexken] Drukker: Dominicus Van der Ween (librairie), Ghendt (1736-), 156p.

Onderdeel van [Verhandelinge ofte beschryvinge van de vier uyttersten van den mensch] (1737-),.

Bron: Vanderhaeghen F. Bibliographie Gantoise. La vie et les travaux des Imprimeurs de Gand. 1er partie du XVIIIe siècle, 1861, Gand. (bibliotheek universiteit Gent)

2. (c:stcv: 12922278)

Samenbundeling van verschillende boekjes: start op pagina 101 met 'doodt van den mensschap'. p.115: 'Beschryvinge van het Oordeel'. p. 185: 'Beschryvinge van de Helle' p. 243: ' Beschryvinge van den Hemel en de Hemelse glorie'

Tafel der feestdagen start in 1736

TUbeg B17107 (c:stcv:12915883) (volksbijbel)

voorpagina ontbreekt

1ste deel: Historie van het Oud Testament met christelijke en stigtpaere [stichtbaere] bemerkingen (met kaart van het Heilig Land)

2de deel: Historie van het Nieuw Testament met kaart dienende voor de historiën des Bijbels.

Drukker: Hieronymus Verdussen, Antwerpen

Goedkeuring door J.F. De Bruyn, President in 't Bisschoppelyk seminarie, Canonik Gradueel en Arts -Priester der Cathedrale Kerke, Keurder der boeke. Antwerpen 20 Augusty 1772.

Aflaat bij het zeggen van: Geloofd zy Jesus Christus [Z.H. Benedictus den XIII (1724- 1730)]
Geloofd zy het H. Sacrament [Z.H. Paulus V (1605- 1621)]
Zie ook: Historie van het oud en nieuw testament, met christelyke stigtpaere [!] bemerkingen.
Antwerpen, (1772-) SA-Turnhout ODA 759.

TUbeg B17108 (c:stcv:7013027)

Methodus pie et fructuose celebrandi augustissimum sacrificium missae, ex libello
praeparaterio, romae edito, aliisque asceticis, ad majus sacrificantium commodum digesta;
Mechliniae [Mechelen];
Typis Joanni F. Vander Elst ; [1754-1788], Approbatio 1700

Eigendomsmerk:

ecclesia begginiagii

TUbeg B17109 (c:stcv:12911320)

De seven getyden van onse L. Vrouwe / naer het Roomsche gebruyck:

overgeset uyt den Latyne door den E.P. Arnoldus ab Ischa.[minderbroeder, geb. omstreeks
1549 te Overijssche in België en overleden te Coblenz 15.03.1619]

Gedrukt 't Antwerpen bij de weduwe van Joris Wilemsens in S. Ignatius.

(1729, Tafel der Feestdagen vanaf dat jaar, in het boek wordt 1700 vermeld) 444 p.

Bron: Blok E.F. Nieuw Nederlandsch biografisch woordenboek Deel 3 (1914) 640. Dbnl
digitale bibliotheek voor de Nederlandse letteren.

http://www.dbnl.org/tekst/molh003nieu03_01/molh003nieu03_01_0997.php

TUbeg B17110 (c:stcv:7018505)

Dobbel Hemels Palm-Hof Verçiert met Godsvrugtige Oefeningen, Kleyne Getyden en Litanien

getrokken uyt de H. Schrifture en de H.H. Vaders. 'Van nieuws overzien, en vermeerderd met de
vespers, completen* en de gebeden onder het lof'. Auteur: Nakatenus Wilhelm. Tot Mechelen, uyt
de Drukkerij van P.J. Hanicq. Met goedkeuring, 1793. Tafel van de roerende feestdagen start op
1792. 432 p. Zie M1764

*(Latijn completorium = voltooiing) laatste der getijden (dagsluiting)

Eigendomsmerk: overplakt: Desen boeck Maria Hendrix(?) 12 december 1802 (begijn(?) komt
niet voor in de lijst van de geprofeste begijnen) woonachtig op de Hey... .

L. Goris inventaris 1995, nr. 153. 18de eeuw, leder, zilver.

Plaatskenmerk: fiche begijnhof P1 Vermeld in de lijst der boeken verblijvende in de Pastorij
(pastoor Frickel).

TUbeg B17111 (c:stcv:12915150)

Rituale Romanum Pauli V. Pont. Max. Jussu Editum. Addita formula pro benediundis Populo &
Agris à S. Rituum Congregatione papprobata.

Druk:Antverpiæ ex Architypographia Plantiniana MDCCXLIV (1744). Summa Privilegii I.A.

Snellinck et in Concilio Brabantiae Loyens , Brussel 28 december MDCXCII (1692).

Achteraan 'partituur' (Gregoriaans): 'Den Sanctus en Agnus Dei van Paesschen'.

Eigendomsmerk: Deze boek hoort toe aan 'de Koor van het Begijnhof'.

Zie ook: Rituale romanum Pauli V. Pont. Max. jussu editum. - Antverpiæ, 1744. SA-Turnhout
ODA 566.

TUbeg B17112

(c:stcv:12922031) (= B1662)

*Officia nova in Breviario Romano ex mandato Rom. Pontt. Alexandri VII. Clementis IX. & X.
Innocentii X. Alexandri VIII. Innocentii XII. Clementis XI. Innocentii XIII. et S.D.N. Benedicti XIII.
Apposita* ex typographia Plantiniana Antwerpen 1729. Zie ook Deel II.6: Boeken zonder titelblad
en zonder datum **TUbeg B17X1** en **TUbeg B17X3**

TUbeg B17113

(c:stcv:12913062)

Vierslag der goddelyker liefden

Getrokken uyt de boeken van den weerdigen Ludovicus Blossius, Abt [benedictijnerabdij]
van Liessies [in het Franse Noorderdepartement (regio Hauts-de- France)].

Verduyst door P. Franciscus De Smidt SJ.

Gedrukt T'Antwerpen bij Joannes de Roveroy [de Roveroy Joannes Godefridus Josephus],

Boekdrukker en Verkooper op de Cathelyne-vest by de Meir in S. Joseph. [1767-1788, periode

waarin deze drukker actief was]. Zeven delen, 269 blz. [In catalogus bibliotheek Universiteit Gent staat 1790]

Approbatie: Antwerpen 17.01.1713 F.G. Ullens Canonicus & Librorum Censor.

Noot: Begijnhof. Aanwezig in de lijst der boeken op de pastorie, pastoor Frickel. (zie ook B17122).

Digitaal: https://books.google.com/books/about/Vierslag_der_goddelyker_liefden.html

TUbeg B17114 convoluut

1. (c:stcv:12923217)

Gebed om profytelyk aen Godt op t' offeren den tyd van den Heyligen Vasten (4 blz.)

V^r. A. De Vries Can. Grad.

Gedrukt T'Antwerpen by J.B. Carstiaenssens, Boek-drukker en Boek-verkooper, Klapdorp in t' Wit Cruys. [1773-1777, periode waarin deze drukker actief was]

2. (c:stcv:12923219)

Dagelyksche oeffeningen ende Godvruchtige bemerkingen door den heelen vasten op het lyden van onsen heere Jesus-Christus Ambrosius Van Den Bosch, Pastoor van Gestel en Landdeken van het District van Lier.

T' Antwerpen by J.F. de Roveroy, Boek-drukker en de Verkoper op de Cathelyne vest in den H. Joseph 1764. 88 blz.

Komt voor in de lijst van de boeken op de pastorie, lijst pastoor Frickel.

Petrus Josephus By der Gratie Gods ende des H. Apostolyken Stoel, Bisschop van Antwerpen. Om met meerderen iever dese heylige Oeffeningen te beneerstigen, Vergunnen wy XL daegen Aflaat.

Benedictus XIV op vraag van Dominicus de Gentis, Bisschop van Antwerpen by Bulle 1752

100 Daegen Aflaat, aen alle Christi geloovigen van het Bisdome van Antwerpen, die ter Eeren van de vyf Bloedige Wonden Ons Saligmaekers devotelijk op hunne kniën sulle lesen vijf mael de Vader Onsen en den Wees Gegroet met het volgend gebed.

Litanie van het Lyden, Doodstryd ende Dood Ons Heeren Jesu-Christi. (6 blz.)

3. (c:stcv:12923221)

Spiegel der zaligheyd waer in verbeeld worden de principaelste mysterien van het Lyden Jesu Christi

't Antwerpen by J.P. De Cort Boek-drukker ende Boek-verkooper op de Lombaerde -vest in de Gulden Bijbel by de Camme-straat. [1770-1796, periode waarin deze drukker actief was] (24 blz.)

Eigendomsmerk 'Dit boexken hoor toe anna maria de croon Anno 1781. Nu De fondatie 1837'.

Anna Maria De Croon: geboren in Turnhout in 1752 dochter van Josephi Croone en Cornelia Schellekens; ingetreden: 1783. Geprofest: 10 mei 1784. Overleden: 2 november 1836 op de leeftijd van 84 jaar. Begraven: 5 november.

TUbeg B17115 (c:stcv:12923222)

Onderwys ofte Aenleydinge tot een godvruchtig leven

Beschreven door den H. Franciscus van Sales [°21.08.1567-†28.12.1622] Bischof en Prinse van Geneven. Instelder der Orden der Visitatie van de H. Maegd en Moeder Gods Maria.

Van nieuws overgezet uyt de Fransche Taele, en met eenige Capittelen vermeerderd, die in de andere overzetting waeren achtergelaeten. Doër WFP [Wilhelmus Foppen] 'Den lesten druk van vele feylen verbeterd en vermeerderd met het Leven van de H. Franciscus de Sales'.

Gedrukt: T' Antwerpen by Hubert Bincken, Boek-drukker en Verkooper op de Katte-vest. [1753-1805, periode waarin deze drukker actief was]

Kort Begryp van het Leven van de H. Franciscus de Sales tot p; 23.

Voor-Reden p. 25-35. 'Annesi, op den dag van den Heilige Maria Magdalena', 1609.

Approbatie (p. 36) Tot Lyons D. Robertus Bertolet Biscop van Damascus, Vicaris van Lyons. D. Stephnus Corte Prior van 't Klooster van O.L. Vrouwe van Confort.

540 bladzijden gevolgd door Blad-Wyzer vanaf p.541 tot p.549 van de inhoud der deelen en Capittelen van dit Onderwys begrepen is (19 blz.).

Gevolgd door: gebeden onder de H. Mis (7 blz.)

Zie ook: B1675.

Eigendomsmerk: Noviciaat

TUbeg B17116 (c:stcv:12922324)

Den dienst van de Goede-Weke en van de Paesch-Weke

Vertaald in het Nederduysch volgens den Missael en den Brevier van Roomen.

Met overdenkingen op d' Evangelien van die twee weken.

Gedrukt: Tot Gent by Jan Meyer, op d' Hoogpoorte in het gekroond Zweird 1768

Goedkeuringen: Joannes De Clercq Gend 12 maart 1736. 580 p.

Zal profytelyk herdrukt worden gegeven tot Gend 6 mei 1759 D. Servaes.

Zie ook: B1724, B1727, B1729, B1731, B1733

Eigendomsmerk: Vooraan staat vermeld: G.(?) Raeijmaeckers Beggijnten. In de lijst van de begijnen staat Anna Catharina Raeymakers (bidprentje: Raeymaekers); geprofest: 31 augustus 1789 (27 jaar), †12 maart 1837 (76 jaar).

Staan ook vermeld: Johan:Grietzanel; De Heer Isegyn J op het hof Turnhout 1837 of 1831;

Josephine Freyn, 1843 (?).

Achteraan: J. Petronella de Four, beggijnje op het begijnhof te Turnhout 1937 (niet gevonden in de lijst van de begijnen).

Josephine [B?]uyment

TUbeg B17117 (c:stcv:12911516)

Hemels Palm-hof ofte Groot Getyde-boek, beplant met Godvrugtige Oeffeningen

Van de Kerkelijke getyden, litaniën, gebeden ende meditatie. Meestendeel getrokken uyt de H. Schriften, en HH. Oud-Vaders.

Door den Eerw. P. Wilhelmus Nakatenus SJ

Den Laesten Druk 560 blz.

Men vind 'se te koop T' Antwerpen by Franciscus Ignatius Vinck, Boekdrukker in Klapdorp in de vijf Ringen.

Kalender start in 1778

Toevoeging: Litanie van den Gelukzaligen Franciscus de Hieronymo [Francesco De Geronimo (1642-1716)]

Zoals de boeken B1764, B1765, B1766, B1767, B1833 en B17105 bevat dit boek een vertaling in het Nederlands uit het Latijn en Hoogduits van het boek van 'Das Himmlisch Palm-Gärtlein' van Wilhelm Nakatenus SJ. Zie ook: ODA 918

Eigendomsmerk: 'Dezen boek hoort toe den A:M: Suijs Begijntjen op het wijt vermaert Hof tot Turnhout' (1800). De in 1762 of 1763 te 's Hertogenbosch geboren Aldegondis Maria Suys is in 1780 ingetreden en op 2 september 1781 geprofest. Zij overleed op 8 april 1831 (68 jaar) en werd op 12 april begraven.

TUbeg B17118 (c:stcv:12923227)

Konste der Konsten het Gebed, oft Maniere om wel te bidden, bijzonderlijk getrokken uyt de schriften van de H. Theresia de Jesu. [Teresia van Avila, Theresia de Grote. °12.03.1515 - †04.10.1582]

Door R.P. Daniël à Virgina Maria, Leer-meester, ende Privinciaal der Carmelieten genaemd Onze Lieve Vrouwe Broeders, nu opnieuw in 't licht gegeven.

MDCCXCIII (1793)

Achteraan: Approbatie 21 Febr. 1653 Guil Bolognino Canon.& Lib. Cinsor, Antwerpen

Eigendomsmerk: behoorde tot de 'Fondasi'. Lijst pastoor Frickel.

TUbeg B17119 (c:stcv:12923228)

De naervolginge Christi van Thomas à Kempis (voorblad verdwenen)

Door den Eerw. Pater Heribertus Rosweyde SJ. [Heribert Rosweyde Heribertus Rosweyde] Zijt myn naervolgers, gelyk ik ook Christi ben I. Cor.11

Uitgebreid en 'van veel fouten gecorrigeert'. 'Met een zeer profytige manier om Godvrugtelyk Misse te hooren'. **Vier Boeken.**

Gedrukt: 'TAntwerpen by J.P. De Cort, Boekdrukker op de Lombarden-vest.

Approbatie: 18 Juli 1768 J.B. Fiche S.T. & J.U.L.

Pastoor Begijnhof L.Cens

Approbatie: Brussel 1768 E.P. Vanden Cruyce Subst. Proc.Gen.

Einde 4de boek p.363 gevolgd door gebeden onder de H. Misse (pp. 364 -381) p. 383: Tafel

TUbeg B17120 (c:stcv:12923229)

Den geestelyken onderwyzer der Godvruchtige zielen, getrokken uyt de schriften van den H. Franciscus de Sales Bisschop en Prinse van Geneve. (Voorblad ontbreekt)

Afbeelding: H. Franciscus de Sales

‘Berigt Wegens dezen tegenwoordigen druk

‘Met een kort begryp van zyn leven’. (p. I – p. XVII)

‘Van nieuws voorzien en zeer verbeterd.’

‘Tot Gendt [Gent] by Domincus vander Ween, woonende in de Veldstraet in den Gulden Bybel’
1741, 320 p.

Deel 1 (p. 1 tot p. 170)

Kapittel 1 ‘Van de vryheyt des Geest’.

De Vryheyt of onbelemmertheit des Geests is eene onthechtinge des herten van alle geschapen zaken, om in alle te volgen den bekenden wille van Godt’.

Kap. 2 ‘Wat dat is te leven nae den Geest’

Kap. 3 ‘Van de Godvruchtigheyt en de Liefde Gods’

Kap. 4 ‘Eigendommen van de waere Godvruchtigheyt’

Kap. 5 ‘Vruchten van de Liefde Gods’

Kap. 6 ‘Van de Liefde des naesten’

Kap. 7 ‘Van de naevolginge ons ‘sHeeren’

Kap. 8 ‘Oeffening van de naevolginge ons ‘s Heeren’

Kap. 9 ‘Eygendom van ‘t Klooster leven’

Kap. 10 ‘Van de Verstervinge’

Kap. 11 ‘Van d’Eygen opinie’

Kap. 12 ‘Van de voorvallende moeyelykheden’

Kap. 13 ‘Van de Ziekten en Krankheden’

Kap. 14 ‘Van de Lasteringen’

Kap. 15. ‘Hoe men zig moet dragen in quellingen en tegenheyt’

Kap. 16 ‘Van de verdueligheyt’

Kap. 17 ‘Van de Bekoringen’

Kap. 18 ‘Van de Begeerten’

Kap. 19 ‘Van ‘t gebedt ten tyde van dorrigheyt’

Kap. 20 ‘Oeffeningen van vereeninge in Dorrigheid’

Kap. 21 ‘Van den vrede der ziele, en van de Oodmoedigheyt’

Kap. 22 ‘Van de Kloeckmoedigheyt’

Kap. 23 ‘Van de Gerustigheyt’

Kap. 24 ‘Van de Gehoorsaemheyt’

Kap. 25 ‘Van de Onderwerpinge zyn zelfs’

Kap. 26 ‘Van d’Eenvoudigheyt met welke wy ons moeten laeten bestieren’

Kap. 27 ‘Religieuse Eenvoudigheyt’

Kap. 28 ‘Hoe-men de Berispinge moet ontvangen’

Kap. 29 ‘Van d’afgekeertheden’

Kap. 30 ‘Van de Gemeenschap, of omgang met de menschen’

Kap. 31 ‘Van de Zoethertigheyt’

Kap. 32 ‘Van de Zeegbaerheyt of Zedigheyt’

Kap. 33 ‘Oeffeninge van d’Ontblootene zyns zelfs’

Kap. 34 ‘Van de volmaekte overgevinge zyns zelfs aen Godt’

Kap. 35 ‘Oeffenige door de Weke’

Kap. 36 ‘Oeffeninge op de Passie ons ‘sHeeren door de Weke’

Kap. 37 ‘Hoe- men zyne Regels moet groot achten en onderhouden door den Geest der Liefde’

Kap. 38 ‘Van de zwarigheden die in de bestiering der onderzaeten gevonden worden’

Kap. 39 ‘Van de middelen, om zyne staet zoo te verzekeren, dat’er ons in den zelven niets en kan ontstellen’

Kap. 40 ‘Van de Stantvastigheyt, in verscheyde toevallen van dit leven’

Kap. 41 ‘Van d’Onteygeninge, en ontblotinge van alle dingen’

Kap. 42 ‘Dry eygendommen der duyven toege-eygent aen alle Relgieuze zielen’

Kap. 43 ‘Hoe-men moet ontfangen de HH. Sacramenten’

Kap. 44 ‘Van ‘t Goddelyk officie, of Kerkgetyden’

Kap. 45 ‘Van het Gebedt’

Kap. 46 ‘Van de Reliieuze volmaektheit’

Kap. 47 ‘Stok-regelen, om ons te doen volherden in het oeffenen der deugdt’

Kap. 48 'Van de weerdigheyt van den Onzen Vader'

Zeven gebeden

Geestelyke onderwyzingen, om te leven naer den Geest van den H. Franciscus de Sales

Elektronisch beschikbaar: UGENT-CB G.002240

Den Geestelyke onderwyzer

Tweede deel (p. 171 tot p. 320)

Kapittel 1 - kapittel 36 zie digitale versie

Kap. 1 'Van den inwendigen Geest der dochteren van de Visitatie, gefondeert op den Berg van Kalvarien'

Kap. 36: 'Verzaminge van eenige Shoone spreken en aenmerkelyke grond-regels van den .H. Franciscus de Sales.'

Tafel der Kapitels

Achteraan Approbatie J. Roucourt 25.04.1675

'Goedkeuring: Gendt 15.04.1741 Æ. F. Audenaert Can. Grad. en Aerts-Priester S. Baefs, boekkeurder'.

TUbeg B17121 (c:stcv:6935826)

Ydelheyd des werelds versiert met Zinnebeelden, Rym-Dighen en Zede-leeringen.

Door P. Adrianus Poirters SJ*

Gedrukt: T' Antwerpen by Joannes Paulus Robyns op het Jesuite -pleyn in S. Joseph, 1714, 210 p.
Gravure vóór titelblad: *Vanitas* [ijdelheid] graveur Hendrik Frans Diamer [°gedoopt te Antwerpen op 30 april 1685 -†1739, in de achttiende eeuw stond hij bekend als één van de beste boekillustratoren van de Zuidelijke Nederlanden].

Opdracht aan: Zeer Eerweerdigen Heer Myn Heer Joannes Franciscus vander AA. Canonik en Plebaen der Cathedrale Kerke van Antwerpen 'Lant-Deken van het District der Selve' (Joannes Paulus Robyns)

Verheffinge der begeerten boven de wereltsche saeken.

Aen de waerachtighe Philothea** Dat is 'De Godt-minnende Ziele'

Den Schrijver tot syn boecxken

Aen P. Adrianus Poiters, op het boecxken van de Ydelheyd des Werelds

20 paginas

Ydelheydt des Wereldts p. 1 - p. 190

Approbatie en permissie:

Joannes Braze Nederlandschen Provinciael der Soc. Jesu 29 mei 1713.

F.G. Ullens Pres. Canon Librorum Censor 31 mei 1713.

'Extract uyt d'acte van privilegie 21.10.1712 onderteekent Loyens'

Liedteksten zonder muzieknootatie (vanaf p. 176):

Liedeken 'Tot het nieuw gheboren Kindeken Jesus'

p. 176 -177 'Herdekens al soetjes en sonder ghetier, Messias rust hier'

p. 178 'Vanden stal, ende de herders die Jesus besochten' (op de wyse: *O debonnaire Jesu*)

Liedeken

p. 179 'Van het nieuw- gheboren Kindeken tot den Sondaer' (op de wyse: *Les graces et l'amour*)

Liedeken

p. 180 'Van d'eerste Bloedt- stortinghe in de Besnijdenisse'

1. 'Wat gaet u weerde Priester aen, dat ghij alree sijn bloedt gaet storten?

Oft waer heeft Jesus iet misdaen,

Dat ghij sijn leven wilt verkorten?

Sijn Vader en was Adam niet,

Sijn moeder leefde sonder sonden.

T'Kindt is onnoosel soo ghij siet ,

Waerom dan het soo vroegh gaen wonden'?

Liedeken

p. 181 'Van Jesusken ende S. Janneken, die spelen met het Lammeke

Liedeken

p. 183 'De Bruydt wenscht te branden door de Liefde van Jesus, haren Beminden' (op de wyse: *Jerusalem ghy schone & c.*)

Liedeken

p.184 'Van de klachten der Zielen in't Vagevuur (op de wyse: *Amarille*)

Liedeken

p.185 'Tot den Heiligen Engel Bewaerder van *Philothea***' (op de wyse: *Maria schoone & c.*)

Elektronisch beschikbaar: UGENT-CB S.045143

Gravures

Voor p.1: 'Ignatius wordt ontsteken door het aenschouwen des Hemels'.

'Hoe vuyl dunckt my d'aerde, als ick den Hemel aensie'

p. 8: 'Niemandt en heeft twee Hemels'

'Kiest een alleen'

p. 16: 'De schoonheydt is vergancklijck'

'Al tot val.'

p. 28: 'T'en is hier niet al goudt datter blinkt'

'Dit gheniet dat ghy siet, Is verdriet anders niet'

p. 36: 'Quaedt Gheselschap'

'Hoe brooser, hoe booser'.

p. 44: 'Parijckel tusschen onghelijcke personen'

'Van kant, t'is brant'

p. 58: 'Kort-durigheydt der onsuyvere Liefde'.

Soo vergaet Min in haet'.

p. 76: 'Wellusten zijn vol Leedt-wesen';

'Soetigheydt, Sottigheydt'.

p. 86: 'Verwaende Hooverdigheydt'.

'T'en is maer schijn hier groot te zijn'

p. 96: 'Den uystersten dagh'

'Godts oordeel sonder voordeel'

p. 108: 'Yderheydt des Wereldts'

'Het gheluydt Wyset uyt.'

p. 120: 'De Wereldt rust is in het Cruys'

'Oft ick wil, oft niet en wil, Ick ligh alleen op't Cruysken stil.'

p. 130: 'De passie Christi brengt de wellust tot volmaecktheydt.'

'Leert haar prachten Hier verachten'

p. 148: 'Strijdt tegen d'onsuyvere Liefde'

'Geen wereldts Min en kan hier in'

p. 164: 'Wereltsche blyschap is kinder werck, kleyn ten opsicht der Hemelsche'

'Alle blijdschap heeft vergangh, 'Als daermen hoort den Engelen sangh'.

Elektronisch beschikbaar:

[Ydelheyd des werelds verciert met zinnebeelden, rymdichten en zede-leeringen - Ghent University Library \(ugent.be\)](https://archive.org/details/ydelheyddeswerel01poir/page/n7/mode/2up) (1714)

<https://archive.org/details/ydelheyddeswerel01poir/page/n7/mode/2up>

Noten

*zie ook: Lofdichten [TUBeg L24.4] en TUBeg M1625

** Philothea: In het voorwoord tot zijn boek 'Introduction à la vie dévoté' (1609) schrijft Franciscus van Sales: "Ik noem de lezer Philothea, dat wil zeggen de God liefhebbende of op God verliefde ziel. Ik heb dit boek aanvankelijk voor een enkele ziel geschreven, [Louise de Charmois (1586-1645)], maar nu zal het ook anderen van dienst moeten zijn. Daarom koos ik een passende naam voor iedereen die Gods liefde najaagt". Overgenomen uit: 'Op weg naar een evenwichtig leven' door Willem Spann osfs, Tilburg, winter 2014/2015, nummer NL66 INGB 0001 8030 32. Zie ook B1913.

Eigendomsmerk: op voorblad vermeld: Raeymaeckers en Raeymaeckers Ernest. In de lijst van de pastoors van het Turnhoutse Begijnhof staat dat Ernestus Martinus Raeymaeckers pastoor was van 1899 tot 1926.

Er was ook een Joannes Gerardus Raeymae(c)kers pastoor van 1936 tot 1948.

Vanden Bossche H. (2013) *Begijnen, begijnhoven en het begijnhof van Turnhout*, p. 152

TUbeg B17122 (c:stcv:12923231)

Het Vier-slagh der Goddelijcker Liefden. (voorpagina ontbreekt)

Eerweerdigen P. Ludovicus Blossius

Verduyts door R.P. Franciscus De Smit S..J

Zeven delen

Approbatie en Permissie vergunning aan Joannes Paulus Robyns Boeck-vercooper tot

Antwerpen. (1713-) Zeghel 14.01.1713 Joannes Braze

Approbatie F.G. Ullens 17.01.1713

Tekst tot blz. 258 gevolgd door Tabel. Achterblad is uitgesneden.

Zie ook B17113

TUbeg B17123 (c:stcv:12922836)

Meditation op het lyden, en sterven ons saligmakers Jesus Christus

Voor ieder dag van de Weke

Gemaect door de Seraphinsche Maegt de Heilige Catharina van Senen [Siëna, Toscane]

[°1347-†1380]

Lid van de derde orde van de heilige Dominicus

Uyt een Italiaens hand-schrift in't frans overgeset door den Seer Eerw. Vader Joannes Blancane.

Nu uyt 't Frans in 't Nederduyts vertaalt door P. Ludovicus Robyn. Beide priesters der Predick-heeren Orden

Druk: Tot Ghendt by Franciscus en Dominicus vander Ween op de Cooremert in den gulden Bybel

Stadts Druckerye [drukten op de Cooremert van 1716 tot c. 1721], 1716

Voor de 'Meditation': gravure die de **H. Catharina van Siëna** voorstelt met kruisbeeld en

stigmata [door Abr. van Merlen]

Tekst 'Meditation' tot p. 160 gevolgd door:

Innige versuchtingen tot Godt van de H. Catharina

Tot p. 292 gevolgd door: Oordeel der Godts-geleerde

Gendt 03.05.1716: Thomas du Jardin – F. Josephus Gillis -Fr. Jacobus Van Damme.

Oorlof van den Boek - Keurder Jo van den Hove 09.05.1716

Gevolgd door 'Bladtwyser'

Electronisch beschikbaar: <https://books.google.be/books?vid=GENT900000216993&printsec>

Eigendomsmerk: op binnenzijde kaft: doorstreepte naam van een 'Baggijnken'. Het zou kunnen dat er Tresia Pelckmanns [?] staat. In de lijst van de begijnen komt een Tresia Pelckmans voor die in 1700 werd geprofest en overleed op 18 juli 1730.

Boven de titel van het boek (titelblad) staat: Sr. Francisca van Gehuchten (komt niet voor in de lijst van de begijnen).

Lijst van de boeken op de pastorijs, pastoor Frickel.

TUbeg B17124 (c:stcv:12923232)

Den geestelyken stryd

Eerst in het' Italiaensch of Spaensch geschreven, en meermaals [vertaald]

'in veele taelen, maer op nieuws uyt het Latyn en Fransch overgeset in 't

Nederlandsch' door P.V.E.P. 7de Druk

Die in den Kamp stryd, wordt niet gekroont 't enzy dat hy wettelyk gestreden heeft.

2ad Tim. 2.vs.5

Tot Brugge by Franciscus Van Eeck, Boekdrukker by de Moolen-Brugge 1791

Approbatie Ieper 19 April 1752 J.F. Bruynsteen

Tekst tot blz. 327 gevolgd door 'van den inhoud der Capitelen'

Eigendomsmerk: Desen boek behoort toe aen Jouffr. Stoop Beggeyntien. [Maria, Alexandria, Ferdinanda, Josepha, Francisca] afkomstig van Sint-Pieter Linther [Sint-Pieters - Leeuw, °03.04.1788, geprofest op 11.09.1809 en overleden op 02.03.1871].

Noviciaat. Zie lofdichten B TUbeg L11.1, B TUbeg L11.2

Adres vooraan ingeplakt: Men vind-se te koop tot Mechelen by P.J. Hanicq, Boek-drukker op den Eyzere-Léen.

TUbeg B17125 (c:stcv:12923233)

Hemels Palm-hof, met de Grootte Getyden; Beplant met Godvruchtige oeffeningen

Van Kerkelyke Getyden, Litanieën, Gebeden ende Meditatieën. Meestendeel getrocken uyt den Heylige Schrifture, en Heylige. Oudt Vaders.

Door den Eerw. Pater Wilhelmus Nakatenus Priester Societijt Jesu.

Tot Gendt by Jan Meyer, op d'Hoog-poorte in 't gekroont Sweirdt 1749

Approbatie: Gendt 8 september 1749 J.F. Bruynsteen.

Onderwysing wegens het Gebed I – VIII

Start met *De Getyden van de Heylige Moeder en maget Maria* (blz. 1)

552 blz.

Tafel ofte Bladt-wyzer tot blz. 487. Zie: M1764

TUbeg B17126 (c:stcv:12923239)

De zeven getyden van onze Lieve Vrouwe naer het Roomsche Gebruyk

Verciert met Godvruchtige Oeffeningen, Litanien, Gebeden.

'Van nieuws overzien en van veele fouten gecorrigeert'.

Gedrukt: T' Antwerpen by Alexander Anto. Bruers [Bruers, Alexander Antonius] Boekdrukker en Vekooper op de Mindebroeders -ruye in St. Ignatius.

Tabel start in 1793. 381 p.

Goedkeuring gegeven op St. Marcus dag 1793 A. De Vries Archidiaken des Bisdoms van Antwerpen, Boek-Keurder.

TUbeg B17127 (c:stcv:7099528)

Kort begryp vande Boecken en Brieven van de H. Theresia [Theresia van Avila]

Behelsende de voornaemste zede-leerlingen en flichtigste exempelen die'er in besloten zijn.

Gedrukt: 't Antwerpen by Petrus Jouret, Stadts drucker ende Boek-verkooper op de Melck Merckt in den gulde Tralie 1719

Approbatie: A. van Erdborn Can. Grad. Boek-keurder.

In het eerste capittel: Het heilig leven van d' eerste Nonnekens in 't gerormeent Klooster van Avila: den grooten iever van Theresia om Zielen voor Godt te winnen.

Bevat:

Kort begryp van den Boek der Fondatie van de H. Theresia

Kort begryp van den Weg der Volmaecktheyt

Christelijke gepeysen getrokken uyt de Meditatieën van de H. Theresia op den Pater Noster.

Kort begryp van het Casteel der Ziele

Zede leeringen getrokken ut de Brieven van de H. Theresia.

TUbeg B17128 (c:stcv:12921243)

Den dienst van de Goede-weke en van de Paesch-weke

'vertaelt int 't Nederduyts volgens den Missael enden Brevier van Roomen';

Met overdenkingen op de 'Mysterien en ceremonien derzelfde'.

Gedrukt: Tot Gendt; by Dominicus vander Ween; woonenden in de Veld-straet, in den Gulden Bybel, 1736.

583 blz. gevolgd door Taefel

Approbatie: Joannes de Clercq 12 Maerte 1736

(zie ook B1727)

Eigendomsmerk: Noviciaat

TUbeg B17129 (c:stcv:7026284)

Godtvruchtige gepeysen ende vierige bewegingen op de besonderste feest-daegen van het jaer, en op de Mysterien van het Lyden van onsen Heere Jesus-Christus.

'Seer bequaem, ende eygen om sig profytelyk te bekommeren ten tyde van de H. Communie.

Met eenige Devote Oeffeningen aengaende de H. Misse, ende Biechte.

Vertaelt uyt de Fransche in onse Nederlandsche Taele door de Eerw. P. Antonius Le Febure Defintor en Jubilaris van het Order der Minimien.

Gedrukt: tot Brussel by Carolis De Vos. Te koop by J. Van Doren [Jacobus van Doren],

Boekdrukker ende Boek-verkooper in de Berg-straet.

Goedkeuring van den Franschen Boek overgeset J. Fontaine 12 December 1714.

Oorlof van de Eerw. Pater Provinciael 20 September 1743.

Goedkeuring van de 'Gods-Geleerden des Ordens' 15 October 1743

Approbatie: Brussel 9 november 1743 N. Kerpen'. 403 p.

Eigendomsmerk:

1. Desen boek hoort toe aen Gertrudis van Wijck Beggyntien tot Turnhout 1776. Afkomstig uit Breda, trad op 22 jarige leeftijd in , werd geprofest op 28 april 1765, overleed op 4 september 1794 en werd op 6 september begraven op het kerkhof.
2. Desen boek hoort toe aen M. Suys begyntjen op het Wijt Vermaert Hof tot Turnhout 1799. In de lijst van de geprofeste begijnen wordt Aldegondia Maria Suys vermeld. Zij was afkomstig uit 's Hertogenbosch, zij trad in 1780 in en werd op 2 september 1781 geprofest en overleed op 8 april 1831 (68 jaar), zij werd op 12 april begraven.
3. M. Breock (?)

TUbeg B17130 [BMu2]

Regels ende Statuten vanden Begghinhove tot Turnhout

Gestart door Henricus Joannes van Cantelbeeck *alias Campferbek Canoicus et Decanes ac Begghinaly Turnhoutani Curarus* (1714). (Pastoor begijnhof 1697 – 1726)

Bevat:

Statuten opgesteld door bisschop Joannes Ferdinandus de Beughem (1683) *Modus Professionis*

'Decreten Ordonnantien ende reglementen van de doorlughste Heeren Bisschoppen tot directie van 't Begijnhof' (1859)

Catalogus AMPLIS: *Morum Dominorum Provisorum Begginacij* Turnhout. Petrus Coens Aertsdiaken.

Lijst van de 'Momboirs vanden Begijnhove' (4 namen)

Catalogus Pastoren [vanaf Walterus Wynkens (†1431) t.e.m. Bert Rosseels S.J. (einde ambt: 24. 12.2019)].

Catalogus kapelaans en assistenten (tot 1884)

Lijst van de Grootjuffrouwen

Namen van begijnen met datum professie (vanaf 1600)

Namen overleden begijnen (vanaf 1599)

'Naemen van de werellycke personen, moeders, susters, scholieren ende andere dochters op dit hof overleden' (tot ca.1800).

TUbeg B17131 [BMu3]

Verkoopacten van huizen op het hof. (R IV)

Den 25 july 1732 is begonst in desen boeck te begynhove de vercoopings der huysen.

Het laatste huis werd verkocht in 1796. [Door de wet van 1 september 1796 werden alle reguliere orden en congregaties afgeschaft en werden de goederen, ook van de begijnhoven, in beslag genomen]

TUbeg B17132 [BMu4]

(c:stcv:12922492)

Vocabularium Psalterii Davidici

Auteur: F. Bonifacio Maes

Druk: Gandavi (Gent) Typis Mauriti vander Ween, 1706, 486 p.

Latijn Elektronisch beschikbaar: UGENT-CB BIB.G.003885

II.4. Boeken begijnhof 19de eeuw

TUbeg B1801

Office de la Sainte Vierge Marie pour les trois temps de l'année selon le Bréviaire Romain.

Druk : Malines [Pierre Charles] Dessain Imprimeur, 1894, 319 p. 16 cm.

Prentje : Tot aandenken van zijn Priesterwijding (23 september 1956) en Plechtige Eremis (26 september 1956) Jan Van Dooren.

TUbeg B1802

Volledig Meditatie en Gebedenboek van den Heiligen Alphonsus Maria de Liguori. Nieuwe uitgaaf. H. Dessain, drukker van Z.E. Den Paus, 1840, 576 p. 15 cm.

[in orde gesteld naer de 4e Hoogduitsche, en nauwkeurig vergeleken met de laetste oorspronkelyke Italiaensche uitgaaf]. Alfonso Maria de 'Liguori °1696 - †1787, heilig verklaard in 1839, stichter van de redemptoristen (de congregatie van de Allerheiligste Verlosser)

Bron: <http://www.worldcat.org/title/volledig-meditatie-en-gebedenboek-van-den-heiligen-alphonsus-maria-de-liguori/oclc/65447578?referer=di&ht=edition>

TUbeg B1803

Voorbeelden van godsvrucht tot de Zielen des Vagevuurs getrokken uit den Seraphienschen Palmboom Uitgegeven ten voordele der Braziliaanse Missiën der orde van Premonstreit.

Averbode stoomdrukkerij, J. Van der Linden, 1896, 174 p.

Noot:

Palmboom in de Bijbel = **Dadelpalm**. In het derde millennium voor Christus gold in het gehele Midden-Oosten de dadelpalm als symbool voor de 'Boom des Levens' de meest begeerde paradijselijke plant in de geschiedenis van de mensheid¹.

De dadelpalm symboliseert zon, rijkdom en vruchtbaarheid of voortzetting van het leven². Zijn rankheid gaf aanleiding tot de vergelijking met de bruid uit het Hooglied: *Je gestalte is zo rank als een palm en uw borsten zijn als dadelrossen* (Hooglied 7.7). In psalm 92: 13 staat: 'De rechtvaardige zal groeien als een palmboom ...'. In het Nieuwe Testament bracht het volk eerbetoon aan Jezus bij zijn intocht in Jeruzalem (Palmzondag) door hem met palmtakken toe te wuiven. Volgens Augustinus kondigden de palmtakken bij Jezus blijde intrede Jezus' verrijzenis aan, met andere woorden zijn overwinning op de dood.

Literatuur

1. Roosma A.H. *De palmboom in de Bijbel symbool van den Boom des Levens*. 07. 01. 2012. Hallelu-jah.nl)

2. De Cleene M. *Dadelpalm* in De Planten Code De betekenis van kruiden, struiken en bomen in de Europese volkscultuur, 2008, 244 -249 Uitgeverij Davidsfonds, Leuven

Eigendomsmerk: Zuster Elisabeth Van Eupen (°Turnhout 19.07.1868, geprotest: 28.09.1886, grootjuffrouw 28.03.1933 tot haar overlijden op 07.03.1953).

TUbeg B1804

O.L.V. Ten Troost te Vilvoorden, Of korte geschiedenis van het Klooster en van het beeld, onder dien naam bekend. 'Getrokken uit het fransch werk: *Notre - Dame de Consolation à Vilvorde*'. par Ed. Terwecoren S.J.

Te Brussel uit de drukkerij van J. Vandereydt, Vlaamschen -steenweg, 1853, XIV+129 p, 17 cm Goedkeuring: P. Corten, Vic. Gen. Mechelen, 6 april 1853. .

Noot: Bevat ondermeer de geschiedenis van het begijnhof van Vilvoorde (begijnhof van Steenvoort in Peutie, deelgemeente van Vilvoorde). De geschiedenis van de begijnen en karmelietessen van Onze-Lieve -Vrouw ten troost te Vilvoorde wordt uitgebreid beschreven in 'Rijkdom van stilte en rust. 800 jaar begijnen en karmelietessen van Onze- Lieve-Vrouw ten troost te Vilvoorde' Luk Biesemans, 2006, gedrukt: N.V. Peeters, Herent.

Eigendomsmerk: Noviciaat

TUbeg B1805

Gloires de Marie par S. Alphonsus de Liguori.

Traduction L.-J. Dujardin, prêtre de la congrégation des très- saint Rédempteur; deuxième édition. Paris- Tournai H. Costerman éditeur, 1862, 560 p., 15 cm.

Eigendomsmerk: Terese de Fierlant [Theresia Maria Barbara de Fierlant (°Turnhout 1831 - †1872) of Theresia de Fierlant (†1875)] Beide waren leden van de familie van juristen, magistraten en hoge ambtenaren waarvan Willem de Fierlant en zijn zoon Karel (geboren in het kasteel van Turnhout) hoofdschouten waren te Turnhout. Willem was ook de vader van Goswin de Fierlant (°Turnhout 20.11.1735 - †Brussel 19.02.1804) die president van de Grote Raad van Mechelen en raadsheer bij de Raad van State werd. Er werd in Turnhout een straat naar hem genoemd (zie in 'Literatuur' de Kok, Landuyt).

Uit de bibliotheek van het Noviciaat, boek nr. 63.

[Alfonso Maria de' Liguori (°27 september 1696 – †1 augustus 1787), was een Italiaanse jurist en bisschop en de stichter van de redemptoristen, de Congregatie van de Allerheiligste Verlosser. In 1839 werd Alfonso heilig verklaard en in 1871 werd hij tot kerkleraar verheven].

TUbeg B1806

De ware bruid van Jesus Christus of de oefeningen der kloosterlyke deugden. Ordespersoon voor kloostergeestelyken van beiderlei geslacht.

Door den H. Alphonsus Maria de Liguori. Vertaald uit het Italiaans 1ste deel. P. J. Hanicq, drukker van het Aertsbisdom. Mechelen, 1841, 395 p..

Eigendomsmerk: Behoorde eerst tot Veyts (?) (1849) en later Zuster Storme, begijn Turnhout. (Maria Elodia, °Lichtervelde 27.02.1880, geprofest 18.02.1919, †22.06.1944), zij was de laatste begijn-organiste.

TUbeg B1807

Weg der Goddelijke liefde of Godvruchtige Bemerkingen op verscheidene punten van het geestelijk leven. H. Alphonsus de Liguori. Pater H. Theelen (vertaler).

Druk: Maatschappij Desclée- De Brouwer en Cie, Brugge, Ryssel, 1885. 408 p. 12 cm.

TUbeg B1808

De Heilige Communie is mijn leven of de godsvruchtige ziel vindt haar vreugde in de H. Communie. Hubert Lebon, naar het 'Fransch', vertaald door P J Hesseveld. P.N. Verhoeven, boekhandelaar;

's-Hertogenbosch, 7de druk, 1853, 290 p. 11 cm.

TUbeg B1809

Levensschets van de Geluksalige Margaretha Maria Alacoque; naar het Fransch van [Jean] Croiset S.J. 3de druk, G. Mosmans senior drukker 's Bosch, 1880, 102 p.

<https://www.jesuitica.be/catalogue-item/3004281/>

[Margaretha-Maria Alacoque (°Verosvres, 22 juli 1647 - †Paray-le-Monial, 16 oktober 1690) was een Frans religieuze en mystica, zij werd in 1920 officieel heilig verklaard.

Zij heeft door haar werk vormgegeven aan de devotie tot het Heilig Hart.]

TUbeg B1810

Vie de Mademoiselle Thérèse Verhaeghe. Béguine du Couvent de St. Joseph. Au Grand- Béguinage à Gand. J. Rousseau-Warrie, imprimeur, 1854.

[Theresia Verhaeghe werd geboren in het West-Vlaamse Desselgem op 17 april 1779. In 1802 werd zij aanvaard als novice van het Groot Begijnhof te Gent. Ze werd in 1803 gekleed en op 13 mei 1804 gested. Op 19 januari 1806 werd ze geprofest in de Derde Orde van de heilige Dominicus, 'het heilige begijntje' overleed op 2 januari 1853]

Bronnen:

http://www.grootbegijnhof.be/specials_heiligbegijntje_nl.html

Van Aerschot S., Heirman M. Vlaamse Begijnhoven Werelderfgoed. Davidsfonds Leuven, 2001, p. 90.

TUbeg B1811

De Kroon des Hemels opperste doel der christelijke hoop. Stöger Johann, Nepomuk, S.J. [Nepomusenus Joannes]. Uit het Deutsch vertaald door P. D'Herde S.J.

Uitgever: Vanos-Dewolf, Antwerpen, 1885, 279 p. 21 cm.

Bron: <http://www.cageweb.be/catalog/cgw01:000110120>

TUbeg B1812

Le propagateur de la dévotion à Saint Joseph et la Sainte Famille. Bulletin Mensuel du culte perpétuel des confrères, des associations en son honneur et des faveurs obtenues par sa puissante

médiation pour demander le Triomphe de la Sainte Église. Sous la direction du R.P. Jean-Joseph Huguet. Huitième année.

Nouvelle Maison Périsse Frères de Paris. Librairie catholique et classiques Régis Ruffet & Cie Paris/Bruxelles, 1869. 432 p. 18cm.

TUbeg B1813

Officia votiva per Annum a SS. D. N. Leone PP. XIII. concessa, additis Lectionibus Scripturae occurrentis, Festorum simplicium ac Vigiliarum, Orationibus Sanctorum, necnon Vesperis Dominicarum Festorumque semiduplicium, quae ad Officia ista integre recitanda pertinent. Éditeur Desclée, Lefebvre et soc. edit. pontif., Tournai, 1889, 279 p.

Eigendomsmerk: Raeymaeckers, waarschijnlijk begijnhofpastoor Ernestus Martinus Raeymaeckers. Pastoor van 1899 tot 1926.

TUbeg B1814

Nieuw oefenboekje voor de Maend Meert toegewyd aan den Heilige Joseph,

Sint Truiden Boekdrukkery Vanwest- Pluymers, 1858. 102 p. 13 cm.

TUbeg B1815

Mois du Sacré Cœur de Jésus. 37 édition. Paris Librairie CH. Poussielgue, 1899.

Eigendomsmerk: H. Loyens, Béguinage 3 (H. Geesttafel ?) In de lijst van de begijnen komt geen H. Loyens voor wel een Maria Loyens geboren in Turnhout 07.08.1897, geprofest 09.05.1921 en †10.08.1959, zij woonde in de infirmerie (nr. 67).

TUbeg B1816

Manuel des Dames associées à l'institut Marie- Réparatrice [congregatie van Maria Eerherstel], Paris, de l'œuvre de Saint Paul, 1885.

TUbeg B1817

Regelen, Aflaeten en Privilegien van het Aerts-Broederschap der Alderheyligste Dryvuldigheid.

Aan de verlossing der gevangene christene slaaven, onder het vreed juk der Turken verzugtende. [ingesteld in de parochiale kerke van S. Jacob binnen Antwerpen, door Gasper Nemius, Bisschop van Antwerpen op den 10 October 1642].

Gedrukt: Te Antwerpen G. Van Merlen, 1831. 72 p. [zie ook: B1868].

TUbeg B1818

Regel van het Derden Orden genaemd van Penitentie. Ingesteld door den Seraphinschen vader Franciscus. Gevestigd door Paus Nicolaus IV. F. Franciscus Peri, Mechelen, 1855. (zie ook STA oude-drukken ODA 649, ODA 651, uitgaven 1782) 360 p.

TUbeg B1819

Thomas a Kempis. de Navolging van Christus. Oefeningen en gebeden na ieder hoofdstuk - naar het oorspronkelijk Fransch van den E.P. Gonnellieu S.J.

Turnhout, Brepols & Dierckx, 1896. 540 blz., 15 cm.

TUbeg B1820

.Pratique & Doctrine de la dévotion au Sacré Cœur à l'usage du clergé et des fidèles

Tome I. La pratique.

Auteur : A. Vermeersch S.J. [1858-1936],

Uitgave: Casterman éditeurs Pontificaux, Tournai (1908-).

403 p., 15 cm.

TUbeg B1821

Oefeningen der volmaaktheid voor alle Christene gelovigen volgens den H. Alphonsus de

Liguori. Uit de werken des Heiligen Leeraars verzameld door Pater Saint-Omer. Uit het Fransch vertaald door P. J.-A. Mievis. Tweede deel.

Sint-Truiden Sint-Lutgardis'-drukkerij Jos.Leenen, 1893.

[B1898: deel 1]

TUbeg B1822

Saint Jérôme. [Hiëronymus] - Histoire de sa vie et extraits de ses écrits.

Lille L. Lefort Imprimeur-Libraire, 1850. 324 p. 23 cm. Gravure St. Jérôme.

Table des chapitres

1. Naissance et éducation de saint Jérôme --Ses premiers voyages et son séjour à Trèves -- Il retourne à Aquilée et de là à Rome où il poursuit avec ardeur ses études --Il part pour l'Orient

2. Jérôme se retire dans un désert de la Syrie pour s'y livrer plus facilement aux études et à la mortification -- Ses luttes contre lui-même -- Sa joie après la victoire -- Lettre chaleureuse par laquelle il invite ses amis à venir partager son bonheur -- Une vision sur ses lectures profanes.
3. Schisme d'Antioche -- Disputes sur le mot hypostase -- Lettre de saint Jérôme au pape pour obtenir une décision à Bethléem et à Constantinople -- Il retourne à Rome où il fait éclater un zèle apostolique dans la direction des âmes.
4. Calomnies contre saint Jérôme -- Il retourne en Orient et sa demeure dans la grotte de Bethléem -- Il y fonde un couvent aperçu sur la vie des moines -- Ses écrits Lucifer de Cagliari Jovinien Vigilance etc.
5. Travaux de saint Jérôme sur l'Écriture -- Sainte Vulgate ancienne version italique -- Traduction nouvelle de l'Ancien Testament faite sur l'hébreu -- Traduction des Évangiles -- Accueil que ces traductions reçoivent dans toute l'Eglise.
6. Mort de saint Jérôme -- Quelques observations sur ses vertus ses travaux ses talents et son caractère.
7. Œuvres complètes de saint Jérôme, d'après l'édition des RRPP Bénédictins, et surtout de dom Martianay.
8. Lettre de saint Jérôme à Paulin sur la lecture et l'étude de l'Écriture Sainte -- Nécessité et avantages de cette étude -- Exemples -- Les livres sacrés, difficiles à comprendre, exigent un guide et un interprète.
9. Pensées diverses de saint Jérôme tirées de ses Commentaires sur l'Écriture sainte -- Vanité des choses humaines -- Vraie sagesse -- Tribulations -- Avarice -- Bonnes œuvres -- Imiter Jésus Christ -- Vertus solides.
10. Doctrine du Saint sur plusieurs articles de la foi chrétienne -- L'Eglise Autorité du Pontife romain -- Les hérésies -- Histoire du concile de Rimini.
11. Eucharistie -- Célibat ecclésiastique -- Culte des saintes reliques -- Tradition -- Vierge Marie -- Libre arbitre -- Prière.
12. Vanité des choses humaines -- Calamités publiques et privées -- Châtiment du péché -- Conversion; pénitence.
13. Patience dans les maux de la vie -- Ils ne sont pas uniquement un châtiment du péché mais aussi un effet de la bonté divine pour accroître nos mérites -- Récompenses éternelles -- Résurrection et gloire céleste.
14. Éloge de la vie solitaire -- Motifs de l'entreprendre -- Réponse aux objections -- Grandes difficultés de se sanctifier dans le monde -- Obligations graves du prêtre séculier -- Bonheur de la solitude.
15. Devoirs de la vie chrétienne -- Détachement des biens de la terre -- Patience dans les épreuves de la vie -- Chasteté -- Nécessité de fuir les plaisirs dangereux -- Humilité.
16. Caractère des vertus solides -- Pour être bon chrétien il n'est pas nécessaire d'aller à Jérusalem, il faut se sanctifier dans le lieu où l'on se trouve -- Exhortations à une vie parfaite.
17. Devoirs du sacerdoce -- Pauvreté ecclésiastique -- Chasteté -- Circonspection -- Humilité -- Lecture des livres saints -- Devoirs des évêques -- Fuir le monde et ses applaudissements -- Réserve.
18. Lettre à Læta sur l'éducation de sa fille Paula -- Manière de former un enfant aux principes des vertus et des sciences -- Nécessité du bon exemple de la surveillance continuelle -- Un enfant consacré à Dieu doit être spécialement éloigné des dangers du monde etc etc.
19. Lettre de saint Jérôme à Eustochium sur la manière de se sanctifier dans l'état de virginité et sur les moyens de conserver ce précieux trésor.
20. Nécessité de la réconciliation -- Récit d'un fait miraculeux arrivé à Verceil -- La jeune vierge faussement accusée -- Sa Foi -- Son courage -- Sa confiance -- Protection divine.

Elektronisch beschikbaar:

[Saint Jérôme: histoire de sa vie et extraits de ses écrits - Jeroni \(Sant\) - Google Boeken](#)

Zie ook B1834 (De Brieven van den H. Hiëronimus)

Noten:

Hiëronymus van Stridon [volledige Latijnse naam: Eusebius Sophronius Hieronymus. Hiëronymus] wordt rond 330 geboren in Strinonium [dit komt uit het hier besproken boek, in de meeste teksten

staat Stridon en zou hij er geboren zijn rond 347 een plaats in de Romeinse provincie Dalmatia. Hiëronymus trok zich, na omzwervingen die hem in Rome, Augusta Teverorum (het huidige Trier), Antiochië en Constantinopel hadden gebracht, in 385 terug in een klooster in de buurt van Bethlehem waar hij, na een streng ascetisch leven op 30 september 420 overleed. Daarom wordt hij ook Hiëronymus van Bethlehem genoemd.

In Bethlehem voltooide Hiërominus in 392-393 een van zijn belangrijkste werken *De viris illustribus** ('Over illustere mannen') een verzameling korte biografieën van 135 hoofdzakelijk christelijke schrijvers (maar ook enkele voorchristelijke en joodse schrijvers worden behandeld). Het is daarmee de oudste christelijke literatuurgeschiedenis, even afgezien van de kerkgeschiedenis. Het boek begint met een korte proloog, waarna een index volgt met de beroemde personen, die vervolgens allemaal in een korte biografie worden behandeld.

In Rome studeerde hij grammatica, stilistiek, literatuur, retoriek en filosofie en in Antiochië leerde hij perfect Grieks en Hebreeuws en laat hij zich tot priester wijden (circa 379). Onder de zogenoemde kerkvaders was hij, als filoloog, veelweter en talenkenner zeker de meest geleerde. Zijn wetenschappelijk werk is van grote waarde omdat hij de kennis van de Grieken en Joden doorgaf aan het christelijke westen.

Zijn brede kennis moet ook door paus Damasus I gekend zijn; in opdracht van deze paus begon hij in Rome te werken aan een nieuwe vertaling van de Bijbel in alledaags Latijn, de zogenoemde Vulgaat. Deze op hoofdzakelijk Hebreeuwse bronnen gebaseerde vertaling werd tijdens het Concilie van Trente (1545-1563) als enige tekst voor de katholieke kerk gezaghebbend verklaard. Volgens de Spaanse inquisiteur (1576) León de Castro mag niets worden veranderd wat in strijd is met de Latijnse editie van Vulgaat, al ware het een enkele punt, een enkele conclusie of een enkele bijzin, een enkel woord of gezegde, een enkele lettergreep of één jota (Armstrong).

Literatuur

- Zwaenepoel T. *Hiëronymus van Stridon* Heronimus, Jeroen, Jérôme. In: Het heiligenboek. Levenswijsheden van honderd en enige heiligen. Uitgeverij Lannoo nv, Tielt, 2008, pp. 91-93.

-Claes J. Claes A. Vincke K. *Hiëronymus van Bethlehem* In: Sanctus, meer dan 500 heiligen herkennen. Uitgeverij Kok, Davidsfonds Leuven, Vierde druk, 2003, pp. 174-175.

-Armstrong K. *Een geschiedenis van God vierduizend jaar jodendom, christendom en islam*. Vertaald door Ronald Cohen, Anthos Amsterdam, 1993, p. 323.

-*Hiëronymus van Stridon*:

https://nl.wikipedia.org/wiki/Hi%C3%ABronymus_van_Stridon#Levensloop
[De viris illustribus. \(uu.nl\)](#)

TUbeg B1823

Nieuwe practische overwegingen voor alle dagen des jaars over het leven Onzes – Heeren Jêsus-Christus voornamelijk ingericht ten gebruike van Religieuzen.

Bruno Vercruysse S.J. [1797-1880]. 1ste deel 1 januari – 30 Juni. Algemene Maatschappij van Katholieken Boekhandel. Paris/Brussel, Leuven. Drukkerij Lefever, 1870. (deel 2: B1867, B1986)

TUbeg B1824

Onderwys of Aenleyding tot een godsvruchtig leven. Beschreven door den H. Franciscus de Sales, Bisschop en Prins van Geneven [1567-1622]. Overgezet uyt de Fransche Tael door W.F.P. op L. H. en M. Mechelen: P.J. Hanicq, drukker 1830. (504 p.)

Noot: Den 6den prijs der Christelyke Leeringe heeft bekomen Carolina Stuyls, Turnhout, 1835 Van der Meren, Pastor.

TUbeg B1825

Maand van het Heilig Hert van Jesus, of, het Heilig Hert van Jesus beminnen, navolgen en behagen. Averbode drukkerij C. Compier, 1892. 488 p., 14 cm.

TUbeg B1826

Onze Lijdensuren geheiligt: Opgedragen aan de lijdende kinderen van O.L.Vr. van het H. Hart. Roermond, J.J. Romen & Zonen, 1888. 174 p., 15 cm.

Eigendomsmerk: Zuster Martina Huybs Begijntje (Anna Martina, °Weelde 11.09.1854, geprofest 21.02. 1881, †15.11.1927)

TUbeg B1827

Den Weg tot den Hemel. De regtzinnige Belijdenis zyner Zonden en het menigmaal naderen tot de Heylige Communie. Een werksken door den Abt Favre [missionaris].
Vryelyk uyt het Fransch vertaald. Brussel, drukkerij W^E J.-J. Vander Borgh, 1839. 294 p., 15 cm.

TUbeg B1828

De Maand November toegewijd aan de Zielen des Vagevuurs. ('uit het Italiaansch'). Bij de Missionarissen van het Hart, Tilburg, 1884. 399 p. 13 cm.

TUbeg B1829

Handboek der geprofeste religieuzen door den schrijver der Goudkorrels*, bijzonder geschikt tot geestelijke lezing bij retraites, recollectie dagen en verspreiding der vernieuwing van de H.H. Geloften. Tweede druk Breda, Edward van Wees, snelpers, boek- en muziekdrukkerij, 1888. 710 p., 17 cm.

Noot

*Goudkorrels is een dagboek waarin de schrijver - J.N. Darby - gedachten naar voren brengt die ons dichter bij het hart van God wil brengen en onze gemeenschap met de Heere Jezus wil versterken. De inhoud is verdeeld in 52 onderwerpen, die elk in zeven stukjes onderverdeeld zijn waardoor het dus uitstekend geschikt is om als dagboek te gebruiken. Boven elk stukje staat een dag van de week vermeld..

Eigendomsmerk: eigendom van: Zuster Van Eupen (grootjuffrouw zie B1803)

TUbeg B1830

Leven van den H. Ignatius van Loyola. Stichter van het Gezelschap van Jezus;
door J.M. Daurignac. Naar het Nederlands vertaald door L. Seegers S.J.
[Gedrukt] Turnhout Boekdrukkerij van Splichal- Rossen, 1879. 408p., 23 cm. (zie ook M1615, M1626)

Eigendomsmerk: Zuster Van Eupen (grootjuffrouw zie B1803).

TUbeg B1831

Nieuwe practische overwegingen voor alle dagen des jaars over het leven Onzes - Heeren Jésus-Christus voornamelijk ingericht ten gebruike van Religieuzen. Bruno Vercruysse S.J.
1ste deel 1 januari – 30 Juni. Algemene Maatschappij van Katholieken Boekhandel.
Paris/Brussel, Leuven. Brussel Belgische Boekhandelmaatschappij, Oscar Schepens, 1898. 7de uitgave. 612 p., 19 cm.

TUbeg B1831a

Het Dompertje van den ouden Valentijn. Kritisch- historische bijdragen tot de geschiedenis van den dag. Jaargang 1868. Bogaerts Henri, drukker boekhandelaar 's Hertogenbosch. 542 p., 12 cm.
[Uitgave van de Maatschappij De Katholieke Illustratie 's Hertogenbosch]
Noot: Sanders, M., (1998). *Het dompertje van den ouden Valentijn*, 1867-1900: was het strijdorgaan voor de katholieke zaak. Tijdschrift voor Tijdschriftstudies. (4), pp.15-32.
DOI: <http://doi.org/10.18352/ts.108>

TUbeg B1832

De epistels en evangelien op alle Zondagen en op de voornaamste feestdagen van het kerkelijkjaar. Joannes Theodorus Beelen. Leuven, drukkerij C.-J.Fonteyn, 1870. 332 p., 25 cm.
Eigendomsmerk: eigendom der kerk van het Begijnhof Turnhout.

TUbeg B1833

Hemelsch Palm- Hof of Groot Getyde-Boek. Nakatenus Wilhelmus S.J.
T' Antwerpen H.P. Vander Hey, boekdrukker, 1839.X, 99-510, 17cm.
(zie ook: M1764, M1765, M1766, M1767, B17105, B17110, B17117, B17125, B1834 (deel I & II), B18112, B18177) Zie voor de betekenis van 'palm' Noot bij B1803

TUbeg B1834

De Brieven van den H. Hi  ronimus [Sophronius Eusebius Hieronimus, Hiëronymus]. Te zamen met het leven van denzelfden Heyligen. **Deel 1 en 2** [vertaald uit het Latijn] door: E.H. Adrianus Van Loo;
Vereecken uitgever, Gent, 1843. 296 p., 16 cm. Voor het eerst uitgegeven in 1707.
Deel 2 werd in september 2010 heruitgegeven door: Kessinger Publishing, Whitefish, Montana, U.S.A.
Noten (zie ook B1822)

Boek: Hieronimus, Brieven (2008)

Vertaald naar het Nederlands uit het Latijn en van aantekeningen voorzien door Chris Tazelaar.

Op naam van Hiëronymus is een collectie van 154 brieven overgeleverd. Van deze brieven is dit de eerste integrale Nederlandse vertaling.

Auteur: Hiëronymus (ca. 347-420), vertaald door Chris Tazelaar

Verschenen: 22-12-2008, 1472 pagina's

Gebonden. Beide banden zijn verpakt in één foedraal.

Uitgeverij Damon Eindhoven

‘Hiëronymus genoot groot gezag als theoloog en kenner van het Latijn, het Grieks en het Hebreeuws. Vele brieven heeft hij geschreven, aan vele personen in alle delen van het Romeinse Rijk. Daarin behandelde hij uiteenlopende onderwerpen: voorschriften voor opvoeding; regels voor het leven in eenzaamheid; de onverenigbaarheid van rijkdom en christen-zijn; de betekenis van gehuwd en niet-gehuwd zijn; de interpretatie van bijbelpassages; de kunst van het vertalen. Fel bestreed hij ketterse ideeën, bij voorbeeld van Pelagius¹.

‘Door zijn op verzoek gemaakte vertaling van een stuk waarin het denken van Origenes ter discussie werd gesteld haalde Hiëronimis zich zelf de beschuldiging van ketterij op de hals, waardoor hij zich gedwongen zag om jarenlang zijn rechtgelovigheid te verdedigen. Te midden van zijn correspondentie is de soms op kribbige toon geschreven, maar steeds uiterst scherpzinnige briefwisseling met Augustinus opmerkelijk’.

‘Ongeveer anderhalve eeuw na zijn Hiëronymus dood zal Cassiodorus [°480/485 -†na 580, Romeins staatsman en schrijver] schrijven: ‘Helder, geleerd en prachtig formulerend richt Hieronymus zich vriendelijk tot nederigen en bars tot hoogmoedigen; critici dient hij met scherpe tong van replek; hij bezingt de maagdelijkheid en verdedigt het kuis huwelijk; hij looft de glorieuze strijd om de deugden en hekelt misstappen bij geestelijken of verdorvenheid bij monniken. Vaak wisselt hij zijn betoog af met voorbeelden uit het heidendom, en steeds weet hij dankzij zijn perfecte taalbeheersing een evenwichtig en overtuigend geheel te scheppen’ (gedeeltelijk overgenomen uit tekst van Chris Tazelaar).

Noten

1. Priester Pelagius verdedigde rond 400 dat de mens in wezen goed was en kon streven naar verlossing door het goede te doen en het kwade te laten.

Sandra Langereis. Erasmus dwarsdenker. Een biografie. De Bezige Bij, Amsterdam, 2021. p. 148.

TUbeg B1835

Thomas a Kempis. De Navolging van Christus.

Turnhout, J.J. Dierckx, zoon, boekdrukker, 1829. ‘gereformeerde’, bewerkte vertaling in de taal van de Statenbijbel, 382 p. 14 cm.

TUbeg B1836

Bezoeken voor alle de dagen der maends van het Allerheyligste Sacrament des Altaers van de allerheyligste Maegd Maria. Zestiende druk, Mechelen. P.-J. Hanicq drukker van Z.H. den Aertsbisshop, 1835. 363 p.

Noot: 1ste prijs ‘der eerste Communie’, Elisabeth Roelen. Brouwers Pastor, 10 April 1836.

Elisabeth Roelen is mogelijk Anna Elisabeth Roelen °Breda 24.12. 1824, geprofest: 31.03. 1847, overleden aan kanker op 6.11.1882.

TUbeg B1837

Getyden van de Heylige Maegd Maria – met de getyden der overledenen.

E.P. Arnoldus ab Ischa. Psalmen naar de vertaling van Wilh[elmus] Smits. Mechelen 1848; 472p. 14 cm. (zie ook B1897)

Eigendomsmerk: Noviciaat

TUbeg B1838

Processionale ritibus romanae ecclesiae: accomodatam Matthiae Hovii [Matthias Hovius]

archiep. Mechl. jussu editum, nunc vero, eminentissimo ac reverendissimo archiepiscopo Engelberto Cardinali Sterckx* jubente, recensitum et auctum. Cum cantu emendato; Mechelen H. Dessain 1866. Editio Tertia. Processionale Romanum

Met tekst van: D. Matthlae Hovio aan Joanni Moreto Typographo (1601) en van Joannes Moretus in officina Plantiniana aan D. Matthlae Hovio (1602). Afmetingen: 18,5 cm x 10,5cm.

232+CXXIV bladzijden. Muzieknotatie.

‘Heruitgave’ (met toevoeging van gezangen’) van: *Processionale, ritibus Romanae ecclesiae accommodatum; antiphonas & responsoria aliaque in supplicationibus decantari solita complectens, ex officina Plantiniana Balthasar Moreti* [Moretus, Balthasar II] Anverpiæ **1629**. (zie c:stcv:6888976)

Inhoud: Het processionale bevat responsoria, antifonen, hymnen en psalmen die tijdens de processies worden/werden gezongen. Daarnaast bevat het gezangen voor de *Commune Sanctorum* (Gemeenschappelijk der Heiligen): een reeks van vaste gezangen/gebeden voor Mis en Koorgebed bij heiligenfeesten, die aangevuld wordt met het *Proprium Sanctorum* (Eigen der Heiligen). Een aantal van deze laatste gezangen worden tijdens processies gezongen. Dit boek bevat verschillende indexen. Zie ook B Tubeg Hs 01 en B Tubeg Dr 05. Verschillende gezangen uit dit processionale staan vermeld in ‘Bijlage’ (pp. 294 – 310).

*Engelbertus kardinaal Sterckx (Oppem, 2 november 1792 - Mechelen, 4 december 1867).

Eigendomsmerk: zuster [begijn] M. De Ronghe. Maria Theresia Juliana De Ronghe: °Ardoeye (West-Vlaanderen) 4.1.1887, geprofest te Turnhout op 29.10.1906. Verhuisde naar het Begijnhof te Lier waar ze in de Margaretastraat nr. 27 woonde (1907), later verhuisde ze naar de Sint-Gumarusstraat 19 te Antwerpen waar ze tot 8.08.1924 woonde. Zie: Register en ‘Regels ende statuten van den begijnhove tot Turnhout’ en Index van de Turnhoutse begijnen (17de - 20ste eeuw) en de priesters op het begijnhof (15^e-20^e eeuw)

<https://stadsarchiefturnhout.turnhout.be/toegangen..>

Tubeg B1839

Nieuwe practische overwegingen ten gebruike van religieuzen. Bruno Vercruysse S.J.

1ste deel van 1 Januari tot 30 Juni.

Brussel, H Goemaere drukker 1873. Korte overwegingen ingedeeld volgens het kerkelijk jaar. XII, 606 p ; 19 cm [2de deel: B1867]

Tubeg B1840

Nieuwe practische overwegingen ten gebruike van religieuzen. Bruno Vercruysse S.J.

1ste deel van 1 Januari tot 30 Juni. Brussel, H Goemaere drukker 1873 (idem B1839)

Tubeg B1841

De ware bruid van Jezus Christus of de door oefening der kloosterlijke deugden geheiligde ordenpersoon voor kloostergeestelijken van beider geslacht. H. Alphonsus Maria de Liguori.

Tweede deel, Gent, J. Rousseau - Warrie, boek- en steendrukker, 1859, 401 blz. 16 cm.

Tubeg B1842

Godsvruchtige leidman - Aan wyzende Weg ten Hemel door oefeningen, gebeden en de Kleine Getyden van de H. Maagd Maria. Met veelvuldige godvruchtige gebeden en litanien By een vergaderd door eenen pater van het Order der Predikheeren. Turnhout P.J. Brepols, boekdrukker, 1806 (zie ook STA oude-drukken ODA 29, ODA 37 en ODA 50)

Tubeg B1843

Leven van de H. Aloysius de Gonzaga [Gonzagua] van de Societeyt Jesu Italiaans door de Vader Virgilius Cepari S.J., in het Fransch vertaald door M. Calpin en in het Nederlands vertaald door E.W.V.D.J. 2de Druk, Antwerpen drukker T.J. Janssens, 1828. 320 p., 17 cm.

Zie ook B18181 en Vanden Bossche H. *Vita in Turnhouts Begijnhofmuseum*. 18de -eeuwse levensbeschrijving van Sint-Jan Berchmans. Begijnhofkrant 45 (2014) 5 – 6.

Eigendomsmerk: E.[R.N.] Raeymaeckers, pastoor begijnhof Turnhout.

Tubeg B1844

Handboek der Inwendige Zielen. Verzameling van onuitgegeven werkskens van E.P. Grou Jean Nicolas S.J. ‘uit het fransch vertaalt’. Gent drukker Weduwe J. Rousseau – Warrie, 1864. 464 p. 17 cm.

Tubeg B1845

Liefde om Liefde. ‘De weldaden van Jesus’ H. Hart en onze wederliefde. Godvruchtige lezingen voor iederen dag der maand Juni. Een priester van de congregatie der fraters van Onze Lieve Vrouw, Moeder van Barmhartigheid.’ 5de druk, Tilburg: stoomdrukkerij van het ‘Roomsche Katholiek Jongensweeshuis’, 1896. 400 p.

Tubeg B1846

Het gulden boekske of de ootmoedigheid. In beoefening gebragt, een nuttige onderrigting voor alle geloovige. Naar het Fransch door J.G. Lessage ten Broek, Notaris te Loosduinen. Uitgave der

catholijke Maatschappij der Nederlanden Te 's Gravenhage, gebroeders Langenhuysen, 1823. Prijs: 23 cents. 94 blz; 16 cm.

TUbeg B1847

De tarwe der uytverkorenen, of Bereydingen en dankzeggingen voor en na de H. Communie.
Claudius Arvisenet [Claudio, Claude, 1755-1831] 'Kanonik en Vikaris-Generaal van Troyes. Naer't fransch door een R.K.Priester', Turnhout Brepols en Dierckx, zoon. 1839, 264 p., 15 cm.
[originele titel: Le Froment des élus, ou Préparations et actions de grâces à l'usage des âmes pieuses qui font leurs délices de la fréquente communion...]

Eigendomsmerk: Me E. Baief (naam komt niet voor in lijst geprofeste begijnen)

TUbeg B1848

Office du Sacré Cœur de Jésus. approuvé à Rome pour le Royaume de Portugal à l'usage des Religieuses du Sacré Cœur. Ch. Douniol et Cie, Paris 1873.

Prentje: Retraite du R.P. Polet SJ, Couvent de Marie réparatrice. Bruxelles 30 Septembre- 4 Octobre 1963.

TUbeg B1849

De Christen aan de tafel des Heeren. Nieuw volledig Communieboek plus Mis – Biecht- en Vespergebeden. F. Esmonin.

Drukker: Amsterdam C.L. Van Langenhuysen, 1874. 396 p., 13 cm.

TUbeg B1850

Handboekje van het Derden Orden van onzen Seraphiensch vader Franciscus.

Auteur: P.F. Bonaventura Bruneel (O.F.M. Conv.).

Uitgever: Gent, Van Ryckkegem - Lepère, boekdrukker. 1854, XX, 114 p. : ill. ; 13 cm

TUbeg B1851

Korte onderigting over de devotie tot het Heylig Hert ons Heere Jesus - Christus. Gevolgd van 'eenige Oeffeningen en Gebeden, alsmede de Aflaeten vergund aan het Broederschap*'.
Uitgever: Antwerpen by Vander Hey H.P. 1825. 48 p., 13 cm.

* Broederschap opgericht in de Parochiale Kerk van Onze-Lieve-Vrouw tot Antwerpen, Antwerpen.

TUbeg B1852

Parvuus Libellus Libellorum 'continens preces missalis romani quæ ante et post missam dici poterunt'

Mechelen, Typis A. Steenackers – Klerx, 1855 48 p., 12 cm.

TUbeg B1853

Handboek van de leden der vergadering van de H. Familie Jesus, Maria, Joseph.

Antwerpen. Drukker J. - B. Van Aarsen, 1858, 240 p. 14 cm.

Noot: De Aartsbroederschap van de Heilige Familie is een lekenorde binnen de R.K. kerk (1844)

TUbeg B1854

Christelyk Bloemhof. Oefeningen en gebeden.

Turnhout: Glenisson en Van Genechten- Boekdrukkers, 1839, 510 p.

Noot: Premier Prix de Doctrine Chrétienne remporté par M^{ELLE} J. Gevers 19 Août 1852

TUbeg B1855

Catechismus of Christelijke leering gedeeld in vijf deelen en een-en-veertig lessen, voor de katholieke jongheid van het aartsbisdom en alle ander bisdommen der provincie van Mechelen Engelbertus [Sterckx] Kard. Aartsbisschop van Mechelen [Oppem, 2 november 1792 - Mechelen, 4 december 1867, Aartsbisschop 1832-1867].

Mechelen boekhandel Rayem Van Velsen drukker, uitgever, 1895

Eigendomsmerk: Maria Deronghé [Maria Theresia Juliana De Ronghé: °Ardoeye (West-Vlaanderen) 4.1.1887, geprofest: 29.10.1906. Verhuisde naar het Begijnhof te Lier waar ze in de Margaretastraat nr. 27 woonde (1907), later verhuisde ze naar de Sint-Gumarusstraat 19 te Antwerpen waar ze tot 8.08.1924 woonde, zie ook **B1838**].

TUbeg B1856

De van Liefde tot God ontvlamde ziel door hare vereniging met de Heilige Harten van Jesus en Maria.

Auteur: E.H. Baudrand. Uit het Frans vertaald door een kloosterling van Latrappe.

Turnhout: Glénisson en Van Genechten, 1845. 14 x 9 cms. 306 p.

TUbeg B1857

Het geestelyk Rooselaerken der Alderheyligste Maegd en Moeder Gods Maria of verscheide manieren om den H. Roosen-krans devotelyk te bidden

Turnhout P.J.Brepols - drukker, 1821, 132 p. (zie ook B18106)

[In 'Het geestelyk rooselaerken' staat de vermaning dat men behoort zijn selven te doen inschrijven in de broederschap van het Heiligh Roosenkransen.

<http://www.philippeverzamelt.be/Bidsnoeren/bsgeschiedenis.html>]

TUbeg B1858

Dagelyksche Oefeningen en Godvruchtige bemerkingen door den Vasten op het lijden van onzes Heeren Jesus Christus. 'Met gebeden en bemerkingen onder de Misse, versiert met vyf-en-dertig printjens verbeeldende de geheymen van het H. Sacrament der Misse'.

Turnhout Brepols en Dierckx, zoon 1836 [Vastenboeksen], 240 p. 15 cm.

TUbeg B1859

Een zevental Kruisweg-oefeningen. [vermeerderd met vijf nieuwe oefeningen] J.G.H.C.

Essink, R.K. Priester te Huissen.

Utrecht: Dekker & Van de Vegt. 1898. 206 p.

TUbeg B1860

Broederschap van het Heilig Aanschijn van onzen Heer Jesus-Christus, wettiglijk opgericht in de kerk van het Begijnhof te Turnhout.

Bewijs van Aanneming in het Broederschap van het .H. Aanschijn

[Broederschap opgericht op vraag van E.H. Busschots].

Druk: Turnhout: Ant. Van Genechten (1887-) 31 p. 13 cm.

Bevat vertaling uit het Latijn van de brief van Petrus Lambertus Goossens, Aartsbisschop van Mechelen, Primaat van België 19 april 1887, aan de 'Eerw. P.L.L. Busschots, Pastoor van het Begijnhof van Turnhout. (origineel van de Latijnse brief: archief van Pastoor Van Lieshout, SAT). Het boekje bevat ook de statuten, aflaten, en de tijdens de maandelijks vergadering te lezen litanie van het H. Aanschijn, de 'Akt van Eerboet' en psalm 50.

Eigendomsmerk: Bewijs van aanneming; Theresia Verheyen (Theresia Maria, geboren te Chaam op 20.10.1874, geprofest: 08.05.1895, overleden 09.01.1920). Ondertekend door: Bestuurder (stichter Broederschap): L. (Petrus, Ludovicus, Leopoldus) Busschots, Pastoor Begijnhof 1874 -1888.

Theresia Verheyen was de zus van de begijnen Catharina (kosteres* in de kapel van het H. Aanschijn, †1932), Maria (†1943, zorgde voor het huishouden* bij begijn Octavie Van Genechten, grootjuffrouw 1905-1909) en Cornelia (†1944).

*Volgens een nota in 1909 gedeeltelijk geschreven (na het overlijden van Octavie Van Genechten) door Juffrouw Clémence Van Genechten zou Maria Verheyen niet alleen de meid van Octavie Van Genechten geweest zijn maar was zij ook 'Kosteres der Kapel van 't H. Aanschijn'. In het postscriptum staat: 'Deze Maria Verheyen is de gewezen meid der stichter van de Kapel en 't is het verlangen der familie Van Genechten dat de bediening van Kosteres der Kapel van de eene Zuster op de andere zou overgaan indien zij 't huis n° 40 (huis van begijn Octavie Van Genechten, huidig Nr. 44) aanhechtig aan de Kapel blijven bewonen'. (Archief begijnhofpastoor G. Van Lieshout, SAT)

Literatuur & noot

Hugo Vanden Bossche (2020) *Begijnhof Turnhout: De kapel en de broederschap van het H. Aanschijn en de relikwie en het wassen beeld van de H. Colomba van Sens.* 'Begijnhofkrant online, september 2020. www.vriendenbegijnhof.be' (webpagina Artikels 2.12).

Hugo Vanden Bossche. *Begijn Octavie Van Genechten en de kapel van het H. Aanschijn.* Deel 1: *Geschiedenis van de kapel en de broederschap van het H. Aanschijn.* Begijnhofkrant 71 (2021) 2 - 8.

Hugo Vanden Bossche. *Begijn Octavie Van Genechten en de kapel van het H. Aanschijn.* Deel 2: *De relikwie en het wassenbeeld van de H. Colomba van Sens.* Begijnhofkrant 72 (2021) 2-7.

In deze boekencollectie is ook volgende muziekpartituur aanwezig: *Hymne en l'honneur de la Sainte Face*, Paroles du Pape Jean Paul XXII (B TUbeg Dr 54).

TUbeg B1861

Gebeden aan Onzen Heer Jesus Christus, op de twaalf tijdvakken Zijns lijdens.

's Bosch, Gebroeders Langenhuyse, Apostelstraat, Berg Kalvarie, 1829.

Bron: De ultramontaan: tijdschrift voor dompers en ignorantijnen*1889, volume 4, 234-235.

*geestelijke orde van Broeders in 1679 door de Abbé de la Salie gesticht en „onwetenden” genoemd, omdat zij het Latijn niet mochten leren of onderwijzen

[ignorantijnen - de betekenis volgens Kramers woordentolk \(ensie.nl\)](#)

TUbeg B1862

Parvum rituale Romanum. Lugduni: apud Pelagaud et Socios, 1855 [1853 ?], 177 p. 11 cm.

TUbeg B1863

De Heilige Communie is myn leven. [of De vurige ziel die al haer genoegen stelt in de h. communie] Hubert Lebon.' Uit het Fransch vertaelt door: P.J. Gevaert Priester. Doornyk: Boekdrukkery van J. Casterman', 1848, 294 p. 12 cm.

TUbeg B1864

Pensées du Père Bourdaloue [Bourdalouë] de la Compagnie de Jésus, sur divers sujets de Religion et de Morale. [2 vol.]. Deuxième et dernier tome.

A Louvain chez Van Linthout et Vanden Zande, 1823. [édition de la Société Catholique de la Belgique]. Het 1ste deel zie : Stadsarchief Turnhout (SAT) ODA 943.

Noot: Premier prix d'excellence: Melle Jeannette Gevers 17.08.1833 (zie ook B1854).

TUbeg B1865

Christelyke bemerkingen voor alle de dagen van 'tjaer, met de Evangelien van alle zondagen. In het Fransch uitgegeven door den Eerweirden P. Crasset Joannes van de societeyt Jesu [S.J.].

Vertaelt in de Nederduytsche Taele. 'Vyfdén druk van nieuws overzien'. Eerste deel.

Gent: P.F. De Goesin-Verhaeghe boekdrukker en verkoper, 1815.

Paperback 23.09.2011 <https://www.amazon.nl/Christelyke-Bemerkingen-Daegen-Evangelien-Zondaegen/dp/1246538555>.

TUbeg B1866

Christelyke bemerkingen voor alle de dagen van 'tjaer, met de Evangelien van alle zondagen. In het Fransch uitgegeven door den Eerweirden P. Crasset Joannes van de societeyt Jesu. Vertaelt in de Nederduytsche Taele. Vyfdén druk van nieuws overzien. Tweede deel.

Gent: P.F. De Goesin – Verhaeghe boekdrukker en verkoper, 1815.

Eigendomsmerk: dezen boek hoort aan de **Infermerie**

TUbeg B1867

Nieuwe practische overwegingen voor alle dagen des jaars over het leven Onzes – Heeren

Jésus-Christus voornamelijk ingericht ten gebruike van Religieuzen. Bruno Vercruysse S.J.

2de deel 1 juli – 31 december Algemene Maatschappij van Katholieken Boekhandel.

Paris/Brussel, Leuven. Drukkerij Lefever, 1873, 626 p. 19 cm. [1ste deel: B1839, B1840]

TUbeg B1868.

Regelen, Aflaten en Privilegiën van het Aerts - Broederschap der Allerheyligste Dryvuldigheyd.

Voor de verlossinge der gevangene christene slaeven onder het vrede juk der Turken

verzugtende. Gaspar Nemius*. 1760(?)

Turnhout : P.J. Brepols [1800-1835] (Zie: B1817).

[*Gaspar Nemius (Gaspar vanden Bosch) ca. 1587 geboren te 's Hertogenbosch, bisschop van Antwerpen (1634 – 1651), aartsbisschop van Kamerijk (1651 -†1667)].

TUbeg B1869

Het Gulde Boeksken of de Ootmoedigheyd in de oefening gebragt. 'Eene nuttige onderrigting voor alle geloovigen' [In de Franse editie is er een noot van Dom Sans de Sainte- Catherine (1570-1629)]. Vertaald uyt het Fransch door M.F.L. Van der Taelen, 3de druk, 'Verspreyding van Goede Boeken'.

Mechelen P.-J. Hanicq, drukker, 1828

TUbeg B1870

Navolging der Allerheiligste Maagd Maria op de wijze der Navolging van Christus.

Gent, Huis Heiligen Joseph Boekdrukkerij H. Vander Schelden, Onderstraat, 26.

MDCCCLXXXV (1885). 380 p.

Bron

Katholiek Archief 22^e jrg nr 33 p. 812-821 (bewerkt 13.11.2020) RK Documenten nl

Over de verering en navolging van de heilige maagd Maria, moeder van de Kerk en toonbeeld van alle deugden.

H. Paus Paulus VI brief van de paus gericht aan de Kerk [Apostolische Exhortatie] 13 mei 1967.

‘Hoofdstuk 2 Getrouwe imitatie van de deugden van de Heilige Maria

De navolging van Jezus Christus is ongetwijfeld de koninklijke weg die wij moeten afleggen om heiligheid van leven te verkrijgen en om naargelang van onze krachten de absolute volmaaktheid van de hemelse Vader in ons te laten afspiegelen. Heeft de katholieke Kerk steeds aan deze allerhoogste waarheid vastgehouden, zij heeft van de andere kant niet minder bevestigd, dat de navolging van de heilige maagd, verre van dat zij ons afleidt van de trouwe navolging van Christus, deze juist aangenamer en gemakkelijker maakt, omdat de allerheiligste maagd immers, door zich steeds naar Gods wil te schikken, verdiend heeft om als eerste van allen die lof te horen die haar Zoon aan zijn leerlingen heeft gebracht:

Want mijn broeder, mijn zuster en mijn moeder zijn zij die de wil volbrengen van mijn Vader in de hemel. (Mt. 12, 50)’

TUbeg B1871

De oefening van de Volmaektheyd. Alphonsus de Rodriguez SJ priester. Bewerker: J.G. Huleu. Eerste boekdeel. Tweeden druk, *van nieuws overzien en merkelyk verbeterd.*

Mechelen P.-J. Hanicq, drukker, 1824. Deel 2: zie B18144

Nummer boek in het noviciaat: nr. 48

Eigendomsmerk: **Noviciaat**, C De Bruyn [Clara] werd op 27.03.1804 gedoopt te Grave (Noord-Brabant, aan de Maas), in 1826 is zij ingetreden in het begijnhof te Turnhout, geprofest op 30.07.1827, overleden te Turnhout op 10.11.1865 (61 jaar).

Zij was, na Juffrouw Isabella Jaspers tot begin november 1865, meesteres (Noviciaat?)

TUbeg B1872

Het Heilig Hart van Maria volgens den heiligen Alphonsus overwegingen van de maand van Maria [en voor de zaterdagen van het jaar, getrokken uit de werken van den H. kerkleeraar] [Alphonsus Maria de Liguori (1696-1787)]

Door P. Édouard St.-Omer,

uit het Fransch vertaald door P.P Van. Bergen,

Druk: 's Bosch, W. Van Gulick, 1879. 258 p. 17 cm.

Bron: Utrecht Universityrespository: <https://dspace.library.uu.nl/handle/1874/237169>

Briefje: broederschap van het heilig Bloed. Zuster Joanna De Boer ingeschreven als lid der Broederschap, 9 september 1948, Begijnhof 72 (groothuis, zij woonde toen bij grootjuffrouw Van Eupen). Directeur: L. Spillemaeckers. (Joanna de Boer °Rotterdam 27.01.1908, geprofest 14.04.1941, grootjuffrouw vanaf 19.03.1953, †28.01.2002).

TUbeg B1873

Handboek voor lyden en of genezing zonder geneesheer. J.-M.-L. Vandenbosch, Rector der kapel van Offelken onder Tongeren;

Loven [Leuven], boekdrukkerij van C.-J. Fonteyn, derde uitgaaf, (vermeerderd en verbeterd), 1858.

Pagina's na 288 zijn niet meer aanwezig.

Beschrijft: diagnostiek, therapieën, zelfhulp, huismiddelen.

TUbeg B1874

Historie van de Heylige Elisabeth van Hongariën, Hertogin van Thuringen.

Gent : J. Rousseau, (1846-) 192 p. Pagina's na 192 zijn verdwenen.

Volgens Alvantara Mens zou St. Elizabeth, landgravin van Thüringen (†1231) Franciscaanse Derde-Ordellinge geweest zijn, ‘van wie wij weten dat zij op jeugdigen ouderdom, niet lang voordat haar gemaal tijdens de kruistocht stierf (1227), zich tot het Begijnenleven had laten overhalen’. Patrones van 13 begijnhoven en dikwijls was zij ook de patrones van de infirmerieën.

Bron: Mens A. (1947) *Oorsprong en betekenis van de Nederlandse begijnen- en begarden beweging. Vergelijkende studie: XII^{de} – XIII^{de} eeuw.* Verhandelingen van de Kon. Vlaamse Academie voor wetenschappen en schone kunsten van België. Antwerpen, p. 173.

Simons W. *Cities of Ladies. Beguine Communities in the Medieval Low Countries 1200 – 1565.* University of Pennsylvania Press, Philadelphia, 2001, pp. 88, 89.

TUbeg B1875

Volledige ascetische en dogmatische werken van de H. Alphonsus Maria de Liguori. Bisschop van St. Agatha der Gothen. *Ascetische werke XII deel:* H. Alphonsus Mar. de Liguori: *De priester in de eenzaamheid*, inhoudende: Selva, of verzameling van stoffen voor redevoeringen en onderrichtingen tijdens de afzonderingen der geestelijken naar het Italiaans door en onder toezicht van E.P. J. Looijaard.

Uitgever: J.R. Van Rossum, Utrecht, 1852.

TUbeg B1876

Gods leiding in het verlossingwerk benevens negen verhandelingen betreffende de toekomst

Door den H. Alphonsus Maria de Liguori; naar het Italiaans en onder toezicht van den eerwaarden pater J. Looijaard van de Congregatie des Allerheiligsten Verlossers

Dogmatische werken II. Deel

Te Utrecht, bij J.R. Van Rossum, Boekverkooper achter het Stadshuis, 1853

Eigendomsmerk: 'Zuster' Van Eupen (grootjuffrouw zie B1803)

TUbeg B1878

Handboek der kinderen van Maria, of Gebedenboek voor de vrouwenpersonen die, in hare oefeningen van godsvrucht bijzonderlijk Marie tot voorbeeld en patrones neme. Auteur: Jean Baptiste Van Hemel. Mechelen H. Dessain, 1862, 880 p.

Eigendomsmerk: 'Zuster M. Verheyen geschonken voor zuster Maria Fabre ter gelegenheid uwer professie 13.04.1936' = professie datum zuster Maria Rosalia Fabre °Turnhout 22.09.1889 -† 2.10.1937). Zuster M. Verheyen is mogelijk Maria Dymphna Verheyen °Cham 25.08.1865, professie 10.07. 1890, †11.11. 1943 (zie: B1860).

TUbeg B1879

Kleine Mechelse Catechismus of onderwijzingen voor kleine kinderen. Voorgesteld door Kardinaal Sterckx, aartsbisschop van Mechelen.

Boekhandel Raym. Van Velsen, drukker- uitgever, Mechelen, 1890.

TUbeg B1880

Volledig meditatie- en gebedenboek van den heiligen Alphonsus Maria de Liguori.

Turnhout Brepols en Dierickx zoon, 3de verbeterde druk, 1848. 504 p. 15 cm.

TUbeg B1881

Volledig meditatie- en gebedenboek van den heiligen Alphonsus Maria de Liguori. vijfde

Nederlandsche uitgave. Vertaler: 'Eenen Priester der vergadering des Allerheiligsten Verlossers'

Gedrukt: Leuven bij de gebroeders Van Linthout, 1881. 583 p. 15 cm.

TUbeg B1882

Traité des Saints Ordres. Par M. Olier [Jean-Jacques Olier, Fondateur de la Société et du Séminaire de Saint-Sulpice], Dixième édition,

Gedrukt :Paris A. Roger et F. Chernoviz, 1896. 573 p. 13 cm.

TUbeg B1883

L'imitation de Jésus-Christ Méditée [Ou Suite de Considérations Pieuses Adaptées À Chaque Chapitre]. L'Abbé Herbet. [Joseph] Tome premier.

Bruxelles M. Vanderborght, 1846. 544 p. 18 cm. [Thomas à Kempis].

Eigendomsmerk: Noviciaat boeknummer 47

TUbeg B1884

Traité de la paix intérieure [en quatre parties]. R.P. Ambroise de Lombez ;

Lille : Louis-Joseph Lefort, Libraire. Imprimeur du Roi, 1828. 396 p.

Eigendomsmerk: Noviciaat boeknummer:54

TUbeg B1885

Nieuwe Maend van Maria. nagelaten werk van den E.H. Louis-Pierre-Édouard Debussi vermeerderd door eenen priester van het aartsbisdom van Mechelen.

Turnhout P.J. Delhuvence , boekdrukker, 1844, 382 p.

Eigendomsmerk: Noviciaat boeknummer 66

TUbeg B1886

Leven van de H. Maria-Magdalena de Pazzis*, 'maegd van het Orden van O. L. V. des Bergs Carmelus / Door pater [Vergillius] Cepari getrokken uit het latyn van de bollandisten; naar de Fransche vert. van den eerw. heer Prau'.

Gent J. Rousseau - Warrie, boekdrukker, 1856. 429 p.

Noot

*H. Maria-Magdalena de Pazzis, geboren als *Caterina de' Pazzi*, Firenze 5 april 1566. In 1583 werd ze in het karmelietessenklooster van Santa Maria degli Angeli in Firenze aanvaard als novice en nam ze de naam Maria Magdalena aan. In de Karmel leidde ze een verborgen leven van gebed en zelfverloochening, legde zichzelf zeer strenge verstervingen op en deed regelmatig aan zelfkastijding. Zij bad vurig voor de vernieuwing van de Kerk.

Maria Magdalena de' Pazzi overleed op 41-jarige leeftijd op 25 mei 1607. Ze werd begraven in het koor van de kloosterkapel. Bij haar heiligverklaring in 1668 door paus Clement X bleek haar lichaam onaangetast. In november 2004 werd zij door paus Johannes Paulus II als voorbeeld voor de Katholieke Kerk gesteld. Zij wordt tot de grote mystici van de kerk gerekend.

Bronnen:

van den Akker Dries S.J. <https://www.heiligen.net/>

<https://www.karmelgent.be/heilige/25-mei-1607-maria-magdalena-de-pazzi/>

TUbeg B1887

Epistels en Evangelien. 'te saemen met de gebeden, genaemd Collecta, Secreta en Post-Communio, gelyk die door het geheel jaer, naementlyk op de Zondagen en op de voornaemste Feestdagen der Heylige geleezen worden onder den dienst van de H. Misse'.

Turnhout Brepols P.J., 1825 504 p.

Eigendomsmerk: Deze boek behoort aan 'zuster' Van Mechelen [geschreven door 'zuster' Hoppenbrouwers].

[Begijn Adriana Van Mechelen °Turnhout 20.08.1860, geprofest: 17.05.1904, †10.02.1933.

Begijn Joanna, Catharina Hoppenbrouwers °Weelde 18.03.1834, geprofest: 26.02.1878, †21.02.1919].

TUbeg B1888

Getijden van de H. Maagd Maria met de getijden der overledenen.

Gent St. Janstraat J.B.D. Hemelsoet, boekdrukker, 1881. (zie ook B1926, B1996, B19178)

TUbeg B1889

Aflaat van Portiuncula door Laurentius V. uit het Fransch vertaald.

Gent: Van Ryckegem – Lepère, boekdrukker, 1851, 140 p.

Noot

De Portiuncula-aflaat is een volle aflaat die op 2 augustus verdiend kan worden door een parochiekerk of een franciscaans godshuis te bezoeken.

<https://www.kro.nl/katholiek/abc/portiuncula-aflaat> zie ook B18188

TUbeg B1890

Levens van de voornaemste heiligen en roemweerdige personen der Nederlanden. Derde deel
Mechelen P.J. Hanicq, drukker, 1828

TUbeg B1891

Nieuwe Maend van Maria of Vervolg van lezingen over de mysteriën van de Allerheyligste Maegd en over de voornaemste waerheden der Zaligheyd., voor elken dag der maend Mey.

Opnieuw vertaald door F.J.D. ... Uyt het Fransch nagelaten werk van M. den Abt Lud. Debussi en overzien door J.Th.J., Priester

Mechelen P.-J. Hanicq, drukker van het Aertsbisdom, 1837, 432 p. (zie ook: B18135)

Eigendomsmerk: Pastoor E.R.N. Raeymaeckers pastoor begijnhof.

TUbeg B1892

Palmhof. Imprimator 1842

geen titelblad

TUbeg B1893

De Navolging der Allerheyligste Maegd naar het voorbeeld der Navolging van Jezus Christus.

Uit het Fransch [van Alexandre-Joseph de Rouville] vertaald.

Te 's Hertogenbosch bij C. Van Gemert en zonen, 1824. VI, 360, 9, [1] p. Zie ook B1870

Bron: <https://www.jesuitica.be/catalogue-item/1684621/>

Eigendomsmerk: Noviciaat

TUbeg B1894

Bezoeken voor al de dagen der maend tot het allerheiligste sacrament des autuers, en tot de allerheiligste maegd Maria: [‘alles zeer dienstig voor de broeders en zusters van het Broederschap der Gedurige Aenbidding van het Allerheiligste Sakrament des Autuers om met aendachtigheid de uren van aenbidding over te brengen’]

Alphonsus de Liguori.

Mechelen: Hanicq, 1836, 268 p.

Bron: http://kadoc.kuleuven.be/trajecta_portal/nl/db/db_tc_broederschappen_lijst.php

TUbeg B1895

Bezoeken bij het Heilig Hart bij O.L.V. van het Heilig Hart en bij den Heiligen Joseph.

G. Mosmans

Antwerpen D. Spitaels, drukker – uitgever, 1867 -1870.

Eigendomsmerk: ‘Zuster’ De Bondt, Begijnhof Turnhout (Begijn Maria Philomena De Bondt °Weelde 6 juli, 1843, geprofest: 21.09.1909, †4 mei, 1919)

TUbeg B1896

Overdenkingen en bewegingen op het lyden van Jesus Christus.

H. Alphonsus de Liguori.

Druk: St. Nicolaes by A.L. Rukaert -Van Beesen [1835 of 1838?]

Eigendomsmerk: Noviciaat

TUbeg B1897 convoluut

1. Getyden van de Heilige Maagd Maria met de getyden der overledenen.

P.F.B.B. Minderbroeder- Recollect der Provincie van den heiligen Joseph in Belgie. 13de uitgave
Gent J.R.D.Hemeloet boekdrukker, 1881, (zie ook B1837)

2. De Derde Orde van Sint-Franciscus voor wereldlijke personen

volgens de Constitutie: Misericors Dei Filius van Paus Leo XIII, ‘gedagteekend’ 30 Mei 1883

D. Dionysius Thomissen. 4de uitgave

Mechelen E.F. Van Velsen, 1883.

Totaal: 638 p.

TUbeg B1898

Oefening der volmaaktheid voor alle Christene geloovigen volgens Alphonsus de Liguori

verzameld door P. Saint-Omer. Jan-Baptist Mievis vertaler. Eerste deel,

Sint- Truiden, Sinte Lutgardis’ drukkerij, Jos Leenen, 1893, [B1821: deel 2]

TUbeg B1899

Lusthof der Zielen. Jac. Merlo Horstius. Oorspronkelijke titel *Paradisus Animæ*. Vertaald in het ‘Fransch en daarna overgezet in de Nederduitsche Tael’ door Adrianus Van Loo.

Gedrukt te Brussel: J.J. Vanderborght, 1828 (Imprimatur). 551 p.

Noot

Een in 1715 uitgegeven versie van dit boek (Lust-hof der zielen) bevindt zich in het Stadsarchief van Turnhout (ODA 644) en was in 1841 eigendom van Catharina Van Gompel. ‘Die hem vind breng hem thuis op het begijnhof te Turnhout en zoo niet dan moet gij het bigten’. Catharina Van

Gompel komt niet voor in de lijst van de begijnen, moet wel op het begijnhof gewoond hebben. .

TUbeg B18100

Klein officie van de Heilige Maagd Maria voor de drij tijden des jaars, volgens den Roomsche Brevier.

Mechelen, Dessain, drukker, 1889, 319 p. (zie ook: B18117, B18119, B1953)

TUbeg B18101

Instruction sur l’Office divin suivie de préparations et d’actions de grace pour la messe, et d’un règlement de vie pour un prêtre par le B., Alphonsus de Liguori.

Tournay imprimerie de J. Casterman ainé, 1834, 190 p.

TUbeg B18102

L’Esprit de Saint François de Sales. Évêque et Prince de Genève.

Auteur: Jean -Pierre Camus, Évêque de Belley [Bisschop van 1608 tot 1629. département de l’Ain, France] .

Tournai J. Casterman, Imprimeur, 1846, 444 p. [1ste druk: 1641, Parijs] [Camus: °1584-†1652]

Vermelding en Eigendomsmerk: Pensionat Chanoïnesses du St. Sépulcre à Turnhout, 1854. Mell. Oct. Van Genechten. 1e Prix de la Doctrine Chrétienne.

Juffrouw Octavia Van Genechten: geboren te Turnhout 23 November 1837. Geprofest op 't Begijnhof 30 Juni 1874. Overste van het begijnhof te Turnhout: 10.03.1905. Vereerd met het kruis Pro Ecclesia et Pontifice. Overleden 19 maart 1909. (Bron: doodsprentje). In opdracht van juffrouw Octavia Van Genechten werd op het Hof, naar een ontwerp van Turnhouts architect Pieter Jozef Taeymans, de Kapel van het Heilig Aanschijs gebouwd. De kapel werd op 11 mei 1887 ingewijd, toen waren er nog 53 begijnen.

Bronnen: Vanden Bossche H. (2013, 2019) *Begijnen, Begijnhoven en het Begijnhof van Turnhout*. vzw De Vrienden van het Begijnhof/Brepols Publishers, Turnhout. p. 127.

Vanden Bossche H. (2020). Begijnhof Turnhout: De kapel en de broederschap van het H. Aanschijs en de relikwie en het wassen beeld van de H. Colomba van Sens. Begijnhofkrant online, september 2020. www.vriendenbegijnhof.be (webpagina Artikels 2.12)

Vanden Bossche H. *Begijn Octavie Van Genechten en de kapel van het H. Aanschijs*. Deel 1: *Geschiedenis van de kapel en de broederschap van het H. Aanschijs*. Begijnhofkrant 71 (2021) 2 - 8.

Vanden Bossche H.. *Begijn Octavie Van Genechten en de kapel van het H. Aanschijs*. Deel 2: *De relikwie en het wassenbeeld van de H. Colomba van Sens*. Begijnhofkrant 72 (2021) 2-7.

TUbeg B18103

Epistels en Evangelien. te saemen met de gebeden, genaemd Collecta, Secreta en Post-CommunioGetrokken uyt het Roomsche Misse- Boek.

Te 's Hertogenbosch, Gebr. Langenhuis, boekdrukkers, 1823. XLV, 483 p.

Eigendomsmerk: 'Zuster' E.P. Pelkman (?), Begijntje Turnhout (Angelina Petronella Pelkmans (?)) °Chaaam 5 november 1856. geprofest: 23 september, 1879, †5 december 1890)

TUbeg B18104

Inleydinge tot het leven van Onzen Heere Jesus Christus.

Eigendomsmerk: Dezen boek behoort toe aan M. Doms of Domis(?), 1832 (zie: B1744: Adriana Maria Doms).

TUbeg B18105

Vier novenen voor de leden van de derde orde van den H. Franciscus van Assisië.

Pater F.X.M [Franciscus Xaverius Maria] Aghina [Inleider. pastoor te Woerden].

Amsterdam, G. Borg, 1890, 95 p.

TUbeg B18106

Geestelijk Roozelaarken der allerheiligste Maagd en Moeder Gods Maria, behelzende den rozenkrans op vele wijzen, alsook onder de H. Misse, het lof en de litanieën van de week

Turnhout Brepols & Dierckx zoon, 1845, 158 p.

(zie ook: B1857, uitgave 1821)

TUbeg B18107

Het open Paradys, vervult met godvruchtige Oeffeningen, kleyne Getyden, Litanieën en Gebeden, voor de godzoekende zielen.

'Getrokken uyt de H. Schriftuer en de HH. Vaders';

Te Turnhout P.J. Brepols, (1830-) 339 p.

TUbeg B18108

Leven van de H. Maria-Magdalena de Pazzis [†1607].

Auteur E.P. Cepari SJ

Gent, J. Roussau -Warrie, boekdrukker, 1856, 422 p. (Zie ook B1886).

TUbeg B18109

Vie pratique de S. Alphonse de Liguori modèle de tous les âges et de toutes les conditions. [°1696 -†1787]

Deuxième édition

Par R. Gillet [auteur].

Lille, L. Lefort, imprimeur, 1849, 264 p.

TUbeg B18110

Nieuwe practische overwegingen ten gebruike van religieuzen.

Bruno Vercruysse S.J. [auteur]

1ste deel van 1 Januari tot 30 Juni.

Brussel, H. Goemaere drukker 1873, XII, 606 p. (zie ook : B1839, B1840)

TUbeg B18111

A la Mémoire vénérée du Révérend Père [Xavier] de Ravignan. [de la compagnie de Jésus]
Choix de ses pensées.

L' association des Enfants de Marie, Paris

Im. Victor Goupy, 1867

TUbeg B18112

Hemelsch Palmhof

versierd met Oefeningen en Gebeden; 3de druk

Te Mechelen E.P. Hanicq, drukker, 1828. 352 p.

(zie ook: B1764, B1765, B1766, B1767, B17105, B17110, B1833)

Eigendomsmerk: Van Eupen (grootjuffrouw zie B1803)

TUbeg B18113 convoluut

1. *Oefening der Liefde tot Jesus Christus.* [Getrokken uyt de woorden van den H. Paulus] Alphonsus de Liguori [1696-1787]. Bevat van dezelfde auteur:

2. *De Kerstnacht, Dat is teedere Godsvruchtigheid tot het Kindeken Jesus. Overdenkingen* (zie ook B18130)

St. Nicolaes, drukker A.L. Rukart- Van Beesen, 1840, 250 p.

Eigendomsmerken: Geenen [er woonden 4 Geenen, afkomstig uit Balen op het hof:

-Catharina Elisabeth: °Balen 02.06.1829, professie 17.10. 1853, overleden te Balen 22.02.1894.

-Maria Catharina: °Balen 17.02. 1859, professie: 07.08.1882, overleden op het begijnhof 04.04.1916. Woonde van 1881 tot 1890 in de fondatie en van 1890 tot overlijden in nr. 50.

-Maria Josephina: °Balen 1872, geen professiedatum staat wel ingeschreven als begijn, datum vertrek: 16.06.1892, nieuw adres: Balen.

- Maria: °Balen 10.08.1821, professie: 09.10.1843, overleden te Balen: 09.03.1860.] lijst:

Begijnen en Priesters die op het begijnhof woonden

Er wordt ook een Van D(o)resi (?) vermeld.

TUbeg B18114

Overwegingen van het lijden van O.H. Jesus Christus. J. Cramer

Bijeenverzameld en uitgegeven door J. Brinkman. 1ste deel, 3de druk

Drukker: Amsterdam, F.H.J. Bekker, [1870-], 270 p.

Eigendomsmerk: 1ste prijs O. Van Genechten, Lecture Française. Pensionat Chanoinesses régulières du Sépulcre à Turnhout. (zie ook : B18102)

TUbeg B18115

Verhaelen uyt het Nieuw Testament. B. Doorenweerd.

Lier J.A. Van Rompay, boekdrukker, 1832, 150 p.

TUbeg B18116

De ware Bruid van Jesus Christus. H. Alphonsus Maria de Liguore,

vertaald door den E.P. J.A. Juten,

Turnhout Glénisson – Van Genechten, [1833-1855-] 432 p.

Eigendomsmerk: Z. Marie Verhachten (mogelijk Maria Odrada) °Balen (Baelen-Nethe) 03 Juli 03.07. 1870/1884, geprofest 1903, †Turnhout 22 Juni 1939).

Bronnen: Doodsprentje en lijst: 'Begijnen en Priesters' die op het begijnhof woonden.

TUbeg B18117

Officie van de H. Maagd Maria voor de drij tijden des jaars volgens de Roomschen Brevier.

Mechelen. H. Dessain, drukker, 1869, 288 p.

TUbeg B18118

Le Livre des Professes. Seconde Partie Obligations de l'Etat Religieux. [2e partie Obligations de l'état religieux. II. Combattre, souffrir, obéir, prier],

Avignon: Aubanel Frères, éditeurs 1880 -1882, 272 p.

TUbeg B18119

Officie van de H. Maagd Maria voor de drij tijden des jaars volgens de Roomschen Brevier.

Mechelen H. Dessain, drukker, 1869 (idem B18117), 288 p.

- TUbeg B18120** *Leven en mirakelen van de Heylige Philomena Maegd en Martelares, bygenaemd De Wonderdoenster der 19de eeuw.* Zou als martelares gestorven zijn op 14-jarige leeftijd. (288 - Rome, 302)
3de uitgave, [Joseph Barrelle S.J. °1794-†1863]
Brussel, drukkerij van de Weduwe J.J. Vanderborght, 1837, 249 p.
- TUbeg B18121**
Kort verhaal van de instelling en den voortgang der Broederschaps van den H. Roozenkrans opgericht in de parochiale kerk van den H. Petrus te Turnhout.
Drukkery Van Splichal – Roosen, 1860. [45 p.]
- TUbeg B18122**
Kort verhaal van de instelling en den voortgang der Broederschaps van den H. Roozenkrans opgericht in de parochiale kerk van den H. Petrus te Turnhout.
Drukkery Van Splichal - Roosen, 1860.
- TUbeg B18123**
Méditations pouvant servir dans une retraite pour la profession religieuse suivies de quelques mots sur les douleurs de Marie.
Par Un Religieux de S.-Benoit. Paris
Tournai, H. Casterman; Editeur, 1861 (Imprimatur), (1869-), 29 p.
- TUbeg B18124**
De Heerlykheden van Maria. ‘Voor de eerste mael volledig in het Nederduytsch vertaeld en uytgegeven’. Alphonsus Maria de Liguori.
Vertaling: ‘Eenen Priester der vergadring des Allerheiligsten Verlossers’.
Mechelen P. Hanicq, drukker, 1841, 355 p.
- TUbeg B18125**
De Vlammen der Liefde voor Jesus. ‘Of proeven van de vurige liefde welke Jesus Christus ons bewezen heeft in het werk onzer verlossing’ Auteur: E.H. Pinart,
Brussel, boekhandelary van de Weduwe Vanderborght, 1842 (2 delen in 1 band), 276, 251 p
Eigendomsmerk: R. Dierckx (Romanus Josephus Dierckx onderpastoor vanaf 1858, °Turnhout 03.03.1830, †10.04.1905)- Pelagie Huts (?)
- TUbeg B18126**
De Navolging van Christus door Thomas a Kempis. vermeerderd met de gebeden der H. Mis, het Lof, Kruisweg, Rozenkrans en Litanie en Gebeden van het H. Hart van Jesus.
Turnhout Brepols en Dierckx zoon 1855, 340 p.
- TUbeg B18127**
Handboekje van teere godsvruchtigheid op geestelijk bloem-beddeke van de grooten H. Antonius van Padua, met Novene. I. Mathias Croonenborgh [Croonenborch],
Gedrukt te 's Bosch bij J.J. Arkesteyn, 1828, 141 p. (zie ook B1671)
Eigendomsmerk: J. De(n) Beer (1849) Begijntje (mogelijk Petronelle De Beer °Tilburg 03.08.1793, geprofest: 06.10. 1834, †30.11.1871).
- TUbeg B18128**
*Levensschets van het godvruchtige begijntje Joanna Dedemaecker gestorven te Aelst in 1631.*¹
Uitgegeven door J.F. Kieckens S.J.*,
Aalst, drukkerij Van Spitaels – Schuermans 1875.
‘De levensschets is getrokken uit het oud boekje van Franciscus van Schonenberg’¹.
Eigendomsmerk (?): ‘voor Mr. Pastoor’.
[In 1662 publiceerde Franciscus Van Schonenberg, kanunnik van de collegiale kerk van Sint Martinus te Aalst. ‘Het seldtsaem ende wonderbaer leven van Joanna Dedemaecker eertijds begijntje in 't Beggijnhof van Aelst. Mechelen 1662’. ‘Joanna was te Edingen geboren maar bracht hare jeugd door te Herdersem bij Aalst. Op den ouderdom van 17 jaren werd zij in 1617 begijntje op het, begijnhof dezer stad. Zij stierf aan de pest den 27^e Oktober 1631. Joanna muntte uit door de gestrengheid van haar leven en door hare boetplegingen’.²]
***Kieckens** (Jan Frans), ‘den 11 Mei 1841 geb. te Aalst, waar hij studeerde aan het Sint Joseph's college, trad den 25 Sept. 1860 in het gezelschap Jezu’.
Bronnen:

1. Boekbespreking: in de 'Denderbode' 22 augustus 1875 p.3. 'Op de burelen van deze krant kan het boek bekomen worden, kostprijs 60 centiemmen'. Digitaal krantenarchief. Stadsarchief Aalst.
2. L.J. M. Philippen, pr. *Begijnhoven en Spiritualiteit*. Ons Geestelijk erf Driemaandelijks Tijdschrift voor de studie der Nederlandsche vroomheid van-af de bekeering tot circa 1750. Deel III, 1929. Centrale Boekhandel Neerlandia Antwerpen, pp. 165 – 196.
Zie ook: Van Reyn G. *Interacties tussen kapucijnen en begijnen in de Vlaamse kapucijnerprovincie tijdens het Ancien Régime*. In: De Preter A., Gielis M., Lambrechts M. Over begijnen en begijnhof in context. Gelovige en verstandige vrouwen maken geschiedenis. Halewijn, Antwerpen, 2018, 97-98.

TUbeg B18129 convoluut

De innerlyke Ziel of Geestelyk geleid in de wegen der voorzienigheid. E.H. Baubrand, kloosterling van La Trappe;
Turnhout Glénisson & Van Genechten 1842. 242 p.
Bevat ook: *litanie van de Vyf Bloedige Wonden Ons - Here Jesu-Christi*. 'Litanie tot het H. Kruis getrokken uyt de Soto'[Getrokken uit de oude Vaders door P. Andreas de Soto].
Eigendomsmerk: Zuster. Van Eupen (grootjuffrouw zie B1803)

TUbeg B18130

De Kerstnacht, Dat is teedere Godsvruchtigheid tot het Kindeken Jesus. Overdenkingen H. Alphonsus Maria de Liguori
St. Nicolaus: drukkerij van A.-L. Rukart uitgever 1840, 240 p. (zie ook B18113)

TUbeg B18131

De Goede Wil. E.P. Jozef Schrijvers [Redemptorist].
Vertaald door E.P. L. Debast 3de uitgaaf. St.-Alfonsus drukkerij – boekhandel Esschen, 1925, 192 p.

TUbeg B18132

De oefening van de Volmaektheyd door Alphonsus de Rodriguez SJ priester. Bewerkt door: J.G. Huleu. 3de druk **Eerste** boekdeel. Mechelen P.J. Hanicq drukker 1826, 376 p. Zie ook B1871
Eigendomsmerk: Noviciaat boeknummer 77. Insluitsel Adriana Verhagen (°Teteringen 20.02. 1841, geprofest: 26.04. 1870, †27.04. 1894, longtering).

TUbeg B18133

Dienst van de Goede Week en van de Paesch-week. Smits F.W.
Vlaemsch – Latijn; vert. in het Nederduitsch volgens den 'Missael en den Brevier van Roomen', en de Psalmen overzien en verbeterd volgens de overzetting van F.W. Smits; met overdenkingen op de Evangelien van die twee weken, en met 'onderrigtingen op de mysteriën en ceremonien derzelfde'.
Vlaemsch – Latijn,
Mechelen P.- J. Hanicq, drukker, 1836, 514 p.
Eigendomsmerk: Voor de 'Coor'(koor)

TUbeg B18134

De Tarwe der Uitverkorenen of: Bereydingen en dankzeggingen voor en na de H. Communie.
Claudius Arvisenet. Naar 't Fransch door een R.K. Priester.
Brepols en Dierckx, Zoon.
1839 (1840?), 246 p. zie ook B1847.
Eigendomsmerk: Noviciaat

TUbeg B18135

Nieuwe Maend van Maria of Gevolgde lezingen over de mysteriën van de Allerheyligste Maegd en over de voornaemste waerheden, voor elken dag der maend Mey. E. Lud. Debussi.
Turnhout, Brepols en Dierickx zoon 1845, 504 p. (zie ook: B1891)
Eigendomsmerk: Noviciaat (?) boeknummer 62.

TUbeg B18136

Nieuwe practische Overwegingen voor alle dagen des jaars, over het leven onzes Heeren Jesus Christus. Bruno Vercruysse SJ
Tweede deel van 1 juli tot 31 december (zie ook B1867).
Brussel H. Goemaere, drukker, 1873, 626 p. Voor deel 1 zie: B1839, B1840, B18110.

TUbeg B18137 convoluut

1. *De Trooster der Godvreezende Zielen*. J.-H.-R. Prompsault auteur. In het Vlaamsch vertaald door P.-J. Gevaert. 1848, 205 p.
2. *Aen de Bedrukte Zielen Hoop en vertroosting*, Mgr. Crispi Girolamo.
Naar het Fransch door een priester van La Trappe.
St. Nicolaes drukkerij van J. Edom, 1850. 213 p.
- TUbeg B18138**
De maend van Maria aan de voet des kruises maend van geheel het jaer van geheel het leven, aen de boetvaardige ziel opgedragen.
Turnhout Glénisson en Van Genechten, uitgevers, 1847, 336 p.
Eigendomsmerk: Noviciaat boeknummer 49
- TUbeg B18139**
De navolging van Christus door Thomas à Kempis. Mechelen H. Dessain, drukker, (1831-) 1856 (?), 384 p.
- TUbeg B18140**
Le parfait modèle ou la vie de Berchmans. Benè omnia fecit. Il a bien fait toute choses.
Paris: Chez Méquignon fils aîné, Libraire, 1816, 314 p. (zie ook B1773 en B19123)
- TUbeg B18141**
De oefening van het Inwendig gebed voorgesteld aen de geloovigen. Vermeerderd met eene meditatie op iederen dag van de maend. A.M.D.G. [*Ad majorem Dei gloriam*. Tot meerdere eer van God]
Mechelen P.-J. Hanicq, drukker, 1828. 224 p.
Eigendomsmerk: Noviciaat
- TUbeg B18142**
Handboek der Inwendige Zielen. E.P. Grou SJ.
Gent Drukkerij H. Vander Schelden, 1887, 495 p. (zie ook B1844)
Eigendomsmerk: Maria Hermans (er worden in de lijst van de begijnen twee Marias vermeld maar deze zijn al in 1715 en 1736 overleden).
- TUbeg B18143**
Le Nouveau Secrétaire de Poche - Den Nieuwen Zak- Secretaris.
Turnhout P.J. Brepols, boekdrukker, 1820. [Français – Flamand]
- TUbeg B18144**
De oefening van de volmaektheyd. Alphonsus de Rodriguez SJ priester. Tweede boekdeel.
Mechelen P.-J. Hanicq, drukker, 1824, 488 p.
Eigendomsmerk: Noviciaat boeknummer nr. 39
- TUbeg B18145**
Geestelyke afzonderingen. Congregatie der zusters der Liefde van O.L.-Vrouw, moeder van barmhertigheid of Meditatie en Conferentie nopens de gewichtigste waerheden des geloofs.
Uitgegeven door E.H. P. Hofman.
Antwerpen drukkerij P.J. Van Aarsen, 1850, 318 p.
Eigendomsmerk: Noviciaat
- TUbeg B18146** convoluut
1. *Godvrugtige overdenkingen ten tyde van den Advent om een geestelyk Bethlehem of geboorte-plaets ...*. Brugge: Weduwe De Moor en Zoon, 1808. Tweede druk, 127 p.
2. *Jesus in het kribbeken, of Devote oefeninge om te eeren de menschwordinge van Jesus Christus*. Roza à S. Maria.
Derden druk, Brugge : Weduwe De Moor en Zoon, 1801, 24 p.
Eigendomsmerk: 'Dimphna Van Laer hoort dezen boek toe' (Mei 1842). (°Turnhout, 7 April, 1808, begijn, †8 juni 1871)
- TUbeg B18147**
Kort begryp van het Apostolyk leven, en wonderlyke daeden van de weêrdige dienaar Gods.
Franciscus de Hieronymo (priester en missionaris der sociëtyt Jesu) [Francesco De Geronimo (1642-1716)]
Turnhout Brepols P.J. Vijfde druk. (1809-) 95 p. 13 cm.
Zie ook OD 1192 (SA Turnhout) en B18156.

TUbeg B18148***De ongelukkige Eeuwigheid.***

Hieremias Drexelius SJ. [voor de eerste maal uit het latijn vert. en nauwkeurig overzien door J. Hillegeer, priester der zelfde sociëteit.

Gent- Drukkerij van J. en H. Vander Schelden, 1859. 175 p.

Eigendomsmerk: E. Raeymaeckers pastoor Begijnhof: 1899 – 1926

TUbeg B18149***Den godvruchtigen Leydsman aenwyzende den weg ten Hemel.***

Opnieuw overzien en verbeterd

Pater van de Orde der Predikheeren

Roerende feestdagen en approbatie: 1842

Turnhout Brepols & Dierckx zoon 1841, 504 p.

TUbeg B18150***Het leven der Heilige Maagd Maria, naar de beschouwingen van Anna Catharina Emmerich.***

Clemens Brentano [Redacteur]- s'Hertogenbosch drukkerij van Lutkie & Cranenburg, 1854.

36+467 p.

[Zalige Anna Catharina Emmerich: °Flamschen* (ook Flamske 08.09.1774 - †Dülmen 09.02.1824, een Duitse mystica] Voor meer informatie zie:

<https://www.hetkatholiekegeloof.nl/sub/zalige-anna-catharina-emmerich/>

*een boerengemeenschap in Coesfeld, Westfalen

TUbeg B18151***Theologia ad usum Seminarii Mechliniensis. Tractatus de Sacramento ordinis olim a***

professoribus seminarii Mechliniensis dictatus, et deinde sub nomine P. Dens typis editus ...,

P[ierre] Dens [°Boom 1690 – †Mechelen 1775]

Mechelen H. Dessain, drukker, 1868, 436 p.

Eigendomsmerk: ERN. Raeymaechers Pastoor (Begijnhof: 1899 – 1926)

TUbeg B18152***De Voortplanter van de Godvruchtigheid tot den H. Jozef en tot de Heilige Familie.***

‘Naar den E.P. Huguët, uit het fransch in het vlaamsch overgebracht door A. Geirnaert’. 12^{de}

jaargang, Sint -Nikolaas drukkerij CH. Strybol - Vercruyssen, [1874 -], 384 p. zie ook B18158 (34ste jaargang)

Eigendomsmerk: Z. Anna Bisaerts (Anna Maria °Turnhout 31.12 1873, geprofest: 22.04.

1903, †17.02.1935)

TUbeg B18153***Godvruchtige gepeyz en vurige Bewegingen op de byzonderste feestdagen van het jaer; en op de misterien van het lyden van onzen heer Jesus-Christus.*** [Voor en na de H. Communie].

Vertaald uyt het Fransch.

Mechelen P.J. Hanicq, 1831, 396 p.

TUbeg TUbeg***Manuale clericorum. complectens catechismum de tonsura, preces matutinas et vespertinas,***

preces ante et post missam, etc. ac meditationes pro exercitiis spiritualibus.

Mechelen H. Dessain, drukker 1889, 344 p.

Eigendomsmerk: Raeymakers [Joannes Gerardus pastoor begijnhof 1936 – 1948]

TUbeg B18155***Het gulden boekje van Maria's lijden overweging en vereering van de smarten der bedrukte***

Moeder behelzende hoofdzakelijk de zeven weeën overwogen in den geest van den H. Bonaventura.

Jamar C.H.T., 4de uitgaaf,

Gent, drukkerij H. Van der Schelden, 1880, 220 p.

TUbeg B18156***Kort begryp van het Apostolyk leven, en wonderlyke daeden van de weerdige dienaar Gods***

Pater Franciscus de Hieronymo, priester en missionaris der societyt Jesu. [Francesco De Geronimo (1642-1716)]

Turnhout Brepols P.J. Vijfde druk. (1809-), 95 p. Zie ook OD 1192 (SA Turnhout) en B18147.

TUbeg B18157 *De kunst om goud te maken.* E.P. Michel Boutauld. Uit het Frans vert. door E.P. Petrus Neijboer (Nijboer)

Maastricht St. Paulus - drukkerij, 1885, 29 p.

TUbeg B18158

De Voortplanter van de Godsvruchtigheid tot den H. Jozef en tot de Heilige Familie.

A-E. Geirnaert, 34ste jaargang.

Sint-Nikolaas, drukkerij van CH. Strybol-Vercruyssen, 1896. Zie ook B18152.

Eigendomsmerk: Straelen (?) au béguinage à Turnhout le 15 janvier 1899

TUbeg B18159

Les épisodes Miraculeux de Lourdes: suite et Tome deuxième de Notre Dame de Lourdes. Henri Lasserre. Paris Victor Palmé, 1883, 474 p.

TUbeg B18160

Dagelijksche gebeden van de Begijntjes. Nr. 2,

Turnhout Boekdrukkerij Splichal – Roosen.

Imprematur. Mechlinæ, 14 Julii 1879, P.C.C. Bogaerts, Vic.-Gen.

152 p. 13 cm. Zie ook B18171, B18182, B1946, B1947, B1948, B1949

Eigendomsmerk: Th. Verdonck Begg. [Theresia Verdonck: Geboren te Turnhout op 19.03.1860, geprotest op 21.02.1881, overleden op 21.10.1943. 'Zong vijftig jaar de gezangen der gewijde liturgie'. Zie ook Lofdicht [B TUbeg L25]

Bron: Van Gorp J. *Bidprentjes overleden juffrouwen begijnen en pastoors* van het Catharina begijnhof te Turnhout 2010. www.vriendenbegijnhof.be artikels 1.15.]

Uit: Vernieuwing der Beloften* pp. 124-125:

'Ik dank U bijzonderlijk, o mijn God, omdat Gij mij uit de wereld, hare ijdelheden en hare gevaren getrokken hebt; en omdat Gij mij in de Orde der H. Begga [sic] geplaatst hebt; om U in eenzaamheid te dienen, en mijne zaligheid te verzekeren.

Op deze dag dus, die mij den gelukkigen dag van mijne Professie herinnert, vernieuw ik nog eens de beloften die ik U alsdan gedaan heb.

Ik beloof U de gehoorzaamheid en de zuiverheid volgens onze Regel te onderhouden'.

*Uit de 'Statuten van het Begijnhof te Turnhout' (1930, B19108): 'Alle jaren, den 21ⁿ November, op den feestdag van O.L.-Vrouw-Presentatie, of, indien dit een Zaterdag is, den volgenden Zondag zullen de Begijntjes gezamenlijk de vernieuwing der geloften doen'.

TUbeg B18161

Leven en Geschiedenis der XIX H.H. Martelaars van Gorcum die voor het Katholijk geloof gedood zijn in het jaar 1572. Wilhelmus Estius, vertaald uit het Latijn door P.F. Paulinus Timmers.

Antwerpen drukkerij J.-B. Van Aarsen, 1867, 243 p. (zie ook B18188)

Noot: In 1572 werden in Gorinchem (Zuid-Holland) negentien geestelijken, die bekend zijn geworden als de Martelaren van Gorcum, opgepakt door de Watergeuzen, naar Den Briel (nu Brielle) gevoerd, gemarteld en vermoord (opgehangen). Hun lot vormde een tragisch dieptepunt van de wreedheden die beide partijen tijdens de Tachtigjarige Oorlog begingen.

In 1675 werden de Martelaren van Gorcum zalig verklaard (Paus Clemens X, paus vanaf 1670 tot 1676) en in 1867 volgde de heiligverklaring door Paus Pius IX (paus vanaf 1846 tot 1878, in 1854 : afkondiging van het dogma van de Onbevleete Ontvangenis).

<https://www.gorcumsmuseum.nl/tentoonstellingen/354-de-martelaren-van-gorcum>

TUbeg B18162

De deugd voor alle staten. J. Hillegeer SJ. Negende uitgaaf.

Gent drukkerij van J.H. Vander Schelden, 1869. 296 p.

Eerste deel : De ongeregelde driften

Tweede deel: De bekoringen

Derde deel: Grondige deugden

Vierde deel: Bronnen der grondige deugden

TUbeg B18163

De Kerstnacht. Dat is Teedere Godsvruchtigheid tot het Kindeken Jesus. Overdenkingen H.

Alphonsus de Liguori.

St Nicolaus drukkerij van A.-L. Rukart uitgever 1840 (zie ook: B18130)

Eigendomsmerk: Mertens 1841 (Cornelia °1801, geprotest: 4 juli 1831, †29.01.1874 of Cornelia °Turnhout 1775, geprotest 10.09.1810, †04.01.1850)

Noviciaat

TUbeg B18164

De pastoor van Ars, Maximus de Montrond. naar de tweede Fransche uitgaaf vertaald door eenen priester.

Gedrukt te Gent, Rousseau en zusters, 1861, 152 p.

Eigendomsmerk: C. Mertens (zie: B18163) naer mijn dood aen het convent **Noviciaat**.

TUbeg B18165 convoluut

1ste deel: *Sermoenen op de H. Communie en Sacrificie der Mis* .

2de deel: *Sermoenen van het heylig sacrificie der Mis*

Auteur: P.A. Michielsens.

Turnhout Boek- en steendrukkerij van P.-J. Brepols, 1833.

TUbeg B18166

Overwegingen op het H. Sacrament des Altaars. Mgr. de la Bouillerie. Vertaler: eenen Priester van het bisdom van Luik. [vertaald naar de 44e fransche uitgave en vermeerderd met vele gebeden, overwegingen en godvruchtige oefeningen]

Gent drukkerij H. Vander Schelden, 1884, 464 p.

Eigendomsmerk: gedachtenis van Zr. W.L. Van Der Marck aan Zr. B. Giesen Begg. 27 Maart

1892 (Wilhelmina, Ludovika Van Der Marck °Gemert 07.05. 1814 geprofest: 17.07.1854,

†12.10.1899. Bertha Rosina Giesen °Maashees 10.05.1868, geprofest 29.09.1885, †25.01.1947).

TUbeg B18167

De catholyk [katholijk, katholiek] *geleid door het gebed en de overweging*.

E.H. [Pierre-Joseph César] Buló,

Turnhout, Brepols en Dierckx, 1885, 700 p.

TUbeg B18168

Missae defunctorum Juxta Usus. Ecclesiae Romanae cum ordine et canone extensæ

Mechelen H. Dessain, 1883, 59 p. [Handboek voor een begrafenisdienst]

TUbeg B18169

Gebeden boekje, 1848

geen titelblad

Inhoud: morgen- en avondgebed, gebeden onder de 'H. Misse', biecht en communie oefeningen, gebeden om aflaten te verdienen.

Te Deum Laudamus, [zie ook: B TUbeg Hs 01] de Boet psalmen, litanie van alle heiligen.

Bevat foldertje: Bloemen van vertrouwen en Liefde ontleend aan het leven van Zuster Benigna

Consolata Ferrero [°Turin 06.08.1885] overleden in 1916 [Kloosterlinge der Visitatie Sinte-Maria te Como], en 'Akte van Ereboete'.

TUbeg B18170

Practisch Taalboekje. Bewerkt naar het Officieel programma der lagere scholen.

Senden G. (Bestuurder van Rijks Middelbare School te Turnhout)

Turnhout P.L. Nuyens, drukker uitgever. 7de druk, (1896-) (eerste druk uitgegeven in 1891).

Bij het samenstellen van dit werkje heeft de auteur met veel vrucht de Hollandse schoolliteratuur

- die hier ten lande zo moeilijk ingang vindt- geraadpleegd. Het boekje werd bij ministerieel

besluit van 27 mei 1896 op de lijst gebracht der aanbevolen schoolboeken voor het lager onderwijs.

TUbeg B18171

Dagelijksche Gebeden van de Begijntjes. Turnhout Boekbinderij Splichal-Roosen. Imprimatur

Mechelen 14.07.1879. (Zie ook B18160, B18182, B1946, B1947, B1948, B1949)

TUbeg B18172

Zie B18173

TUbeg B18173

De Naervolginge van Christus

Geschreven door **Thomas à Kempis**. Nieuwe overzettinge. Nauwkeurig overzien en van veële druk-fouten gecorrigeert. Den Vyfde Druk.

Te Turnhout by P.J. Brepols Boek-drukker [van 1800 tot 1835].

Approbatie: gegeven tot Gend April 1772 door G.F. De Grave boek-keurder en J.F. Diericx,

Lib. Cens. Reg.

Bevat:

Het leven van Thomas à Kempis blz. 5-14 [†25 jully 1471]

Korte onderwyzingen rakende het Allerheyligste blz. 15 - 24

Sacrificie der Misse

Gebeden om onder den dienst der heylige Messe te lezen blz. 24-52

De Navolginge van Christus. blz. 53-348

‘Byvoegsel behelzende Verscheyde, zoo algemeyne als bijzondere grond-regels en zedelessen’
blz. 349- 371.

Tafel blz.. 372 – 382

Eigendomsmerk: ‘deze boek hoor toe aen Zuster Angela Verachter, beggyn in de Fondatie’. In de lijst van de geprofeste begijnen wordt een Maria Angelina Verachten vermeld (geboren in Balen op 2/3 juni 1845, geprofest op 10 juli 1865 en overleden op 13 juni 1901).

TUbeg B18174

De Naervolginge van Christus.

Geschreven door **Thomas à Kempis**. Nieuwe overzettinge. Naukeurig overzien en van veele druk-fouten gecorrigeert. Den Vyfde Druk. Te Turnhout by P.J. Brepols Boek-drukker [van 1800 tot 1835] en Boek-verkooper.

Van blz. 1 tot 363: 4 boeken. Van blz. 364 tot 384: ‘Gebeden onder de Misse’

Approbatie: Antwerpen 18 februari 1728 A. Van Ertborn.

Eigendomsmerk: Noviciaat (convent)

TUbeg B18175

Volledig Betrachtings en Gebed-boek van Den Heyligen Alphonsus Maria de Liguori.

Voor de eerste maal vertaald en uytgegeven door de Vergadering der allerheyligsten Verlossers.

Gedrukt te Leuven by Van Linthout en Vanden zande 1839

710 blz. Bladwyzer: blz. 711 – 712. Imprimatur Mechelen 1839 J.B. Pauwels

Eigendomsmerk: Noviciaat

TUbeg B18176

Devotie tot het Godlyk Hert ons Heere Jesus – Christus.

Uyt het Italiaensch vertaald in het Nederduytsch.

Ondertitel: ‘Dat leëve het Hert van Jesus in het hert van alle, en dat het aenbeden worde als den oppersten Koning der herten’.

Den H. Franciscus Salesius. [van Sales]

Gedrukt: Te Turnhout by P.J. Brepols, Boek-dr]ukker [van 1800 tot 1835] en Boek-verkooper op de ‘groote Merkt’.

Goedkeuring: Antwerpen 27 April 1770 J.B.Fighe S.T. et J.U.L. Pastor Begg. L. Cens.

TUbeg B18177

Hemels Palm-Hof ofte Groot Getyde-boek, Beplant met Godvrugtige Oeffeningen

Van de Kerkelijke getyden, litanieën, gebeden ende meditatie. Meestendeel getrokken uyt de H. Schriftuer, en HH. Oud-Vaders.

Door den Eerw. P. Wilhelmus Nakatenus Priester der Societeit Jesu.

Den laesten Druk.

Men vind’se te Koop tot Turnhout by P.J. Brepols Boek-drukker en Boek-binder.(1800 – 1835)

Zwaar beschadigd, laatste bladzijde(n) zijn uitgescheurd. Zie: M1764

TUbeg B18178

Bezoeken voor alle de dagen des Maends van het Allerheyligste Sacrament des Altaers van d’ Allerheyligste Maegd Maria.

Alles zeer dienstig voor de Gebroeders en Gezusters van het Broederschap der Geduerige Aenbiddinge van het alderheyligste Sacrament des Altaers om over te brengen met aendagtigheyd de uren Aenbiddings.

‘Opgesteld door den doorlugtigen Heer Alphonsius Liguori, Bisschop van Sant’Agata dei Goti in ’t Ryk van Napels, en grooten Rector der Congregatie van den Zaeligmaeker (Redemptoristen). Vermeerderd met de gebeden onder de Misse’.

Zevensten druk. Vertaalt uit het Italiaans, 368 p.

Gedrukt: Tot Turnhout by P.J. Brepols, Boek-drukker [van 1800 tot 1835] en Boek-binder, 368 p.

Bevat: Herdelyken brief van Syne Em. Den Aerts-bisschop van Mechelen nopende de geduerige Aenbiddinge Joannes Henricus [van Frankenberg] 26 Augustus 1791.

Eigendomsmerk: vermelding: ‘Anna Elisabet jarou’(?)

TUbeg B18179

Aenleydinge tot het godvrugtig leven

Door den H. Franciscus de Sales, Bisschop van Geneven
Van nieuws overzien en verbeterd

[Uyt het Fransch overgezet in het Nederduytsch]

Tot Turnhout by P.J. Brepols, Boekdruckers [van 1800 tot 1835], 549 p.

Approbatie: Tot Lyons D. Robertus Bertelot, bisschop van Damasco, Vicarius van Lyons,
Stephanus Caerte Prior van 't Klooster van O.L.V. van Confort.

Bevat: Kort Begryp van het leven van den Heyligen Franciscus de Sales (blz; 8 -23)

Vanaf bladzijde 37-540 is de tekst (4 delen) van H. Franciscus de Sales.

Eigendomsmerk: 'Vergeet in uwe gebeden niet haer die altyd zijn zal uwe zuster in J.C.

Eugenia [Francisca Norbertina] Coomans, 1847'. Zij was afkomstig uit Westerlo, geprotest op 13 oktober 1840 (24 jaar) en werd uitgeschreven op 2 mei 1849. Lijst der boeken in de pastorie, pastoor Frickel.

TUbeg B18180

Handboekje van het Aertsgenootschap van de Gedurige aanbidding en van het Liefdewerk der Arme Kerken.

Eerw. Pater J.B. Boone SJ

Brussel J. Vanderheydt, Drukker en Uitgever Vlaemschen Steenweg 104. 1862, 198 p.

Approbatie: Pr. Coppens SJ, 4 sept. 1857

Goedkeuring (Imprimatur) J.B. Van Hemel vic.gen. Mechelen 5 sept. 1857

Tekst: blz. 3 – 186 gevolgd door Tabel der Hoofdstukken

TUbeg B18181

Den H. Aloysius de Gonzagua. Voorgesteld tot Spiegel van een Heylig Leven, door Overdenkingen, Gebeden, Oeffeningen der Godvruchtigheyt en voorbeelden.

Uyt het Italiaensch vertaald door eenen Priester der Societeit Jesu. Vyfde Druk

Te Mechelen by P.J. Hanicq, drukker van Z.H. den Prins Aertsbisschop, met goedkeuring. **1825**, 163 p.

[Gonzaga °1568 - †1591, feestdag 21 juni]

Bevat:

'Decreet van den Aflaat die verleend wordt aan die de zes Zondagen vieren ter ere van den H. Aloysius de Gonzagua (11 december 1739) Vollen Aflaat'.

Broederschap ter eere van den H. Aloysius de Gonzagua'

Zie ook B1843

TUbeg B18182

Dagelijksche gebeden van de Begijntjes. Nr. 2,

Turnhout Boekdrukkerij Splichal – Roosen. Imprematur. Mechlinæ, 14 Julii 1879 P.C.C.

Bogaerts, Vic.-Gen.

Zie ook B18160, B18171, B1946, B1947, B1948, B1949)

Noot: Fiche P111

TUbeg B18183

Délices des Ames Pieuses, Recueil de Prières sur différens sujets et particulièrement sur les sacrements de pénitence et d' Eucharistie. Onzième édition

Revue, corrigée, et considérablement augmentée. *Infunde amorem cordibus*

Tome Premier,

Paris Gaume Frères, Libraires Rue du Pot-de-Fer. 1843

De l'imprimerie de Beau, à Saint-Germain-en-Laye.

Approbation: Hyacinthe-Louis-De Quelin Archevêque de Paris. Vicaire-général Jalabert

Tekst start op blz. 11 tot 706. Table de Matières 707- 709.

TUbeg B18184

Délices des Ames Pieuses, Recueil de Prières sur différens sujets et particulièrement sur les sacrements de pénitence et d' Eucharistie. Tome second.

Tekst : 1 – 720 Table de matières : 721 - 724.

Zie verder B18183

Eigendomsmerk: Fiche P11. Vooraan staat een naam van een 'begijn' (onleesbaar)

TUbeg B18185

De wegwijzer van den Hemel

Door J. Hillegeer Priester van de Societeit Jesu

Ondertitel: Ten Hemel, mensch! Stier uwen wensch
 Gent Drukkery van J. en H. Vander Schelden, Onderstraat 26
 Goedkeuring *vidi Gandae, in festo Corporis Christi* 1858 J. Tollenaere, Can.L.C. 7 delen
 Tekst start op blz. 5 en eindigt op blz. 592.
 Inhoud van den wegwijzer van den Hemel: blz. 593 – 622.
 Achteraan is een lijst met de werken van Pater J. Hillegeer.
 Prijs gebrocheerd fr. 1,55
 Prijs gebonden in ... vollen band leer, fr. 1,85.

TUbeg B18186

Levens van de voórnaemste Heyligen en Roemweêrdige Persoonen der Nederlanden. Vierde deel behelzende de dry maenden October, November, December.
 Te Mechelen by P.J. Hanicq, drukker van Z.H. den Prins-Aertsbisshop.
 Met goedkeuring 1829
 Approbatio Mechliniæ hac 31 Martii 1827. Fongeur, Vic. Gen.
 Tekst start op blz 1 met de H. Bavo
 Aantal bladzijden 579 plus de Alphabetische bladwijzer van de levens der Heyligen en roemweêrdige personen bevat in de vier deelen van dit werk.

TUbeg B18187

Twee en veertig Kruisweg - Oefeningen of de ziel vereenigd met Jesus op den Kruisweg
 Met eene geestelijke associatie of Vereeniging van Godminnende Zielen,
 door E. [Egidius] Vogels Priester van de Vergadering des Allerh. Verlossers waarbij gevoegd zijn: zeven gebeden ter eere van de zeven Vreugden en zeven Droefheden van den H. Joseph. Met Kerkelijke goedkeuring.
 Te Amsterdam by B. Lenfring Haarlemmerdijk in dn Olijfborg 1859. 810 p.
Aanmerking: Decreet der Congr. Ind. van 22.01.1858
 ‘Om de Aflaten van den Kruisweg te verdienen, al de Statien achtereenvolgend en zonder tusschenpoozing moet afgaan’
Eigendomsmerk: Noviciaat

TUbeg B18188 Convoluut

1. *Le Trésor Caché ou Le Saint sacrifice de la Messe suivit du Petit Jardin de Dévotion.*
 Par le Bienheureux Léonard de Port-Maurice [minderbroeder, Italië °Imperia 1676 - † Rome 1751, Feestdag 26 november]
Il Tesoro Nascosto (le trésor caché) traduit par F.-I.-J. Labis chanoine honoraire de la cathédrale de Tournai.
 Deuxième Edition.
 Paris Librairie de P. Lethielleux Tournai Librairie H. Casterman
 H. Casterman Editeur 1859
 Imprimatur Tornaci 7 Maii 1858 A-P.-V. Descamps Vic.-Gen.
 Het boek start na pagina XII vanaf blz. 1 tot 240 gevolgd door ‘Table Le Trésor Caché blz 241 - 244.
 Print : Notre -Dame de Graçay protegez nous.
2. *Le livre de la Première Communion* (alleen Préface?)
 Contenant les Prières, instructions, exercices et avis pratiques. Par L’Abbé N.-J. Carpentier, directeur de l’ Ecole moyenne de St. Barthélémi, Liège. 2nd édition
 Paris Librairie de P. Lethielleux Tournai Librairie H. Casterman
 H. Casterman Editeur 1862
Noot: De volledige tekst is aanwezig in het gedigitaliseerde exemplaar uit ‘Bibliothèque jésuite des Fontaines Chantilly’. Digitized, Apr 27, 2011’
https://books.google.be/books/about/Le_livre_de_la_première_Communion_contenant.htm?id=85_DXnrsn4kC&redir_esc=y
3. *Manuel de Prières pour le soulagement des Âmes du Purgatoire*
 Par le R.P.B. Quéloz [C.S.S.R.] Paris Tournai 1861
 211 p. +Table gevolgd door: muzieknotatie ‘Prose A Marie pour les Défunts’
4. *Ouvrages Nouveaux Advent Noël* (8 blz.)
5. *Mois des Ames du Purgatoire* (80 blz).
6. *L’Indulgence de la Portioncule* [de Portiuncula-aflaat*]

Abrégé de la Dissertation du P. [Luc] Wading sur le pardon de S. François
Paris Leipzig

H. Casterman Tournai 1867

Permis d'Imprimer P.M Joseph évêque du Puy Tournaci 24 julii 1850 A. P-V Descamp.
31 blz.

*De **Portiuncula-aflaat** is een volle aflaat die op 2 augustus verdiend kan worden door een parochiekerk of een franciscaans godshuis te bezoeken.

<https://www.kro.nl/katholiek/abc/portiuncula-aflaat>.

De Portiunculakapel (Mariakapel) heeft een belangrijke rol gespeeld in de geschiedenis van de franciscanen-minderbroeders. Volgens de overlevering werd de kapel destijds door de heilige Franciscus zelf hersteld. Hij overleed er op 3 oktober 1226. Het is ook de plaats waar de orde van de minderbroeders werd gesticht. In de loop van de 16de en 17de eeuw werd omheen de Portiunculakapel een indrukwekkende barokke basiliek gebouwd, opgedragen aan Onze-Lieve-Vrouw-ter-Engelen. <https://www.kerknet.be/kerknet-redactie/nieuws/paus-herdenkt-assisi-aflaat-van-portiuncula>

7. ***Nouveaux Offices du Sacré cœur de Jésus***

Avis à ceux qui désirent reprendre efficacement la dévotion au Sacré - Cœur de Jésus. Un Père de la Compagnie de Jésus.

Propriété Namur 4 janvier 1862.

8. ***Affections d'une Âme***. Imprimatur Mechelen J.B. Lauwers 23 Sept. 1870

9. ***Handboekje van het Derde Orden van onzen Seraphiensch Vader Franciscus***

Uitgever: Vanryckegem-Lepère Boekdrukker Gent, 4de Uitgave, 1854 114 blz.

Zie ook B1850

10. ***Betekenis van de Koord van den Seraphiensch Vader Franciscus*** door P.H.M. (8 blz.)

11. ***Litanie tot Onze Lieve Vrouw van het H. Hart van Jezus***

12. ***Devotie tot het Heilig Hart van Jezus Genootschap der Eerewacht***

13. ***Litanies en l' honneur de Notre-Dame de Montaigu*** (8 blz.)

14. ***L' Esprit du bon Père*** [Joseph] Varin Janvier 1850

15. ***Prière pour L'Eglise et pour le Pape***

Litanies de Notre -Sainte Mère Colette

16. ***Mijne geestelyke provisie*** (4blz.) 10.02.1875

17. ***De Tien Deugden van de Allerheiligste Maegd Marie***

Sint-Truiden Boekh. Van West-Pluymen

18. ***Rymschrift by Forme van gebed tot de Allerheyligste en onbevleete Moeder-Maegd Maria***

onder de titel van Toevlucht der zondaren.

Litanie van de negentien gelukzalige martelaren van Gorkum [Gorcum]. Imprim Datum Leidii 17.01.1867 (zie ook B18161)

TUbeg B18189

Nouveau Manuel des Fleurs

ou Guide Pratique et complet contenant des instructions détaillées pour faire toute espèce de fleurs en étoffe, en papier, en laine, en or et en argent, en chenille, en perles, en rubans, en cire et en cuire. Illustré de nombreuses gravures.

Représentant des fleurs de tout genre, des détails explicatifs pour leur confection et terminé par la langue des fleurs et des couleurs

par Mlle Agnès Verboom

Paris Adolphe Goubaud & Fils, Bruxelles – Typ Bruylant – Christophe & Cie

Rue Richelieu 91

Rue Blaes 33

Geen datum [19de eeuw]

Op internet [<https://www.todocoleccion.net/buscador?from=top&bu=Verboom>] is hetzelfde boek met als datum 1860 vermeld (prijs €50).

Genre: Handwerken.

Aantal bladzijden: 391 (bedrukt) waarvan 356 tekst, vanaf pagina 359 'langage des Fleurs'.

Daarna volgen:

p. 380 Fleurs réunies

p. 381 Langage des couleurs

p. 383 Couleurs seules

p. 384 Couleurs réunies

p. 387 Table des matières

Dit handboek bevat uitleg om bloemen te maken met schelpen, visschubben, pluimen, haren,

Mogelijk gebruikten de begijnen van het Turnhoutse begijnhof dit boek bij het maken van de 'bloemstukken' die in het Begijnhofmuseum te bewonderen zijn.

Het boek en verschillende hulpmiddelen die gebruikt werden liggen op dit ogenblik tentoon in een vitrinekastje in de Pastoor Mermanskamer.

TUbeg B18190

Missa Quarta (a)

Ad duas voces æquales

Organo vel harmonio comitante

Composita a Michaelē **Haller** Opus 8a Editio nona

MDCCCIC (1899)

Ratisbonæ [Regensburg], Romæ et Neo-Eboraci [New York]

Sumptibus Frederici Pustet [verlag von Friedrich Pustet in Regensburg]

8 Sedis Apostolocæ typographi

Stichu Druckv. Oscar Brandsletter, vorm. F.W. Garbrecht, Leipzig

Deze mis kan door sopraan en alt of tenor en bas gezongen worden. Begeleiding door orgel of harmonium.

Inhoud:

Kyrie/ Gloria/ Credo/ Sanctus/ Benedictus/ Agnus Dei

Aantal bladzijden (bedrukte): 19.

Zie ook B TUbeg Dr 44

Eigendomsmerk: Partituren uit de muziekcollectie die tot einde 2019 op het oksaal van de H. Kruiskerk, Begijnhof Turnhout bewaard werden.

II.5. Boeken begijnhof 20ste eeuw

TUbeg B1901

De Heilige evangeliën en de Handelingen der Apostelen.

‘Nieuwe Nederlandsche vertaling’.

Uitgegeven door de apologetische vereniging ‘Petrus Canisius’. Verkrijgbaar te Amsterdam bij het R.K. Propaganda-Genootschap.

Derde druk, 1915, 447 p.

Stoomdrukkerij C.N. Teulings 's Hertogenbosch (zie ook B19144)

TUbeg B1902

Heiligheid en Goede Wil. P. Martial Lekeux, O.F.M. [kloosternaam van Édouard Lekeux, °1884 – †1962, Franciscan – Artilleriecommandant]. Uit het Fransch vertaald door P. Vitus Leemans O.F.M., Mechelen S. Franciscus Drukkerij, 1936, 153 p.

[Zijn beroemdste boek: ‘Mes cloîtres dans la tempête’ (1922) werd in 2013 opnieuw uitgegeven met als titel: ‘Mijn kloosters in de branding gevolgd door: De bestorming van Tervaele’, auteurs: Edouard Lekeux, Mark Eyskens, uitgeverij De Schorre, Brussel]

TUbeg B1903

Missel des Fidèles et office divin contenant les Vêpres et Complies, les Matines et Laudes

Société de S. Jean l’Evangéliste. Tout en Latin et en Français

Deslée & Cie, Editeurs Pontificaux, Paris, 1927, 2143 + 56 p.

Bijlagen: Offices Propres aux Diocèses Belges, gedrukt in 1928 en 1929.

Eigendomsmerk: M. Bavelaar (In de 18de eeuw waren er twee begijnen genaamd Bavelaars, in de 20ste eeuw komt deze naam niet voor).

TUbeg B1904

Handleiding voor Kloosterzusters. door J.V. Schyvens. Aalmoezenier van ’t Gasthuis te Turnhout en bestuurder van het kinder- preventorium te Ravels, 6de duizendtal, 478 p.

Drukkerij Veritas, St.- Amandsberg (Gent), 1932 (er zijn van dit boek 5 exemplaren aanwezig).

Uitgegeven in 1932: B1904, B1905, B19139, B19140 en uitgegeven in 1944: B1938).

TUbeg B1905

Handleiding voor Kloosterzusters. door J.V. Schyvens. Aalmoezenier van ’t Gasthuis te Turnhout en bestuurder van het kinder- preventorium te Ravels, 6de duizendtal

Drukkerij Veritas, St.- Amandsberg (Gent), 1932

TUbeg B1906

Audi Filia – Overwegingen voor Kloosterzusters III. J.V. Schyvens – schrijver van de ‘Handleiding voor Kloosterzusters. NV Brepols, Turnhout, 1946

(In de collectie zijn volgende boeken aanwezig: deel 1: B19126; deel 2: B19117, B19127; deel 3: B1906, B1907, B19141).

TUbeg B1907

Audi Filia – Overwegingen voor Kloosterzusters III. J.V. Schyvens – schrijver van de ‘Handleiding voor Kloosterzusters. NV Brepols, Turnhout, 1946

TUbeg B1908

Hoe leer ik goed bidden? Handleiding om dagelijkse gebeden en godsdienstige oefeningen goed te verrichten. Naar ’t Hoogduitsch van den hoogerwaarde Pater Wilhelm Gier, Generaal-overste der congregatie van ’t Goddelijkwoord van Steyl

5de druk, Goede Pers Averbode, 1940, 386 p. (zie ook B19106)

TUbeg B1909

Latijnsch - Nederlandsch Mis- en Vesperboek bewerkt naar de jongste pauselijke decreten : bevattende al de Missen en gebeden van het Romeinsch missaal

N.V. Brepols, Pauselijke uitgevers, 1933, xvi, 2068 p., 14 p.

TUbeg B1910

Missel de l’assemblée pour la semaine : Textes complets et durables pour la messe, les célébrations de la Parole et la liturgie des défunts. Relié - 1975. de Monastère Saint-André de Clerlande (Auteur), Abbaye Sainte-Marie-Madeleine-d ‘Hautecombe (Auteur), Abbaye Saint-Maurice-et-Saint-Maur (Auteur).

Brepols N.V. Turnhout. 1975. 2300 p.

TUbeg B1911

Thomas à Kempis [ca. 1380-1471, auteur]. *De Navolging van Christus*. Uit het Latijn vertaald. Oefeningen en gebeden na ieder hoofdstuk

- Naar het oorspronkelijk Fransch van den E.P. [Jérôme] de Gonnelieu SJ. [1640 -1715, vertaler Latijn Frans] Vermeerderd met de gewone gebeden van den waren Christen.
Brepols N.V. Turnhout, 1930;

Eigendomsmerk: Begijnhof 72 (dit is het Groothuis waar toen grootjuffrouw Adriana van Miert (†1933) woonde).

TUbeg B1912

De Navolging van Christus. Thomas à Kempis. Uit het Latijn vertaald.

Oefeningen en gebeden na ieder hoofdstuk. Naar het oorspronkelijk Fransch van den E.P. de Gonnelieu SJ. Vermeerderd met de gewone gebeden van den waren Christen.

Brepols N.V. Turnhout, 1926.

Opdracht gedenkenis Caers, 1931

TUbeg B1913.

Inleiding tot het godvruchtig [devote] leven door H. Franciscus van Sales.

Volledige uitgave naar het Frans bewerkt door P. De Wolf Pr.

Brepols NV, 1922, 437 p.

Noten:

In 1609 verschijnt de 'Introduction à la vie dévote' Boek van Franciscus van Sales

Inleiding tot het devote leven is een van de meest gelezen religieuze boeken van de moderne tijd, samen met 'De navolging van Christus' van Thomas a Kempis en de 'Geestelijke Oefeningen' van Ignatius van Loyola'. Het is een begeleidingsboek voor godzoekers.

'Internationaal gezien is het boek vooral bekend onder de naam van de hoofdpersoon: Philothea.

Over de naam van zijn hoofdpersoon en lezer schrijft Franciscus van Sales in het voorwoord: "Ik noem de lezer Philothea, dat wil zeggen de God liefhebbende of op God verliefde ziel". De bewerking door Willem Spann osfs van *De inleiding tot het devote leven* van Franciscus van Sales, onder de titel: 'Op weg naar een evenwichtig leven' is online te lezen: [De volledige tekst is online te lezen of kunt u downloaden als bestand']

Literatuur

-Franciscus van Sales:

['Inleiding tot het godvruchtige leven' door Franciscus van Sales. \(osfs.nl\)](https://osfs.nl/)

-Sim D'Hertefelt,, Kerknet 23.01.2022.

TUbeg B1914

Inleiding tot het godvruchtig leven door H. Franciscus van Sales

Volledige uitgave naar het Fransch bewerkt door P. De Wolf Pr.

Brepols NV, 1925

TUbeg B1915

Missel Vespéral Romain extrait du Missel Quotidien & Vespéral

Abbaye de St. André- Zevenkerken, Lophem-lez-Bruges, Bruges:

Desclée De Brouwer & Cie, [1935-], Omvang: 1736 p., 144 p.

Bijlage: Overwegingen voor het Allerheiligste. 1 Reg.3.9: Loquerre Domine

TUbeg B1916

Volksmisboek en Vesperale. Bevattende al de Missen en gebeden van het Romeinse Missaal.

Bewerkt door de benedictijnen der Abdij Affligem. Tekeningen van Jos Speybrouck

Derde uitgave, 1927. Hekelgem Abdij Afligem

Bijlage van Zr. Temmerman [Anna Maria Coleta Temmerman: °Turnhout 27.02.1896 dochter van Joannes Baptista en van Maria Elisabeth Geerts. Gefroest: 12.06.1918 - gouden jubileum beginn en kosteres: 21.05.1967. †14.04.1977, volgens het 'Bevolkingsregister' woonde zij van 1947 tot 1961 in de infirmerie (huisnummer 67). Daarna woonde ze in het Sint-Jansconvent, Begijnhof 56].

Bidprentje V.C. Van Ostade overleden 21 maart 1940. 'Bidprent' tot 13 april 1951: 10 H Missen , 15 rozenhoedjes, 5 kruiswegen, 5 communies, 5 uren aanbidding.

TUbeg B1917

Volksmisboek en Vesperale. Bevattende al de Missen en gebeden van het Romeinse Missaal.

Bewerkt door de benedictijnen der Abdij Affligem. Tekeningen van Jos Speybrouck. Derde uitgave, 1927. (zie B1916)

TUbeg B1918

Manuel du Chrétien. Les psaumes, le Nouveau Testament. L'imitation de Notre Seigneur. Jésus-Christ. L'Ordinaire de la Messe - des Vêpres et des Complies
Tours, Edité par Maison Alfred Mame et Fils, 1918, 1136 p.

TUbeg B1919

Waakt en bidt! Communie- en Gebedenboek. C. Coopman SJ.
Brepols Turnhout, na 1905, 512 p.
Eigendomsmerk: Anne Vaes, Hertevelden 23, Arendonk

TUbeg B1920

Méditations sur l'Évangile par [Jacques - Bénigne] Bossuet. Tome premier. Les Maîtres de la spiritualité. [Jacques-Bénigne Bossuet, prédicateur et écrivain français, né à Dijon le 27.09.1627 †Paris 12.04.1704].
FIDES Montréal, 1948. [Postuum gepubliceerd in 1731]
Digitale versie :
https://archive.org/stream/bub_gb_opPQTL1InIwC/bub_gb_opPQTL1InIwC_djvu.txt

TUbeg B1921

Méditations sur l'Évangile par Bossuet. Tome seconde. Les Maîtres de la spiritualité
FIDES Montréal, 1950.

TUbeg B1922

De kleine getijden der Allerheiligste Maagd Maria
Gevolgd van enige godvruchtige oefeningen en de getijden der overlevenden.
P. Fr. Albertus a Puero Jesu, O.C.D.
Derde druk (vertaling Van Beelen: uitgave Beyaert, Brugge)
Mechelen, drukker H. Dessain, 1935

TUbeg B1923

Vlaamsche Hosanna, De Engelen van het Tabernakel, nieuwe uitgave van 1934 (750ste duizendtal)
uitgever: Huis O.-L.-Vrouw van de arbeid te Fayt Manage [Henegouwen]
Brugge : Desclée De Brouwer en Cie, 1934, 283 p.

TUbeg B1924

Getijden van de H. Maagd Maria
vertaald door de E.P. Arnoldus ab Ischa, met de getijden der overledenen . Nieuwe uitgaaf verrijkt met het hemelsche bloemhof, beplant met godvruchtige gebeden, oefeningen en litanieën.
Mechelen H.Dessain, drukker, 1907, 367 + 91 p.

TUbeg B1925

Getijden van de H. Maagd Maria
vertaald door de E.P. Arnoldus ab Ischa, met de getijden der overledenen . Nieuwe uitgaaf verrijkt met het hemelsche bloemhof, beplant met godvruchtige gebeden, oefeningen en litanieën.
Mechelen H. Dessain, drukker, 1931, 495 p.

TUbeg B1926

Getijden van de H. Maagd Maria
vertaald door de E.P. Arnoldus ab Ischa, met de getijden der overledenen . nieuwe uitgaaf verrijkt met het hemelsche bloemhof, beplant met godvruchtige gebeden, oefeningen en litanieën.
Mechelen H. Dessain, drukker, 1931. Zie ook B1924, B1925, B1996, B19178

TUbeg B1927

Het schoonste der boeken. Het Kruisbeeld. Aan allen zijne lessen gevende door den opsteller der "Vurige Communiën".
Boekdruckers H. en L. Castermans, Doornik, Imprimatur 1906, 427 p.
(vertaald uit het Frans door P. Jozef R. K., pr.)

TUbeg B1928

De heilzame Godsvrucht tot Onze Lieve Vrouw van altijddurende bijstand.
door: E.P. J.B. Bouckaert, Redemptorist, 26ste duizend,
Brugge Druk. Camiel Houdmont-Cortevriendt, 1911, 167 p.

TUbeg B1929

Gedachten van Zuster Theresia van het kind Jesus en van het H. Aanschijn. [Thérèse de Lisieux]

Inleidend woord: Th. Bensdorp. Tweede vermeerderde en verbeterde druk.

N.V. De R.K. Boekcentrale, Amsterdam, 1916, 276 p.

[de Kleine Teresia, Heilige, Ongeschoeide Karmelietes (°1873- †1897), in de wereld: Thérèse Martin. Heilige Theresia van het Kind Jezus te Lisieux, werd in 1997 uitgeroepen tot kerklerares]

Opdracht: Ter gedachtenis van mijn lieve tante Maria, 16 Augustus 1920. Jo Verhey, Gondschestraat 98a, Rotterdam 2 m b.

TUbeg B1930

Klein Officie van de H Maagd Maria. Voor kloosterlingen

Vertaald en verklaard door Th. Stallaert C.ss.R.

Officie van de overledenen

Centrale drukkerij N.V. Nijmegen, 1940, 160 + 144 p.

TUbeg B1931

Rabboni!

Eenvoudige overwegingen door eene Kloosterlinge der Retraite van het H. Hart.

Eerste en tweede afdelingen.

De komst en geboorte van den Meester, van den Eersten Zondag van den Advent tot O.L.V.

Lichtmis. 6de uitgave – 17de duizendtal.

St. Augustinus drukkerij, Desclée De Brouwer & Co. Brugge, 1923

TUbeg B1932

Eenvoudige overwegingen door eene Kloosterlinge der Retraite van het H. Hart.

Derde en vierde afdelingen. Het lijden van den Meester, van Septuagesima tot Zaterdag in de Goede Week. 6de uitgave – 17de duizendtal. St. Augustinus drukkerij, Desclée De Brouwer & Co. Brugge, 1923 .

TUbeg B1933

Eenvoudige overwegingen door eene Kloosterlinge der Retraite van het H. Hart.

Vijfde en zesde afdelingen - De Verrezen Meester. Van Paschen tot den 3de Zondag na Pinksteren.

6de uitgave – 17de duizendtal. St. Augustinus drukkerij, Desclée De Brouwer & Co. Brugge, 1923.

TUbeg B1934

Eenvoudige overwegingen door eene Kloosterlinge der Retraite van het H. Hart. Zevende en

achtste afdelingen. Het Openbaar leven van den Meester. Van den 3de tot den 15de Zondag na Pinksteren. 6de uitgave – 17de duizendtal. St. Augustinus drukkerij, Desclée De Brouwer & Co. Brugge, 1923.

TUbeg B1935

Eenvoudige overwegingen door eene Kloosterlinge der Retraite van het H. Hart.

Negende en tiende afdelingen. Het Openbaar leven en de laatste dagen van den Meester.

Van den 15den tot den laatste zondag na Pinksteren.

6de uitgave – 17de duizendtal. St. Augustinus drukkerij, Desclée De Brouwer & Co. Brugge, 1923.

TUbeg B1936

Onder Gods Oog, 'Geestelijk Notaboekje en Genadesprankels

Priester Edward J.M. **Poppe**. Uitgave van de 'Stem van Moerzeke', 1952, 70 p. (zie ook: B1942, B19142). Edward Poppe [°Temse, 18 december 1890, †Moerzeke, 10 juni 1924, zalig verklaard: 3 oktober 1999, gedenkdag: 10 juni]

Prent: gouden priesterjubiläum Werenfried van Straaten (1940-1990)

TUbeg B1937

Bezoeken bij Jesus Christus in het Allerheiligste Sacrament en aan de Allerheiligste Maagd Maria

door den H. Alphonsus de Liguori, Kerkleraar en Stichter van de Congregatie der Allerheiligste Verlossers (redemptoristen). Nieuwe vertaling zorgvuldig naar het Italiaans bewerkt door een Redemptorist.

Drukkerij J. Van Lantschoot-Moens, Dendermonde, 1922, 290 p.

TUbeg B1938

Handleiding voor Kloosterzusters. door J.V. Schyvens. Aalmoezenier van 't Gasthuis te Turnhout en bestuurder van het kinder-preventorium te Ravels, 9de duizendtal. Derde verbeterde druk. N.V.

Brepols Turnhout, 1944. Er zijn van dit boek 5 exemplaren aanwezig. Uitgegeven in 1932: B1904, B1905, B19139, B19140 en uitgegeven in 1944: B1938

Eigendomsmerk: Met opdracht aan E.H. Frickel 8.12.1946 door de auteur. [Emmanuel, Joannes, Henricus Frickel was onderpastoor van 1942 tot 1948 en van 1948 tot 1980 pastoor].

TUbeg B1939

Het leven van Onzen Heer Jesus Christus volgens de vier evangeliën met - Uitleggingen en Overwegingen - naar de Schrift- en Godegeleerden. Alfons Van Linden, c.ss.r., Redemptoristenklooster, Roeselare.

Boekdrukkerij M. Van Haver, St. Niklaas. Imprimatur Gent 19.11.1938.

Eigendomsmerk: Z. E. Van Eupen (grootjuffrouw van 28.03.1933 tot 07.03.1953)

TUbeg B1940

Onderrichtingen door Zijne Hoogwaardige Monseigneur Josephus Ernestus Van Roey

Aartsbisschop van Mechelen. Medegedeeld aan de kloostergemeenschappen van broeders en zusters in het Aartsbisdom Mechelen gevestigd.

H. Dessain drukker, Mechelen, 1926, 107 p. Zie ook B19108

Eigendomsmerk: naam op kaft: M^{ll} Storme (Maria Elodia °Lichtervelde 27.02.1880, geprofest 18.02.1919, †22 Juni 1944, zij was de laatste begijn-organiste).

TUbeg B1941

Onderrichtingen door Zijne Hoogwaardige Monseigneur Josephus Ernestus Van Roey

Aartsbisschop van Mechelen. Medegedeeld aan de kloostergemeenschappen van broeders en zusters in het Aartsbisdom Mechelen gevestigd.

H. Dessain drukker, Mechelen, 1926. Zie ook B19108

Eigendomsmerk: E. Van Eupen (grootjuffrouw zie B1803)

TUbeg B1942

Een Apostel, E.H. Dr. Edw.-Joannes-Maria Poppe 1890 – 1924.

Dom Bruno Van Havere O.S.B.

Uitgeverij: Abdij Dendermonde, 1925, 185 p. (zie ook: B1936, B19143)

TUbeg B1943

Gerardus Majella: Leekebroeder der Congregatie van den Allerheiligsten Verlosser.

Jozef Boon C.S.S.R. Zesde druk, 14de tot 19de duizendtal

Drukkerij- Uitgeverij Lannoo, Tielt, 1944.

[Majella werd in 1726 in Muro Lucano (nabij Napels) geboren. In 1749 meldde hij zich bij de redemptoristen als lekebroeder. Overleed in 1755 in Caposele in Zuid-Italië. Wordt de wonderdoener der 18de eeuw genoemd]

TUbeg B1944

Zonder titelblad en blz. 11 –lxviii ontbreken. Bevat: deel van Officium B. Maria post Navitatum en Officium Defunctorum.

TUbeg B1945

La Bienheureuse Thérèse de l'Enfant- Jésus. Histoire d'une Âme. Ecrite par Elle-Même (1873-1897). Bar-le-Duc (Meuse) Imprimerie Saint Paul, France. Permis d'imprimer Bayeux 15 mars 1923, XXVI, 601 p.

TUbeg B1946

Dagelijksche gebeden van de Begijntjes (kaft genomen van: Het Nieuwe Testament) Turnhout, Boekdrukkerij Splichal- Roosen; Nr. 2 . Imprimatur Mechelen 14.07.1879 Zie ook B18160, B18171, B18182, B1946, B1947, B1948, B1949

Eigendomsmerk: Zuster Paulina Nuyts (15 april 1918). (Paulina Cath. °Tielen 27.02.1869, geprofest 25.06.1918, †31.01.1933).

TUbeg B1947

Dagelijksche gebeden van de Begijntjes. Turnhout, Boekdrukkerij Splichal- Roosen; Nr. 2

TUbeg B1948

Dagelijksche gebeden van de Begijntjes. Turnhout, Boekdrukkerij Splichal- Roosen; Nr. 2

TUbeg B1949

Dagelijksche gebeden van de Begijntjes. Turnhout, Boekdrukkerij Splichal- Roosen; Nr. 2

TUbeg B1950

Zondags misboek bevattende de volledige Missen van de zondagen en de feestdagen, de gewone gezangen van de Mis, benevens een keur van liturgische gebeden en oefeningen. Herzien door pastoor C. Floor.

N.V. Brepols Pauselijke uitgevers , Turnhout, 1953, 545+32 p

TUbeg B1951

Magnificat: Keur van gebeden en godvruchtige oefeningen. Nieuwe uitgaaf . Imprimatur: 1936; N.V. Brepols, 380 p. 12 cm.

TUbeg B1952

Innerlijk leven: Overwegingen voor alle dagen van het jaar. W. Grossouw
Uitgeverij het Spectrum, Utrecht, Antwerpen, 13de druk, 1951, 800 p.

TUbeg B1953

Klein Officie van de H. Maagd Maria. Voor de drij tijden des jaars volgens den Roomschen Brevier. Mechelen, D. Dessain, 1902. Imprimatur 1901, 320 p. (zie ook: B18117 en B18119)
Eigendomsmerk: Zuster Th. Verdonck, Beggiyntjen. (Theresia °Turnhout 19.03.1860, geprofest 21.02.1881, †21.10.1943, zie ook Lofdicht [B TUbeg L25]).

TUbeg B1954

Mijn Genadenschat of Dicht bij Jesus' Heilig Hart
uitgebreide verzameling van gebeden en godsvruchtige oefeningen te behoeve van ons Roomsche Katholieke Volk (1923).
H. Proost & Cie, Turnhout, 508 p. 13 cm.

TUbeg B1955

De Weg ten Hemel. Gebedenboek voor Roomsche-Katholieken. Herzien door P. De Wolf, Pr. (1931).Brepols NV Turnhout, 380 p.
Eigendomsmerk: Jozefien Luyts, Hertevelde 69 Arendonk.

TUbeg B1956

Liefde – ontboezemingen op de Smarten en de Onderwijzingen van het Hart van Jezus gedurende Diens bitter lijden naar de openbaringen van Onzen Heer aan de Gelukzalige Margareta - Maria (heilig verklaard den 13 Mei 1920).
Imprimerie et Lithographie Georges Chevalier Court – St.- Étienne, 1926, 132 p.

TUbeg B1957

De Navolging van Christus. Thomas à Kempis. Naar het oorspronkelijk handschrift uit het Latijn vertaald door R. Bouman SJ, tweede druk. Maatschappij Sint-Augustinus.
Desclée De Brouwer en Co. Brugge- Brussel, 1906, 320, 56 p.
Bijgevoegde tekst: *Goede Jesus schenk uw dierbare bruid begijntje Jubilaris Giesen vele heilvolle jaren.* Turnhout 29 September (1935: jubileum 50 jaar geprofest). [°Maashees (Noord Brabant) 10.05.1868, geprofest 29.09.1885, †25.01.1947. Zij had een school waar ze tot 1912 ondermeer Franse les gaf. Zij woonde vanaf 1931 - 1947 in de infirmerie waar ze eveneens Franse les gaf].

TUbeg B1958

Handboek der kinderen van Marie of Gebedenboek voor de vrouwenpersonen die, in hare oefeningen van godsvrucht bijzonderlijk Marie tot voorbeeld en patrones neme., 36ste uitgaaf.
Voorwoord J.B. Van Hemel Vic; Gen. 1 mei 1862.
Turnhout Brepols & Dierckx zoon, 1911 (kalender) XVI 880 p.

TUbeg B1959 ODDO 10

Onderrigtingen Meditatie en gebeden om den Kruisweg met devotie te voltrekken ... opgeregt in de kerk van het **begijnhof te Turnhout**. Verkrijgbaar bij de Koster[e]sse van het begijnhof. 24 p.
ODDO 10: met handgeschreven opdracht/chronogram: 1893

TUbeg B1960

Kruimels van 's Meesters Disch. door Dr. Jos Keulers Prof. van het Groot - Seminarie te Roermond. Derde vermeerderde druk.
J.J. Romen en Zonen,Roermond, 1931.

TUbeg B1961

Psalterke, 105 Geestelijke liederen voor kerk, school en huisgezin [met begeleiding van orgel of harmonium] door [priester] Adrianus Petrus Hamers.
Boekhandel W. Bergmans, Tilburg, 1922, 126 p. Prijs per exemplaar 50 cents. [1ste druk in 1910, van de druk in 1922 zouden er 145.000 verkocht zijn]. 25 van de 105 liederen zijn Marialiederen. [muzieknotatie]
[Adrianus Petrus Hamers geboren in Tilburg op 15.07. 1871; overleden: Oosterhout (Breda) 13.07.1929, zie ook B TUbeg Dr 27]

Bron: https://nl.m.wikipedia.org/wiki/Adrianus_Petrus_Hamers (in deze website staat een fout: het zijn geen 150 geestelijke liederen maar 105).

TUbeg B1962

Orationes et preces variæ in Benedictione Sesmi Sacramenti. Vel alias pro opportunitate dicendæ. Mechelen H. Dessain, 1928. 164, 26, 24, 14 p. Bijvoegsels: Litaniën in het Frans, Nederlands en het Latijn. ***De Sanctissimo Sacramento gregoriaans*** muzieknotatie
Missale ad usum Sacerdotum Cæcutientium Nr. 22. Juxta Exemplar A.S. Rituum Congregatione approbatum et Ad Norman novæ Romani Missales Editionis Concinnatum.
Turonibus. Typis Alfredi Mame et Filiorum. Sanctæ sedis apostolica et sacræ rituum Congregationes Typographorem, 1921, 153 p.

TUbeg B1964

Missæ Defunctorum ex Missali Romano desumptæ Accedit Ritus Absolutionis pro defunctis.
Mechelen H. Dessain, 1930, 57 p.

TUbeg B1965

Beatam me dicent*: Maria, lichtend teken van vaste hoop. Conferenties van de Mariale studiedagen 5, 6 en 7 april van het Kroningsjaar** 1972 te Scherpenheuvel.
Kempische Boekhandel, Retie, 1972, 108 p.
Omslag: Moederschap, Felix De Boeck (schilder, Drogenbos, °12.01.1898 - †18.01.1995)
**Beatam me dicent omnes generationes* (vrij vertaald: 'Alle geslachten zullen mij zalig noemen'); deze woorden staan boven de ingangsdur van de prachtige barokbasiliek van Scherpenheuvel.
** Op 25 augustus 1872 kroonde kardinaal Deschamps in opdracht van paus Pius IX het genadebeeld van Onze-Lieve-Vrouw van Scherpenheuvel. Deze 'grootse' gebeurtenis wordt (zoals in 1972) in Scherpenheuvel om de 25 jaar herdacht. [zie ook p. 284]

TUbeg B1966

Mechelse Catechismus of Onderwijzing voor de kinderen die zich voorbereiden tot de eerste Communie en de gewone gebeden.
Uitgegeven door Zijne Eminentie den Cardinaal Goossens, aartsbisschop van Mechelen.
Boekhandel Raym. van Velsen, Mechelen, 1900, 88 p.
Eigendomsmerk: (Op kapt) **School Begijnhof**

TUbeg B1967

Mijn Heilige Mis. Inleiding tot het gebruik van het Missaal, 3de druk Mechelen 31 maart 1947.
L. Putzeys, Deurne -Noord. 48 p.

TUbeg B1968

De goddelijke Liturgie van de Heilige Joannes Chrysostomus volgens de Byzantijnse Ritus
samengesteld door Mgr. A.G. Smit naar de Griekse tekst.
Uitgegeven bij de Vaticaanse Typographie polyglotte. Uitgave van het Nationaal Bureau van het Apostolaat der Hereniging. Klooster Stapelen, Bostel. 10de druk, 120ste duizendtal. Imprimatur 30 Jan. 1952.
Datum: 22 september 1963 (in handschrift).
Noot: Joannes Chrysostomus: °345 - †407, (boete)prediker, aartsbisschop van Constantinopel (398 - 403), een van de kerkvaders, in 1568 werd hij verheven tot kerkleraar.

TUbeg B1969

Prière Comtemplative. Dom Idesbald van Houtryve O.S.B. de l'Abbaye du Mont César [Keizersberg]. Editions de l'Abbaye du Mont César, Louvain, 1944.

TUbeg B1970

Spijkers met koppen, dr. J. De Vreese SJ, (1ste dozijn) 1ste druk. (10 cts. brochurenreeks)

TUbeg B1971a

De Goede Week - ons Parochiewerk- Mutsaertstraat 32 Antwerpen. Imprimatus L.J. Suenens
Vic.Gen. 1956 H. Dessain, Mechelen (tekst in het Nederlands en Latijn) 128 p.

TUbeg B1971b

De Goede Week Ons Parochiewerk Mutsaertstraat 32 Antwerpen. Imprimatus L.J. Suenens
Vic.Gen. 1956 H. Dessain, Mechelen

TUbeg B1972

"Parochieleven" De Goede week Liturgisch centrum Keizersberg, Leuven, 1956, 128 p. .

TUbeg B1973

"Parochieleven" De Goede week Liturgisch centrum Keizersberg, Leuven, 1956.

TUbeg B1974

De Kleine Weg der Geestelijke Kindsheid, naar het leven en de geschriften van de heilige Theresia van het Kind Jesus. Auteur: E.P. Martin, vertaald door E.P. Valerius Mahy O.F.M. [Ordo Fratrum Minorum, Franciscanen]
2de Uitgaaf, Office Central des éditions concernant Ste Thérèse de l' Enfant Jésus, 15 Grand Place Bruxelles, 1925.
Drukkerij Erasmus, Gildestraat 5 Gent.
[de Kleine Theresia, Heilige, Ongeschoeide Karmelieten, in de wereld: Thérèse Martin. Heilige Theresia van het Kind Jezus te Lisieux] zie ook B1929.

TUbeg B1975

Morgenwijding Kapel (getypte tekst).

TUbeg B1976

Morgenwijding Kapel (getypte tekst).

TUbeg B1977

Zoo zuiver als een Ooge. Levensbeschrijving van de Vlaamse heiligen Lutgardis, Ida van Leuven en Aleydis [van Schaarbeek].

Auteur: Jan Hammenecker

Boekhandel 'Veritas' Kipdorp, Antwerpen, 1918, 138 p.

Noten en literatuur

-Heilige Lutgardis: [°Tongeren 1182 - † cisterciënzerinnenabdij van Aywiers (Couture-Saint-Germain deelgemeente van Lasne) 1216].

-Stouthuysen R. *De abdij van Aywiers en de eerste begijnen. Topmodellen van vroomheid vereeuwigd in prachtig boek.* Begijnhofkrant 51 (2016) 10 -11.

-Theunissen G. *De heilige Lutgardis van Tongeren* Begijnhofkrant 40 (2013) 14-15.

-Ida van Leuven: °Leuven ca. 1211 – † rond 1300 in de cisterciënzerinnenabdij van Rozendaal (Sint-Katelijne- Waver)

-Vanden Bossche H. *De middeleeuwse 'begijnenbeweging' Deel 1: Het bisdom Luik.* Begijnhofkrant 53 (2016) 2-8.

-Aleydis van Schaarbeek: °Schaarbeek 1204 - † cisterciënzerklooster Onze-Lieve-Vrouw ter Kameren bij Brussel, 1250. <http://www.heiligen-3s.nl/heiligen/06/11/06-11-1250-aleydis.php>

-Jan Hammenecker priester, dichter, schrijver van heiligenlevens, Zanger van Christus, Vlaanderen en de Schelde. °Mariekerke aan de schelde (nu deelgemeente van Bornem) 2 oktober 1878 – †Westrode (Wolvertem nu deelgemeente van Meise), 13 juni 1932.

<https://schrijversgewijs.be/schrijvers/hammenecker-jan/>

TUbeg B1978

Mother St.Paul “Zijn uur”

Met toestemming van de Catholic Truth Society of Ireland. Vertaald uit het Engels (His Hour) No 18 der Katholieke Brochurereeks Kinheim-Uitgeverij Heiloo, 1934, 79 p.

Voorwoord: J. De Vreese SJ.

TUbeg B1979

Mother St.Paul “Zijn uur”

Met toestemming van de Catholic Truth Society of Ireland. Vertaald uit het Engels (His Hour) No.18 der Katholieke Brochurereeks Kinheim-Uitgeverij Heiloo, 1934, 79 p.

Voorwoord: J. De Vreese SJ.

TUbeg B1980

Op den Kruisweg – Vijf kruisweg oefeningen. Auteur: P. Quirinus Minderbr.Cap, 1932- 84 p.

TUbeg B1981

Het Kommunisme. Politieke Partij of Godsdienst? Auteur: Dr. Béla Déri, vertaald uit het Hongaars. Nederlands

Uitgave “Magyur Ház, Gewijde Boomstraat, 123, Brussel 5, 1963, 45 p.

TUbeg B1982

Levend geloof, Romano Guardini, Vertaler: A.U.M. van Leeuwen, Lannoo, Tielt/Den Haag, 1961, 126 p.

Noot

Romano Guardini was een Duitse katholieke priester, theoloog en filosoof. °Verona 17.02.1885 - †München 1 okt. 1968. Het centrale thema van Guardini's Godsleer is Jezus Christus. Hij ziet Hem

als de middelaar tussen God en de mens. In Christus ervaart de mens hoe God is. Enerzijds is Christus God, en Guardini beklemtoont dit sterk tegen de liberale theologie van de protestanten en het modernisme in. Anderzijds is Christus tegelijk mens, en dus ten diepste verbonden met deze wereld. https://nl.wikipedia.org/wiki/Romano_Guardini

TUbeg B1983

Pour notre Salut et celui du Monde Entier en faveur des Mourants.

Uitgegeven door :Archiconfrérie du Cœur agonisant de Jésus. L'œuvre du Salut des Mourants, Bruxelles, 4e éditions revue, 1975.

Imprimé en Belgique par Casterman, S.A., Tournai, 69 p.

TUbeg B1984

Geef Uzelf. Jos Schrijvers, C.ss.R. In het Nederlandsch vertaald door H. Schäfer.

Boekhandel Uitgeverij Universum, Brussel. Gedrukt bij Desclée-De Brouwer, Brugge. Imprimatur 1939, 339 p.

Eigendomsmerk: 'Zuster' de Boer Begijnhof nr. 73

Bidprentje Zeer Eerwaarde Heer Martinus Victor Meeusen overleden in 1952. Broer van de op het begijnhof wonende Z.H. Frans Meeusen (Erepastoor).

TUbeg B1985

Zieken – Heilig- Uurboek

L. Lammertyn redemptorist.

Turnhout N.V. Brepols, Pauselijke uitgevers, 1939, 509 p. (25 gravures).

TUbeg B1986

Nieuwe practische overwegingen voor alle dagen des jaars, over het leven van O.H. Jesus-

Christus. Voornamelijk ingericht ten gebruike van religieuzen. Bruno Vercruysse SJ.

Negende uitgaaf. Tweede deel van 1 juli - 30 december. Belgische Boekhandel-Maatschappij, 1908.

1ste deel: B1840, 2de deel: B1867, B18136

Eigendomsmerk: Begijnhof 10, October 1908, Turnhout.

TUbeg B1987

Le Cœur sacerdotal du Christ à l'agonie*- 12 Heures Saintes. P. François Charmot SJ. 6e mille.

Apostolat de la Prière, Toulouse, Gedrukt bij Fournié, Toulouse 1958, 240 p.

*agonie: doodsangst, doodstrijd, stervensnood

TUbeg B1988

Heraut van het Woord. Een levensschets van dienaar Gods Arnold Janssen, stichter der Missiecongregatie van het Goddelijk Woord. Albert Kuyle [auteur, pseudoniem van L.M.A. Kuitenbrouwer, °1904-†1958]. Boekhandel van het Missiehuis, Overijse, 1956. 171 p.

Noot:

Arnold Janssen --de heilige van Steyl-- wordt in 1837 in het Duitse Goch (net over de grens met Nederland) geboren. In 1861 wordt hij tot priester gewijd. Zijn droom bestaat erin de christenen te herenigen en het evangelie in Afrika, Azië en Zuid-Amerika te verspreiden. Door de antireligieuze politiek van kanselier Otto von Bismarck moet hij naar Nederland uitwijken. In het Noord-Limburgse Steyl sticht hij een missiehuis voor katholieke missionarissen, de latere missiecongregatie van het Goddelijk Woord (1885). Hij organiseert missiezendingen naar Nieuw-Guinea, Japan, Zuid-Amerika en de Filippijnen. Hij ziet in dat ook vrouwen noodzakelijk zijn voor de missie en bijgevolg sticht hij de gemeenschap van de 'missiezusters van Steyl' (1889). Hieruit ontstaat in 1896 de congregatie van de 'aanbiddingszusters'. Hij sterft in 1909, in 1975 wordt hij zaligverklaard en in 2003 volgde de heiligverklaring.

Zwaenepoel T. Het heiligenboek. Levenswijsheid van honderd en enige heiligen. Uitgeverij Lannoo nv, Tielt, 2008, pp. 273-274, 319.

TUbeg B1989

H. Rita van Cassia [Cascia] Augustines. 4de herziene druk, 33ste duizendtal. Uitgave Paters Augustijnen, Gent, 1952. 167 p.

Noot: 'Rita leefde in Umbrië in de vijftiende eeuw. Eerst was zij met een gewelddadige man getrouwd, wiens gedrag ze geduldig verdroeg en die ze met God verzoende. Na het verlies van haar man en kinderen trad ze in bij de slotzusters Augustinessen in Cassia. Tijdens haar veertig jaar kloosterleven was ze een voorbeeld van geduld en boetvaardigheid. Ze stierf vóór het jaar 1457. Ze toont een innige liefde voor de gekruisigde Christus. In een visioen ontvangt ze de doornen van de doornenkroon. Ze kreeg de titel 'heilige van het onmogelijke'.

[https://www.kerknet.be/sites/default/files/05 22 H. Rita van Cass...](https://www.kerknet.be/sites/default/files/05%20H.%20Rita%20van%20Cass...)

TUbeg B1990

De Boetepraktijk in de Kerk. Oriëntaties voor een vernieuwing. Deel 1 Doctrinale Aspecten.
Auteur: Interdiocesane commissie voor liturgische zielzorg Brussel. Uitgever: LICAP S.V.
[onderdeel van Halewijn NV], Brussel, 1973, 63 p.
<http://www.cageweb.be/catalog/cgw01:000022055>

TUbeg B1991

Naar mijn levensideaal. Pater Agatho Moons O.F.M. [Louis Moons Puurs 1888 – Hasselt 1953 'de apostel van de zieken en de biechtstoel']
Uitgave van “Voor ons Volk”, Hasselt, 1934, S. Franciscus Drukkerij, Mechelen. 48 p.

TUbeg B1992

La bonne Volonté. Jos Schrijvers de la Cong. du Très St. Rédempteur.
Librairie Albert Dewit, Brussel, 1928, 135 p.

TUbeg B1993

Sursum Corda [Hoog de harten] Gebedenboek der Staatsinrichtingen, Livre de prières à l'usage des Établissements de l'État. Aumônier De Munck, 1960, 201 p.
Teksten in het Nederlands, Frans en Latijn
Bedoeling: “de bevordering van het geestelijk leven in de gevangenis door middel van een grotere eenvormigheid van de kerkelijke diensten en een actieve deelname daaraan vanwege onze gedetineerden”
<https://www.vrijplaats.net/de-historische-ontwikkeling-van-de-katholieke-aalmoezeniersdienst/>
Eigendomsmerk: stempel: Kerk van Onze-Lieve-Vrouw Hemelvaart, Merksplas.

TUbeg B1994

Souvenir de l'Ostention Solennelle des Reliques de Sainte Begge à Andenne le 13 Juillet 1902, 11 Gravures. [Begga]
Namur chez imp. Auguste Godenne. Imprematur 1902. 22 p.
Literatuur:
<http://www.bibliotheca-andana.be/?p=92003>
Vanden Bossche H. *De Heilige Begga stichteres en patrones van de begijnbeweging. Een succesrijke geschiedvervalsing.* Begijnhofkrant 36 (2012) 2 – 7.

TUbeg B1995

Mariaal gebedenboek. Samengesteld door: Ambr. M. Bogaerts o.p.
Uitgegeven door: Apostolaat van de Rozenkrans. Antwerpen W. (1956-), 571 p.

TUbeg *Getijden van de H. Maagd Maria*

vertaald door de E.P. Arnoldus ab Ischa, met de getijden der overledenen. Nieuwe uitgaaf verrijkt met het hemelsche bloemhof, beplant met godvruchtige gebeden, oefeningen en litanieën.
Mechelen H. Dessain, drukker, 1931, 495 p. Zie ook: B1926, B19178.

TUbeg B1997

Aan 's Meesters voeten. Korte overwegingen voor Priesters met drukke bezigheden. Auteur: Ant. Huonder SJ. Naar de 10de uitgave uit het Duits vertaald door J.-B. Poukens SJ
Samewerkende vennootschap De Vlaamsche Boekenhal, Leuven, Mechelen, Gent en Leiden 1921, Brussel Vromant en Cie. 396 p.
Eigendomsmerk: Boek behoorde aan J. Raeymaekers, (Joannes, Gerardus, pastoor van het Begijnhof 1936- 1948)

TUbeg B1998

Geschiedenis van het vermaard miraculeus beeld van Onze Lieve Vrouw ter Koorts vereerd in de Minderbroederskerk (Vleminckx -kapel) te Leuven) 1535-1906.
Door: Pater Emmanuel van Berlo. 2de uitgave, Leuven J. Wouters-Ickx, Drukker -Uitgever, 1906, 150 p. Met herderlijken brief van kardinaal Mercier ter gelegenheid van de kroning van O.L.V. ter koorts (19 juni, 1907)
De kapel Onze-Lieve-Vrouw-ter-Koorts in de Vlamingenstraat in Leuven was een bedevaartsoord (1579-1798) in de Zuidelijke Nederlanden.

TUbeg B1999

La Messe Mystique. La vie Chrétienne est une « Messe ». François Astruc [Aumônier du Bon-Pasteur, Grenoble]; 4me Edition. Œuvre de Propagande du Sacré-Cœur – 10, Montée du Télégraphe, Lyon 1922, 16 p. .

Nihil Obstat, Grenoble, le 26 Octobre 1922, Louis Borel

Imprimatur, Grenoble, 27 Octobre 1922, A. Chastaing, v.g

« Ne cherchez pas en dehors de vous l'hostie dont vous avez besoin ; cette hostie, vous la trouverez en vous-mêmes » (Augustinus).

[La Très Sainte Eucharistie : La Messe Mystique \(spiritualite-chretienne.com\)](http://spiritualite-chretienne.com)

TUbeg B19100

Pensée de la Mère Marie de Jésus. Pour tous les jours de l'année;

Societas Mariae Reparatricis, 18 Martii 1954, Rome, 24 f.

Prentje: Klooster van Maria Eerherstel Maastricht; retraite 26 Februari – 1 Maart 1951 door de Z.E. Pater Th Wils SJ.

TUbeg B19101

Qu'est-ce qu'une Religieuse de Marie réparatrice? par Renée Zeller. Editions de l' Arc, Paris. Collections Nos Religieux No 27 ;

Imp. La familiale Vannier- Etampes, Fascicule de 32 pages. 1947

Folder: Société de Marie Réparatrice, Parisii die prima Martii 1882. E.J. Lagarde V.G. [Vicaire général de Paris]. Indulgences qui peuvent gagner les Membres de cette Association.

TUbeg B19102

Het Hart dat heerscht. Verzameling van gebeden en godsvruchtige lezingen. 1ste bundeltje. Uitg. « De volksmissionaris », gebedenboek. Wilryck -Antwerpen (1924) 96 p.

TUbeg B19103

Het Gods volk onderweg. Gebedenboekje voor bedevaarten naar Onze-Lieve Vrouw van Lourdes. Derde herwerkte uitgave.

Brepols Turnhout, 1970, 284 p. (zie: B19184 voor inhoud)

TUbeg B19104

Bronnen van Joodse wijsheid. [Talmoed, spreken der vaders, het boek Zohar, de Bijbel, Martin Buber, Oostenrijks-Israëlich-joodse godsdienstfilosoof (1878 – 1965), Albert Einstein (1879 – 1955), Franz Kafka (1883 – 1924) en anderen].

TUbeg B19105

De geest van Thomas à Kempis Bloemlezing uit zijne werken. Thomas à Kempis. Uit het Latijn vertaald door Mr. Frans Erens. Geloofsverdediging -Antwerpen, 1939, 111 p.

TUbeg B19106

Hoe leer ik goed bidden? handleiding om de dagelijksche gebeden en godsdienstige oefeningen goed te verrichten. Pater Wilhelm Gier,

Goede Pers Averbode, 5de druk, 1940, 386 p. (zie ook B1908)

TUbeg B19107

De Heilige Begga en hare wonderbare stichtingen door E.P. De Ryckere, predikheer.

Boek- en steendrukkerij, L. Taumans – Nezy, Lier, 1900, 113 p. (zie ook B19179)

Zijn er heilige Begijntjes?

TUbeg B19108

Statuten en gebruiken van het begijnhof te Turnhout. Kardinaal J.E. van Roey. Mechelen, S. Franciscus drukkerij 1931, 73 p.

Statuten van het begijnhof te Turnhout

Deel I: Het doel en de leden der geestelijke gemeente.

1ste hoofdstuk: Doel en aard

2de hoofdstuk: Over de proeftijd, die de professie voorafgaat

3de hoofdstuk: Over de professie en de geloften

4de hoofdstuk: Over het uittreden of wegzenden uit het begijnhof

5de hoofdstuk: Over de zieke en overleden zusters

Deel II: Over de geestelijken levenswandel der Begijntjes

1ste hoofdstuk: Het ontvangen van de H.H. Sacramenten

2de hoofdstuk: Over de andere oefeningen van Godsvrucht

3de hoofdstuk: Over de deugden

Deel III: Het bestuur van het begijnhof

1ste hoofdstuk: Over het gezag

2de hoofdstuk: Van de overste en den raad

3de hoofdstuk: Over de konventmeesteressen in 't algemeen

4de hoofdstuk: Over eenige andere bedieningen

5de hoofdstuk: Over het onderhouden en de verplichtingen der statuten

Gebruiken van het begijnhof

1ste hoofdstuk: Over de kledij der begijntjes

2de hoofdstuk: Van de werkzaamheden en de tijdelijke zaken der begijntjes

3de hoofdstuk: Van de woning, het huisraad, het overnachten van vreemden en het samenwonen met wereldlijken

4de hoofdstuk: Van het uitgaan

5de hoofdstuk: Van de vacantie en het reizen der begijntjes

6de hoofdstuk: Van het bijstaan der zieke bloedverwanten

7de hoofdstuk: Bijzondere regeling in de konventen

TUbeg B19109

Het Groot-Hof van St.-Amandsberg: Begijntjes leven

P. Antonius Rutten Predikheer, Antwerpen Drukkerij J.-E. Buschman, 1908, 100 p.

Eigendomsmerk: Externat sous la direction des Dames Chanoisses de Saint Sépulcre à Turnhout. Distribution des prix 03.08.1910. Prix de dessin décerné Daemen (niet in de lijst van de begijnen)

TUbeg B19110

Het Groot-Hof van St.-Amandsberg- Begijntjes leven

P. Ant. Rutten Predikheer, Antwerpen Drukkerij J.E. Buschman, 1908

TUbeg B19111

Handboekje der congréganistes of der Kinderen van Maria. Gebeden en Lofzangen. Turnhout.

Boekdrukkerij H. Keuppens van Steenberghe. [1905-] 94 p.

TUbeg B19112

De Onze Lieve Vrouwkens te Turnhout. Geschiedenis van de hoek- en gevelkapellekens. P. Petrus B. De Meyer Turnhout

Henri Proost & Co. Drukkers –Boekbinders - Uitgevers, Turnhout, 1951, 74 p.

Eigendomsmerk: Eigendom van pastoor Frickel

TUbeg B19113

Schriftlezingen bij de uitvaartliturgie in de Belgische kerkprovincie. Serie: De dienst van het Woord. Brussel, Interdiocesane Commissie , 1966, 44p.

Gedrukt: Henri Proost & Co, Turnhout

TUbeg B19114

Het Eucharistisch Hart van Jezus

M.M. Van Es S.V.D. Missiehuis “Maria Middelaars” Heide -Kalmthout, 1946, 64 p.

TUbeg B19115

Vlaamse Begijnhoven; In Schemelheyt der Maechtlyckheydt. Johan Van Mechelen

Brochure uitgegeven naar aanleiding van het toeristisch jaar der abdijen en begijnhoven. Kredietbank N.V., Drukkerij – Uitgeverij Lannoo Tielt, 1973, 39 p.

TUbeg B19116

De Godsvruchtige reitraitant. Gebeden en gezangen voor reitraiten. 2de uitgave. Lier

Drukkerij L. Taymans-Nezy, 1904, 143 p.

TUbeg B19117

Audi Filia [Luister dochter]

Overwegingen voor kloosterzusters. J.V. Schyvens, **Tweede boekdeel**; N.V. Brepols, Turnhout,

1946 (In de collectie zijn volgende boeken aanwezig: deel 1: B19126; deel 2: B19117, B19127; deel 3: B1906, B1907, B19141)

TUbeg B19118

Les Béguinages: origine, développement, règlement de Robert de Langres, organisation intérieure, influence.

Hector Nimal - Rédemptoriste. Nivelles, Imprimerie Lanneau et Despret, 1908. (prix: 3 francs) 126p.

Origine des béguinages

Développement des béguinages

Règlement de Robert de Langres

Organisation intérieure des béguinages

Influence des béguinages

Extrait du tome IX des annales de la société Archéologique de l'arrondissement de Nivelles.

TUbeg B19119

Berthe Giesen au couvent de Notre Dame, Béguinage à Turnhout. **gebeden, liedteksten**. School Begijnhof. Handschrift.

Eigendomsmerk: Begijn Berthe Giesen (°Maashees (Noord Brabant) 10.05.1868, geprofest 29.09.1885, †25.01.1947) had een school waar ze tot 1912 ondermeer Franse les gaf. Zij woonde vanaf 1931 - 1947 in de infirmerie waar ze eveneens Franse les gaf (zie ook: B18166, B1957)

TUbeg B19120

A. Temmerman

Liedteksten, handschrift.

Begijn Anna Maria Temmerman (°Turnhout 27.02.1896, geprofest: 12.06.1918, †14.04.1977) was de laatste kosteres en ook de laatste bewoonster van het Sint Jansconvent (Pastoor Mermans stichting).

Zij was de dochter van Joannes Baptista en Maria Elisabeth Geerts. Volgens het 'Bevolkingsregister' woonde zij van 1947 tot 1961 in de infirmerie (huisnummer 67). Daarna woonde ze in het Sint-Jansconvent.

TUbeg B19121

Onderrichtingen door zijne Hoogwaardigheid Monseigneur Josephus, Ernestus van Roey, Aartsbisschop van Mechelen. Medegedeeld aan de kloostergemeenschappen van Broeders en Zusters in het Aartsbisdom Mechelen gevestigd.

H. Dessair, drukker van Z.H. de Paus, 1928. 107 p.

Eigendomsmerk: Zuster Van Eupen (grootjuffrouw van 1933 tot 1953).

TUbeg B19122

Onderrichtingen door zijne Hoogwaardigheid Monseigneur Josephus, Ernestus van Roey, Aartsbisschop van Mechelen. Medegedeeld aan de kloostergemeenschappen van Broeders en Zusters in het Aartsbisdom Mechelen gevestigd. Mechelen. H. Dessair, drukker van Z.H. de Paus, 1928.

Eigendomsmerk: Begijnhof nr.73 (de Boer? zie B1984)

Nota's i.v.m. Biddag voor de Priesters. Hernieuwing der Kloostergeloften voor de Begijnen (1948) . Aanbidding (1961). 'Dagorde van de Retret' (26 tot 29 augustus, 1968) (nota's van pastoor Frickel, hij was pastoor van 1948 tot 1987)

TUbeg B19123

St. Jan Berchmans Kind van zijn volk en van zijn tijd (1599 – 1621) K. Schoeters SJ drukkerij- uitgeverij J. Lannoo, Tielt. (Zie ook: B1773, B18140)

Literatuur: Vanden Bossche H. *Vita in Turnhouts Begijnhofmuseum*. 18de -eeuwse levensbeschrijving van Sint-Jan Berchmans. Begijnhofkrant 45 (2014) 5 – 6.

TUbeg B19124

De Priester een Christus FR. Hendrickx Pr., 1971.

Druk N.V. Altiora, Averbode, 125 p.

TUbeg B19125

Lourdes Geschiedenis van de verschijningen der Onbevleete Maagd aan Bernadette Soubirous.

Pater Carolus Minderbroeder-Capucijn

Herentals Secretariaat der Derde Orde, 1931, 285 p.

TUbeg B19126

Audi Filia Overwegingen voor Kloosterzusters. J.V. Schijvens **Eerste boekdeel**

N.V. Brepols, Turnhout, 1946.

TUbeg B19127

Audi Filia Overwegingen voor Kloosterzusters. J.V. Schijvens **Tweede boekdeel**

N.V. Brepols, Turnhout, 1946. (zie ook nrs. 1906, 1907, 19117 en 19126)

TUbeg B19128

Het allerheiligste sacrament des altaars: Deel I de wezenlijke tegenwoordigheid.

Zalige Petrus -Julianus Eymard [La Mure, 4 februari 1811 - La Mure, 1 augustus 1868]. deel I, Nieuwe vertaling door een priester van het Allerheiligste Sacrament. Paters van het H. Sacrament, 1929.

Nijmegen/Brussel, 512 p.

TUbeg B19129

Het allerheiligste sacrament des altaars: Deel III: retraits bij het allerheiligste

Zalige Petrus -Julianus Eymard., Uit het fransch vertaald door een priester van het Allerheiligste Sacrament Paters van het H. Sacrament, 1931, 487 p.

Nijmegen/Brussel

TUbeg B19130

Monfort - Bedevaart naar Lourdes. Lourdes Pelgrimsboekje, Berg en Dal: Montfortaanse werken, 1979.

TUbeg B19131

Bedevaart Bisdom Antwerpen naar Onze-Lieve-Vrouw van Lourdes. Gebedenboek. Bestuur van de Diocesane bedevaart van Antwerpen 1964

TUbeg B19132

Op bedevaart naar Lourdes. Gids voor de diocesane bedevaarten van het bisdom Antwerpen naar Onze-Lieve -Vrouw van Lourdes, 1977. (zie ook: B19184)

TUbeg B19133

De ziel van de regeltucht. Een boek voor kloosterlingen.

Naar het Fransch 'Culte de la règle: nature, ennemis, sources, prérogatives' van Pater

L. Colin C.ss.R. door Pater J. Uten C.ss.R. 2de verbeterde druk. Sint Alfonsiusdrukkerij, Leuven, 1941, 275 p.

TUbeg B19134

L.J.M. Philippen Pr.

Het ontstaan der begijnhoven Een synthetische studie. N.V. De Nederlandsche Boekhandel, Antwerpen, Imprimatur 5 maart 1943, p. 51

Drukkerij P. Lombaerts, Schoten-Antwerpen – toelating nr.1530

Inhoud:

Het ontstaan der oud-Nederlandsche begijnhoven

I. De mulieres religiosae

II. De mulieres religiosae en de antikettersche actie

III. De mulieres religiosae en het Vita Apostolica

IV. De rechtgeloovige mulieres religiosae

V. Het begijnenwezen

VI. De stichting der begijnhoven

Noot: L.J.M. Philippen publiceerde in 1918 een uitgebreide versie van bovenstaande synthetische studie: '**De Begijnhoven Oorsprong, Geschiedenis, Inrichting**' Antwerpen Kipdorp, 26: "Veritas" 1918, 490 p. Stadsarchief Turnhout, MB 5296.

Voor een uitgebreide bespreking van dit boek zie: Kan. Dr J. Laenen 'Dietsche Warande en Belfort' Jaargang 1919: 92 -100.

TUbeg B19135

De parel der Godsvrught.

vrij naar het Fransch ["La Reine des Dévotions"] door Dom Léon Sander en Dom Libertus Bornauw. Monniken van de Abdij van Dendermonde. Antwerpen, Uitgevers: D. Spitaels, V. Van Dieren & Co, Opvolgers, 1930, 348 p. Imprimatur 1905.

TUbeg B19136

Weg der zaligheden. Overwegingen over de eeuwige waarheden

door den H. Alphonsus Maria de Liguori. Uit het Italiaans vertaald door een priester van dezelfde congregatie. Amsterdam B. Lenfring 1913.

Turnhout N.V. Brepols.

TUbeg B19137

Waakt en Bid. Communie- en gebedenboek. C. Coopman S.J. 1914

- Breda, Eduard Van Wees, boekhandelaar – uitgever. nr. 79. Zie ook B1919
- TUbeg B19138**
Het Nieuwe Testament van Onze Heer Jesus Christus. Katholieke Bijbelstichting Sint Willibrord, Bortel 1961. Druk: N.Veenman en zonen, N.V. Wageningen, 714 p.
- TUbeg B19139**
Handleiding voor Kloosterzusters. door J.V. Schyvens. Aalmoezenier van 't Gasthuis te Turnhout en bestuurder van het kinder-preventorium te Ravels, 6de duizendtal
 Drukkerij Veritas, St.- Amandsberg (Gent), 1932, 605 p. (B1904, B1905, B1938, B19139, B19140)
- TUbeg B19140**
Handleiding voor Kloosterzusters. door J.V. Schyvens. Aalmoezenier van 't Gasthuis te Turnhout en bestuurder van het kinder- preventorium te Ravels, 6de duizendtal
 Drukkerij Veritas, St.- Amandsberg (Gent), 1932, 605 p.
- TUbeg B19141**
Audi Filia – Overwegingen voor Kloosterzusters III. J.V. Schyvens – schrijver van de Handleiding voor Kloosterzusters.NV Brepols, Turnhout, 1946. (B1906, B1907, C19117, B19126, B19127, B19141)
- TUbeg B19142**
Een man van de daad E. Poppe. A. Van der Plancke
 Uitgeverij – Boekhandel Conscience, Berchem, 1950, 96 p. (B1936, B1942)
- TUbeg B19143**
Statuten en Gebruiken van het Begijnhof van Turnhout. Kardinaal J.E. van Roey.
 Mechelen, S. Franciscus drukkerij, 1931, 73 p. Zie B19108
Eigendomsmerk: Zuster Biemans (Adriana, Maria °Beek, Holland, 23.05.1878, Begijn Turnhout, geproft 20.11 1923, †25.12.1940).
- TUbeg B19144**
De Heilige Evangelien en de Handelingen der Apostelen. 3de druk. Uitgegeven door de apologetische vereniging “Petrus Canisius” (1521 – 1597). Verkrijgbaar te Amsterdam bij het R.K. Propaganda Genootschap. Stoomdrukkerij C.N. Teulings 's Hertogenbosch. 1913, 477 p. (zie ook B1901)
Eigendomsmerk: Zuster Elisabeth Van Eupen (grootjuffrouw zie B1803).
- TUbeg B19145**
Kruisweg van de Kleine Zielen
 Pierre Charon e.a. Illustraties uitgevoerd naar de oorspronkelijke schilderijen van René de Cramer* (Sint Pieterskerk, Gent), fotograaf: Er. Claerhout. Drukkerij “graphing” Jumet, Juni 1980. 22 f.
 *René de Cramer °Aalter 27.12.1876 - †Gent 22.11.1951. Graveur (prentmaker), schilder, tekenaar <https://rkd.nl/explore/artists/414503>
- TUbeg B19146**
Statuten en gebruiken van het begijnhof te Turnhout. Kardinaal J.E. van Roey. Mechelen, S. Franciscus drukkerij 1931. Zie: B19108
- TUbeg B19147**
Mother St. Paul
Zijn ontmoetingen. Eenvoudige overwegingen voor de Paeschtijd. Nummer 7 der Katholieke Brochurenreeks. Kinheim - uitgeverij, Heiloo, (1934-) 67 p.
- TUbeg B19148**
Mother St. Paul
Zijn Pinkstergaven- Meditaties over den H. Geest, vertaald uit het Engelsch, tweede druk Nummer 10 der Katholieke Brochurenreeks. Kinheim – uitgeverij, Heiloo, 1934
- TUbeg B19149**
Kruisweg van het Lijdende Hart van Jezus. Imprimatur: H. Beyersbergen S.J. 1927, 17p.
- TUbeg B19150**
Prières de Retraite. Jean Galot S.J. Bibliotheca Alphonsiana Louvain 1957, 40 p.
- TUbeg B19151**
Sept Chemins de Croix. Jean Galot S.J. Bibliotheca Alphonsiana Louvain 1958, 48 p.
- TUbeg B19152**
Prières d' action de Grâces. Jean Galot S.J. Bibliotheca Alphonsiana Louvain 1961, 46 p.

TUbeg B19153

Le Rosaire médité. Jean Galot S.J. Bibliotheca Alphonsiana Louvain 1965, 48 p.

TUbeg B19154

Prières d' offrande. Jean Galot S.J. Bibliotheca Alphonsiana Louvain 1962, 48 p.

TUbeg B19155

“Prier notre foi”. Jean Galot S.J. Bibliotheca Alphonsiana Louvain 1968, 38 p.

TUbeg B19156

Prières à l'Esprit Saint. Jean Galot S.J. Bibliotheca Alphonsiana Louvain 1968 40 p.

[Jaen Galot S.J. °Ougrée 31.08.1919 - †18.04.2008]

TUbeg B19157

Het Begijnhof te Lier. Karel Biermans (Z.E.H.) Kunsthistorische studie. Met voorwoord van Felix Timmermans. Postume uitgave. Antwerpen Altiora, 1948. 111 p.

Eigendomsmerk: Begijnhof Turnhout.

TUbeg B19158

Le Béguinage de Bruges. Son Histoire sa Règle, sa Vie. Abbé Rodolphe Hoornaert.

Desclée De Brouwer & Cie, 1930, 118 p. [zie ook ‘Het Brugsch Begijnhof’ ‘ Le béguinage de Bruges’ Stadsarchief: MDO 133/7]

Eigendomsmerk: Begijnhof Turnhout

TUbeg B19159

De Wijngaard in Brugge. Het Brugsch Begijnhof. Rodolphe Hoornaert. 1926, 47 p.

Druk. De Gruuthuuse Persen, Gruuthuusestraat, Brugge.

Eigendomsmerk: Dit boekje werd door de auteur met “Genegen hulde” aan Pastoor Frickel geschonken.

[Met goedkeuring van de toenmalige grootjuffrouw, Geneviève de Limon Triest en de nog aanwezige begijnen (een zevental) werd door de pastoor van het prinselijk begijnhof, kanunnik Rodolphe Hoornaert, in 1927 op het hof een nieuwe benedictijnse kloostergemeenschap, *Dochters van de Kerk*, gesticht.]

Bron: Van den Broecke E. en Uyttenhove L.(2011) Kanunnik Rodolphe Hoornaert Stichter van monasterium De Wijngaard in Brugge. KADOC- nieuwsbrief nr. 2: 4-7.

TUbeg B19160

Catalogus

Provincie Antwerpen – Scaldis Tentoonstelling: oude kunst en cultuur. Hedendaagse kunst economie. Antwerpen stedelijke feestzaal & Provinciaal Veiligheidsinstituut. 20.07 tot 09.09.1956.

Uit het Begijnhofmuseum: Cat. Nr. 994: **zoutvat** (1604/1605), Turnhout Begijnhofmuseum.

Bijgevoegde brief van Rob. Picavet aan Z.E.H. F. Frickel pastoor van de H. Kruiskerk 07.08.1956.

TUbeg B19161

Catalogus

Tentoonstelling Oude Kerkelijke Kunst in de Provincie Antwerpen.

Het Sterckshof, Provinciaal Museum voor Kunstambachten, Deurne/Antwerpen 25.05 - 01.09.1963

Eigendomsmerk: Begijnenpastoor Frickel.

TUbeg B19162

Catalogus

Tentoonstelling Tin: ontstaan/ evolutie/gebruik. Provinciaal museum Sterckshof, Deurne/Antwerpen 24.03. – 27.05.1956. Koninklijke Musea van Kunst en Geschiedenis, Brussel 02.06.- 02. 07.1956.

Uitgever: Antwerpen: Bestendige deputatie van de provinciale raad

Uit het Begijnhofmuseum: Cat. nr. 324: 2 borden uit de infirmerie en nr. 350: schotel Begijnhofmuseum Turnhout.

TUbeg B19163

Callewaert's woordenboek Nederlandsch – Fransch/ Fransch – Nederlandsch; Inhoudende alle gebruikelijke woorden van de gewone taal. Bewerkt door J.-A. Van Droogenbroeck. Brussel drukkerij van gebroeders Callewaert na 1900 (tweede editie ca. 1890). Door het Staatsbestuur aangenomen voor Atheneum, Normaalscholen en Middelbare scholen.

TUbeg B19164

Catalogus

De eeuw der Vlaamse Primitieven. Tentoonstelling ingericht door het stadsbestuur van Brugge en *The Detroit Institute of Arts*, Detroit, Michigan, USA Stedelijkmuseum voor Schone Kunsten Groeningemuseum: 26.06. - 11.09.1960.

TUbeg B19165

Catalogus

Tentoonstelling Zilveren Kunstwerken Provinciaal museum Sterckshof Deurne/Antwerpen: 02.04. - 05.06.1955. . Koninklijke Musea van Kunst en Geschiedenis, Brussel: 11.06. - 10.07.1955.

Uit het Begijnhofmuseum Turnhout: Cat. nr. 310 Presenteerblad op 3 voetjes ca. 1660 (bijgeschreven: 20.000 fr.) Antwerpen, WB. Cat. nr. 320 Ronde kom met deksel Antwerpen, Wierick Somers III ca.1700.

Eigendomsmerk: Pastoor Frickel.

TUbeg B19166

Catalogus

Verzamelingen van de Openbare onderstand te Brussel 18.11.- 25.12.1961. Paleis voor Schone Kunsten, Brussel. Pro Civitate Gemeentekrediet van België.

Gids ten behoeve van de bezoeker opgesteld door A.M. Bonenfant - Feytmans.

TUbeg B19167

Catalogus

“Assistance Publique à travers les âges“ Palais des Beaux Arts, Charleroi 28.05. – 10.06.1962.

Eigendomsmerk: Pastoor Frickel

TUbeg B19168

Catalogus

Tentoonstelling Kunstglasramen

Provincie Antwerpen, 10.09.1955 – 26.03.1956:

Provinciaal Museum Sterckshof: 10.09 – 01.12. 1955

Van 03.12 – 08.12. 1955 in het Kursaal Turnhout.

Uitgever: Antwerpen: Bestendige deputatie van de provinciale raad

TUbeg B19169

Catalogus

Tentoonstelling ‘De gedekte tafel vroeger en nu’. Provinciaal museum Sterckshof Deurne/Antwerpen: 1964

Uit het Begijnhofmuseum Turnhout:

Cat. nr. 108: Zilver zoutvat 1604/1605

Nr. 406: Paar lepels : ovale schep -zilver -merken een gekroonde hand (Antwerpen), schenkkannetje 17de eeuw.

TUbeg B19170

Catalogus

Tentoonstelling diamant: geschiedenis en techniek. Provinciaal museum Sterckshof Deurne/Antwerpen: 18.05 – 08.09.1968.

Uit Begijnhofkerk Turnhout: Cat. nr. 226: Kruishanger met zes grotere en zes kleinere roosdiamanten, zilver 17de eeuw.

Uit Sint-Pieterskerk: Cat. nr. 239: Cilinder monstrans met volle roosdiamanten. (Antwerpen W. van der Mont, 1617/1618).

Eigendomsmerk: Pastoor Frickel

TUbeg B19171

Kalender, Timmers J.J.M. Spiegel van de Romeinse Beschaving = Mirror of roman culture = Miroir de la culture romaine = Spiegel der Römischen Kultur. Romeuns museum te Heerlen, 1966. Staatsmijnen/DSM Heerlen.

TUbeg B19172

Catalogus

Het werk van Jan Gezel. Provinciaal begijnhof Hasselt: 10.01.- 07.02.1960.

TUbeg B19173

Uitvaartliturgie der Belgische kerkprovincie. Uitgave: Brussel Interdiocesaan Centrum, 1966, 26 p..

TUbeg B19174

Catalogus

Kerkwerken Huis Brans, Statiestraat 24, Lommel. Bijhuis Herentalsstraat 19, Turnhout.

Edelsmeedwerk: kelken, cibories, monstransen. Koperwerk. Prijslijst. Uitgever:
Lommel: Huis Brans, (1955)

TUbeg B19175

Missale Romanum

Ex Decreto Sacro sancti Concilii Tridentini restitutum, S. Pii Papæ X

3 Novembris 1908 Mechlinæ H. Dessain, 1911

Noot: stempel Kerk van het **H. Kruis, Begijnhof Turnhout**

TUbeg B19176

Missale Romanum

Ex Decreto Sacro sancti Concilii Tridentini Restitutum 5. Decreto PII Pontificis Maximi jussu Clementis VIII ey Leonis XIII.

Ratisbonæ Romæ, Neo Eboraci & Cincinnati Sumptibus et Typis Fridenrici Pustet. S. Sedis Aposti Ets. RIT Congn Typographi. MDCCCCX (1910). Approbatio 26 Januarii 1910.

Eigendomsmerk: Los papiertje: Gift van de Jufr. Dierckx de Casterle aan het museum van het Begijnhof.

Misboek van de Eerw. Heer Paul Boone. Pastoor van de Miniemenkerk Brussel [Sint - Jan en Sint-Stevenskerk ter Miniemen (Miniemenstraat, Marollen, 1000 Brussel)]

14 juli 1988; Louis Goris conservator.

TUbeg B19177

Missale Romanum

Amadeus Maria Crooi Espiscopus Tornacensis. 30 augustus 1921. Descée et Socii.

Eigendomsmerk: 'stempel Kerk van het H. Kruis Begijnhof Turnhout'.

TUbeg B19178

Getijden van de H. Maagd Maria; vertaald door den Eerw. Pater Arnoldus ab Ischa, met de getijden der overledenen. Nieuwe uitgaaf verrijkt met het hemelsch bloemhof, beplant met godvruchtige gebeden, oefeningen en litanien.

Mechelen, H. Dessain, drukker van Z.H. den Paus. Van de congregatiën der ritussen en der propaganda en van het aartsbisdom Mechelen. Imprimator 14.11.1930;

Tafel der roerende feestdagen 1931 – 1960.

Zie ook: B1926, B1996

TUbeg B19179

De Heilige Begga en Hare Wonderbare Stichtingen door Eerw. Pater De Ryckere Predikheer.

Lier: Boek en steendrukkerij. L. Taymans -Nezy, Merkt 74. 1900.

iv + 115 p., p. 81: **Zijn er heilige Begijntjes.** (zie ook B19107)

Eigendomsmerk: Stempel: Begijnhof Turnhout

TUbeg B19180

Wat zijn de Begijntjes?

Albert Boen, Dominicaan. Bestuurder van het Groot Begijnhof. Prædic. Generalis. 1928. Groot - Begijnhof -St. Amandsberg (Gent).

Met opdracht: 'aan Juffrouw Constancia - Philomena Raes sinds 1882 grootjuffrouw van het Sint Elisabeth- Begijnhof [Gent] is dit boek uit achting en genegenheid opgedragen'.

128pp.+ 4 platen buiten tekst.

[Constance Raes was grootjuffrouw van 1882 tot 1934] .

Eigendomsmerk: Stempel: Begijnhof Turnhout

TUbeg B19181

Het Begijnhof van Turnhout. A.J. Van Miert. Turnhout Drukk. H. Keuppens - Van Steenberg, 1923. Imprematur: Mechelen 21.10.1923, 96 p. .

Bevat lijst van de pastoors p. 76-77, en van de Meesteressen p. 78 – 80. Er is ook een hoofdstuk over de 'Godvruchtige personen' die op de begijnhoven geleefd hebben.

De uit Ginneken (Noord-Brabant) afkomstige Juffrouw Adriana van Miert werd op 11 januari 1893 geprofest. Zij was van 6 juni 1909 tot aan haar overlijden op 14 maart 1933 grootjuffrouw.

TUbeg B19182

Getijden van de H. Maagd Maria

Vertaald uit het Latijn door de E.P. Arnoldus ab Ischa met de getijden der overledenen.

Mechelen H. Dessain, drukker van Z.H. Paus. Tabel der veranderlijke feestdagen start in 1907

Bron: Blok E.F. Nieuw Nederlandsch biografisch woordenboek Deel 3 (1914) 640. Dbnl digitale bibliotheek voor de Nederlandse letteren.

http://www.dbnl.org/tekst/molh003nieu03_01/molh003nieu03_01_0997.php

TUbeg B19183

Voorsale des Hemels ofte Het Begijnhof in de XVII Provincien.

In woord en beeld gebracht door Dr. Frans Verachtert (woord) André Gailliaerde – Frans Vervoort (beeld) met aantekeningen van Dr. Frans Verachtert en Louis Luyten. Retie Kempische Boekhandel MDCLXXIII (1973) 1005 p. .

Het boek bevat ook vele schetsen en schilderijen van E.H. Remi Lens kunstschilder die toen op het begijnhof van Turnhout woonde.

Het boek beschrijft in drie delen de begijnhoven in 96 steden.

Deel I: genummerd van I tot 400. Bevat beschrijving van 28 ‘begijnhoven’ in Vlaanderen en Nederland (Breda, Amsterdam, Delft, Haarlem), van Andenne tot Tongeren

Deel II: bevat 448 blz. met foto's, pentekeningen, schilderijen, beelden, Stadsplannen (naast de stadsplannen die ook in Deel I zijn opgenomen)

Deel III.(160 blz.): Bevat: wegwijzer (1blz.). Register van de illustraties (15 blz.). Aantekeningen: bevat ondermeer ‘Vroomheidszomer in de middeleeuwen; beknopte geschiedenis van het begijnenwezen en hier worden ook de begijnhoven in Brabant, Limburg, Luik, Namen, Nederland en Frans-Vlaanderen besproken waarvan nog resten zichtbaar zijn’ totaal: 95.

Eigendomsmerk: Dit boek werd door Mevrouw François Boone – Dierckx aan de Vrienden van het Begijnhof van Turnhout vzw geschonken.

TUbeg B19184

Gebedenboek van de Vlaamse Diocesane Bedevaart van Antwerpen naar O.L.Vrouw van Lourdes.

Uitgegeven in 1954, N.V.Brepols Turnhout. 174 bladzijden

1ste gedeelte: Voorbereiding tot de bedevaart en dagelijkse gebeden

2de gedeelte: Verblijf te Lourdes.

Kort verhaal der verschijningen

H. Mis ‘Feestdag der verschijning van de onbevleete Maagd te Lourdes’ (11 februari)

Kyrie, Gloria, Graduale*, Alleluia, Credo, Ave gratia plena Dominus, Sanctus, Agnus Dei, Communio, met muzieknotatie.

Oefeningen voor de H. Communie

De H. Rozenkrans

H. Kruisweg

De processie van het Allerheiligste Sacrament

3de gedeelte: Gezangen voor verscheidene plechtigheden

Ter ere van he H. Sacrament

Latijnse gezangen ter ere van O.L. Vrouw

Vlaamse gezangen

Bijvoegsel

Inichtingen voor de Priesters-bedevaarders

Geschiedenis van de Achttien Verschijningen van de H. Maagd

De Antwerpse Bedevaart

Bijlage: Volksliederen God en Maria ter ere. Apostolaat vande Rozenkrans, Antwerpen-West, 16 bladzijden.

Bidprentje: Maria, hulp der Kristenen Mgr. L.-J. Kerkhofs – Vastenbrief 1959.

Eigendomsmerk: Handteken E. Frickel Turnhout. Esplanade Hotel Lourdes, 1959

[* Graduale (trapgezing): een responsorie tussen de schriftlezingen van de Mis, behorend tot het ‘proprium missae’(wisselende gebeden, lezingen en gezangen van de Romeinse Mis¹⁶)]

TUbeg B19185

Gebedenboek van de Vlaamse Diocesane Bedevaart van Antwerpen naar O.L.Vrouw van Lourdes.

Uitgegeven in 1954, N.V.Brepols Turnhout. 174 bladzijden. (zie B19184).

Bijlage: Vlaamse Diocesane Bedevaart van Antwerpen naar O.L.-Vrouw van Lourdes.

Deelnemingskaart

Afgeleverd aan Zeer Eerw Heer Frickel.

Vertrekuren: Rode trein: Heenreis Vrijdag 7 juli 1961 Terugreis Vrijdag 14 juli 1961

Informatie voor de bedevaarders

Douane-onderichtingen

Bidkaart: bovenaan handschrift (doorstreept): 'Begin 29 Juni 7¹/₂ savonds Begijnhof'
Vlaamsche Nationale-Bedevaart van Antwerpen (handschrift) *de Vrienden van O.L.-V.*
van Lourdes

'Novenen ter eere der Onbevleete Ontvangenis van Maria'. *Cum Consensu Superiorum Mechliniae*, 10 Junii 1931

Eigendomsmerk: E.H. Frickel (1961)

Boeken gevonden op het oksaal van de H. Kruiskerk, Begijnhof Turnhout,

Toegevoegd aan catalogus oktober 2020 (zie ook **B18190**).

In juni 2019 en oktober 2020 werd de catalogus uitgebreid met boeken aangekocht door het 'begijnenkoor' (vóór 1948) of afkomstig van andere kerkkoren. Deze boeken werden tot eind 2019 bewaard op het oksaal van de H. Kruiskerk en werden verhuisd naar de Kapel van het H. Aanschijn waar de volledige partituurencollectie van het Koninklijk Gregoriaans H. Kruis Begijnhofkoor wordt bewaard. Dit koor heeft van 1948 tot en met 24 december 2019 de gregoriaanse gezangen in de begijnhofkerk tijdens de hoogmis gezongen.

TUbeg B19186

Cantuarium ad usum scholarum continens EA quæ Ordinarie
in Missa Vesperis et Laudibus vespertinis;

cantantur juxta Editiones Vaticanas

Mecheliniae. H. Dessain [drukker (1934?)]. **Imprematur** Mecheliniae, 'die 6 Septembris 1913', E.
Van Roey, Vic. Gen.

Gregoriaanse gezangen

Taal: Latijn

Index: Kyriale- Toni communes Missæ et Officii – Dominicæ et festa ex proprio de tempore
[Palmzondag: palmprocessie: pp. 178-180] – Commune sanctorum – Proprium sanctorum [p. 265:
processie feest O.L.Vrouw lichtmis 2 februari] – Pro Aliquibus Locis – Cantus varii [vanaf p. 207 tot
225: gezangen voor de H.Mis en processie Sacramentsdag] – Hymni, sequentia et antiphonæ –
Litaniæ- Psalmi – Cantica [Benedictus Dominus eb Magnificat anima mea].

370 pagina's.

Toevoegingen:

Tussen p.186 en 187: 2 strookjes papier [handgeschreven, potlood, 1ste Wereldoorlog, 1914-1918(?)]:
Wij bidden U voor d'arme moeder

Vol schrik en angst bij 't krijgsgevaar

O vraag aan God, den Albehoeder

Dat Hij haar zoon genadig spaar!

II.

Wij bidden U, zie op het lijden

Van zoveel arme kinderen neer

... zijnen arm, red onze woning,

Ons vrij bestaan, den Belg zo waard;

III.

Wij bidden U voor ons soldaten

Strek over hen uw moederhand,

O neen, gij zult hen niet verlaten,

Zij strijden toch voor God en land.

p.207: briefje [handgeschreven, zwarte inkt] ingeplakt met een vrije vertaling (?) van de hymne
gezongen op Drievuldigheidzondag [Vespers]: *Jam sol recedit igneus: Tu lux perennis, Unitas, ...*

Eigendomsmerken:

Op wit voorblad: H. Digne(?) , Frans Jacobs: tweemaal handteken op voorblad en titelblad.

Schatbewaarder begijnhofkoor: 1957 – 1962. Secretaris/schatbewaarder feitelijke vereniging De
Vrienden van het Begijnhof [vanaf de stichting 10.10.1959].

TUbeg B19187

Officium Majoris hebdomadæ et Octave Paschatis cum cantu

juxta ordinem missalis et breviarii Romani

Nova Editio Secundum Editionem Typicam Vaticanam.

Mechliniæ H. Dessain [drukker]

Summi Pontificis, SS. Congregationem Rituum et de Propaganda Fide

Necnon Archiep. Mechlinien, Typographus. Imprimé en Belgique

Decretum: Die 22 februarii 1922 A. Card. Vico, Ep. Portuen, et D. Rufinæ, S.R.C. Præfectus.

Alexander Verde, Secretarius

Imprimatur: Mechliniæ, die 22 Septembris 1922.

Gregoriaanse gezangen + teksten zonder muzieknoot.

Taal: Latijn

Paastijd van Palmzondag tot *Sabbatum in Albis* [Witte Zaterdag]

Appendix: Festa Dublicia et semidublicia

Index: Ordo Missæ

Dominica in Palmis

Dominica Resurrectionis

314 paginas

Eigendomsmerk: stempel Begijnhof Turnhout

TUbeg B19188

Chants abrégés des graduels, des alleluias et des traits [tractus¹]

Pour toute l'année

Sur des formules psalmodiques anciennes²

Société Saint Jean l'évangéliste

Desclée & Cie Imprimeurs du Saint-Siège et de la Sacrée Congrégation des Rites Paris, Tournai, Rome.

Imprematur Tornaci, die 21 Martii 1934. Tous droits réservés sur les signes rythmiques Desclée & Cie. Copyright 1926 by Desclée & Co., Paris

p. 249-253: Table alphabétique des Graduels, Versets alléluïatiques et Traits

p. 254: Table générale des matières

Gregoriaanse gezangen

Taal: Latijn

Aantal bladzijden: 254

Op kaft vooraan staat het Christusmonogram IHS [Het monogram IHS³ wordt geïnterpreteerd als een afkorting van IHESUS in het Latijn. Het zijn vooral de jezuïeten die dit IHS-monogram hebben gebruikt. Een andere verklaring van IHS is *Iesus Hominum Salvator* [Jezus redder van de mensheid] Op het titelblad wordt een schild afgebeeld met als spreuk *FIAT PAX IN VIRTUTE TUA* [*Fiat pax in virtute tua*]. [Psalm 22/7(21/7) Vertaling: 'Vrede zij binnen uw muur'⁴ of 'Laat vrede binnen uw vestingwal zijn'⁵].

Eigendomsmerk: Op het wit voorblad staat een stempel waarvan alleen nog *Sigillum* [zegel] en *Turnholti* te lezen zijn.

Een exemplaar van dit boek maar met imprimatur 'Tornaci, die 2 Januarii 1930' is te vinden op:

http://archive.ccwatershed.org/media/pdfs/15/11/18/11-18-37_0.pdf.

Bronnen en Noten

1. *tractus* is een psalm, die in één trek door, zonder tussenvoeging van antifoon (refrein) gezongen wordt. Komt na het graduale i.p.v. het alleluia.

2. 'Ces chants abrégés sont destinés exclusivement aux églises où il n'est pas possible d'exécuter de façon convenable toutes les mélodies du Graduel Romain, et pour lesquelles on tolère la simple psalmodie des textes sacrés'. 'Partout où il existe des chœurs suffisamment exercés on doit s'en tenir au chant officiel du Graduel'.

3. <https://www.jezuïeten.org/nieuws/het-ihs-monogram/>

4. <https://www.bible.com/nl/bible/328/PSA.122.nbg51>

5. <https://www.debijbel.nl/bijbel/HSV/Psalmen-122>

TUbeg B19189

Graduale Romanum

Titelpagina: *Graduale Sacrosanctæ Romanæ Ecclesiæ*

De Tempore et de Sanctis

SS. D. N. PII X. Pontificis Maximi Jussu Restitutum et Editum

Juxta Editionem Vaticanam

Cui Addita sunt festa novissima

Druk: Mechliniæ H. Dessain Summi Pontificis, SS. Congregationem Rituum et de Propaganda Fide, Necnon Archiepiscopatus Mechliniensis, Typographus.

[Gedrukt met toelating van Aartsbisschop Van Roey (29 juli 1948)]

Imprimé en Belgique – Printed in Belgium

Inhoud:

De Notularum Cantus Figuris et Usu p. VII-IX V-VI

De ritibus servandis in cantu missæ p. IX -X

Decretum: Die VII Augusti 1907 Sepharinus Cardinalis Cretoni.

Proprium de tempore p. 1 – 668

Commune Sanctorum p. (1) – (2) (1j)- (2iij) (3)- (138)

Ordinarium Missæ p. 1* - 132*

Appendix p. 133*-158*

In festo Corporis Christi p.143*- 158*

Missæ aliquibus in locis p. [1] –[73]

Index alphabeticus: Introitus, gradualia, versus alleluiatici, sequentiæ, tractus, offertoria, communiones, antiphonæ, hymni, responsoria, varia. p. [75] – [86]

Index alphabeticus: omnium festorum Domini, B. Mariæ Virginis, et Sanctorum quæ in hoc Graduali reperiuntur. p. [87] – [92]

Index communis sanctorum et missarum votivarum p. [93]

Index Ordinarii Missæ, Tonorum communium, et Appendicis [94] – [95]

Index Generalis [96]

Missæ propriæ pro Diœcesi Mechliniensi [p. 1 – 21]

Commune Sanctotorum pro Aliquibus Locis

Imprimatur: Mechliniæ; die 10 Decembris 1947 F. Tessens, Vic. Gen.

Gregoriaans

Taal: Latijn

Aantal pagina's: ca. 932

Toevoegingen:

1. *Dominica II Passionis seu palmis*

De solemni palmarum processione in honorem Christi Regis [processie]

Bundel van 11 pagina's ingeplakt (pagina 171)

2. *Missæ Propriæ pro Diœcesi Mechliniensi* (pagina 1-15)

Commune Sanctorum (pagina 17-21)

Pro Aliquibus Locis Juxta Decretum SR.C. Diei 22 Maji 1914. Imprematur Mechliniæ, die 10 Decembris 1947 F. Tessens, Vic. Gen.

Eigendomsmerk: stempel Begijnhof Turnhout

TUbeg B19190

Vesperale Romanum

Vesperale Sacrosanctæ Romane Ecclesiæ

Cum Cantu A Pio Papa X Restitutum et Editum et SS. D.N. Benedicti XV

Auctoritate recognitum et Vulgatum

Juxta

Antiphonale Vaticanum

Mechliniæ H. Dessain MCMXXX (1930) [drukker]

Decretum Die XXVIII Octobris XCMXIX [MCMXIX] A. Card. VICO, Ep. Portuen? Et S. Rufinæ

S.R.C. Præfectus

Gedrukt met toelating van Aartsbisschop Van Roey (23.09. 1930)

convoluut

Inhoud:

Kalendarium perpetuum [p. VI – XV]

Dominica ad Vesperas [p. 1 – 511]

Commune Sanctorum [p.(1) – (227)]

Toni Communes* [1*- 221*]

- I. In principio horarum
- II. Toni psalmorum
- III. Toni versiculorum
- IV. Tonus absolutionum
- V. Tonus lectionis
- VI. Tonus capitoli
- VII. Toni oratorium
- VIII. In fine horarium
- IX. Toni Benedicamus Domino
- X. De cantu hymnorum
- XI. Alleluia

Appendix

Pro gratiarum actione

Litaniæ sanctorum

Hymni

Index alphabeticus Psalmorum, Antiphonarum et Hymnorum

Index alphabeticus omnium Festorum Domini, B. Mariæ Virrg., et Sanctorum quæ in hoc Vespérali reperiuntur.

Index generalis

Cantus varii E. Liturgia selecti vel usu recepti

Exsequiarum ordo**

Officia propria sanctorum Ecclesiæ Metropolitanæ Civitas et archidiœcesis Mechliensis. [p. 1- 22]

Imprimatur: Mechliniæ; die 25 Julii 1934 F. Tessens, Vic. Gen.

Gregoriaans

Taal: Latijn

Aantal pagina's: ca. 796

*De Gregoriaanse **toni communes** zijn de vaste reciteerformules waarop de psalmen en cantieken worden gezongen (ook losse psalmverzen, bijvoorbeeld als onderdeel van de Introïtus)..

[https://kerkliedwiki.nl/Als ik U aanroep](https://kerkliedwiki.nl/Als_ik_U_aanroep)

** Orde van de dienst van de Uitvaartliturgie

TUbeg B19191

Choix de Musique Religieuse

Comprenant 191 motets à 1, 2 et 3 voix avec accompagnement d'orgue dans le style cécilien pour les saluts du T.-S^l-. Sacrement [**gezangen voor het lof**. Er zijn ook 2 vierstemmige motetten toegevoegd nl. *Pange Lingua* à 4 v, d'hommes, *Ave Maria Stella*, à 4 v, d'hommes].

Pris dans les œuvres d'égglise de compositeurs en renom

Editor: **Emile Dethier** [°1849 - †1933] Maître de chapelle de Grand Séminaire de Liège [componist en organist]

Troisième édition. H. Dessain, Imprimeur – Éditeur, 7, Rue Trappé. Arras Libraire Brunet Rue Gambetta, 32.

Toelating tot drukken: 'Vu le rapport qui nous a été fait sur ce choix de musique religieuse, nous en permettons l' impression et nous le recommandons (Signé) † Victor-Jos, Evêque de Liège. Liège, ce 15 Mai 1901'.

Datum 1ste druk 1901, datum 3de druk 1901, totaal 7 drukken tussen 1901 en 1927 (drie talen)

Tekst gezangen: Latijn

Begeleidende teksten (noten): Frans

Kerkmuziek

Moderne muzieknotatie

Aantal paginas: I – VIII, 337.

Afmetingen: 20,5 x 30 cm.

Toevoeging:

Heilig Hart van Jezus 'k heb betrouwen op U. Met zwarte inkt geschreven op blaadje uit muziekblok. Moderne muzieknotatie.

TUbeg B19192

Missa in honorem Sacratissimi Cordis Jesu

Componist: Verhelst François

Editeur: A. Ledent-Malay (Bruxelles)

1922

Twee stemmen en orgel, 4 notenbalken, 5 lijnen, moderne muzieknootatie.

Inhoud: Kyrie, Gloria, Credo, Sanctus, Agnus Dei

Aantal pagina's: 16

Eigendomsmerk: Zangkoor O.L.V. Middelaars, Turnhout

II.6. Boeken zonder titelblad en zonder datum

TUbeg B17X1 convoluut (zonder titelblad, start op pagina 3)

1. (c:stcv:12922286)
[***Commemorationes seu suffragia sanctorum***]
Ex officina Plantiniana Balthasar Moreti, Antwerpen [1638] 47p.
2. (c:stcv:12922284)
[***Breviarium Romanum***] *Dominica ad matutinum* [mogelijk gedrukt bij Plantin – Moretus] 444p.
3. (c:stcv:12922285)
Festa propria fratrum ordinis minorum 13p.
Bevat ondermeer: *Orationes et Antiphonae in Dominicis per ordinem* en *Officium Beatæ Mariæ*.
Dit boek bevat ook verschillende ingeplakte handgeschreven en gedrukte collecten (*oratio*) en *antifonae* (soms met verluchte beginletters) voor verschillende feestdagen van heiligen zoals Cunegundis (heiligverklaard in 1200*, en Joseph Cupertino (heiligverklaard in 1767).
[* H. Vanden Bossche *Een Heilig Keizerspaar in de Begijnhofkerk Van Turnhout*. Heilige Heinrich (Henricus) II, keizer van het Heilige Roomse Rijk – Heilige Cunegundis van Luxemburg. Begijnhofkrant 29 (2010) 7-11].

TUbeg BX2

Geen titelblad, start op pagina 7. Bevat meditatie voor iedere dag van de maand. Onderwijzing voor de meditatie op het lijden van Christus. Voordelige manier om Mis te horen. Onderwijzing en manier van het Sacrament der Biecht weerdelijk te ontvangen.

TUbeg B17X3

(c:stcv:12922287)

Geen titelblad, geen kaft, start op pagina 4.

[***Martyrologium Romanum***] 18de eeuw (?), p.189

Martylogii met Index *Nominum omnium Sanctorum*.

TUbeg BX4

Officium defunctorum

Bladen mogelijk genomen uit een *Breviarium Romanum* (?). Zie voorbeeld: *Officium defunctorum* [1677-1695] SA-Turnhout ODA 699

TUbeg BX5

Boek 20ste eeuw (?) Tweede deel. Titelblad + Bladz; V tot XIV + 1ste 12 pagina's niet aanwezig.

Start in juli met 'Tweede Paschen en tweede jaar der prediking van Jesus. Eindigt met de 'Novene van voorbereiding tot het kerstfeest. Bevat vooral overwegingen toepasselijk op de evangeliën der zondagen in het jaar'. Ook de 'Driedaagse oefeningen voor de vernieuwing der geloftes' en de onderwerpen voor 'eene achtdaagse geestelijke afzondering' zijn aanwezig. (zie ook B19122)

II.7. Boeken Begijnhofmuseum

(toonkasten pastoor Mermanskamer)

TUbeg M1603

Breviarium Romanum Antverpiæ ex Officina Plantiniana, Balthasar Moreti MDCLVI (zie boeken Mermans 17de eeuw)

TUbeg M1637

Missale Romanum Altaarmissaal pastoor Joannes Mermans, met schenkingsopschrift (zie boeken Mermans 17de eeuw)

TUbeg B1682 [BMu1]

Memoriael 17de eeuw

Bevat de namen van de schenksters en schenkers die hebben bijgedragen bij de vergroting van de eerste kerk en vooral bij de bouw en de inrichting (aankleding) van de tweede kerk. In een tekst p. 88 wordt de 'geschiedenis' van de huidige kerk als volgt kort samengevat:

'Int jaer 1662, den 25 Junie, is tot Godts eere ende glorie, geleyt den eerste steen om te bouwe een nieuwe kercke, de welcke Godt hebbe loff, welke sonder ongeluck is volboudt. In het jaer 1666, op den feestdach van S.Begga, onse Patronersse syn wy van d' oude kerck overgenomen in de nieuwe, alwaer sedert dien dach den Goddelycken dienst altijt is geschidt, en was doen noch niet al geplaveyt; maer in het jaer 1667 is alle volmaeckt'.

[Hugo Vanden Bossche *Driehonderdvijftig jaar Heilig-Kruiskerk op het begijnhof van Turnhout* Begijnhofkrant 52 (2016) 1-9].

TUbeg B17130 [BMu2]

Regels ende Statuten vanden Begghynhove tot Tvrnhovt [Regels en Statuten van het begijnhof te Turnhout]

Gestart door Henricus Joannes van Cantelbeeck alias Campferbek Canoicus et Decanes ac Begghinaly Turnhoutani Curarus (1714). (Pastoor begijnhof 1697 – 1726)

Bevat: Statuten opgesteld door bisschop Joannes Ferdinandus de Beughem (1683) *Modus Professionis*

Decreten Ordonnantien ende reglementen van de doorlughste Heeren Bisschoppen tot directie van 't Begijnhof (1859)

Catalogus AMPLIS: *Morum Dominorum Provisorum Begginacij* Turnhout. Petrus Coens Aertsdiaken.

Lijst van de 'Momboirs vanden Begijnhove' (4 namen)

Catalogus Pastoren (vanaf Walterus Wynkens (†1431) t.e.m. Bert Rosseels S.J.).

Catalogus kapelaans en assistenten (tot 1884)

Lijst van de Grootjuffrouwen

Namen van begijnen met datum professie (vanaf 1600)

Namen overleden begijnen (vanaf 1599)

Naemen van de werellicke personen, moeders, susters, scholieren ende andere dochters op dit hof overleden (tot ca.1800).

TUbeg B17131 [BMu3]

Verkoopacten van huizen op het hof. (R IV)

Den 25 july 1732 is begonst in desen boeck te begynhove de vercoopings der huysen.

Het laatste huis werd verkocht in 1796. [Door de wet van 1 september 1796 werden alle reguliere orden en congregaties afgeschaft en werden de goederen, ook van de begijnhoven, in beslag genomen].

TUbeg B17132 [BMu4]

(c:stcv:12922492)

Vocabularium Psalterii Davidici

Auteur: F. Bonifacio Maes Latijn

Druk: Gandavi (Gent) Typis Mauritiï vander Ween, 1706

TUbeg B18189

Nouveau Manuel des Fleurs ou Guide Pratique et complet contenant des instructions détaillées pour faire toute espèce de fleurs en étoffe, en papier, en laine, en or et en argent, en chenille, en perles, en rubans, en cire et en cuire. (zie p. 122)

II.8. Boeken in het stadsarchief (SA-Turnhout) die niet meer aanwezig waren in het Begijnhofmuseum

ODA 642 (c:stcv:12915418)

Onderwys der jeugt in de christelyke godvrugtigheyt, getrokken uyt de H. Schrifture en d'HH. Vaders. Karel Gobinet, Tot Gendt : Petrus de Goesin, 1769. Vertaald uit het Frans.

Eigendomsmerk

Van Bedaff St Willibrordi (St.Willebrord gemeente Rucphen Noord Brabant NL.)

Er woonde op het begijnhof een Maria Anna Bedaff afkomstig van St. Willebrord, maar zij overleed op 06.10.1752.

ODA 644¹ (c:stcv:12915508)

Lust-hof der zielen : in het Latijn onder den naem van paradisus animae. Uitgegeven door den Eerwaardigen en Geleerden Heer JAC. Merlo Hortius. 't Antwerpen by Petrus Jouret Boeck-drucker ende Boeck-verkoper op de Melck Merckt in de Gulde Tralie, 1715. Vertaald uit het Latijn en Frans. Illustrator: Bouttats, Petrus Bathasar. (zie ook B1899)

Eigendomsmerk: Catharina Van Gompel te Turnhout 1841. 'Die hem vind breng hem thuy op het begijnhof te Turnhout en zoo niet dan moet gij het bigten'. Catharina Van Gompel komt niet voor in de lijst van de begijnen². In 1841 woonden er maar 29 geprofeste begijnen.

ODA 685 (c:stcv:7036512)

Militia Sacra Ducum et principum Brabantiae. Autore Joanne Molano [Ioannes Molanus, Jan Vermeulen] , S.Theol. in Academia Lovan: Doctore. Adiectae sunt ad huius historiae. Illustrationem Annotationes M Petri Louwij [de Louwe, Petrus] Sylvæducensis Antverpiae. Ex officina Plantiniana, apud viduam, & Ioannem Moretum [Plantijn, Christophorus [Weduwe] & Jan I Moretus] [1592-]

Privilegie: Joannis Moreti Typographi Antwerpiensis 18.04.1592.

Uitslaande tafels ontbreken.

Eigendomsmerk: 'In 1627 hoort toe aan 'Pastory Begijnhof'

ODA 721 (c:stcv:6896185)

Het leven ons heeren beschreven door vader Ludovicus Granatensis [Luis de Granada] vander Prediker Orde. Gedrukt: T' Antwerpen by Martinus Nutius/ in de twee Oyevaers, 1608. Uit het latijn 'getranslateert in onser duytscher talen' door Ian **Ghevaerts** [Ghevaerts, Jan], 'Secretaris der vermaerder vryheydt van Turnhout'.

Eigendomsmerk: vooraan: 'De la Bibliothèque de Gustave Charles Antoine Marie Van Havre. Stempel van J.E. Jansen. Achteraan: 'Desen boeck hoort toe elisabeth Genen begijnken'. Mogelijk Catharina Elisabeth Geenen °Balen 2 juni 1829. Geprofest: 17.10.1853. Zij woonde vanaf 1890 in nr. 51. †Balen 22.02.1894. Begraven te Balen 24. 02.1894.

ODA 868 (c:stcv:6703509)

Vita S. Beggae, ducissae Brabantiae Andetennensium, Begginarum et Beggardorum fundatricis: vetus, hactenus non edita, et commentario illustrata : adjuncta est historia Begginasiorum Belgii.

Autore: **Iosephus Geldolphus a Ryckel** [à Ryckel, Josephus Geldolfus, Joseph Geldolph Van Ryckel]. Puteanus, Erycius, (1574-1646), ook gekend onder pseudoniem Honorius Van den Born.

Uitgever: Leuven : Cornelis Coenesteenii [Coenesteyn, Cornelis], 1631;

Latijn.

auteursportret plus 9 gravures

Elektronisch beschikbaar:

[Vita S. Beggae, ducissae Brabantiae \[...\]. Adjuncta est Historia begginasiorvm Belgii - Ghent University Library \(ugent.be\)](#) auteursportret ontbreekt

https://books.google.be/books?id=6l4ROLrXqr4C&printsec=frontcover&hl=nl&source=gbv_gg_su_mmary_r&cad=0#v=snippet&q=Herp&f=false

Zie ook: B1701, B17101, B1994, B19107, B19179, ODA868

In het boek zijn een reeks ('lijst') boeken (Latijnse werken) vermeld die begijnen, althans volgens van Ryckel, zouden moeten lezen (de meeste begijnen kenden geen Latijn) : pagina's 724 -727:

Qui liberi potissimum ab illis legendi?

Ondermeer worden volgende auteurs vermeld:

Bellarmini [Robertus Bellarminus], Ioannis Bueckelii, Benedicti Canfeldii [Benedictus van Canfield], Costeri [Franciscus Costerus], Ludovicus De Ponte, Ioannis Gorcomiensis, Joannes Fredericus Lumnius, Margarita Evangelica [Latijnse vertaling van de Peerle, de auteur van 'Die Evangelische Peerle' (B150)]¹ is niet bekend, werd een tijd toegeschreven aan Margarita Evangelica], Matthie Pauli [Matthiis], Laurentii Parisiensis [Laurentius Parisiensis], Rosweyodus [Heribertus Rosweyodus], Franciscus van Sales, Thauleri [Johannes Taulerus], Thomas à Kempis, Michiel Zachmoortel.

Van 10 auteurs zijn er boeken aanwezig in de boekencollectie (zie bijlage)

Eigendomsmerk: op titelblad: handgeschreven: *Dono auctoris est Joannis Thomas presbyteri.*

Vertaald als "Door een geschenk van de auteur is dit (boek eigendom) van Joannis Thomas, priester"¹. Of deze priester op een of andere manier met het begijnhof was verbonden is (nog) niet gevonden.

Note

Het boek werd opgenomen in deze catalogus omdat het waarschijnlijk tot de begijnhofcollectie heeft behoord en het samen met volgende boeken de strijd om Begga als stichteres van de begijnenbeweging³ behandelt:

Het gheestelyck palays der Beggyn-hoven in dry boecken verdeylt. Pater F. Elias van Sinte Teresa (deel 1: SA Turnhout oude-drukken ODA878, catalogusnummer M1651, deel 2: M16A5), *Disquisitio historica de origine Beghinarvm et beghinagiorvm Belgii*,Coens P. (SA Turnhout ODA 407) en *Het leven van de seer Edele doorluchtighste ende Heylige Begga hertoginne van Brabant stighteresse der Beggijnnen.... van eenen onbekenden dienaer Godts* (catalogusnummers B1701 en B17101).

Bijlage: boeken op het begijnhof van auteurs die door Josephus Geldolfus Van Ryckel worden vermeld

Robertus Bellarminus SJ

'Opclimminghe des Gheests tot Godt door de Leeder der creatueren'. Cat. nr. M1640 (eigendom van **begijn** Dymphna van Oudenhoven)

Franciscus Costerus SJ

- 'Apologia catholica, dat is, catholijcke antwoorde op een kettersch boecxken'. Cat. nr. M1501
- 'Catholijcke sermoenen op de evangelien van de sondaghen naer sinxen tot den advent'. Cat. nr. M1502
- 'Vierthien catholijcke sermoenen op de evangelien der sondaghen van den advent tot den vasten' Cat. nr. M1502
- 'Viifthien catholijcke sermoenen op de evangelien der sondaghen van het beghinsel des vastens tot de heyliche dryvvdicheydt'. Cat. nr. M1503
- 'Catholijcke Sermoenen op alle de Heylichdaghen des Iaers. Inhoudende het leven der Heyligen, ende d'uytlegginge der epistelen ende Evangelien'. Cat. nr. M1604
- 'Het Niev Testament onses Heeren Iesv Christi met korte uytlegghingen'. Cat. nr. M1620
- 'Catholijcke sermoenen op de epistelen van de sondaghen van den gheheelen iaere. Cat. nr. M1646 convoluut.
- 'Catholijcke sermoenen op de octave van 't H. sacrament des avtaers'. Cat. nr. M1646
- 'Acht sermoenen ter eeren der H. moeder Godts op de acht capitelen van Salomons III. boeck ghenoeemt Canticum canticorum'. Cat. nr. 1646
- 'Waerachtighe historien stichtighe exempelen ende sekere miracvlen [...] van de H. moeder Godts Maria'. Cat. nr. 1646

Cat. nr. M1646 'desen boeckband hoort toe begijn Maeyken [Maria?]Wauters'

- 'Schat der sermoenen op elcken dach des gheheelen vastens. Cat. nr. Catholijcke sermoenen M1646'
- 'Vierthien Catholijcke Sermoenen, op de Evangelien der Sondaghen vanden Aduent tot den Vasten. Cat. nr. M16A1

Ludovicus De Ponte SJ

- 'Dvx spiritualis: in qvo agitur de orationem meditatione, & contemplatione' ... Cat. nr. B1613
- 'Meditation op de mysterien vande passie onses Heeren Iesu Christi'. Cat. nr. B1650 (**begijn** Anna Dierckx)

Margarita Evangelica

- *Margarita Evangelica, incomparabilis thesaurus divinae sapientiae* (onvergelijkbare schat van goddelijke wijsheid). Dit is de Latijnse vertaling [vertaler: Laurentius Surius, uitgever en schrijver van de inleiding: Nicolaus Esschius (Nicolaus van Ess)] van *Die grote evangelische peerle, vol devoter gebeden, godlijcker oeffeninghen ende geesteliker leeringhen*. Cat.nr.B1501.
De schrijver/schrijfster van dit meest invloedrijke Nederlandse mystieke boek uit de 16de eeuw is niet gekend.

Mathias Pauli

- *De beclagingen Christi over de ondanckbaerheyt der ioden [joden] ende quade christenen [protestanten] sermoon-wys uitgheleyt bedeylt in twee stucken ende versiert met dry schoone Tafelen*; Cat.nr.M1607 1ste deel (**begijn?** Helena Reyck)
- *De beclagingen Christi over de ondanckbaerheyt der joden ende quade christenen sermoon-wys uitgheleyt ...* Cat.nr.M16A4 2de deel (**begijn?** Helena Reyck)

Heribertus Rosweyde

- *De naevolginghe Christi van Thomas a Kempis met syn leven* Cat.nr.M1611
- *Generale legende der heylighen met het leven Iesv Christi ende Marie* Cat.nr.M16A4
- *De naevolginge Christi van Thomas a Kempis met zijn Leven* Cat.nr.B1617
- *De naevolginge Christi van Thomas à Kempis*, Cat.nr.B1711
- *Christi De naevolginghe van Thomas à Kempis met zijn leven* Cat.nr.OD1159 (**Begijn** Maria Anna Gerardi)

Franciscus van Sales

- *Inleiding tot het godvruchtig leven door H. Franciscus van Sales*. Cat.nr.B1913
- *Inleiding tot het godvruchtig leven door H. Franciscus van Sales*. Cat.nr.B1914
- *Onderwys ofte Aenleydinge tot een godvruchtig leven*. Cat.nr.B17115 (**Begijn**hof Noviciaat)

Johannes Taulerus

- *Van volcomē[n]theyt alre duechden: een seer innich boecxken des seer verlichte Doctoers Johannes Tauleri/ Predicant tot Colê/ dwelck he met rechte welghenoemt mach worden*. Cat.nr. M1510 (Janneke Struys, Lucia Wuyts, Syken Wuijts drie **begijnen?**)
- *Dat merch der zielen, oft van volcomenheyt alder deuchden Een zeer innich ende devoot boecxken, , waer in meer wort ghetreft den gront der zielen, dan den uytwendighen schijn*. Cat.nr.M1609 (C[atharin]a van R?)
- *Kort onderwys Ghetrocken uyt den Heylighen Franciscus Sales*. Cat.nr. Cat.nr.M1659 convoluut.
- *Kort onderwys ghetrocken uyt den Heilighen Franciscus de Sales* Cat.nr.M1665 convoluut
- *Gheestelycke Sermoonen*. Op allede Sondaghen ende Heyligh-daghen van het gheheele jaer Cat.nr.B1633 convoluut
- *Naer-volghinghe des armen leven Christi*, waer in ons gheleert worden verscheyden onderscheyden der wariger armoede, ende hoe men tot een arm leven sal gheraecken. Cat.nr.B1633 convoluut

Thomas à Kempis

- *De naevolging van Christus* Cat.nr.B1723 (**Begijn**hof Infirmierie)
- *De l' Imitation de Jésus - Christ* Wordt toegeschreven aan Thomas a Kempis. Cat.nr. Cat.nr.B17100
- *de Navolging van Christus* Cat.nr.B1819
- *De Navolging van Christus* Cat.nr B1835
- *De Navolging van Christus* Cat.nr.B18126

Michiel Zachmoorter

- *Thalamus Sponsi, Bruydegoms beddeken*. Cat.nr.B1605 (**Begijnen** Marie van Hulsen; Catharina de Borchgrave en Maria Anna de Borchgrave)
- *Thalamus Sponsi, Bruydegoms beddeken*. Cat.nr.B1606 (**Begijn**hof)
- *Thalamus sponsi oft t'Bruydegoms beddeken*. Cat.nr.B1663 (**Begijn** Cornelia Mertens, Elisabeth van Turenhout)
- *Sponsus sanguinum. Den bloedigen bruydegom*. Cat.nr.1665 (**Begijn** Anna Maria de Croon)

Van Ryckel vermeldt ook Hendrik Herp maar 'de Spieghel der volcomenheit', het mystiek meesterwerk van deze minderbroeder^{1a} is niet (meer?) aanwezig in de collectie. Zie: Frans Vervoort M16A3

ODA 918

Cœleste palmetum variis officiis, litaniis, precibus, instructionibus, nec non orationibus sanctorum per annum, ad ubertatem es sacras delicias excultum, ornatum, munitum.

Auteur : Wilhelmus Nakatenus.

Uitgever : Antverpiæ: H.P. vander Hey P.J. Brepols (1833 -)

Latijnse vertaling van 'Das himmlisch Palm-Gärtlein' Zie ook B1764, B17117.

Eigendomsmerk

J.B. Smits / E. Raeymaeckers ex Desschel / stempel: 'Ern. Raeymaeckers pastoor begijnhof Turnhout'

Ernestus Martinus Raeymaeckers: pastoor op het begijnhof 1899 - 1926

ODA 991

Den engel bestierder in gebeden en oeffeningen van godvrugtigheyd zeer bekwaem om aen godsdientige zielen eene gelukzalige eeuwigheyd te verzekeren, in het Fransch bekend onder den naem van Ange conducteur. Turnhout : P.J. Brepols (1809 -)

Eigendomsmerk: 'Anna Catharina Nuyens op het Begijnhof te Turnhout 1835' (komt niet voor in de 'begijnenlijsten'², toen woonden er maar 22 geproteste begijnen op het begijnhof).

OD 1022 (c:stcv:12915583)

Konste der konsten ghebedt oft maniere om wel te bidden besonderlijke ghetrocken uyt de Schriften van de H. Moeder Theresia de Jesu. Auteur: R.P. Daniel a Virgine Maria. Gedrukt: T.Antwerpen by Ioannes Paulus Robyns [Robyns, Johannes Paulus] op de jesuite plein in S. Joseph met privilegie (Brussel 11.01. 1710) [1711-]. Approbatie Antwerpen 22 December 1711. Zie ook B17118 (1793). [Theresa of Teresa van Jesus, Teresa van Avila]

Eigendomsmerk: 'Desen boeck hoort toe aen Clara van Kamp beggijntien tot Turnhout 1815'. Ingetreden: 1767; geprofest: 15.05.1768 (24 jaar) °Antwerpen, dochter van Caroli en Pascalia van der Becken, † 17.11.1838 (95 jaar).²

Z^{er} Thijs (mogelijk Maria Theresia Thijs), geboren te Turnhout dochter van Lois Baptista en Elisabeth Damen °17.01.1842, geprofest: 03.09. 1878, † 17.03. 1918). Zij woonde van 1890 tot overlijden in nr. 45 (noviciaat St. Jozef).²

ODA 1091

Le combat spirituel Auteur: Laurentio Scupoli, vertaler uit het Italiaans : Jean Brignon Uitgegeven door Derbaix Frères, Douay in 1753

Eigendomsmerk

Janssens Begijnhof.

Er waren op het begijnhof 6 begijnen, met Janssens als naam, die tussen 1756 en 1860 zijn overleden. Ook van Pastoor Petrus Janssens zou dit boek kunnen afkomstig zijn. Hij was afkomstig van Lille, was kapelaan bij het Sint-Pieterskapittel (mogelijk tot eind 1796 toen werd het Sint-Pieterskapittel ontbonden) en vanaf 1760 tot mogelijk november 1797 was hij pastoor van het begijnhof. Toen werden in Turnhout alle kerken gesloten voor de eredienst, de begijnhofkerk werd een 'Tempel der Wet' (Rede). Hij overleed in 1799. (Zie ook Lofdichten/ Priesters/Petrus Janssens).

OD 1159 (c:stcv:3140036)

Christi De naervolginghe van Thomas à Kempis regulier met zijn leven door Heribertus

Rosweyduus Thomas a. Kempis - Heribertus Rosweidus

Gedrukt 'Thantwerpen: Ioseph Iacops [Joseph Jacobs] 1679

Zie ook: M1611.

Eigendomsmerk

Catharina Bongse, Helena Verbrugghen, Maria Anna Gerardi. Alleen Gerardi staat in de lijst van de Turnhoutsebegijnen. **Maria Anna Gerardi** werd geboren te Antwerpen (1736/1741), geprofest op 25. 09. 1763 en overleden te Turnhout op 30.10. 1810 (op 03.11.1810 begraven op het kerkhof).

Volgens het bevolkingsregister was zij kantwerkster.

(Zie ook Lofdichten/Professie/Maria Anna Gerardi)

ODA 1173

Lust-hof der gebeden beplant met veel godvrugtige oeffeningen, litanien, gebeden, en onderwyzingen, om zig op te wekken tot een godvrugtig leéven P.J. Brepols (- 1816)

Eigendomsmerk:

N.(?) Diels: (Anna) Theresia Diels (Turnhout) geprofest 05.09. 1773, overleden 20.01.1822, meesteres

MA 8230¹

Kort begryp van de geschiedenis en de oefening van den kruysweg, of van de godvruchtigheyd tot de XIV. statien van den calvarieberg, volgens den gelukzaligen Leonard du Port-Maurice.

Turnhout: Brepols en Dierckx, zoon, 1841.

‘Naer het fransch vertaeld in de abdy van Latrappe’ te Westmalle. Abdij van Onze-Lieve-Vrouw van het Heilig Hart. Stichtingsdatum 1 juni 1794.

Eigendomsmerk:

J.A. Jacobs Turnhout. In de index van de Turnhoutse begijnen (17de – 20ste eeuw) en de priesters op het begijnhof² wordt een Joannes Jacobs vermeld. Geboren te Diest op 13.11. 1810, Pastoor van het begijnhof (Turnhout) van 1857 tot 1874, op 18.09.1874 is hij opgevolgd door R.D. [E.H.] Petrus L.L. Busschots. R.D. Jacobs overleed te Diest op 27.10.1880.^{2, 4}

Bronnen en Noten:

1.OD: oude druk, MA: magazijn archief

1a. Anna Dlabacová, *Literatuur en observatie: de Spieghel der volcomenheit van Hendrik Herp en de dynamiek van laatmiddeleeuwse tekstverspreiding*. Verloren, Hilversum, 2014. Proefschrift universiteit Leiden:

<https://scholarlypublications.universiteitleiden.nl/access/item%3A2872984/view>

2.Index van de Turnhoutse begijnen (17de – 20ste eeuw) en de priesters op het begijnhof (15^e-20^e eeuw) <https://stadsarchiefturnhout.turnhout.be/toegangen>.

3. Vanden Bossche H. *De heilige Begga stichteress en patrones van de begijnenbeweging Een succesrijke geschiedvervalsing* Begijnhofkrant 36 (2012) 2 – 7.

4.Vanden Bossche H. *Begijnen, Begijnhoven en het Begijnhof van Turnhout*. vzw De Vrienden van het Begijnhof/Brepols Publishers, Turnhout, 2013 (2de druk 2019), p. 152

Literatuur Boekencollectie

Naast de in de tekst vermelde bronnen werden onderstaande publicaties gebruikt:

-de Kok H., Landuyt G. *Turnhout in straatnamen*, Brepols, Turnhout, 2009.

-Gielis M. *Boeken i.v.m. de bijbel uit Begijnhofmuseum en Stadsarchief*. In: ‘Dlevende woort Gods’ Twee eeuwen Bijbeluitgaven in Turnhout. Turnhout Begijnhofmuseum. 29 september tot 18 november 2007. pp. 23-24, 30 – 54.

-*Grafschriften ten Jaere 1903*. In: ‘Verslag over het bestuur en den toestand der zaken van de stad Turnhout’ vol. 1902 - 1903, pp. 86 - 95. Stadsarchief Turnhout.

-Jansen J.E. *Turnhout in het verleden en het heden*. Deel 1, J. Splichal, Turnhout, 1905

-Pastoor Frickel: *Lijst der boeken verblijvende in de Pastorij*.

-*Register en ‘Regels ende statuten van den beggijnhove tot Turnhout’*. Bevat de statuten aangepast door bisschop Joannes Ferdinandus de Beughem (1683)/*Modes Professoinis/ Decreten, Ordonnanties en de Reglementen tot Directie vant Begijnhof* (1859)/ *Catalogus Pastoors van het Begijnhof* (vanaf 1411)/ *Catalogus kapelanen en assistenten/ Lijste van de jouf^{ven} Grootmeesteressen van de Beggijnhove tot Turnhout/ Naemen van de Begijntiens geprofessiit op den Hove* (vanaf 1600)/ *Naemen vande overledene Begijntiens* (vanaf 1599)/ *Naemen van de werellicke personen, moeders, susters, scholieren ende andere dochters opdit hof overleden* (tot ca.1800). Het origineel (catalogus nr B17130.Mu2) bevindt zich in het Begijnhofmuseum Pastoor Mermanskamer. Een gedeeltelijke kopie is aanwezig in het Stadsarchief (zie inventaris archief begijnhof bestandsidentificatie nr. 15), informatie kan ook gevonden worden in:

Begijnen en Priesters die op het begijnhof woonden (stadsarchief Turnhout)

<http://www.stadsarchiefturnhout.be/nl/2432/content/4035/toegangen.html>

-Van Autenboer E. *Testamenten van Turnhoutse begijnen*. Uitgegeven door Vlaamse Vereniging Familiekunde Kempen. 2005

-Vanden Bossche H. *Begijnen, Begijnhoven en het Begijnhof van Turnhout*. vzw De Vrienden van het Begijnhof/Brepols Publishers, Turnhout, 2013, 2019.

van Gils J. (1985) *Noord-Brabantse begijnen in het Begijnhof van Turnhout*. De Brabantse Leeuw volumes 34 – 36.

-Van Gorkom M.L. *Beschryvinge der Stad en Vryheid van Turnhout*. F.-J. Van Der Elst, Stads-drukker Mechelen 1790. Heruitgegeven met inleiding door H. de Kok. Algemeen Rijksarchief en Rijksarchief in de provinciën, Brussel 1994.

-Van Gorp J. *Begijnen families op het Catharina hof: Gezusters begijnen op dezelfde dag geprofest* (niet gepubliceerd).

III. Handschriften en drukken – boeken en partituren -- uit de muziekcollectie (muziekbibliotheek).

Inleiding ‘geschiedenis’

In februari 2000 werd door Fons Mertens (werfleider Stad -Turnhout) bij opruimingswerken op de zolder van de infirmerie van het begijnhof een aanzienlijke hoeveelheid oude, vuile documenten gevonden.^{1,2} De erbij geroepen begijnhofgids, Marcel Proost, redde deze documenten van de vuilnishoop³, reinigde ze en ontdekte samen met Joost Termont een hele muziekbibliotheek.

In 2002 werd binnen de vzw. De Vrienden van het Begijnhof van Turnhout een werkgroepje ‘Muziek op het Hof’ opgericht met als doel het muziekarchief (muziekbibliotheek) van het begijnhof samen te stellen, te inventariseren en bestuderen.³

De muziekbibliotheek bevatte naast de gevonden muziekdocumenten (handschriften en drukken) het responsoriaal processionale uit ca.1550 -- toen al veel jaren een blikvanger in de pastoor Mermanskamer-- en een aantal boeken uit de bibliotheek van pastoor Mermans.²

Joost Termont, toen organist titularis van de Sint-Pieterskerk en lid van de werkgroep ‘Muziek op het Hof’, heeft van de verzameling handschriften, gedrukte muziekboeken en partituren een ‘voorlopige inventaris’ gemaakt.³ Daaruit bleek dat de begijnen van Turnhout een uniek bestand nalieten van 16 handgeschreven boeken en 1 verzamelmap (2 bundels), en 56 drukken uit de 16de, tot en met het begin van de 20ste eeuw, dus vijf eeuwen muziek vanaf de Contrareformatie (begin 16de eeuw).^{3,4} Joost Termont vond dat deze collectie met waardevolle documenten verder wetenschappelijk onderzoek vereiste en nam contact op met Prof. Eugeen Schreurs van het departement musicologie van de KU Leuven, toen voorzitter van de vzw Resonant, het centrum voor Vlaams muzikaal erfgoed, en medeoprichter van de Alamire Foundation. Na een screening bleek de collectie interessant genoeg voor een volwaardig onderzoeksproject.³

Op 1 april 2004 werd de collectie overgebracht naar het *Tabularium* van de Centrale Bibliotheek van KU Leuven. Resonant vzw startte, in samenwerking met de Vrienden van het Begijnhof van Turnhout en TRAM41 (nu Archief & Musea Turnhout) en met financiële steun van de Provincie Antwerpen en Resonant, zeer snel met een gedetailleerde inventarisatie. Deze werd uitgevoerd door Pieter Mannaerts en Els Vercammen die niet alleen de catalogus met gezangenindex samenstelden⁵, maar ook een uitvoerige literatuurstudie deden en de inhoud van de handschriften digitaliseerden.

In 2005 kwam de volledige collectie terug naar het Begijnhofmuseum en werd het ‘processionale’ terug de blikvanger in de Pastoor Mermanskamer. Dit boek werd in 2009 opgenomen in de Topstukkenlijst van de Vlaamse overheid³ en in datzelfde jaar heeft Hendrik Vanden Abeele tijdens de door de Vrienden georganiseerde nocturne, het toen pas gerestaureerde processionale voorgesteld.³

In 2011 werd het in de toen volledig herschikte schatkamer in een speciaal ervoor gebouwde vitrinekast geplaatst en om de manuscripten te beschermen tegen lichtinval werd het boek gesloten.

Er werd gezocht naar mogelijkheden om dit kostbare manuscript digitaal toegankelijk te maken en de bezoeker de kans te geven met de partituur ‘bij de hand’ de gregoriaanse gezangen te beluisteren. In 2015 werd deze droom werkelijkheid. Een door de medewerkers van ‘Musea Turnhout’ in 2013 - 2014 georganiseerde succesvolle crowdfundingactie maakte de digitalisering mogelijk. Deze digitalisatie werd uitgevoerd door het hoogtechnologisch centrum voor digitale fotografie voor muzikaal erfgoed van de Alamire Foundation. Met de opbrengst van deze actie kon zelfs een deel van het inzingen van de liederen worden betaald.³

Met het inzingen door Dr. Hendrik Vanden Abeele en Psallentes Femina van 75 liederen uit het boek en de aankoop van de nodige apparatuur⁶ kunnen de bezoekers tijdens de openingsuren van het Begijnhofmuseum het processionale doorbladeren, de partituren lezen en de gezangen beluisteren.³

Er is ook een album uitgegeven waarin de dames van Psallentes Femina gezangen uit het Turnhouts processionale vertolken.⁷

Meer gegevens over de muziekcollectie (-bibliotheek) zijn te vinden in de literatuurlijsten (bronnen en noten) vermelde publicaties en op www.vriendenbegijnhof.be zie artikelen 1.3, 1.18.

Vanden Bossche H. Begijnen, begijnhoven en het begijnhof van Turnhout. vzw De Vrienden van het Begijnhof/Brepols Publishers, Turnhout, 2013. pp. 138-139. Herziene en verbeterde uitgave: 2019 (te koop aan de balie van het Begijnhofmuseum).

Zie ook: Bijlage pp.294 – 314: Vanden Bossche H. Is het ‘Responsoriaal Processionale’ alleen maar een Processieboek? Handschrift 1, B TUBeg Hs 01, ca. 1550.

Vanden Bossche H. *Het processionale herbekeken*. Begijnhofkrant 67 (2020) 8 – 15.

www.vriendenbegijnhof.be Webpagina: Artikels 3.31

P.S. De muziekcollectie bevat vooral de boeken die door Pieter Mannaerts en Els Vercammen werden geïnventariseerd. De boekencollectie bevat daarnaast verschillende ‘liedboeken’ die in deze catalogus worden besproken.

Handschriften en Drukken

Bij het opstellen van deze catalogus werd in de eerste plaats gebruik gemaakt van de inventaris opgemaakt door Pieter Mannaerts en Els Vercammen⁵ (de volledige lijst is te vinden op www.vriendenbegijnhof.be Artikels 1. 3, 1.18), van ‘*Beghinae in cantu instructae Musical patrimony from Flemish beguinages*’ (Pieter Mannaerts, editor)⁸ en van de data base: CANTUS Index Online catalogue for Mass and Office Chants.⁹ Bij de bespreking⁵ van de meeste gezangen wordt de folio of pagina gegeven waarop de gezangen staan, daarna wordt aangegeven om welk genre (antifoon, responsorium, vers, hymne, ...) het gaat. Daarna volgt het incipit (is de openingszin, bestaat uit de eerste woorden van een lied of een tekst) en de bijgeschreven aanwijzingen of opmerkingen zoals de bepaling van het feest waarop een gezang uitgevoerd moet worden of de modus waarin een psalm na een bepaald antifoon gezongen moet worden. Ook wordt informatie gegeven over het feest waarbij een reeks antifonen of andere specifieke teksten horen. Daarnaast wordt het aantal strofen dat genoteerd werd vermeld en ook of een tekst alsdan niet volledig is opgenomen en of een mistekst alternatim (afwisselend) genoteerd is. Toevoegingen door Mannaerts en Vercammen en mijzelf worden tussen vierkante haken geplaatst.

III.1. Handschriften

B TUBeg Hs 01

‘Responsoriaal Processionale’ (handschrift 1) ca. 1550 (zie ook **Bijlage**)

Een liturgisch verzamelmanuscript dat vooral officiegezangen bevat waarvan een deel ook als processiegezangen kan gebruikt worden.

Het Turnhoutse ‘processionale’ bevat III plus 65 perkamenten folio’s. Afmetingen: 29,8 cm x 20,3 cm x 4,6 cm, bladspiegel: 20,0 cm. x 13,4 cm [een processionale meet normaal: ca. 16,0 cm.x 11,5 cm, zie bijlage]. Band in hout, overtrokken met gestempeld leder, 5 koperen knoppen, voor en achter vier hoeken versterkt met koper, 2 sloten, niet meer intact.¹

In het deel dat in het midden van de 16de eeuw werd samengesteld werden zes notenbalken van vijf lijnen gebruikt per pagina. Dat was toen uitzonderlijk; tot dan werd de voor gregoriaanse muziek gebruikelijke notenbalk met vier lijnen gebruikt.³ De vijf lijnen zorgen er wel voor dat dat er minder hulplijntjes moeten gebruikt worden en dat er minder van sleutel moet veranderd worden, wat helpt om fouten te vermijden.³

Bij de later (1626) door een begijn toegevoegde Mis bij het feest van de ‘Gedaanteverandering van onze heer Jezus Christus’ (6 augustus) worden wel maar vier lijnen gebruikt (zie **Bijlage** p. 294).

Het muziekmanuscript bevat geselecteerde gezangen voor de zondagen en voornaamste feesten doorheen het hele liturgische jaar. De gezangen zijn meestal ontleend aan de liturgie van het officie van de aangegeven zondag of feestdag. Bij elk gezang wordt aangegeven bij welke dienst het werd/wordt gebruikt). Dit boek bevat naast de al vermelde gezangen ook liederen voor een aantal heiligenfeesten.³ In 1626 werd achteraan de Mis voor het feest van de Transfiguratie (*In festo Transfigurationis D[omi]ni N[omi]ni Jesu Chr[sti]*), viering van het ‘Tabor wonder’, door een begijn toegevoegd.

In de bijlage (294 -314) wordt dit boek uitvoerig beschreven. Voor de meeste gezangen wordt aangeduid in welke liturgische dienst zij werden gebruikt. Zie ook: Vanden Bossche H. *Het processionale herbekeken*. Begijnhofkrant 67 (2020) 8 – 15. www.vriendenbegijnhof.be Webpagina: Artikels 3.31

In de bijlage en publicatie wordt aangetoond dat dit boek een **‘Liturgisch muziekhandschrift is dat vooral officiegezangen bevat waarvan een deel ook processiegezangen zijn’**.

Eigendomsmerken: Echte eigendomsmerken zijn niet aanwezig, de Mis voor het feest van de Transfiguratie werd wellicht door een begijnenhand toegevoegd. ‘De hand is dezelfde als die van de schrijfster (‘begijn’) van handschrift 2’ (1655).

Rubrieken

Vooraan staan negen collectegebeden voor bijzondere feesten (f. IIIr -f. 3v).

De sancta trinitate: *Omnipotens sempiterne Deus ...* . Collectegebed uit de Mis van het feest van de H. Drievuldigheid.

De sancta helena regina: *Omnipotens sempiterne Deus misericordiam tuam ostende ...*, collectegebed, feestdag 18 augustus.

De sancta Anna matre marie virginis: *Deus qui beat[a]e anne [Annae] gratiam conférre dignatus es, ut Genitricis unigeniti Filii tui mater effici mereretur ...* . Collectegebed uit de Mis van het feest van de H. Moeder Anna (26 juli)

De sancto spiritu : *Deus qui [hodierna die] corda fidelium sancti spiritus ...* . Collectegebed uit de Mis van Pinksteren.

De venerabili Sacramento: *Deus qui nobis sub sacramento mirabili.* Collectegebed uit de Mis van Sacramentsdag.

De sancta cruce *Deus qui crucem sanctam ascendisti et mundi tenebras illuminasti ...*

Collectegebed dat aan de H. Augustinus wordt toegeschreven werd op Witte Donderdag na de wassing van het altaar van het H.-Kruis de antifoon *O Crux gloriose* gezongen gevolgd door het vers *Omnis terra* waarna de collecte *Deus qui* wordt gelezen.

De [... ...] per annum: *Concede nos famulos tuos, quaesumus Domine Deus, ...* Collectegebed ter ere van de H. Maagd Maria⁹, wordt gelezen tijdens de Vespers.

De domina tempora Paschali: *Prosit nobis semper omnipotens pater et praecipue ...* .

Collectegebed bij het feest van *Gaudorum B. Mariae Virginis* op maandag na Beloken Pasen.

Tempe natuutatis Domini : *Deus, qui salutis aeternae, beatæ Mariae virginitate fecunda ...* .

Collectegebed uit de Mis van 1 januari; het feest van O.-H. -besnijdenis⁹, octaaf dag van Kerstmis (vóór 1969). Vanaf 1969 wordt op 1 januari het Hoogfeest H. Maria, Moeder van God gevierd

Begin van het Kerkelijk jaar

‘Inden Advent’:

Drie antifonen (folio 4r) die gezongen/gelezen worden tijdens de vespers:

- *Missus est Gabriel angelus ad Mariam virginem desponsatam Joseph ...* . 1ste zondag van de Advent
- *Ecce Dominus veniet et omnes Sancti...* . [Zie, de Heer zal komen en al zijn Heiligen met Hem...] bij de intrede (**processie**), Vespers 1ste en 2de zondag van de Advent
- *O Virgo virginum quomodo fiet ...* Vespers van de 3de en 4de zondag van de advent.

De Sancto Andrea apostolo’ (30 november)

- *Vir iste in populo ...*- Genre: responsorium (folio 4v): metten.
- *Pro eo ut me dilligerent ...*- Genre: vers (folio 5r) : metten.

‘De Sancto Nicolao’ (6 december)

- *Beatus Nicolaus iam triumpho ...*- Genre: responsorium (folio 5v): metten, vespers.
- *Ut apud Christum eius patrociniis ...*- Genre: vers (folio 6r) : metten, vespers.

‘In conceptione Beate Marie Virginis’ O.-L.-Vrouw onbevlekt ontvanging (8 december).

- *Cordis ac vocis júbilo pangamus ...* – Genre: responsorium (folio 6v): vespers¹⁴
- *Suscipe devote praeconia Christe catervae.* Genre : vers (folio 7r) *Conceptio Mariae* Vespers.

‘Op ten heylighe kersavone’:

- *Judea et Jerusalem nolite timere cras egrediemini et dominus erit vobiscum.* Genre : responsorium (folio 7r). *Judea et Jerusalem* werd ook als antifoon tijdens de lauden gezongen.

- *Constantes estote videbitis auxilium domini super vos ...*– Genre : vers (folio 7v)

Vespers van het vigilie van Kerstmis.

‘Opten heilighen kersdag’ (25 december) *Nativitate Domini & per Octavas*

- *Verbum caro factum est ...* - Genre : responsorium (folio 8r).
- *In principio erat verbum et verbum erat apud deum et deus erat verbum*– Genre: responsorium-vers (folio 8r)

‘Canticum Ambrosii’

- *Te Deum laudamus* ... [U God, loven wij, U o Heer, prijzen wij. U, eeuwige Vader, eert heel de aarde] Genre: hymne* (Folio 8v -Folio 12r).

De aloude feestelijke lofzang wordt op zondag als afsluiting van de metten gezongen. Daarnaast wordt het *Te Deum* gebruikt bij **processies**, zo wordt het op het begijnhof op het einde van de H. **Kruisprocessie** gezongen bij de terugkeer in de begijnhofkerk (Herbert Op de Beeck). Het *Te Deum* is in feite een prefatie-achtige lofzang bij plechtige gelegenheden.⁴ Deze lofzang stamt niet van Ambrosius, hoewel het eeuwenlang met *Hymnus ambrosianus* is aangeduid.¹⁶ De herkomst van het *Te Deum* wordt tegenwoordig in Spanje gezocht, vanwege de verwantschap die de tekst vooral met oud-Spaanse prefaties vertoont.¹⁶

*hymne: niet-bijbels loflied, gewoonlijk in coupletform.¹⁶

‘Van Sint Jan Apostel ende Evangelist’ (27 december)

- *Vox tonitru tui Deus in rota Joannes est evangelista mundi* ...- Genre: responsorium (folio 12r)
 - *Victo denatu cum Caesare virgineo corpore tripudiat in igne* ...- Genre: vers (folio 12v)
- Beide worden gelezen/gezongen tijdens de metten en vespers.

‘Van alder kinderen dach’ (HH. Onschuldige Kinderen, 28 december)

- *Centum quadraginta*...]- Genre: responsorium (folio 13r)
- *Hii [Hi] empti sunt ex hominibus* ... [Deze zijn afkomstig van de mens ...] - Genre: vers (folio 13v)

Worden gelezen/gezongen tijdens de metten en/of vespers.

Op Onser Vrouwen Lichtmis dach Feest van O.-L.-Vrouw Lichtmis. *Purificatio Mariae*. Het zuiveringsoffer van Maria. [40 dagen na Kerstmis]

- *Gaude Maria Virgo* - Genre: responsorium (folio 13v).
- *Gabrielem archangelum scimus* ... - Genre : vers (folio 14r)

Responsorium en vers worden vooral tijdens de metten maar ook tijdens de vespers gezongen.

‘Van Sinte Peter’ Sint-Petrus’ stoel te Rome (18 januari) en HH. Apostelen Petrus en Paulus (29 juni)

- *Petre amas me* ...- Genre: responsorium (folio 15r)).
- *Domine tu omnia nosti* ... - Genre: vers (folio 15r)

Gezongen tijdens de metten en vespers.

‘Op Onser Vrouwe dach’ (25 maart, Annunciatie, Feest van O.-L.-Vrouw - Boodschap, Christus menswording⁹).

- *Quomodo fiet istud respondens* ... - Genre: responsorium (folio 15v) (Lucas I:34). Gezongen tijdens de metten van Annunciatie en 4de zondag van de Advent.
- *Ideoque quod nascetur* ... - Genre: vers (folio 16r): metten en vespers van Annunciatie en 3de en 4de zondag van de Advent.
- *Salve Regina misericordiae*.... [Wees gegroet, Koningin van barmhartigheid...] (folio 16v)
Virgo mater ecclesi[ae] ... [Maagdelijke moeder van de kerk ...] - Genre: trope* (folio 17r)
Virgo clemens virgo pia virgo ... [Goedertierende, liefdevolle maagd ...] - Genre: trope (folio 17v)
Gloria Dei mater ... - Genre: trope (versiculus) (folio 17v)

Genre *Salve Regina*: antifoön (folio 16v) waar in de oorspronkelijke tekst voor de laatste zin - *O clemens, o pia, o dulcis Virgo Maria* - drie tropes (folio's 17r en 17v) werden verwerkt. Deze versie eindigt zoals de originele versie met *O dulcis Virgo Maria* [O zoete Maagd Maria] (folio 18r).

Het *Salve Regina* wordt tijdens de metten, lauden en vespers gezongen op de feestdagen van de Annunciatie en O.-L.-Vrouw-tenhemelopneming. Volgens het missaal en vesperale (1949)¹⁵ wordt *Salve Regina* tijdens het vesperofficie vanaf het feest van de H. Drievuldigheid tot de Advent gezongen.

*Tropes: toevoegingen aan gezangen, melodisch, tekstueel of melodisch én tekstueel.

Voorvasten

‘Dominica in Septuagesima’

- *Ubi est Abel frater tuus* ...- Genre: responsorium (folio 18r) Genesis 4:9
- *Ref. Ecce vox sanguinis fratris*

- *Maledicta terra in opere tuo ...* – Genre: vers (folio 18v) Genesis 3:17

Gezongen tijdens de metten.

‘Dominica in Sexagesima’

- *Benedicens ergo Deus* - Genre: responsorium (folio 19r); metten, terts, vespers
- *Hoc erit signum federis ...* – Genre: vers (folio 19v)
- *Gloria patri et filio et spiritui sancto*

Vasten

‘Dominica Prima in Quadragesima’¹⁴ 1ste Zondag van Quadragesima = 1ste zondag van de Vasten

- *Ductus est Ihesus in desertum ...* [Ductus est Jesus in desertum ...] – Genre: responsorium (folio 19v); metten, lauden (antifoon)
- *Et cum jejunasset ...* - Genre : vers (folio 20r); metten
- *Gloria patri et filio et spiritui sancto*

Responsorium en vers staan in processionales uit 1629¹⁷ en 1866. (B1838)

‘Den tweed[e]n] sondach inde Vast’[en]’ 2de Zondag van Quadragesima

- *Vidi Dominum facie ad faciem ...* – Genre: responsorium (folio 20v); metten
- *Et dixit nequa quam ultra vocaberis ...* – Genre: vers (folio 20v); metten
- *Gloria patri et filio et spiritui sancto*

‘Den derden sondach inde Vast[e]n]’ 3de Zondag van Quadragesima

- *Nun iaverunt Iacob ...* – Genre: responsorium (folio 21r); metten
- *Cumque audisset Iacob ...* - vers (folio 21v); metten

‘Opten vierden sondach’ 4de Zondag van Quadragesima

- *Audi Israhel praecepta Domini ...* - Genre: responsorium (folio 22r); metten, vespers
- *Observa igitur et audi ...* – Genre : vers (folio 22v); vespers

‘Den vijfsten sondach in de vasten’ 5de Zondag van Quadragesima, Dom. de Passione,

Passiezondag

- *Usqueduo exaltabitur inimicus meus ...* - Genre: responsorium (folio 23r); metten, vespers 1 en 2
- *Qui tibiulant me ...* – Genre: vers (folio 23r); metten

‘Opte Palmsondach’ Dom. in Palmis (Palmzondag ook wel Palmpasen genoemd)

- *Circumdederunt me viri mendaces ...* - Genre: responsorium (folio 23v); metten, tweede vespers
- *Quoniam tribulatio proxima est ...* – Genre: vers (folio 23v); tweede vespers

‘Opten Goeden Vridag’ [Fer. 6 in Parasceve]

- *Popule meus quid feci tibi ...* Genre: responsorium, (folio 24r):
wordt bij de kruisverering op Goede Vrijdag gezongen.
folio 24v); Richtlijn: *Duo pueri* (2 kinderen) *Agios o theos ...*
Chorus (koor) *Sanctus deus ...*
- *Quia eduxi te per desertum quadraginta annis...* (folio 24v-25r). Kruisverering
- *Quid ultra debui facere tibi ...* (folio 25r): Kruisverering
- *Ecce lignum crucis in quo salus mundi pependit venite adoremus* [zie het kruishout, waaraan de redder van de wereld heeft gehangen]
Genre: antifoon (folio 26r) Wordt gezongen tijdens de Kruisontbloting (Volksmisboek en Vesperale). Zie ook Handschrift nr. 4.
Bijgevoegde aanduiding: *Hic disco operiat crucem cantando solus p[re]s[b]yte[r]*.
- *Beati immaculati in via qui ambulant in lege Domini ...* (Psalm 118/119) Genre: vers (folio 26r) Wordt gezongen in ‘de Mis van de te voren geconsacreerde Hostie’. Deze hymne wordt ook gezongen tijdens de viering van de H. Kruisvinding (vespers).
- *Crucem tuam adoramus ...* Genre: antifoon (folio f25r). Wordt gezongen bij de Kruisverering (Goede Vrijdag), de Kruisverheffing (14 september): metten, lauden, vespers en (in minder mate) bij het feest van de Kruisvinding (3 mei): metten.
- *Deus misereatur nostri ...* [God ontferme zich over ons] Genre: vers (folio 26v) Goede Vrijdag vieringen.
- *Crux fidelis inter omnes ...* [tekst werd niet verder uitgeschreven] Genre: hymne (folio 27r) Kruisverering (Goede Vrijdag), wordt ook tijdens de lauden bij het feest van de Kruisverheffing en het feest van de Kruisvinding gezongen.

Paastijd

‘Tempore Paschali’ Paastijd

- *Regina c[a]eli ...* Antifoon (folio 27r). Lofzang voor Maria en dankzegging: vesperofficie vanaf Paaszaterdag tot het octaaf van Pinksteren.
- *Christus resurgens ex mortuis, jam non moritur: mors illi ultra non dominabitur* - Genre: responsorium (folio 27v). Paaszondag: metten, vespers, **processie**.
- *Dicant nunc Judaei quomodo ...* - Genre: vers (folio 28r) Paaszondag: metten, vespers, en **processie**.

‘Suffragium’

- *Lux perpetua lucebit Sanctis tuis...* - Genre: antifoon (folio 28v). In de Paastijd wordt het antifoon gezegd of gezongen tijdens de metten, lauden en vespers.

‘Ad aspersione[m]’

- *Vidi aquam egredientem ...* [Ezechiël 47:1] - Genre: antifoon (folio 28v) Paastijd, Paaszondag: Mis. Dit antifoon wordt gezongen wanneer de celebrant in de Paastijd vóór de Hoogmis de gelovigen besprenkelt met wijwater (**processie**).
- *Confitemini Domino quoniam bonus ...* - Genre: vers (folio 29r) Paaszondag (Psalm 118, nieuwe Bijbelvertaling).
- *Filiae Iherusalem venite ...* [*Filiae Jerusalem venite...*Dochters van Jeruzalem] Genre: antifoon (folio 29v): vespers.

‘Opten ascensiedach’ (feest van O.-H.-Hemelvaart)¹⁴

- *Omnis pulchritudo Domini exaltata est super sidera ...*
Genre: responsorium (folio 30r): metten, vespers. Christuskop aangebracht in de letter **O**.
- *A summo celo [caelo] egressio ...* Psalm 18: 7/8 - Genre: vers (folio 30v): metten, vespers.
- *Si diligeretis me ...* [Als je van mij hield ...] - Genre: antifoon (folio 31r): lauden, priem (Pinksteren), vespers 1&2.

‘Op ten heylighen psinxendach’ (Pinksteren, sluitingsdag van de Paastijd)

- *Repleti sunt omnes spiritu sancto ...* - Genre: responsorium (folio 31r): metten, lauden, vespers.
- *Loquebantu[r] variis linguis apostoli magnalia dei ...* geplaatst -Genre: vers (folio 31v): metten, vespers.
- *Veni Sancte Spiritus reple tuorum corda fidelium ...* [Kom o Heiligen Geest vervul de harten van de gelovigen] Genre: antifoon⁵ (hymne⁹) (folio 32r): metten, lauden, sequentia (Mis van Pinksterenzondag).

‘Vander Heilige Drivuldigheid’. (eerste zondag na Pinksteren)

- *Honor virtus et potestas ...* [Ere, kracht en macht ...] - Genre: responsorium (folio 32v).
- *Trinitati lux perhennis [perennis] Unitati...* [Drie-eenheid, dus Eenheid] - Genre: vers (folio 33r) beide worden gezongen tijdens de metten en in mindere mate de vespers. Dit responsorium en vers zou kunnen gebruikt zijn bij een **processie** op het feest van de H. Drievuldigheid.⁵
- *Gloria patri et filio ...*
- *Te Deum patrem ingenitum, te Filium unigenitum ...* - Genre: antifoon, [ook als responsorium gekend] (folio 33v). Het antifoon wordt tijdens de metten en vespers gezongen bij het feest van de H. Drievuldigheid.

Aanduiding: *Ad introitum Chori*⁵ (**processie** in kerk)

- *Tibi laus tibi gloria ...* - Genre: responsorium (folio 34r).
- *Et benedictum nomen ...* - Genre: vers (folio 34r)

Beide worden tijdens de metten gezongen, soms ook tijdens de vespers.

Tijd na Pinksteren

‘Commune Virginum’ [het ‘gemeenschappelijke voor maagden’]

- *Regnum mundi et omnem ornatum ...* - Genre: responsorium (folio 34v) [koor]
- *Eructavit cor meum verbum bonum ...* -Genre: vers (folio 35r) [voorzanger]
Het responsorie en vers worden tijdens de metten op het feest van Maria Magdalena gezongen.²⁴ Ook in de liturgie voor maagden worden beide tijdens de metten en vespers gezongen.

Vertaling van responsorie en vers²⁴: Ik heb de koning van de wereld veracht en elke wereldse versiering vanwege de liefde voor mij Heer Jesus Christus, die ik heb gezien, die ik heb bemind, in wie ik heb geloofd, die ik heb verkoren.

Mijn hart heeft een goed woord uitgesproken, ik draag mijn werken aan de koning voor [Psalm 45, 2 in de Vulgaat].

‘**S. Annae Matris**’ [feest van H. Moeder Anna, moeder van Maria, naamdag 26 juli]

- *Regnum celi* [cæli] *et vite coronam* ...- Genre: responsorium (folio 35v): vespers
- *Gloriatur in conspectu* ... Vers(folio 35v): vespers

‘**De venerabili sacrame[n]to corporis Christi**’ Sacramentsdag

- *Homo quidam fecit cena[m]* ...- Genre: responsorium (folio 36r): vespers (84%) en metten. [Een zeker iemand richtte een groot gastmaal aan ... Lucas 14: 16]. Als antifoon behoort het tot de gezangen van het Sacramentslof. Ook op de tweede zondag (zondag onder het octaaf van Sacramentsdag) en derde zondag na Pinksteren wordt deze antifoon ondermeer tijdens de lauden gezongen. In de letter **H** wordt een monstrans afgebeeld, het symbool van de eucharistie.
- *Venite com’ dite* [comedite] *panem meum* ...[Komt, eet van mijn brood ...]– Genre : vers (folio 36v): vespers ca. 90% en metten.
- *O sacrum convivium in quo christus* ... Genre: antifoon (folio 37r) ‘Magnificat antifoon’: tweede vespers.
- *Respexit Elias ad caput* ...- Genre: responsorium (folio 37v): vespers, 1-maal lauden.
- *Si quis manducaverit* ...- Genre : vers (folio 38r): metten.

‘**De Sancta Cruce**’

- *Tuam crucem adoramus domine tuam gloriosam recolimus passionem miserere nostri qui passus es pro nobis.* - Genre: responsorium ⁵ (folio 38r)
- *Adoramus te Christe et benedicimus tibi quia per crucem tuam redemisti mundum.* Genre: vers (folio 38v). [Wij aanbidden U, Christus, en zegenen U omdat Gij door Uw heilig kruis de wereld verlost hebt.]

Bij het responsorium is een miniatuur geplaatst waarin een afbeelding van Jezus aan het kruis is geschilderd. Het kruis fungeert als de aanvangsletter **T**. Bij de Kruisverheffing (14 september) en (minder) Kruisvinding (3 mei) worden het responsorium en vers vooral gezongen tijdens de metten en in mindere mate tijdens de vespers.

‘**De Sancta Maria**’ *Commune festorum Beatae Mariae Virginis* (B.M.V.) Gemeenschappelijke voor feesten van O.-L.-Vrouw.

- *Gaude Sancta Dei genetrix* ... Genre: responsorium (folio 39r). Van deze tekst worden alleen varianten (antifonen, geen responsoria) vermeld in de Cantus Index. De Magnificat antifoon wordt ondermeer gezongen tijdens de vespers op het feest van Maria-Hemelvaart en de week erna.
- *Inviolata intacta et casta es Maria quae es effecta fulgida caeli porta o mater alma Christi* ... Genre: antifoon of troop (folio 39v). Een hymne op Maria’s maagdelijkheid. ‘Zuiverings’ offer van Maria (Purificatio Mariae, 40 dagen na de geboorte, Maria Lichtmis 2 februari).

‘**In Dedicatione Ecclesia**’ Kerkwijding

- *Terribilis est locus iste* ... Genre: responsorium (folio 40v): metten, vespers en terts. Deze tekst wordt ook gebruikt voor het *Introitus* (intrede gezang) van de Mis “Terribilis” [ontzagwekkend], de Mis van de kerkwijding.
- *Cumque evigilasset Jacob* ... Genre : vers (folio 41r). Terts en vespers.
- *Benedic Domine domum istam* ... Genre: responsorium (folio 41v): metten, vespers, terts.
- *Conserva Domine* Genre: vers (folio 42r): metten, vespers, terts.

‘**De Sancto Johanne Baptista**’ Geboorte van de H. Joannes de dooper (feestdag: 24 juni)

- *Inter natos mulierum non surrexit major Joanne Baptista* ... Genre: responsorium (folio 42v). 4de antifoon van de tweede vespers (24 juni).
- *Fuit homo missus a Deo* Genre: vers (folio 43r). Graduale tijdens de Mis op het vigilie van de H. Joannes en eerste vespers (23 juni).

‘**De Sancta Maria Magdalena**’ Feestdag 22 juli

- *Felix Maria unxit pedes ihesu* [Jesu] ... Genre: responsorium (folio 43v)
- *Mixtum* [Mixto] *rore balsami* Genre: vers (folio 44r)
Het responsorium en bijhorend vers worden gezongen tijdens de metten en vespers (feestdag Maria Magdalena).

‘**De Sancto Laurentio**’ Feestdag 10 augustus

- *Strinxerunt corporis membra ...* Genre: responsorium (folio 44r)
- *Carnifices vero urgentes ...* Genre: vers (folio 44v)
- Beide worden tijdens de metten gezongen.
- ‘**In Assumptione* Beate Marie**’ O.L.V.-Tenhemelopneming 15 augustus
- *Stirps Jesse virgam produxit virgaque florem ...* Genre: responsorium (folio 45r)
- *Virgo Dei genitrix* Genre: vers (folio 45v) : Graduale uit de Mis Vigilie O.L.V.-Tenhemelopneming (14 augustus).
- Responsorium en vers worden bij de Tenhemelopneming (15.08); de geboorte van Maria (8.09) en O.L. Vrouw-boodschap (25.03) tijdens de metten en vespers gezongen.
- * Maria is bij de Vader opgenomen (assumptio) dank zij haar Zoon die tot de Vader is opgevaren (ascensio).
- ‘**Ad stationem**’
- *Felix namque es sacra virgo Maria ...* Genre: responsorium (folio 47r)
- *Ora pro populo ...* Genre: vers (folio 46r)
- Beide worden tijdens de metten en vespers gezongen op de feestdagen van de geboorte van Maria, de tenhemelopneming, de boodschap en het zuiveringsoffer.
- ‘**In navitate Beata Maria Virginis**’ Feestdag 8 september
- *Ad nutum Domini nostrum ...* Genre: responsorium (folio 47r)
- *Ut vitium virtus ...* Genre: vers (folio 47r)
- Beide worden gezongen tijdens de metten en in mindere mate tijdens de vespers.
- ‘**De Sancto Michael**’ Feestdag 29 september
- *Te sanctum Domini[m] in exelsis...* Genre: responsorium (folio 47v)
- *Cherubin quoque et Seraphin [sic] ...* Genre : vers (folio 48r)
- Het responsorium en vers worden bij het feest van H. Michael Aartsengel zowel tijdens de metten als vespers gezongen.
- ‘**De Omnibus Sanctis**’ Feestdag van Allerheiligen 1 november
- *Tua sunt h[a]ec Christe ...* Genre : responsorium (folio 48v) *Gloria virtus et gratia h[a]ec ...* Genre: vers (folio 49r)
- beide worden gezongen tijdens de metten en vespers (2de vespers).
- *Concede nobis Domine qu[a]esumus veniam ...* Genre: responsorium (folio 49v)
- *Adj[i]uvent nos eorum merita ...* Genre:vers (folio 50r)
- Beide worden gezongen tijdens de vespers en/of metten.
- ‘**De Sancto Martino Episcopo**’ H. Martinus Feestdag 11 november
- [Alleluja] *Martinus Abrahe sinu ...* Genre: responsorium (folio 50v)
- *Martinus episcopus migravit ...* Genre: vers (folio 51r)
- Beide worden vooral tijdens de metten gezongen, in mindere mate tijdens de vespers, ook wordt de tekst *Martinus Abrahe sinu* als Alleluja -vers gebruikt.
- ‘**De Sancta Katherina**’ H. Catharina van Alexandria - Feestdag 25 november
- *Virgo flagellatur crucianda ...* Genre: responsorium (folio 51v)
- *Sponsus amat sponsam ...* Genre: vers (folio 52r)
- Beide worden vooral tijdens de metten gezongen, soms ook tijdens de vespers.

[Gemeenschappelijke van de Heiligen]

- ‘**De Apostolis**’ Apostelen en Evangelisten
- *Qui sunt hii qui ut nubes ...* Genre: responsorium (folio 52r) In een ‘Antiphonale Synopticum’ (uni. Regensburg) is één responsorium aanwezig met dezelfde tekst, *Qui sunt hii qui ut nubes*. Dit responsorium werd tijdens de vespers gezongen.
- *Dorsa eorum plena sunt oculis ...* Genre: antifoon, [bij 40 liedteksten wordt als genre ‘vers’ vermeld *De apostolis* (folio 52v). Het vers werd tijdens de vespers en metten gezongen.
- *Cives apostoloru[m] et domestici ...* Genre: responsorium (folio 53r), werd vooral tijdens de metten gezongen, veel minder tijdens de vespers.¹⁴
- *Audite preces* Genre: vers (folio 53v): metten.
- *Quat[t] or animalia ibant ...* Genre: responsorium (folio 54r). Wordt vooral gezongen tijdens de metten, minder tijdens de vespers.

- *Erat autem visio discurrens* Genre: vers (folio 54v): metten.

‘Feestdag H. Mattheus’, apostel en evangelist 21 september.

- *Cum ambularent animalia ...* Genre: responsorium (folio 55r)
- *Cum elevarentur...* Genre: vers (folio 55v)

Responsorium en vers: gezongen tijdens de metten.

‘De uno M[arty]re’ voor 1 martelaar

- *Hic est vere martyr qui pro christi ...* Genre: antifoön (folio 56r) wordt vooral tijdens de lauden en vespers gezongen. Deze antifoön komt voor in ‘Deel 2’ van het processionale (1629) met als titel *Commune Sanctorum*¹⁷ [Het gemeenschappelijke van de heiligen].

‘De Martyrib[us]pluribus’

- *Certamen magnum habuerunt...* Genre: antifoön (folio 56r). De antifoön wordt tijdens de vespers gezongen.
- *Isti sunt Sancti qui pro testamento ...* Genre: responsorium (folio 56v) wordt tijdens de metten en vespers gezongen.
- *Tradiderunt corpora tua[sua]...* Genre: vers (folio 57r) wordt als vers bijna uitsluitend tijdens de metten en als antifoön tijdens de metten en de tweede vespers gezongen.

‘De Confessorib[us]’ Belijders

- *Sint lumbi vestri praecibcti & lucernæ ...* Genre: *responsorium* (folio 57v)
- *Vigilate ergo quia nescitis, et lucernæ...* Genre: vers (folio 58r)

Beide worden vooral gezongen tijdens metten en vespers.

‘De uno Confessore non Pontifice’ Voor een belijder - niet Bisschop

- *Iustum deduxit Dominus...* Genre: antifoön (folio 58v). Wordt gezongen tijdens de vespers en lauden. *Simile est regnum caelorum ...* Genre: antifoön (folio 59r). De antifoön wordt vooral gezongen tijdens de liturgie voor het feest van de HH. Maagden.
- *Magnificat.* (folio 59v)

‘De Virginibus’

- *Audivi vocem de c[a]elo venientem ...* [Ik hoorde een stem uit de hemel komend] Genre: responsorium (folio 60v).
- *Media nocte clamor factus est: ecce sponsus venit.* Genre: vers (folio 60r). Responsorium en vers worden gezongen tijdens de metten van Allerheiligen en op de feestdag (21 oktober) van de H. Ursula met ‘11.000’ maagden (gezellinnen).

Toegevoegde gebeden en gezangen (ca. 1626)

Op het voordeksblad en op de drie eerste bladzijden staan gezangen met muzieknotaties.

Deze gebeden zijn mogelijk genoteerd door dezelfde hand die 19 bladzijden van het handschrift met catalogusnummer B TUBeg Hs 02 schreef.⁵

- *Videte qualem c[on]suetudinem dedit nobis Deus ...*, Genre: responsorium (voordeksblad)
- *Scimus quoniam cum apparuerit*. 1ste brief Johannes 3:2] Genre: responsorium-vers (voordeksblad).
- *Stella celi, extirpavit mortis pestem...* (folio Iv). Deze pest-hymne (Maria hymne) bevat een bede tot de maagd Maria om de wereld te verlossen van de dodelijke pest en oorlogen.

Daarna volgen een dertiental collectes (*oratio*, voorbeden) en een Mis voor het feest van de ‘gedaante verandering’. De collectegebeden en de Mis zouden kunnen geschreven zijn door een schrijfster van handschrift 2 (B TUBeg Hs 02).

‘In festo Transfigurationis Domini Nomini Jesu Christi’ Gedaanteverandering van onze Heer Jezus Christus

De Mis voor dit feest werd in 1626 toegevoegd door dezelfde begijn die ook handschrift 2 (B TUBeg Hs 02) heeft samengesteld.

- *Illuxerunt coruscationes tuæ orbi terræ...* Introitus (folio 61r).
- *Quam dilecta tabernacula ...* Psalmus (folio 61r) (deel van introitus) [Psalm 84]
- *Candor est lucis aeternae* (folio 61v) Allelulia. Wordt ook bij de tweede vespers gezongen
- *Gloria et divitiae in domo ejus: ...* (folio 62v) Offertorium
- *Visionem quam vidistis ...* (folio 63r) Communio

Liturgisch verzamelhandschrift (gezangen voor vespers & lauden, H. Mis)

Gregoriaans

Handschrift 02 bevat V plus 8+32 +IV papieren folio's, goud op snee, 151 x 200 mm. Band uit perkament op karton, opschrift in gouden letters op voorplat: 'A W'; opschrift op achterplat '1655'.

Vijf notenbalken van vijf lijnen – verschillende geschriften.

Folios 3r – 8v: alleen tekst

Folios 9r – 42v: open kwadraat notatie

Schutblad VIr – Ixv: alleen tekst

Eigendomsmerken:

Opschrift op het schutblad: 'Desen boek hoort aen de koor'. Opschrift op sbIXv: 'Joanna Francois de Hulder'⁵ In de lijst met namen van geproefte begijnen (vanaf 1600) wordt begijn **Francoise De Hulder** vermeld: professie 20 mei 1703, overleden in 1769¹³.

Hieronder worden niet in de 'inventaris van de muziekc collectie' opgenomen teksten van gebeden weer gegeven. Daarnaast worden ook de incipits (zie p.125) vermeld van (**processie**) gezangen die in het 'processionale' (B TUbeg Hs 01) nog niet aanwezig waren.

[Gezangen in de Vasten]

Folio's 3r – 3v: uit Psalm 51 (50): 8 - 21¹⁴ [eerste zondag van Quadragesima⁹] Een van de zeven boetepsalmen. Alleen tekst:

Ecce enim veritatem in corde dilexisti et in occulto sapientiam manifestasti mihi. (antifoon vers)

Asperges me hyssopo, et; lavabis me, et super nivem dealbabo (antifoon: Besproeiing met wijwater)

Audire me facies gaudium et laetitiam, et exsultabunt ossa, quae contrivisti.

Averte faciem tuam a peccatis meis et omnes iniquitates meas dele.

Cor mundum crea in me, Deus, et spiritum firmum innova in visceribus meis.

Ne proicias me a facie tua et spiritum sanctum tuum ne auferas a me.

Redde mihi laetitiam salutaris tui et spiritu promptissimo confirma me.

Docebo iniquos vias tuas, et impii ad te convertentur.

Libera me de sanguinibus, Deus, Deus salutis meae, et exsultabit lingua mea iustitiam tuam.

Domine, labia mea aperies, et os meum annuntiabit laudem tuam.

Non enim sacrificio delectaris; holocaustum, si offeram, non placebit.

Sacrificium Deo spiritus contribulatus; cor contritum et humiliatum, Deus, non despicies.

Benigne fac, Domine, in bona voluntate tua Sion, ut aedificentur muri Ierusalem.

Tunc acceptabis sacrificium iustitiae, oblationes et holocausta; tunc imponent super altare tuum vitulos.

Vertaling¹⁴:

Waarheid eist Gij - zie! - tot op de bodem, geeft mij inzicht waar ik mij verberg.

Raak met hysop mij aan: ik zal rein zijn, maak mij smetteloos: witter dan sneeuw, spreek mij weer van de volheid der vreugde - en mijn kracht die Gij brak springt omhoog.

Wend uw aangezicht af van mijn zonden, al wat ik beging delg het uit;

God, herschep mijn hart, maak het zuiver, geef mijn geest, diep in mij, nieuw bestand;

verban mij niet: ver van uw aanschijn, noch onttrek mij uw heilige geest.

Hergeef mij het geluk om uw heil, laat bereide gezindheid mijn kracht zijn:

want dan wijs ik verdoelden uw wegen, schuldigen vinden de weg tot U terug.

Bloed bevlekt ben ik - God, neem het van mij! dat ik jubelend uw vrijspraak mag melden:

Heer, leg Gij mij het woord op de lippen en mijn mond verkondigt uw lof.

Ik weet: offers zult Gij niet verkiezen, bracht ik brandoffers - Gij wees ze af;

mijn offer aan God: mijn berouw, een berouwvol en nederig hart zult Gij, God, niet als te gering zien.

Verleen Sion, behaagt het U, voorspoed; bouw Jeruzalems muren weer op.

Dan zult Gij genadig aanvaarden offers U gebracht naar den eis, offerdieren verteerd door het vuur, en leidt men, om brandoffer te zijn, jonge stieren tot uw altaren.

Folio 4r:

¶ *Cor mundum crea in me deus*

¶ *et spiritum rectum innova in visceribus meis*

...

Folio 4v: Psalm 51 (50): 3 - 7

Miserere mei, Deus: secundum magnam misericordiam tuam.

Et secundum multitudinem miserationum tuarum, dele iniquitatem meam.

Amplius lava me ab iniquitate mea: et a peccato meo munda me.

Quoniam iniquitatem meam ego cognosco: et peccatum meum contra me est semper.

Tibi soli peccavi, et malum coram te feci: ut justificeris in sermonibus tuis, et vincas cum judicaris.

Ecce enim in iniquitatibus conceptus sum: et in peccatis concepit me mater mea.

Vertaling¹⁴

Wees mij, God, in uw goedheid genadig, neem in uw oneindig erbarmen mijn overtredingen weg.

Zuiver mij geheel van mijn zonde, reinig mij van wat ik misdeed.

Want ik ben mij bewust dat ik schuld heb: steeds ziet wat ik begaan heb mij aan;

tegen U, U alleen was mijn zonde, Gij doorziet het kwaad dat ik deed. Hoe Gij vonnist: Gij zijt rechtvaardig, onaantastbaar in uw gericht.

Zie, als zondig mens ben ik geboren, in die schuld bij mijn moeder verwekt.

Noot:

Psalm 51 werd geheel of gedeeltelijk gelezen op Aswoensdag en Goede Vrijdag. Deze boetepsalm werd getoonzet door ondermeer Orlandus Lassus, Gregorio Allegri en (volgens de legende) gekopieerd door Wolfgang Amadeus Mozart.

Folio 5r [**Gebed na het toedienen van het H. Oliesel**]

℣ Benedictus qui venit in nomine domini. Graduale (psalm 118, 26)

℞ Deus dominus et illuxit nobis

℣ Dominus opem fera[e]t illi super lectum doloris ejus (psalm 41, 4)

℞ universum stratum ejus versasti in infirmate ejus

℣ Ego dixi Domine miserere mei (psalm 41, 5)

℞ Sana animam meam quia peccavi tibi

℣ Salvam fac ancillam tuam

℞ Deus meus sperantem in te

℣ Mitte ei Domine auxilium de sancto

℞ Et [de] Sion tuere eum

℣ Esto ei, Domine, turris fortitudinis

℞ A facie inimici

Folio 5v – Folio 8r

Litanie [van de stervenden] (Latijn)

Witte Donderdag

Dat gezangen voor het feest van Witte Donderdag in dit handschrift werden opgenomen zou er kunnen opwijzen dat dit 17de -eeuwse handschrift een aanvulling is van het 16de - eeuwse B TUbeg Hs 01 'processionale', waarin Witte Donderdag niet werd vermeld.

[Hymne¹⁵] **O Redemptor sume carmen Temet concinnentium.** ... Genre: hymne (folio 9r) [O Verlosser neem de lofzang van die U bezingen aan..., [refrein]

Audi, judex mortuorum ... [Hoor, o Rechter van de doden ...].

Audi voces proferentium Donum pacis praeivium

O Redemptor... [Na elk vers wordt *O Redemptor* ...gezongen door het koor (**aangegeven met O**)]

Arbor foeta alma luce ... [Hout, door 't weldoend licht gekoesterd ...]

Stans ad aram ... [Staande smekend voor het altaar ...] O

Consecrare tu dignare ... [Wil dan zegenen wil dan wijden ...] O

Dit deel van de hymne wordt gezongen wanneer de priesters, diakens en subdiakens stoetsgewijze de oliën - ziekenolie, catechumenenolie en het chrisma - vanuit de sacristie naar de tafel brengen waar de bisschop eerst de balsem zegend. Na de wijding van de verschillende oliën worden de vazen in processie terug naar de sacristie gebracht terwijl de hymne verder wordt gezongen.

Ut nov'tur sexus omnis unctione Chrismatis ... [Dat nu door de Chrismazalving ...] O

Lota mente sacro fonte ... ['t Hart in 't heilig nat gewassen ...] O

Corde natus ex Parentis ... [Gij, uit 's Vaders hart geboren...] O
Sit, hæc dies festa nobis ...] Zij deze dag en blijve ons feestlijk] O

Deze hymne werd natuurlijk in de begijnhofkerk niet gezongen vóór en na de wijdingen, die gebeurden in de bisschopskerk. Waarschijnlijk werd ze gezongen wanneer de HH. Oliën (mogelijk alleen de ziekenolie?) in processie door de begijnhofpastoor naar de sacristie van de H. Kruiskerk werden gedragen.

Processiegezangen die niet opgenomen zijn in het 'processionale' (B TU beg Hs 01):

Exurge Domine adjuva[adiuva] nos... [Rijs op o Heer, kom ons te hulp] Genre: antifoon (folio 11r). Tijdens de processie op de feestdag van Lichtmis wordt dit antifoon gezongen.¹⁵ Bij de processie van 25 april (feestdag van St. Marcus) begint de grote litanie met deze antifoon. Ook de kleine litanieën voor de maandag, dinsdag en woensdag van de Kruisdagen, beginnen met *Exurge Domine*.⁸

Salvum fac populum tuum Domine ... [Red, Heer, red uw volk] Genre: antifoon -vers. (folio 11v)
Antifoon en vers 'die singt men op S. Marcus dach'⁵

Pater de celis Deus miserere nobis ... [hemelse Vader ontferm U over ons] litanie (folio 12r) *Pater de celis* ... 'die singt men op S. Marcus dach'⁴, er wordt ook vermeld: 'Die litanien singt men op den eersten cruysdach'⁵

Lauda Sion Salvatorem ... [Loof o Sion uw Bevrijder ...] (schutblad VIr): tekst zonder muzieknoot. Dit door Thomas van Aquino in liedvorm geschreven *Lauda Sion* [sequentia, misgezing met syllabische melodie] wordt tijdens de H. Kruis-/Sacramentsprocessie nog steeds gezongen.

Annuntiatio B.M.V.

Aufer a nobis Domine iniquitates nostras Genre: antifoon (folio 12v)
Omnes Sancti et Sancte Dei (folio 13r)
Kirie (folio 14r)

In festo Corporis Christi Sacramentsdag

Immolabit hedum multitudo Genre: responsorium (folio 14r)
Pascha nostrum immolatus Genre: vers (folio 14v)
Respexit Helias ad caput Genre: responsorium
Si quis manducaverit. Genre: vers (folio 15v)
Sicut Moyses exaltavit serpentem Genre: responsorium (folio 16r)
Non misit Deus filium in mundum Genre: vers (folio 16v)
Homo quidam fecit cenam Genre: responsorium (folio 17r)
Venite, comedite panem Genre: vers (folio 17v)
Ego sum panis vite patres vestri Genre: responsorium (folio 18r)
Ego sum panis vivus qui de celo descendi Genre: vers (folio 18v)

Kerkwijding

In 1656 woonden er op het begijnhof 217 begijnen en werd eerst aan een tweede vergroting van de eerste kerk gedacht, later werd beslist een nieuwe kerk te bouwen.¹⁸ De bouwwerken startten op 25 juni 1662 en in december 1666 werd de kerk in gebruik genomen.^{18a} Al in 1655 had het begijnenkoor de Mis van de kerkwijding klaar. Een datum van de kerkwijding heb ik (nog) niet gevonden.

Responsorium van Kerkwijdinge [Titel bij begin van gezang op derde notenbalk]

Terribilis est locus iste ... [Ontzagwekkend is deze plaats...] Genre: responsorium (folio 19r)

Cumque evigilasset Jacob ... Genre: vers (folio 19v).

In dedicatione templi Genre: responsorium (folio 20v)

Fundata est domus domini super Genre: vers

Lapides pretiosi omnes muri Genre: responsorium (folio 21r)

Porte Ierusalem ex sapphire et smaragde Genre: vers (folio 21v)

Pax eterna ab eterno patre Genre: antifoon (folio 22r)

Sanctificavit Dominus tabernaculum suum Genre: antifoon (folio 22v) vespers: *Magnificat*

Kruisvinding (3 mei)

Gloriosum diem sacra veneratur ecclesia Genre: responsorium (folio 23r)

In ligno pendens nostro salutis Genre: vers (folio 24r)

O crux ammirabilis evacuacio Genre: vers (folio 25v)

Crucem sanctam subiit Genre : antifoön (folio 26r) 2de Vespers

O Crux benedicta Genre: antifoön (folio 26v)

Nativitatem hodiernam perpetue Genre: antifoön (folio 27r) ‘Commemorationem van Ons Lieve Vrouwe dwelc men singt op H. Cruys’

Sacris solemnijis iuncta sint gaudia Genre: hymne (folio 27v) [wordt ook gezongen tijdens de processie op sacramentsdag⁹].

Festum Septembris 15 Festum Sepem Dolorum B.M.V [Feest van O.L.V. van zeven smarten]

Missa propria septem doloribus

In handschrift 1 werd in 1626 de Mis bij het feest van de Gedaanteverandering van onze Heer Jezus Christus toegevoegd. In het in 1655 geschreven handschrift 2 werd de Mis *Missa propria septem doloribus* (folio 29r -30v) toegevoegd. Dit wijst erop dat in de zeventiende eeuw het zingen van de Mis en andere diensten toevertrouwd was aan het begijnenkoor.

Introitus: *Staba[n]t juxta Crucem* (Joannes 19,25) (folio 29r)

Mulier, ecce filius tuus (Joannes 19, 26-27) Genre: vers

Tractus: *Stabat sancta Maria, cæli Regina* (folio 29v)

O vos omnes, qui transites per viam Genre:vers

Alleluja: *Virgo Dei genetrix* (folio 30r)

Comunio: *Felices sensus Beata Maria Virginis* (folio 30v)

Offertorium: *Recordare, Virgo Mater Dei*

Noot: de zeven smarten van Maria waren een geliefd iconografisch thema van de begijnenbeweging.

Festum nomini B virginis Marie in septembris antifone

ad vespas

Missus est Angelus Gabriel Genre: antifoön (folio 31v)

Q solis ortu Genre: antifoön (folio 31v)

Ave Maria ... Genre: antifoön (folio 31v) [Wees gegroet Maria] *Ave Maria*, wees gegroet zijn de woorden waarmee, volgens het Evangelie van Lucas (Lucas 1, 28), de aartsengel Gabriël aan Maria verkondigde dat zij de aanstaande moeder van Christus was. In de 16e eeuw werden de woorden *Ave Maria* uitgebreid tot een volledig gebed voor de roomskatholieke liturgie.

Permaneet et magnificetur nomen tuum Genre: antifoön (folio 32r)

Lauda Ierusalem Dominum (Psalm 147)

Marie nomen cunctas illustrat Genre: antifoön *Ad Magnificat*

Mirabilis elationis maris sed mirabilior Genre: antifoön (folio 32v)

Laudate in exultatione Marie Genre: antifoön (folio 32v)

Labia mea laudabunt te Genre: antifoön (folio 33r)

Spititus et anime iustorum Genre: antifoön

Beneplacitum est Domino Genre: antifoön

Maria Virgo omnium oculis Genre antifoön (folio 33v)

Stabat mater dolorosa iuxta crucem lacrimosa dum pendebat Filius ... [Naast het kruis, met wenende ogen, stond de Moeder droefgebogen, waar haar zoon te lijden hing¹⁶ ...] Genre: sequentia (folio 34r) 2de Vespers ad Magnificat.

De tekst van dit gedicht uit de 13de eeuw beschrijft het aangrijpendste moment uit de hele geschiedenis van Jezus Christus, namelijk als zijn moeder moet toezien hoe haar zoon gekruisigd wordt.¹⁰

Juxta crucem tecum Genre: hymne (folio 36v)

Kijrie [Kyrie] (folio 38r)

[Gloria] *Laudamus te. Adoramus te*

Sanctus (folio 39r)

Agnus Dei

Als men eenen bisschop in haelt

Ecce sacerdos magnus Genre: responsorium (folio 39v)

Benedictionem omnium gentum Genre: vers

Tantum ergo Sacramentum veneremur cernui ... [Eren wij dan diep gebogen een zo heilig Sacrament ...] (folio 40r) 1ste strofe.

De twee laatste verzen van de hymne *Pange, lingua, gloriosi Corporis mysterium, sanguinis pretiosi, quem in mundi pretium* bevatten het “*Tantum ergo*” dat dikwijls aanzien wordt als een aparte hymne die voor het Lof is bestemd. Zoals *Lauda Sion* is dit gezang gerelateerd aan de verering van het Sacrament.¹⁷

De vier eerste verzen van *Pange, lingua, gloriosi Corporis mysterium* werden in dit handschrift nog niet opgenomen (zie handschrift 3).

Corpus Christi Sacramentsdag

-*Lauda Sion* Genre: sequentia (sb*VIr) Enkel tekst; volledig

-*Verbum supernum prodiens* Genre: hymne (sbVIIIv) Enkel tekst; volledig

-[*Verbum supernum prodiens*] *Se nascens dedit socium* Genre: hymne (sbIXr) Enkel tekst, strofe 4-6 van de hymne. *sb = schutblad

B TUbeg Hs 03

Liturgisch Verzamelhandschrift (antifonen en hymnen voor vespers en lauden, en gezangen voor de Mis*). Geschatte datering 18de eeuw.

Gregoriaans

Beschrijving:

71+1+1 papieren folio's, 150x198 mm, bladspiegel: 136x170 mm., pagina's genummerd van 3-119, niet genummerd p. 120 -146. Inhoudstafel voor p. 2 – 112 op voordeksblad. Band in bruin leder op karton.

Zes notenbalken per pagina, bruine notenbalk van 5 lijnen.

Zonder titel.

H. Begga

Dit handschrift bevat verschillende gezangen voor het Officie van Begga (feestdag op 17 december²¹).

Achteraan [pp. 148 en 149 (schutblad)] staat een lijstje met liturgische voorschriften (zie inventaris muziekcollectie⁵). Op het schutblad lezen we: ‘Begga den 2 zondag in juli den avont tevoren **benedictie lof**’. Dit toont aan dat de Turnhoutse begijnen naast haar feestdag op 17 december ook het feest van de translatie (op 7 juli) vierden.

Zeventien december verwijst naar Begga's overlijdensdatum. Op die dag zou ze in 693, in het door haar in 691 gestichte klooster, te Andenne overleden zijn. Zij werd begraven in de kapel van Sint-Petrus (1 van de 7 kapellen)²⁰. Later werden haar relikven overgebracht (translatie)

naar de kloosterkerk van Maria de Meerdere. Naast haar feestdag op 17 december werd het feest van de translatie (op 7 juli) aan de liturgische kalender toegevoegd.²⁰

*Bij de drie Missen worden alleen de vaste gezangen van de Romeinse Mis vermeld.

Meer informatie zie inventaris muziekcollectie.⁵

- p. 3 *Agnus innoxens opima victima*
O viva o amor o ignis.
- p.4 *Si quis manducaverit ex hoc* Genre: vers
- p. 5 *O Salutaris hostia* Genre: hymne [O overzalige Offerand] is een vers
van *Verbum supernum* (processie op Sacramentsdag¹⁵) In honorem SS. Sacramenti (Paastijd)
- p. 6 *O sacrum convivium* Genre: antifoön. In Festo Corporis Christi (Paastijd)
Crucem sanctam subiit Genre: antifoön. Drie mei, Kruisvinding, 2de Vespers¹⁵
- p.7 *O quam suavis est, Domine ...* Genre: antifoön. [O, hoe zoet, Heer ...] In Festo Corporis Christi.
- p.8 *Salve Regina* Genre: antifoön (oneven verzen)
- p. 9 *Fortem virili pectore* Genre: hymne. [De sterke vrouw, vol mannenmoed] Het gemeenschappelijke voor HH. Vrouwen niet-Maagd. Vespers (oneven verzen)
- p. 10 *Lauda Sion* Genre: sequentia. Thomas van Aquino. In Festo Corporis Christi (oneven verzen, maar
- p.13 *Te Deum laudamus* (oneven verzen) (zie B TUbeg Hs 01)
Missa de hooghe

- p. 15 *Kyrie Alternatum*
- p. 16 [Gloria] *Laudamus te. Adoramus te.* Alternatum
- p. 17 *Sanctus Alternatum*
- p. 18 [Credo] *Patrem omnipotentem* Hoogen credo
Missa afaut (?)
- p. 22 *Kyrie Alternatum*
- p. 23 [Gloria] *Laudamus te. Adoramus te.* Alternatum
- p. 23 *Sanctus* Alleen 2de vers
- p. 24 *Agnus Dei Alternatum*
- p. 24 *Vexilla regis prodeunt fulget* Genre: hymne. Passiezondag Vespers (volledig) Oorspronkelijk bestemd voor de Kruisverering op Goede Vrijdag, werd de hymne later ook ruimer gebruikt om de kruisiging te herdenken.¹⁹ Tijdens deze processie van Witte Donderdag wordt deze hymne eveneens gezongen (zie bijlage ‘processionale’, p. 269).
- p. 26 [Vexilla regis] *Quo vulneratus in super mucrone divo* Genre: hymne (even strofen)
- p. 27 [Popule meus quid feci tibi] *salvatori tuo.* Genre:improperia. *Popule meus* behoort tot de zogenaamde *Improperia* (Verwijten, Beklag Gods) die tijdens de Kruisverering worden gezongen. *Dominica I Passionis*
- p. 28 *Pange, lingua, gloriosi Corporis mysterium* [Wil, mijn tong, ’t Geheim des Heren ...] Genre: hymne (Thomas van Aquino). In festo Corporis Christi. Deze hymne wordt gezongen tijdens de sacramentsprocessie.
- p.30 *Urbs Ierusalem beata* Genre: hymne. *In dedicatione ecclesiae* (kerkwijding) drie strofen.
- p. 31 *Exurge Domine adiuva nos* Genre: antifoon. Festum Februarii2 – In Purificatione B Mariae Virginis. Tijdens de processie op de feestdag van Lichtmis wordt dit antifoon gezongen. Bij de processie van 25 april (feestdag van St. Marcus) begint de grote litanie met deze antifoon. Ook de kleine litanieën voor de maandag, dinsdag en woensdag van de Kruisdagen, beginnen met *Exurge Domine*.¹⁹
- p. 32 *O Redemptor sume carmen* Genre: hymne; Witte Donderdag
- Tota pulchra es Maria* Genre: antifoon. Festum Decembris 8- In Conceptione Immaculata B.M.V. O.-L.-Vrouw onbevlekt ontvangen. Uit het Alleluja van de Mis bij het feest van O.-L.-Vrouw onbevlekt ontvangen. De tekst luidt als volgt: geheel schoon zijt Gij, Maria, en de vlek der erfzonde is niet in U, Alleluia.¹⁵
- p. 34 *Stabat Mater*¹⁰ Genre: sequentia. Festum Martii - Septem. Dolorum B.M.V. (oneven strofen) (zie ook handschrift 2 folio 34r)

Officium S. Begga Festum Decembris 17.-Sancta Begga [de zogenaamde patrones van de begijnen²⁰]

- p. 37 *Ego quasi vitis fructificavi suavitatem odoris et flores mei fructus honoris et honestatis.* Genre: antifoon [‘als een wijnstok kreeg ik mooie loten, en mijn bloesems werden luisterrijke, volle vruchten’] Deze antifoon wordt gezongen tijdens de metten⁹ (ter ere van de H. Anna) en tijdens de lauden²¹. Wordt ook beschreven als een vesperantifoon.²¹
- O Sancta Mater Begga* Genre: antifoon.
- Speciosa facta es et suavis* Genre: antifoon. Dit is een antifoon waarin de naam van een heilige is vervangen.²¹ De oorspronkelijke tekst van deze antifoon is: ‘*Speciosa facta es et suavis in deliciis tuis, sancta Dei Genitrix*’. Deze tekst is omgewerkt tot: ‘*Speciosa facta es et suavis, beata mater Begga, in deliciis filiarum tuarum*’. Deze antifoon wordt enkel op het feest van Begga gezongen.²¹ De oorspronkelijke tekst behoort tot de meest verspreide Maria -antifonen²¹.
- p. 38 *O quam pulchra est casta generatio* Genre: antifoon.
- De bovenstaande antifonen worden gezongen tijdens de lauden.²¹
- Trancite ad me omnes qui concupiscitis me* Genre: antifoon. Laudan.
- Fortem virili pectore* (enkel rubriek) Genre: hymne [van de Romeinse kardinaal Silvio Antoniano (°1540 -†1603)]²¹.
- p. 39 *Ave mater speciosa clarior sideribus* Genre: Magnificat-antifoon (Antwerpse handschriften) in Begijnhof- Turnhout: responsorium.²¹ Laudan
- O fondatrix begginarum* Genre (Turnhout): benedictus-antifoon (Antwerpen): magnificat-antifoon. Wordt gezongen tijdens de vespers.

- p. 40 *Laude solemni modulemur* Genre: hymne. Marge links staat: *Ad vespas*
 p. 41 *Ave mater speciosa sideribus clarior* Genre: hymne.
 Zie ook pp.76, en p. 149
 Beide zijn qua tekst specifiek bestemd voor het officie van Begga.²¹

**Festum Martii; 19 – S. Joseph, Sponsi B.M.V. Officium S. Joseph
 [Eerste Vespers]¹⁵**

- p. 42 *Iacob autem genuit Ioseph* Genre: antifoön. Boven de 1ste muziekbalk staat: ‘Vespunt zijn op de
 avont en dagh van Sin Ioseph’.
Missus est Angelus Gabriel a Deo Genre: antifoön.
Cum esset desponsata Mater Iesu Maria Joseph Genre: antifoön
 p. 43 *Ioseph vir ejus* Genre: antifoön
Angelus Domini apparuit Ioseph Genre: antifoön
 [p. 44 *Exurgens Ioseph a somno, fecit sicut præcepit ei Angelus Domini, et accepit conjugem suam.*
 Genre: magnificat- antifoön
[Tweede Vespers]¹⁵
Ibant parentes Iesu Genre: antifoön.
 p. 45 *Cum redirent, remansit puer* Genre: antifoön
Non invenientes Iesum regressi Genre: antifoön
 p. 46 *Dixit mater ejus ad illum* Genre: antifoön 2de Vespers
Decendit Iesus cum eis Genre: antifoön 2de Vespers
Ecce fidelis servus et prudens Genre: antifoön. Magnificat (lofzang)
 p. 47 *Iste quem leti colimus fideles* Genre: hymne. Laudén
 p. 49 *Te Ioseph celebrent agmina cœlitum* Genre:hymne (volledige tekst zie Literatuur nr. 15)
 [Na hymne: tekst]
 p. 50 1 vespere *Constituit eum Dominum domus suem* Genre: vers. 1ste vespers
 2 *Gloria et divitiæ in domo ejus* (vers bij hymne)

**Festum Sanctissimi Nominis Jesu Officium Jesu
 [2 januari Zoete naam Jesus]
 [Vespers¹⁵]**

- p. 51 *Omnis qui invocaverit nomen Domini* Genre: antifoön
Sanctum et terribile nomen Genre: antifoön
Ego autem in Domino gaudebo Genre: antifoön
 p. 52 *A solis ortu* Genre: antifoön
Sacrificabo hostiam laudis Genre: antifoön
Vocabis nomen eius Genre: antifoön. Magnificat 2de Vespers
 p. 53 *Jesu dulcis memoria* Genre: hymne (oneven strofen) (zie ook B TUbeg Hs 05)
 [Jezus, zoete herinnering]

**Festum Martii. [18]- S. Gabrielis, Archangeli In festo S. Gabriel 18 martius Feest valt op 24
 maart¹⁵ (zie ook B TUbeg Hs 03]**

- p. 54 *Ingresso Sachria templum* Genre: antifoön
Ait autem Angelus ne timeas Genre: antifoön
Ego sum gabriel Angelus Genre: antifoön
 p. 55 *Gabriel Angelus locutus est* Genre: antifoön
Dixit autem Maria ad Angelum Genre: antifoön

Festum Martii 25 Annuntiatio B.M.V.

- p. 56 *Ingresus Gabriel Angelus* Genre: antifoön Ad Magnificat (1ste vespers)

**Festum Octobris 24. S. Raphaelis, Archangeli
Missus est Angelus Raphael Genre: antifoön**

- p. 57 *Ingresus Angelis ad Tobiam* Genre: antifoön
Forti animo esto, Tobias Genre: antifoön
Benedicte Deum celi Genre: antifoön
- p. 58 *Pax vobis, nolite timere* Genre: antifoön
Princeps gloriosissime, Raphael Genre: antifoön Magnificat 2de Vespers

Festum S. Rochus - Augusti 16²²

- p. 59 *Ave Roche sanctissime* Genre: hymne
p. 60 *Benedictus Dominus Deus Israel* (oneven verzen)
p. 62 *Benedictus Dominus Deus Israel* (oneven verzen)
p. 64 *Benedictus Dominus Deus Israel* (oneven verzen)
p. 66 *Benedictus Dominus Deus Israel*
p. 68 *Benedictus Dominus Deus Israel*

- p. 71 [Sanctus] *Pleni sunt celi* Sanctus van Pasen
Agnus Dei

Navitate Domine Circumcisionis, Epiphania officie gezangen

- p. 72 *Jam lucis orto sidere* Genre: hymne. Ad primam (priem¹¹) oneven strofen
[Kleine uurtjes: de terts, sext en de noon]
- p. 73 *Nunc Sancte nobis Spiritu* Genre: hymne. Ad tertiam (terts¹¹) ‘Gloria als voor’
Rector potens verax Deus Genre: hymne. Ad sextam (sext¹¹) ‘Gloria als voor’
Rector Deus tenax vigor Genre: hymne. Nonam (noon¹¹) ‘Gloria als vooren’

Commune Festorum B.M.V. De Beate Marie

- p. 74 *Jam lucis orto sidera* Genre: hymne. Ad primam oneven strofen
p. 75 *Nunc Sancte nobis Spiritus* Genre: hymne. ‘Gloria als voor’
Rector potens verax Deus Genre: Ad sextam Gloria
Rerum Deus tenax vigor Genre: hymne. Ad nonam ‘Gloria als vooren’

Festum Decembris 18 Ad S. Begga²¹

- p. 76 *Jam lucis orto sidera* Genre: hymne. Ad primam oneven strofen
p. 77 *Nunc Sancte nobis Spiritus* Genre: hymne. Ad tertiam met ‘Presta Pater’
Rector potens verax Deus Genre: hymne Presta Pater ‘als vooren’
p. 78 *Rerum Deus tenax vigor* Genre: hymne. Presta Pater ‘als vooren’

H. Drijvuldighijt, H. Sacramensdagh, ons H. hemelvaart

- p. 79 *Jam lucis orto sidera* Genre: hymne. Ad primam oneven strofen
Onder de notenbalk telkens twee teksten; geeft aan wanneer welke strofe gezongen moet worden: Sint pura cordis altijd
Gloria tibi ... qui natus es (H: dag sacramens)
Gloria tibi ... qui schandis (tertia Hemelvaart)
Deo patri sit gloria ... (H Drijvuldig)
Nunc Sancte nobis Spiritus Genre: hymne. Tertiam Met ‘Presta Pater’
p. 80 *Rector potens verax Deus* Genre: hymne Sextam Presta Pater vooren
Rerum Deus tenax vigor Genre: hymne. Ad nonam Presta Pater

Festum Novembris 1 In festo omnium Sanctorum Allerheiligen

- p. 81 *Jam lucis orto sidera* Genre: hymne. Ad primam oneven strofen
p. 82 *Nunc Sancte nobis Spiritus* Genre: hymne. Tertiam met ‘Presta Pater’
Presta Pater piissime Ad sextam
Rector potens verax Deus Genre: hymne Presta Pater als vooren
p. 83 *Rerum Deus tenax vigor* Genre: hymne. Ad Nonam

In festo Pentecosten

- p. 84 *Jam lucis orto sidera* Genre: hymne. Ad primam

- p. 85 Na Gloria Patri Veni creator, niet genoteerd
Rector potens verax Deus Genre:hymne Ad sextam
 Gloria
Rerum Deus tenax vigor Genre: hymne. Nonam
 Gloria als vooren

Kerckwijdinge

- p. 86 *Jam lucis orto sidera* Genre: hymne. Ad primam oneven strofen
 p. 87 *Nunc Sancte nobis Spiritus* Genre: hymne. Ad tertiam met 'Presta Pater'
Rector potens verax Deus Genre:hymne, Ad sextam
Rerum Deus tenax vigor Genre: hymne, Ad nonam

Sancte Crucis

- p. 88 *Jam lucis orto sidera* Genre: hymne. Ad primam oneven strofen
 p. 89 *Nunc Sancte nobis Spiritus* Genre: hymne. Ad tertiam
 Gloria als voor
Rector potens verax Deus Genre:hymne, Sextam
 Gloria als voor
Rerum Deus tenax vigor Genre: hymne, Ad nonam
 Gloria als voor

Sancte Joseph

- p. 90 *Jam lucis orto sidera* Genre: hymne. Ad primam oneven strofen
 p. 91 *Nunc Sancte nobis Spiritus* Genre: hymne. Ad tertiam
 Presta
Rector potens verax Deus Genre:hymne, Sextam
 Presta
Rerum Deus tenax vigor Genre: hymne, Ad nonam. Presta Pater
 p. 92 *Alma Redemptoris Mater* Genre: antifoon
 p. 93 *Regina celi lætare, alleluja.* [Vorstin des hemels, juich blijde, alleluia] Genre: antifoon
Ave Regina cælorum: ... ['k Groet U, o Hemelvorstinne, ...] Genre: antifoon. (van Onze-Lieve-Vrouw Lichtmis tot Wiite-Donderdag¹⁵).
In festum 18 septem dolorum B.M.V.
 p. 94 *Stabat iuxta crucem Introitus* (enkel incipit)
In nomine Jesu

Symbolum Athanasianum Dominica ad Primam

[De Geloofsbelijdenis van Athanasius (geschreven in 333) is een uiteenzetting van de christelijke leer die traditioneel werd toegeschreven aan Athanasius (295-373), aartsbisschop van Alexandrië. De belijdenis is bedoeld om het arianisme te bestrijden²³].

Alleen de eerste van de veertig zinnen van deze geloofsbelijdenis werd ingevoegd.

Symbolum Athanasianum of Quicumque vult salvus esse, [ante omnia opus est, ut teneat catholicam fidem]:

[Vertaling: Al wie behouden wil worden, heeft vóór alles nodig, dat hij het katholieke geloof vasthoudt.²³]

Als den bisschop ingehaelt woort

Ecce sacerdos magnus Genre: responsorium

Festum Septembris 15 – Dolorum B.M.V.

- p. 95 *Cum vidisset Jesus* Genre: antifoon Ad Manificat 2de Vespers
Missa dominicanorum (Baalsche misse)
 p. 96 *Kijrie Alternatim* [De term 'alternatim'¹⁷ duidt op een musiceerpraktijk waarbij er afwisseling plaatsvindt tussen heterogene groepen van uitvoerders. Deze afwisseling kan zich voordoen bij het alternerend uitvoeren van polyfonie en gregoriaans of om de afwisseling tussen orgel en gregoriaans aan te duiden.¹⁷]
 [Gloria] *Laudamus te. Adoramus te.* Alternatim
 p. 97 Sanctus Alternatim
 p. 98 *Agnus Dei* Alternatim

- Tantum ergo* Genre: hymne (2 strofen)
- p. 99 *Salve Regina* Genre: antifoon
- p. 100 *O panis angelicus* Genre: hymne [Aanduiding] solo, chorus In festo Corporis Christi
- p. 102 *Tantum ergo* Genre: hymne (2 strofen)
- p. 103 *O dulcis amor Dei Sexti toni Cantus primus*
- p. 104 *O Salutaris hostia* Genre: hymne In honorem SS. Sacramenti [Aanduiding] solo
- p. 105 *Benedicamus in laudem panis* Den hoogen
- p. 106 *Alma Redemptoris Mater* Genre: antifoon [Heilige Moeder van de Heiland¹⁵] [Aanduiding:] solo, chorus. In adventus
- p. 107 *Ave Regina* Genre: antifoon [Aanduiding] chorus repetitur
- p. 108 *Regina celi* Genre: antifoon [Aanduiding] chorus repetitur
- p. 109 *Salve Regina* Genre: antifoon [Aanduiding] chorus
- p. 111 *Homo quidam fecit coenam* Genre: antifoon [als antifoon behoort het tot de gezangen van het Sacramentslof] [Aanduiding] solo *In honorem SS. Sacramenti*
- p. 112 *O fidelis anima*
- p. 113 *Tantum ergo* Genre: Hymne (volledig)
- p. 114 [Credo] *Patrem omnipotentem*
- p. 118 *Subvenite Sancte Deus* Genre: responsorium *In exsequiis* [naar laatste rustplaats begeleiden]
- Suscipiat te Christus* Genre: vers
- Het inhalen van den bisschop**
- p. 120 vanaf deze bladzijde waren de bladzijden ongenummerd
- Ecce sacerdos manus* Genre: responsorium (wordt ook als antifoon gebruikt)
- Ideo iurejuranda fecit* Genre: antifoon
- Benedictionem omnium gentium* Genre: vers
- p. 122 *Ave Maria*
- p. 123 *Tantum ergo* Genre:hymne 2 strofen
- p.124 *Alma Redemptoris Mater* Genre: antifoon
- p.126 *O beatam incendium* Genre: responsorium In festo Corporis Christi
- Amantissime Jesu* [zeer geliefde Jezus] *Elevatione*
- p. 128 *Salve Regina* Genre: antifoon [Aanduiding] solo, duo
- p. 130 *Tantum ergo*
- In festo Corporis Christi**
- p. 132 *O sacrum convivium* Genre: antifoon, [Aanduiding] solo, duo [op einde van p. 133]: ‘Finis’
- Festum Decembris 17- Sancta Begga**
- p. 134 *Ave mater ave ave mater ave Mater Begga mater speciosa*
- In exaltatio S. Crucis Festum Septembris 14 – In exaltatione Sanctæ Crusis**
- Psalmen
- p. 138 *Dominus regnavit, decorum indutus est* [De Heer heeft geheerst hij heeft zich met sterkte bekleed en zich omgord] Genre: Psalm 92 Ad laudes (eerste 2 verzen)
- Jubilate Deo omnis terra* Genre: Psalm99 (eertse 2 verzen)
- Deus, Deus meus* Genre: Psalm 62 (eerste 2 verzen)
- p.139 *Benedicite, omnia opera Domini, Domino: laudate et superexaltate eum in saecula.*Genre: canticum (kantie). *Canticum trium Puerorum.* Dit is de ‘hymne’ van de Drie Kinderen, ook bekend als het Lied van de Drie Jonge Mannen. Daniël 3:57 (eerste 2 verzen). Behoort tot de lauden van zon- en feestdagen.
- Laudate Dominum de celis* [Lof zij de Here] Psalm 148 (eerste twee verzen)
- p. 140 *Deus in nomine tuo salvum me fac* Psalm 53(eerste twee verzen) Ad primam (priem).
- Beati immaculati in via* Psalm 118.I (eerste vers)
- Retribue servo tuo virifica me* Psalm 118. II (eerste vers)
- Legem portie mihi Domine* Psalm 118. III (eerste vers)
- p. 141 *Da mihi intellectum* Psalm 118. III Tertiā (tweede vers)
- Defecit in salutare tuum* Psalm 118 VI Ad sextam (eerste vers)
- Mirabilia testimonia tua* Psalm 118. IX (eerste vers)
- Declaratio sermonom tuorum* Psalm Psalm 118. IX (tweede vers) Nonam (officie ‘noon’)

In festo omnium sanctorum tuorum Festum Novembri 1 Festum Omnium Sanctorum

- p. 142 *Dominus regnavit* Psalm 92 (eerste twee verzen)
Ibilate Deo omnis terra Psalm 99 (eerste twee verzen)
Deus, Deus meus Psalm 62 (eerste twee verzen)
- p. 143 *Benedicite, omnia opera Domini Domino Canticum trium Puerrorum* (eerste 2 verzen) zie:
Laudate Dominum de celis Psalm 148 (eerste twee verzen).
- p. 144 *Deus in nomine tuo salvum me fac* Psalm 53 (eertse twee verzen) Ad primam (priem).
Beati immaculati in via Psalm 118.I (eerste vers)
Retribue servo tuo virifica me Psalm 118. II (eerste vers)
Legem portie mihi Domine Psalm 118. III (eerste vers)
- p. 145 *Da mihi intellectum* Psalm 118. III Tertiam (tweede vers)
Defecit in salutare tuum Psalm 118 VI Ad sextam (eerste vers)
Mirabilia testimonia tua Psalm 118. IX (eerste vers)
Declaratio sermonom tuorum Psalm Psalm 118. IX (tweede vers) Nonam (noon)
- ‘Als den bisschop in gehalt woort’ **De Confessore Pontifice**
- p. 146 *Ideo iureiurando fecit* Genre: antifoön
- p. 147 [In] de kerck komende zingt men *sacerdos et pontifex ect.* [et?] aen den auter sijnde singt men de volgende verse
V Protector noster aspice Deus
R et respice in faciem Christi tui
V Salvum fac servum tuum
R. Deus meus sperantem in te
V mitte ei Domine auxilium de sancto
R de de Sion tuere eum
V nihil proficiat inimicus i eo
R et filius iniquitatis non apponat nocere ei
- Onderaan de bladzijde staat:
‘naer de erste coleckt singt men *Per signum crusis* met het vers daer bij staende’
- p. 148 op werkdaegen [Liturgische voorschriften]
S. Helena den 8 [18? Zie handschrift 1 rubrieken] augustus metten
S Vranssuskus [Franciscus] den 4 october metten
S. Tresia den 19 october [15 oktober? H. Theresia van Avila ?] metten
S. Catarina [Catharina van Alexandrië] den 25 november metten en **benedictielof**
S. Barbara den 4 dessember metten
Ons lieve Vrouw visitatie de 2 juli naer middag singende vesp.
Op guldemis ons Lieve Vrouw getijden [de zo genaamde Gulden (gouden) Mis – Missa Aurea - is een Mis ter ere van het goddelijk Moederschap van Maria. Zij wordt/werd gezongen op Quatertemper-woensdag na de derde zondag van de Advent [gaudetezondag]^{15, 15a}.
Op Alderzielen vigilie
- p. 149 Binnenzijde schutblad: 4 uren [Vespers?]
op ons Heer Hemelvaert 4 uren
op Sinxendag 4 uren
naer den Sinxendag half vijf
op Dreijvuldigheyd dag 4 uren
op Sacramentsdag 4 uren
den avont te voren cap vesp:
heel het octaaf mettenen
kerkwijding den i zondag in juli 4 uren
Begga den 2 zondag in juli den avont
Te voren benedictie lof
One lieve vrouw Hemelvaert 4 uren en
Het heel octaef benedictie lof
Ons lieve vrouw geboorte halfvijf
H. Cruysverheffing 4 uren den avont
Te voren cap vesp.

Alderherhyligen dag 4 uren
 Kersnagt 12 uren
 Den tweeden kersdag halfvijf
 Ons lieve vrouw onbevlekt ontfangenis
 Heel octaef benedictie lof
 Op H. Cruysvinding benedictie lof
 Op S. Joseph dag benedictie lof
 Op S. Anna dag benedictie lof

B TUBeg Hs 04

Liturgisch verzamelhandschrift (gezangen voor vespers, completen, lof en dodenliturgie).

Geschatte datering 18de eeuw na 1768⁵.

Gregoriaans

Beschrijving⁵:

(I)+31+II papieren folio's, 160x199 mm, bladspiegel: 147x180 mm., niet gepagineerd, folio's 7, 29-31 blanco; tussen folio's 30 en 31 één blad weggeknipt; folio's 21-22 op de verkeerde plaats ingebonden. Band uit karton bedrukt met blauwgroen bloemenmotief; 2 ingebonden Latijnse brieven als schutbladen.

Brief 1 (als voorschutblad) ondertekend Mijndonckx 1768

Brief 2 (als achterschutblad) ondertekend J. Ruijter

Zes notenbalken per pagina, zwarte notenbalk van 5 lijnen -verschillende geschriften

f. 1-20 zwarte kwadraatnotatie

f. 20v, 22v-23r: combinatie van zwarte kwadtraat- en open ronde notatie

f. 22r-22r, 23v-28v: van zwarte kwadtraat- en zwarte ronde notatie

Eigendomsmerken: Er zijn twee ingebonden Latijnse brieven gebruikt als schutbladen.

Brief 1 is ondertekend door Mijndonckx 1768

Brief 2 is ondertekend door J. De Ruijter.

Inhoud FERIA VI in Passione et Morte Domini

Folio 1r *Ecce lignum crucis* Genre: antifoon (zie B TUBeg Hs 01)

O Crux ave spes unica, in hac triumphi gloria, Auge piis justitiam Reisque dona veniam. Genre: hymne, eerste strofe. 'Door het jaer' [Kruisverheffing]

O Crux, ave, spes unica, In hoc Paschali gaudiu, Auge piis justitiam, Reisque dona veniam. Genre: hymne, eertse strofe. 'In den pastijt' [Paastijd].

[Gegroet, o Kruis, onze enige hoop, geef in deze tijd van lijden gerechtigheid aan de getrouwe]

f.1v *Benedicamus Domino* [Laten wij de Heer zegenen]

Benedicamus Domino allelulia allelulia 'in de paesweeck,' ook zondag Septuagesima

Benedicamus Domino allelulia allelulia 'Duplex'

Benedicamus Domino allelulia allelulia allelulia 'Den hoog met drij'

Benedicamus Domino allelulia 'semi duplecx'

Benedicamus Domino 'gemijnen hooghen'

f.2r *C domine commendo spiritum meum* ... [In uwe handen, Heer bevel ik mijn geest...¹⁵] Genre: responsorium breve, Passiezondag, completen.

f.2r *Regnum mundi et omnem ornatum* Genre: responsorium metten 'voor mandag'

f.2v vervolg: *seculi contempsi, propter amorem Domini mei Jesu Christi* ...

f.2v *Eruclavit cor meum verbum bonum* ... Genre: vers 'voor dijnsdag' (voor reponsorie en vers zie B TUBeg Hs 01)

f.3r *Regnum celi et vite coronam* ... Genre: responsorium 'Voor dijnsdag'

Gloriatur in conspectu ... Genre : vers

(voor reponsorie en vers zie B TUBeg Hs 01)

Benedicamus in laudem Anne

f.3v *Veni Sancte Spiritus reple* Genre : antifoon⁵ (zie B TUBeg Hs 01) 'Voor wonsdag'

- Benedicamus in laudem cruris*
Benedicamus Domino 'Werkendagh'
Benedicamus Domino 'Sondagh'
- f.4r *Tuam crucem adoramus...* Genre: responsorium [Wij vereren uw kruis...] 'Voor den vrijdagh' (zie B TUBeg Hs 01)
- f. 4r *Adoramus te Christe et benedicimus* Genre: vers. 3 mei, Kruisvinding (zie B TUBeg Hs 01)
- f.4v *In manus tuas Domine* Genre: responsorium breve. Dominica ad Completorium. [Completen]
- f.4v *In manus tuas Domine* Genre: responsorium breve 'Op pasie sondagh sonder gloria' Dominica ad Completorium' Paastijd completen
- f.5r *Benedicamus in laudem[m] panis*
Benedicamus in laudem Jesu 'De Beata Maria'
Benedicamus Domino 'Op passie sondagh' Passizondag
- f.5v *Tantum ergo* Genre: hymne 'De hoge benedictie' twee strofen
- f. 6r *Tantum ergo* Genre: hymne twee strofen
- f. 6v *Sanctus* 'Den sanctus van paesschen' Alternatim
Agnus Dei Alternatim
Ecce panis angelorum factus cibus viatorum ... [Zie het brood dat Engelen eten wordt de spijs van aardse pelgrims²⁵] Uit de sequentia van sacramentsdag (*Lauda Sion Salvatorem ...* Loof, o Sion, uw Verlosser...) 'In festo Corporis Christi' Sacramentsdag.
- f. 8r *In paradisum deductant te Angeli...* Genre: antifoön. [Ten paradijze geleiden u de Engelen..]. 'Dit is als het lijck naer het graf gedragen wordt'. Wordt gezongen bij het uitdragen van het lijck.¹⁵ In Exsequis. (Uit het Officie van de overledene)
- f. 8v *Magnificat anima mea Dominum ...* . Danklied van Maria (Lucas 1:46) [Groot maakt mijn ziel de Heer] Genre: antifoön. Wordt vooral tijdens de vespers gezongen. Notatie: '1 toon'
- f. 9r *Magnificat anima mea ...* . Notatie: '2 toon'
- f. 9v *Magnificat anima mea ...* . Notatie: '3 toon'
- f. 10r *Magnificat anima mea ...* . Notatie: '4 toon'
- f. 10v *Magnificat anima mea ...* . Notatie: '5 toon ad magnificat'
- f. 11v *Magnificat anima mea ...* . Notatie: '6 toon'
- f. 12r *Magnificat anima mea ...* . Notatie: '7 toon'
- f. 12v *Magnificat anima mea ...* . Notatie: 'den 8 toon'

Uit het Officie van de overledene

- f. 13v *Subvenite Sancti Dei...* Genre: responsorium, [Kom ter hulp, Heiligen van God ...]
Suscipiat te Christus ... Genre: vers, [Ontvange u Christus ...]
 Responsorium en vers worden gezongen terwijl men de kerk binnengaat.
- f. 14r *Qui Lazarum resuscitasti ...*, Genre: responsorium (Officium Defunctorum)
Qui venturus es iudicare vivos ..., Genre: vers
- f. 14v *Tantum ergo* twee strofen (B TUBeg Hs 02 en Hs 03)
- f. 15r *O quam suavis est...* Genre: antifoön, In Festo Corporis Christi. (zie B TUBeg Hs 03)
- f. 15v *Salve Regina ..* Genre: antifoön (zie B TUBeg Hs 01)
- f. 16r *Ave Maria ...* Genre: antifoön (zie B TUBeg Hs 02)
- f. 16v *O sacrum convivium ...* Genre: antifoön (zie B TUBeg Hs 01)
- f. 16v *Regina celi ...* Genre: antifoön (zie B TUBeg Hs 03)
- f. 17r *Ave Regina ...* Genre: antifoön (zie B TUBeg Hs 03)
- f. 17v *Alma Redemptoris Mater ...* Genre: antifoön (zie B TUBeg Hs 03)
- f. 18r *Salve Sancte Joseph patri ...* Genre: antifoön?
- f. 18r *Da pacem Domine in diebus nostris* Genre: antifoön, [Geef vrede, o Heer] Pro Pace
- f; 18v *Hec est preclarum vas paracliti Spiritus Sancti* Genre: een Maria-antifoön uit de late Middeleeuwen (pest-antifoön) ['Dit is een uitverkozen vat van de Heilige Geest']^{26,27} [processie - antifoön¹⁹]
- f. 19r *Per signum cruris* Genre: antifoön? [Door het teken van het Kruis ...] Werd gezongen tijdens het *communio* van de mis op 3 mei (Kruisvinding)¹⁵.
- f. 19v *Christe Fili Dei vivi ...* Genre: responsorium breve. Wordt ondermeer gezongen tijdens de priem op de 1ste zondag van de Advent.

- f. 19v *Specie tua et pulchritudine tua intende Alleluja Alleluja prospere et regna*
Genre: responsorium breve. [Verschijn met uw voorkomen en uw schoonheid en heers].
Commune Festorum B. Mariæ Virginis.
Psalmen voor Feestdagen¹⁵
- f. 20r *Dixit Dominus Domino meo ...* Psalm 109 [De Heer (God de Vader) sprak tot mijn Heer (God de Zoon)] Eerste halfvers
Confitebor tibi Domine ... Psalm 110 [Loven wil ik U, Heer, ...] Eerste vers
Beatus vir qui timet Dominum ... Psalm 111 [Gelukkig de man die de Heer vreest ...] Eerste vers
De Profundis clamavi ... Psalm 129 [Uit de diepten roep ik tot Heer ...] Eerste twee halfverzen
Memento, Domine, David ... Psalm 131 [Denk, o Heer, aan David ..] Eerste vers
- f. 20v *Tantum ergo* Eerste strofe
- f. 21r *O Salutaris hostia ...* Genre: hymne (zie B TUBeg Hs 03) [Aanduiding] chorus
- f. 21v *Ave Maria ...* Genre: gebed (zie B TUBeg Hs 02)
- f. 22v *Regina celi...* Genre: antifoön . *Tempore paschali* [Aanduiding] solo, chorus (zie B TUBeg Hs 02)
- f. 23r *Genitore genitoque ...* Genre: hymne. Tweede strofe van het *Tantum ergo*.....
- f. 23v *Salve Regina* [Aanduiding] solo, chorus (zie B TUBeg Hs 02)
- f. 24v *Alma Redemptoris Mater*, [Aanduiding] solo, chorus (zie B TUBeg Hs 03)
- f. 25v *Ave Regina* [Aanduiding] solo, chorus (zie B TUBeg Hs 03)
- f. 26r *Benedicamus in laudem panis* (zie B TUBeg Hs 03)
- f. 26v *Homo quidam fecit cenam ...* [Aanduiding] solo, chorus (zie B TUBeg Hs 01, Hs 03)
- f. 27r *O panis angelicus* [Aanduiding] solo, chorus (zie B TUBeg Hs 03)
- f. 28r *Tantum ergo* Genre: hymne, volledig (zie B TUBeg Hs 02 en Hs 03)
- f. 28r *Salve Regina* Genre: antifoön (zie B TUBeg Hs 01).

B TUBeg Hs 05

Liturgisch verzamelhandschrift (gezangen voor lauden & vespers; mis)

Geschatte datering 18de eeuw.

Gregoriaans

Beschrijving⁵:

41+1 papieren folio's, 159x 203 mm, bladspiegel: 144 X 169 mm; 2 folio's vóór p. 5, p. 1-4, p. 9 -36, 101-106 ontbreken, 2 folia weggesneden tussen p.116-117; p. 5-109 gepagineerd in Arabische cijfers, p. 110-122 niet gepagineerd.

Band in zwart papier op karton.

6 notenbalken per pagina, bruine notenbalk van vijf lijnen, verschillende geschriften.

Inhoud

De inhoud van handschrift 5 is nagenoeg identiek aan deze van handschrift 3, wat erop wijst dat het ene een afschrift is van het andere, of dat beide door verschillende handen naar hetzelfde model werden gekopieerd.²¹

Hieronder worden gezangen/gebeden vermeld⁵. Alleen deze die nog niet vermeld zijn in handschriften 1, 2, 3 en 4 worden uitgebreider besproken.

- p. 5 ... *ego reficiam vos* [op pagina 4 stond mogelijk: *Venite ad me, omnes qui laboratis, et onerati estis: et*] ***ego reficiam vos***. [Komt tot my al, die belast en beladen zyt, al die door arbeyden vermoeyt zyn , en ick sal ...] Genre: responsorium vers.
O Salutaris hostia quae celi pandis ostium ... Genre: hymne (vers?) [O overzalige offerand', Die 's hemels poort ...]. Vers uit *Verbum supernum*. Processie op Sacramentsdag.¹⁵
- p. 6 *O sacrum convivium ...* (zie B TUBeg Hs 03)
Crucem sanctam subiit ...(zie B TUBeg Hs 03)
- p. 7 *O quam suavis est ...*(zie B TUBeg Hs 03)
- p. 8 *Salve Regina ...* (zie B TUBeg Hs 01)
- p. 37 [...] *Fac me plagis vulnerari ...* Vers uit sequentia *Stabat Mater dolorosa*²⁸ [Laat zijn wonden mij doorwonden ...] Feest van O.L.V. van zeven smarten (in de Passieweek)¹⁵

Officium Santa Begga (zie B TUBeg Hs 03)

- p. 38 Ego quasi vitis fructificavi Genre: antifoon [Psalmtoon] 8
O Sancta Mater Begga Genre: antifoon [Psalmtoon] 1
Speciosa facta es et suavis Genre: antifoon. [Psalmtoon] 8 (zie B TUbeg Hs 03)
- p.39 *O quam pulchra est casta generatio* Genre: antifoon. [Psalmtoon] 7
Trancite ad me omnes qui concupiscitis me Genre: antifoon. [Psalmtoon] 7
- p. 40 *Ave mater speciosa clarior sideribus* Genre: antifoon. [Psalmtoon] 1
- p. 41 *O fondatrix begginarum* Genre: antifoon [Psalmtoon] 8
De bovenstaande antifonen worden gezongen tijdens de lauden.²¹
- p. 41 *Laude solemniter modulemur* Genre: hymne voor de vespers. Drie strofen
- p. 42 *Ave mater speciosa* Genre: ‘hymnus van sinte Begga’ dit is niet correct, dit *Ave mater* is een responsorium.²¹
- Officium Sanctie Joeseeph** Festum Martii. 19 – S. Joseph; Sponsi B.M.V. (zie ook B TUbeg Hs 3)
- p. 44 *Jacob autem genuit Joseph virum Mariæ ...* Genre: antifoon [Jacob nu had als zoon Joseph, de man van Maria] Plechtigheid van de H. Joseph: communio (mis) en Vespers¹⁵
Missus est Angelus Gabriel a Deo
Cum esset desponsata Mater Iesu Maria Joseph Genre: antifoon
- p. 45 *Ioseph vir ejus* Genre: antifoon
Angelus Domini apparuit Ioseph Genre: antifoon
- p. 46 *Magni exurgens Ioseph a somno fecit...* Genre: antifoon. In een ‘Antiphonarium Romanum’²⁹ begint deze antifoon met *Exurgens Ioseph a somno fecit*.
- p. 47 *Ibant patentes Jesu...* Genre: antifoon. [De ouders van Jezus gingen] ‘Et laudens op den dagh’. Tweede Vespers.
- p. 48 *Cum redirent, remansit puer ...* Genre: antifoon.
Non invenientes Iesum regressi Genre: antifoon
- p. 49 *Dixit mater ejus ad illum* Genre: antifoon 2de Vespers
Decendit Iesus cum eis Genre: antifoon 2de Vespers
Bovenvermelde 5 antifonen worden in de tweede vespers op het feest van de H. Jozef gezongen.
- p. 50 *Ecce fidelis servus et prudens* Genre: antifoon. Magnificat (lofzang). Ad Mag. 2de Vespers.
- p. 51 *Iste quem leti colimus fideles...* Genre: hymne. ‘Ad loudes’ Volledig.
- p. 53 *Te Joseph colebrent agmina caelitum* Genre: hymne. [U, Joseph, roeme om strijd het heer van ’t hemels hof.] Deze hymne (geschreven door Fr. Juan Escollar, 1700) werd/wordt gezongen tijdens de vespers op het feest van Sint -Jozef (maart 19) en op 1 mei (sinds 1950 Sint-Jozef arbeider). Volgens de bijgeschreven tekst zou deze hymne ook in april gebruikt zijn: Festum Aprilis – Solemnitas Sancti Joseph. Alleen de oneven strofen zijn genoteerd.
- p. 55 1 vespere *Constitut eum dominum domus sue principem ... posesionis due*
2 vesp, V[ers] *gloria et divitiæ in domo eius*. Letterlijk citaat, geen muziek genoteerd.
[Luister en rijkdom is in zijn huis].
- Festum Sanctissimi Nominis Jesu** [Zoete naam Jesus] Op zondag tussen Nieuwjaar en Driekoningen.¹⁵
Omnis qui invocaverit nomen [Domini, salvus erit] [Al wie de Naam des Heren zal heben aanroepen zal behouden zijn]. Genre: antifoon [Psalmtoon] 1 Vespers¹⁵
- p. 56 *Sanctum et terribile nomen [ejus]* [Heilig en ontzaglijk is zijn naam] Genre: antifoon [Psalmtoon] 6 Vespers
Ego outem in Domino goudebo ... [Ik nu wil mij in de heer verheugen] Genre: antifoon [Psalmtoon] 1 Vespers
A solis ortu ... [Van de opgang der zon] Genre: antifoon [Psalmtoon] 8 Vespers
- p. 57 *Sacrificabo hostiam laudis* [Ik wil een offer van lof opdragen] Genre: antifoon [Psalmtoon] 7 Vespers
Vocabis nomen ejus Jesum [Gij zult zijn naam Jesus] Genre: antifoon, Magnificat 2de vespers
Jesu dulcis memoria [Jezus, zoete herinnering] Genre: hymne. Oneven strofen. [Boven hymne in latere hand] hijmnis Jesu dulcis memoria.
- In Festo S. Gabriel 18 martius** S. Gabrielis, Archangeli [24 maart zie B TUbeg Hs 03]
- p. 59 *Ingresso Sacharia templum, apparuit ei Gabriel Angelus...* [*Ingresso Zacharia templum*⁹] Genre: Magnificat antifoon [Toen Zacharias in de tempel des Heren was binnen gegaan, verscheen hem de Engel Gabriël, ... 1ste Vespers (De geboorte van de H. Joannes de doper, 24 juni)¹⁵ [Psalmtoon] 7

- Ait outem Angelus ne timias* [Ait autem angelus *ne timeas Zacharia*⁹] Genre: antifoön
[Psalmtoon] 8
- Ego sum Gabriel Angelus* Genre: antifoön [Psalmtoon] 3
- p. 60 *Gabriel Angelus locutus est Mariæ dicens ...* [De Engel Gabriël sprak tot Maria zeggende ...]
Genre: Magnificat antifoön. 2de vespers¹⁵ [Psalmtoon] 7
- Dixit outem*[autem] *Maria ad angelum quomodo* Genre: antifoön. [Annunciatie, Feest van O.-L.-
Vrouw – Boodschap. Metten⁹] [Psalmtoon] 8
- p. 61 *Ingressus Gabriel Angelus* Genre: antifoön. 1 vesp ad magnificat
- S. Raphaelis Archangeli 24 october**
- p. 62 *Missus est Angelus Raphael* Genre: antifoön [Psalmtoon] 4
- Ingressus Angelus ad Tobiam* Genre: antifoön [Psalmtoon] 3
- p. 63 *Benedicite Deum celi* Genre: antifoön [Psalmtoon] 2
- Forti animo esto, Tobias* Genre: antifoön [Psalmtoon] 8 *in regularis*
- Pax vobis, nolite timere* Genre: antifoön [Psalmtoon] 6
- Princeps gloriosissime, Raphael* Ad magnificat 2 vesperen [Psalmtoon] 1
- p. 64 *Ave Roche Sanctissime* Genre: hymne. Festum Augusti. 16 – S. Rochus²². Volledig
- p. 66 *Benedictus Dominus Deus Israel* Ad Benedictus 1 toon (oneven verzen)
- p. 69 *Benedictus Dominus Deus Israel* Ad Benedictus 6 toon (oneven verzen)
- p. 71 *Benedictus Dominus Deus Israel* Ad Benedictus 7 toon (oneven verzen)

Missa dominicanorum alias Baalsche misse

- Kijrie Alternatim*
[Gloria] *Laudamus te. Adoramus te.* Alternatim
- p. 74 [Credo] *Patrem omnipotentem* Volledig
- p. 79 *Sanctus Alternatim*
Agnus Dei Alternatim
- p. 80 *Benedictus Dominus Deus Israel* Ad Benedictus den 5 toon (oneven verzen)
- p. 82 *Benedictus Dominus Deus Israel* Den 8 toon (oneven verzen)

Het inhalen van den ‘biscob’ Ordo ad recipiendum processionaliter Episcopum

- p. 85 *Ecce sacerdos magnus* Genre: responsorium (folio 39v)
Benedictionem omnium gentum Genre: vers
- p. 87 *O panis angelicus* Genre: hymne [Aanduiding] solo, chorus/choro In festo Corporis Christi
- p. 88 *Benedictionem in laudem panis*
- p. 89 *O Salutaris hostia* Genre: hymne [Aanduiding] solo, chorus/choro. In honorem SS.
(zie ook p. 5 in dit handschrift) Sacramenti
Volledig
- p. 90 *Homo quidam fecit coenam ...*- Genre: responsorium [Aanduiding] solo (zie ook B TUBeg
Hs 01)
- p. 91 *Panem de cælo* Genre: vers geen muzieknotatie Vespers⁹
- Tantum ergo* Genre: hymne. Volledig (zie B TUBeg Hs 02)
- p. 92 *Tantum ergo* Genre: hymne De noone Benedictie Volledig
- p. 93 *Ave Maria* [Aanduiding] solo, choro (zie B TUBeg Hs 02)
- p. 94 *Alma Redemptoris Mater*, Genre: antifoön [Aanduiding] solo, chorus (zie B TUBeg Hs 03)
- p. 95 *Ave Regina* Genre: antifoön [Aanduiding] solo, chorus (zie B TUBeg Hs 03)
- p. 96 *Regina cæli [lætare alleluja]* Genre: antifoön [Vorstin des hemels, juich blijde , alleluia]
[Aanduiding] solo, chorus
- p. 97 *Salve Regina* Genre: antifoön [Aanduiding] solo, chorus
- p. 99 *Tantum ergo* Genre: hymne; Volledig
- p. 100 *Agnus innocens opima victima* Niet volledig, doorstreept
Suspirat anima fac Jesu Doorstreept

- p. 107 ... *catus es debilitatus es*
Exurge Domine adjuva nos [*Exurge Domine adiuua nos et libera nos propter nomen tuum*⁹]
 Genre: antifoön. Festum Februari 2 – In Purificatione B.M.V. (zie B TUbeg Hs 03)
- p. 108 *O chare Jesu amor mi* Primo
- p. 110 *Ave Maria* Genre: antifoön
- p. 112 *Rorate cæli desuper* [*et nubes pluant justum*] (refrein) [Dauwt, hemelen, van boven, gij, wolken, beregene de rechtvaardige] (Isai 45, 8) Tempore Adventus [Introitus 4de zondag van de Advent¹⁵]
- p. 116 *O sacrum convivium* Genre: antifoön [Aanduiding] canto 1 In Festo Corporis Christi (zie B TUbeg Hs 01)
- p. 117 *Te Deum laudamus* Genre: hymne *Pro Gratiarum Actione* [voor het verwerven van genade] oneven verzen (zie B TUbeg Hs 01)
- p. 120 *Als wij door Adams schuld nu waeren al verlooren* Kerstliedeken Drie strofen
- p. 121 *O fidelis anima tota spiritalis* Genre: hymne [Aanduiding] solo, duo. Slechts 1 stem.
- p. 122 *Tantum ergo* Genre: hymne [Aanduiding] solo, duo Eerste strofe, onvolledig.

B TUbeg Hs 06

Liturgisch verzamelhandschrift (gezangen voor lauden, vespers, completen)

Beschrijving⁵:

Geschatte datering 18de eeuw.

Gregoriaans

Handschrift op papier. Zonder titel. Bevat 11 papieren folio's 166 x 212 mm, bladspiegel: 139 x 187 mm; ongepagineerd. Band in karton, buitenzijde met zwart-bruin ruitjes patroon. Zes notenbalken per pagina, zwarte kwadraatnotatie op bruine notenbalk van vijf lijnen. Verschillende geschriften.

Inhoud

Feria VI in Passione et Morte Domini

- folio 1r *Ecce lignum Crusis, in quo alus mundi pependit* [Zie, het kruishout, waaraan het Heil van de wereld heeft gehangen.] Genre: antifoön. Kruisontbloting op Goede Vrijdag.
O crux ave spes unica in hoc triomphe gloria [Gegroet, o Kruis, onze enige hoop ...] Genre: hymne. Eerste strofe (zie B TUbeg Hs 04)
Benedicamus Domino Duplex
- f. 1v *Benedicamus Domino* Confessoris
Benedicamus Domino alleluia, alleluia In [de] paes[w]eck Paastijd
O crux ave spes unica in hoc paschale Genre: hymne [Cr]ux [van] Pas[chen] Eerste strofe (zie B TUbeg Hs 04)
Benedicamus Domino alleluia, alleluia [Laten wij de Heer zegenen] Paastijd
Benedicamus Domino alleluia Paastijd
- f. 2r *Benedicamus Domino alleluia alleluia alleluia* Den hoogen met drij alleluia Paastijd
- f. 2r *In manus tuas domine commendo spiritum meum ...* [In uwe handen, Heer beveel ik mijn geest...¹⁵] Genre: responsorium breve, Passiezondag, completen⁹.
Redemisti nos Domine Deus Genre: vers, completen⁹
 [Verlos ons]
Custodi nos Domine, ut pupillam Genre: versicula (gezongen schietgebeden¹⁶), completen⁹ Paastijd
- f. 2v *Regnum mundi et omnem ornatum* Genre: responsorium. Maendag, Metten en Vespers⁹
 (zie B TUbeg Hs 01)
Eructavit cor meum Genre: vers Wordt als antifoön tijdens de Priem gezongen⁹
- f. 3r *Veni Sancte Spiritus reple* Genre: antifoön Het vers van s. woondaegs. *Ad invocandum Spiritum Sanctum* (zie B TUbeg Hs 01)
- f. 3v *Tuam crucem adoramus* Genre: responsorium Het vers van vrijdaggs (zie B TUbeg Hs 01).
Adoramus te Christe et benedicimus Genre: vers. (zie B TUbeg Hs 01)
- f. 4r *Regnum celi et vite coronam* Genre: responsorium. Vers van S. Anna (zie B TUbeg Hs 01)
- f. 4v *Gloria Patri et Filio et Spirituo Sancto quem videt* Genre: vers
Benedivamus in laudem Anne St. Anna
Benedicamus Domino Werckendag

- f. 5r *Benedicamus in laudem crucis* S. Crucis
Benedicamus in laudem panis H. Sacrament
Benedicamus in laudem Jesu Beata Maria
- f. 5v *In manus tuas Domine* Genre: responsorium breve, *Dominica ad Completorium* Completen (zie B TUbeg Hs 04) Op de onderste lege notenbalk staan de noten ut re mi fa sol la si ut
Redemisti nos Genre: vers, completen
Custodi nos Domine
Salva nos miserere Paastijd completen
- f. 6r *In manus tuas Domine* Genre: responsorium breve, *Dominica ad Completorium* Completen
Redemisti nos
Custodi nos Domine
- f. 6v *In manus tuas Domine* Genre: responsorium breve ‘Op passie zondag sonder Gloria’ *Dominica ad Completorium* Paastijd
Redemisti nos
Custodi nos
Benedicamus Domine Op passie [s]ondag
Benedicamus Domine [S]ondag
Benedicamus Domine Aanduiding voor gebruik niet meer leesbaar
- f. 7r *Christi Fili Dei vivi* Genre: responsorium breve ‘Als Ons L. Vrouwen dag naer Paeschen geviert wort’ *Dominica ad Primam* Paastijd
Qui natus es de Maria virgine Exurge Christe Genre: vers
Specie tua et pulchritudine Genre: responsorium breve
Intende prospere procede Genre: vers
- f. 7v *Tantum ergo* Genre: hymne De hoge benedictie[sic] volledig
- f. 8r *Salve Sancte Joseph patri* Genre: antifoön?
Da pacem Domine in diebus nostris Genre: antifoön
- f. 8v *Hec est preclarum vas paracliti Spiritus Sancti* Genre: een Maria-antifoön uit de late Middeleeuwen (pest-antifoön) [‘Dit is een uitverkozen vat van de Heilige Geest’]^{26,27}
- f. 9r *Per signum crucis* Genre: antifoön [Door het teken van het Kruis] ‘Festum Maii 3- Festum Inventionis Sanctae Crucis’ Kruisvinding
- f. 9v *Ave Maria*
Crucem sanctam subiit Genre: antifoön ‘Festum Maii 3- Festum Inventionis Sanctae Crucis’ Kruisvinding. Deze antifoön is later toegevoegd op twee lege notenbalken.

In Exsequiis (zie ook B TUbeg Hs 03)

- f. 10r *Subvenite Sancti Dei* Genre: responsorium
Suscipat te Christus Genre: vers
- f. 10v *Qui Lazarum resuscitasti* Genre: responsorium
Qui venturus es Genre: vers Officium Defunctorum
- f. 11r *In paradysum deducant* Genre: antifoön Als het lijck naer het graf gedragen wort In Exsequis
Qui surrexisti a mortuis Achter den Christe fili deo

Kerck[w]ijdinge In Dedicatione Ecclesiae Paastijd

- f. 11v *[Domum tuam Domine decet* Genre: antifoön Op den toon van Paschen: [Ad] te[r]tiam
Locus iste sanctus est Genre: responsorium breve Ad sextam
Hec est domus Domini Genre: responsorium breve Nona

B TUbeg Hs 07

Liturgisch verzamelhandschrift (gezangen voor lauden, vespers en andere officies)

Beschrijving⁵:

Geschatte datering 18de eeuw.

Gregoriaans

Negen folio's zes notenbalken per pagina handschrift op papier – bruine kwadraatnotatie

Band in karton

Inhoud

- f. 1r *Benedicamus Domine alleluia alleluia* Den hogen met drij alleluia Paastijd
Benedicamus Domina alleluia alleluia Gemeijnen Hoogen Paastijd

- Werkendag Melodie en tekst werd waarschijnlijk overplakt
Benedicamus Domine Semiduplex Paastijd
Benedicamus Domino alleluia Op Passie zondag
- f. 1v *In manus tuas Domine* Genre: responsorium breve, Op Passie sondagh sonder gloria. complete
Redemisti nos Genre: vers
In manus tuas Domine Genre: responsorium breve
Redemisti nos Genre: vers
- Feria VI in Passione et Morte Domini**
- f. 2r *Ecce lignum Crusis* Genre: antifoön
O crux ave spes unica Genre: hymne 1ste strofe
Benedicamus Domino Duplex
- f. 2v *Benedicamus Domino* Confessors
Benedicamus Domino Werckendagh
Benedicamus Domino Sondagh
O crux ave spes unica O crux van Pashen Gene: hymne
Benedicamus Domino Duplex
- f. 3r *Custodi nos Domine* Genre: responsorium breve Paastijd (zie B TUbeg Hs 06)
In manus tuas Domine Genre: responsorium breve
Redemisti nos Genre: vers
- f. 3v *Benedicamus in laudem Jesu* H. Sacrament
Benedicamus in laudem crusi H. Cru
Benedicamus in laudem Anna S. Anna **Festum Julii 26 – S. Annae Matris B.M.V.**
- f. 4r *Benedicamus in laudem Jesu* Beata Maria
Regnum mundi et omnem ornatum Genre: responsorium Maenda[g] Metten en vespers⁹ H.H.
Maagden (zie ook B TUbeg Hs 01)
- f. 4v *Eructavit cor meum* Genre: vers
Regnum caeli et vitae coronam Genre: responsorium Feest H. Anna⁹ (zie B TUbeg Hs 01)
- f. 5r *Gloriatur in conspectu magni Dei laudes ...* Genre: vers
- f. 5v *Veni Sancte Spiritus reple* Genre: antifoön, metten, lauden
Tuam crucem adoramus Genre: responsorium ‘Het van Vreijdaghs’ [sic] (zie B TUbeg Hs 01)
- f. 6r *Adoramus te Christe et benedicimus* Genre: vers
- f. 6v *Salve Sancte Joseph patri* Genre: antifoön?
Per signum crucis Genre: antifoön **Festum Maii 3 – Festum inventionis Sanctae Crusis**
- f. 7r *Crucem sanctam subiit* Genre: antifoön
Da pacem Domini in diebus nostris Genre: antifoön Pro Pace
- f. 7v *Hec est preclarum vas* Genre: antifoön (zie: B TUbeg Hs 04)
- f. 8v *Christi Fili Dei vivi* Genre: responsorium breve Commune Apostolorum
Exurge Christi Genre: vers
- f. 9r *Christi Fili Dei vivi* Genre: responsorium breve De Beata Maria **Dominica ad Primam In Festis B.M.V. per annum**
Exurge Christi Genre: vers
- f. 9v *Christi Fili Dei vivi* Genre: responsorium breve ‘Als Ons Livrouwendagh naer Paschen geviert
woordt’. Dominica ad Pimam – In Festis B.M.V., infra paastijd.
Exurge Christe Genre: vers
Specie tua pulchritudine Genre: responsorium breve [Ad ter] tiam (ters¹¹) Commune Festorum
Mariae Virginis Paastijd.

B TUbeg Hs 08

Liturgisch verzamelhandschrift (gezangen voor lauden, vespers)

Beschrijving⁵:

Geschatte datering 19de eeuw.

Gregoriaans

27 papieren folio's, 155 x 243 mm, bladspiegel 124 x 198 mm, niet gepagineerd; folio 27v blanco, tussen 26 en 27 ontbreekt een folio.

Band ontbreekt.

Zes notenbalken per pagina, zwarte notenbalk van vijf lijnen - verschillende geschriften.

f. 1 – 10r: kwadraatnotatie

f. 10v-13v (1ste notenbalk): open kwadraat en open ronde notatie met maataanduiding

f. 13v (vanaf 2de notenbalk) - 22r, 24r-25v (eerste 2 notenbalken), 26v-27r: moderne notatie - aanwezigheid van rusten wijst op begeleiding (afwezig)

f. 22v - 23v, 25v (vanaf 4de notenbalk) - f. 26r: combinatie van open en zwarte ronde notatie met maatstrepen.

Inhoud

f. 1r *In manus tuas Domine* Genre: responsorium breve

Redemisti nos Genre: vers

In manus tuas Domine Genre: responsorium breve 'Op Passie Sondag sonder gloria'

Redemisti nos Genre: vers

f. 1v *In manus tuas Domine* Genre: responsorium breve Van Paeschen [Paastijd]

Redemisti nos Genre: vers

Custodi nos Genre: vers

f. 2r *Benedicamus Domino* Den hogen met drij alleluia [Paastijd]

Benedicamus Domino Gemijnen hoogen [Paastijd]

Benedicamus Domino Werkendag [Paastijd]

Benedicamus Domino Passie sondag [Paastijd]

Benedicamus Domino Duplex

Benedicamus Domino Confessores

f. 2v *Benedicamus Domino*

[*In manus tuas Domine*]

Custodi nos Domine, ut pupillam oculi Genre: vers, completen

[*S*]alva nos *Miserere*

f. 3r *O crux ave spes unica* Genre: hymne eerste strofe [Paastijd]

Benedicamus Domino Drij Benedic:

f. 3v *Ecce lignum Crucis* Genre: antifoon **Feria VI in Passione et Morte Domini**

O crux ave spes unica Genre: hymne

Benedicamus in laudem crucis H. Kruijs De Sancta Cruxis

f. 4r *Benedicamus in laudem crucis* S. Anna Festum Julii 26 S. Anna matris B.M.V.

Benedicamus in laudem Jesu Beata Maria

f. 4v *Regnum mundi et omnem* Genre: responsorium breve Maendag (zie: B TUBeg Hs 01)

Eructavit cor meum Genre: vers

f. 5r *Regnum celi* [cæli] *et vite coronam* ...- Genre: responsorium vespers (zie: B TUBeg Hs 01)

f. 5v *Gloriatur in conspectu* ... Vers vespers

Veni Sancte Spiritus reple Genre: antifoon⁵ (hymne⁹) Vers 'woonsdaeghs' metten, lauden (zie: B TUBeg Hs 01)

f. 6r *Tuam cruce adoramus* Genre: responsorium Vers vrijdaeghs (zie B TUBeg Hs 01)

Adoramus te Chritste Genre: vers

f. 6v *Salve Sancte Joseph patri* ... Genre: antifoon?

Festum Maii 3 – Festum inventionis crucis

f. 7r *Per signum crucis* Genre: antifoon Vespers (zie B TUBeg Hs 06)

Crucem sanctam subiit Genre: antifoon

f. 7v *Da pacem Domine in diebus nostris* genre: antifoon Pro pace

Hec est preclarum vas Genre: antifoon [pest antifoon] (zie: B TUBeg Hs 04)

f. 8v *Christe Fili Dei vivi* Genre: responsorium breve Dominica ad Primam. Wordt ondermeer gezongen tijdens de priem op de 1ste zondag van de Advent.

Qui sedes ad dexteram patris Genre: vers

Dominica Festis B.M.V. per annum

f. 9r *Christe Fili Dei vivi* Genre: responsorium breve De Beata Maria

Qui natus es Maria virgine Genre: vers

f. 9v *Christe Fili Dei vivi* Genre: responsorium breve 'Als Ons Livrouwen dag met Paeschen geviert wordt'.

In Festus B.M.V. infra Paastijd

Qui natus es de Maria virgine Genre: vers Officie: priem⁹

Commune Festorum B. Mariae Virginis Paastijd

Specie tua et pulchritudine Genre: responsorium breve. [Paastijd] (zie ook : B TUBeg Hs 04)

Intende prospere procede Genre: vers

f. 10r *Adjuvabit eam* Genre: responsorium breve.

Deus in medio Genre: vers

Elicit eam Deus Genre: vers

In tabernaculo duo Genre: vers

f. 10v *Kyrie* Drie Kyrie's, drie Christe's, één Kyrie

[Gloria] *Et in terra pax* Volledig

f. 11v [*Credo*] *Patrem omnipotentem* Genre:vers Volledig; geen muziek genoteerd voor 'Et in spiritum; . filioque procedit' en 'Et unum sanctum ... Ecclesian'

f. 13r [*Sanctus*] Wel muziek geen tekst genoteerd

[*Agnus Dei*] Wel muziek geen tekst genoteerd

f. 13v *Regina caeli* genre: antifoön [in potlood] N° 2

In festo Corporis Christi

f. 14v *Ecce panis angelorum*

f. 15v *Tantum ergo* Genre: hymne. Volledig [Aanduiding] solo, a2, tutti . Volledig

f. 16v *Verbum caro panem verum verbo carnem efficit* ['t Woord in 't vlees, tot ons gekomen Maakte brood zijn vlees door 't woord] Vierde vers uit de hymne *Pange lingua*¹⁵. Gezongen tijdens de processie op Witte Donderdag.

Festum Martii 25 – In Annuntiatio B.M.V.

f. 17r *Alma Redemptoris Mater* Genre: antifoön Alma van Beerten [?] [Aanduiding] solo, 2, tutti. Af en toe staat een maat rust wat er op wijst dat er nog een andere partij geweest moet zijn.

Festum Decembris 17 – Sancta Begga

f. 18r *Ave ave ave mater Begga mater speciosa* N°2 Begga Festum Decembris 17 - Sancta Begga

f. 19v *Kyrie* [Aanduiding] solo, a 2 Volledig

f. 20r *Gloria* [Aanduiding] solo, a 2, duo

f. 21v *Tantum ergo* van Caecilia Genre: hymne

f. 22r [Tantum ergo] *Genitori genitoque* Tweede strofe van *Tantum ergo* opf. 21v

f. 22v *Salvete Christi vulnera* [Gegroet o wonden van de Heer] Genre: hymne Hymnus van het Heilig bloed. 1ste zondag van July [in potlood] N°4. Festum Julii 1 - Pretiosissimi Sanguinis D.N.J.C. Oneven strofen. Laudén

f. 24r *Tantum ergo* [in potlood] N°4

f. 25r [Tantum ergo] *Genitori genitoque* Genitori N°4 Tweede strofe van *Tantum ergo* op f. 24r

f. 25v *Veni sponsa Christi* Genre: antifoön

f. 26v *Ave Maria*

f. 27r *Tantum ergo* Volledig

B TUBeg Hs 09

Missa pro defunctis

Beschrijving⁵:

1+7+3 papieren folio's, f. 1r aan schutblad vastgekleefd, 200 x 171 mm.

Band in karton

f. 1-6: muziekdruk: pp. Cxxx -Cxlj uit [Graduale Romanum iuxta Novum Missale recognitum Editio Novissima Correctior, Bernardinus Masius Leuven, 1648] (cfr. Dr 01) Bladspiegel: 173 x 191; Zeven notenbalken per pagina, zwart kwadraatnotatie op zwarte notenbalken van 5 lijnen.

f. 7r, 8: zwarte kwadraatnotatie

f. 7v, 9: combinatie van zwarte kwadraat- en open ronde notatie

Geschatte datering 18de eeuw.

Eigendomsmerken: Opschrift schutblad: 'Desen boek hoort aen **Maria Catharina van Hove** en naer haer aen de Choor alhier | Actum Turnhoud 1781 nu toe hoorende aen **Maria Anna Theresia Aerts** 1804'
- Maria Catharina van Hove: geboren te Dessel, was 21 jaar bij haar intreden, geprofest op 07.10.1764, overleden op 29.08.1805 (Dessel) en begraven in Dessel op 31.08.1805¹³

-Maria Anna Theresia Aerts: geboren te Turnhout, was 21 jaar bij haar intreden, geproft op 16.06.1776, overleden op 09.10.1814, begraven op het kerkhof van het begijnhof op 11.10.1814. Beroep: kantwerkster. Woonde in 1801/1802 in de infirmerie (nr. 67)¹³.

Inhoud¹⁵

- p. Cxxx *Requiem æternam dona eis, Domine* [Geef hen de eeuwige rust, Heer] Introitus
- p. Cxxxj *Requiem æternam dona eis, Domine* [Geef hun de eeuwige rust, Heer] Graduale
In memoria æterna [In eeuwig aandenken] vers Graduale
- p. Cxxxij *Absolve, Domine animas omnium* [Bevrijd, Heer, de zielen van alle] Tractus
Et gratia tua illis succurrente [En mogen zij met de hulp van uw genade] vers Tractus
Et lucis æterne beatitudine perfrui [En de zaligheid van het eeuwige licht genieten] vers Tractus
- p. Cxxxij *Dies iræ* [Kwade dag] Sequentia
- p. Cxxxvij *Domine Iesu Christe, Rex gloriæ* [Heer Jesus Christus, Koning der glorie] Offertorium
- p. Cxxxix *Hostias et preces tibi, Domine* [Offergaven en lofgebeden dragen wij U op, Heer] Offertorium vers.
- p. Cxl *Lux æterna luceat eis* [Het eeuwige licht verlichte hen] Communio.
Libera me, Domine, de morte æterna [Red mij, Heer, van de eeuwige dood]. Responsorium pro defunctis. Begrafenisplechtigheid: na de mis, gebed bij het lijk.
- p. Cxlij Kyrie

Missa pro defunctis (zie ook B TUBeg Hs 03)

- p. [1] Kijrie
Sanctus
Agnus Dei
- p. [2] *Adoro te benigne Jesu* [ik aanbid u goedertieren Jesus] *Sub elevatione grave*
- p. [3] *Subvenite Sancti Dei* Genre: responsorium, [Kom ter hulp, Heiligen van God] *Defunctorum*
In Exsequiis [uitvaart]
Qui Lazarum resuscitasti [degene die Lazarus heeft opgewekt] Genre: responsorium *In Exsequiis*
- p. [4] *In paradysum deducant te Angeli* [Ten paradijze geleiden u de Engelen] Genre: antifoon. 'Als het lijck t'graf gedragen wordt' *In Exsequiis*
- p. [5] *Tantum ergo* Genre: hymne
- p. [6] *Tantum ergo* Genre: hymne De benedictie voor de 'niet mis'.

B TUBeg Hs 10

Liturgisch verzamelhandschrift (gezangen voor lauden en vespers, dodenmis, mis) [Bestemd voor de organiste^{5,17}]

Beschrijving⁵:

I + 40 papieren folio's, 268 x 207 mm, bladspiegel: 258 x 178 mm, genummerd in Arabische cijfers van p. 1 - 80.

Band in bruin leer met goudopdruk op karton.

10 notenbalken per pagina, bruine notenbalken van 5 lijnen – verschillende geschriften.

Geschatte datering 18de eeuw.

De interval-aanduidingen en aanwijzingen voor aan te geven tonen wijzen erop dat dit handschrift bestemd was voor de organiste. Ook het formaat (ca. dubbel zo groot als handschriften 2 - 9 is hiermee in overeenstemming).

Voor een bespreking van de liturgische orgelmuziek, en alternatimpraxis in ondermeer het begijnhof van Turnhout zie: Strauven P.¹⁷ [De term 'alternatim' duidt op een musiceerpraktijk waarbij er afwisseling plaatsvindt tussen heterogene groepen van uitvoerders. Deze afwisseling kan zich voordoen bij het alternerend uitvoeren van polyfonie en gregoriaans of, zoals in dit handschrift, om de afwisseling tussen orgel en gregoriaans aan te duiden.¹⁷]

Eigendomsmerk: Opschrift op dekblad en voorplat: ‘Desen boek is toebehoorende aen mij die ik waerelijck teeken te zijn **Maria F (T?) Bouwen**, Begijntien tot Turnhout **1749**’. Er is een Maria Theresia Bouwen geprofest op 14.06.1778, overleden op 10.11. 1814 en op het kerkhof begraven op 13.11.1814¹³ [?].

Inhoud^{5,17} (zie ook B TUbeg Hs 09)

[Ordinarium missae]

(de vaste gebeden en gezangen van de Romeinse mis)

Missa duplex

p. 1	Kijrie	Primi toni	Alternatim
	[Gloria] Laudamus te. Adoramus te.		Alternatim
	Sanctus		Alternatim
p. 2	Agnus Dei	Sexti toni	Alternatim

Missa semiduplex

	Kijrie	Primi toni	Alternatim
	[Gloria] Laudamus te. Adoramus te.	Primi toni	Alternatim
	Sanctus	7mi toni	Alternatim
p. 3	Agnus Dei	Septimi	Alternatim

Missa Beate Marie

	Kijrie	Primi toni	Alternatim
	[Gloria] Laudamus te. Adoramus te	Septimi	Alternatim
p.4	Sanctus	Septimi	Alternatim
	Agnus Dei		Alternatim

Missa Paschalis

	Kijrie	Sexti toni	Alternatim
	[Gloria] Laudamus te. Adoramus te	Sexti	Alternatim
p.5	Sanctus		Alternatim
	Agnus Dei		Alternatim

Missa

	Kijrie	Sexti toni	Alternatim
	[Gloria] <i>Laudamus te. Adoramus te</i>	Sexti	Alternatim
p. 6	Sanctus	Sexti	
	Agnus Dei		Alternatim
	[Credo] <i>Patrem omnipotentem</i>		Volledig

De Spaense misse

p. 9	Kijrie	Primi toni	Alternatim
	[Gloria] <i>Laudamus te. Adoramus te.</i>		Alternatim
p. 10	Sanctus		Alternatim
	[Credo] <i>Patrem omnipotentem</i>		Alternatim

Missa Requiem Missa pro Defunctis

[Vaste en wisselende (miseigen) gezangen]

p. 12	<i>Requiem aeternam dona eis Domine</i>	8vi toni g aen te geven	
	<i>Introitus</i>		
	<i>Kijrie</i>		Alternatim
p. 13	<i>Absolve Domine animas omnium</i>		
	[Bevrijd, Heer, de zielen van alle]	Tractus 8vi g aen te geven	Geen versus
	<i>Dies irae</i>	Sequentia	
p. 16	<i>Domine Jesu Christe</i>	Offertorium Terti toni	Geen versus
p. 17	Sanctus		Volledig
	Agnus Dei	3 mael	1 melodie
	<i>Lux aeterna eis</i>	Communio	
p. 18	<i>Libera me Domine de morte aeterna</i>	Secundi toni	In Exsequiis

		G aen te geven Subvenite folio 24	
p. 19	<i>Te Deum laudamus</i>	Mi aen te geven oneven verzen	Pro Gratiarum Actione
		Missa Dominicanorum alias Baalsche misse (zie: B TUbeg Hs 03 en Hs 05)	
p. 20	<i>Kijrie</i>		Alternatim [orgel]
	Gloria] <i>Laudamus te. Adoramus te.</i>		Alternatim [orgel]
p. 21	[Credo] <i>Patrem omnipotentem</i>		Alternatim [orgel]
p. 23	<i>Sanctus</i>		Alternatim [orgel]
	<i>Agnus Dei</i>		Alternatum [orgel]
		Defunctorium	In Exsequiis
p. 24	<i>Subvenite Sancti Dei</i>	Genre: responsorium	
	<i>Suscipat te Christus</i>	vers	
	<i>Qui Lasarum resuscitasti</i> [degene die Lazarus heeft opgewekt]	Genre: responsorium	
	<i>Qui venturus es judicare vivos ...</i> , Genre: vers		
p. 25	<i>In paradisum deducant te Angeli</i> [Ten paradijze geleiden u de Engelen]	Genre: antifoon.	
	'Als het lijck t'graf gedragen wordt'		
	<i>Lauda Sion</i> [[Loof o Sion]	Genre: Sequentia	In Festo Corporis Christi oneven verzen
p. 27	<i>Tantum ergo</i>	Genre: hymne 4 toni	In Festo Corporis Christi 1 ^{ste} strofe
	<i>Tantum ergo</i>	Genre: hymne	1 ^{ste} strofe
p. 28	<i>Tantum ergo</i>	Genre: hymne	1 ^{ste} strofe
	<i>Tantum ergo</i>	Genre: hymne	1 ^{ste} strofe
	<i>Benedicamus in laudem panis</i>		
p. 29	<i>Ave Maria</i>		
	<i>Benedicamus in laudem panis</i>	<i>Den hoogen Benedicamus</i>	
p. 30	<i>Ave Maria</i>	[Aanduiding] solo, chorus	
	<i>O quam suavis est</i> . [O, hoe zoet]	Genre: Antifoon	in Festo Corporis Christi
p. 31	<i>O sacrum convivium</i>	Genre: Antifoon 6ti toni	
	<i>O Salutaris hostia</i>	Genre: hymne	In honorem SS. Sacramenti Volledig
p. 32	<i>O amor o ignis</i>		
p. 33	<i>O Salutaris hostia</i>	Genre: hymne	In honorem SS. Sacramenti Volledig
	[Aanduiding] Solo/Chorus		
p. 34	<i>Homo quidam fecit coenam</i>	responsorium	Primi in ae (zie ook: B TUbeg Hs 01)
	<i>Venite comedite panem</i>	Genre: vers	(zie ook: B TUbeg Hs 01)
	<i>Agnus innocens opima victima</i>		
p. 35	<i>O viva caro</i>		
	<i>Salve Regina</i>	Genre:antifoon	
p. 36	<i>Alma Redemptoris Mater</i>	Genre: antifoon 6ti toni	
	<i>Ave Regina</i>	Genre: antifoon 6ti toni	
p. 37	<i>Regina caeli</i>	Genre: antifoon 6ti toni	
	<i>Victime paschali</i>	1mi toni sequentia	Dominica Ressionis
	[Biedt aan 't Paaslam]		Incipits van 1 ^{ste} , 2 ^{de} , 4 ^{de} en 6 ^{de} vers
p. 38	<i>Salve Regina</i>	Genre: antifoon	
		[Aanduiding] solo, chorus	
p. 39	<i>Alma Redemptoris Mater</i>	Genre: antifoon 8vi toni	
	[Heilige Moeder van de Heiland]		
p. 40	<i>Ave Regina</i>	Genre: antifoon 8vi toni	
		[Aanduiding] solo, chorus repetitur	
	<i>Regina caeli</i>	[Aanduiding] solo, chorus repetitur	
p. 41	<i>Tota pulchra es Maria</i>	Genre: antifoon	(zie B TUbeg Hs 03)
p. 42	<i>Stabat mater</i>	Genre: sequentia	Festum Martii Oneven strofen
			Septem Dolorum B.M.V.
p. 43	<i>Cum vidisset Jesus</i>	Genre: antifoon	Festum Martii -Feria VI post
		Ad Magnificat	Dominicam Passionis Festum

p. 44	<i>Veni Creator Spiritus</i> <i>Regnum mundi et omnem</i>	in 2 vespere Genre: hymne responsorium	Septem Dolorum B. Mariae Virginis In festo Pentecostes Oneven strofen Smaendags Metten en Vespers ⁹ (zie B TUbeg Hs 01)
p. 45	<i>Eructavit cor meum</i> <i>Regnum caeli et vite coronam</i> <i>Gloriatur in conspectu</i>	Genre: vers Genre: responsorium Genre: vers	vespers Dijnsdag S. Anna (zie: B TUbeg Hs 01)
p. 46	<i>Veni Sancte Spiritus reple</i> <i>Tuam crucem adoramus</i> <i>Adoramus te Christe</i>	Genre: antifoon Genre: responsorium Genre: vers	S'[sic]woensdaegs zie B TUbeg Hs 01 Vrijdaegs (voor responsorium en vers zie B TUbeg Hs 01)
p. 47	<i>Benedicamus Domino</i> <i>Benedicamus Domino (alleluia)</i> <i>In manus tuas Domine</i> <i>Redemisti nos Domine Deus</i> <i>Te Joseph celebrant [sic] agmina</i> <i>Re [op einde] 3 mael</i>	Den hoogen benedicamus Genre: responsorium breve (zie: B TUbeg Hs 06) Genre: vers Genre: hymne 1mi	Festum Aprilis -Solemnitas sancti Joseph 1 ^{ste} strofe
p. 48	<i>Ave mater speciosa</i> <i>Lauda solemni modulemur</i> <i>Te lucis ante terminum</i> [Eer dat het licht ten onder ga]	Genre: hymne 1mi toni Re aen te geven Genre: Hymnus ad vespas [op het feest van de H. Begga] Genre: hymne	
p. 49	<i>Sanctorum meritis inclita gaudia</i> <i>Lucis Creator optime</i> [Algoede schepper van het licht] <i>Beata nobis gaudia</i> <i>Veni Sancte Spiritus et</i>	Hymnus de pluribus martiribus G3 tonie [sic] Genre: hymne Vespers Genre: hymne 8vi Genre: hymne D#aen te geven	Ad Vespas 1 ^{ste} strofe In Festo Pentecostes Vanden sondach Domonica 1 ^{ste} strofe 1 ^{ste} strofe
p. 50	<i>Ad cenam agne providi</i> <i>Te lucis ante terminum</i> <i>Ave maria stella</i> <i>Te lucis ante terminum</i> <i>Urbs Jerusalem beata</i> [Jerusalem, gelukzalige stad]	Hymnus van Paeschen: Victime Paschali staet folio 37 Genre: hymne Genre: hymne Hymnus van de gemijne sondaegen Genre: hymne Hymnus in officio Mariae Ad vespas Dien van de lauden staet folio 59 Genre: hymne Hymnus van de completen 3ti toni La aen te geven Genre: hymne Hymnus voor de kerckwijdinge Dien van de lauden staat folio 59	Primi in e Dominica Ressurrectionis 1 ^{ste} strofe Dominica in Quadragesima 1 ^{ste} strofe Commune Festorum B.M.V. 1 ^{ste} strofe Adventus
p. 51	<i>Conditor alme siderum</i> [Schepper van het sterrental] <i>Te lucis ante terminum</i>	Genre: hymne Hymnus in adventu ad vespas 6ti La aen geven Genre: hymne Hymnus ad completorium [completen]	1 ^{ste} strofe 1 ^{ste} strofe

	<i>Exultet caelum laudibus</i>	8vi toni Genre: hymne		1 ^{ste} strofe
	<i>Christe redemptor omnium</i>	Hijmnus de apostolis in adventu Genre: hymne In Nativitate Domini Hijmnus in nativitatibus Domini En op Soetenaam Jesus 2di toni G aen te geven 2die [sic]toni Denselven hijmnus inde completen tot Lichtmis toe		1 ^{ste} strofe
p. 52	<i>Deus tuorum militum</i> [O God, die uwer strijders kroon]	Genre hymne Hijmnus ad vespas Naer Kertsmiss Primi in e	In festo Ste Stephane Festum Decembris 26	1 ^{ste} strofe
	<i>Salvete flores Martijrum</i> [U Heil gebloemt van martelaars]	In festo S.S. Innocentium Hijmnus ad vespas	Festum Decembris 28 Sanctorum Innocentium Martyrum	1 ^{ste} halve strofe genoteerd; daarachter: 'als den voorgaande' (melodie zelfde als <i>Deus tuorum</i>)
	<i>Jesu corona etc.</i> hymne	In festo plurimorum martijrum confessorum pontificum et non pontificum hijmnus de communij: In natali virginum Hijmnus ad vespas	De pluribus Martyribus; De Condessore Pontifice Festum Septembris 8 In Nativitate B.M.V.	Alleen incipit; zelfde melodie als <i>Deus tuorum militum</i>
	<i>Fortem virili pectore etc</i> hymne	In festo martijrum tantum et nec Virginis nec martijris in utrisque vespas d aen te geven	De Virgine non Martyre	Alleen incipit; zelfde melodie als <i>Deus tuorum militum</i>
	<i>Hosti [sic] Herodes inpie</i> En soo voorts hymne	Hijmnus in epiphania Domini		Alleen incipit; zelfde melodie als <i>Deus tuorum militum</i>
	<i>Quodcumque vincis</i> hymne	In festo Cathedra S. Petri Hijmnus ad vespas Primi eenen toon hooger	Festum Februarii Cathedrae Sancti Petri Antiochiae	1 ^{ste} strofe
p. 53	<i>Doctor egregie Paule</i> hymne	In conversio S.Pauli Ad vespas hijmnus Sol aen te geven 8vi 1 in e	Festum Januarii 25 Conversione S. Pauli Apostoli	1 ^{ste} strofe
	<i>Audi benigne Conditor</i> hymne	Hijmnus tempore quadragesima Ad vespas	Dominica I. in Quadragesima	1 ^{ste} strofe
	<i>Vexilla regis prodeunt</i> <i>fulget</i> hymne	Dominica passionis ad vespas 2di toni	Dominica I. Passionis (zie B TUbeg Hs 03 p. 24)	1 ^{ste} strofe
	<i>Ad cenam Agni providi</i> hymne	Van Paeschen Dominica in albis Hijmnus ad vespas Mi aen te geven op desen worden alle hymnus gesongen tot Hemelvaert toe	Dominica Ressionis	1 ^{ste} strofe
p. 54	<i>Jesu nostra Redempto</i> hymne	Op Hemelvaert den hijmnus in de inde vespas en lauden Sol aen te geven	In Ascensione Domini	1 ^{ste} strofe
	<i>Te luis ante terminum</i>	Hijmnus voor de completen op	In Ascensione Domini	1 ^{ste} strofe

	hymne	Hemelvaert, H. Drievuldigheid	Festum Ss. Trinitatis,	
	<i>Veni Creator Spiritus</i>	H. Sacramentsdag	In Festo Corporis Christi	
	hymne	Op Sinxen hymnus inde	In Festo Pentecostes	1 ^{ste} strofe
		vesperen 8vi toni		
		Sol aen te geven		
		Hijmnus van de completen		
		t' [sic]selve		
	<i>O lux beata Trinitas</i>	H. Drijvuldighijt	Festum Ss. Trinitas	1 ^{ste} strofe
	hymne	Hijmnus inde vesperen		
		8vi toni		
		Den hymnus vande completen		
		is op den selven toon dien van		
		Hemelvaert siet hier booven folio 54		
p. 55	<i>Pange lingua</i>	Festum Corporis Christi	In Festo Corporis Christi	1 ^{ste} strofe
	hymne	Hijmnus ad vespas	(zie: B TUBeg Hs 08 f.16v)	
		Tantum ergo		
		Inde completen den hymnus gelijk		
		Dien van Hemelvaert		
	<i>Verbum supernum</i>	Hijmnus ad laudes	In Festo Corporis Christi	1 ^{ste} strofe
	<i>prodiens</i>	op Corpus Christi		
	Hymne	Van de primen 3:6: den selven		
	<i>Vexilla regis peodeunt</i>	H. Kruisvindinge	In inventio crucis	1 ^{ste} strofe
	<i>Fulget</i>	Hijmnus ad vespas		
	hymne	Den hijmnus van de lauden wort		
		gesongen op den toon van Tantum ergo		
	<i>Tibi Christe splendor</i>	In apparitione S. Michaelis	Festum Maii 8	1 ^{ste} strofe
	<i>patris</i>	Ad vespas hijmnus	in apparitione S. Michaelis	
p. 56		3ti toni	Archangeli	
		Den hijmbus vande completen van		
		S. Michiel op den toon van Paeschen		
		maer als comt naer Hemelvaert singht		
		Men op den toon van Hemelvaert		
	<i>Ut queant laxis resonare</i>	In Nativitate Ste Joan [sic]	Festum Junii 24 -In Nativitate	1 ^{ste} strofe
	hymne	Baptista	S. Joannis Baptistae	
		Hymnus ad vespas		
		2di toni		
		Hijmnus vande completen utin com:		
		unius martijris		
	<i>Aure luce et decore</i>	In festo S. Petri et Paulij	Festum Junii 29	1 ^{ste} strofe
	hymne	hymne	Hijmnus ad vespas	
	Apostolorum Petri et Pauli			
		2di toni		
		B mol		
		Hijmnus ad completorium de Apostolis		
	<i>Pater superni luminis</i>	In festo Maria Magdalena	Festum Julii 22-S.Mariae	1 ^{ste} strofe
	[Bron van hemelslicht]	Ad vespas hijmnus	Magdalena Paenitentis	
	hymne	2di op de dominant te ijndiqr	(zie Bijlage)	
		[in potlood] 7mi toni f aen [sic]		
		Ad completorium soeckt pro de		
		Virginum		
	<i>Petrus beatus catenarum</i>	In festo, Sti Petri ad vincula	Festum Augusti. 1	1 ^{ste} strofe
	hymne	Hijmnus ad vesp.	S. Petri ad Vncula	
		2di toni B mol		
p. 57	<i>Quicumque Christum</i>	Hijminus in festo Transfigurationis	Festum Augusti 6	1 ^{ste} strofe
	<i>quaeritus</i>	Domini ad vespas	Transfiguratio D.N. Jesu Christi	
	hymne	Ad completorium als in Ascensione		

	<i>Christe redemptor omnium</i> hymne	In festo Omnium sanctorum Ad vespe hijmnus [In ander geschrift] Allerheiligen D aen te geven Ad completorium cantus de martiribus	Festum Novembris 1 Omnium Sanctorum	1 ^{ste} strofe
	<i>Jesu Salvator saeculi</i> hymne	Ad laudes hijmnus 2di toni f aen te geven		1 ^{ste} strofe
	<i>Exultet caelum laudibus</i> hymne	Commune sanctorum in com. Apostol. Et Evangelis. Ad Vesperas hijmnus 2di toni Sol aen te geven Ad completorium op denselven toon	De Apostolis et Evangelists	1 ^{ste} strofe
p. 58	<i>Deus tuorum militum</i> hymne	In com: unius martijris ad vesp. hijmnus 1mi in e Den hijmnus in comple: den selven toon	De uno Martyre	1 ^{ste} strofe
	<i>Sanctorum meritis</i> <i>Inclijta gauda</i> hymne	In com: plurimorum martijrum hijmnus Ad Vesperas G aen te geven	De pluribus Martyribus	1 ^{ste} strofe
	<i>Te lucis ante terminum</i>	Hijmnus ad completorius[sic] 2di toni Veel martelaeren en alderhijlige	De pluribus Martyribus Festum Novembris 1 Omnium Sanctorum	1 ^{ste} strofe
	<i>Iste Confesser Domini</i> <i>sacratus</i> hymne	In die Confessoris pontificis et non pontificis Ad vesp. Hijmnus	In Confessore Pontifice, De Confessore non Pontifice	1 ^{ste} strofe
p. 59	<i>Te lucis ante terminum</i> hymne	Hijmnus ad compl: van de confessoren 8 toni	De Confessore De Confessore non Pontifice	1 ^{ste} strofe
	<i>Jesu corona Virginum</i> [Jezus aller maagdenkroon] hymne	In com: virginum hijmnus ad vesperas 8vie Inde completen op den selven toon	De Virginibus	1 ^{ste} strofe
	<i>Fortem virili pectore</i> [De sterke vrouw, vol mannenmoed] hymne	In communi martiris tantum et nec virginis nec martijris Ad vespervas Inde completen op den selven toon	De pluribus Martyribus De Virgine non Martyre zelfde melodie als <i>Jesu corona Virginum</i>	Alleen incipit genoteerd
	<i>Angularis fundamentum</i> [Christus, hoeksteen, Is gezonden ³¹] hymne	Voor de kerkwijding Hijmnus voor de lauden Dien van de vesperen staet folio 50	In Dedicacione Ecclesiae	
	<i>O gloriosa Domina</i> [O glorieuze vrouw ³¹]	Hijmnus in officio Beate Marie Ad laudes Dien vande vesperen staet folio 50	Commune Festorum B.M.V.	
p. 60	<i>O crux ave spes unica</i> <i>Benedicamus domino</i> Hymne	O crux 8vi	[Paastijd]	
	<i>In manus tuas Domine</i> Responsorium breve <i>Redemisti nos</i> Vers <i>Custodines</i> Salva nos	5ti Completen Van Paschen tot H. Drievuldigheid toe	(zie B TUbeg Hs 04) Dominica ad Completorium (zie B TUbeg Hs 04) (zie B TUbeg Hs 06)	
p. 61	Kijrie Canticum Magnificat Canticum Magnificat	Litanie op de hooge feestdagen 1mi 2di	Festum Ss.Trinitatis	

	Canticum Magnificat	3ti		
	Canticum Magnificat	4ti		
	Canticum Magnificat	5ti		
	Canticum Magnificat	6ti		
	Canticum Magnificat	7mi		Vier varianten voor 'mea dominum'
	Canticum Magnificat	8vi		
p. 62	psalm Dixit Dominus Domino meo	1mi	Psalm 109	1 ^{ste} halfvers
	psalm Dixit Dominus Domino meo	2di	Psalm 109	
	psalm Dixit Dominus Domino meo	3ti	Psalm 109	
	psalm Dixit Dominus Domino meo	4ti	Psalm 109	
	psalm Dixit Dominus Domino meo	5ti	Psalm 109	
	psalm Dixit Dominus Domino meo	6ti	Psalm 109	
	psalm Dixit Dominus Domino meo	7mi	Psalm 109	Vier varianten voor 'dextus meis'
	psalm Dixit Dominus Domino meo	8vi	Psalm 109	
	psalm In exitu de Egipto		Psalm 113	1 ^{ste} vers
p. 63	<i>Kijrie</i>	Litanie van onse Lieve Vrouw Si aen t eerste Choor [Aanduiding] 1 ^{ste} choor, 2 ^{de} choor		
Offertorium	<i>Laetamini in Domino et exsultare</i> [Verheugt u in de Heer en juicht ¹⁵]	Op Alder Heyligen te singen [Aanduiding] solus [1 ^{ste} vespers ¹⁵ vers]	Festum Novembris 1 Omnium Sanctorum	
Hymne	<i>Tantum ego</i>			1 ^{ste} strofe
p. 64	<i>O panis angelicus</i> [O brood van de engelen]		In Festo Corporis Christi	
p. 65	<i>O dulcis amor Dei</i>	Sexti toni Cantus primus		
p. 66	<i>O fideles anima</i>			
p. 67	O Jesu Deus magne	Octav.	Het einde van het gezang staat op p.66	
		Missa		
p. 68	<i>Kijrie</i> [Gloria] <i>Laudamus te, Adoramus te</i>		Telkens tweemaal de tekst Alternatim	
p. 69	<i>Sanctus</i>		Alternatim	
p. 70	[Credo] <i>Patrem omnipotentem</i>		Volledig tot 'et homo factus est' [en is mens geworden] Alternatim	
p. 71	<i>Agnus Dei</i>		1 ^{ste} strofe	
p. 72	<i>Tantum ergo</i> <i>Alma Redemptoris Mater</i>	Genre:hymne 8vi toni Genre: antifoön		
p. 74	<i>Jesu Redemptor omnium</i>	Sub elevatio Sexti toni Genre:hymne		
p. 75	<i>Amantissime Jesu</i>	Sub elevatio Octavi toni		
P. 76	<i>Salve Regina</i>	[Aanduiding]sollo Genre: antifoön		
p. 77	<i>Laudate Dominum in sanctis</i> Genre: psalm	Sexti toni Ut aeng	Psalm: 150 Aantal verzen van psalm 150, maar volgorde veranderd: 1 ^{ste} halfvers v1 2 ^{de} halfvers v2, 2 ^{de} halvers v1, 1 ^{ste} halfvers v3	

p. 78	<i>Tantum ergo</i> Genre: hymne	Sexti toni	1 ^{ste} strofe
p. 79		Adagio	Eén balk melodie, tekstloos, onvoltooid
P. 80	Benedicamus Domino	Dup:	In potlood
	Benedicamus Domino	Sondag	In potlood

B TUBeg Hs 11

Liturgisch verzamelhandschrift (gezangen voor lauden en vespers) [Bestemd voor de organiste¹⁷]

Beschrijving⁵:

14 papieren folio's, 301 x 235 mm, bladspiegel 269 x 235 mm, folio 1-11 gepagineerd in Arabische cijfers (van 3-24), folio 12-14 (p; [25]-[30]) niet genummerd, vóór folio 1 ontbreekt 1 folio, op p. 1 is blaadje opgespeld (119 x 229 mm)

Band in ecru papier op karton

12 notenbalken per pagina, bruine notenbalk van 5 lijnen -verschillende geschriften (meer gegevens: zie 'literatuur nr. 5 en www.vriendenbegijnhof.be webpagina artikels 1.3, 1.18)

Geschatte datering: 18de eeuw

Bij verschillende gezangen werden de noten van de te spelen akkoorden in kleine zwarte noten bijgeschreven. Het handschrift was duidelijk bestemd voor de organiste.^{5,17}

Inhoud^{5,17}

(de meeste hymnen worden ook in B TUBeg Hs 10 beschreven)

p. 3	[<i>Ave Maria</i>] <i>Dominus tecum</i> (zie B TUBeg Hs 02)			
	Hymne <i>Exultet caelum laudibus</i>	Hijmnus vande Apostelen 2:versetten*	De Apostolis et Evangelistis	1 ^{ste} strofe
	Hymne <i>Sanctorum meritis inclijta gaudiamus</i>	Hijmnus van vele Martelaren [In potlood] 2 versetten	De pluribus Martyribus	1 ^{ste} strofe
p. 4	Hymne <i>Deus tuorum militum</i>	Van eenen Martelaar [In potlood] 2 versetten	De uno Martyre	1 ^{ste} strofe

*[verset=een kort tussenspel waarbij het orgel in beurt-zangdelen van de gezongen verzen speelt]

	Hymne <i>Iste Confessor Domini sacratus</i>	Van eenen Beleijder [in potlood] 2ve	De Confessore uno Martyre non Pontifice	1 ^{ste} strofe
	Hymne <i>Jesu corona Virginum</i>	Van eene Maget	De virginibus	1 ^{ste} strofe
	Hymne <i>Urbs Jerusalem beata</i>	[in potlood] 2ve Hijmnus vande kerkwijdinge 2 versen [In potlood] 2 versetten	In Dedicatione Ecclesae	1 ^{ste} strofe
p. 5	Hymne <i>Lucis Creator optime [Algoede schepper van het licht]</i>	Opde sondagen Twee vers.		1 ^{ste} strofe
	Hymne <i>Tibi Christe splendor Patris</i>	Voor de Engelen 1 vers	De Angelis	1 ^{ste} strofe
	Hymne <i>Aurea luce et decore</i>	Op den Feestdag van S. Petrus en Paulus [2 ^{de} Vespers] 2di toni Een vers	Festum Junii 29 Apostolorum Petri et Pauli	1 ^{ste} strofe

			Den toon vande complete op den toon vande Apostelen	
p. 6	Hymne	<i>Deus tuorum militum</i>	Met de 'kersdagen'	In Nativitate Domini 1 ^{ste} strofe
	Hymne	<i>Ave Maria stella Dei mater</i> [Wees gegroet zeester Moeder Gods eerbaar ³¹]	Op de Feestdagen van Onse Lieve Vrouw 3 versen	Commune Festorum 1 ^{ste} strofe B.M.V.
	Hymne	<i>Veni Creator Spiritus</i>	Op Sinxendag	In Festo Pentecostes 1 ^{ste} strofe
	Sequentia		<i>Stabat Mater</i>	Festum Martii Septem. oneven Dolorum B.M.V. stroven Verzen 2 en 4
p.6bis	Antifoon	[<i>Ave Regina</i>] <i>Salve radix, salve porta</i> [Groet U, o Hemelvorstinne heil U wortel, heil U poorte ¹⁵]		
p.6ter				Tweestemmige melodie, geen tekst, slechts fragment
p. 7	Antifoon	<i>Alma Redemptoris Mater</i> [Rijke moeder Gods ³¹]	[Van den eerste Zondag van de Advent tot Lichtmis]	Alternatim (1 ^{ste} halfvers van 1 ^{ste} vers, vervolgens even verzen opgeschreven)
	Antifoon	<i>Ave Regina</i>	Van Lichtmisse tot Paesschen	Verzen 1 en 3
	Hymne	[<i>Tantum ergo</i>] <i>Genitori Genitoque</i>	Volle spel	Tweede strofe
p. 8	Antifoon	<i>Regina caeli</i>	De laeste[sic] benedictie Den besten Regina caeli [Aanduiding] volspel, solo, chorus [prelude van 4 maten voor Regina caeli]	
p. 9	Hymne	<i>O crux ave spes unica</i> <i>Agnus innocens opima victima</i>	O crux met den Paeschteijd 3 mael Voor het groot Lof 3ti toni	
p. 10	Vers	<i>O viva caro</i> Benedicamus in laudem panis	Den hoogen benedicamus	
	Hymne	<i>O Salutaris hostia</i> (zie: B TUbeg Hs 03)	[Aanduiding] solo,chorus	Twee- tot drie stemmen genoteerd
p. 11	Hymne	<i>Tantum ergo</i>	Tantum ergo vande H. nonnekens O salutaris den ouden	1 ^{ste} strofe
p. 12	Hymne	<i>O Salutaris hostia</i>	O salutaris den ouden	
	Antifoon	<i>Alma Redemptoris Mater</i>	Den besten Alma Redemptoris [Aanduiding] solo, chorus	
	Hymne	<i>O panis Angelice</i>	Het groot lof	In Festo Corporis Christi Versieringsnoten toegevoegd
	Vers	<i>O regnum convivium</i>		
p. 13	Respon- sorium	<i>Homo quidam fecit coenam</i> (zie: B TUbeg Hs 01)	Het groot lof li in E[sic]	In honorem SS. Sacramenti
p. 14	Vers	<i>Venite comedite panem meum</i>	[Aanduiding] solo	
	Antifoon	<i>Salve Regina</i>	Den besten Salve Regina [Aanduiding] solo, chorus	
p. 15	Hymne	<i>Tantum ergo</i>	Het Paesch Lof voor Donderdaeghs Praeludium	1 ^{ste} strofe
	Antifoon	<i>O sacrum convivium</i>		In Festo Corporis Christi
p. 16	Antifoon	<i>Regina caeli</i>	Regina caeli [Voor laatste orgelverset] Volspel	

		Domonica ad Completorium -A Completorio Sabbati Sancti usque ad Nonam Sabbati infra Octavan Pentecostes inclusive	Met orgelversetten op plaats van Alleluia's
p. 17	<i>Benedicamus in laudem panis</i> <i>Ave Maria</i>		
	Hymne <i>Ad cenam Agni providi</i>		Alleen tekst incipit
p. 18	Hymne [<i>Tantum ergo</i>] <i>Genitori genitoque</i>		2 ^{de} strofe
	Hymne <i>Tantum ergo</i>	Den besten Tatum ergo 1 ^{mi} toni	1 ^{ste} strofe
p. 19	<i>O amor o ignis</i> [O liefde o vuur]	Den hoogen Dienst 1 ^{mi} toni [Bij orgelvoorspel] Volspel	Met orgelvoorspel [prelude van 3 maten] toonaard: d
	Antifoon <i>Venite ad me omnes</i>		
	Antifoon <i>Da pacem Domine in</i> <i>diebus nostris</i> [Geef vrede, ons Heer God]	secondi toni	Pro Pace
p. 20	Hymne <i>Ave mater speciosa</i>	Hijmnus van Sinte Begga Net zoals in Hs 05 is dit geen hymne maar een responsorium ²¹	Festum Decembris 17.- Begga
	Hymne <i>O crux ave spes unica</i> (zie: B TUbeg Hs 04)		Festum Maii 3 Volledig Inventionis Sanctae Crucis
p. 21	<i>Benedicamus Domino</i>	Benedicamus vande onnoosele kinderen	In Festis Solemnibus (Festum Decembris 28.-Ss. Innocentium Martyrum) Festum Decembri 8.- In conceptione Immaculata B.M.V. Festum Decembris 8 – In conceptione Immaculata B.M.V. ?
	Antifoon <i>Tota pulchra es Maria</i> (zie: B TUbeg Hs 03)		
	Antifoon <i>Tu gloria Jerusalem</i> [Gij zijt de glorie van Jerusalem ¹⁵]		
	<i>Tu advocata peccato sum</i> (hoort bij Tu gloria ...???)		
p. 22	Antifoon <i>Ave Regina</i>	Den besten Ave Regina Octavi toni [Aanduidingen] chorus Primi toni	In honorem B.M.V. Tot aan eerste dubbelpunt Festum Decembris 17 S. Begga 1 ^{ste} strofe
	<i>Ave Maria</i>		
p. 23	Antifoon <i>Alma Redemptoris Mater</i>		
	Hymne <i>Lauda solemni modulemur</i>	Hymne des vêpres le jour de Sainte Begghe [In potlood] et de S. Jean Baptiste Snoeckx Litanies Litanies De Samedi	
p. 24	Hymne <i>Tantum ergo</i> <i>Kyrie</i> <i>Kyrie</i> <i>Kyrie</i>		1 ^{ste} strofe
	Hymne <i>Te Joseph celebrant [sic] agmina</i>		
p. [25]	<i>Ave Maria</i>		Orgel (tekst niet genoteerd)
	Antifoon ? <i>Ave verum Corpus</i>	In honorem ss. Sacramenti LU 1856	
p. [26]	[Geen tekst of titel]		Orgelmelodie

p. [27] Hymne	<i>Tantum ergo</i>		Eén strofe, geen tekst, orgel, met basso continuo- becijfering Orgel, RH uitgeschreven voor LH blanco, alleen tekst incipit en ‘prestet fideles’
p.[28] Hymne	<i>O panis angelice</i>	In Festo Corporis Christi	
	Vers	<i>O regium convivium</i>	
p. [29] Hymne	<i>Tantum ergo</i>		1 ^{ste} strofe
	Hymne	<i>Tantum ergo</i>	1 ^{ste} strofe
	Hymne	<i>Tantum ergo</i>	1 ^{ste} strofe
p. [30]	<i>Ave Maria</i>		Tekst en orgelpartij (op systeem van twee notenbalken)
	Responsorium (?)	<i>Parce Domine, parce populo tuo</i>	Onvolledig

B Tubeg Hs 12

Liturgisch verzamelhandschrift (gezangen voor mis, lauden en vespers) [Bestemd voor de organiste^{5,17}]

Beschrijving⁵:

I+44+II papieren folio's, 288 x 234 mm, bladspiegel: 267x204 mm, gepagineerd in Arabische cijfers van 1-87; fragment opgesteld op p. 16, fragment opgespeld op p.16, Fragment opgespeld p. 18, lospapier tussen p. 73 en 74 (komt uit Hs 14, papier opgespeld op p. 75, p. 16ter, 18ter, 57ter blanco.

Band in bruin karton met lederen rug en hoeken, lederen hoeken zijn verdwenen.

12 notenbalken per pagina, bruine notenbalk van 5 lijnen – verschillende geschriften.

Geschatte datering: 18de eeuw

Bij verschillende gezangen werden de noten van de te spelen akkoorden er in kleine ronde zwarte noten bijgeschreven. Het handschrift was dus duidelijk bestemd voor de organiste.

Zie voor de beschrijving van de muzieknotatie www.vriendenbegijnhof.be en voor de papierenversie: archief Turnhout.

Zoals de handschriften Hs 10, Hs 11, Hs 13 en Hs.14 was ook Hs 12 bestemd voor de organiste^{5,17}.

Inhoud^{5, 17}

p.1		Preludium en R 1 mi toni [prelude van 25 maten voor Tantum ergo ¹⁷] Toonaard: d	orgel
	Hymne	<i>Tantum ergo</i>	1 strofe
p. 2	<i>Kijrie</i>	Missa solennis Volspel in 1mi toni en R [drie versetten in alternatim]	Alternatim gregoriaans en orgel
p. 3	[Gloria] <i>Laudamus te</i> <i>Adoramus te</i>	Gloria 1mi toni	Alternatim gregoriaans en orgel [6 versetten in Alternatim]
p. 5	[Credo] <i>Patrem omnipotentem</i>	Credo	Volledig
p. 7		Preludium voor Sanctus Verset Largo [verset tussen ‘Sanctus Dominus’ en ‘Pleni sunt’]	Niet genoteerd

p. 8	<i>Sanctus</i>	Sanctus Elevatio Volspel Octavi toni	Alternatim gregoriaans en orgel Niet genoteerd Alternatim
	<i>Agnus Dei preludo</i> <i>Agnus Dei</i>		
	<i>Kijrie</i>	Missa De Angelis Volspel 6ti toni	Alternatim
	[<i>Gloria</i>] <i>Laudamus te</i> <i>Adoramus te</i>	Gloria Volspel	Alternatim
p. 9	<i>Sanctus</i>	6ti volspel Elevatio Volspel Agnus Dei	Alternatim
p. 10	<i>Agnus Dei</i>	Agnus Dei Volspel 6ti toni	Niet genoteerd Alternatim
	<i>Kijrie</i>	Missa Duplex Volspel Primi toni	Alternatim
	[<i>Gloria</i>] <i>Et in terra pax</i>	Gloria Volspel	Volledig; oorspronkelijk gezing volledig overplakt
p. 11	<i>Credo</i>	Credo Volspel	Volledig
p. 13		Offertorium aria ende prefatia[sic] volgt hier naer	
p. 14	Prefatie* <i>Per omnia saecula</i>	Prefatie aanduiding priester, choor	
p. 15	<i>Sanctus</i>	6ti toni voor Sanctus	Alternatim 1 notenbalk half overplakt: 'Sanctus 1 ^e fois et 3 ^{me} fois' Niet genoteerd
	<i>Elevatio aria</i> Per omnia saecula	Pater noster [Aanduiding] priester, choor	
p. 16	<i>Agnus Dei</i>	[op papier dat over einde Pater noster geplakt is] 1 ^e fois et 3 ^{me} f	
	<i>Agnus Dei</i>	Volspel voor Agnus Dei 6ti toni	Alternatim

*De aanwezigheid van een prefatie in B TUbeg Hs 12 en ook in B TUbeg Hs 14 (zie verder) is eigenaardig.¹⁷ Dit plechtige dankgebed wordt vóór het Sanctus door de priester- celebrant gezongen of luid gelezen en hoort eerder thuis in een missaal.¹⁷

	<i>Kijrie</i>	Missa semiduplex Volspel Primi toni	Alternatim
p. 16bis	[<i>Gloria</i>] <i>Et in terra pax</i>		volledig
p. 17	<i>Gloria</i>	Volspel Gloria in 2di toni Preludium in 2di toni	Orgel, na intonatio Gloria Na Gloria, niet genoteerd
		Preludium	

p. 18bis	[Gloria] <i>Laudamus te, Benedicamus te</i>			Volledige tekst tot 'Gratias agimus' melodie loopt iets verder door
p. 18ter	Sanctus	Sanctus		Alternatim
p. 18	<i>Sanctus</i>	Volspel in 7mi toni Elevatio Peludium 7mi toni Agnus Aria		Alternatim Niet genoteerd
	<i>Agnus Dei</i>	Missa tempore Paschali		Niet genoteerd
	<i>Kijrie</i>	Volspel 6ti toni		Alternatim
	<i>Gloria</i>			Intonatio
	<i>Agnus Dei</i>			Alternatio
p. 19	<i>Gloria</i>	Gloria 6ti toni [Aanduiding] priester Preludium 6ti toni		Alternatim Na intonatio Niet genoteerd Vervolg van Gloria alternatim Niet genoteerd
	[Gloria] <i>Laudamus te. Adoramus te</i>	Preludium in 8vi toni voor Sanctus		Alternatim Niet genoteerd Alternatim
	<i>Sanctus</i>	Aria		Alternatim
p. 20	<i>Agnus Dei</i>	Agnus Dei Volspel 8vi toni		Niet genoteerd Alternatim
	<i>Miserere mei Deus secundum [Wees mij genadig, o God]</i>	Miserere pro defunctis 8vi toni [Aanduiding]cantus, chorus	Psalm 50	1 ^{ste} vers
	<i>De profundis clamavi</i>	De profundis 8vi toni Missa pro defunctis	Psalm 129	1 ^{ste} vers
	Introitus <i>Requiem aeternam dona eis Domine</i>	8vi toni		
p. 21	<i>Kijrie</i>			Volledig
	Tractus <i>Absolve Domine animas omnium</i>	Tractus 8vi toni		
p. 22	Sequentia <i>Dies irae</i>	Dies irae 2di toni		
p. 24	Offertorium <i>Domine Jesu Christe</i>	Offertorium Terzi toni		
p. 25	<i>Sanctus</i>	Sanctus Octavi toni		Volledig
	<i>Agnus Dei</i>	De prefatie Agnus Dei 8 toni		Niet genoteerd
	Lux aeternam luceat eis	De communi In octavi toni		
	Responsorium <i>Libera me</i>	In 2di toni	In Exsequiis	
p. 27	V: <i>Tremens factum sum ego [Bang ben ik geworden]</i>			

V: <i>Dies illa, dies irae</i> [Die dag, dag van toorn] Kyrie				
p. 28	Hymne	<i>O crux ave spes unica</i>	<i>O crux</i> (zie: B TUbeg Hs 04)	Festum Maii 3- Inventionis Sanctae Crucis Met orgelintonatie [prelude van 3 maten voor 'O Crux' ¹⁷]
<i>Benedicamus in lauden</i> <i>Panis</i> <i>Benedicamus in lauden</i> <i>Panis</i>				
p. 29			Het lof van donderdaegs Preludium voor den Tantum ergo 5ti toni	Transpositie van vorige Benedicamus Orgel toonaard: C
	Hymne	<i>Tantum ergo</i>	Preludium voor O quam suavis 6ti toni	Orgel toonaard: F
p. 30	Antifoon	<i>O quam suavis est</i> [O hoe zoet]	Antiphone Preludium voor Salve Regina Primo toni in E [e]	In Festo Corporis Christi Niet genoteerd Alternatim gregoriaans- orgel
	Antifoon	<i>Salve Regina</i>		Niet genoteerd
p. 32			Preludium Alma Redemptoris 6ti toni	Niet genoteerd
	Antifoon	<i>Alma Redemptoris Mater</i>	Preludium Volspel in la 8cta sol	Niet genoteerd
	Antifoon	<i>Ave Regina</i>		
p. 33			Regina caeli Preludium 6ti toni	Niet genoteerd
	Antifoon	<i>Regina caeli</i>		
			Volspel voor Ave Maria In primi in E	Orgel
		<i>Ave Maria</i>		
p. 34	Hymne	<i>O Salutaris hostia</i> (zie ook: B TUbeg Hs 05 p. 5)	Het Lof op hoogtijden [Aanduiding] sollo, chorus Voor den hoogen salve 2di toni, volspel [Aanduiding] solo, chorus [Op einde blad] Preludium	Orgel
	Antifoon	<i>Salve Regina</i>	Den hoogen Tantum ergo Volspel 1mi toni	Orgel
p. 36			Den hoogen Tantum ergo Volspel 1mi toni [identiek aan preludium Hs12 p.1 ¹⁷]	1 ^{ste} strofe
	Hymne	<i>Tantum ergo</i>	De venerabile Preludium 7timi toni	Niet genoteerd
p. 37				
	Antifoon	<i>O sacrum convivium</i> Kijrie Kijrie	De beste litanie De gemeijne litanie	In Festo Corporis Christi
p. 38	Respon- sorium	<i>Homo quidam fecit coenam</i>	Volspel in 1mi toni	In honorum 1 ^{ste} deel 1 ^{ste} vers SS. Sacramenti
	vers	<i>Venite comedite panem</i>		
	Hymne	<i>Vexilla regis prodeunt</i> <i>fulget</i>	Volspel in 1mi toni	Dominica I. Passionis 1 ^{ste} strofe Niet genoteerd

p. 39	Hymne	<i>Pange lingua</i> [Wil, mijn tong ¹⁵]	Volspel	In Festo Corporis Christi Gezongen tijdens de processie op Witte Donderdag
p. 41			Hymnus Octavi toni Preludium	Niet genoteerd
	Hymne	<i>Verbum supernum prodiens</i>		In Festo Corporis Christi Strofe 1, 3, 5 (O Salutaris hostia), 6 1 ^{ste} strofe
p. 42	Hymne	Hymnus <i>Urbs Jerusalem beata</i> [Jerusalem, gelukzalige stad]	In primi toni	
	Hymne	<i>Ave mater speciosa</i>	Hymnus van Sinte Begga Net zoals in Hs 05 en Hs 11 is dit geen hymne maar een responsorium ²¹	Fesum Decembris 17- Begga 1 ^{ste} strofe
p. 43	Hymne	<i>Fortem virili pectore</i> [laudemus omnes feminam] [De sterke vrouw, vol mannen moed ¹⁵]		oneven strofen
p. 44			Missa de Beata Peludium ¹⁷ toonaard: C [geen verset, maar vrijstaand orgelstuk van 19 maten. Toonaard komt niet overeen met wat volgt (<i>Kyrie</i> uit de <i>Missa de Beata</i>), Doet denken aan een Franse Plein-jeu door textuur en harmonisatie met voorhoudingen en vertragingen. ¹⁷] Primi in E	Orgel
		<i>Kyrie</i> <i>Gloria</i> [<i>Gloria</i>] <i>Laudamus te</i> <i>Adoramus te</i>	7mi toni	Intonatio Alternatim
p. 45		<i>Sanctus</i> <i>Agnus Dei</i> Benedicamus in laudens <i>panis</i>	7mi 7mi Den hoogen Benedicamus	Alternatim Alternatim
	Hymne	<i>Ut queant laxis resonare</i> [Om in vrije toon luid te doen verkonden ¹⁵]	Hymnus van S. Jan Baptist In Nativitate S. Joannes Babtistae	Festum Junii 24 Enkel deze tekst, melodie loopt iets verder door
p.45bis		<i>Per omnia secula</i> [God] door de eeuwen der eeuwen]	Prefatie van Paesschen Dominica Ressurrectionis [Op einde] Sonder versen	
p. 46	Hymne	<i>Conditor alme siderum</i>	Hijmnus tempore Adventus ad vespas 6ti toni 2 vers.	Adventus 1 ^{ste} strofe
	Hymne	<i>Te lucis ante terminum</i> (zie B TUbeg Hs 10)	Inden Advent en de Completen 8vi toni 1 vers.	Adventus 1 ^{ste} strofe
	Hymne	<i>Christe Redemptor Omnium</i> [O Christus, die 't heelal Behoudt ¹⁵]	Hijmnus op Kerstdag in de vespas [In potlood] Fête du[?] de Jesus [in potlood], 3 versets Den selven toon inde Completen tot Lichtmis toe	In Nativitate Domin XXXi 1 ^{ste} strofe
	Hymne	<i>Deus tuorum militum</i>	Op den Feestdag van Sinte	Festum Decembris 26 1 ^{ste} strofe

		Stephanus Hymnus in de vesperen. Primi in E	S. Stephani Protomartyris	
	Hymne	<i>Salvete flores Martijrium</i> Op den feestdag van Onnoosele Kinderen Inde Vesperen [Na incipit] Gelijk Stephanus [In potlood] Den eersten Augustus zonder verzen	Festum Decembris 28 Innocentium Martyrum Alleen oncipit: zelfde melodie als <i>Deus tuorum militum</i>	
	Hymne	<i>Quidcumque vincis</i> Welken toon in de vesperen altijd den selven is tot Lichtmis. Memorie op den feestdag van Ste Peeters Stoel [in potlood en inkt]: Janvier, [?], février et Juin	Festum Februarii 22 Cathedrae Sancti Petri Antiochiae	1 ^{ste} strofe
p. 47	Hymne	<i>Doctor egregie Paule</i> [Onderwijst ons Paule ³¹] In conversione Sancti Pauli Ad vespas hymnus 2 di toni En janvier [?]	Festum Januari 25 - In Conversione S. Pauli Apostoli	1 ^{ste} strofe tekst niet volledig
	Hymne	<i>Audi benigne Conditor</i> [Hoor goede schepper ³¹] Hymnus in den vasten 2 di toni	In Quadragesima	1 ^{ste} strofe
	Hymne	<i>Vexilla regis prodeunt</i> [Daar treedt des Konings voor ¹⁵] Hymnus op Passiesondag Domenica I. Passionis [vespers]		1 ^{ste} strofe
	Hymne	<i>Ad coenam agni providi</i> [Nu laat ons Christus loven fijn ³¹] Hymnus van Paesschen Alle de hymnus op desen toon tot Hemelvaart toe	Dominica Ressurrectionis	1 ^{ste} strofe
	Hymne	<i>Jesu nostra Redemptio</i> [Jesu die onze Verlosser Zijt ³¹] Hymnus O Hemelvaart	In Ascensione Domini	1 ^{ste} strofe
	Hymne	<i>Te lucis ante terminum</i> (zie B TUBeg Hs 10) Hymnus voor de completen van de Hemelvaart Sexten en nonen den selven toon 1 vers.	In Ascensione Domini	1 ^{ste} strofe
p. 48	Hymne	<i>Veni Creator Spiritus</i> Den hymnus van Sinxen Veni Creator welken toon De heele weke duert [sic] 3 versus	In Festo Pentecostes	1 ^{ste} strofe
	Hymne	O lux beata Trinitas Op den dag van de H. Drijvuldigheid 1 vers Den hymnus van de completen is gelijk op den dag van de Hemelvaart	Festum Ss. Trinitas	1 ^{ste} strofe
	Hymne	<i>Pange lingua</i> Op den dag van het H. Sacrament [Wil, mijn tong ¹⁵] 'Den hymnus van de completen gelijk op Hemelvaart dagh'	In Festo Corporis Christi	1 ^{ste} strofe
	Hymne	<i>Vexilla regis prodeunt fulget</i> Op H. Cruisvindinge De hymnus van de Laudan word gezongen op den toon van Tantum ergo	In Festo Invenntio crucis	1 ^{ste} strofe
p. 49	Kijrie	Litanie [Aanduiding] eerste choor, 2 choor		
Baalsche misse (zie: B TUBeg Hs 03, Hs 05, Hs 10)				
p. 50	Kijrie [Gloria] <i>Laudamus te.</i> <i>Adoramus te.</i>	Gloria	Alternatim Alternatim	

	[Credo] <i>Patrem omnipotentem</i>	Credo	Volledig
p. 52	<i>Sanctus</i>	Terti Sanctus Aria	Alternatim Niet genoteerd
	<i>Agnus Dei</i>	Agnus Dei Van Lichtmisse tot Paeschen	Alternatim
p. 52 Antifoon	<i>Ave Regina</i>		1 ^{ste} en 3 ^{de} halfvers
p. 53 Sequentia	<i>Victime paschali</i>	Primi toni	Oneven verzen
	Sequentia <i>Veni Sancte Spiritus</i>	Sinxen	Oneven verzen, Oorspronkelijk alleen de 1 ^{ste} woorden van de verzen opgeschreven, de rest van de tekst later toegevoegd in potlood.
Missa octavi			
p. 54	<i>Kyrie</i>		Alternatim
	[Gloria] <i>Laudamus te</i> <i>Adoramus te</i>	Gloria	Alternatim
p. 55	[Credo] <i>Patrem</i>	Credo <i>omnipotentem</i>	Volledig tot 'et homo factus est', intonatio later toegevoegd
p. 56	<i>Sanctus</i> <i>Agnus Dei</i>	<i>Sanctus</i> <i>Agnus</i>	Alternatim Alternatim
Missa duplex			
p. 57	<i>Kyrie</i>	Primi toni	Alternatim
	[Gloria] <i>Laudamus te.</i> <i>Adoramus te.</i>	Gloria	Alternatim
	<i>Sanctus</i> <i>Agnus Dei</i> <i>Gloria</i> <i>Ite missa est</i> <i>Gloria</i>	Plein jeu	Alternatim Alternatim Intonatie zelfde intonatie, maar in moderne notatie
Missa de Angelis			
p. 58	<i>Kyrie</i>	Sexti toni	Alternatim
	[Gloria] <i>Laudamus te</i> <i>Adoramus te</i> <i>Sanctus</i> <i>Agnus Dei</i>		Alternatim Alternatim Alternatim
p. 59	Hymne <i>Te lucis ante terminum</i> Sequentia <i>Lauda Sion</i>	3 mael	1 ^{ste} strofe Oneven verzen melodie volledig alleen tekstincipit
p. 61	Hymne <i>Te Deum laudamus</i>		Pro Gratiarum Actione Oneven verzen, melodie volledig, alleen tekst- incipit

p. 62	Hymne	Te Deum laudamus		Pro Gratiarum Actione	1 ^{ste} vers+ even verzen, hoort bij
		p. 61, ander geschrift			
p. 63		<i>Rorate caeli desuper</i>		Tempore Adventus	[Introitus 4 ^{de} zondag Advent]
p. 64	Hymne	<i>Te Joseph celebrent agmina</i>		Festum Aprilis- Solemnitas	1 ^{ste} strofe Sancti Joseph
Missa					
p. 65		<i>Kyrie</i>			Orgel, [drie versetten met tekstincipit, verzen voor koor ontbreken ¹⁷]
p. 65-66		<i>Gloria</i> [Gloria:] <i>Laudamus te Adoramus te</i>			Intonatio Alternatim gregoriaans - orgel; enkel tekstincipits, melodie volledig [7 versetten]
p. 67		<i>Credo</i> [Credo] <i>Patrem omnipotentem</i>			Intonatio Alternatim gregoriaans – orgel; enkel tekstincipits, melodie volledig [10 versetten]
p. 69		<i>Sanctus</i> <i>Agnus Dei</i>			Alternatim gregoriaans – orgel Alternatim gregoriaans – orgel
p. 70	Hymne	[<i>Jesu Redemptor omnium</i>]	Jesu Redemptor	In Nativitate Domine	Orgel, op 1 notenbalk af en toe ontduubeling melodie
p. 71		[<i>Ave Maria</i>]	Ave Maria	In honorem B.M.V.	Orgel, deel van tekst in potlood bijgeschreven
p. 72					klad in potlood, voor orgel, vooral akkoorden
p. 73		<i>Ave verum Corpus</i> [<i>O sacrum convivium</i>]			Eenstemmige melodie, geen tekst
Missa tempore Paschali					
p. 73bis		<i>Kyrie</i> <i>Gloria</i>			Alternatim Volledig
p. 73ter		<i>Sanctus</i> <i>Agnus Dei</i>			Alternatim, einde van de notenbalken overplakt met verstevingspapier Alternatim, einde van de notenbalken overplakt met verstevingspapier
	Hymne	<i>Tantum ergo</i>			1 ^{ste} strofe, einde van de

				notenbalken overplakt met verstevingspapier
p. 74	<i>Amantissime Jesu</i>			
p. 75	<i>Alleluia</i>		De Missa solemni Vigiliae Paschalis	Drie maal zelfde melodie, telkens een toon hoger getransponeerd 1 ^{ste} vers 1 ^{ste} twee verzen
	psalm <i>Confitemini Domino quoniam bonus</i>		Psalm 117	
	psalm <i>Laudate Dominum omnes gentes</i>		Psalm 116	
	<i>Alleluia</i>	Voor de vespers		
	Psalm <i>Laudate Dominum omnes gentes</i>		Psalm 116	Alleen incipit
	Antifoon <i>Vespere autem sabbati</i>	Ad magnificat	Dominica Rurrectionis	
p.75bis	<i>Alleluia</i>	Paesch Avond	De Vigilia Paschali	3 maal dezelfde melodie, telkens een toon hoger getransponeerd gelijk aan Alleluia p. 75, begint een toon hoger alleen incipit
	Antifoon <i>Vespere autem sabbati</i>	Voor den Magnificat	Dominica Rurrectionis	Zelfde melodie als p.75 maar hier alleen incipit
p. 76	<i>Magnificat</i> <i>Magnificat</i>			Zelfde melodie als vorige Magnificat, moderne notatie
p.76	Antifoon? <i>O Maria</i>			Orgel, geen tekst, buiten deze 2 'woorden'
		De Spance misse		
p. 77	<i>Kijrie</i> [Gloria:] <i>Laudamus te</i> <i>Adoramus te</i> <i>Credo</i>	Primi toni		Alternatim Alternatim
		Primi toni		Volledig
p. 79	<i>Sanctus</i> <i>Agnus Dei</i>	Primi toni Primi toni		Alternatim Alternatim
	Respon- sorium <i>O beatum incendium</i> <i>O fidelis anima</i>	Octavi toni Sexti toni	In festo Corporis Christi [sopraan aria, prijst de liefde van de ziel voor zijn schepper]	
p. 80 Hymne	<i>Tantum ergo</i>	Sexti toni		Tekst + orgel 1 ^{ste} strofe
p. 81	<i>Laudate Dominum</i> <i>O dulcis amor Dei</i>	Octavi toni Sexti toni		
p. 82 Psalm	<i>Laudate Dominum in sanctis</i>	Duetto	Psalm 150	Verzen van psalm 150, maar volgorde veranderd: 1 ^e halfvers v1, 2 ^e halfvers v2, 2 ^e halfvers v1, 1 ^e halfvers v3
	Psalm <i>Caeli enarrant gloriam Dei</i>	Sexti toni	[Ter ere van Alle HH. Apostellen]	Vers 1, 5 [Gezongen tijdens de metten ⁹]
p. 83 Antifoon	<i>Salve Regina</i>	[Aanduiding] duo		
p. 84	<i>Benedicamus Domino</i>	Den hogen Benedicamus		

	<i>Benedicamus Domino</i>	Dominum [sic]	
	Alleluia	Paeschen	
	<i>Benedicamus Domino</i>	2	
	<i>Benedicamus Domino</i>	Duplex	
	Alleluia	Hoogen van Paeschen,	
		alleluia 3	3-maal, telkens toon hoger, gelijk aan p.75
	Antifoon <i>Vespere autem sabbati</i>		
p. 85	Respon- sorium <i>In manus tuas Domine</i>		Dominica Ressurectiois Alleen incipit
	Vers <i>Redemisti nos</i>		Dominica ad Completorium
	<i>Custodi nos Domine</i>		[completen]
	Antifoon <i>Salva nos. Nunc demitte [sic]</i>	Volspel	Vers 1, 3
	<i>servum tuum</i>		
	Respon- sorium <i>In manus tuas Domine</i>	Van Paeschen	Dominica ad Completorium
	Vers <i>Redemisti nos</i>		Paastijd
	<i>Custodi nos sub umbra</i>		
p. 86	<i>Magnificat</i>	1	
	<i>Magnificat</i>	2	
	<i>Magnificat</i>	3	
	<i>Magnificat</i>	4	
	<i>Magnificat</i>	5	
	<i>Magnificat</i>	6	
	<i>Magnificat</i>	7	
	<i>Magnificat</i>	8	
	Hymne <i>Lucis Creator optime</i>	Hymnus van de zondagen	1 ^{ste} strofe, tekstincipit
		2 vers	volledige melodie
	Hymne <i>Te lucis ante terminum</i>	Te lucis van de zondagen	1 ^{ste} strofe, tekstincipit
		3 ti toni	volledige melodie
	Hymne <i>Te lucis ante terminum</i>	[V]an Onze [L]ieve Vrouw	1 ^{ste} strofe, tekstincipit
		3 ti of la min.	Volledige melodie
	Hymne <i>Te lucis ante terminum</i>	[V]an de belijders	1 ^{ste} strofe, tekstincipit
			Volledige melodie
p. 87	Psalm <i>Dixit Dominus Domino meo</i>	1	Psalm 109 1 ^{ste}
	Psalm <i>Dixit Dominus Domino meo</i>	2	halfvers
	Psalm <i>Dixit Dominus Domino meo</i>	3	
	Psalm <i>Dixit Dominus Domino meo</i>	4	
	Psalm <i>Dixit Dominus Domino meo</i>	5	
	Psalm <i>Dixit Dominus Domino meo</i>	6	
	Psalm <i>Dixit Dominus Domino meo</i>	7	
	Psalm <i>Dixit Dominus Domino meo</i>	8	
	<i>Ecce panis angelorum</i>		In Festo Corporis Christi Enkel tekstincipit
	[Zie het Englenbrood]		Melodie verder uitgeschreven
			[Vers uit de sequentia, Lauda Sion]

B TUBeg Hs 13 Vesperale

Beschrijving⁵:

11 papieren folio's, 317x240 mm, bladspiegel: 297x195mm, ongenummerd, folio 9v blanco
Omslag in blauwgroen en bruin gemarmerd papier

12 notenbalken per folio, bruine, zwarte inkt op gedrukte notenbalk van 5 lijnen, hele, halve en kwartnoten, geen maataanduiding.

Op het voorblad een hartvormig etiket “Vesperen”

Geschatte datering: 19de eeuw

Bij verschillende gezangen werden de noten van de te spelen akkoorden in kleine ronde zwarte noten bijgeschreven. Zoals de handschriften Hs 10, Hs 11 en 12 was ook Hs 13 bestemd voor de organiste⁵.

Inhoud⁵

Vesperen van Sinxen In Festo Pentecostes (zie ook B TUbeg Hs 04, f. 20r)					
Folio 1r	Antifoon	<i>Cum complerentur dies Pentecostes</i> [Toen de dagen van het Pinksterfeest ¹⁵]	1		[1 ^{ste} deel Epistel]
	Psalm	<i>Dixit Dominus Domino meo</i>	Psalm	Ps 109	1 ^{ste} vers
	Antifoon	<i>Spiritus Domini replevit</i>	2		
	Psalm	<i>Confitebor tibi Domine</i> [Loven wil ik U Heer]	Psalm	Ps. 110	1 ^{ste} vers
	Antifoon	<i>Repleti sunt</i>	3		
	Psalm	<i>Beatus vir qui timet Dominum</i>		Ps. 111	1 ^{ste} vers
	Antifoon	<i>Fontes et omnia quae moventur</i> [Bronnen en al wat in het water wemelt ¹⁵]	4		
	Psalm	<i>Laudate pueri Dominum</i>	Psalm	Ps. 112	1 ^{ste} vers
	Antifoon	<i>Loquebantur variis linguis</i> [De Apostelen spraken in verschillende talen]	5		
	Psalm	<i>In exitu Israel de Aegypto</i>	Psalm	Ps. 113	1 ^{ste} vers
f.1v	Antifoon	<i>Hodie completi sunt dies Pentecostes</i> [Heden zijn de vijftig dagen vervuld] Magnificat			
Vesperen van Corporis Christe In Festo Corporis Christi					
f. 1v	Antifoon	<i>Sacerdos in aeternum</i>	Ré maj.		
	Psalm	<i>Dixit Dominus Domino meo</i>	Psalm	Ps. 109	1 ^{ste} vers
	Antifoon	<i>Miserator Dominus escam</i> [De Heer heeft in zijn Barmhartigheid ¹⁵]	Ré mineur		
	Psalm	<i>Confitebor tibi Domine</i>	Psalm	Ps 110	1 ^{ste} vers
Vespers van Pasen			Dominica Ressurrectionis		
f.2r	Antifoon	<i>Angelus autem Domini descendit</i>	In do		2 melodieën: origineel + melodie 1 toon lager in zwarte noten
	Psalm	<i>Dixit Dominus Domine meo</i>	Psalm	Psalm 109	1 ^{ste} vers
	Antifoon	<i>Et ecce terraemotus</i>	In ré		
	Psalm	<i>Confitebor tibi Domine</i>	Psalm	Ps 110	1 ^{ste} vers
	Antifoon	<i>Erat autem aspectus ejus</i>	In do		2 melodieën: origineel + melodie 1 toon lager in zwarte noten

	Psalm	<i>Beatus vir qui timet Dominum</i>		Ps. 111	1 ^{ste} vers
f. 2v	Antifoon	<i>Prae timore autem ejus</i>	In ré		
	Psalm	<i>Laudate pueri Dominum</i>	Psalm	Ps. 112	1 ^{ste} vers
	Antifoon	<i>Respondens autem Angelus</i>			
	Psalm	<i>In exitu Israel de Aegypto</i>	Psalm	Ps. 113	1 ^{ste} vers
	Antifoon	<i>Et respicientes viderunt Magnificant</i>	Magnif.		alleen ‘ <i>M. anima mea Dominum</i> ’
f. 3r	Antifoon	<i>Calicem salutaris accipiam</i>	In Festo Corporis Christi		
		[Ik wil de kelk des heils nemen]			
	Psalm	<i>Credidi, propter quod locutus sum</i> [Ik had vertrouwen toen ik sprak]	Psalm	Ps. 115	1 ^{ste} vers
	Antifoon	<i>Sicut novellae olivarum Ecclesiae filii</i> [Dat de kinderen der Kerk als olijspruiten wezen]			
	Psalm	<i>Beati omnes, qui timet Dominium</i> [Gelukkig de man Die de Heer vreest]	Psalm	Ps. 111	1 ^{ste} vers
	Antifoon	<i>Qui pacem ponit fines</i> [De Heer, die de Kelk in vrede bewaart]			
	Psalm	<i>Lauda Jerusalem Dominum</i>	Psalm	Ps. 147	1 ^{ste} vers
		[Loof, Jereusalem, de Heer]			
f. 3v		Confessorum non Pontificis			
	Antifoon	<i>Domine quinque talenta tradidisti mihi</i> [Heer, vijf talenten hebt Gij mij gegeven]	Fa		
	Psalm	<i>Dixit Dominus Domine meo</i>	Psalm	Psalm 109	1 ^{ste} vers
	Psalm	<i>Confitebor tibi Domine</i>	Psalm	Ps 110	1 ^{ste} vers
	Antifoon	<i>Euge serve bone</i> [Wel u, goede dienaar]	Fa		
	Psalm	<i>Confitebor tibi Domine</i>	Psalm	Ps 110	1 ^{ste} vers
	Antifoon	<i>Fidelis servus et prudens</i> [Een getrouwe en voorzichtige]	Fa		
	Psalm	<i>Beatus vir qui timet Dominum</i>		Ps. 111	1 ^{ste} vers
f. 4r	Antifoon	<i>Beatus ille servus</i>	Mi majeur		Op opgeplakt strookje, op oorspronkelijk papier oude versie van <i>Beatus ille servus</i> in zwarte noten is melodie 1 toon hoger geschreven
	Psalm	<i>Laudate pueri Dominum</i>	Psalm	Ps. 112	1 ^{ste} vers
	Antifoon	<i>Serve bone et fidelis</i>	1 ^{ste} vers		
	Psalm	<i>Laudate Dominum omnes Gentes</i>		Ps. 116	1 ^{ste} vers
	Antifoon	<i>Hic vir despiciens mundum</i> [Deze man, die de wereld veracht]	2 ^{de} vers ad Magnificat		
	Antifoon	<i>Beatus ille servus</i>	Mi majeur		
	Psalm	<i>Laudate pueri Dominum</i>	Psalm	Ps. 112	1 ^{ste} vers

Festum septem Dolorum **Festum Septembris. 15.
Fetum Septem**

			B.V. Mariae	Dolorum B.M.V. [O.L.V. van zeven smarten]	
f.4v	Antifoon	Quo abijt dilectus tuus [Waarheen ging uw geliefde]	1(= nr. antifoon ¹⁵)		
	Psalm	<i>Dixit Dominus Domine meo</i>	Psalm	Ps. 109	1 ^{ste} vers
	Antifoon	<i>Recedite a me</i> [Verwijdert u van Mij]	2		
	Psalm	<i>Laudate pueri Dominum</i>	Psalm	Ps. 112	1 ^{ste} vers
	Antifoon	<i>Non est ei species</i> [Hij is misvormd]	3 En ré maj.		
	Psalm	<i>Laetatus sum in his</i> [Pelgrimslied ¹⁵]		Ps. 121	
	Antifoon	<i>A planta pedis</i> [Van de voetzool]	4 Fa majeur		
	Psalm	<i>Nisi Dominus aedificavenit Domum</i> [Als de Heer het huis niet bouwt]		Ps. 126	1 ^{ste} vers
	Antifoon	<i>Fulcite me floribus</i> [Verkwik mij met bloemen]	5 La majeur		
	Psalm	<i>Lauda Jerusalem Dominum</i>	Psalm	Ps. 147	
f. 5r			Capitel en Hymnus		Niet genoteerd
	Antifoon	<i>Oppressit me dolor</i> [Neergedrukt heeft Mij mijn smart] <i>Magnificat</i>	Magnificat [2 ^{de} vespers] Antifoon Mi majeur		
	Antifoon	<i>Tulit ergo paralyticus</i>	Domini XVIII	Dominica XVIII Post Pentecosten	
	Hymne	<i>O quoud [sic] undis larrijmarum [sic]</i>	Capitel voor de priester Hymnus [O quod undis lacrimarum] Vesperen Sanctorum Omnium [Allerheiligen]		Niet genoteerd Anderhalve strofe Festum Novembris 1.- Festum omnium sanctorum
f. 5v	Antifoon	<i>Vidi turbam magnam</i> [Ik zag een grote menigte]	In do		
	Psalm	<i>Dixit Dominus Domine meo</i>	Psalm	Ps. 109	1 ^{ste} vers
	Antifoon	<i>Et omnes Angeli</i> [En al de Engelen]	In do		
	Psalm	<i>Confitebor tibi Domine</i>	Psalm	Ps. 110	1 ^{ste} vers
	Antifoon	<i>Redemisti nos</i> [Gij hebt ons]	In si b		
	Psalm	<i>Beatus vir qui timet Dominum</i>		Ps. 111	1 ^{ste} vers
	Antifoon	<i>Benedicite Dominum</i> [Zegent de Heer]	In si b		
	Psalm	<i>Laudate pueri Dominum</i>	Psalm	Ps. 112	1 ^{ste} vers
f. 6r	Antifoon	<i>Hymnus omnibus sanctis ejus</i> [Een loflied zij gewijd aan Al zijn Heiligen]	Si b		
	Psalm	<i>Credidi, propter quod locutus sum</i> [Ik had vertrouwen toen ik sprak]	Psalm	Ps. 115	1 ^{ste} vers

	Hymne	<i>Placare Christi servulis</i> [O Christus scheld uw dienaars kwijt]	Capitel Hymnus		Niet genoteerd Oneven strofen
		Ad vespervas defunctorum			
f. 6v	Antifoon	<i>Placebo Domino in regione</i>			
	Psalm	<i>Dilexi quoniam exaudi</i>		Ps. 114	1 ^{ste} vers
	Antifoon	<i>Hei [sic] mihi Domine</i>			
	Psalm	<i>Ad Dominum cum tribularer</i>		Ps. 119	1 ^{ste} vers
	Antifoon	<i>Dominus custodi te</i>			
	Psalm	<i>Levavi oculos meos</i>		Ps. 120	1 ^{ste} vers
	Antifoon	<i>Si iniquitates observaveris</i>	in fa, op haut		
	Psalm	<i>De profundis clamavi</i>		Ps. 129	1 ^{ste} vers
	Antifoon	<i>Opera manuum tuarum</i>	fa		
f. 7r	Psalm	<i>Confitebor tibi Domine</i>	Psalm	Ps. 110	1 ^{ste} vers
		<i>Audivi vocem de caelo</i>	V		
		<i>Beati mortui qui in Domino</i>	R		
	Antifoon	<i>Omne quod dat mihi Pater</i>	Magnificat Defunctorum Fa		
		Magnificat			
	Antifoon	<i>Omne quod dat mihi Pater</i>	Antifoon: ad magnificat de Defunctorum Mi maj.		Zelfde antifoon op opgeplakt strookje, halve toon lager
	Magnificat				
	Antifoon	<i>O quam gloriosum est regnum</i>	Magnificat omnes sanctorum [In potlood] in sol	Festum Novembris 1 Festum omnium sanctorum	
		Magnificat			
	Antifoon	<i>Si iniquitates observaveris</i>	ré	Officium Defunctorum	
	Psalm	<i>De profundis clamavi ad te Domine</i>		Ps. 129	1 ^{ste} vers
			Vesperas de Virginum Het Gemeenschappelijke voor Maagden¹⁵		
f. 7v	Antifoon	<i>Haec est virgo sapiens</i> [Deze is de wijze Maegd]	1 (= nr. antifoon) Fa		
	Psalm	<i>Dixit Dominus Domino meo</i> [De Heer (God de Vader) sprak tot mijn Heer (God de Zoon)]	Psalm	Ps 109	1 ^{ste} vers
	Antifoon	<i>Haec est virgo sapiens</i>	2		
	Psalm	<i>Laudate pueri Dominum</i>	Psalm	Ps. 112	1 ^{ste} vers
	Antifoon	<i>Haec est virgo nescivit</i>	3		
	Psalm	<i>Laetatus sum in his</i>		Ps. 121	1 ^{ste} vers
	Antifoon	<i>Veni electa mea</i>	4 Ré min		
	Psalm	<i>Nisi Dominus aedificavenit Domum</i>		Ps. 126	1 ^{ste} vers
	Antifoon	<i>Ista est speciosa</i>	5		
f. 8r	Psalm	<i>Lauda Jerusalem Dominum</i>	Psalm	Ps. 147	1 ^{ste} vers
		Pro commemoratione de Virginum			
	Antifoon	<i>Simile est regnum caelorum</i>	Comme ti. In occurso Duarum		

			Virginum Sol		
	Antifoon	<i>Iste Sanctus pro lege Dei</i>	<i>Unius Martyris</i>	De uno Martyre	
			In Nativitate	Festum Junii 24- In Navitate	
			S. Joannes	S. Joannis Baptistae	
			Baptiste 1r cl.		
f. 8v	Antifoon	<i>Ipse praeibit ante Illum</i> [Hij zal voor Hem uitgaan]	en ré majeur		
	Psalm	<i>Dixit Dominus Domino meo</i>	Psalm	Ps 109	1 ^{ste} vers
	Antifoon	<i>Joannes est nomen ejus</i>			Zelfde antifoon Op opgeplakt Strookje, 1 toon lager ('in fa')
	Psalm	<i>Confitebor tibi Domine</i>	Psalm	Ps. 110	1 ^{ste} vers
	Antifoon	<i>Ex utero senectutis</i>	In fa		
	Psalm	<i>Beatus vir qui timet</i> <i>Dominum</i>		Ps. 111	1 ^{ste} vers
	Antifoon	<i>Iste puer vocabitur</i>	Mi mineur		
	Psalm	<i>Laudate pueri Dominum</i>	Psalm	Ps. 112	1 ^{ste} vers
	Antifoon	<i>Nazaraeus vocabitur</i>	Mi maj.		
	Psalm	<i>Laudate Dominum</i> <i>omnes gentes</i> [Looft alle de Heer]	Psalm	Ps. 116/117 ¹⁴	1 ^{ste} vers
f. 9r			Capitulum		Niet genoteerd
	Hymne	<i>Ut queant laxis resonare</i>	Hymnus		Oneven strofen
	Antifoon	<i>Ingresso Zacharia templum</i>	En fa	Festum Martii 24 S. Gabrielis Archangeli	
		Magnificat			
		2de vesperen van O.L.Vrouw		Commune Festorum B.M.V.	
f. 10r	Antifoon	<i>Beatam me dicent omnes</i> <i>generationes</i> [Mij zullen alle geslachten zalig prijzen]	En do		
		De 1ste vesperen van O.L.Vrouw			
	Antifoon	<i>Sancta Maria succurre</i>	[in potlood] Ré majeur		
		Vesperae de Beata Maria			
f. 10v	Antifoon	<i>Dum esset rex</i>	1 Ps Do		
	Psalm	<i>Dixit Dominus Domino meo</i>	Psalm	Ps 109/110 ¹⁴	1 ^{ste} vers
	Antifoon	<i>Laeva ejus</i>	2 Ps si mineur		
	Psalm	<i>Laudate pueri Dominum</i>		Ps. 112/113 ¹⁴	1 ^{ste} vers
	Antifoon	<i>Nigra sum, sed formosa</i>	3 Ps fa		
	Psalm	<i>Laetatus sum in his</i>		Ps. 121/122 ¹⁴	1 ^{ste} vers
	Antifoon	<i>Iam hiems transiit</i> [Reeds is de winter voorbij]	4 Fa		
	Psalm	<i>Nisi Dominus aedificaverit</i>		Ps. 126/127 ¹⁴	1 ^{ste} vers
	Antifoon	<i>Speciosa facta es</i>	5 Si majeur		
	Psalm	<i>Lauda Jerusalem Dominum</i>	Psalm	Ps. 147 ¹⁵	1 ^{ste} vers
			2de vespers	In Navitate	
			van Kerstmis	Domini	
f. 11r	Antifoon	<i>Tecum principium in die</i>	1		

		virtutis [Bij U is de heerschappij ten dage]			
	Psalm	<i>Dixit Dominus Domino meo</i>	Psalm	Ps 109	1 ^{ste} vers
	Antifoon	<i>Redemptionem misit Dominus</i> 2 [Verlossing zend de Heer]			
	Psalm	<i>Confitebor tibi Domine</i>	Psalm	Ps 110	1 ^{ste} vers
	Antifoon	<i>Exortum est in tenebris</i> 3 [Er is in de duisternis]			
	Psalm	<i>Beatus vir qui timet Dominum</i>		Ps. 111	1 ^{ste} vers
	Antifoon	<i>Apud Dominum misericordia</i> 4			
	Psalm	<i>De profundis clamavi ad te Domine</i>		Ps. 129	1 ^{ste} vers
f. 11v	Antifoon	<i>De fructu ventris tui</i> 5 [Een uit uw nakomelingschap]			
		<i>Memento, Domine, David</i>	Psalm	Ps 131	Eerste vers
		[Denk, o Heer, aan David]			
	Antifoon	<i>Hodie Christus natus est</i> [Heden is Christus geboren]	Chapitre Ad Magnif		Niet genoteerd Tekst incipit muziek volledig genoteerd 1 ^{ste} strofe
	Hymne	<i>Jesu Redemptor omnium</i> [O Jesus , die 't heelal behoudt]	Hymnus		

B Tubeg Hs 14 Liturgisch verzamelhandschrift (gezangen voor lauden, completen & vespers, prefatio, H.Mis)^{5, 17}.

Beschrijving⁵:

I + 25 + I papieren folio's, 306 x 233, bladspiegel: 299 x 196 mm, ongepagineerd – sporen van slijtage wijzen op intensief gebruik.

Band: groen linnen op karton, rug in leder; lederen etiket met goudopdruk (zie eigendomsmerk).

14 notenbalken per pagina, gedrukte notenbalken van vijf lijnen – verschillende geschriften. Voor meer informatie over de muzieknotaties zie www.vriendenbegijnhof.be artikels 18.1.

Geschatte datering: 19de eeuw.

Zoals in de 4 vorige handschriften is ook in handschrift 14 een aantoonbare rol voor het orgel weggelegd.¹⁷

Eigendomsmerk: lederen etiket met goudopdruk 'Josephine Reywyt'

Twee dames komen er voor in aanmerking:

-Josephine Reynwit geboren te Antwerpen was 22 jaar bij haar intreden, geprofest op 27 mei 1839, datum uitschrijving bevolkingsregister: 01.12.1849 (uitgetreden?)

-Maria Josepha, Henrica, Victoria Reynwit, geboren te Luik op 26.12.1818, ongehuwd, overleden (hartziekte) te Turnhout op 17.12.1877 (58 jaar).

Inhoud

Kyrie Misse			
f. 1r	Kyrie [Gloria:] <i>Laudamuste</i>	8vi Gloria <i>Adoramus te</i>	Elke tekst 2x Alternatim
f. 1v	[Credo] <i>Patrem omnipotentem</i>	Credo	Volledig tot 'Et homo factus est'
f. 2r	<i>Sanctus</i> <i>Agnus Dei</i>		Alternatim Alternatim
	Psalm <i>Qui habitat</i>	Ps. 90	

f. 2v	Hymne	<i>Tantum ergo</i>	Benedictie van Cecilia 6ti toni	1 ^{ste} strofe; muziek op 2 notenbalken (RH +LH)
f. 3r	offerto-	Domine Jesu Christe rium	Missa et officio pro Defunctis Offertorium	Volledig
f. 3v		<i>Sanctus</i> <i>Pie Jesu Domine</i> <i>Agnus Dei</i>	Elevatio	Volledig
	Communio	<i>Lux aeterna luceat eis</i> [Het eeuwig licht verlichtte hen]	Communio	Alternatim
f. 4r	Respon-	<i>Subvenite Sancti Dei</i> sorium	In Exsequiis	Tot deductant te +Offerentes eam in conspectu
Altissimi	Vers	<i>Suscipiat te Christus</i> <i>Kyrie</i>		Alternatim
	Respon-	<i>Qui Lazarum resuscitasti</i> sorium	Officium Defunctorum	
	Vers	<i>Qui venturus est</i> <i>Kyrie</i>		Alternatim
f. 4v	Respon-	<i>Libera me Domine de morte</i> sorium	Libera 2di toni	Alternatim
	Vers	<i>Tremens factus sum ego</i>		
	Vers	<i>Dies illa</i> <i>Misere mei Deus</i>		
	Psalm	<i>Benedic anima mea Domino</i> [Mijn ziel loof de Heer dijn ³¹]	Psalmus 6ti toni	Ps 102/103 1 ^{ste} halfvers
f. 5r	Antifoon	<i>In paradisum deducant te Angeli</i>	In Paradisum	In Exsequiis Op strookje dat over de oude versie is geplakt werd de oorspronkelijke versie een kwart hoger getrans- poneerd
	Hymne	<i>O salutaris</i>	In honoren SS. Sacramenti	
f. 5v	Antifoon	<i>Alma Redemptoris</i>	[Aanduiding] solo, chorus	
	Antifoon	<i>Ave Regina</i>	[Aanduiding] chorus/choor	
f. 6r	Antifoon	<i>Regina caeli</i>	[Aanduiding] chorus	
	Antifoon	<i>Salve Regina</i>	[Aanduiding] solo, chorus	
f. 6v	Hymne	<i>Tantum ergo</i>	3 Benedictie	1 ^{ste} strofe
	Hymne	<i>Tantum ergo</i>	N ^o 2	1 ^{ste} strofe
	Hymne	<i>Tantum ergo</i>	N ^o 3	1 ^{ste} strofe
f. 7r	Hymne	<i>Te Deum laudamus</i>	Pro Gratiarum	1 ^{ste} halfvers, Actione vervolgens even verzen
f. 7v		<i>Rorate celi desuper es nubes</i> <i>pluant justum</i> [Dauwt, hemelen,	[Aanduiding] Tempore Adventus	Volledig

f. 8r		uit den hoge, en dat de wolken regen en de Gerechte] <i>Alleluja</i>	cantor Paasch avond Naer den epistel	De missa solemni Vigiliae Paschalis	3 Alleluja's, telkens 1 toon hoger getransponeerd
		<i>Alleluja [V] Laudate Dominum omnes gentes Vespere autem Sabbati Magnificat</i>	Voor de Vespers		
	Antifoon	<i>Credo Ave Maria</i>	Ad: Magn	Dominica Ressurrectionis	
f. 8v					Volledig
f. 9r					Tekst en muziek; 1 systeem van 2 notenbalken (LH [linker hand] en RH[rechter hand]) vervolg van muziek genoteerd op 1 notenbalk, wel 2-stemmige melodie
f. 9v	Sequentia	<i>Lauda Sion Salvatorem</i> [Huldig Sion uw bevrijder ³²] Preludium in Fa	In Festo Corporis Christi [zie B TUbeg Hs 02 (schutblad VIr)] <i>Quod in cæna</i>		Oneven strofen Na strofe 7; niet genoteerd Vervolg (strofe 9)
[het missaal van Trente -Missale Romanum 1570 - rekende deze, door Thomas van Aquino (°1225 - †1274) in opdracht van paus Urbanus IV gedichte prachtige tussenzang, bij de vijf erkende sequensen. ³² <i>Lauda Sion</i> (24 verzen) wordt op het Turhoutse Begijnhof tijdens de H. Kruis-/Sacramentsprocessie nog steeds gezongen.]					
f. 10r		Plein jeu en do <i>Ecce panis angelorum</i>			Na strofe 19, niet genoteerd Vervolg (strofe 21)
f. 10v	Sequentia	<i>Stabat Mater</i> ¹⁰ (zie ook B TUbeg Hs 02 folio 34r)		Festum Martii—Septem Dolorum B.M.V.	
[Een eigenaardigheid is de aanwezigheid van onderstaande priefaties. Dit repertoire, voorbehouden aan de priester, lijkt thuis te horen in een missaal. ¹⁷]					
f. 11r	Priefatie	<i>Per omnia saecula</i>	Préface pour la Fête Ste Trinité pour les Dimanches de l' Année, Excepté en Carême et Temps Paschal		
f. 11v	Priefatie	<i>Per omnia saecula</i>	Préface de la Pentecôte à la Trinité		
f. 12r	Priefatie	<i>Per omnia saecula</i>	Préfaces Journalière 2di		
f. 12v	Priefatie	<i>Per omnia saecula</i>	Préface de la Noël, Nouvel An, fête du Sacrement, Purification, St. Nom de Jésus, Transfiguration 6 Août		
f. 13r	Priefatie	<i>Per omnia saecula</i>	Préface pour toutes les fêtes de la Ste Vierge. La Purification exceptée		
f. 13v	Priefatie	<i>Per omnia saecula</i>	Préface du 1r Dimanche de Carême Jusqu'au Dimanche de la Passion		

f. 14r	Prefatie	[<i>Per omnia saecula</i>] <i>Vere Dignum et justum</i>		Préface du Dimanche de la Passion Jusqu'à Pâques, Invention de la Ste Croix 3 Mai et l'exaltation Septembre	
f. 14v	Prefatie	<i>Per omnia saecula</i>		Préface pour la fête des Sts Apôtres	
f. 15r	Prefatie	<i>Per omnia saecula</i>		Préface depuis Pâques jusqu'à l'Ascension	
f. 15v	Prefatie	<i>Per omnia saecula</i>		Préface de l' Ascension jusqu'à Pentecôte	
f. 16r	Prefatie	[<i>Per omnia saecula</i>] <i>Vere Dignum et justum</i>		Préface du Dimanche de l' Epiphanie avec toute l' octave	
f. 16v	Prefatie	<i>Per omnia saecula</i>		Préface ferialis in Quadragesima	
f. 17r	Antifoon	<i>O sacrum convivium</i>		In Festo Corporis Christi	
	Antifoon	<i>Ave verum Corpus</i>		In honorem SS Sacramenti	
f. 17v		<i>Amantissime Jesu</i>			
	Hymne	<i>Veni Creator Spiritus</i>		In Festo Pentecostes	
	Hymne	<i>Jesus nostra redemptio</i>		In Ascensione Domini	1 ^{ste} strofe
f. 18r	Hymne	<i>O Salutaris hostia</i> [O overzalige offerande]		In honorem SS Sacramenti	Volledig; 1 ^{ste} strofe voor zang en klavier (rechter- +linkerhand); 2 ^{de} strofe alleen zang 2-stemmige melodie voor klavier (rechter- +linkerhand)
f. 18v		Ave Maria	In 3 stemmen		
f. 19v	Hymne	<i>O Salutaris hostia</i>		In honorem SS Sacramenti	1 ^{ste} strofe, onvolledig, melodie in 2 stemmen, maat- strepn lopen over 2 notenbalken, linkerhand blanco
f. 20 r	Hymne	<i>Veni Creator Spiritus</i>		In Festo Pentecostes	1 ^{ste} strofe
	Hymne	<i>Ad regias Agni dapes</i>	Hymnus van Paschalis	Dominica in Albis [zondag in witte kleren = Beloken Pasen (zondag na Pasen)]	1 ^{ste} strofe
				Festum Maii.3 -Festum Inventionis sanctae crucis Festum Maii.3	
f. 20v	Antifoon	<i>Per signum crucis</i>	in fa	Inventionis Sanctae Crucis	
	Antifoon	<i>Crucem sanctam subiit</i>	In den Paaschtyd In sol majeur		
f. 21r	Antifoon	<i>Per signum crucis</i>	In la majeur	Inventionis Sanctae Crucis	
	Hymne	<i>Quicumque Christum quaeritis</i> [Die Christus zoekt]	Hemelvaart Christi en Transfiguratie	In Ascensione Domini Festum Augusti. 6 - Transfiguratio [het Tabor wonder]	1 ^{ste} strofe
	Hymne	<i>Ave Maris stella</i>	in re mineur	Commune Festorum B.M.V.	1 ^{ste} strofe
	Hymne	<i>Lucis Creator optime</i>		Dominicus ad Vesperas	1 ^{ste} strofe

	Hymne	<i>Ad coenam Agni providi</i>	Hymnus van Paaschen	Dominica Ressurrectionis	1 ^{ste} strofe
f. 21v	Hymne	<i>Custodes hominum psallimus angelos</i>	Hymnus van veel Martelaren Engel bewaarder Sacris solemiis	De Martyribus	1 ^{ste} strofe
	Hymne	<i>Deus tuorum militum</i>	Eenen Martelaar	De uno Martyre	1 ^{ste} strofe
	Hymne	<i>Lux beata Trinitas</i>	Van H. Dryvuldigheid	Festum Ss Trinitatis	1 ^{ste} strofe
f. 22r	Hymne	<i>O crux ave spes unica</i>	Passiezondag	Dominica I. Passionis	1 ^{ste} strofe
	Hymne	<i>Deus tuorum militum</i>	Pro Festo St. Stephani	Festum Decembris 26 Stephani Protomartyris	1 ^{ste} strofe
	Hymne	<i>Exsultet caelum Laudibus</i>	Van de H. Apostelen	De Apostoliis et Evangelistis	1 ^{ste} strofe
	Hymne	<i>Christe Redemptor omnium</i>	Hymnus in Nativitate St. N.J. en H. Bloed	In Nativitate Domini	1 ^{ste} strofe
	Hymne	<i>Jesu corona Virginum</i>	Van de Maagden en H. Vrouwen	De Virginibus	1 ^{ste} strofe
f. 22v	Hymne	<i>Audi benigne Conditor</i>	Hymnus van de Vasten [vespers]	Dominica in Quadragesima	1 ^{ste} strofe
	Hymne	<i>Conditor alme siderum</i>	In den Advent [Vespers]		1 ^{ste} strofe
	Hymne	<i>Iste Confessor Domini sacratus</i>		De Confessore Pontifice	1 ^{ste} strofe
	Hymne	<i>Tibi Christe splendor patris</i>	Hijmnus van eenen Aertsengel 8vi		1 ^{ste} strofe
f. 23r	Hymne	<i>Urbs Jerusalem beata</i>	Van kerkwijding	In Dedicatione Ecclesiae	1 ^{ste} strofe
	Hymne	<i>Ut queant laxis resonare</i>	Van Joannes Baptist 2di	Festum Junii 24 In Nativitate	1 ^{ste} strofe
	Hymne	<i>Attrea lue et decore</i>	In St Petri et Pauli	Festum Junii 29	1 ^{ste} strofe
	Hymne	<i>Doctor egregie Paule</i>	In conversione 2di	Festum Janiarii {vespers lauden]	1 ^{ste} strofe
f. 23v	Hymne	<i>Te Joseph celebrent agmina</i>	Van den H. Joseph	Festum Aprilis	Oneven strofen
	Hymne	<i>Christo Redemptor Omnium conserva</i>	Van alle Heiligen	Festum Novembris	1 ^{ste} strofe
f. 24r	Hymne	<i>Petrus beatus catenarum</i>	Sti Petri ad vincula 2di	Festum Augusti 1	1 ^{ste} strofe
	Hymne	<i>Quodcumque vinclis</i>	St Petrus Stoel 2di	Festum Februarii 22 Cathedrae Sancti Petri Antiochiae	1 ^{ste} strofe 1 ^{ste} strofe
	Antifoon	<i>Alma Redemptoris Mater</i>	7mi		1 ^{ste} halfvers 2 ^{de} vers 1 ^{ste} halfvers van 4 ^{de} vers Volledig
f. 24v	Antifoon	<i>Ave Regina</i>	8va		Volledig
	Hymne	<i>Iste Confessor Domini colentes</i>	in do	De Confessore Pontifice	Oneven strofen
f. 25r	Hymne	<i>Urbs Jerusalem beata</i>	Commune	In Dedicatione Ecclesiae	1 ^{ste} strofe
			Dedicationis Ecclesiae In fa majeur		
	Hymne	<i>Fortem virili pectore</i>		De non Virginibus	Oneven strofen

f. 25v Hymne *Fortem virili pectore* in do

1ste strofe: tekst
en muziek, 3^{de}
strofe: muziek,
5de strofe: noten-
balken voor
voorzien
Grote terts lager
dan vorige versie
1ste strofe

Hymne *Jesu corona Virginum*

De Virginibus

B Tubeg Hs 15 Verzamelmap met losse documenten en fragmenten in handschrift, 18de - 20ste eeuw^{5, 8} [Twee bundels]

Beschrijving⁵:

Alle fragmenten papier, 6 notenbalken per bladzijde (tenzij anders aangegeven), notenbalk van 5 lijnen

Handschriftfragmenten, eerste bundel

Kaft in leder op karton, dekbladen in gemarmerd papier, 208 x 155 mm (nummers 1 – 21)

Eigendomsmerk: Opschrift op papier dat de rug aan de binnenkant verstevigt: ‘desen boeck comt de **choor** toe’ (vergelijk met opschrift vooraan in band Hs 02).

Inhoud

1.

1 folio, 337 x 193 mm, bladspiegel 274 x 155 mm, f.1v blanco

Watermerk: man (met hoge hoed en toorts? hark? wapen? En leeuw met zwaard binnen omheining, herkomst onbekend.

Enkel tekst

Geschatte datering: 18de eeuw

f. 1r	Psalm <i>Levavi oculos meos in montes</i> [Ik hef mijn ogen op naar de bergen ³³]	Gebeden voor onze Koningin* Psalm 121 ³³ te zingen onder het Lof [O.L. -Vrouw]	1 ^{ste} vers + Versikels & responsa
-------	--	--	--

2.

1 folio, 151 x 203 mm, bladspiegel: 154 x 182 mm, f. 1v blanco. Combinatie van open ronde noten en enkele vierde noten.

Geschatte datering: 19de eeuw.

f. 1r	Antifoon <i>Hosanna filio David</i> <i>Sanctus</i>	‘Zoo de priesters uit de Sakristy koomen, begin spoedig de volgende antiphona: Hosanna filio David’ de Prefatie* en Sanc.’	Dominica II Passionis seu in Palmis Volledige, prefatie niet genoteerd
-------	---	---	--

*Zou het begijnenkoor, en niet de priester, de prefatie gezongen hebben??

3.

1 folio, 133 x 185 mm, bladspiegel: 116 x 170 mm, f. 1v blanco.

5 notenbalken -zwarte kwadraatnotatie, custos

Geschatte datering: 18de eeuw.

f. 1r	<i>Sanctus</i> <i>Agnus Dei</i>	Den Sanctus en Agnus Dei van Paschen	Alternatim Alternatim
-------	------------------------------------	---	--------------------------

4.

1 folio, 154 x 197 mm, bladspiegel: 156 x 181 mm, f. 1v blanco

Open kwadraatnotatie

Potlood notitie: ‘F. H. Van De Hiddegaal’(zie Eigendomsmerk)

Geschatte datering: 19de eeuw

f. 1r Antifoon *Exurge Domine adjuva nos* Voor de Kruysdaegen In diebus rogationum

Psalm *Deus auribus nostris audivimus* Psalm 43/44¹⁴
[God, wij hoorden het met eigen ogen¹⁴]

Eigendomsmerk Hs 15/4: Op fragment 15/4 is een potloodnotatie: 'F.H. Van De Hiddegaal'. Deze naam komt niet voor in de lijst van de geproteste en overleden begijnen¹³. Er wordt wel een Francisca Van De Middegaal vermeld. Zij werd geboren te Grave (Noord-Brabant, Nederland) op 11.03. 1796, geprotest te Turnhout op 30.07.1827 en er op 2.12.1879 overleden.¹³

5.

1 folio, 164 x 208mm, bladspiegel: 155 x 194 mm. Combinatie van zwarte ronde en ruitvormige noten, custos. Geschatte datering: 18de eeuw.

f. 1r Introitus *Repleatur os meum laude tua* vrijdagh Sixweek [sic] Feria VI. Quatuor Temporum
[Mijn mond zij vol Van Uw lof¹⁵] Introitus. Feria Sexta Pentecostes
[Bij U, O Heer zoek Pentecostes. ik toevlucht¹⁴] [Quateremper-vrijdag van Pinksteren]
Psalm *In te Domine speravi* Feria Quinta post Psalm 31¹⁴ 1ste vers
[Bij U, O Heer zoek Pentecostes. ik toevlucht¹⁴]

f. 1v Introitus *Charitas Dei diffusa est* [...]sixweek [sic] Sabbato Quatuor Temporum Pentecostes
[Quateremper-zaterdag]
Psalm *Benedic anima mea Domino* Psalm 103¹⁴ 1ste vers

6.

1 folio, 155 x 195mm, bladspiegel: 150 x 179mm, niet gepagineerd, f.1v blanco. Moderne notatie
Geschatte datering: 19de eeuw

f. 1r Antifoon *Veni sponsa Christi* De Virginibus of Commemorationes Communis Sanctorum. Pro una Virgine

7.

1 folio, 156 x 200 mm, bladspiegel: 151 x 184 mm, gepagineerd in Arabische cijfers. Zwarte kwadraatnotatie.

Geschatte datering: 18de eeuw

p. 39 Hymne *Ave Roche sanctissime* De Sancto Roche Festum Augusti. 16 - Volledig S. Rochus²². (zie ook Hs 03 en Hs 05)

p. 40 *Ave verum Corpus* In honorem SS. Sacramenti

8.

2 folio's, 160 x 204 mm, bladspiegel: f. 1: 155 x 171 mm, bladspiegel f. 2: ... x ca. 189, niet gepagineerd, f. 2 deel van groter blad, f 2v blanco.

f. 1: 6 notenbalken, op f. 1r extra notenbalk bijgetekend -Moderne notatie, op 2de en 3de notenbalk van f. 1r zwarte kwadraatnotatie. f. 2: 7 notenbalken – moderne notatie.

Geschatte datering: 18de eeuw.

f. 1r ... *quoque sit et bene benedictio*
[Te Deum laudamus] Fiat misericordia tuo

Hymne [Tantum ergo]... cedat ritui [Aanduiding] solo 2 strofen, maar Onvolledig

f. 1v	Antifoon	<i>Ave ave ave mater Begga mater speciosa</i>	Pro festo Ste Beggae 10 [?] ant. 1a N°2	Festum Decembris 17.-Sancta Begga	Zie ook Hs 03 p. 134, Hs 08 f. 18r en 'Bronnen en noten nr.2
-------	----------	---	--	--------------------------------------	--

9.

1 folio, 162 x 205mm, bladspiegel: 128 x 179 mm, f. 1v blanco. Witte kwadraatnotatie

Geschatte datering: 18de eeuw

f. 1r	Hymne	<i>Tantum ergo</i>
-------	-------	--------------------

Volledig

10.

1 folio, 82 x 193 mm (deel van groter blad), bladspiegel: ... x 169mm, 3 notenbalken – Zwarte kwadraatnotatie en een enkele open ronde noot.

Geschatte datering: 18de eeuw

f. 1r	Hymne	<i>Tantum ergo</i>
-------	-------	--------------------

Volledig

11.

2 folia, 157 x 197 mm, bladspiegel: 148 x 180 mm, gepagineerd in Arabische cijfers – verschillende geschriften.

p. 149 – 150 (1ste 3 notenbalken): combinatie van zwarte kwadraat- en ruitnotatie, custos

p. 150 (4de notenbalk) – 151: combinatie van open kwadraat- en open ronde notatie

p. 152: combinatie van zwarte kwadraat- en open ronde notatie

Geschatte datering: 18de eeuw

p. 149	Hymne	<i>O Salutaris hostia</i>	[Aanduiding] solo, choris	In honorem SS. Sacramenti	Volledig
--------	-------	---------------------------	---------------------------	---------------------------	----------

p. 150		<i>Ave Maria</i>	[Aanduiding] solo, choris	In honorem B.M.V.	
--------	--	------------------	---------------------------	-------------------	--

p. 151		<i>Benedicamus in laudem panis</i>			
--------	--	--	--	--	--

p. 152	Respon- sorium	<i>Homo quidam fecit coenam</i>	De venerabili [Aanduiding] Chorus, solo V. Panem de celo prestitisti eis.	In honorem SS. Sacramenti	
--------	-------------------	-------------------------------------	--	---------------------------	--

Vers	<i>Venite comedite panem meum</i>
------	---------------------------------------

12.

1 folio, 152 x 196 mm, bladspiegel: 179 x 140 mm, gepagineerd in Arabische cijfers

Zwarte kwadraatnotatie, custos

Geschatte datering: 18de eeuw

p. 175		<i>Ecce panis angelorum</i>
--------	--	-----------------------------

In Festo Corporis Christi 1ste strofe

p. 176	Antifoon	<i>In paradisum deducant</i>	'Als het lijck naert graf gedragen wort'	In Exsequiis
--------	----------	------------------------------	---	--------------

13.

1 folio, 322 x 204 mm, bladspiegel: 309 x 180 mm, ongepagineerd

12 notenbalken per folio – Witte kwadraatnotatie, verschillende geschriften

Verskillende handen: hand 1 (f. 1r), hand 2 (f. 1v)

Geschatte datering: 18de eeuw

		Defunctorum	In Exsequiis	
f. 1r	Respon- sorium	<i>Subvenite Sancti Dei</i>		
	Vers	<i>Suscipiat te Christus</i>		
	Respon- sorium	<i>Qui Lazarum resuscitasti</i>		
	Vers	<i>Qui venturus est judicare</i>		
f. 1v	Antifoon	<i>In paradisum deducant Ecce panis angelorum</i>	'Als het lijck naert graf gedragen wort'	In Festo Corporis Christi 1 ^{ste} strofe onderaan folio, op de onderste 2

14.

1 folio, 137 x 219 mm, bladspiegel: 137 x 195 mm, f. 1v blanco. Combinatie van zwarte kwadraat- en ronde notatie

Geschatte datering: 18de eeuw

	Defunctorum	In Exsequiis
f. 1r Antifoon	<i>In paradisum deducant</i>	‘Als het lijck naert graf gedragen word’

15.

1 folio, 152 x 196 mm, bladspiegel: 152 x 182mm, gepagineerd in Arabische cijfers

Zwarte kwadraatnotatie

Lijmsporen aan linkerrand, deel van grotere, beschreven folio: letters bovenaan en onderaan zijn deels afgesneden.

Geschatte datering: 18de eeuw

p. 91	Responsorium	<i>Subvenite Sancti Dei</i>	1 ^{ste} twee verzen
	Vers	<i>Suscipiat te Christus</i>	
	Responsorium	<i>Qui Lasarum resuscitasti</i>	
p. 92	Vers	<i>Qui venturus est judicare</i>	

16.

1 folio, 204 x 164 mm, bladspiegel: 143 x 153 mm, f. 1v blanco. Zelfde watermerk als Hs 15/1

Enkel tekst – zelfde tekst als p. 147 van Hs 03 (Ordo ad recipiendum processionaliter episcopum) ‘Als den bisschop in gehalt woort’

Geschatte datering: 18de eeuw

‘In de kerck komende singt men *Sacerdos et pontifex ect.* [et?] Op den auter sijnde singt men de volgende verzen’:

V Protector noster aspice Deus
R et respice in faciem Christi tui
V Salvum fac servum tuum
R. Deus meus sperantem in te
V mitte ei Domine auxilium de sancto
R et de Sion tuere eum
V nihil proficiat inimicus in ea
R et filius iniquitatis non apponat nocere ei
‘Naer de eerste colect singt men
Per signum crucis met het vers’

17.

1 folio, 149 x 197 mm, bladspiegel: 123 x ca. 194 mm. Zwarte kwadraatnotatie

Geschatte datering: 18de eeuw

f. 1r	Psalm	<i>Dixit Dominus Domino meo</i>	[Psalmtoon] 3 toon Psalm 109/110 ¹⁴	1 ^{ste} vers
		[Zo zegt het Jahwe tot mijn heer ¹⁴]		
	Psalm	<i>Confitebor tibi Domine</i>	[Psalmtoon] 6 toon Psalm 110/111 ¹⁴	1 ^{ste} vers
		[Confitebor Domino in toto corde meo ¹⁴]		
		[Godlof! De Heer wil ik loven van harte ¹⁴]		
	Psalm	<i>Beatus vir qui timet Dominum</i>	[Psalmtoon] 1 toon Psalm 111/112 ¹⁴	1 ^{ste} vers
	Psalm	<i>Laudate pueri Dominum</i>	[Psalmtoon] 8 toon Psalm 112/113 ¹⁴	1 ^{ste} vers
f. 1v	Psalm	<i>Credidi propter quod locutus</i>	[Psalmtoon] 7 toon Psalm 115/116 ¹⁴	1 ^{ste} vers
		[Ik had vertrouwen, toen ik sprak ¹⁵]		

18.

1) 14 folio's, 158 x 259mm, bladspiegel: 132 x 212 mm, ongepagineerd, buitenste onderhelft van f. 4, deel van tweede notenbank f. 11 weggeknipt; f. 2v, 10v blanco – verschillende geschriften (zie ‘Bronnen en Noten’ nr. 5)

Geschatte datering: 19de eeuw

f. 1r	Antifoon	<i>Istorum est enim regnum</i>	Ant: Martyrum En do	Commemorationes Commune Sanctorum - Pro Pluribus Martyribus		
	Antifoon	<i>Veni sponsa Christi</i> [Kom bruid van Christus]	Vespers 1 en 2 vespers [in potlood] Laetami et exultate Justi Festis Beatae Mariae	Commemorationes Commune Sanctorum - Pro una Virgine		
f. 1v	Antifoon	<i>Dum esset rex</i>	1 En si b mineur	Commune Festorum B.M.V.		
	Psalm	<i>Dixit Dominus Domino meo</i>	Psalm	Ps 109/110 ¹⁴	1 ^{ste} vers	
	Antifoon	<i>Leve ejus sub capite meo</i>	2 Ps			
	Psalm	<i>Laudate pueri Dominum</i>		Ps. 112/113 ¹⁴	1 ^{ste} vers	
	Antifoon	<i>Nigra sum, sed formosa</i>	3 Ps			
	Psalm	<i>Laetatus sum in his</i>		Ps. 121/122 ¹⁴	1 ^{ste} vers	
f. 2r	Antifoon	<i>Jam hiems transiit</i> [Reeds is de winter voorbij]	4			
	Psalm	<i>Nisi Dominus aedificaverit</i>		Ps. 126/127 ¹⁴	1 ^{ste} vers	
	Antifoon	<i>Speciosa facta es</i>				
	Psalm	<i>Lauda Jerusalem Dominum</i>	Ps.	Ps. 147 ¹⁵	1 ^{ste} vers	
f. 2v			Capitulum: Hymnus 1 ^{ste} Magnificat		niet genoteerd niet genoteerd pag. is blanco	
			Vesp: Paschalis Dominica Rurrectionis			
f. 3r	Antifoon	<i>Angelus autem Domini</i> descendit	[1] In fa			
	Psalm	<i>Dixit Dominus Domino meo</i>	Ps	Ps. 109/110 ¹⁴	1 ^{ste} vers	
	Antifoon	<i>Et ecce terraemotus</i>	[2] Re			
f. 3v	Psalm	<i>Confitebor tibi Domine</i>	Ps	Ps. 110/111	1 ^{ste} vers	
	Antifoon	<i>Erat autem aspectus ejus</i>	3 Fa			
	Psalm	<i>Beatus vir qui timet</i> <i>Dominum</i>		Ps. 111/112	1 ^{ste} vers	
	Antifoon	<i>Prae timore autem ejus</i>	4 RE			
f. 4r	Psalm	<i>Laudate pueri Dominum</i>	Ps.	Ps. 112/113	1 ^{ste} vers	
	Antifoon	<i>Respondens autem Angelus</i>	5 Fa			
	Psalm	<i>In exitu Israël de Aegypto</i>	Ps.	Ps. 113/114	1 ^{ste} vers	
f. 4v	Antifoon	<i>Et respicientes viderunt</i>	Epistel non dicitur: Magnif: (Haec) Magnificat Si b		Rest van pagina is weggeknipt	
			Confessoris De Confessore non Pontifice Non Pontifices			
	Antifoon	[Domine, quinque talenta]	1 Fa		Noten genoteerd, rest van blad weggeknipt	
f. 5r	Antifoon	<i>Euge serve bone</i>	2			
	Psalm			Fa <i>Confitebor tibi Domine</i>	Ps. 110/111	Ps. 1 ^{ste} vers
	Antifoon	<i>Fidelis servus et prudens</i>	3 Fa			
	Psalm	<i>Beatus vir qui timet</i> <i>Dominum</i>		Ps. 111/112	1 ^{ste} vers	
f. 5v	Antifoon	<i>Beatus ille servus</i>	4			

	Psalm	<i>Laudate pueri Dominum</i>	Do			
	Antifoon	<i>Serve bone et fidelis</i>	Ps	Ps. 112/113	1 ^{ste} vers	
			5			
	Psalm	<i>Laudate Dominum</i>	Do			
		<i>omnes gentes</i>	Ps	Ps. 116/117	1 ^{ste} vers	
			Temp Pas.			
			Capitulum			Niet genoteerd
			[In potlood]			
			Sanctorum de			
			Joseph			
f. 6r	Hymne	1 ^{ste} <i>Confessor Domini</i>	Hymnus		1 ^{ste} strofe	
		<i>colentes</i>				
	Antifoon	<i>Similabo eu viro sapienti</i>	Ad Magnificat	1mi Vesp		
		<i>Magnificat</i>				
	Antifoon	<i>Hic vir despiciens mundum</i>	In 2 ^{de} Vesper			
			En fa			
			Vesp: Nativitate Domini			
	Antifoon	<i>Tecum principium in</i>	1			
		<i>die virtutis</i>	En fa			
		<i>Magnificat</i>				
f. 7r	Psalm	<i>Dixit Dominus Domino meo</i>	Ps	Ps. 109/110	1 ^{ste} vers	
	Antifoon	<i>Redemptionem misit Dominus</i>	[2]			
			En ré majeur			
	Psalm	<i>Confitebor tibi Domine</i>	Ps.	Ps 110/111	1 ^{ste} vers	
			[In potlood]			
			In sol			
	Antifoon	<i>Exortum est in tenebris</i>	[3]			
	Psalm	<i>Beatus vir qui timet</i>	Ps	Ps. 111/112	1 ^{ste} vers	
		<i>Dominum</i>	[In potlood]			
			In sol			
f. 7v	Antifoon	<i>Apud Dominum misericordia</i>	[4]			
	Hymne	<i>Deus tuorum militum</i>	Hymnus		1 ^{ste} strofe	
			Do			
	Antifoon	<i>Iste Sanctus pro lege Dei</i>	1 ^{ste} Vesper			
		<i>Magnificat</i>	Fa			
f. 8r	Psalm	<i>De profundis clamavi</i>		Ps. 129/130	1 ^{ste} vers	
		[Een bedevaartslied van Salamo]				
	Antifoon	<i>De fructu ventris tui</i>	5			
			Sol			
	Psalm	<i>Memento, Domine, David</i>	Psalm	Ps 131/132	Eerste vers	
		[Een bedevaartslied van David.]				
			Kapitulum [sic]			Niet genoteerd
	Hymne	Jesu Redemptor	Hymnus		1 ^{ste} strofe	
			en re			
f. 8v	Antifoon	<i>Hodie Christus natus est</i>	Magnif			
			en sol			
		<i>Magnificat</i>				
	Antifoon	Stephanus autem	Ant. Stephanus			
			en do			
		Commune Conf: Pontificis	De Confessore Pontifice	[het gemeenschappelijke voor een Belijder-Bisschop]		
f. 9r	Antifoon	Ecce sacerdos magnus	1			
			En ré			
	Psalm	<i>Dixit Dominus Domino meo</i>	Psalm	Ps. 109/110	1 ^{ste} vers	
	Antifoon	<i>Non est inventus similis</i>	2			
	Psalm	<i>Confitebor tibi Domine</i>	Psalm	Ps. 110/111	1 ^{ste} vers	

f. 9v	Antifoon	<i>Ideo jurejurando fecit</i>	3			
	Psalm	<i>Beatus vir qui timet</i>	Psalm	Ps. 111/112	1 ^{ste} vers	
	Antifoon	<i>Sacerdotes Dei benedicite</i>	4			
	Psalm	<i>Laudate pueri Dominum</i>	Psalm	Ps. 112/113	1 ^{ste} vers	
	Antifoon	<i>Serve bone et fidelis</i>	5			
f. 10r	Psalm	<i>Memento, Domine, Davit</i>	Psalm	Ps 131/132	Eerste vers	
			Caputul [sic]:		Niet genoteerd	
			Hymnus			
f. 10r	Antifoon	<i>O Doctor optime Ecclesiae</i>	O Doctor	De Doctoribus		
	Magnificat					
f. 11r	Antifoon	<i>O Doctor optime</i>			transpositie kwart lager	
	Magnificat					
f. 11r	Antifoon	<i>Qui pacem ponit fines</i>	5	In Festo Corporis Christi		
	Psalm	<i>[Lau]da Jerusalem Dominum</i>		Psal 147	1 ^{ste} vers	
			Capitulum		Niet genoteerd	
			2 ^{de} V O sacrum		Niet genoteerd	
	Hymne	<i>Pange lingua</i> Magnificat		In Festo Corporis Christi	1 ^{ste} strofe	
f. 11v			Oratione		Niet genoteerd	
	Antifoon	<i>Exi cito in plateas</i>	2 ^{de} zondag na	Dominica infra	[Vespers]	
		[Ga onmiddellijk naar de pleinen] Magnificat	Sinxen in fa	Octavam Corporis Christi		
Apostolorum De Apostolis et Evangelistis						
[Het Gemeenschappelijke van de Vespers van een Apostel of Evangelist ¹⁵]						
f. 12r			[De eerste vespers]			
	Antifoon	<i>Hoc est praeceptum meum</i>	1 ^{ste} antifoon mi		[1 ^{ste} vespers]	
		[Dit is mijn gebod]	fa			
	Psalm	<i>Dixit Dominus Domino meo</i>	Psalm	Ps. 109/110	1 ^{ste} vers	
	Antifoon	<i>Majorem charitatem</i>	2 ^{de} antifoon			
		[Grotere liefde]	[in potlood] in sol		[1 ^{ste} vespers]	
	Psalm	<i>Confitebor tibi Domine</i>	Psalm	Ps. 110/111	1 ^{ste} vers	
f. 12v	Antifoon	<i>Vos amici mei estis</i>	3 ^{de} antifoon			
		[Gij zijt mijn vrienden]	[in potlood] in sol			
	Psalm	<i>Beatus vir qui timet</i>	Psalm	Ps. 111/112	1 ^{ste} vers	
		<i>Dominum</i>				
	Psalm	<i>[Beatus vir qui timet Dominum]</i>			Onvolledig, tekst die voorafgaat overplakt	
		... in mandatis ejus				
	Antifoon	<i>Beata pacifici</i>	4 ^{de} antifoon			
f. 13r		[Zalig de vreedzamen]	Fa			
	Psalm	<i>Laudate pueri Dominum</i>	Psalm	Ps. 112/113	1 ^{ste} vers	
	Antifoon	<i>In patientia vespra</i>	5 ^{de} antifoon			
		[Door uw geduld]				
	Psalm	<i>Laudate Dominum</i>	Ps	Ps. 116/117	1 ^{ste} vers	
f. 13v		<i>omnes gentes</i>				
	Antifoon	<i>Tradent enim vos</i>	Capitulum		Niet genoteerd	
			Hymnus[?]			
			[Magnificat ¹⁵]			
			1 ^{ste} vespers			
f. 13v			Fa			
			[In potlood] Apostelen			
f. 13v	Magnificat					
	Antifoon	<i>O crux splendidior cunctis</i>	1 ^{ste} vespers van	Festum Maii 3		

		<i>astris</i> [O Kruis, glansrijker dan alle sterren] [Magnificat]	't H.Kruis	Festum Inventionis Sanctae Crucis
f. 14v	Communio	<i>Scapulis suis obumbrabit tibi Dominus</i> [Met zijn wieken zal de Heer uw overschaduwen]	Communio 1 ^{ste} vasten 'In do met sol beginnen	Dominica I in Quadragesima

2) 1 folio, 146 x 232 mm, bladspiegel: 138 x 214 mm. Combinatie van hele, halve en kwartnoten

Festum Septembris. 18

Josephi a Cupertino [†1663]

Confessoris [priester-minderbroeder]

f. 1r	Antifoon	<i>Mortuus sum, et vita mea</i> [<i>est abscondita cum Christo in Deo</i>] [Ik ben dood en mijn leven is verborgen met Christus in God**]	1 ^{ste} vespers Josephi a Cupertino* In sol
-------	----------	---	---

*De Minderbroeders hadden in de 17de en 18de eeuw veel contacten met het Turnhoutse begijnhof¹⁸, mogelijk hebben zij het vieren van deze feestdag voorgesteld.

**Brief van Paulus aan de Colossenzen 3.3

Festum Septembris 15

Festum Septem Dolorum

B.M.V.

	Hymne	<i>O quot undis lacrymarum</i> [lacrymarum]	Hymnus 7tem Dolorum En do Magnificat Magnificat Festo VII Dolorum [En I]a b	1 ^{ste} strofe Niet genoteerd
f. 1v	Antifoon	Oppressit me dolor Magnificat		

Festum Septembris. 18

Josephi a Cupertino [†1663]

Confessoris

Antifoon	[Verumtamen] <i>Existimo omnia detrimentum</i> [Uit: brief van Paulus aan de Filippenzen 3.8] [Sterker nog, ik beschouw alles als verlies ¹⁴]	Antifoon: 2 ^{de} vespers Sante Josephi a Cupertino En fa
----------	---	---

3) 1 folio, 140 x 254 mm, bladspiegel: 129 x 208 mm. Combinatie van zwarte kwadraatnotatie met kwart- en achtste noten.

**Ad vespas
unius Martyris**

**De uno Martyre.
Ad Vespas**

f. 1r	Antifoon	Qui me confessus fuerit [Al wie Mij erkennen]	Antifoon 1 En fa		
	Psalm	<i>Dixit Dominus Domino meo</i>	Ps	Ps. 109/110 ¹⁴	1 ^{ste} vers
	Antifoon	Qui sequitur me [Wie Mij volgt]	Antifoon 2		
	Psalm	<i>Confitebor tibi Domine</i>	Psalm	Ps. 110/111	1 ^{ste} vers
f. 1v	Antifoon	<i>Qui mihi ministrat</i> [Wie Mij dient]	Antifoon 3		
	Psalm	<i>Beatus vir qui timet Dominum</i>	Psalm	Ps. 111/112	1 ^{ste} vers

	Antifoon	<i>Si quis mihi ministraverit</i> [Zo iemand Mij dient]	Antifoon 4	Onvolledig
4)	1 folio, 156 x 234 mm, bladspiegel: 150 x 195 mm	f. 1r: zwarte ronde notatie	f. 1v: moderne notatie	
f. 1r	Alleluia	<i>Alleluia. Dixit Dominus</i> <i>Domino meo</i>	Dominica in albis ad vespas	in potlood
	Antifoon	<i>Ego sum Pastor bonus</i> Magnificat	Dominica II post Pascha	
f. 1v				‘Oefening ritmisch dictée of ritmisch lezen’

5) 1 folio, 137 x 235 mm, bladspiegel: 114 x 210 mm, f. 1v blanco
Combinatie van witte en zwarte ronde notatie (geen datum)

f. 1r Antifoon In paradisum deducant 8vi In Exsequiis

6) 1 folio, 73 x 193 mm, bladspiegel: ...x ca; 176 mm, f. 1v blanco
Moderne notatie

f. 1v Sancta Maria ora pro nobis Litaniae Sta Maria 2 notenbalken

19.

1 folio, gelijnd, 97 x 163 mm, bladspiegel: 72 x 151 mm,
Enkel tekst

Geschatte datering: 19de eeuw

f. 1v Zondag 14 januari

Vespers van den zondag

Voor den magnificat antifoon Deficiente vino bl. 102

Na de oratie:

1. Similabo bl. (110)

2. O doctor (S. Hilari) bl (106)

3. Euge serve bone bl (111)

f. 1v Zondag 21 januari

Vespers van den Zondag

Voor den magnificat antifoon domine si vis bl 103

Na de oratie:

1. Istarum est enim bl (9§)

2. Sanctum beata Agnes (bl 336)

3. Diffusa est gratia (bl 335)

20.

1 folio, met lange ruitjes, 210 x 269 mm, bladspiegel: 172 x 269 mm,

F. 1v leeg, op hoofding na.

Uitgeschreven psalmtoon (met geschreven aanwijzingen) op psalm 90 [91¹⁴] Qui habitat [in protectione altissimi] [Wie vertoeft in de schuilplaats van de Allerhoogste¹⁴]

Geschatte datering: 20ste eeuw

21.

2 folio's (oorspronkelijk één geheel, gescheurd in plooï door veelvuldig gebruik), 2x 167 x 222 mm, oorspronkelijke afmetingen: 335 x 222 mm, oorspronkelijke bladspiegel: 275 x 172 mm, ongepagineerd, f. 1v blanco

Watermerk, herkomst onbekend

4 notenbalken -Zwarte kwadraat – en ruitnotatie op notenbalken van vier lijnen

Geschatte datering: 18de eeuw

f. 1r Hymne Adoro te devote
latens Deitas

Lofzang tot het In honorem SS
Allerheyliste S Sacramenti

tekst van 7
stroven

Handschriftfragmenten, tweede bundel

Kaft in zwart karton, 310 x 226 mm,

Etiket op buitenzijde ‘Zuster Verdonck’

Eigendomsmerk

‘Zuster Verdonck’: Theresia Verdonck werd geboren te Turnhout op 19 maart 1860. Zij werd geprofest op 21 februari 1881 en overleed op 21 oktober 1943^{34,35}.

Zuster Theresia Verdonck zong 50 jaar ‘de gezangen der gewijde Liturgie’. Met haar overlijden op 21 oktober 1943 namen de 12 laatste begijnen afscheid van hun laatste koorleidster¹⁸ (zie ook deze catalogus: IV. Lofdichten en B TUBeg Hs 17 f. 21v).

Inhoud (nummers 22 – 27)

22.

1 folio, 313 x 235 mm, bladspiegel: 299 x 191 mm, ongepagineerd, 14 notenbalken per folio – Moderne notatie. In rechterbovenhoek f. 1r [in potlood] ‘**Zr Verdonck**’

Datering: 20ste eeuw

f. 1r	<i>Attende Domine et miserere</i>	Attende Domine Tempore	5 strofen
		Zang voor den	Quadragesimae
		Vasten	
		[Aanduiding]	
		koor -solo	
		[in potlood] ‘Dus orgel’	

23.

2 folio’s, 313 x 228 mm, bladspiegel: 292 x 204 mm, f. 1v, f. 2r blanco (in ‘onze’ leesrichting muziek begint op f. 2v en gaat door op f. 1r) 14 notenbalken per folio - Hele, halve en kwartnoten, geen custos

Geschatte datering: 20ste eeuw

f. 1r [Hymne]	<i>Te Deum laudamus</i>	Pro Gratiarum	Volledig
		Actione	

24.

2 folio’s, 268 x 180 mm, bladspiegel: 250 x 162 mm, f. 1r, f. 2 blanco 14 notenbalken – Moderne notatie
Geschatte datering: 20ste eeuw

f. 1r	<i>De lieve mei is geboren</i>	Meiliedeke	Pianobegeleiding met bijgeschreven tekst (5 strofen)
-------	--------------------------------	------------	--

25. Feestlied (Loflied)

‘Opgeruimd van geeste’

1 folio, 316 x 240 mm, bladspiegel: 298 x 220 mm 12 notenbalken -Moderne notatie

Datering: [1936]

[Tekst en muzieknotatie: zuster **Verdonck**]

Uit de tekst zou kunnen blijken dat dit lied geschreven is voor iemand die 3 jaar Moeder van de gemeenschap is?⁵

[Dit ‘Feestlied’ werd geschreven ter gelegenheid van **de viering van Grootjuffrouw Elisabeth Van Eupen’s gouden jubileum** (geprofest op 28 september 1886 – gevierd op 28 september 1936)¹⁸. Toen was ze al **3 jaar** Grootjuffrouw, zij werd op 28 maart 1933 verkozen (er waren toen nog 20 geprofeste begijnen op het Hof).¹⁸ De in Turnhout op 19 juli 1869 geboren Elisabeth was tot haar overlijden op 7 maart 1956 meesteres van het Hof.¹⁸]

Zie ook catalogus IV. Lof- en Huldgedichten (feest- en vreugdeliederen B TUBeg L24.3) p. 243-244.

[In de Turnhoutse lofdichtencollectie is dit de **enige tekst met muzieknotatie**. Normaal werden deze lofdichten gezongen op de wijze van een algemeen gekende melodie. Mannaerts en Vercammen beschrijven ook maar één lofdicht met muzieknotatie: ‘lied voor Maria Caroline Tubicx’ (begijnhof van Mechelen)]^{3, 5a}.

f. 1r	<i>Opgeruimd van geeste vieren wij thans feest</i>	Feestlied [loflied met muzieknotatie]	Drie strofen 2 bovenstemmen in inkt (op 1 notenbalk), 2 onderstemmen in potlood (op 1 notenbalk); versie in Bes versie in C, enkel bovenstemmen van de melodie genoteerd in potlood tekst niet genoteerd; wel notenbalk
f. 1v			

26.

2 folio's, 312 x 234 mm, bladspiegel: 287 x 200 mm, 14 notenbalken – Partituur voor 2 stemmen en piano – Moderne notatie

Geschatte datering: 20ste eeuw

f. 1r	<i>Gegroet, o Vrouw</i> [verheven ver boven 't aardsche dal]	Gegroet, o Vrouw	Drie strofen
f. 1v	<i>Geloofd zij Jesus Christus</i>	[Aanduiding]solo	Drie strofen
f. 2v	<i>O goddelijk Hart, o bron van alle zegen</i>	H. Hart van Jezus [‘Feest van het H. Hart van Jesus’ Vrijdag na het octaaf van Sacramentsdag]	Drie strofen

27.

2 folio's, 294 x 227 mm, bladspiegel: 269 x 201 mm; f.2 v blanco, 12 notenbalken per folio, moderne notatie, geen custos

Geschatte datering: 20ste eeuw

f. 1r	La Brabaçonne, D. Leclercq [?]	Klavierbegeleiding
-------	--------------------------------	--------------------

B TUBeg Hs 16 Verzamelhandschrift (gezangen voor lauden & vespers) ⁵

Beschrijving⁵:

33 papieren folio's, 146 x 232 mm, bladspiegel: 95 x 199 mm, ongepagineerd; tussen f.4 en f. 5 is 1 folio weggesneden, f. 19r, f. 21v, f. 33v blanco

Band in bruin papier op dun roze karton. Opschrift op voorplat ‘Loven’ (midden) en ‘Zuster [...]’ (rechterbovenhoek, naam uitgekrast).

Rugversterking: fragment van titelblad “Directorium || ad Rite legendas|| Horas canonicas|| missasque celebrandas juxta norman breviarii et missalis Romani || pro anno Domino 2° a bissexto || M.D.CCC.LXXI Ad usem cleri Ecclesiae Metropol Et Archidocesis || Mechliensis”

Zes notenbalken per pagina, gedrukte notenbalk van 5 lijnen, verschillende geschriften

In veel gezangen staan er rusten in de partij, wat erop wijst dat ze met begeleiding gezongen worden.

Datering: ca. 1870 (bij een aantal gezangen staat een datum)

Meer informatie: zie ‘Bronnen en noten’ nr. 5.

Inhoud

	Genre	Incipit			
f. 1r		<i>O gij prachtige, groot, en magtige</i>			Enkel incipit onvolledig
f. 1v		<i>Waarde Joseph liefste man</i>			1 strofe
f. 2r	Hymne	<i>O Salutaris hostia</i> [O overzalige Offerand]	O salutaris	In honorem SS. Sacramentis	Volledig
f. 2v	Hymne	<i>O Salutaris hostia</i>	O salutaris 7ber 1871	In honorem SS. Sacramentis	1 ^{ste} strofe
f. 3v	Hymne	<i>Tantum ergo</i>			Volledig
f. 4v		<i>Ave Maria</i>	Ave Maria	In honorem B.M.V.	
f. 5r		<i>Heders op! 't Is middernacht</i>	Kerstlied		
f. 5v		<i>Ave Maria</i>	Ave Maria	In honorem B.M.V.	
			[in potlood] Beste N° 1		
f. 6r		<i>Ave Maria</i>	Ave Maria	In honorem B.M.V.	
			N° 2		

f. 6v		<i>Ecce panis angelorum</i>	Ecce panis Junij 14 1870 [Aanduiding] solo	In Festo Corporis Christi	3 verzen
f. 7v	Hymne	<i>Tantum ergo</i>	Benedictio N°2		Volledig
f. 8v		Kyrie	Litanies N°3		
f. 9r	Hymne	<i>Tantum ergo</i>	Litanies N°4 Tantum ergo [In potlood] Gasthuis 1873 Janv:23		Volledig
f. 9v	Antifoon	<i>Regina caeli</i>	Regina caeli		
f. 10r		<i>Ave Maria</i>	Ave Maria 8bre 25 74 [In potlood] III	In honorem B.M.V.	
f. 10v	Hymne	<i>Tantum ergo</i>	Tantum ergo		Volledig
f. 11r	Antifoon	Salve Regina	Salve Regina		
f. 12r		<i>Ecce panis angelorum</i>	Ecce panis 1875	In Festo Corporis Christi	1 ^{ste} en 3de halfvers
f. 13r	Hymne	<i>O Salutaris hostia</i>	O salutaris		Volledig
f. 13r(v)		<i>Ave Maria</i> . Paroles de M. Belanger, Musique de F. Schubert		In honorem. B.M.V	F. 13 is aan beide kanten overplakt, papier op f. 13 is losgekomen. Ave Maria stond op achterkant van dit papier; onvolledig (enkel stukje van introducție)
f. 13v	Hymne	[<i>Te Joseph celebrent</i>] <i>agnima</i>	Te Joseph	Festum Aprillis Solemnitas	1 ^{ste} en 3 ^{de} strofe; Sancti Joseph 2 ^{de} stem?
f. 14r		<i>Benedictus Qui venit in nomine</i>	Benedictus	?	
f. 14v		Kijrie	Missa in ré 23 juil.:76 [Aanduiding] solo		
f. 15r		<i>Ave Maria</i>	[Aanduiding] solo, choro		
f. 15v	Antifoon	<i>Ave Regina</i>	Ave Regina		
f. 16r		<i>Ave Maria</i>	Ave Maria	In honorem B.M.V.	Volledig in fa-sleutel genoteerd
Dominica palmarum Dominica II Passionis sue in Palmis					
f. 16v	Antifoon	<i>Procedamus in pace Cum appropinquaret Dominus Jerosolijmam</i>	[Aanduiding] priester, r.		[Processiezang] Onvolledig
f. 17r	Hymne	<i>Gloria laus et honor</i>	De koor begint [Aanduiding] koor		1 ^{ste} twee strofen
	?	<i>... Attollite portas</i>	[Aanduiding] priester, koor		Onvolledig, laatste verzen van Ps.23?
f. 17v		[<i>Ave verum</i>] <i>O clemens O pie</i>	Ave verum Solo met 3 personen		Tweede stem?
f. 18r	Hymne	<i>Tantum ergo</i>	[Aanduiding] solo, coro		Volledig

f. 18v	Hymne	<i>Tantum ergo</i>	[Aanduiding] solo, coro	Volledig identiek aan <i>Tantum ergo</i> op f. 18r
f. 19v	?	<i>Jesu Salvator mundi</i>		
f. 20r	Hymne	<i>Tantum ergo</i>	Benediction par B. de Vieuxbois Tenor Bijgeschreven naast titel met blauw (aniline?) potlood: 'BOER' [?]	
f. 21r				Potloodschets van 4 maten; pianopartituur? Geen tekst.
f. 22r		<i>Wil ons dan beschermen</i>		1 strofe
f. 22v		<i>Krachteloos en onervaren</i>		3 strofen
f. 23r	Antifoon	<i>Veni sponsa Christi</i>	Veni Sponsa	Commemorations Communes Sanctorum
f. 23v		<i>Ave Maria</i>	<i>Ave Maria</i> 9br 27 1869	In honorem B.M.V.
f. 24r		<i>Ave Maria</i>	<i>Ave Maria</i>	In honorem B.M.V.
f. 24v	Hymne	<i>Verbum supernum prodiens</i>		In Festo Corporis Christi 1 ^{ste} drie strofen
f. 25r		<i>Ecce panis angelorum</i>	14 Junij/70	In Festo Corporis Christi 1 ^{ste} en 3 ^{de} vers; 2 ^{de} stem?
f. 25v		[Credo] Et incarnatus est	[Aanduiding] solo	
f. 26r	Hymne	<i>O Salutaris hostia</i>	[Aanduiding] Choeur	In honorem SS. Sacramentis 1 ^{ste} strofe
f. 27r	Hymne	<i>O Salutaris hostia</i>	O salutaris	In honorem SS. Sacramentis Volledig
f. 27v	Hymne	<i>Tantum ergo</i>		Volledig
f. 28r	Hymne	<i>Tantum ergo</i>		Volledig
		<i>Geloofd gedankt zij Jezus</i>	Geloofd zij Jesus- Christus [sic]	
		<i>In 't Heilig sacrament</i>		
f. 28v	Hymne?	<i>Tota pulchra es, o Maria</i>		6 strofen
f. 29r		<i>Laudetur [sic] Jesus Christus</i>	Laudetur Jesus-Christus [sic]	
f. 29v		<i>Salve mater misericordiae</i>	Eerst solo dan herhalen	7 strofen
f. 30r		<i>Jesus die is mijn leven</i>		
f. 30v		<i>Ave plena gratiae</i>		
f. 31v		<i>Angelus Domini nuntiavit</i>	Angelus	
f. 32r			[Aanduiding] solo	Melodie zonder tekst of titel, in potlood
f. 32v		<i>Ave Maria</i>	<i>Ave Maria</i>	In honorem B.M.V.
f. 33r		<i>Adoremus in aeternum</i>	Adoremus	Post Benedictionem
	Psalm	<i>Laudate Dominum omnes</i>		Ps. 116/117

B TUBeg Hs 17 Handschrift met Nederlandstalige profane en religieuze liederen.

Beschrijving⁵:

19 papieren folio's, ruitjespapier, 193 x 129 mm, bladspiegel: 185 x 120 mm,
f. 23r – 29v blanco, tussen f. 4 en f. 5 is 1 folio uitgescheurd, tussen f. 13 en 14 en tussen f. 17 en 18 ontbreekt wellicht ook telkens 1 folie, tussen f. 15 en f. 16 papiertje toegevoegd (168 x 95 mm., druk)

Zwarte kartonnen omslag
Alleen tekst, geen muziek
Geschatte datering: 20ste eeuw

Eigendomsmerk: Opschrift op dekblad vooraan 'JMJB 1810' (het boekje behoorde waarschijnlijk toe aan JMJB die gestopt is na de titel van het 1ste lied 'Mijn Jezus Barmhartigheid') en in eigen handschrift: 'Zuster **Graauwmans** Begijnhof Turnhout'. [ook in het loflied (1935) bij haar zilveren jubileum staat Graauwmans. In de lijst van de begijnen¹³ en op haar bidprentje staat echter Antonia Elisabeth **Grauwman**s]. Antonia Grauwman: geboren te Ginneken (Nederland, nu een deel van Breda) 14.05.1879, geproft 05.10.1910, overleden te Turnhout 24.06.1961. Zij was de laatste begijn van Noord-Brabantse afkomst.³⁴ Zij was tot 1948 chorist. In het loflied staat: 'Want, met een stem als van metaal// Zoo helder en ook muzikaal// Blijft ge immer zonder praal// n' Ware steun van het hoogzaal'(zie catalogus boekencollectie IV lofdichten)

Inhoud

	'Incipit'	Titel	
f. 1r	[Tekst niet opgeschreven] Nu een liedje aangeheven	Mijn Jezus Barmachtigheid Begijntjes vreugdegalm	6 strofen
f. 1v	De wereld gekleed als een rijke mevrouw		4 strofen
f. 2r	O Jezus mijnen God en mijnen al	Adieu aan de wereld	5 strofen
f. 2v	Een laag gezeten huizeke	Zusterke Begijn [E. Flerackers]	7 strofen
f. 3v	Goddelijk Hart hoort thans mijn gebeden	Loflied naar de Heilige Communie	3 strofen
f. 4r	O Vaderland o edel land der Belgen	Brabançonne	3 strofen
f. 4v	Vrienden t is tijd om uw paksken te maken (onvolledig)	De wereld vergaat	2 strofen
f. 5r	... Maar het oog verheven		Lied bestond oorspronke- lijk uit vier strofen, de tekst op f.5r begint vanaf de laatste 4 regels van de 3 ^{de} strofe
	O maagd van Lourdes o onbevlekt ontvangen	Belgie tot Mar[i]a	5 strofen
f. 5v	Strooit ook de aard haar eerste Rozen		5 strofen
f. 6v	O reine Maagd o Moeder ons zoo teder	O reine Maagd	5 strofen
f. 7r	Des morgens als de zonne Er is een naam zoo lief en zacht	Ave Maria Een lieve naam	3 strofen 4 strofen
f. 8r	Verheft in blijde zangen	Verheft in blijde zangen	4 strofen
f. 8v	Onbevleete Maagd vol luister	Onbevleete Maagd	6 strofen
f. 9r	Het is de maand der bloemen	De maand der bloemen	3 strofen
f. 9v	Wie blinkt daar in het hoogst de hemelen	De vlekkelooze	3 strofen
f. 10r	Zoo ik een avond klokje was	Avond klokje	4 strofen
f. 10v	Vaarwel o maand vaarwel	Vaarwel Mei maand	5 strofen
f. 11v	Adeste fideles laeti triumphantes	Adeste fideles	2 strofen
f. 12r	In t oost verschijnt een helder licht	Drie Koningen lied	5 strofen
f. 12v	Hart van Jezus hoor U klagen	Loflied tot H. Hart	4 strofen

f. 13r	O Engel Gods ter leiding mij gegeven	Den Engelbewaarder	4 strofen
f. 13v	Juicht mijn ziel gij gaat U God ontvangen	Loflied voor H Communie	3 strofen 3 ^{de} strofe onvolledig
f. 14r	Lieve Jezus vriend der kinderen Alles voor U O Jezus	De Lieve Jezus Mijn Jesus Barmartigheid	5 strofen alleen incipit
f. 14v	O God de zee verheft haar woeste baren O Maagd zoo rein zoo schoon	Het H. Hart O Maagd zoo rein zoo schoon	3 strofen 1 strofe
f. 15r	t Is nacht en alles rust	Kerstlied	3 strofen + refrein
f. 15v f. 15bis.r	O Joseph-voedstervader	Ter eere van den H Joseph [oproep tot het bijwonen van een] Algemeene Eerherstellende Communie [St.-Pieterskerk in Turnhout op zondag 18.4.1926] P.A. Willems, Onderpas. Bestuurder Vrouwenbond van het H. Hart	4 strofen
f. 15bis.v	Geloofd zijt Gij door deze blijde tonen	Na de H. Communie	gebed
f. 16r	O Jozef hoop en vreugd der aarde	Heilige Jozef	4 strofen
f. 16v	Gegroet o Opper koningin die in den Hemel troon	Ave Regina	3 strofen
f. 17r	O Heilig Hart van Christus onzen Heer	Danklied v H Hart	4 strofen
f. 17v	Volglanzige ster op de baren	De zee sterre	4 strofen
f. 18r	... Roepen wij wees ons bijstand en schild Nu een liedje aangeheven Vriendenschaar t is nu de dag	[Niet bekend] Begijntjes vreugdegalm	Laatste strofe 6 strofen
f. 18v	Een oud pastoor die had een koe	De pastoor zijn koe	18 strofen
f. 19v	Weest welkom waarde bruid des Heeren	Waarde bruid	4 strofen + refrein
f. 20r	Zingt zusters wel te moede +refrein	Feestlied [jubellied op de wijze van] (Hans?) Pelgrims [zie lofdicht B TUBeg L24.4 Elisabeth Van Eupen (p.244)]	3 strofen
f. 21r	O zoet begijntjes leven	Zoet begijntjes leven	6 strofen
f. 21v	Hebt gij het nieuws gehoord	Jubellied Zuster Verdonck [zie tekst:in IV. Lofdichten, huldedichten, feest- en vreugdeliederen: Theresia Verdonck Vijftig jaar choriste]	6 strofen
f. 22v	De zusterschaar van dezen hoven [zie tekst:in IV. Lofdichten, huldedichten, feest- en vreugdeliederen: Maria Joanna Gilis 50 jaar begijn]	Zuster Gillis	3 strofen

III.2. Drukken^{5, 5a, 37}

B TUbeg Dr 01

Convoluut (c:stcv:12920808)

1. *Graduale* Romanum iuxta novum missale recognitum Editio novissima correctior*, Gedrukt te Leuven bij Bernardinus Maas, **1648**, [8]+404+Clxvii+ 4 papieren pagina's; p. 149 – 150, 241-244 ontbreken.

2. *Appendix ad Graduale* Romanum Sive, Cantiones aliquot Sacrae, quae ante, sub & post Missam saepe cantari solent*, Antverpiae: Apud Henricum Aertsen [Hendrik Aerts Antwerpen], **1648**. 42 pagina's (onvolledig), later mee ingebonden. (c:stcv:12920809)

Beschrijving

217 x 167 mm, aantal vellen: 75.00. Gekreukte, gescheurde, loszittende en verstevigde pagina's wijzen op intensief gebruik; snede rood gekleurd – Gregoriaans – Zwarte kwadraatnotatie op zwarte notenbalken van 5 lijnen, custos

Band in bruin leder op hout, rug ontbreekt; 2 sloten, bovenste nog intact.

Toevoegingen⁵

p. 31: tekst: "Alleluia, alleluia"

p. 148: aangespeld blaadje (100 x ca. 164 mm), zwarte kwadraatnotatie op notenbalken van 5 lijnen, custos: 'Sanctus et Agnus va Paschen'

p. 239 – 320: Introiti genummerd van 2 (2de zondag na Pinksteren) tot 23 (23ste zondag na Pinksteren)

p. 399 (In festo Omnium sanctorum) toegevoegd 'Op St Hubertus dag is den introitus *Sacerdos tui, Dominee, induant justitiam* [Laten uw Priesters, O Heer, zich bekleden met gerechtigheid], 39 in het groot getal' [verwijst naar p. XXXIX, waar het Introitus "Sacerdos tui" in het gemeenschappelijke van de belijder-bisschop¹⁵ (Mis "Sacerdotes tui") staat.

Op het einde een losse pagina: p. 42-43; op p. 42 zelfde gezang als Appendix p. 42, maar daar is p. 42 versozijde; op los papier recto.⁵

Eigendomsmerk:

Opschrift op het dekblad vooraan: 'Dit boek behoort aan M.V.H.(?) [den koor op het Begijnhof (deze regel is doorgekrast)] tot Turnhout 1775⁵.

Mogelijk zijn de initialen M.V.H. deze van **Maria Catharina van Hove**^{5a} (geprofest op 07.10.1764, overleden op 29.08.1805, zie B TUbeg Hs 09)

***Graduale:** boek met (alle) misgezangen¹⁶

B TUbeg Dr 02

convoluut

[*Graduale Romanum iuxta novum missale recognitum Editio novissima correctior*].

Appendix ad Graduale Romanum Sive, Cantiones aliquot Sacrae, quae ante, sub & post Missam saepe cantari solent, Arnoldus van den Eynden, Utrecht, **1678**.

Beschrijving

Gregoriaans

Titelpagina ontbreekt

[*Graduale Romanum*] 404 + CLXX + [4]p.; titelpagina en p. 241 -244 (Cf Dr 01) (deze pagina's lijken nooit bestaan te hebben) ontbreken.

Druk -zwarte kwadraatnotatie op zwarte notenbalken van 5 lijnen, custos

De nummering van de folio's in Dr.01 en Dr02 werd door een andere hand geschreven.

Titelpagina **Appendix:**

Appendix ad Graduale Romanum Sive, Cantiones aliquot Sacrae, quae ante, sub & post Missam saepe cantari solent./ Ultrajecti/ Ex Typographia Arnoldi ab Eynden Bibliop/Anno MDCLXXVIII

235 x 194 mm; 58 p. (onvolledig); p. 44-54 ontbreken. [Arnold Van den Eynden, Utrecht, 1678]

Gekreukte, gescheurde, loszittende en verstevigde pagina's wijzen op intensief gebruik. Dr 02 lijkt een grotere en meer versierde versie van B TUbeg Dr 01.

Toevoegingen

p. 16 - 17: tussengevoegd blaadje papier (153 x 144 mm) met gebed in potlood genoteerd 'Wij willen U met hart en ziel en zinnen' (van latere datum: gelijnd papier en potlood)

Op de achterzijde staat eveneens in potlood: 'derde couplet':

'De rechterhand moog ver ons roerloos blijven

En treffen ons het grievends leed

Moogen de tong ons in de mond verstijven

Dan dat ons hart Maria U vergeet

Refrein O bron van 't leven'.

Onderaan staat volgend tekstje (blauwe inkt): '10 kilos op 3 onzen naar [9, 633 kg] hesp à 0,90 fr.=8,67 fr'.

Voldaan J van Veyhek'(?). (van latere datum: gelijnd papier).

p. 158: aangespeld strookje tekst (33 x 60 mm), toegevoegd aan *Gloria van Ordinarium Missae: 'In festis semiduplicibus'*

p. 268 320: Introiti genummerd van 9 (9de zondag na Pinksteren) tot 23 (23ste zondag na Pinksteren)

Tussen p. Cliij – Cliij [Credo vanaf *Qui propter nos homines* tweestemmig]: papieren etiket (18 x 51 mm): 'S. Theodosius'.

Op verschillende plaatsen zijn strookjes papier tussen de bladzijden gevoegd, bestemd om hoeken en randen te verstevigen.

Eigendomsmerk: de sporen van intensief gebruik van een aantal pagina's (Paastijd, Dodenliturgie) wijzen in de richting van dezelfde gebruiksomstandigheden als Dr 01 (in dit geval Begijnhof Turnhout), de tekstjes zijn in vergelijking met Dr 01 met een andere hand geschreven⁵.

B TUbeg Dr 03

(c:stcv:6886915)

Antiphonarium* Romanum officio Vesperarum praecipue accomodatum. Editio tertia, auctior et correctior meliorique ordine disposita, Antverpiae: apud Henricum Aertssen, Superiorum permissu, M.DC.LI (1651, herdruk van 1633) Hendrik Aertsen, Antwerpen.

Beschrijving

Derde editie, [uitgebreide en verbeterde editie] [8] + 551 + lxxx p. (onvolledig), 230 x 182 m;

pagina's 257 -258, 359-360 ontbreken; gekreukte, gescheurde en loszittende pagina's wijzen op intensief gebruik; snede rood gekleurd – Gregoriaans -Zwarte kwadraatnotatie op zwarte notenbalken van 5 lijnen.

Band ontbreekt

Toevoegingen

Tussen p. 166 – 167 (*Feria sexta in Parasceve; Goede Vrijdag*): tussengevoegd blaadje papier (214 x 138 mm) met gebeden voor het H. Bloed: "*Pretiosissime Sanguine*. 1ste Vespers"

p. 208: aangespeld strookje (29 x 205) (notenbalk van 5 lijnen, zwarte kwadraatnotatie) met 'Hec dies'

p. 233 (Dominica Pentecostes, 2de Vespers): [in potlood] 'Emitte'

p.350: op lege notenbalken tekst en muziek toegevoegd; combinatie van zwarte kwadraat- en ronde notatie, custos

Benedicamus Domino

S.Tomas a Villanova** den 18 Septem.

Ad Magnificat

Antifoon *Dispersit dedit pauperibus
justitia*

Magnificat

Vers 8 van

Ps.111

[Palmtoon] 4 toon

(Beatus vir) als
antifoon??

Inhoud p. 385 -403: "Modus cantandi Psalmos et cantica secundum octo tonos falsi bardonii, vulgò Faubordon (meerstemmig; modi 1-8 + peregrinus). [Gloria Patri, & Filio: & Spiritue sancto] [Cantus. Altus. Tenor. Bassus]

Eigendomsmerk: opschrift op titelpagina: 'S.J.A.'(?)

***Antiphonarium**, [**Antifonarium**]: boek met gezangen uit het officie (soms ook uit de Mis); bevat niet uitsluitend antifonen (omlijstingsgezangen van een psalm)¹⁶

**Thomas van Villanova (°1488- † 8.9.1555) werd gecanoniseerd op 1.11.1658, i.e. 25 jaar na het verschijnen van de 1ste druk (1633). Deze toevoeging (na 1651) wijst erop dat de begijnen de liturgische vernieuwingen opvolgden.

B TUbeg Dr 04

(c:stcv:12914785)

Romano Pastorale rituali accomodatum, Canones et ritus ecclesiasticos, qui ad Sacramentorum administrationem, aliaque Pastoralia officia rite obuenda pertinent, complectens; JOANNES HAUCHINI* fel. record. Archiepiscopi Mechliniensis jussu olim editum. Nunc vero Reverendissimi & Illusterrissimi & Illustrissimi JACOBI BOONEN*, ejusdem Provincie Archiepiscopi auctoritate, multis locis auctum & recognitum, Joannes Babtist Verdussen, Antwerpen, s.d. [ca. 1750**]. Het in de Begijnhofcollectie aanwezige Pastorale is een achttiende eeuwse herdruk. Approbatio M.D.C.XLIX (1648) Summa privilegii 07.08.1694.

Beschrijving

I + 24 + 322 + [2] p., 235 x 175 mm – Gregoriaans - Kwadraatnotatie op rode notenbalk van 4 lijnen, custos
Band in bruin leder op karton, rug met goudopdruk, 2 sloten, bovenste nog intact, kapittelstok met 4 leeslinten.

Muzieknotatie alleen op p. 117 - 200. Officium defunctorum, Commendationes fidelium defunctorum, Officium sepulturae, p. 229 (Benedictio aquae) en p. 250 en 253 (De benedictione signi vel campanae).
Taal Latijn.

Pagina 318 (Nederlands): 'Openbaere Belydinge des Catholycken Geloofs' uit gegeven door Paus Pius IV (Giovanni Angelo Medici, ° Milaan 31.03.1499, Paus vanaf 1559 tot aan zijn overlijden in 1565).

Pagina 321 (Frans): 'Profession de la Foy catholique' ordonnée par le Pope Pius IV.

Eigendomsmerk: Volgens een in ca. 1950 door pastoor Frickel opgestelde 'lijst der boeken' was het boek aanwezig in de pastorij.

* Johannes Hauchinus, aartsbisschop van Mechelen van 1583 tot 1589, stelde niet alleen uniforme statuten op voor alle begijnhoven in het aartsbisdom Mechelen¹⁸, hij drukte ook zijn stempel op de te gebruiken liturgische boeken. Onder de naam *Pastorale* vaardigde hij (1589) een *rituale* voor zijn bisdom uit dat ook in de andere bisdommen veel gebruikt werd. Jacob Boonen, aartsbisschop van Mechelen (1621 tot 1655), vaardigde een herziene versie uit***, nadat in 1614 het *Rituale Romanum* was verschenen¹⁸. Het hier beschreven Pastorale is een achttiende eeuwse herdruk.

**De liturgische kalender voor veranderlijke feestdagen (Festum Mobilium) loopt van 1750 tot 1789.

Approbatio: Jacobus Archiepiscopus Mechliniensis, Brussel, 16.01.1649 – Summa Privilegii Lotens: 07.08.1694

*** *Pastorale rituali Romano accomodatum* is een wat misleidende titel, in feite waren de aanpassingen aan het Romeinse rituale zeer beperkt. De uitgaven tussen 1589 en 1873 verschilden niet wezenlijk van deze van aartsbisschop Joannes Hauchini⁴².

B Tubeg Dr 05

(c:stcv:6894596)

Processionale pro Ecclesiis ruralibus Ritibus Romanae Ecclesiae accomodatum. Responsoria, Hymnos, Antiphonas, Psalmos, aliaque in Processionibus dicenda complectens. Additis sub finem Laudibus vespertinis de SS. Sacramento & de Beata Maria Virgine

Antverpiæ Aput Cornelium F. Verdussen Anno M.D.C.C.LXV (1765). [Toen was Joannes Cosmas Cuytitz koordeken van het Sint-Pieterskapittel (1753 -1774)³⁸]

Stadsarchief Turnhout doos nr. 4651

Beschrijving

[II] + 8 + 120 + lxxxviii + II p. Gekreukte, gescheurde en loszittende pagina's wijzen op intensief gebruik, snede goud gekleurd; enkele kapitaaltjes – Gregoriaans – Kwadraatnotatie, custos.

Band in zwart leer op karton met goudrand en stempel op voor- en achterplat.

Afmetingen: 226 x 178 mm. In vergelijking met processionales die in processies werden (worden) meegedragen zoals het processionale met catalogusnummer B1838 (18,5 cm x 10,5cm) is dit processionale (te) groot. Mogelijk werd het alleen door de cantor gebruikt.

Inhoud:

Dit processionale bevat geselecteerde gezangen voor de zondagen en voornaamste feesten doorheen het hele liturgische jaar. Dit boek bevat ook liederen voor heiligenfeesten, deze staan in de 'hoofdstukken', 'Proprium Sanctorum' (Eigen der heiligen, pp. 84 -116) en 'Commune Sanctorum' (Het gemeenschappelijke van de heiligen, pp. j - lxxxv). Verschillende gezangen uit dit processionale staan vermeld in 'Bijlage' (pp. 294 – 314).

Toevoegingen

Opschrift op titelpagina aan weerszijden van gravure: 'Fabricae Capituli Divi Petri Turnhouti', opschrift boven uitgeversadres: 'Mertens'

p. 45: 2 tekstregels toegevoegd bij litanie voor [processie?] de Kruisdagen: 'A flagello terrae motus (Libera &a) [libera nos domine]/ A peste, fame, et bello (Libera &a), [libera nos domine]'. [Van de gesel van aardbeving, verlos ons Heer. Van pest, hongersnood en oorlog, verlos ons Heer]

p. lxxxiv: tekstregel toegevoegd bij [zwarte inkt] Litania Lauretana[e] [Litanie van O. L. Vrouw van Loreto]:

'Regina sine labe originali concepta'[Koningin zonder erfsmet ontvangen, tekst toegevoegd na 1854; op 8 december 1854 verklaarde paus Pius IX het dogma van de onbevleete ontvangenis van Maria]

Op 2 schutbladen achteraan staat volgende teksten genoteerd 'Preces recitanda pro Rege' en 'Oratio pro Papa'

Loszittend achteraan: 9 papieren blaadjes met verzoek op de attestatie van de toediening van de laatste sacramenten, gedateerd tussen 27.01.1889 en 23.04.1911.

Eigendomsmerk

Dit in 1765 gedrukte boek was eigendom van het Sint-Pieterskapittel: op de titelpagina staat aan weerszijden van de gravure: *Fabricae Capituli Petri Turnhout* (In 1765 was Joannes Cosmas Cuylits koordeken (†1774) van het Sint-Pieterskapittel³⁸).

Hoe dit boek op het begijnhof is terecht gekomen is niet geweten. Zeker niet via een koordeken van het Kapittel: de laatste koordeken die tevens pastoor was op het begijnhof, Henricus Joannes van Cantelbeeck, is in 1726 overleden¹⁸. In 1796 werd het kapittel ontbonden en in 1798 werd de laatste deken van het kapittel, F. Van Der Sloten, gevangengenomen -hij werd door de Fransen naar Frans-Guyana gevoerd, waar hij 'overleed'.³⁸ Mogelijk is dit processionale tijdens de Franse periode naar het begijnhof in veiligheid gebracht. Dit *Processionale* werd mogelijk gebruikt bij de processies die volgens grootjuffrouw van Miert³⁹ op 25 april (feestdag van St. Marcus) en op de kruisdagen (maandag, dinsdag en woensdag voor O.-H.-Hemelvaart) op het begijnhof uitgingen. De gebruikte processiegezingen zijn niet aanwezig in het 16de-eeuwse 'processionale', (B TU beg Hs 01).

Boven het uitgeversadres staat: '**Mertens**'. Op het begijnhof woonden er tussen 1626 en 1874 negen bejinnen Mertens waarvan er twee, met de naam Cornelia Mertens, na 1796 werden geprofest.¹³ De in 1775 te Turnhout geboren Cornelia Mertens was bij haar intrede 36 jaar. Op 10.09.1810 werd ze geprofest overleden op 4 januari 1850. Zij leidde in 1824 samen met de in Antwerpen geboren bejinn Catharina Cleerens (†1832) een 'particulier schooltje' (het lokaal, aldus een officieel rapport, een kamer van hun woning, was zeer klein, toch kregen er 20 kinderen les).^{40, 41} Mogelijk heeft deze Cornelia Mertens haar naam in het processionale geschreven. De eveneens in Turnhout (1801) geboren Cornelia¹³ is pas in 1831 geprofest en overleden op 29 januari 1874.

B TUbeg Dr 06

Dr 06 bevat drie partituren voor twee gelijke stemmen en orgel (of harmonium) uit de '*Messe en fa*' van **Bordèse** Luigi [°Napels 1815 - †Parijs 1886].

1. Gloria (vol.15-16, 8 p. 275 x 172 mm – moderne notatie)

2. Sanctus (vol.17, 4 p., 275 x 172 mm -moderne notatie.)

3. Agnus Dei (vol. 18, 4 p. 275 x 172 mm – moderne notatie).

'Répertoire des petites chapelles, pensionnats et communautés religieuses. Collection de morceaux de musique religieuse faciles et chantants à 1 et 2 voix égales, avec accompagnement d'orgue ou orgue-mélodium'. Uitgever: Schott Frères, Bruxelles, 1861.

B TUbeg Dr 07

Bordèse L., *Messe en sol mineur*, à 2 voix égales. Kyrie, Gloria, Sanctus, Agnus Dei

Répertoire des petites chapelles, pensionnats et communautés religieuses. Collection de morceaux de musique religieuse faciles et chantants à 1 et 2 voix égales, avec accompagnement d'orgue ou orgue-mélodium', vol. 19-23, 15 p., 275 x 172 mm – Partituur voor 2 gelijke stemmen en orgel – Moderne notatie
Uitgever: Schott Frères, Bruxelles, 1861.

B TUbeg Dr 08

1. Janssen N.A., [Nicolaas, Adrianus] *Misse facile et brève, en si-bémol*, à 2 voix, (Musique nouvelle pour le service divin avec accompagnement d'orgue) Schott Frères. [Brussel] [20ste eeuw] [op de partituur van het Kyrie staat '1862']

15 p., 336 x 268 mm- partituur voor twee gelijke stemmen en orgel -Moderne notatie

2. Janssen N.A., *Missa brevis et facilis in Do* .[20ste eeuw⁵ ?]

2 x 4p. (de acht pagina's vormen nog 1 katern), 273 x 177 mm – Partijen voor 1ste en 2de stem; bezetting onvolledig – Moderne notatie

3. Janssen N.A., *Les vrais principes du Chant grégorien*, par Nicolaas Adrianus Janssen, prêtre, professeur de chant dans les deux sections du séminaire archépiscopal de Malines [Sterckx], Hanicq, Mechelen, 1845 (271 x 169 mm; enkel schutblad en titelblad is nog aanwezig). Dit boek (236 pagina's) is ondermeer aanwezig in de 'Erfgoedbibliotheek Hendrik Conscience'. Het boek werd als paperback in 2012 heruitgegeven door Nabu press, Charleston, South Carolina, USA en M. Sändig publiceerde in 1972 een Duitse vertaling ervan: 'Wahre Grundregeln des Gregorianischen oder Choralgesanges'.

Toevoeging: Versozijde van titelblad draagt de handtekening van de auteur.

B TUbeg Dr 09

F^{re} Achille, [Achille de la Miséricorde (Frère)] *Méthode pratique d'harmonium. (L' enfant de chœur organiste)*, Sixième édition, Sarlit, Paris V, 1878 (46 p., 188 x 123 mm – Bezetting : harmonium – 'Moderne notatie' (systeem van 2 x 5 lijnen met ronde open noten met letters voor notennamen) en 'nieuwe notatie' (open kwadraatnotatie op 4 lijnen, met in de noten aanduiding van het te spelen akkoord d.m.v. letter)

Eigendomsmerk: Opschrift op p. 1 [in potlood] 'Ce livre peut servir au jubé [oksaal] du Béguinage'

B TUbeg Dr 10

Tritant, Gustave [°Reims 1817 - †Rethel 21.05.1907], Office du Matin , Offertoires, Elévations, Communions etc. pour les principales Fêtes de l' Année. Pour Orgue ou Harmonium, (L' Office pratique de l' organiste, 4ème volume), Enoch Frères & Costallat, Paris, 1878. Voorwoord : Brief van L. Botot Vicaire général.

88 p.(onvolledig), 281 x 189 mm – Partij voor orgel of harmonium – Moderne notatie.

Inhoud

1. Rentrée de procession
2. Grande offertoire Pascal
3. Grande offertoire de l'Ascension (Hemelvaartsdag)
4. Grande offertoire de l'Assomption (Maria-Hemelvaart)
5. Grande offertoire de la Toussaint
- 6.-8. Offertoire
- 9.-14. Élévation
15. Élévation Pastorale
16. Élévation Funèbre
- 17.-21. Communion
- 22.-24. Communion Pastorale
25. Communion Funèbre
26. Grande Fantaisie Marche
- 27.-29. Marche pour messe de mariage
30. Marche Funèbre
- 31.-32. Grand Chœur
33. Grande sortie de la Fête- Dieu
34. Sortie Marche

B TUbeg Dr 11

Bundel 3 partituren

1. Mechelaere, E., *Quatre Tantum Ergo*, (Le Philophone Religieux, vol. 1-4), J. Petyt, Brugge, 1882
4 p.(onvolledig), 274 x 184 mm, p. 1-2, 7 – 8 ontbreken.

Partituur voor sopraan of tenor, koor en orgel – Moderne notatie.

2. Mechelaere, E., *Panis Angelicus*, (Le Philophone Religieux, vol. 8), J. Petyt, Brugge, 1882. Partituur voor sopraan of tenor en orgel. 4 p., 274 x 184 mm.

3. Mechelaere, E., *Ave Maria* (Le Philophone Religieux, vol. 16) J. Petyt, Brugge, 1882. Partituur voor sopraan of tenor en orgel. 4 p., 274 x 184 mm.

B Tubeg Dr 12

Bundel 2 partituren

1. (Laudate Dominum) Le même pour voix égales, (Supplément à la Musica sacra, N° 6, 1886-87, p.21-22. Partituur voor 2 tenoren (TT) 2 bassen (BB) (solo en koor).

2. Piel, P[eter], Deux motets extraits de la Cæcilia, de New York. Editeur Pustet. 1. Graduel de commun des Confesseurs Pontifes ; 2. Offertoire de la Messe de la Ste Trinité, (Supplément à la Musica sacra, N° 6) 1886-87, p. 23-24.

Partituur voor 2 sopranen (SS) of 2 tenoren (TT) en 2 alten (AA) of 2 bassen (BB) (solo en koor)
4 p., 278 x 185 mm - Moderne notatie

B Tubeg Dr 13

Haller Michael (°1840 - †1915) , *Ave Maria (offertorium) à 2 voix égales (Répertoire de la Société St. Grégoire de Liège*, vol. 2), als *Supplément au "Courrier de St. Grégoire"*, [Veuve Léopold] Muraille, Luik, Mei 1889.

[4 p.], 275 x 183 mm - Partituur voor 2 SS of 2 AA en orgel - Moderne notatie

Toevoeging: Boven de bovenste partij: alternatieve tekst bijgeschreven [als contrafact (een lied met een nieuwe tekst op een bestaande melodie)]: ‘Sancta Maria Mater Dei ora pro nobis [peccatoribus] nunc et in hora mortis nostrae amen’.

B Tubeg Dr 14

Bundel 2 partituren

1. IEV^{STER} J.D.R. [tekst S. Daems], *Aan Maria* (Bijvoegsel van de Bode, Mei 1892), C. Compict, Averbode, 1892,

[4] p., 249 x 175 mm, 2 exemplaren. Partituur voor 1 solostem, driestemmig koor en piano.

Toevoeging: p.1 van het eerste exemplaar: ‘om te leren’

2. Vennekens, A., *Naar Averbode* (Bijvoegsel van de Bode, 15 Mei 1892), C. Compict, Averbode, 1892.

[4] p., 249x 175 mm. Partituur voor twee stemmen, driestemmig koor en orgel of harmonium + versie voor twee stemmen – Moderne notatie.

B Tubeg Dr 15

Bundel 2 partituren

1. Vennekens, A., *Dank- en smeeeklied tot O.L.V. van het H. Hert*. Op haren feestdag 30 mei 1893, (Bijvoegsel van de Bode van 1 Mei), C. Compict, Averbode, 1893, 4p., 249 x 175 mm. Partituur voor drie stemmen en orgel of harmonium +versie voor twee stemmen. Moderne notatie

2. van Couwenbergh, H., *Smeekgebed tot Onze Lieve Vrouw*, (Bijvoegsel van de Bode van 15 Mei), C. Compict, Averbode, 1893.

[4] p. 249 x 175 mm. – Partituur voor tweestemmig koor en piano of harmonium -Moderne notatie
p.[1]: onder ‘Bijvoegsel aan den Bode van 15 mei’: [in potlood] ‘Bijvoeregaande’.

B Tubeg Dr 16

Bundel 2 partituren

1. H. van Couwenbergh, *Loflied aan het H. Hert van Jesus*, (Bijvoegsel aan den Bode), J. Van der Linden, Averbode, 1894

4 p., 249 x 175 mm. Partituur voor 1 solostem, éénstemmig koor en orgel. Moderne notatie.

Eigendomsmerk: (in potlood) Zr. **Keunen** (naam niet vermeld in de index van de Turnhoutse begijnen¹³)

2. H. van Couwenbergh, *Bedevertslied tot Onze Lieve Vrouw van het H. Hert* te Averbode, 1894,
[4] p., 249 x 175 mm. Partituur voor twee stemmen en orgel.

3. *Vaarwel aan de Meimaand*, (Bijvoegsel aan den Bode), J. Van der Linden, Averbode, 1894, overgenomen uit Congregatie-gezangen van Maria met Orgelbegeleiding, E. en I. Van Moer, Mechelen [20ste eeuw].

[4] p., 249 x 175 mm, 3 exemplaren – Partituur voor 1 solostem, éénstemmig koor en orgel – Moderne notatie.

Eigendomsmerk: p. 1. van eerste exemplaar [in potlood]: Zr. **Verdonck**.

Begijn Theresia Verdonck werd geboren te Turnhout op 19.03.1860, geprofest op 21.02.1881 en overleed op 21.10.1943. In *Handschrift met Nederlandstalige liederen* (B Tubeg Hs 17) samengesteld door Antonia Grauwman staat de tekst van een jubellied ter gelegenheid van 50 jaar chorist¹⁸ (zie ook deze catalogus IV Lofdichten):

*'Ze is vijftig jaar chorist
Geen kleinigheid en ist
Op 't hoog oksaal
Ze zwaaide steeds de staf
Heel kundig op en af
Zij steeds het voorbeeld gaf
Aan allemaal'*

B Tubeg Dr 17

Bundel 2 partituren

1. Vennekens, A., *Wees gegroet, voor drie gelijke stemmen*, (Bijvoegsel van de Bode, 15 April 1896), J. Van der Linden, Averbode, 1896.

[4] p., 249 x 175 mm, 2 exemplaren – Partituur voor drie gelijke stemmen en orgel -Moderne notatie

2. Vennekens, A., *Wees gegroet, in cijfermuziek*, (2^e Bijvoegsel aan den Bode van 15 April 1896), J. Van der Linden, Averbode, 1896.

[4] p., 249 x 175 mm -Partituur voor drie gelijke stemmen- Cijfernotatie.

B Tubeg Dr 18

Strijbol, Emiel *De maand mei*. Tweestemmig lied met begeleiding van orgel, (Bijvoegsel aan den Bode van 15 Mei 1897), J. Van der Linden, Averbode, 1897. Aan mijnen vriend, Den Eerw. Pater L. Standaert S.J.

[4] p., 249 x 175 mm -Partituur voor twee stemmen en orgel + versie voor twee stemmen- p. [1]- [2] moderne notatie; p. [3]: cijfernotatie.

B Tubeg Dr 19

Bundel 3 partituren

1. Verkeyn, Emile (°ca. 1865)., *O Salutaris*, (Le philophone religieux, jubé général des Villes, des Campagnes et des Communautés religieuses, vol. 2, [Par Ed. Mechelaere]), A^{ne} M^{on} Vanderauwera, Brussel, 1899

p., 275 x 183 mm - Partituur voor solostem, éénstemmig koor en orgel of harmonium - Moderne notatie.

2. Verkeyn, E., *Tantum Ergo*, (Le philophone religieux. Jubé général des Villes, des Campagnes et des Communautés religieuses, vol.4), A^{ne} M^{on} Vanderauwera, Brussel, 1899

4 p., 275 x 183 mm -Partituur voor solostem, tweestemmig koor en orgel of harmonium - Moderne notatie.

3. Verkeyn, E., *Adoro te* (Le philophone religieux. Jubé général des Villes, des Campagnes et des Communautés religieuses, vol.4), A^{ne} M^{on} Vanderauwera, Brussel, 1899

4 p., 275 x 183 mm - Partituur voor solostem, tweestemmig koor en orgel of harmonium - Moderne notatie.

B Tubeg Dr 20

Willems, F. , *Kerkgezangen ten gebruike der Geloovigen*, 2de uitgave, Dessain, Mechelen, [1907 of 1908].

128 p., 127 x 93 mm – Gregoriaans – Cijfernotatie. Te verkrijgen bij Mme W^e Paul Ryckmans Steenweg 58 Mechelen.

p. 6 Herderlijke Brief voor den Vasten van 1907.

Inhoud

Een woord vooraf

Regeltjes om wel [goed] te zingen

I. Bij 't besproeien met wijwater voor de Mis

Asperges me (buiten de Paastijd)

Vidi aquam (in de Paastijd)

II. De H. Mis: Mis VIII en de gebeden onder de H. Mis

Na de H. Mis

Mis IV

III. Onder het Lof

- A. Ter eere van het Allerh. Sacrament
- B. Ter eere van O. L. Vrouw
- C. Verschillende lofzangen

IV. De Vespers

Romeinsche uitspraak van 't Latijn

Toevoeging: Dekblad vooraan: potloodtekening van mannenhoofd.

B Tubeg Dr 21

La vie liturgique.]Liturgie des défunts (liturgie van de overledenen), (Petite bibliothèque liturgique, vol.2) 1e uitgave, Abbaye Du Mont CESAR, Louvain [Abdij Keizersberg, Leuven] [1912]

160 p. 164 x 102 mm, achterplat ontbreekt – Gregoriaans – Kwadraatnotatie op vier lijnen. Bevat o.a.

Vêpres des Morts, Matines, Laudes.

Frans

Eigendomsmerk: Voorplat in potlood: Z. E Storme.

Maria Elodia Storme werd geboren te Lichtervelde (West Vlaanderen) op 27.02.1880, geprofest op 18.02.1914, en is op 23.06.1944 overleden. Met haar overlijden werd in de H. Kruiskerk afscheid genomen van de **laatste begijn-organiste**¹⁸. Volgens Jos Laureys (hulporganist vanaf 1966 en organist van 1986 tot 2010) verving hij regelmatig tijdens de week en 's zondags tijdens het lof zuster Augustina van het H. Graf.⁴³ Tijdens welke periode deze kanunnikes het orgel in de H.-Kruiskerk bespeelde blijft voorlopig een open vraag. Mogelijk heeft zij begijn Storme vanaf 1944 vervangen. In 1947 werd Renaat Bosmans aangesteld als organist van de Begijnhofkerk.⁴³

B Tubeg Dr 22

Gewone zangen der Vespers bezorgd door de abdijen Leuven en Affligem, in *Het kerkelijk leven*.

Tijdschrift alle veertien dagen verschijnend. 5de jaargang, (Bijvoegsel van nr. 1. 1en December 1913).

Oorspronkelijk 16 p., 165 x 111mm, p. 13-14 ontbreken - Enkel tekst.

B Tubeg Dr 23

Bundel 2 partituren

1.Verhelst, F., *Cantus in honorem Ss. Cordis Jesu I-III*, (*Supplément à la Musica Sacra* 1912-1913. *Muziekbijlage aan de Musica Sacra*, vol. 1), 1912-1913.

4 p., 268 x 176 mm; 5 exemplaren – Partituur van de vocale partijen: één en twee solostemmen en tweestemmig koor, bezetting onvolledig – Moderne notatie

2.Verhelst F., *Cantus in honorem Ss. Cordis Jesu IV-V*, - Cantus in honorem B. Mariae Virginis, (*Supplément à la Musica Sacra* 1912-1913. *Muziekbijlage aan de Musica Sacra*, vol. 2-3), 1912-1913.

4 p., 268 x 176 mm 12 exemplaren - Partituur van de vocale partijen: één en twee solostemmen, tweestemmig koor, bezetting onvolledig – Moderne notatie.

B Tubeg Dr 24

Van Bouwel, J. *Mijn dorpje*, (Averbode's Maria Kalender 1916, Najaarsnummer (october-november-december), Averbode, 1916. Woorden van Liza D'Hondt. Muziek van Jules van Bouwel. (Den Eerw. Pater C.M. Haverbeke van harte opgedragen)

[4] p., 249 x 170 mm – Partituur voor één stem en piano – Moderne notatie

B Tubeg Dr 25

Bundel 3 partituren

1.Strybol, E., *Bedevaart naar het stalleken*, (Averbode's Maria Kalender 1917. Kerstnummer (januari-februari-maart)), Averbode 1917.

[4] p., 249 x 170 mm - Partituur voor één stem en piano – Moderne notatie

2.van Bouwel, J., *O Moeder met de maagdenkroon!* (Averbode's Maria Kalender 1917. Zomernummer (juli-augustus-september)) Averbode, 1917.

[4] p., 249 x 170 mm - Partituur voor één stem en piano – Moderne notatie

3.Schots, H., *Mijn kindeken ...*, (Averbode's Maria Kalender 1917, Najaarsnummer (october-november-december), Averbode, 1917.

[4] p., 249 x 170 mm - Partituur voor één stem en piano – Moderne notatie

B Tubeg Dr 26

Bundel 2 partituren

1. Van de Velde, E., *Komt tot Iezus!*, (Averbode's Maria Kalender 1918. Zomernummer (juli-augustus-september)) Averbode, 1917.

[4] p., 249 x 170 mm - Partituur voor één stem en piano – Moderne notatie

2. Schots H., *Et in terra pax ...* (Averbode's Maria Kalender 1918, Najaarsnummer (october-november-december), Averbode, 1918.

[4] p., 249 x 170 mm - Partituur voor één stem en piano – Moderne notatie

B Tubeg Dr 27

convoluut

1. Hamers, A.P., [Adrianus Petrus geboren in Tilburg (Noord-Brabant) op 15.07. 1871; overleden: Oosterhout (Noord-Brabant) 13.07.1929. Rector a/h R.K. Gasthuis te Oisterwijk (N.Br.)] *12 Geestelijke Liederen in den volkstoorn [met begeleiding van orgel of harmonium]*, op.8. Serie I.II., 4de druk, Karel Beyaert, Brugge, W. Bergmans, Tilburg. 1918.

24 p., 263 x 188 mm; p. 4 -22 opnieuw manueel genummerd (wordt p. 1-19) - Partituur voor 1 stem en orgel of harmonium. Moderne notatie.

Toevoeging: p. 5 onder de titel van het lied ('O Serana' 'O Hemelreine) in potlood 'andere melodie'.

2. Hamers, A.P., *12 Geestelijke Liederen in den volkstoorn met begeleiding van orgel of harmonium. Op. 9.* Serie III, Advent (1), Kerstmis (2), Vasten (3), 3de druk, Karel Beyaert, Brugge, 1918.

[2] + [2] + 18 + [2] p.; 263 x 188 mm; p. 1 – 18 opnieuw manueel genummerd (wordt p. 20-37) - Partituur voor 1 stem en orgel of harmonium – Moderne notatie

Eigendomsmerk: f. 1r: potloodnotitie **H. Graf***

3. Hamers, A.P., *12 Geestelijke Liederen in den volkstoorn met begeleiding van orgel of harmonium. Op. 10*, Serie IV. Paschen – Advent, 3de druk, Karel Beyaert, Brugge, 1918,

20p.; 263 x 188 mm; P. 2 – 17 opnieuw manueel genummerd (wordt p. 38 -53) - Partituur voor 1 stem en orgel of harmonium.

4. Hamers, A.P., *12 Geestelijke Liederen in den volkstoorn met begeleiding van orgel of harmonium. Op. 11*, Serie V. Aanhangsel, 4de druk, Karel Beyaert, Brugge, 1918,

[2] + 16 p. ; 263 x 188 mm; p. 2 – 15 opnieuw manueel genummerd (wordt p. 54 – 67) - Partituur voor 1 stem en orgel of harmonium. Moderne notatie.

Eigendomsmerk: f.1r: potloodnotitie **H. Graf***

5. Hamers, A.P., *24 Geestelijke Liederen in den volkstoorn met begeleiding van orgel of harmonium. Op. 17.* Serie VI. 3de druk, Karel Beyaert, Brugge, 1918.

[2] + 28 p.; 263 x 188 mm; p. 2 – 27 opnieuw manueel genummerd (wordt p. 68 - 93) - Partituur voor 1 stem en orgel of harmonium.

6. Hamers, A.P., *12 Geestelijke Liederen in den volkstoorn met begeleiding van orgel of harmonium. Op. 23.* Serie VII, 2de druk, Karel Beyaert, Brugge, 1918

20 p.; 263 x 188 mm; p. [2] – [19] 27 opnieuw manueel genummerd (wordt p. 94 – 111) - Partituur voor 1 stem en orgel of harmonium. Moderne notatie.

7. Hamers, A.P., *12 Geestelijke Liederen in den volkstoorn met begeleiding van orgel of harmonium. Op; 24.* Serie VIII, 2de druk, Karel Beyaert, Brugge, 1918.

18 p.+ [4] + 2 p.; 263 x 188 mm;p. [3]-18 opnieuw manueel genummerd (wordt 112 -127) – tussen p. 18 en 19: 2 bladzijden later ingevoegd, lijntjespapier, handgeschreven 'Bladwijzer' op alle gezangen van alle bundels, geordend per liturgisch feest - Partituur voor 1 stem en orgel of harmonium. Moderne notatie.

1 - 7 samen ingebonden in zwarte band.

[zie ook **B1961 Psalterke**]

* **De nummers 2 en 4** met als eigendomsmerk H. Graf zouden mogelijk door zuster Augustina van het H. Graf aan de muziekc collectie van het Begijnhof kunnen toegevoegd zijn. Volgens Jos Laureys (hulporganist vanaf 1966 en organist van 1986 tot 2010) verving hij regelmatig tijdens de week en 's zondags tijdens het lof de zuster. Tijdens welke periode deze kanunnikes het orgel in de H.-Kruiskerk bespeelde blijft voorlopig een open vraag⁴³. Mogelijk heeft zij begijn Storme vanaf 1944 vervangen.

B Tubeg Dr 28

Vlaamsch Hosanna! De engelen van het tabernakel, St-Augustinus' drukkerij, 10 Houtkaai Brugge, 1923, herdruk van uitgave in 1916 (280ste duizendtal).

271 p., 133 x 88 mm – Eénstemmig – Moderne notatie zonder maataanduiding

Achteraan blaadje ingevoegd: Het Mariaklokje. Maandbriefje voor Mariacongregatie, nr. 266, april 1956
2 p., 138 x 85 mm -Enkel tekst. (zie ook **B1923**)

B TUbeg Dr 29

Missie-gezangen (Paters Redemptoristen), St-Alfonsusdrukkerij, Leuven, [1928]
[4]p., 149 x 107 mm – Enkel tekst

B TUbeg Dr 30

Officium pro defunctis cum Missa et Absolutione nec non exsequiarum ordine cum cantu restituto jussu Ss. D.N. Pii Papæ X. Juxta editionem typicam, H. Dessain, Mechelen [1938]
110 p., 173 x 122 mm – Gregoriaans – Kwadraatnotatie op vier lijnen.

B TUbeg Dr 31

Zangboekje, Gregoriaanse gezangen voor de H. Mis en het Lof, bewerkt door de benedictijnen van de Abdij Keizersberg te Leuven. Uitgaven van Keizersberg, Leuven, 1948.
264 + 38 p., 174 x 121 mm - Gregoriaans -Kwadraatnotatie op vijf lijnen en solseutel

B TUbeg Dr 32

Litanies, Ritournelle (16 mesures)[20ste eeuw]
[2]p., 180 x 156 mm, sporen van slijtage wijzen op intensief gebruik – Eénstemmig -Moderne notatie

I.Sancte Maria ora pro nobis [Heilige Maria, *bid voor ons*]

II. Mater divinæ gratiæ [Moeder van de goddelijke genade]

III. Mater intemerata [Onbevleete Moeder]

IV. Vas insigne devotionis [Heerlijk vat van godsvrucht]

V. Domus aurea [Gulden huis]

... .

Toevoeging

Onderaan pagina 2 tekst zonder muzieknotatie (3 strofen) bijgeschreven

I.Salut! Vierge Marie qui regne dans les cieux ...

II.Salut porte ...qui nous ouvre le ciel ...

III. Salut brillante étoile ...

B TUbeg Dr 33

Missa de Angelis, Drukkerij De Bievre, Brasschaet, [20ste eeuw] [Mis opgedragen bij de uitvaart van gedoopte kinderen beneden 7 jaar (vóór de jaren van verstand gestorven)]
[8] p., 213 x 138mm, exemplaren – Gregoriaans – Cijfernotatie

B TUbeg Dr 34

Toni v[ersus] Gloria Patri ad Introitum, Editio Schwann [20ste eeuw], p. 96 - 98
[4]p. 212 x 132 mm – Gregoriaans – Kwadraatnotatie op notenbalken van vier lijnen.

B TUbeg Dr 35

Tot Averbode 's Heiligdom, uit Bode van O.L.V. van het H. Hart [voor 1920], p. 149 – 150.
[2] p. 250 x 170 mm -Partituur voor één stem en piano – Moderne notatie.

B TUbeg Dr 36

Aulagnier A., *Ave Maria. Offertoire* [20ste eeuw]
[6] p., 328 x 252 mm – Partituur voor bariton of alt en piano -Moderne notatie.

B TUbeg Dr 37

Brosée, X., [abbé] Ave Maria. Solo de Tenor ou Baryton avec accompagnement d'Orgue, Inst. Lith. De C.G. Röder, Leipzig [20ste eeuw]
1 x [2]p. en 1 x 6 p. folio, 267 x 169 mm -Eén partij voor tenor of bariton (solo) + partituur voor zanger en orgel – Moderne notatie.

B Tubeg Dr 38

Bundel 7 liederen

1.P. Bruno A.[Svoboda], *Ave verum Corpus*

Ave maris stella

Tantum ergo

Lief Vrouwke [tweestemmig dames]

[20ste eeuw]- 2 x [2] p., 275 x 210 mm, lijken kopies te zijn – Partituur voor één tot drie stemmen, bezetting onvolledig – Moderne notatie

[**Lief vrouwke** Vertaling naar een gedicht van Paul Claudel: 'La Vierge à midi' 'Il est midi, je vois l'église ouverte. Il faut entrer.'⁴⁴

Muziek: Pater Bruno A. Svoboda °1919 - †1983]

Lief Vrouwke, ik kom niet om te bidden,

maar om een poos bij U te zijn,

ik heb U niets te geven,

niets te vragen, deze dag.

Ik bezit alleen de grote vreugde

dat ik U bekijken mag. (2x)

Lief Vrouwke, ik kom niet om te spreken,

maar om een poos bij U te zijn,

ik heb U niets te zeggen,

niets te vragen, deze dag.

Bewaar voor mij de grote vreugde

dat ik bij U blijven mag. (2x)

Lief Vrouwke, ik kom niet om te zingen,

maar om een poos bij U te zijn,

ik heb U niets te zeggen,

niets te vragen, deze dag.

Ik denk dan aan de grote vreugde

dat'k U Moeder noemen mag. (2x)]

Bron: <https://www.kuleuven.be/Thomas/pastoraal/vieringen/ritual.php?id=1334>

Eigendomsmerk

Boven links op partituur *Ave verum Corpus*: stempel: **Begijnhof Turnhout**

2.P. Bruno A. [Svoboda], *Sanctus*

Tantum ergo

P. Bruno A. [Svoboda], *Ave Maria*

[20ste eeuw] – 2 x [2]p., 275 x 210 mm, lijken kopies te zijn – Partituur voor één tot drie stemmen, bezetting onvolledig – Moderne notatie

B Tubeg Dr 39

[Abbé] Chaminade, Eugène [°1847 - †1922], *Missa Gregoriana ad 2 voces aequales in honorem Sti Sudarii*, Procure Générale de Musique Religieuse, Arras, [20ste eeuw]

[2] p., 2 x 2 exemplaren, 276 x 195 mm – Partij van eerste en tweede stem, bezetting onvolledig – Moderne notatie

B Tubeg Dr 40

1.Alexis de Garaudé, [°Nancy 1778 – †Paris 1852] *Solfèges des enfants et des Ecoles Primaires à l'usage des collèges, pensionnats, séminaires*, 7e uitg. De Garaudé, Parijs, [19de eeuw]

94 pagina's, 263 x 171 mm, ingebonden in harde kaft – Eenstemmig – Moderne notatie

Toevoeging

Tussen p. 74 en 75 een knipsel uit een Franstalige krant met op de ene kant een afbeelding van 'La Naissance de Jésus à Bethléem, tableau de Spagna, élève du Pérugin' en niet volledige foto van familie

D'Hondt-Claus e.a. en op de achterkant o.a. aankondigingen 'Dans l'armée', exposition in Moll, conferentie in Ottignies

2. Alexis de Garaudé, *Solfèges des enfants et des Ecoles Primaires à l'usage des collèges, pensionnats, séminaires*, 72e, heruitgave, E. Buttner – Thierry, Parijs, [20ste eeuw]

94 genummerde pagina's, 258 x 170 mm, ingebonden in harde kaft – Eenstemmig – Moderne notatie

Toevoeging

Op titelblad van de 72ste heruitgave staat 'Maria'.

B TUbeg Dr 41

De Graeve, A.* *De maand der bloemen*, Meilied, [20ste eeuw] [vermoedelijk muziekbijlage uit tijdschrift] 4 p., 250 x 168 mm - Partituur voor 1 stem, éénstemmig koor en piano. – Moderne notatie.

Eigendomsmerk: in potlood 'H[?] Storme' (zie B TUbeg Dr 21)

*De Graeve, Adolf [°Brugge 1881 - †Brugge 1920]. Hij was ondermeer organist van het Begijnhof Ten Wijngaerde, Brugge.

B TUbeg Dr 42

Desmet Aloys [°Ooigem 12.06.1867 - †Mechelen 04.07.1917] *Missa in honorem Sancti Liberti* 'quam ad duas voces aequales organo (vel harmonio) comitante. Componist: Aloys Desmet. Imp C.G. Röder, Leipzig.

[einde 19de eeuw]

4 p., 4 p., 4 p., 277 x 195 mm; 2 + 1 + 1 exemplaren -Partij voor cantus (tenor), partij voor altus (bassus), partituur voor cantus (tenor), altus (bassus) en orgel of harmonium (onvolledig: enkel p. 3-4 en 23-24) Moderne notatie.

Bron: Focquaert A. Studiecentrum voor Vlaamse Muziek <https://www.svm.be/content/desmet-alloys>

B TUbeg Dr 43

Guilmant, A.*, *Méditation pour l'orgue op. 16*, E. Repos, Paris [19de eeuw]. Bovenaan partituur staat : A Monsieur Lemmens. Hommage respectueux de son Élève.

Récit : Voix humaine. *Bomb* Flûte harm ou Bourdon de 8 P. G^r. Orgue. Montre, Flûte et Bourdon 8P.

Positif: Gambe ou Salicional avec Bourdon de 8P. Pédale de 16 et 8P.

4 p. (onvolledig), 280 x 188 mm, enkel p. 1-4 -Orgel partij – Moderne notatie

Toevoeging: Joost Termont heeft partituur aangevuld met kopieën van het vervolg van de compositie.⁵ Dit werk werd op 16 mei 2008 tijdens de Muzikale nocturne: 'Muzikale schatten van het begijnhof' door Joost Termont op het orgel van de H. Kruiskerk uitgevoerd (zie Corthals J. 'Bronnen en noten nr. 3', Begijnhofkrant 21 (2008) 6-10).

***Felix-Alexandre-Amédée Guilmant**, (°1837 Boulogne-sur-Mer - †Meudon 1911) Frans organist en componist was een leerling van Jaak Nicolaas Lemmens (° Zoerle-Parwijs 03.01.1823 – Zemst 30.01.1881). Hij heeft *Méditation pour l'orgue* opgedragen aan zijn leermeester. Op de partituur staat gedrukt dat het opus 16 is, maar met de hand staat er bijgeschreven dat het opus 20, nr. 1 is. In de huidige opus catalogus van Guilmant is deze *Méditation* inderdaad een onderdeel van Opus 20: *Pièces dans différents styles, pour grande orgue*, livraison 6 (1866)⁴.

B TUbeg Dr 44

Haller M. *Missa tertia* op; 7A Friedrich Pustet, Regensburg [20ste eeuw]

4p., 4 p., 4 p., 4 p., 300 x 225 mm, 2 x 2 exemplaren; exemplaren samen ingebonden - Partij voor sopraan (tenor), partij voor alt (bas); (zie ook B TUbeg Dr 13)

Eigendomsmerk: in potlood: op eerste exemplaar van alt- (bas)partij: 'Zuster Bisarts' waarschijnlijk Anna Maria Bisaerts (°Turnhout 31.12.1873, Geprofest: 22.04.1903, overleden: 17.02.1935, Beroep: hostiebakster).

Op 2de exemplaar van sopraan-(tenor) partij [in potlood]: 'Zuster Verdonck' (zie B TUbeg Dr 16 en Lofdichten Verdonck en van Eupen)

B TUbeg Dr 45

César Lust [1840 – 1902]. *Noël, ou la naissance du Sauveur*. Paroles de V. Van Huffel –

't Is nacht, Woorden van J.B. Van Reeth, *opus 23*. Musique de César Lust Ixelles-Lez- Bruxelles. 2me Édition, 2e 'Uitgaef', Musical Smets, rue de Liedekerke, Bruxelles [19de eeuw]
[2] + [1] + [1], 342 x ca. 253 mm – Partituur voor één stem, koor van drie gelijke stemmen en orgel of piano, één partij met de eenstemmige strofe, één partij met de driestemmige uitwerking van het refrein – Moderne notatie.

B Tubeg Dr 46

Marcello B., *Sicut cervus* [Zoals een hert, Psalm 42], à 2 voix égales, (Répertoire de chants sacrés faciles avec accompagnement d'orgue, Nr. 96), Procure générale de musique religieuse, Arras [19de eeuw]
4 p., 279 x 195 - mm – Partituur voor twee stemmen, bas ad libitum en orgel of harmonium – Moderne notatie.

B Tubeg Dr 47

Massagé V., *La Fête de Noël* [20ste eeuw]
[2] p., 270 x 173 mm – Partij voor één stem, bezetting onvolledig – Moderne notatie, tekst in Frans en Nederlands. Frans: Dans le ciel étoilé ...
Nederlands: Treed nader, Kristen volk ...

B Tubeg Dr 48

Noyon J. [Maître de chapelle à S^t. Cloud] *Salut à 2 voix égales*, Procure Générale, Paris [20ste eeuw]
4p., 281 x 191 mm – Partituur voor twee stemmen, bezetting onvolledig -Moderne notatie
Ave verum

B Tubeg Dr 49

Oberhoffer Heinrich [°1824 – †1885], *15 leichte melodische Orgelstücke nebst einen Orgeltrio*, op. 56, Montz Böhm, Ausburg, [19de eeuw]
15 p., 162 x 263 mm, titelpagina ontbreekt -Orgelpartij – Moderne notatie
Toevoegingen
Bij nr. 1 en 4. Vingerzettingen in potlood

B Tubeg Dr 50

Talex Adrien, *Prière à la Madone. Mélodie Religieuse*, op. 92, Colombier, Paris [19de eeuw]
8 p., ca. 320 x ca. 246 mm, - Pianopartij – Moderne notatie
[Adrien Talex [°Parijs 1820 - †Parijs 10.02.1881]: Frans, componist, pianist en muziekpedagoog]
Toevoegingen
Vingerzettingen in potlood

B Tubeg Dr 51

Bundel 3 partituren
1. Van Couwenbergh H., *Maria onbevlekt*, [20ste eeuw].
[4] p., 250 x 168 mm – Partituur voor één stem, éénstemmig koor en orgel of piano – Moderne notatie
Bovenaan partituur: Aan M. Van Wassenhoven, Te Lier. Uit Achtting opgedragen.
2. Van Couwenbergh H., *Meilied. Gegroet o Koninginne! Op. 41* [20ste eeuw]
[4] p., 250 x 168 mm – Partituur voor één stem, éénstemmig koor en orgel of piano – Moderne notatie
3. Van Couwenbergh H., *Jubellied*, [Pelgrims laat met welgevallen ...] (Bijvoegsel aan den Bode van 13 April) [20ste eeuw] [4] p., 250 x 168 mm – Partituur voor één stem, éénstemmig koor en orgel of piano – Moderne notatie.
Bovenaan partituur: Aan den E.H. G. Franken, onderbestuurder der Aarts Broederschap.

B Tubeg Dr 52

Van Miert J.F*, *De Hemel* - Lied met pianobegeleiding, Woorden van J. Poelhekke. Muziek van J.F. van Miert. Uitgave van: J. Van Oirschot, Breda [20ste eeuw]
[4] p., 325 x 251 mm – Partituur voor één stem en piano – Moderne notatie
'Toegevoegd': Twee strofen:
1. Vaak denk ik aan den Hemel
Waar eeuw'ge liefde woont
2. Waneer ik eens van d' aarde
En al mijn dierb'ren scheid

...

...

Eigendomsmerk: opschrift titelblad: [in potlood] 'Begijnhof'

*Familie (?) van Adriana Van Miert: 'Overste van het Begijnhof te Turnhout. Geboren te Ginneken (deelgemeente van Breda) 29 October 1861. Gefroest op het Begijnhof 11 Januari 1893. Tot overste aangesteld 6 April 1909 en voorzien van de HH. Sacramenten, godvruchtig in den Heer ontslapen den 14 Maart 1933' (doodsprentje uit verzameling Johan Van Gorp. http://www.vriendenbegijnhof.be/wp-content/uploads/2017/04/Begijnhof-Bidprentjes-begijnen_J-Van-Gorp_deel-1.pdf)

B Tubeg Dr 53

Het Kempisch Herdersliedje van [Mgr.] Juul Vijverman op tekst van E.H. Eykans, op. 23 nr. 2, uit [bron onbekend] [20ste eeuw], p. 19 – 22.

4 p., 188 x 239 mm – 'Partituur voor één stem en piano' – Moderne notatie

B Tubeg Dr 54

Hymne en l'honneur de la Sainte Face, Paroles du Pape Jean Paul XXII, Musique de W*** [sic], se trouve à l'oratoire de la Sainte Face à Tours. Imp. Juliot, Tours [19de eeuw] Prix net: 30 centimes.

[4] p., 282 x 225 mm -Partituur voor sopraan, tenor en bas en orgel + versie voor sopraan, contralto en bas – Moderne notatie.

[Helemaal achteraan op het begijnhof, staat in de linkerhoek de neoclassicistische Kapel van het Heilig Aanschijs. Het Heilig Aanschijs (*Doek van Veronica*) wordt voorgesteld in een bas-reliëf in de gevel. De kapel werd tussen 1885–1887 gebouwd, naar een ontwerp van Turnhouts architect Pieter Jozef Taeymans, in opdracht van juffrouw Octavia Van Genechten, toen assistente van het begijnhof en vanaf 10 maart 1905 grootjuffrouw¹⁸. Zie ook: Vanden Bossche H. (2020). Begijnhof Turnhout: De kapel en de broederschap van het H. Aanschijs en de relikwie en het wassen beeld van de H. Colomba van Sens Begijnhofkrant online, september 2020. www.vriendenbegijnhof.be (webpagina 'Artikels' 2.12), Hugo Vanden Bossche, Begijnhofkrant 71 (2021) 2-8^{18b}. Begijnhofkrant 72 (2021) 2-7^{18c}] Zie ook: B1860.

B Tubeg Dr 55⁵

Liederboek van Pastoor D. Cooreman. Eerst verschenen in 'Het Katholiek Onderwijs'. 1ste bundel: I-L, A. Siffer, Gent [19de eeuw],

80 p., 182 x 117 mm – Enkel tekst.

Inhoud

Eerste-Communie

Kersttag

Jezus – H. Hert

O. L. Vrouwe

St-Jozef

H. Livinus

H. Cecilia

Feestliederen

Vaderlands liederen

Andere godsdienstige en zedelijke liederen.

'De woorden zijn ondertekend met namen als Claeys, Daems, De Bo, De Koninek, De Lepeleer, De Vos, Gezelle, Janssens, Joos, Van Britsom. De verzameling bevat, boven veel andere godsdienstige en zedelijke gezangen, 4 eerste-communielieder, 4 kerstliederen, 3 liederen ter eere van Jezus en het H. Hert, 4 ter eere van O.-L.-Vr., 5 ter eere van Sint Jozef, 2 legenden, 2 vaderlandslieder en 8 feestliederen' **Bron:** Het Belfort 7 (1892) 289-290 https://www.dbnl.org/tekst/bel002189201_01/bel002189201_01_0044.php

Eigendomsmerk: Opschrift op binnenzijde voorplat: 'Juffrouw Bertha **Gien(?)en**, [Giesen] Begijnthen Begijnhof Turnhout'. [Bertha, Regina, Louise, Ludovica Giesen: °Maashees (behoort bij de gemeente Boxmeer, Noord-Brabant) 10.05.1868, gefroest: 29.09.1885, overleden 25.01.1947. Begijn Giesen gaf tot 1912 Franse les in de infirmerie].

B Tubeg Dr 56

Verzamel map met fragmenten in druk. [18de - begin 20ste eeuw]

Map in karton, buitenzijde gemarmeed 306 x 248 mm

Etiket op buitenzijde “Zuster Graauwmans”

1.[Addendum voor Breviarium] *Officium S. Joannis A Cruce Confessoris, Semidumplex*, Die XXIV Novembre [1738]

4 p., 145 x 89 mm – Enkel tekst

2.[Addendum voor Breviarium] *Officium S. Gertrudis virginis, et abbatissae ordinis S. Benedicti. Duplex.* Die XV Novembris [1739]

4 p., 150 x 89 mm – Enkel tekst

3. [Kalenderblaadje] *Maend van Maria* Achttiende dag [tussen 1800 en 1823]

2 p., 103 x 72 mm – Enkel tekst

4a. [Addendum voor Breviarium] *Dominica I. Julii. De pretiosissimo Sanguine* D.N.J.C. Duplex ij. Classis., Hanicq, Mechelen, 1851.

16 p. 127 x 83 mm -Enkel tekst

4b. [Addendum voor Breviarium] *Dominica I. Julii. De pretiosissimo Sanguine* D.N.J.C. Duplex ij. Classis., Hanicq, Mechelen, 1851.

16 p., 156 x 95 mm – Enkel tekst

5. [Bidprentje] *Aanwakkering tot het bidden voor de Bekeering der joden*, Eugene Beyaert, Kortrijk, [1856]

[4] p., 123 x 75 mm – Enkel tekst

6. [Bidprentje] *Het miraculeus H. Bloed Hoogstraten*, Fr. Luyts, Turnhout [na 21.08.1890]

[2] p., Enkel tekst en afbeelding

7. Fragment uit *Misa pro defunctis*, uit [bron onbekend] [17de of 18de eeuw], p.cxcij - cxcvj

Gezangen uit Requiemmis: fragment *Sequens Dies irae* en *Offertorium Domine Jesu Christe*

2 folio's, 297 x 187 mm – Gregoriaans – Kwadraatnotatie op rode notenbalken van vier lijnen.

Bladzijden zijn aan elkaar geplakt met strookje papier waarop geschreven is: ‘**Begijntie en overste op een begijnhove van ende Tot Turnhout**’

8. A.D.M.G. Onder de eerste Benedictie – *Litanie van de H. Maegd Maria* – Voor den Oremus – *Litanie van den Aloysius* - Na den tweeden Oremus – onder de tweede Benedictie [1ste helft 19de eeuw]

9. *Oefeningen ter eere van het H. Hart van Jesus*, maand oktober, Cath. Verachten, 2de oefening, Intentie voor het katholiek onderwijs [eind 19de eeuw]

[2]p., 98 x 66 mm – Enkel tekst

10. *Le service des Chapelles*, 100 Morceaux pour orgue, Alfred Ikclmer, Paris [19de eeuw]

[2]p., 265 x 179 mm – Enkel tekst

11. Rinck, C.H., *Sammlung von Vor- und Nach und Zwischen -spielen für die Orgel*, op.116, Schott, Mainz [19de eeuw],

2 p., 228 x 285,mm, enkel titelpagina en eerste muziekpagina – Orgelpartij – Moderne notatie

12. [Prent] *H. Hart van Jezus* [eind 19de eeuw]

[2] p., 175 x 121 mm – Enkel afbeelding.

13. [Strooibriefje] ‘Plechtige keersoffering vanwege de inwoners der Lange- en Korte Begijnenstraat, Oude Vaartstraat en Weesgegroot; aan O.L. Vrouw, bij de Grot op het Begijnhof,’ op Zondag 7 Mei om 3 ½ ure, J. Van Mierlo-Proost, Turnhout [begin 20ste eeuw]

[2] p., 283 x 154 mm – Enkel tekst

14. Wees koning, Heer, wijze: « *O Kerk van twintig eeuwen* », in het ledenblad van de Vrouwenbond van het H. Hart, H. Petrus, Turnhout [begin 20ste eeuw]

[2] p., 179 x 132 mm – Enkel tekst

15. **Ziekentriduüm: Lofzangen**, N.V. Gewezen werkhuisen Splichal, Turnhout, [Begin 20ste eeuw?]

[4] p., 229 x 162 mm - Enkel tekst

Eigendomsmerk: Opschrift op buitenzijde ‘Zuster Graauwmans’ (zie **Graauwmans** B TUBeg Hs17 en B TUBeg Dr 16). Antonia Graauwmans: geboren te Ginneken (Nederland, nu een deel van Breda) 14.05.1879, geproft 05.10.1910, overleden te Turnhout 24.06.1961

Bronnen en noten muziekc collectie

1.Proost M. mondelinge mededeling

2.Suykens S. *Schatten op zolder: een unieke muziekc collectie*. Begijnhofkrant 7 (2004) 12.

3. Corthals J. - *Muzikale Nocturne. Muzikale schatten van het begijnhof*. Begijnhofkrant 21 (2008) 6-11
 - *Topstuk in het Begijnhofmuseum van Turnhout*. Begijnhofkrant 25 (2009) 9-11.
 - *16de -eeuws muziekhandschrift krijgt toppresentatie in het Begijnhofmuseum*.
Processionale nu ook te beluisteren. Begijnhofkrant 50 (2015) 7- 10.
4. Gielis M. (2009) *De muziekbibliotheek van het begijnhof van Turnhout*.
http://leerhuislelie.be/Muziekbibliotheek_1.html
 Voor een verkorte versie zie: *De kleine geschiedenis van De Kempen in 20 dagen*, deel 20, Waanders b.v. Zwolle, 2009, p. 63-67.
5. Mannaerts P., Vercammen E. *Inventaris van de muziekcollectie van het begijnhof te Turnhout*. Resonant in samenwerking met de Vrienden van het begijnhof van Turnhout vzw en Archief & Musea Turnhout. (2004) Stadsarchief Turnhout en www.vriendenbegijnhof.be artikels 1.18.
- 5a. Mannaerts P., Vercammen *Repertorium van muziek in Vlaamse begijnhoven*. In: Mannaerts P. (ed.) *Beghinae in cantu instructae. Muzikaal erfgoed uit Vlaamse begijnhoven (middeleeuwen – eind 18de eeuw)* Centre d'études supérieures de la renaissance. Collection "Épitome musical" Brepols, Turnhout, 2007, pp. 137 – 229.
6. Dit project was mogelijk dankzij het crowdfundingproject (TRAM 41), en de financiële inbreng van de vzw De Vrienden van het Begijnhof van Turnhout (projectrekening bij de Koning Boudewijn Stichting), Stad Turnhout, de Alamire foundation, Psallentes Femina en Hendrik Vanden Abeele.
7. Psallentes Beghinae I & II. Plainchant Pro Series Volume 1 & 7. Le Bricoleur (info : www.le-bricoleur.be of lebricoleur@telenet.be). Beghinae I bevat 3 gezangen uit het 'processionale' en 1 uit handschrift 3. Beghinnae II bevat 17 gezangen uit het 'processionale'.
8. Mannaerts P. (ed.) *Beghinae in cantu instructae. Muzikaal erfgoed uit Vlaamse begijnhoven (middeleeuwen – eind 18de eeuw)* Centre d'études supérieures de la renaissance. Collection "Épitome musical" Brepols, Turnhout, 2007.
9. Cantus Index Online catalogue for Mass and Office Chants. <http://cantusindex.org>
10. Corthals J. *Stabat Mater van Pergolesi in Heilig Kruiskerk op begijnhof van Turnhout*. Begijnhofkrant 48 (2015) 8 – 10.
11. **Officies, Kerkgetijden:** De metten (nachtofficie van de getijden) worden meestal 's nachts of in de zeer vroege ochtend gebeden. Zij vormen het langste officie van het rooms-katholieke getijdengebed, en bestaan in hun oorspronkelijke versie uit twee nocturnen die elk bestaan uit zes psalmen en een langere lezing, de eerste uit de Bijbel, de tweede uit de kerkvaders. 's Zondags komen daar nog drie lofzangen uit het Oude Testament met een evangelielezing en het Te Deum bij.
 De lauden (lofprijzingen, ochtendofficie van de getijden) worden gezongen rond zonsopgang, de priem (prime, morgengebed) rond 6 uur (wordt nu niet meer gezongen) en de 'Kleine uurtjes of Kleine getijden': de terts, sext en de noon (duren ca. 15 minuten) respectievelijk rond 9, 12 en 15 uur.
 Dan volgt de vespersdienst rond 17 uur, de dag wordt rond 20 uur afgesloten met het avondgebed, de completen. De metten, lauden en vespers zijn de 'grote uren' (kunnen van een half uur tot een uur duren).
12. <https://www.kro.nl/katholiek/abc/te-deum>
13. Index van de Turnhoutse begijnen (17de – 20ste eeuw) en de priesters op het begijnhof (15^e-20^e eeuw) <https://stadsarchiefturnhout.turnhout.be/toegangen>
14. <https://rkbijbel.nl/kbs/bijbel/willibrord1975/neovulgaat/>
15. *Volksmissaal en Vesperale*, negende uitgave, abdij Affligem, Hekelgem, 1949, pp. 75-77, 86,87, 88, 92, 132, 137, 201 - 202, 445, 449, 536, 680, 681, 726,772, 779, 780, 956, 999, 1047, 1049, 1094, 1139, 1140, 1184, 1255, 1259, 1414, 1498,1614, 1665.
- 15a. Lannoo B. *Gouden missen voor Maria's jawoord*. <https://www.kerknet.be/kerknet-redactie/artikel/gouden-missen-voor-maria's-jawoord?utm>
16. Nolthenius H. *Muziek tussen Hemel en Aarde. De wereld van het Gregoriaans*. Derde druk Vantilt, Nijmegen, 2009, pp. 128, 197, 198, 199
 -Vertaling *Stabat Mater* door Hélène Nolthenius, Stichting *Stabat Mater*
<http://www.stabatmater.nl/historie-gedicht/>
17. Strauven P. *Liturgische orgelmuziek en alternatimpraxis in de begijnhoven van Lier en Turnhout*. In: Mannaerts P. (ed.) *Beghinae in cantu instructae. Muzikaal erfgoed uit Vlaamse begijnhoven (middeleeuwen – eind 18de eeuw)* Centre d'études supérieures de la renaissance. Collection "Épitome musical" Brepols, Turnhout, 2007, pp. 121 – 134..

18. Vanden Bossche H. *Begijnen, begijnhoven en het Begijnhof van Turnhout*, Turnhout, 2013, pp. 28, 57, 59, 102, 103, 127, 128, 130, 139, 154. Herziene en verbeterde uitgave: 2019.
- 18a. Vanden Bossche H. *Driehonderdvijftig jaar Heilig-Kruiskerk op het begijnhof van Turnhout* Begijnhofkrant 52 (2016) 2 – 9.
- 18b. Vanden Bossche H. *Begijn Octavie Van Genechten en de kapel van het H. Aanschijn. Deel 1: Geschiedenis van de kapel en broederschap van het H. Aanschijn*. Begijnhofkrant 71 (2021) 2-8.
- 18c. Vanden Bossche H. *Begijn Octavie Van Genechten en de kapel van het H. Aanschijn. Deel 2: De relikwie en het wassenbeeld van de H. Colomba van Sens*. Begijnhofkrant 72 (2021) 2-7.
19. Haggh B. *De Brugse begijnen en de Bloedprocessie*. In: Mannaerts P. (ed.) *Beghin72 ae in cantu instructae*. Muzikaal erfgoed uit Vlaamse begijnhoven (middeleeuwen – eind 18de eeuw) Centre d'études supérieures de la renaissance. Collection "Épitome musical" Brepols, Turnhout, 2007, pp. 28, 29, 33, 34.
20. Vanden Bossche H. *De heilige Begga stichteres en patrones van de begijnenbeweging een succesrijke geschiedvervalsing*. Begijnhofkrant 36 (2012) 2 – 7.
21. Mannaerts P. *Authenticiteit en inventie: samenstelling, verspreiding en herkomst van de offices voor de heilige Begga*. In: Mannaerts P. (ed.) *Beghin72 ae in cantu instructae*. Muzikaal erfgoed uit Vlaamse begijnhoven (middeleeuwen – eind 18de eeuw) Centre d'études supérieures de la renaissance. Collection "Épitome musical" Brepols, Turnhout, 2007, pp. 59, 60, 61.
22. Vanden Bossche H. *De Heilige Rochus op het Begijnhof*. Begijnhofkrant 25 (2009) 2- 6
23. https://nl.wikipedia.org/wiki/Geloofsbelijdenis_van_Athanasius
24. *Mi quam een schoon geluit in mijn oren: het werk van Suster Bertken*. Opnieuw uitgegeven en toegelicht door J. van Aelst, F. van Buuren en A. Tan, Verloren, 2007, p. 124.
25. <https://geloovenleren.net/blog/catechese-met-een-liedje/>
26. De Loos I.: *Een overclaer vat: een Maria-antifoon uit de late Middeleeuwen*. Tijdschrift voor Gregoriaans, 27 (2002), 2-8.
27. Vanden Bossche H. *Een pest-antifoon uit de muziekcollectie van het Turnhoutse begijnhof*. Begijnhofkrant 22 (2008) 12 – 14.
28. <http://cantusindex.org/search?>
29. *Antiphonarium Romanum*, of Vesperboek voor de Rooms-Katholieke kerken in Nederland. Amsterdam, 1841, bij H.A. Zweers, p. 409.
30. <http://www.preces-latinae.org/thesaurus/Ioseph/TeIoseph.html>
31. *Nederlandse Liederenbank* www.liederenbank.nl
32. Weel G. *De vijf sequensen en de Deutsche Messe* (2004) www.gerardweel.nl
33. *Ik hef (sla) mijn ogen op naar de bergen*. Psalm 121: Een pelgrimslid (bedevaartslid). Bijbel, het Nederlandsch Bijbelgenootschap, Amsterdam 1967, p. 604
34. Van Gorp J. *Bidprentjes overleden juffrouwen begijnen en pastoors van het Catharina begijnhof te Turnhout* 2010. www.vriendenbegijnhof.be artikels 1.15.
35. *Begijnen en Priesters die op het begijnhof woonden* (stadsarchief Turnhout) <http://www.stadsarchiefturnhout.be/nl/2432/content/4035/toegangen.html>
36. van Gils J. (1985) *Noord-Brabantse begijnen in het Begijnhof van Turnhout*. De Brabantse Leeuw volumes 34 – 36.
37. Gielis M. *Boeken i.v.m. de bijbel uit Begijnhofmuseum en Stadsarchief*. In: 'Dlevende woort Gods' Twee eeuwen Bijbeluitgaven in Turnhout. Turnhout Begijnhofmuseum. 29 september tot 18 november 2007. pp. 41 – 48.
38. Jansen J.E. (1914) *Het kapittel van Sint-Pieterskerk te Turnhout en zijne statuten van het jaar 1634*. Overdruk uit: "Annales de l'Académie royale d' Archéologie de Belgique, 1914, Antwerpen. Miscellanea kan. J.E. Jansen, deel 1, Religieuze geschiedenis, *Koordekens van het Kapittel*,. Anastatische herdruk, Stadsarchief Turnhout, 1998, pp. 21, 48.
39. Van Miert A.J. *Het Begijnhof van Turnhout*. Turnhout Drukk. H. Keuppens - Van Steenberghe, 1923. Imprematur: Mechelen 21.10.1923. Anastatische herdruk, Stadsarchief Turnhout, 2002, p. 64.
40. Ceijssens L. *Het onderwijs te Turnhout voor 1830*. J. Van Mierlo-Proost, Turnhout, 1934, p. 95. Een anastatische herdruk werd in 1997 door het Stadsarchief Turnhout uitgegeven.
41. Stabel H. *Scholen op het begijnhof te Turnhout*. Begijnhofkrant 27 (2010) 13-14.
42. Storme, H. *Die trouwen wilt voorsichtelyct*. Universitaire Pers Leuven, 1992, p. 54.
43. Corthals J. *342 jaar orgelmuziek in de Begijnhofkerk te Turnhout*. Begijnhofkrant 32, Zomer 2011: 18
44. Claudel P. In: Max-Pol Fouchet, anthologie de la poésie française. Editions Seghers Paris, 1974, p. 483.

III.3. Lied (zang) boeken) met muzieknotatie die in de boekencollectie en niet in de muziekcollectie (Mannaerts P., Vercammen E) werden opgenomen
(voor meer gegevens zie Boekencollectie I en II)

- TUbeg B1614** *Den boeck der Gheestelijcke Sanghen* Bedeelt in twee deelen. *Den blijden requiem* [requiem] [Lucas van Mechelen, O.F.M.Cap.]; T'Hantwerpen [Antwerpen]; By Hendrick Aertssens 1631; De liedteksten werden van muziek (meestal gekende melodien) voorzien door de kapucijn Tiburtius van Brussel (Frans van den Berghe, pater François Tiburce, overleden te Lier tijdens de pestverpleging, 1669)
- TUbeg B1755** *Officium Hebdomadae Sanctae secundum missale & Breviarium Romanum* ex officina Plantiniana Balthasar Moreti, Antwerpen, 1663. Titelpagina ontbreekt, Gregoriaans, 655 blz. Druk en handschrift. Zwarte kwadraatnotatie
- TUbeg B17111** *Rituale Romanum* Pauli V. Pont. Max. Jussu Editum. Addita formula pro benediundis Populo & Agris à S. Rituum Congregatione approbata. Antverpiæ ex Architypographia Plantiniana MDCCXLIV (1744). Summa Privilegii I.A. Snellinck et in Concilio Brabantiae Loyens, Brussel 28 december MDCXCII (1692).
Achteraan 'partituur' (Gregoriaans): 'Den Sanctus en Agnus Dei van Paesschen'.
- TUbeg B1838** *Processionale ritibus romanae ecclesiae*: accomodatum Matthiae Hovii [Matthias Hovius] archiep. Mechl. jussu editum, nunc vero, eminentissimo ac reverendissimo archiepiscopo Engelberto Cardinali Sterckx* jubente, recensitum et auctum. Cum cantu emendato; Mechelen H. Dessain 1866. Editio Tertia. Processionale Romanum
Met tekst van: D. Mattheus Hovio aan Joanni Moreto Typographo (1601) en van Joannes Moretus in officina Plantiniana aan D. Mattheus Hovio (1602). Afmetingen: 18,5 cm x 10,5cm. 232+CXXIV bladzijden.
- TUbeg B18190** *Missa Quarta (a)*
Ad duas voces æquales
Organo vel harmonio comitante
Composita a Michael Haller Opus 8a Editio nona
MDCCCIC (1899) zie ook B TUbeg Dr 44
- TUbeg B1961** *Psalterke*, 105 Geestelijke liederen voor kerk, school en huisgezin [met begeleiding van orgel of harmonium] door [priester] Adrianus Petrus Hamers. Boekhandel W. Bergmans, Tilburg, 1922,
- TUbeg B1962** *Orationes et preces variae in Benedictione Sesmi Sacramenti*. Vel alias pro opportunitate dicendae. Mechelen H. Dessain, 1928.
- TUbeg B19184** *Gebedenboek van de Vlaamse Diocesane Bedevaart van Antwerpen naar O.L.Vrouw van Lourdes*. Uitgegeven in 1954, N.V.Brepols Turnhout. 174 bladzijden.
- TUbeg B19186** *Cantuarium ad usum scholarum continens EA quæ Ordinarie*
in Missa Vesperis et Laudibus vespertinis;
cantantur juxta Editiones Vaticanas
Mechliniæ. H. Dessain [drukker, 1934(?)]. Imprematur Mecheliniae, 'die 6 Septembris 1913', E. Van Roey, Vic. Gen.
- TUbeg B19187** *Officium Majoris hebdomadae et Octave Paschatis cum cantu juxta ordinem missalis et breviarii Romani*
Nova Editio Secundum Editionem Typicam Vaticanam.
Mechliniæ H. Dessain [drukker]
- TUbeg B19188** *Chants abrégés des graduels, des alleluias et des traits* [tractus¹]
Pour toute l'année. Sur des formules psalmodiques anciennes
Société Saint Jean l'évangéliste
Desclée & Cie Imprimeurs du Saint-Siège et de la Sacrée Congrégation des Rites Paris, Tournai, Rome. Imprematur Tornaci, die 21 Martii 1934. Tous droits réservés sur les signes rythmiques
Desclée & Cie. Copyright: 1926 Desclée & Co., Paris
- TUbeg B19189** *Graduale Romanum*
Titelpagina: *Graduale Sacrosanctae Romanae Ecclesiae De Tempore et de Sanctis*
SS. D. N. PII X. Pontificis Maximi Jussu Restitutum et Editum
Juxta Editionem Vaticanam

Cui Addita sunt festa novissima

Druk: Mechliniæ H. Dessain Summi Pontificis, SS. Congregationem Rituum et de Propaganda Fide, Necnon Archiepiscopatus Mechliniensis, Typographus.

[Gedrukt met toelating van Aartsbisschop Van Roey (29 juli 1948)]

Imprimé en Belgique – Printed in Belgium

TUbeg B19190 Vesperale Romanum

Vesperale Sacrosanctæ Romane Ecclesiæ

Cum Cantu A Pio Papa X Restitutum et Editum et SS. D.N. Benedicti XV

Auctoritate recognitum et Vulgatum

Juxta

Antiphonale Vaticanum

Mechliniæ H. Dessain MCMXXX (1930) [drukker]

TUbeg B19191 Choix de Musique Religieuse

Comprenant 191 motets à 1, 2 et 3 voix avec accompagnement d'orgue dans le style cécilien pour les saluts du T.-S^t-. Sacrement [gezangen voor het lof. Er zijn ook 2 vierstemmige motetten toegevoegd nl. *Pange Lingua* à 4 v, d'hommes, *Ave Maria Stella*, à 4 v, d'hommes].

Pris dans les œuvres d' église de compositeurs en renom

Editor: **Emile Dethier** [°1849 - †1933] Maître de chapelle de Grand Séminaire de Liège [componist en organist]

Troisième édition. H. Dessain, Imprimeur – Éditeur, 7, Rue Trappé. Arras Libraire Brunet Rue Gambetta, 32.

TUbeg B19192 Missa in honorem Sacratissimi Cordis Jesu

Componist: Verhelst François

Editeur: A. Ledent-Malay (Bruxelles)

1922

Twee stemmen en orgel, 4 notenbalken, 5 lijnen, moderne muzieknotatie.

Inhoud: Kyrie, Gloria, Credo, Sanctus, Agnus Dei

Aantal pagina's: 16

IV. Lof- en Huldedichten⁵ (feest- en vreugdeliederen, souvenir de profession)

Inleiding

Bij de belangrijkste gebeurtenissen in het leven van een begijn, zoals haar *kleedinge*, de ceremonie waarbij de begijn haar definitieve habijt kreeg, professie (steding) waarbij ze officieel werd opgenomen in de begijnengemeenschap, of bij haar zilveren (meestal ‘*halven jubilé*’ genoemd), gouden, diamanten en briljanten jubileum werd er gefeest.^{1,2} Niet alleen begijnen werden in de bloemetjes gezet ook de begijnhofpastoors en op het begijnhof wonende priesters werden ter gelegenheid van hun zilveren of gouden priesterjubileum gevierd.

Vanaf het einde van de zeventiende tot in de twintigste eeuw werden bij de meeste feesten hulde -, lofdichten of vreugdeliederen door familieleden – ondermeer door een ‘Eer Waerden oom den Theôlogant’ - van de gevierde begijn, door de pastoor en door begijnen geschreven.

In de collectie is een lofdicht dat werd opgesteld bij de Eremis van Joannes Bouwen en bij de professie van zijn zus Maria Theresia en zijn nicht Theresia Cnaps [Cnaeps].

Een aantal van de lofdichten werd gedrukt en versierd met bloemenkransen van veelkleurige geschilderde of papieren bloempjes en strohalmen. Maar een aantal van de door begijnen achtergelaten lofdichten zijn gewoon met de hand geschreven of getypt, soms werden de teksten in een verzamelschriftje overgeschreven of werd de viering genoteerd in een boek. Bijvoorbeeld in *De Navolging van Christus* van Thomas à Kempis (B1957 gedrukt in 1906) is volgend tekstje toegevoegd: *Goede Jesus schenk uw dierbare bruid begijntje Jubilaris Giesen vele heilvolle jaren. Turnhout 29 September (1935: jubileum 50 jaar geprofest)* Zoals in andere begijnhoven waren de lofdichten niet vergezeld van een uitgeschreven muzieknootatie, ze werden gezongen op de wijze van een algemeen gekende melodie.¹ Toch is er in de hier besproken collectie een lofdicht met muzieknootatie, zie inventaris muziekcollections⁵ nr. B TUBeg Hs 15/25 (**tekst en muzieknootatie: Begijn Theresia Verdonck**, viering van Elisabeth van Eupen, 50 jaar begijn).

Fragmenten overgenomen uit de hier besproken lofdichten geven een idee van de behandelde onderwerpen. De oudste teksten zijn soms poëtisch, dikwijls gebaseerd op de bruidsmystiek (Hooglied). Ook uit de Genesis, de psalmen, spreken, en het boek der Openbaring van Johannes wordt geciteerd. ‘Pittiger’ teksten zijn te vinden in ‘paarschriften’ ook tweevoudig *rym-dichten* genoemd. Deze teksten kunnen in twee richtingen gelezen worden, waardoor er een gedicht ontstaat waarbij de aan de juffrouw toegeschreven eigenschappen diametraal tegenover elkaar staan. De verzen kunnen van links naar rechts gelezen worden en dan krijg je een tekst die je bij een begijn mag verwachten. De tekst kan ook van boven naar onder gelezen worden dit resulteert in een eerder ‘pikante’ beschrijving van de intenties van de juffrouw.⁴

Van de lofdichten werden ook eenvoudiger kopieën overgeschreven of gedrukt die als aandenken aan de familieleden werden gegeven. Soms werd hierbij een andere tekst gebruikt, zie bv. de lofdichten geschreven voor grootjuffrouw van Eupen.

Hieronder worden de tot heden gevonden lof- en huldedichten, feest- of vreugdeliederen (38) beschreven. Bij de beschrijving van deze lofdichten hebben we in de eerste plaats gebruik gemaakt van een lijst opgesteld door Johan Van Gorp⁵. De gegevens vermeld in deze lijst werden uitgebreid en aangevuld met

recenter teruggevonden lofdichten, ook ‘een souvenir van de professie’ van Octavie Van Genechten wordt voorgesteld en besproken.

Lijst: Lof- en Huldedichten (feest- en vreugdeliederen, souvenir de profession)

Naam	Datum viering	Bewaarplaats	Nr. Catalogus
I Begijnen Professie			
Anna Maria Margarita Brenta (drukwerk)	1837	SA-Turnhout*	B TUbeg L1
Clara de Bruyn (drukwerk)	1827	SA-Turnhout	B TUbeg L2
Elisabeth De Nelle (drukwerk)	1793	SA-Turnhout c:stcv:12923638	B TUbeg L3
Joanna Josepha Catharina de Weerdt (drukwerk)	1780	SA-Turnhout ODDO9 c:stcv:12921071	B TUbeg L4
Petronella Antonia Dielessen [Dielissen] (drukwerk)	1781	SA-Turnhout	B TUbeg L5
Maria Josepha Dierckx (drukwerk)	1783	SA-Turnhout ODDO9 c:stcv:12921070	B TUbeg L6
Anna Elisabeth Geenkens (drukwerk)	1762	Museumdepot Turnhout B0932	B TUbeg L7
Maria Anna Gerardi (drukwerk, smoutwerk)	1763	Begijnhofmuseum c:stcv:12922572	B TUbeg L8
Louisa Haecx (handschrift)	1901	Begijnhofmuseum	B TUbeg L9.1
Louisa Haecx (zegenwens) (drukwerk)	1901	SA-Turnhout	B TUbeg L9.2
Louisa Haecx (drukwerk)	1901	Kopie archief vrienden naar SA-Turnhout	B TUbeg L9.3
Catharina Carolina Sauvé (drukwerk)	1831	SA-Turnhout	B TUbeg L10
Maria Alexandrina Ferdinanda Josepha Francisca Stoop (drukwerk smoutwerk)	1809	Begijnhofmuseum	B TUbeg L11.1
Maria Alexandrina Ferdinanda Josepha Francisca Stoop (alleen tekst)	1809	SA-Turnhout	B TUbeg L11.2
Maria Catharina Van Aken (drukwerk)	1833	SA-Turnhout	B TUbeg L12

Isabella Maria van Bracht (drukwerk)	1767	SA-Turnhout	B TUbeg L13
Maria Theresa Vanden Bruel (drukwerk)	1826	SA-Turnhout	B TUbeg L14
Maria Margarita Van Der Sanden (drukwerk)	1834	SA-Turnhout	B TUbeg L15
Joanna Cornelia Maria Van Eyndhoven (drukwerk)	1815	Museumdepot Turnhout B0934	B TUbeg L16
Maria Barbara Van Put (drukwerk)	1837	SA-Turnhout	B TUbeg L17
Elisabeth van Wijngaarden (handschrift)	1756	Museumdepot Turnhout B0953	B TUbeg L18.1
Elisabeth van Wijngaarden (getypte tekst)	1756	Archief Begijnhof Varia 6.1.4.A062/4	B TUbeg L18.2
Eremis en professies			
Joannes Gerardus Bouwen Maria Theresia Bouwen Theresia Cnaps (drukwerk)	1778	Museumdepot Turnhout B0931	B TUbeg L19
II Jubilarissen Begijnen			
Joanna de Boer 50 ^{ste} aanwezigheidsjaar Menukaart + Lofdicht	1989	Archief Vrienden Begijnhof overgedragen aan SA- Turnhout	B TUbeg L20
Maria Joanna Gilis 50 jaar begijn (handschrift)	1932	SA-Turnhout muziekcollectie B TUbeg Hs 17	B TUbeg L21
Antonia Elisabeth Grauwman 25 jaar begijn (handschrift)	1935	Archief Vrienden Begijnhof overgedragen aan SA- Turnhout	B TUbeg L22
Francisca Ruelens 50 jaar begijn (handschrift verlucht)	1904	SA-Turnhout	B TUbeg L23
Elisabeth Van Eupen 50 jaar begijn (drukwerk)	1936	Archief Vrienden Begijnhof overgedragen aan SA- Turnhout	B TUbeg L24.1
Elisabeth Van Eupen 50 jaar begijn (handschrift)	1936	SA-Turnhout	B TUbeg L24.2
Elisabeth Van Eupen 50 jaar begijn (handschrift) Tekst en muzieknotatie begijn (zuster) Verdonck (handschrift)	1936	SA-Turnhout Muziekcollectie B TUbeg HS 17 f 1r f 1v	B TUbeg L24.3

Elisabeth Van Eupen 50 jaar begijn Feestlied gezongen op de wijze van 'Komt pelgrims' (handschrift)	1936	SA-Turnhout Muziekcollectie B TUBeg HS 17 f.20r	B TUBeg L24.4
Octavie Van Genechten 25 jaar Begijn (drukwerk smoutwerk)	1899	museumdepot, Turnhout, objectnummer B1803	B TUBeg L25
Theresia Verdonck 50 jaar choriste (handschrift)	20 ^{ste} eeuw 1931?	SA-Turnhout Muziekcollectie B TUBeg HS 17 f.21v	B TUBeg L26
Anna Versteyleen 25 jaar begijn (handschrift)	1901	SA-Turnhout	B TUBeg L27
Priesters			
Petrus Janssens (drukwerk) 25jaar begijnhofpastoor	1786	Begijnhofmuseum c:stcv:12922573	B TUBeg L28
Ernestus Martinus Raeymaeckers 25jaar begijnhofpastoor (handschrift met randversieringen)	1906	SA-Turnhout	B TUBeg L29
Joannes Gerardus Raeymaekers 50 jaar priester (tekst getypt)	1946	Archief Vrienden Begijnhof overgedragen aan SA- Turnhout	B TUBeg L30
August Bernard Ruelens 50 jaar priester (handschrift verlucht)	1904	SA-Turnhout	B TUBeg L31

*In het stadsarchief (SA) worden de documenten bewaard in 'doos huldedichten'

Post scriptum: Recent werd in het Rijksarchief Antwerpen - Beveren een lofdicht gevonden dat werd gedrukt ter gelegenheid van de professie van **Ælisabeth Van Acker** (Begijnhof Turnhout 14.10.1685, gedrukt te Antwerpen bij M. Parijs). Het oudste tot hiertoe gevonden lofdicht zal na restauratie toegevoegd worden aan de collectie.

[Jef Van den Bergh. Begijnhofkrant 75 (2022) 2.]

Teksten 'lofdichten' (fragmenten)

IV.1. Begijnen

IV.1.1. Professie

[B TUBeg L1] **Anna Maria Margarita Brenta**

**MAEGDENLOOF,
GEPLOKKEN VOOR DE AGTBAERE JOUFVROUW
ANNA MARIA MARGARITA
BRENTA,
DOENDE HAERE BELOFTE
OP HET BEGGYNHOF TE TURNHOUT 18 APRIL 1837**

Wat glans, wat luyster blinkt in Sions gulde zaelen,
 T' verrukt Jerusalem galmt vreugde toonen uyt,
 Een engelschaar schynt steeds uyt d' hemel neêr-te-daelen,
 En zingen in hun zang aen Jesus eene Bruyd.
 Op Sions hoogte staet het lam omringd met maegden,
 Reeds met de kroon vercierd der blanke onsterfelykheyd

VREUGDGEZANG

(7 strofen)

1	7
Laeten wy een liedje zingen	Proef dan's hemels zoetigheden
En gy ô David, doet de klanken	Laet uw ziel voór uw bruyd'gom gloeyen;
Van uw' harp in d' herten dringen;	Dat, by 't storten uwer beden,
En laeten wy den Heer bedanken (bis)	U een 'troost bron koómt te vloeyen (bis)
Voor u goedheyd, (bis)	Ja smaek van nu, (bis)
En de mildheyd,	Wy wenschen 't u
Aen Brenta van daeg geschonken	Iets van de nooyt gesmaekte vreugd,
Ons hart zy van liefde dronken	Die God zal geéven aen de deugd.
IN VEÊLE VREUGD EN ACHTBAERHEID ZY 'T KLEINE DICHT U TOEGEWEIT [chronogram: 1837]	

[Gedrukt] TE TURNHOUT, TER DRUKKERY VAN BREPOLS EN DIERCKX, ZOON.

Drukwerk: zwart/wit, naam 'Brenta' ingekleurd

Bewaarplaats: Stadsarchief Turnhout (doos Huldedichten)

Anna Maria Margarita Brenta werd geboren in 1809 te 's Hertogenbosch en op 18.04.1837 geprofest in het begijnhof van Turnhout. Overleed in Turnhout op 18.09.1841.^{6,7}

[B TUbeg L2] Clara de Bruyn

[Hoofding en begin van het lofdicht ontbreken]

... .
 Dan nam Clara De Bruyn haer woon by haere Tanten *
 Waer zuyv're Godvrugt zich vertoont van alle kanten.
 Daer groeyd' z'in deugden op als JESU's lieve spruyt,
 Tot dat hy eyndelyk haer kiest tot zyne Bruyd.
 Nu is haer doel bereykt, haer wenschen en verlangen,
 Die zy gestaedig had, hebben hun eynd' ontfangen.
 Alleen voór Begga's schaer toeneygde haeren zin.
 Waer meé zy haer nu voegd doôr banden van Gods min.
 Leév'! leev'! ô weérde Bruyd! Besteéd all' uw dagen,
 Om uwen Bruydeom grondhertig te behaegen
 Dar JESU's zuyver vuer in uwen boezem gloeyt
 En gy als eene roos in zyne liefde bloeyt!

JAERSCHRIFT

ZYT INNERLYK BEVREÉD IN U' VERKOZEN DEEL,
 EN ONTSLAAPT ZALIGLYK, DAN BEZIT GY HET HEEL. [1827]

VREUGDE-GALM

... .[zes strofen]

UE. uyt vriendschap opgedragen

Van uwe Tantes

[Gedrukt] Te Turnhout, ter Drukkery van P.J. Brepols, op de ‘groote Merkt’

1827 [met rode inkt bijgeschreven]

Bewaarplaats: Stadsarchief Turnhout (doos Huldedichten)

Clara de Bruyn[e] werd gedoopt te Grave [Noord-Brabant, aan de Maas] op 27.03.1804, in 1826 is zij ingetreden in het begijnhof te Turnhout, geprofest op 30.07.1827, overleden te Turnhout op 10.11.1865 (61 jaar).⁷ Zij was, na Juffrouw Isabella Jaspers (†22.12.1856⁹) tot begin november 1865, grootmeesteres (grootjuffrouw).^{8, 9}

Had begijn Clara de Bruyn een school, ving zij jeugd op?

Uit het lofdicht blijkt dat zij ‘Voór Christi’s arme leén zy teere liefde droeg,

hun’ Godsvergetendheit zy jammerlyk bekloeg:

Zy heeft dan in haer’ mond die heyl’ge spreuk genomen:

Koômt, laet de kinderkens, koômt, laet ze tot my koômen’.

‘Zy roept hun, en wel, haest een schier verlaete jeugt omringt haer en ontvangt de kennis van de deugd’.

Was zij organiste en/of behoorde zij tot het koor?

In het lofdicht lezen wij dat ‘lof haar lastig valt’ daarom schrijft de opstelster van het lofdicht: ‘myn ziel! wilt niet afmaelen all’ de hoedanigheden, die haer schoon ziel bestraelen, zwygt van haar Orgelspel, vergeet haer zoeten zang.’

*Haar ouders waren Petrus Ignatius Joannes de Bruyn en Clara Maria Elisabeth de la Genesse [de la Geneste?].

Op het begijnhof woonde vanaf haar intrede in 1796 (geprofest in 1797) tot 1841 (overlijden) de in Nijmegen geboren **Anna Maria de la Geneste**⁶ (zie ook boekencollectie B1631, B1635, B1732, B1778). Mogelijk was deze begijn de tante van Clara de Bruyn; van de familie de la Genesse zijn geen gegevens voorhanden, terwijl de naam de la Geneste (dikwijls telgen uit een doktersgeslacht¹⁰) voorkomt in ondermeer Nijmegen, Leende, Tilburg en ook in Grave waar Clara de Bruyn werd gedoopt (in Grave is er een de la Genestestraat en een scoutinggroep Mgr. de la Geneste)¹⁰

B TUbeg L3] **Elisabetha De Nelle**

GEESTELYKEN LOFZANG

OPGEDRAEGEN AEN DE GOEDMINNENDE JOUFFROUW.

JOUFFROUW

ELISABETHA

DE NELLE,

GEBORTIG VAN ANTVERPEN,

‘Zig aen den Hemelschen Bruydegom verbindende door haere Professie op het wyt-vermaerd Beggyn-Hof tot Turnhout den 10. der Weymaend Junij 1793’

VEEL GELUK IN JOUFFROUW ELIZABETH

DE NELLE DEUGDRYK BEGGYNTJE [chronogram: 1793]

Virtus tua Justitiæ initium est Sap. Cap. 12.v.16 ‘Uwe Deugd is het begin der Regtveérdigheyd’

Eer dat de aerdsbol van de Schepper aller dingen

Nog was in ’t rond geleyd; eer dat de sterre - kringen

Door heel het firmament hun baen was aangetoond,

Waerd gy, ô *Deugd!* alreê met den laurier gekroond:
Uw lof was wyd en breed doór alle hemels-zaelen
Verbreyd, als d' *Engelen* doór uw kragt alreê behaelen
Den lauwer over 't trots geweld van eene schaer
Van booze geesten, die den hemel dreég gevaer:
Maer door uw schild wird ras die bende van den hoogen
Top van den hemel af tot onder d' aerdsche boogen
Gesmeten, waer 't gespuys voór eeuwig knarzeltand
....

JAERSCHRIFT

ZYT GE LUCKIG; DEN WENSCH VAN U VADER, U ZUSTERS, BROEDER [1793]

LIEDEKEN

[vijf strofen]

GeDICHt U pLeCHtIg opgeDraegen Van Uwe Waere VrInDen

[Gedrukt] 't Antwerpen, by J.P. De Cort, Boekdrukker op de Lombaerde-vest, in den gulden Bybel.

Drukwerk: zwart/wit Bladspiegel: 707 x 350 mm

Wordt vermeld als nummer 201 in Mannaerts (2007)¹ Zie ook c:stcv:12923638

Bewaarplaats: Stadsarchief Turnhout (B TUa zonder nummer - doos Huldedichten)

Elisabeth De Nelle werd geboren in 1770 te Antwerpen, ingetreden in 1792, geproft op 10 juni 1793, overleden op 23.06.1793 (67 jaar). Volgens het bevolkingsregister was zij kantwerkster.⁶

[B Tubeg L4] **Joanna Josepha Catharina de Weerdt**

'S WEIRELDS GLANS, EN LUYSTER

VAN DE SCHOONHEYD VERAGT [chronogram:1780]

DOOR DE WELBERAEDE EN STANDVASTIGE JOUFFROUW,

JOUFER:

JOANNA JOSEPHA CATHARINA

DE WEERDT,

ZIG VERBINDENDE AEN HAEREN WELBEMINDEN

JESUS CHRISTUS

Door Geestelyke Beloften, op den dag

van haere Professie; op 't vermaerd

Beggyn-hof van Turnhout

DEN IV. DER MAEND JUNIUS

MDCCLXXX [4 juni 1780]

[Gedrukt bij] Joannes Grangé [vanaf 1759 Stadsdrukker van Antwerpen] Antwerpen

Drukwerk: zwart/wit, verlucht met bladranken. Lijnrand op de titelpagina.

Bewaarplaats: Stadsarchief Turnhout ODDO9 (c:stcv:12921071)

Joanna Josepha Catharina de Weerdt werd geboren in ca.1760 te Antwerpen, werd op 04.06.1780 geproft te Turnhout. Overleed te Antwerpen op 11.07.1821 en werd er op 14.07.1821 begraven.⁶

[B TUbeg L5] **Petronella Antonia Dielessen**

DE NAAVOLGINGE CHRISTI,
AFGEBEELD IN EEN ZEDELijke LUSTHOF,
TOEGEEY GENT AEN DE WELBERADE EN GODSSOEKENDE BRUYT
JOUFFROU
PETRONELLA ANTONIA
DIELESSEN [Dielissen]
DOENDE HAAR SOLEMNEELE PROFESSIE OP HET VERMAARDE
BEGGYN-HOF
BINNEN TURNHOUT DEN XXVI AUGUSTUS MDCCLXXXI [1781]

Plantati in domo Domini, in atrii Dei nostril Psalm 91 vs 14* Die in des Heeren huis geplant zyn,
florebunt zullen bloeijen in de voorhoven van
onzen God

Een alvoorziende God, oneindig in gedachten;
Bestiert al wat er is, door zyn vermogens-krachten:
Hy schiep, in den begin, al wat het oog bereykt;
Dog boven al den mensch, die hem in beeld gelykt,
Hy wilde, dat den mensch, zyn Schepper zo gedenken;
En door gehoorzaamheid hem zyne werken schenken
Daarom heeft God gemaakt op aard een Paradyss
En daar den mensch gesteld op een verheeven wys,

... .

VREUGDE - LIED

... .

Uyt liefde opgedragen door U Vader en Moeder
[Gedrukt] Te Amsterdam, bij; F.J. Van Tetroode, Boekverkoper in de Kalverstraat in de Berg Calvarie.
Drukwerk zwart/wit, verlucht.

Bewaarplaats: Stadsarchief Turnhout (doos Huldedichten)

Petronella Antonia Dielessen [Dielissen: volgens van Gils⁷ was zij de dochter van Alexander Dielissen en Wilhelmina van Giersbergen] afkomstig van s'-Hertogenbosch en 19 jaar oud geproft op 26.08.1781. Overleden te Turnhout 08.03.1836 (73 jaar) en op 11.03.1836 aldaar begraven.⁷ Zij was Grootjuffrouw (grootmeesteres)⁹.

* De verzen 13 en 14 genomen uit Psalm 92 en vertaald in huidig Nederlands luiden als volgt:

13. Als je leeft zoals God het wil, zal het goed met je gaan.

Je zal groeien als een palmboom*, hoog worden als een cederboom op de Libanon.

14. Je bent dan geplant op het voorplein van het heiligdom van onze God.

<https://www.basisbible.nl/boek/psalmen/92>

*zie TUbeg B1803

[B TUbeg L6] **Maria Josepha Dierckx**

GEESTELYKEN LOF-ZANG
TOEGEZO[NGEN]
AEN DE GOD-MINNENDE JUFFROUW
JUFFROUW MARIA JOSEPHA

DIERCKX
ZIG AEN DEN HEMELSCHEN BRUYDEGOM
VERBINDENDE
DOOR HAERE SOLEMNELE PROFESSIE OP HET WYDVERMAERD
BEGGYN-HOF
TOT
TURNHOUT
DEN XXIX. SEPTEMBER MDCCLXXXIII [29 september 1783]

Prudentes (Virgines) acceperunt Oleum in Vasis suis cum Lampadibus Math. Cap. 25. v: 4

De wyse (Maegden) hebben Olie genomen in hunne Vaten en Lampen

Alwaer men oyt van hoog en ver' beroemde Luyden
Heeft hooren hun begeerte en hoogsten wensch beduyden;
'T is wetenschap, 't is tugt, die wyse konsten voed,
Waer mēe zig al den lust van hun' begeerten boet,
Hier op slaet hun vernuft, hier op slaet hun verlangen,
Om al te weten wat de wereld mogt ontvangen.
De zaak helpt zelf 't verstand, die het den spoorslag geeft.
Nu wil men weten hoe den kring der sterren zweeft;
Van waer de Zon haer licht, van de Maen haer' horens
Ontfangt; waerom het licht des morgens eerst de torens,
Daer na het laeger veld beschouwt; van waer de Wind,
En Donder, Sneeuw, en Ys, en Wolk haar oorspronk vind:
En duyzend and're, voor 't gemeen onkenbre zaeken,
Die menig groot verstand gedurig deden waeken,
Als eenen Plato, als een' Aristoteles,
Als eenen Seneca, en als Diogenes.
Maer ongelukkige, en dog verdoolde Zielen,
Die uyt hun' wetenschap in groot're domheyd vielen!
Zy kenden den natuer, en loop van 't Firmament,
Dog was den Maeker der natuer hun onbekend.
Die 't alles heeft gemaekt, moet ook de wysheyd leeren:
In hem is het begin, tot hem moet alles keeren.
Hy, die de Wysheyd, d'ongeschaepe Wysheyd is,
Die noyt verbeld en word door vergelykenis,
Moet 't eerste voorwerp zyn van die de wysheyd zoeken:
Men zoekt ze buyten hem vergeefs in alle hoeken
Die waere wetenschap, die haeren Schepper vind,
Word minder, dan 't betaemt, van meen'ge ziel bemind.
Dog z' overtreft zoo ver' alle and're wetenschappen,
... .

JAER-SCHRIFT
GELUC ZY AEN 'T BEGGYNT IEN JUFFROU. M.J. DIERCKX [1783]
LIEDEKEN
... .

Opgedragen uyt genegenheyd van Uwe Broeders en Zusters.

[Gedrukt]Tot Loven

By J.F. [Joannes Franciscus] VAN OVERBEKE, In de Gulde Lampe.

Drukwerk: bundel: 6 bladzijden, zwart/wit verlucht

Bewaarplaats: Stadsarchief Turnhout (doos Huldedichten): ODDO9 (c:stcv:12921070)

Maria Josepha Dierckx werd geboren in ca. 1757 te Turnhout en geprofest op 29.09.1783, een overlijdens datum wordt niet in de ‘Namen overleden begijnen (vanaf 1599)’⁸ vermeld.

[B TUBeg L7] **Anna Elisabetha Geenkens**

VERSADING SOECKENDE BRUYT

OP HET HOF VAN DE H. BEGGA

AENGeweZEN IN DE WELBERADE EN GOEDMINNENDE

JOUFFROUW

JOUFF. ANNA ELISABETHA

GEENKENS [Anna Elisabeth Geentiens]

ALSWANNEER ZY IS DOENDE HARE SOLEMNELE PROFESSIE

OP HET VERMAERT BEGGYN -HOF TOT TURNHOUT

DESEN DERDE OCTOBER MDCCLXII [3 oktober 1762]

De petra melle saturavit eos [illos] Psalm. LXXX. v. 17. Hij heeft hun [Israel] verzaad met
Honinck uyt de Steen -rotse.*

Daer is GEEN waer plezier in 't werelts goet te vinden
GEEN waer contentement voor die sich vast wilt binden
Aen al dat werelts is: daer is GEEN ware vreught
Voor die in 't werelts got zyn hert en ziel verheught.
Gaet ryst de werelt door, doorsnyd de snelle baeren
Wilt, van 't noord naer het zuyd, van't oost naer 't westen vaeren
Haelt zilver daer en gout, 't is niet als ydelheyt;
Daer is in 't gout GEEN vreught, die, ons ten hemel leyd.
Het vleesch streelt valschelyck: *den duyvel doet zyn ronde*
En soeckt als eenen Leeuw het menschenghert te wonden:
De werelt dan met 't vleesch en duyvel niet en baert
Als bitter aen den mensch, die't werelts goet bewaert
Hoe meer een werelts' mensch blyft in de werelt woelen
Hoe meer een werelts' mensch dat bitter sal gevoelen
Jae, dat de werelt jont, is niet als eenen schyn
Het is maer eenen NIET, al schynd het iet [...] syn;
Dit kent ons Lieve BRUYT GEENKENS, die om dees reden
Heeft haer geheel gewilt van daege aen God besteden
Alhier op BEGGAS-HOF [...] is zy met ryn gemoet
Tot TURNHOUT voor den heer haere *Professie* doet.
Daer wilt zy [...] met haeren God [...],
Daer wilt zy syn gehegt door liefde aen den Heere;
Anders vint zy GEEN rust: kiest dus dit beste lot;
Haer hert is ongerust, tot het rust in God.
Hier heeft z'haer' BRUYDEGOM gesoght met groot verlangen
G'lyck eertyts heeft gedaen, de Bruyt in 't Boeck der sangen
Zy heeft gesoght, segh ick, en ziet, zy God oock vint
Alhier, die haere Ziel met soo veel liefde mint.
... .

JAER-TELLINGE
LanCk Leeft ELIsabetha, heDen Door JesUs VersaeD [1762]
LIEDEKEN, Op de Wyse: *Sur le bord' d'une Fontaine*.

(vijf strofen)

....

IV

Blijft versadicht als beswyken
LIEVE BRUYT in JESUS min
Wilt van dese Liefde noyt afwycken
Hout die in uw hert en zin.
'k Hoop dat oock God den behoeder
Zy van uwe WAARDE TANT
Die als ware VOESTER-MOEDER
Van jonckx af de deught in u heeft geplant.

V

Leeft soo samen noch veel Jaeren
NICHT EN TANT in waer plesier
Wy wenschen dat u den Heer wilt sparen
Tot uw' Jubilee alhier.
Laet hier op de Roomers klincken
En roept samen overluyt
In het schincken ende drincken
Dat leeft met haer TANT onse waarde Bruyt.

Door Broederlycke Liefde Op-gedragen van uwe Broeders.

[Gedrukt] 't Antwerpen by *Alexander Everaerst*, Boek- drucker en Boeck-verkoper, op de Minder-boeders Ruy, in S. Ignatius.

Lofdicht wordt vermeld als nummer 202 (B TUmb) in Mannaerts P. (2007)¹

Bewaarplaats: museumdepot Turnhout B 0932

Anna Elisabetha Geenkens: Uit het 'LIEDEKEN' blijkt dat Anna voor en na haar professie op 3 oktober 1762 bij haar tante-begijn woonde. In de 'index van de Turnhoutse begijnen (17de – 20ste eeuw) en in: Register en 'Regels ende statuten van den begijnhove tot Turnhout'^{6, 8} (catalogusnummer B17130) wordt echter geen Geenkens vermeld, wel de in Lille geboren **Anna Elisabeth Geentiens** die op 23-jarige leeftijd op 3 oktober 1762 werd geprofest en een achttal maanden later (12 mei 1763) overleed. Zij werd op 17 mei 1763 begraven.⁶ Haar tante was mogelijk Adriana Geentiens [geprofest op 23 september 1714, jubilaris overleden op 2 april 1764, begraven op 12 april 1764⁶].

*In ondermeer de 'Herziene Statenvertaling' (Nederlands Bijbelgenootschap) en de 'Willibrord vertaling' (Vlaamse bijbelstichting) is dit Psalm 81 vers 17. Het volledige vers in de Statenvertaling: 'Hij zou hen gespijzigt hebben met het vette der tarwe, ja, Ik zou u verzadigd hebben met honig uit de rots' In de 'Willibrord vertaling' staat: 'En hoe zou Ik het voeden met kostelijke tarwe, met vloeiende honing had Ik het verzaad.' <https://www.debijbel.nl/bijbel/HSV/Psalmen-81>
<https://rkbijbel.nl/kbs/bijbel/willibrord1975/neovulgaat/psalmen/81>

[B TUBeg L8] **Maria Anna Gerardi**^{2,7}

UYTGANG UYT 'WERELDS STOF

EN VLUCHT NAE BEGGAS HOF

AFGEBEELD IN DE DEUG RYKE JOUFFROUW

J^{OUFV}. MARIA ANNA

GERARDI

DOENDE HAER PROFESSIE OP HET VERMAERD BEGGYN-HOF

BINNEN TURNHOUT

DEN XXV. SEPTEMBER MDCCLXIII [25 september 1763]

Veni in Hortum meum Soror mea, Sponza Cant.5.v.1 Komt in mynen Hof, Suster, myne Bruyt.

Wy lezen met wat liefd', en met wat groot verlangen
 Den Bruydegom syn Bruyt roept in het Boek der Zangen.
 Komt, Bruyt in mynen Hof: daer heb ik u bereyd
 't geen toekomt aen myn' Bruyt, die gy waerachtig zyt.
 GERARDI weerde Bruyt, my dunkt, dat U op heden
 Mag worden toegepast d'z Bruygoms-stemm' met reden,
 My dunkt, dat Gy met recht gestelt wordt nevens haer,
 G'lyk sy den Bruydegom, zoo volgt Gy Hem ook naer.
 Sy was voorwaer een 'Bruyt, die haeren Bruygom minde:
 Want alles wat sy doet, doet sy om hem te vinde:
 Sy hoorde nauwelyks syn aengenaeme stem,
 Sy staet zoo aenstonds op, en zegt: ik volge hem;
 Ja sy houd niet op den Bruydegom te zoeken,
 En loopt doôr g'heel de stad, door snuffelt alle hoeken;
 Sy vraegt: waer is hy doch, die myne ziel bemint;
 Dit vraegt sy iedereen, tot s' hem eynd'lyk vind.

... .

[De tekst wordt gevolgd door een chronogram (Jaerschrift) en een lied].

JAERSCHRIFT

JoUffoUW GERARDI G'LUK GEEFT VRUGT IN BEGGAS-HOF ZOO ZULT GY VOOR ALTYD
 VERHEUGT ZINGEN GODS LOF [1763]

LIEDEKEN

(5 strofen)... .

U opgeDraegen Door broeDer en zUster LYCKe affeCtIe [1763]

[Gedrukt] 'T Antwerpen, by Hubertus Bincken, Boek-drukker ende Verkooper op de Catheleyne -vest, in 't Verguld Zwaard.

[De tekst, mogelijk geschreven door haar broer, is een vrije ontlening aan het Hooglied].

Drukwerk: uitgevoerd in smoutwerk, een vorm van zet- en drukwerk die wordt gebruikt voor gelegenheidspublicaties, zwart op gekleurde achtergrond, versierd met opgekleefde bloemenkransen van veel kleurige papieren bloemen. Bovenaan staat een voorstelling van de H. Begga met kroon en boek [de H. Begga was toen (officieus?) de patrones van het Turnhoutse begijnhof]. Dit lofdicht wordt vermeld als nummer 202 (B TUmb) in Mannaerts (2007)¹

Bewaarplaats: Groot-Jufferskamer, Begijnhofmuseum, Turnhout (c:stcv:12922572)

Maria Anna Gerardi [Gérardi]: geboren te Antwerpen (1736/1741), geprofest op 25. 09. 1763, overleden te Turnhout op 30.10. 1810 en op 03.11.1810 begraven op het kerkhof.⁶ Volgens het bevolkingsregister was zij kantwerkster.⁶

In het necrologium van het minderbroederklooster te Turnhout wordt ook een pater Franc. Gerardi vermeld, hij overleed op 3 november 1657.¹¹

De familie Gerardi behoorde in de 17de t.e.m. 18de eeuw tot de Antwerpse politieke en commerciële elite. Zij telde heel wat schepenen, twee werden in het eerste kwart van de 17de eeuw door de schepenbank tot burgermeester verkozen. Leden van deze familie waren notaris, Maximus Gerardi (1651 -1702) was stadssecretaris en leden van de familie behoorden tot de adel zoals de in 1682 overleden Jan-Baptist Gerardi (schepen van Edegem en Mortsel) die ridder was (in Edegem is een Ridder Gerardilaan).¹²

[B TUbeg L9.1] **Louisa Haeckx** [Ludovica⁶]

**Aan onze Vriendin, juffrouw Louisa Haeckx
 ter gelegenheid van harer plechtige**

Professie. [zonder datum]

Ik was vandaag op Begga's hof getuige
Van een aandoenlijk, zielverrukkend feest
'k Zag een Vriendin voor 't Altaar nederbuigen
Met rein gemoed, verblijd van hart en geest
Ik hoorde haar aan God die trouwe zweren,
Waarop de Heer met wellust nederziet.
O! moog de Hemel steeds haar heil vermeerden
En vroom de wenschen hooren die 'k haar bied.
 Leef uitverkoren Bruid,
 In vreugden zegen
In vrede en heil op 't Begijnhof menig jaar!
 Kom langs uw wegen
 Noch doorn, noch distel tegen,
Maar pluk er bloemen rijk getoid en frisch!
Dit is de wensch, dien 'k uit op dezen disch.
... .

Ondertekend door Ph. Moerman en M. Moerman
Handschrift

Bewaarplaats: Toonkast in Mermanskamer Begijnhofmuseum Turnhout

Ludovica Haeckx °Turnhout 12.10.1850 (dochter van Francisci en Maria Dympna Clijmans) -
geproft: 25.09.1901- †13.04.1924 (gegevens doodsprentje nr. 068 collectie Johan Van Gorp¹³ en
literatuur nr.6) Zij woonde tot in 1900 in de Warandestraat nr. 68 (naaister), en woonde op het
begijnhof in de nummers: 18, 19, 16, 22.⁶

[B TUBeg L9.2] **Louisa Haeckx**

Zegenwensch

Opgedragen aan onze dierbare nicht

Louisa Haeckx

Geboren te Turnhout

Ter gelegenheid harer Professie

op het Beggijnhof te Turnhout

't Was het gebruik van vrienden schenden
 Indien vandaag ons hart en tong
Geen lied ten Hemel wilde zenden
 Dat 't lot van Jezus bruid bezong.

Gelukkig voorrecht! U gegeven,
 Zuster Beggijn, op deze dag;
Uw lot is 't zaligst in uw leven
 Zoals eenieder 't noemen mag.

... .
Uw Bruidegom zult ge eeuwig roemen
 Gij zult Hem danken wel gemoed
Gij zult Gods Zoon uw koning noemen,
 Nu gij wordt op Zijn hof gevoed.

Leef zoo, gij zult van 't spoor niet dwalen,
Gij zult hier smeken 't Hemels zoet,
Daarna in Godes vreugdezalen,
Ook deelen in 't oneindig goed.

25 September 1901

Turnhout - Boekdrukkerij Joseph Splichal

Drukwerk: zwart/wit, gekleurd randwerk

Bewaarplaats: Stadsarchief Turnhout

[B TUBeg L9.3] **Louisa Haeckx**

AAN ONZE DUURBARE NICHT LOUISA HAECKX BIJ GELEGENHEID HARER
PLECHTIGE BELOFTEN AFGELEGD OP HET BEGIJNHOF VAN TURNHOUT
DEN 25 SEPTEMBER 1901.

Daal neder zuivre Schaar die in de Hemel kringen
Steeds volgd het vlekloos lam en 't lied der maagden zingt
Daal neder met U glans kom deze zaal omringen
Leen mij U gulden harp die t' rein hart doordringt.
Daal neder kom verheugd , met ons U zang vervoegen
Thans blinkt den blijden dag zoo lang betracht
Waarop een nieuws bruid bezielde met waar genoeg
Voor haren Bruidegom het aards gevoel veracht.
Ja! welkom zegen dag gewijd aan vrolijkheden
Schietheldre Stralen neer op deze zusters feest
Ja welkom uwe komst zoo vurig afgebeden
Vervuld met Hemel vreugd haar thans verrukken geest.
Geknielde voor t' zoen altaar in eerbied neergebogen
Hebt gij als een heldin U zelve afgegaan
Gij geeft u hart aan God in liefde opgetogen
En uwen Jesus nam voor zijne bruid U aan.

... .

Sta op treed in het rijk waar niets U vreugd zal stooren
Ik neem U voor mijn bruid, Louisa eeuwig aan.
En ziet gij t' maagden Schaar versierd met groene palmen
Om U te leiden tot U lieven Bruidegom
En onder t'gezag der liefste maagden zangen
Treed uwe zalige ziel in t' eeuwig Heiligdom
Kinderen Van Eupen (zie ook lofdicht Juffrouw Elisabeth Van Eupen, gouden jubileum)

Handschrift

Bewaarplaats: Kopie in het SA-Turnhout.

[B TUBeg L10] **Catharina Carolina Sauvé**

MAEGDENLOOF,
Geplokken voor de agtbare Jouvrouw
Catharina Carolina
SAUVÉ,

Doende haere Belofte op het Begghynhof

te Turnhout 4 JULI 1831

Aenminge Maegden, die, vercierd met groene palmen,
Gehuld in leliewit, steeds zingt de Sions galmen,
En volgt het stille Lam der blyde eeuwigheyd,
Verlaet een wynig tyd die zoo geliefde zalen,
Deelt mede in onze vreugd, wilt in ons midden dalen,
Wy zingen eene Bruyd aen JESUS toegewijd.

... .

Dat in uw hart dat steeds ontvlammen liefde vonken;
Zyt dankbaer voor de gunst, zoo mild u ingeschonken:
Treed voort als een heldin op de Evangeliebaen
Om, als uw' Bruydegom; u, 's snagt qs eens zal ontwekken,
Met uw vercierde lamp g'hem te gemoet mogt trekken;
En met hem, Jouffrouw! dan ter eeuwige Bruyloft gaen.

VREUGDGEZANG

(5 strofen)

I

Wilt, Salems, maegden, u met ons vergaren,
Vlegt nu Loof en Lauwerblâen:
Leen my, ò David! uwe Harp en Snaren
Heft met ons het Feestlied aen:
Wy vieren een' Deugdheldin, |
Die JESUS geeft hart en min. | Bis

... .

DIT GEDICHT IS U UYT WARE VRIENDSCHAP GESCHONKEN [1831]

Gedrukt: Te Turnhout uyt de steen- en boekdrukkery van P.J. Brepols. Zwart/wit en randwerk.

Bewaarplaats: Stadsarchief Turnhout (doos Huldedichten)

Catharina Carolina Sauvé geboren te Turnhout op 11.09.1809, geprofest op 4 juli 1831, uitgetreden [1838?]⁶ Zij huwde op 24 januari 1838 met Guilielmus Franciscus Steenackers. Dat zelfde jaar werd het eerste van 5 kinderen geboren waarvan er drie op ≤ 2 jaar overleden.¹⁴

[B TUbeg L11.1] **Maria, Alexandrina, Ferdinanda, Josepha Francisca Stoop***

GEESTELYKEN HOF,

Alwaer de Godminnende Ziele genood en getoeft word door haeren Bruydegom

CHRISTUS JESUS,

Aengewezen in de deugd – ryke en wereld vlugtende Jouffrouw

JOUFF. MARIA - ALEXANDRINA -FERDINANDA- JOSEPHA -FRANCISCA

STOOP,

Doende haere Professie op het wyd-vermaerd Hof van de H. BEGGA, binnen de Stad en de Vryheid van

TURNHOUT den 11 september 1809

Veni in Hortum meum Soror mea, Sponza Cant.5.v.1 Komt in mynen *Hof* myn Zuster, myne Bruyd.

Fragment uit de tekst overgenomen uit de kopie van de gedrukte tekst (B TUbeg L11.2)

... .

Gy komt van S. Peeters- Leeuw waer Gy geboren zyt,

En trekt in *Beggas-Hof* van daeg aen het habijt.
 Maer 't en is niet genoeg, ò Bruyt met hier te woonen,
 Gy moet in deézen *Hof* uw' vrugtbaerheid betoonen,
 En hebben t' allen tyd een voorder oog-gemerck,
 Den *Bruydegom* die nood zyn *Bruyd* daer tot het werk.
 Gy moet in dien *Hof* gaen deftig *hovenieren*;
 Den *Hof* van uwe Ziel met Bloemen gaen versieren;
 Die schoon zyn van koleur, en ook van wezen zoet,
 'T zyn d-*Duegden*, die ik meyn, die Gy der planten moet,
 Plant eerst de *Violet**, een bloem niet hoog verheven,
 Want deéze leert aen U een diep ootmoedig leven;
 Plant deéze diep genoeg, hoe dieper dat zy staet,
 Hoe de *Ootmoedigheyd* tot *GOD* al hooger gaet.
 Laet ook in uwen *Hof* de roode *Roosen*** blaeken,
 Dat zy uw' minne-vuer en *Liefde* kenbaer maeken;
 Zyt ider liefgetal, beleéfd en vriendelyk,
 Want die de *Liefde* heéft, is in verdiensten ryk.
 DE blauwe *Hyacint **** zal U de *Hoope* leere,
 Hoe Gy betrouwen moet op d'hulpe van den Heere:
 De zuyver Lelié, zo wit en reyn van blad,
 Leert U de *Suyverheyd* en maegdelyken schat.
 En bouwt den *Hof* heel net, en laet geen onkruid schieten,
 Zoo zult Gy Deugd en Vreugd in uwen *Hof* genieten;
 Zoo zal uw' lieve Ziel zyn eenen *Hof* vol roem,
 In zulke *Hoven* wast ook in den winter bloem.
 Gy hebt een goed '*Meesters*', die U heéft onderwezen,
 Hoe dat Gy in den *Hof* altyd moet bezig wezen;
 'T is uw' *Beminde Nigt*, die U dit heéft geleert,
 Die vyftig jaer ontrent heéft in den *Hof* verkeert.
 En hier *Beggyntie* is, en Gy hebt lange tyden
 By haer in huys gewoont: ik zien haer als verblyden,
 Om dat Gy in den *Hof* by haer gekomen zyt;
 Volgt haere Deugden naer, en werkt uw' Zaligheyd.
 Wel aen dan veél geluks wenschen U al de Vrienden,
 Leéft in den *Hof* gerust met uwen *Wel-beminden*;
 Een Ziel die *GOD* bemint, die wel en zuyver leéft
 Is *JESUS* eenen *Hof*, daer Hy vermaek in heéft.
 Gaet voorts van deugd tot deugd, en laet de bloemen groeyen,
GOD zal den heelen *Hof* met 's Hemels douw besproeyen;
 Zoo hebt Gy hier op d'aerd, een *Bloem-hof* vol van lof
 En zult uyt deézen *Hof* gaen in het *Hemels-Hof*.

... .

Lucia Rosa
 Meesteresse van
 't Beggynhof

JAERSCHRIFTEN

ALEXANDRINA FRANCISCA VERKIEST VAN NU HIER JESUS VOOR WAEREN EYGEN
BRUYGOM [1809]

OPDAT ALLE GELUCK EN PLAISIER IS AEN FERDINANDA. [1809]

LIEDEKEN OP DE WYZE: *O zoete tyden*

(4 strofen)

Maria Josepha Ick F.R. sChenk U 't DICht [1809. Maria Josepha Ick zorgde niet alleen voor de
 vreugdezang, ook de tekst van het lofdicht en het jaerschrift werden door haar opgesteld].
 [Gedrukt] Tot Brussel uyt de Boek-Drukkery van P.J. de Haes op de Kieke-Merkt.

Drukwerk: Smoutwerk¹⁵ zwart op gekleurde achtergrond, randwerk met bloemen en bovenaan een voorstelling van een begijn; onderaan een tafel met kruik en beker. Papier 96 cm x 64 cm. Zie ook Jansen Jaak, 1988¹⁵.

Bewaarplaats: Groot-Jufferskamer, Begijnhofmuseum, Turnhout

*viooltje: symbool van bescheidenheid

** rode roos: symboliseert ondermeer de overwinning van de bovenzinnelijke liefde op de zondige wereld en door zijn kleur Christus' bloed.

*** blauwe hyacint: symbool van toewijding en loyaliteit

Zie ook literatuur nr. 15 en nr. 16, en <http://balat.kikirpa.be/object/96457>

Maria Stoop werd geboren te Sint-Peeters- Leeuw (Sint-Pieters -Leeuw, Vlaams-Brabant) op 3 april 1788, geprofest op 11 september 1809 in het begijnhof van Turnhout. Zij overleed op 2 maart 1871 (83 jaar).⁶ Zij werd opgeleid door haar nicht **Lucia Rosa**, geboren te Geel in 1746, ingetreden in 1766, geprofest op 20.09.1767, overleden op 11.12.1832 (86 jaar)⁶. Zij was 1 maal meesteres van het begijnhof⁹. Zie ook catalogus boekencollectie M1626.

[B TUbeg L11.2] **Maria-Alexandrina-Fernanda-Josepha-Francisca Stoop**

Kopie van boven beschreven Lofdicht.

Het randwerk met bloemen, de voorstelling van een begijn en de tafel met kruik en beker zijn niet aanwezig.

Bewaarplaats: Stadsarchief Turnhout (doos Huldedichten) (zie ook Jansen Jaak, 1988¹⁵).

[B TUbeg L12] **Maria Catharina Van Aken**

**DEN ZEGENPRAEL VAN HET LAM,
VERTOOND IN DE AEGTBAERE EN KLOEKMOEDIGE JOUFFROUW
MARIA CATHARINA
VAN AKEN,**

Overwinnende haere geestelyke vyanden

door haere solemneële professie

Op het Beggyn-hof te Turnhout, den 6 Mey 1833

Cum Agno pugnabunt, et Agnus vincet illos.

Zy zullen tegen het Lam vegten, en het lam zal hun overwinnen [Boek der Veropenb. XVII. 14.]

'T is ieder bekend, dat onder alle dieren,
Met welke God den Heer deéz' aerd' heeft willen sieren,
Men geen zoo zoet van aert, zoo minzaam, of zoo tam,
Kan vinden als het Schaep, als het zagzinnig Lam;
Want schoón het word de proey van tijgers, wolven, leeuwen;
Het laet zich teenemael verslinden zonder schreeuwen;
Het bied geen' tegenstand, gelyk op zulken stond
Doet een ander dier, by voórbeeld kat of hond.
Wy zien het tegendeel daer van nogtans op heden;
Wy zien, hoe dat een Lam komt uyt den stryd getreden;
En zien wy in het perk; daer liggen neérgeveld;
Die zochten zyne dood door listen en geweld.

VAN AKEN, onze Bruyd, is 't Lam, dat wel bezonnen,
Den tyger, wolf en leeuw, van daeg heeft overwonnen,
Wanneer zy plegtiglyk, en met een' helden moed
Heeft duyvel, wereld, vleesch, verpletterd met den voet,

... .

VREUGDE-GEZANG

(6 strofen)

... .

[Gedrukt te] Turnhout ter drukkerij van Brepols en Dierckx Zoon
Drukwerk: zwart/wit; versierde midden blok met bovenaan een afbeelding van een begijn die het
professiekroontje ontvangt.

Bewaarplaats: Stadsarchief Turnhout (doos Huldedichten)

Maria Catharina Van Aken: geboren te Turnhout in 1813, ingetreden op 19-jarige leeftijd, geproft op
06.05.1833, overleden te Turnhout op 01.11.1873 (60 jaar) en op 04.11.1873 begraven.⁶

Begijn Van Aken gaf in 1853 les aan 70 betalende meisjes.¹⁷

[B TUbeg L13] **Isabella Maria van Bracht: [Paarschrift – Tweevoudig Rym-geklanck]**

T'IS SUYVREN GODDELYCKEN CHRISTI BRAND [1767]

DE VOORZICHTIGE JOUFFROUWE DE EDEMLMOEDIGE JOUFFROUWE **ISABELLA MARIA**
VAN BRACHT

VERSMAET EN HAET DEN WERELDLIJKE STAET

BEGGA'S HOF VERCIERENDE

HACHT HAER ONZALIG TE ZYN UYT BEGGA'S HOFTE BLYVEN
CHRISTI BRUYD TE WEZEN IS HAEREN ZIN EN WENSCH

OP HET ROEMWEERDIG BEGGYN-HOF BINNEN TURNHOUT

DEN XX SEPTEMBER MDCCLXVII [20.09.1767]

Quia amore langueo. OM DAT IK VAN LIEFDE QUEELE. Cant. V. v.8 [Hooglied]

Voorzichtig, zyt g'ô Maegd
Die doet dat vleesch behaegd,
Zoekt Gy de Wet van Godt,
Verdient begeekt, bespodt,
Die Maegd is wel bedacht,
Die hier met Begga lacht,
'T Is zalig ende goet,
Al dat een Jong-man doet,
Seer zalig is uw Haert,
Als gy met Jong-mans paert
Wat is den maegdom?
Ten is geen Heyligdom,
Men heeft maer Deugd in schyn,
Als men Beggyn wilt zyn,
Sy heeft alleen de rust,
Die leeft in Vleeschen Lust,
Wat is doch 's Werelds goet?
'T is zoo als honings zoet,
En maekt die het bemint,

die Begga's Hof komt kiezen,
die zal syn Ziel verliezen,
Gy zoekt de waere rust,
zoo Gy zoekt s' Werelds lust,
die zoekt het Begga's Leven,
zal slechte Deugden geven.
het geen dat Begga biet,
is ondeugd en verdriet,
wilt Gy met CHRISTO trouwen,
het zal U haest berouwen:
't is geen afgoderey,
een Jong-man aen de zey;
wilt men by Jong-mans sweven,
men heeft een Engels Leven,
die uyt de Wereld vlugt,
leêft in groot ongenugt,
'k wil 't Hemels verg'lyken,
't doet uw' arm Ziel beswyken,
eenen onnutten Mensch,

Dat zoet Vrouw *Venus* Kint,
 'S is bedrog, vol hoerdry,
 'S is Duyvels borgery,
 Vol van haet, vol van nyd,
 Gansch vol van teckentyd,
 'K verthoon haer moeder-naekt,
 Om te sien haer mismaeckt,
 'K stel haer ten toon naekt, blood,
 Om te sien haeren nood,
 Dit blykte ô ISABEL
 In uw klyn Kinder-spel
 Als Gy ter middernacht,
 Uw lusten had betracht,
 Misacht dan en veracht,
 Te bidden dag en nacht

... .

ontfangt, g'heel nae syn wensch,
 valsche eêden, divereyen,
 dit moet Gy selver leyen,
 Gansch tweedracht, vuylen twist,
 Vuyl klap snap, valschenlist
 ik kenn' haer valsch gelaet,
 neem haer af haer swert gewaet;
 sy bederft ieder Mensch,
 sy zoekt maer Dyvels wensch.
 blykt in een der gesellen,
 den Wit-geest, quamp hun quellen,
 vol van angst, vol van schrik,
 viel, stirf schier van den blik.
 in's Werelds vreugd te swieren,
 moet zyn all'uw pleisieren,

... .

TOT DEN LESER

Als gy dit RYM-DICHT léést en wilt U niet bedriegen,
 Den Geestelyken staat gy somtyd zoud beliegen;
 Al schynt U dit vol quaed, leest gy dit zoo gy moet,
 Al het geen gy quaelyk léést, is in zyn zelven goet.
 Hierom als gy dit leest, versoeck noch eens t'erleézen,
 Doorléést, dit eens in EEN, het quaed dan goed zal wezen,
 Tot GODTS Dienst, Lof en Eer en 'Werelds Ydelheyd:
 Wensch U, ô Weêrde Bruyt Geluk en Zaligheyd.

DOBBEL JAER-SCHRIFT

TOEJEUGT, LANG LEEFT NÚ ISABEL-MARI VAN BRACHT,
 DIE ONS HIER AL SAEM TOT VOLLE VREUGDEN TRACHT.

GEZANG

(5strofen)

IS U OPGE DRAEGEN DOÛR AFFECTIE VAN SÚSTER, ONCKEL ENDE TANTE [1767]

[Gedrukt te] Antwerpen by J.J.G. De Marcour Boekdrukker en Verkooper op de Oude Koren-merckt

Drukwerk: zwart/wit, verlucht. 'Bladspiegel: 737mm x 364 mm. Zie ook c:stev:12923642

Bewaarplaats: Stadsarchief Turnhout (doos Huldedichten F014)

Isabella Maria van Bracht: Geboren te Antwerpen, op 26 jarige leeftijd ingetreden in het begijnhof te Turnhout, geproft op 20.09.1767, overleden te Deurne op 31.07.1809 en er begraven op 23.09.1809.⁶

[B TUbeg L14] **Maria Theresia Vanden Bruel**

AF-STANT DES WERELTS PELGRIMAGIE

DOOR DE AENGENOMEN REYS NAER HET EEUWIGH VADERLANDT

VOLBROCHT

DOOR DE WEL-BEDACHTE ENDE DEUGHT-RYCKE

JOUFFROUW

MARIA THERESIA VANDEN BRUEL,

Haere Professie doende op het Wyt-vermaert Beggyn-Hof van Turnhout,

den 2 October van dezen tegenwoordighen Jaere 1826

Veni in Hortum meum Soror mea, Spensa mea. Cant.cap.5.V.1.

[Komt in mynen Hof myne Zuster, myne Bruydt *Boek der Sangen cap 5.V.1* Hooglied]

....

THERESIA lieve *Bruydt*, zoo gy uw gansche leven
Van zoo n'en schoonen Staet u noyt en zult begeven,
Maer uwen Bruydegom met alle Eer en Lof,
Hebt vierighlyck gedient op *Begga's* weerden Hof,
Zoo wordt voor u bereydt de Kroon die alle menschen,
(Die wel ghestreden hebben) hier boven naermaels wenschen,
En die ne'n Bruydegom noyt aen zyn Bruydt ontzeydt,
Maer die haer zelfs kroont voor alle Eeuwigheydt,
Dit wenschen wy u Bruydt en *eenighe byzondere*,
Aen Oom en Tante oock, van wie *ghy zyt uitverkore*,
Dat 't geen dat ick hier voor onweerd' heb uyt-gedruckt,
Aen u-lie altemael hier naermaals eens geluckt.
Geluck dan aen de Bruydt, en de geestelyke Moeder,
Geluck oock aen den Oom die als toesicht en Behoeder,
Dit vruchtien heeft gequeeckt en altyd op-gesnoeyt,
En halve oorsaeck is dat zy zoo schoon op-groeyt,
Ziet daer myn leste wensch myn Nichte, myn Beminde
Van alles wat u kent en naemelyk uw Vrienden,
Van Tante ende Oom en wy oock altegaer,
Dat g'uw Jubilé moght doen van volle vyftigh Jaer.

JAER-SCHRIFT

MARIA THERESIA VLUCHT DE WERELT EN AL HAERE BEKOÓRLYKHEYT. [1826]

LIEDEKEN

Op de stemme *Aimable vain-cœur*. (4 strofen)

Christus

De Bruydt

.

THÉRESIA myn Bruyt
Die de wereld lacht uyt,
Ende gaet verlaeten
Ende ook haete
Wat s'in haer besluyt,
Stelt in my uw Sinnen
En wilt my beminnen
Als een weërde Bruyt.
Ick heb u het aengaen
Van dit heylig leven
Slegts eerst ingeven
Hout u daer oock aen
Comt dan tot my,
Verlaet het ghevly
Van des weirelts treken
Soo vol van ghebreken
Maer kleeft aen my aen
En verfoeyt haer voortaan
Want die my hoort spreken
Die sal nooit vergaen.

....

Maeckt ö lieven Heer
Dat ick met u verkeer,
Door uw inspirati
En heylighe grati
Altyt meer en meer.
Hoe kan ick u prysen,
Hoe han ick u bewysen
Genoeghsaem Lof en Eer?
'K sal u dan mynen Godt,
Met alle myn krachten
U te dancken betrachten
Voor soo een weerdigh Lot.
Ick sal dan Heer
Tot Danck en uw Eer,
Myn ziel en myn leden
Voor u gaen besteden
Myn heel leven lanck
Tot kennis en danck,
Dat ick ben getreden
Uyt des weirelts dwanck

....

Op-gedraegen door U.E. seer genege ende ge-affectioneerde Oomen, Tant, Nichten en Kozynen.

[Gedrukt] Ter drukkerij van de wed. J. Saeyens, op de Oude- Borze, te Antwerpen

Drukwerk: zwart/wit, verlucht

Bewaarplaats: Stadsarchief Turnhout (doos Huldedichten)

Maria Theresia Vanden Bruel: Geboren te Antwerpen in 1805, geprofest te Turnhout op 02.10.1826 en er overleden op 08.02.1841. Begrafenis op 10.02.1841.⁶

[B Tubeg L15] **Maria Margarita Van Der Sanden**

DE WAERAGTIGE GROOTHEYD

WEL BESCHOUWD EN KLOEKMOEDIG GEVOLGD

DOOR DE DEUGDZAEME JOUFFROUW

MARIA MARGARITA VAN DER SANDEN,

Doende haere solemneële professie op het Beggyn-hof

TE TURNHOUT, OP 6 OKTOBER 1834.

Bij God den Heer is kleyn, en men moet nietig agten,
Al wat de wereld ons als groot wil doen betragten;
Wat agt zy immers groot als eer, als geld en goed;
Want dit is schier het eynd' van al hetgeen zy doet.
Ja, t'blykt maer al te klaer in 'grootste deel der menschen,
Als rykdom, eer en magt, als maer in volle vreugd
Te leven, schoon hunn' ziel zy bloot van alle deugd.
Tot voorbeeld hiervan zy den grooten Alexander,
Die door zyn' oorlogs-magt den aerdbol aen elkander
Had onder zyne kroon en zyn bewind gebragt,
En dan nog niet verzaed naer eenen tweeden tragt.
Waer is nu dezen held? Waer zyn ook and're helden,
Die in hun magtig heyr hunn' eer en glorie stelden,
Of welkers heerschappy byna ging overal?
Zy zyn, met hunnen roem, gekomen tot verval.
Noch hunnen grooten naem, noch hunnen kloeke daeden,
Noch hunn' vermaerde kroon, al blonk-ze van cieraeden,
Verwierf hun duerzaamheyd ..., en voor des Heeren woon,
Was hunnen aerdschen roem van geen' den minsten loon.
Wat nu de wereld haet, dat is by God verheven,
Zoo als de waere deugd, en een Beggynne -leven,
Ja, daer wordt niets van haer zoo bitterlyk gehaet,
Als goede kloostertugt en geestelyken staet.
Getuyge zy deez' eeuw, die wy althans beleven,
Want hier in zien wy klaer, dat alles tegenstreven,
Wat klooster-order heét, wy zien alom versmaed
De deugd in d'eenzaamheyd, en allen maegden-staet.
Gelukkig, en ook groot, zyn nogtans uwe knegten,
O God! Die voor de deugd alhier kloekmoedig vegten;
Uw' dienaressen ook, die met een' helden moed
Zig stellen voor uw' eer, en die uw liefde doet
U zoeken uyt er hert' waerom zy ook verlaeten,
Al wat de zinnen streelt, en ons vaan U doet haeten;
Ja, die tot Satans spyt zig wenden uyt de baen,

Waer op er eeuwiglyk zoo veel verloren gaen;
Want waerlyk 't is een eer, die alle weêrdigheden
Des aerdryke overteft, un uwen dienst te treden,

... .
(vijf strofen)

VREUGDE-ZANG.

... .
4
Uwen broeder, zuster, vrienden,
Wenschen U dit om het meest;
Ja, all' die zich hier bevinden
Op uw' gull' professie feest,
Hopen, dat zoo veële jaeren
Zonder kommer, zonder druk,
Deze hof U zal bewaeren,
Dat G' er krygt de Jubel-kruk.

5
Laat nu fles en glazen klinken,
'T is ter eer van Christus bruyd;
Onze bruyd sal met ons drinken
Tot den grond de glazen uyt.
Wenscht haer, dat sy lang mag leven
En haer' vrienden al te gaer;
Wenscht haer, dat s' haer jubel geven
Mag naer heden vijftig jaer.

... .
[Gedrukt] Te Turnhout, Ter Boekdrukkery van Glénisson en Van Genechten.
Drukwerk: zwart/wit, verlucht

Bewaarplaats: Stadsarchief Turnhout (doos Huldedichten)

Maria Margarita Van Der Sanden: in de 'index van de Turnhoutse begijnen'⁵ staat VANDERZANDEN
en in de lijst van Johan Van Gorp⁵ Van den Zanden.

Geboren te Lommel op 17.03.1802, geprofest op 06.10.1834, gestorven aan een borstziekte op 13.01.1868⁶

[B TUbeg L16] **Joanna, Cornelia, Maria Van Eyndhoven**

HET BEVREDIGEND GEMOED

DE RUST ZOEKENDE IN ZYNEN GOD, EN ZYN GENOEGEN VINDENDE
IN HEM TE DIENEN, EN TE BEMINNEN.

Aen de Wereldvliedende en Godgetrouwe Jouffrouw,

JOANNA, CORNELIA, MARIA

VAN EYNDHOVEN

Met recht toegevoegd op de dag van haere Professie, op 't BEGGYN-HOF van TURNHOUT

DEN 8ste MEY 1815.

Domine, ante Te omne desiderium meum. Psalm 37, v.10. Heere, voór U zyn alle myne wenschen

Wat laet de jonge *Jeugd* haar zottelyk bedriegen,
Wanneer haer d'yd'le waen bestaet in slaep te wiegen! ...
Hoe dwaelt een' *Sterveling*, geheel zyn leven door,
Van 't regte Reden-pad, en 't zuyv're Deugden-spoor,
Wanneer *Hy* zig vergaapt aen korte Venus-lusten!...
'T is blindheyd, die Hem treft, en die *Hem* noóyt laet rusten,
Die Hem het voórdeel rooft van waere Zoetigheyd,
Waer toe de *Liefde* roept, de *God-vrees* heénen-leyd.
De Wereld hedendaêgs is vol van dertelheden,
Vol pragt, vol ongeloof, die ons de boeyên smeéden
Van nieuwe slaeverny; dewyl een 'zondig' *mensch*
Noóyt wel bereyken kan zyn' yd'len herte-wensch:
De Wereld lokt ons aen, zelfs van de jonge jaeren,
Tot wellust en gemak, en smyt ons in gevaeren;
De Wereld, zoo-doórtrap, zoo-dobbel en vergald,

Dat een' verstandig' Man nog in *haer' strikken valt!* ...
 Als 't *tydelyk geluk* tot afgod word verheven,
 Den voórrang aen het vleesch en d' overhand gegeéven,
 En 't hert bedorven is doór snoode liberteyt,
 O Hemel! die haer volgt, is haestelyk verleyd
 Blyft gy 't *vergangelyk*, het *onbestendig* minnen,
 Gy zyt welhaest beroofd van uwe beste zinnen;
 Den smaek van goed te doen verdwynt uyt uw gemoed;
 Niets is 'er, dat by u nog eenig' indruk doet;
 Want rypen Vrienden-raed, en kragt van fraey' Bewyzen
 Zyn vrugtloos: op gemak stelt iemand zyn' gepeyzen,
 Die tot de *wellust* helt; de blinde wereld-vreugd
 Lokt zelfs BEJAARDE LIÉN van 't pad der waere Deugd.
 Een' *Maegd*, die beter peyst, en 't *zeker Deel* wilt kiezen,
 Zal haeren besten Pand, *de Ziele*, noóyt verliezen;
 Zy tragt met gansch het hert nà't eenig-zalig Hof
 Want *aerdsch vermaek* is niets by HAER, dan slyk en stof:
 Zy vestigd haer gepeys opp dat gelukkig leven,
 Daer Haer DEN BRUYDEGOM den Vrede-kus zal geéven,
 En volgt het Voórbeéld van een' *getrouwe Ziel*,
 Die noóyt, of zelden in des duyvels strikken viel:
 Geen' Edelmoedigheid is hier te vergelyken;
 Zy agt gering en kleyn de grootste Koningryken;
 By Haer is nietmetal het steelende genot
 Van aerdsche vrolykheyd; zy vind het al in GOD ...

... .

VRIENDELIJK ZEGEN- LIED

(5 strofen)

... .

'T Is U herteLYk gesChonCken Van De faMILIE [1815]

[Gedrukt] 't Antwerpen, uit de Drukkery van J.S. Schoesetters.

Bewaarplaats: museumdepot Turnhout B 0934

Joanna, Cornelia, Maria Van Eyndhoven: In de 'index van de Turnhoutse begijnen'⁶ is haar tweede naam Clara. Bij haar intrede was de Antwerpse 24 jaar. Professie: 18.05.1815. In de index staat dat ze verhuisd is. Zij heeft in 1819 het begijnhof verlaten: uitgetreden⁸.

[B TUbeg L17] Maria **Barbara Van Put**

EERGALM

DER DEUGZAEME JOUFFROUW

MARIA BARBARA

VAN PUT

ZICH AEN GODT VERBINDENDE ONDER DE REGEL DER

HEYLIGE MOEDER BEGGA,

OP HET VERMAERD

BEGGYNHOF TE TURNHOUT 18 APRIL 1837

Geen 'mensch' is van den Heer hier op deéz' aerd geschaepen,
 Om in het ondermaensch een 'volle vreugd te raepen,
 Noch voor de lekk'ren disch van zynen smaek bereyd,

Noch voor de verheven staet, noch voor de dertelheyd:
 Neen – zyne waaere taek, is zynen God te kennen,
 En zich van jongs af aen zynen dienst gewennen.
 Hem altyd hulde doen, zyn wetten gaede slaen,
 En moedig tot het eynd' in zyne wegen gaen;
 Om , als den avond valt van dit katyvig leven,
 Wanneer men zynen geest aen Godt moet wedergeven,
 Te sterven zonder schrik, dewyl m'in Sions woon
 Het aenschyn van den Heer verwagt tot zynen loon.
 Dit ons zoo edel eynd' had Gy al vroeg voor oogen,
 Hier nae zag men U reeds van uwe kindsheyd poogen;
 Dit eynd',ô waerde Bruyd! Ging U alreeds ter hert,
 Wanneer uw kinder-bryn maer iets ontloken werd.
 My dunkt, Gy zeyd' alsdan: "Ik moet den Godt beminnen
 Die my geschaepen heeft; geheel myn hert en zinnen
 Die moeten zyn op Hem; myn werken al te gaer
 Die komen toe aen Hem, want Hy is mynen Vaer.
 Daarom in zynen dienst wil ik myn jongheyd slyten;
 Ik wil, zoo veel ik kan, voor Hem myn plichten kwyten;
 En als het tydstip komt, om my tot eenen staet
 Te wenden, zal ik gaen, waer Hy zal zeggen: gaet:
 Al zou Hy ook tot my als tot een' Abram zeggen:
 Gaet land en maegschap nyt, trek heen door baen en heggen
 Tot dat gy zyt ter plaets, die ik voor u bestem –
 Ja, Heer! Ziet my bereyd: toont my maer uwe stem"

....

GEZANG

(5 strofen)

Gedrukt: Te Turnhout ter drukkerij van Brepols en Dierckx zoon.

Drukwerk: zwart/wit, naam 'Van Put': rood ingekleurd

Bewaarplaats: Stadsarchief Turnhout (doos Huldedichten)

Maria Barbara Van Put: afkomstig: Bortmeerbeke (Boortmeerbeek, Vlaams-Brabant), geprofest op 18.04.1837 (35 jaar)⁶, uitgetreden⁸.

Zij moet een goede leerlinge geweest zijn:

'Daer by gint Gy voor uyt met allersnelste stappen
 In veelerande soort van nuttige wetenschappen,
 Die eene jonge Maegd byzonder hebben moet,
 Als zy voor Godt en mensch wilt zyn wel opgevoed,
 Zoo zag m'U menig mael den eersten prys behaalen;
 In kerk en school; men zag U altyd zegenpraelen
 Waer Gy te kampen had, hier van is nog bewys
 Zoo men'gen boek en beëld door U behaeld tot prys'.
 (overgenomen uit het lofdicht)

[B TUbeg L18.1] **Elisabeth van Wijngaarden** [Paarschrift *tweevoudig rym-geklanck*] (1)

Paar. Schrift [30.05.1756]

*Lieve Suster ik wille wat liegen
 om u voor eerst hier wat te bedriegen*

Lof-Dicht

voor

De Welbedachte Juffrouw

Juffrouw Elisabeth van Wijngaarden [Elisabeth Van de Weyngarde *]

Versmaadende	den Swier der Werelt
't Beggijnen Leven	intredende
achtende groote pijn	in Werelts Lust te Leven
een Christi bruijd te zijn	moet ware ruste geven
... .	

[Zie verder: tekst van het lofdicht overgenomen uit de getypte tekst]

Handschrift, zwart en rode inkt, tekst moeilijk te lezen.

Bewaarplaats: museumdepot Turnhout B 0953

*in de index van de Turnhoutse begijnen staat: Van de Weyngarde Elisabeth geprofest op 30 mei 1756⁶

[B TUbeg L18.2] **Elisabeth van Wijngaarden*** (2)

PAARSCHRIFT

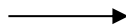
LIEVE SUSTER IK WILLE WAT LIEGEN
OM U VOOR EERST HIER WAT TE BEDRIEGEN

LOFDICHT

VOOR

DE WELBEDACHTE JUFFROUW

ELISABETH VAN WIJNGAARDEN [30.05.1756]

↓

Versmaadende
't Beggijnen Leven
achtende groote pijn
een Christi bruijd te zijn
doen Sij
Alle ijdelheden
Wilt beneerstigen
binnen Turnhout

1. Masaeur zoekt in haar Jeught
2. den swier des werelts vreught,
3. ten dient maar tot verdriet,
4. dat m'in 't Beggijn Hof Siet
5. Sij vlugt en sij verlaat
6. Den maagdelijken staat
7. Sij stelt in haaren zin
8. De vreugd van 'werelts min
9. Haar waar sieraad bestaat
10. In des werelts sieraat
11. Sij stelt nog eer nog roem
12. Al in de maagdebloem
13. Tot goedheit en vreugt

den Swier der Werelt
intredende
in Werelts Lust te Leven
moet ware ruste geven
Versaakt
Begga's Regel
in het vermaart Beggijn Hof
den 30 Meij 1756

1. in Begga's Hof te treden
2. en zijn maar ijdelheden
3. Dat m'in de werelt vindt
4. Wordt van haar herdt bemint.
5. De werelt en genuchten,
6. en Sal Sij niet meer vlugten:
7. De Staat van Suijverheijdt
8. acht Sij maar ijdelheijdt.
9. in bidden, vasten, waeken:
10. Schept Sij geene vermaeken
11. op pracht en werelts Stof
12. sluit nu Masaeur met Lof.
13. Sal Sij haar noijt begeben:

14. Alleen is haar plaisier
15. te volgen 's werelrs zwier
... ..
53. Nu segt Massaeur recht uijt
54. Dat Sij Lacht met Gods Bruijd

14. in Begga s' Hof te zijn,
15. is maar verdriet en pijn.

53. dat Sij Godt heeft Seer lief
54. lieg ik als eenen Dief.

DAT ELISABETHA LEEFT, SIJ DIE DESE BLIJSCHAP GEEFT.

Lieve Masseur dat gij het wist
Hoe men dit dicht moet lesen.
Ik en geraack in geen en twist
gij Sult te vreden wesen:
t'S maar geschiet uyt een arglist,
men ... 't is te gaan lezen

Wel wat Masseur wat ginck u aan
Van bijnaar gaan te grijsen:
ik docht laat Sij verwondert staan
terstont sal ik u prijzen:
ik wil hetgaan

ik Sal 't dan lesen Soo ik moet
en gij sult zijn gepresen:
het Dicht is in Sijn Selven goet,
als 't in een wordt doorlesen,
Dan sal dat vuyl was worden
zoet.

Elisabeth van Wijngaarden: geproft 30.05.1756, overleden op 07.05.1788 en op 08.05.1788 begraven op het kerkhof⁶

* Getypte tekst gevonden in het archief van de Vrienden van het Begijnhof en het archief van het beginhof: Varia 6.1.4 Ao62/4. Voor de volledige tekst zie literatuur nr.4.

Viering: eremis en professies

[B TUbeg L19] **Joannes Gerardus Bouwen** [Eerste Mis, Eremis]
Maria Theresia Bouwen & Theresia Cnaps [Professie]

DEN LOFRYKEN BOUW IN VREUGD- GESCHAL AFGEHEELD. [1778]

IN DEN EERW- HEER. MYN HEER
**JOANNES GERARDUS
BOUWEN**
CHRISTUM-JESUM AEN DEN HEMELSCHEN VADER OPDRAEGENDE
DOOR SYNE EERSTE ONBLOEDIGE OFFERANDE
ENDE ZEGEN –PRAELENDE MET SYNE DEUGD-ZWANGERE SUSTER, JOUFFROUW
MARIA THER. BOUWEN;
ENDE MET ZYNE WEL-BERAEDE NIGTE, JOUFFROUW
THERESIA CNAPS

Uyt sprekende hunne plegtige Belofte onder den Standaert van de Hylige Moeder BEGGA op het
Beggyn-Hof van TURNHOUT, den 14. Juny. [1778]

Ædificavit... Altare Domino Gen; Cap. 8. v.20 Hij heeft eenen Autaar gebouwt voor den Heere

Wanneer den Opper-Vorst het menschedom wilde dolven
In 't zonde-vreëkend vogt, en uytgestorte golven;
Heeft NOE een Ark gebouwd; opdat hy met syn tal

Zoud' dryven op den vloed tot zaed van 't aarden-dal.
Acht Zielen zyb bewaert uyt d'algemyne stroomen:
Maer al dat leven had, met d'hooghe Ceder-boomen
Geplant op Libans Berg, is onder 't Meir versmagt,
Om dat het Schepzel zelfs den Schepper had veragt.

Want 't Belials gespuys, by dagen en by nagten
Loopt rond gelyk den Leeuw, om aen de deur te wagten
Tot uwen ondergang .. Maer neen; vreest geen
gevaer;
Want ik zien op de wagt een zoet Maegde-schae
Vernedert op den grond gewapent als Heldinnen....
Is het een DEBBORA, die wilt den stryd beginnen
Met eenen SISARA? of JUDITH die met 't stael
Het HOLOFERNES hoofd met lof, en zegen-prael

Maar als den *Ceres* Klont, naer honderd-vyftig daegen,
In vlakke waterloos begon hhet loof te draegen;

Bouwt NOE met syn geslagt 't Altaer tot d' Offerand,
En toont zyn dankbaerhyd. ... Want snellen Afgezant

Gezonden door de Faem komt aen ons ooren tuyten? ...
THALIA Zang-goddin zal het geheym ontsluyten,
't Geén haer wordt aengedient. Zy roept met luyder stem':
Staet op uyt uwen slaep; gaet naer *Jerusalem*,

Den Bouw van Salomon zult gy verplettert vinden:
Maer BOUWEN bouwt den *Bouw*, voor wie de dert'le winden

Zig rukken op de vlugt; den Bouw daer *CHRISTUS* woont,

Die BOUWEN en den *Bouw* met gulde Kroonen kroont ..
Aenschouwt den nieuwen *Bouw*, waer in de Hemelingen

Het hylig Lof-gezag van hunnen Heyland zingen.

Aenschouwt den nieuwen *Bouw*, waer in 't onnoozel *Lam*

Het Kruys voor 's werelds zond op zyne schoudren nam.

Den Autaer is Calvaer, daer 't LAM zyn Bloed wilt storten

Op dat den Offeraer zoud' tot de hoven sporten
Van 't eeuwig Vaederland. Aenschouwt deés Offer-bank,
Waer op het Druyve-zap van d'ed'le Wyngaerd-rank,

En't Brood verandert wordt in Vleesch, en Bloed des Heeren
Door het vyfvoudig Woórd, waer door hy Godt doet keeren
Uyt 't Hemels blauw gestarnt tot op ons aerden dal,
Daer hy den BOUWENS stam als loonder loonen zal....
BOUWEN O Goddelyk gedrag! Ò wonder boven wonder!
De Eng'len zyn verbaest: d' inwoonders van hier onder
't Ramp-zalig Plutos heir barst uyt in razerny;
Om dat den gringen mensch krygt magt, en heerschappy,
Om 't vleugel-redens-vrogt, en zuyv're Seraphienen
Te roepen in den *Bouw*, om d' Offerand te dienen
Met diep' ootmoedighyd, terwyl het Charons grouw
Knerst in den duyst'ren poel. Waekt, BOUWEN, uwen *Bouw*:

Brogt in *Bethulien*? Is't ESTHER voor de voeten
Van ASSUERUS? Neen: maer BOUWEN komt ontmoeten

Haer Broeder is den *Bouw*. ZY is van het getal
Der Schepsels twee-mael-vier, die naer den water-
val

Met 't uytgezondert Schip in d'haeven zyn gekomen
Van hun behoudenis. Den Heer heeft haer genomen
Voor zyn beminde Bruyt, en in den Hof gestelt,
Daer BEGGAS weêrdig Kind nog wereld, nog
geweld,

Nog vyands listen vreest: want zy rust op de vleug'len
Van haeren Bruydegom, die d' helsche magt kan
teug'len

In 't vlamme-blaekend' slot. Gelukkig is de Maegd
Die van haer Broeders hand het *Man* [Manna] de
Hemels vraegt!

Een *Man*, 't geén veertig jaer tot voedsel is gegeven
Aen 't Volk van Israël. Een *Man*, 't geen 't eeuwig
leven

Zal geven naer den tyd. Ontvangt dit Hylig *Man*,

't Geen BOUWEN alle dag aen BOUWEN geven
kan

Tot sterkte van de Ziel ... CNAPS naedert zonder
toeven;

Gy zuly met Nigt, en Neéf de spys der Eng'len
proeven.

Haest u met BEGGAS tryn, waer van gy litmaet zyt
Door d'opdracht van u zelfs, van Wil en Zuyverhyd.
Spyst BOUWEN met dit *Man*, uw Zuster, Vaeder,
Moeder;

Uw Zwaeger, Zwaegerin, Cozynen, Nigten, Broeder
Met allen Geteelt: spyst ook den Theôlogant,
Die naer verloop van tyd door reden, en verstand
Zal met FRANCISCUS Zoôn den Kroost van
zeg'nen

Wy hopen dat den Heer zal op uw hoofden reg'nen
Den dauw van zyn genaed', op dat gy in geluk
Moôgt leven met uw Bloed tot aen de Jubel-kruk.

Leéft tot de Jubell-kruk, en hooge Nestors jaeren,
En snyd hier onbevreest de wereld ydel baeren,

Op dat gy zeylt in d'haev' van uwen Godt beryd;
Niet voor een kort vertoef, maer voor een
Eeuwighyd.

LEEFT IN JESU, LEEFT IN DEUGDEN,
LEEFT IN 'T HYLIG; LEEFT IN VREUGDEN. [1778]

LIED: Stemme: *Le Berger, & la Bergère*.

(4 strofen)

VAN U-L. EER WAERDEN OOM UYT AFFECTIE GESCHONKEN
Tot Lier, by de weduwe *Verhoeven* Boek-verkoopster in de Regte-stræet.

Bewaarplaats: museumdepot, Turnhout, B0931

Joannes Gerardus Bouwen: 'Franciscus zoon' minderbroeder

Maria Theresia Bouwen: geprofest op 14.06.1778, overleden 10.11.1814, begraven op het kerkhof
13.11.1814

Theresia Cnaps (in de ‘Index van de Turnhoutse begijnen’⁶ staat Cnaeps, een in de achttiende eeuw veel voortkomende naam in Lille): geboren te Lille, was 21 jaar bij haar intrede, geprofest op 14.06.1778, overleden 01.01.1789, begraven op 05.01.1789⁶.

Zie ook: Professie van Octavie Van Genechten. **B Tubeg L25** (p.285, toegevoegd in oktober 2020)

IV.2 Jubilarissen

IV.2.1. Begijnen

[B Tubeg L20] **Jo[h]anna de Boer**

JUBILEUMTAFEL LOFLIED – FEESTLIED
BIJ HET 50STE AANWEZIGHEIDSJAAR OP HET BEGIJNHOF VAN EERW. ZR.

J. de Boer^{18,19}

03.09.1989 de Oude Eik

[Voor dit feestlied is men te leen gegaan bij ‘*Van ’t maseurken*’]

I

Daar steekt op een morgen
een jong maseurken
haar kopke door de spleet
van ’t begijnhofdeurken.
CANTEMUS DOMINUM.
Haar wangetjes blozen,
zo rood, zo rood,
zij keert er haar hoofdje
devoot, devoot...
NAAR ALLE KANTEN OM.
CANTEMUS DOMINUM.

II

Zij vlindert er tussen
de bloemenperken
en vult haar tijd
met bidden en goede werken.
CANTEMUS DOMINUM.
Haar kappeke ziet er
zo wit, zo wit,
haar voetekens trip’len
zo fit, zo fit...
NAAR ALLE KANTEN OM.
CANTEMUS DOMINUM

III

Zij zorgt dat er hosties
gebakken worden
en kookt haar potje zelf
in hollandse borden.
CANTEMUS DOMINUM
Haar handekens gaan er
zo snel, zo snel;
haar oogjes ze kijken,
zo fel, zo fel...
NAAR ALLE KANTEN OM.
CANTEMUS DOMINUM.

IV

Zij moet al eens van
heelder bakken sokken,
der broeders en jezwieten
de gaten stoppen.
CANTEMUS DOMINUM.
Haar vingertjes steken
zo rap, zo rap;
en vogeltjes wippen
van tak op tak...
NAAR ALLE KANTEN OM.
CANTEMUS DOMINUM

V

De grot voor haar deur
krijgt een daaglijks beurtje
met kaarsen en veel bloemen
een fleurig kleurtje
CANTEMUS DOMINUM
Ze zingt een lief liedje
zo stil, zo stil
en loert fijntjes over
haar bril, haar bril ...
NAAR ALLE KANTEN OM.
CANTEMUS DOMINUM

VI

Al is zij vandaag ook
Ons laatst begijnje
Toch houden wij van haar

Als een heel oud wijntje.
CANTEMUS DOMINUM
We wensen haar heden
Oprecht, oprecht,
al ’t goed dat er is on-
gezegd, gezegd ...

NAAR ALLE KANTEN OM

CANTEMUS DOMINUM.

Tekst: Bovenstaande tekst werd overgenomen van de ‘Menukaart van de ‘Kempense koffietafel’¹⁸

Voor dit feestlied is men te leen gegaan bij ‘*Van ’t maseurken*’:

VAN ’T MASEURKEN

Daar stak op ’nen morgend, een jong
maseurken

zijn kapke door een spleetje van ’t

kloosterdeurken;

Cantemus Dominum!

Die wangetjes, ze waren zo bleek, zo bleek,

En ’t draaide zijn hoofdje en het keek, het keek

Naar alle kanten om...

Cantemus Dominum!

*‘*Van ’t maseurken*’ is een gedicht van de Dendermondse schilder-dichter Herman Broeckaert (1878-1930).

Het werd door Emiel Hullebroeck (1878-1965) op muziek gezet. Voor de tekst van feestlied en gedicht zie:

Literatuur nr. 19. Voor tekst met muzieknotatie zie Literatuur nr. 20.

Getypte tekst ‘Menukaart van de ‘Kempense koffietafel’ (met tekst van het ‘feestlied):

Bewaarplaats: SAT collectie lofdichten.

Johanna de Boer: geboren te Rotterdam op 27 januari 1908. Treedt in 1939 als postulante in het noviciaat van het Turnhoutse begijnhof. Gefroest op 14.04.1941 en tot grootjuffrouw verkozen in 1953.

Begin september 1999 verhuisde zij naar het rusthuis Sint-Lucia. Op zondag 22 april 2001 was zij voor een laatste maal op het begijnhof voor de viering van haar zestigjarig begijnenjubileum.

Zuster de Boer overleed in het rusthuis op 28 januari 2002 (94 jaar). Haar lichaam rust nu in de schaduw van de H. Kruiskerk, een voorrecht dat haar toekwam als laatste begijn van het Turnhoutse begijnhof.^{6,9}

Addendum

Menu: Kempische Feesttafel

Met

LEKKER KEUZEBROOD

BOERENHAM

KAAS

en

FRICADELLEN

Met

KRIEKEN

GEURIGE KOFFIE

VLAAIEN

RIJSTPAP

Met

BRUINE SUIKER

ALLERLEI NATAFEL DRANKEN

[B TUbeg L21] **Maria Joanna Gillis**

Zuster Gillis*

1

De zusterschaar van dezen hoven

Vervult de zaal om hier te loven

Zuster Gillis vijftig jaar

In dienst van Koning Jezus klaar

Haar voorbeeld moet door ons geprezen

die stille deugd wij zonder vreezen

bezingen’t Kind dat God bemint

veel meer dan een van ons verzint (bis)

2

Vooreerst uw werkzaamheid wij viëren

Waarmee Gods kerk gij helpt versieren
Jezus linnen in de wasch gedaan
het blonk het moest voor 't ander staan
Wie kan daar bij 't gebed vergeten
Gestort eenvoudig zonder meten
Een [...] van bloemen lieflijk schoon
Die Jezus strengelt tot een kroon (bis)

3

Heil zuster heil ge hebt gedragen
Het Geestlijk kleed naar Gods behagen
verborgen deed gij vroom uw plicht
Ons allen hebt gij steeds gesticht
Uw Jezus hoort met welgevallen
ons dank en jubelliedren schallen
Hij zelf heeft reeds uw plaats bereid
Uw glorie troon in eeuwigheid

Tekst overgenomen uit *Handschrift met Nederlandstalige profane en religieuze liederen*.
[Grauwman] Inventaris muziekcollectie nr. B TubegHs17 f 22v.

Bewaarplaats: Stadsarchief Turnhout

Maria Joanna Gilis: Geboren te Beerse op 27.03.1864, geprofest op 07.08.1882, overleden te Turnhout op 13.02.1935.^{6,13} Gouden jubileum: 1882 – 1932.

*Op het doodsprentje staat 'Zuster Johanna Gilis'¹³ In de Index van de Turnhoutse begijnen⁶ staat, zoals hierboven wordt vermeld, 'Maria Joanna Gilis' (zelfde geboorte plaats en geboorte datum).

[B TUbeg L22] **Antonia Elisabeth Grauwman**

Aan de Eerwaarde Zuster Graauwman

1910 Jubilarisse 1935

Zijt gij verheugd ook wij zijn blij dat het ons gegeven zij
U onze wenschen aantebieden op uw zil'vren jubeltij.
Waart gij hunk'rig en begeerig naar uw schoone jubilé
Ook wij waren 'r naar verlangend en deelen nu die wenschen mee:
Vijfentwintig jaar zijt ge Begijntje geweest!
Gedienstig, godvruchtig levendig van geest
Hebt ge steeds uw plicht betracht en immer God gevreesd.
Schitterend zijn de parels aan uw kroon gehecht,
Die in 's Hemels woon voor U is weggelegd
Als zinnebeeld van deugd, tot loon van noeste vlijt,
Waarmee gij uwe diensten aan God's tempel wijdt.
Want, met een stem als van metaal
Zoo helder en ook muzikaal
Blijft ge immer zonder praal
n' Ware steun van het hoogzaal
Vijfentwintig jaar zijt ge Begijntje geweest!
Nog zoovéél jaren en het is uw gouden feest,
Als we ons weer rondom U scharen
En ons gejuich met uwen jubel paren.
Dan nog een tiental jaren verdiensten vergaren,
Zoo het God behagt U 't leven te sparen,
En gij viert uw diamanten feest
Met ongemeene pracht en luide feestgebaren,
Wat hier ten Hove nooit is te zien geweest;

Om zoetjes daarna naar den Hemel te varen,
Dien we allen U toewenschen om het meest.
Uwe verkleefde medezusters
v/h Begijnhof alhier

Turnhout 1935

Handgeschreven tekst (kopie) gevonden in het archief van de vzw De Vrienden van het begijnhof. Wordt overgedragen aan SA-Turnhout.

Antonia Grauwmans: geboren te Ginneken (Nederland, nu een deel van Breda) 14.05.1879, geprofest 05.10.1910, overleden te Turnhout 24.06.1961, zij was de laatste Turnhoutse begin van Noord- Brabantse afkomst⁷. Zie ook B TUbegHs17 en B TUbegDr16.

[B TUbeg L23] **Francisca Ruelens**

..... *Jubelfeest van de verdienstvolle overste Fanny Ruelens*

1854 1904

50

Fecit magna qui potens est

Aan God zij dank en lof in eeuwigheid gezongen!

Hij is zoo mild voor u geweest
En aarde en hemel juicht, en blijde klopt uw herte
Bij dit zoo roerend jubelfeest.

Pas had de levenslent' haar frissche rozenknoppen
Alom op uwen weg verspreid,
Of van uw lippen klonk reeds 't woord der offerande:
Spreek, Heer, uw dienstmaagd is bereid!

Gij lachtet met den glans, den pronk, de praal der wereld,
Al nietig glas en klatergoud!
Het heiligdom bekoorde uw vurig maagdenherte,
Voor 't streelen der vermaken houd.

... .

En mochtet gij nog lang in vrede voorwaartstreven
Op uwe reine levensbaan!
Juich zeggen wij, de Heer die minzaam is en machtig,
Heeft groot een werk in U gedaan.

Opgesteld door haar beminden broeder priester August Ruelens, 27 September 1904

Handschrift. De titel is in een banderol geschreven, alleen de letters met zwarte inkt zijn nog (gedeeltelijk) leesbaar. Het huldegedicht is met fraai getekende leliënkelken* en bladeren versierd. Bovenaan is een boek met rode kaft afgebeeld met daaronder de initialen FR .

Dit lof-of huldegedicht, herinnerend aan 50 jaar begijn, is mogelijk geschreven en getekend door dezelfde persoon als het lofdicht dat gemaakt werd voor haar broer August Ruelens ter gelegenheid van 50 jaar priester (zie verder).

*Symbool van zuiverheid en maagdelijke onschuld¹⁶

Bewaarplaats: Stadsarchief Turnhout

Francisca Ferdinanda Ruelens (volgens het Franstalig doodsprentje: Fanny Ruelens¹³): Geboren te St. Jans-Molenbeek op 31 maart 1830. Dochter van Fransisci en Theresia Dens. Geprofest te Turnhout op 25

september 1854. Viert haar plechtige gulden jubelfeest op 27 september 1904⁶. Zij was grootjuffrouw vanaf 10 november 1886 tot haar overlijden op 28 februari 1905⁹.

[TUbeg L24.1] **Elisabeth Van Eupen**²¹

Aan Juffrouw Elisabeth Van Eupen

Overste van het Begijnhof
te Turnhout, bij haar
GOUDEN JUBILEUM

28 Sept. 1886

28 Sept. 1936

1.

Nu zingen wij te gaar
Bij 't Gouden Jubeljaar
Van Groot-Juffrouw.
En vlechten haar een kroon
Van gouden lauwren schoon
Als welverdienden loon
Voor deugd en trouw

2.

Pas zestien jaren oud
Nam zij 't besluit zoo stout
Begijn te zijn!
En meer dan twintig jaar
Kwam eene kinderschaar
Ter school om les bij haar
Is dat niet fijn!

3.

Aan les en tucht gewoon
Kreeg zij voor nieuwen woon
't Noviciaat
En leerde zacht en vroom
Begijntjes, zonder schroom
Nagaan hun levensdroom:
Sint Begga's pad.

4.

Zoo degelijk voorbereid
Werd in haar hand geleid
Het Groot-Gezag
En daarom vieren wij,
Begijntjes fier en blij
Het heerlijk feestgetij
Van dezen dag!

Kopie uit het archief Vrienden van het Begijnhof van Turnhout . Overgedragen aan SA-Turnhout
Zie ook: Vanden Bossche H. & Van Gorp J. Lofdicht ter gelegenheid van een gouden jubileum van een
“juffrouw” op het Turnhoutse Begijnhof. Begijnhofkrant 36 (2012) 14 - 15

Elisabeth Van Eupen: Zij werd als vijfde kind in Turnhout op 19 juli 1869 geboren. Haar ouders waren de kantoorbediende en later reiziger Alfonsus Michael van Eupen (° Eindhoven 02.10.1841 – † Antwerpen 07.09.1883) en Anna Maria Francisca van de Vliet (° Turnhout 09.04.1835 – † Turnhout 08.04.1875). Op 16-jarige leeftijd, wat toen de minimumleeftijd was, trad ze in op het begijnhof van Turnhout, waar ze op 28 september 1886 werd geprofest (ze was toen nog maar 17 jaar oud) en op 28 maart 1933 werd ze verkozen als grootjuffrouw. Die rol zou ze tot aan haar dood op 11 maart 1953 blijven vervullen.¹³ Zij was de laatste grootjuffrouw die in het ‘Groothuis’ (Begijnhof nr. 72) woonde. In 1886 waren er 53 begijnen, in 1933: 20 en in 1953 nog 9 begijnen op het begijnhof.

Aan U, Eerwaarde Zuster van Eupen,

[I]

Hoezee! Hoezee! Hoezee!
Wie onzer feest niet mee?
't Is het feest onzer Moeder,
Die door de Albehoeder
Over ons is aangesteld
Om 'te waken en te zorgen
Te vermanen in 't verborgen
Waar het onz' belangen geldt

Koor: Hoezee! Hoezee! Hoezee!

Wij allen feesten mee.

[II]

Opgevoed in eer en deugd,
Omringd met tedere zorgen,
Hadt ge vanaf uw prille jeugd
Veel gunsten reeds verworven
Door zedigheid en godsvrucht, gehoorzaamheid en vlijt
Hadt g'uw jeudig hart aan Jezus' Hart gewijd
En in deugd en plicht betracht
Uw jonge jaren door gebracht.

[III]

Tot dat op rijperen leeftijd
Gij zondt een blik de wereld in,
Maar de wereld met haar broosheid
Verwekt' in U slechts tegenzin
Zij kon U niets geven
Wat uw geluk betrof
Naar hooger was uw streven,
Met Jezus wildet ge leven
Hier in't Begijnen hof.

[IV]

Een vijftig jaar geleden
Was het omtrent dezen stond,
Dat ge 't Hof zijt bin' getreden
Waar gij rust en vrede vindt.

[V]

Vijftig jaren vanaf heden
Sloot ge met Jezus een verbond
Door geloften, die zaal'ge bede
Die vloeide uit uw hart en mond.

[VI]

Heugelijke dag, boven allen uitverkoren
Waarop, door d'eed van trouw gezworen
Aan Jezus in zijn Heiligdom,
Gij werdt Zijn Bruid, Hij uw Bruidegom
Waar ge rust en vrede vindt.

[VII]

Vijftig jaren lang; tot Jezus Bruid verkoren,
Hebt ge uw plicht betracht stipt en naar behooren;
Was niet uw leus in al uw doen en laten:

God dienen bovenal, wat kan de rest mij baten?
Was niet het innigst van uw streven
Van vijftig jaar beginnenleven
Om voor eenieder groot of klein
Steeds minzaam, nederig en kalm te zijn?
Ja, de eenvoud van uw leven, met zedigheid gepaard
Zijn als kostb're parels aan uw kroon vergaard

[VIII]

Troostvol ziet ge neder op uw levensbaan
Wat U denken doet aan het geen ge hebt gedaan
Voor de eer van God, tot geestelijk zelfbehoud
En voor de zielen aan uw zorgen toevertrouwd,
Als ge vertoefdet in het Noviciaat
Waar ge de Leidster der Novicen waart.
Om ze te brengen tot dien Levensstaat,
Die vrede, deugd en heiligheid baart
De Zusters hier aanwezig door U opgeleid
Bieden U met hun wenschen den cijns van dankbaarheid

[IX]

En als op zekeren dag,
Het geen men niet voorzag,
Noch in uw wenschen lag,
Gij wordt verkozen, Gode zij lof,
Tot Overste van het Begijnenhof,
Verspreid zich de mare als poeder
“Zuster van Eupen is Moeder!”

[X]

Met schroom hebt gij dit ambt aanvaard,
Van onmacht steeds bewust,
Maar hoe bekommerd gij ook waart
Toch in Gods Wil berust,
Die U verleende moed, sterkte en beleid
Om ons te leiden op den weg der zaligheid.

[XI]

Leef dan lang nog, Waarde Moeder, blijf bij onsnog langen tijd
Met U willen we zijn en blijven hier en in Gods Heerlijkheid
Onder uw hoede willen wij leven
Onder uw zorgen en beleid,
Naar uw voorbeeld willen we streven
Naar ware deugd en heiligheid.
Krone uw ijber, loone uw deugd
De eindeloze Hemel vreugd

Uw onderdanige medezusters
van het Begijnhof alhier

Turnhout den 28sten September 1936

Handschrift op papier, versierd met ‘geometrische’ figuren, papier geplakt op karton

De hoofding werd getekend met goudkleur inkt.

Tekst met zwarte en rode inkt

Dit feestdicht heeft blijkbaar vele jaren ten toon gehangen; de tekst is nog moeilijk te lezen.

Bewaarplaats: Stadsarchief Turnhout (doos Huldedichten). Kopie (foto) collectie lofdichten ‘vzw Vrienden van het Begijnhof van Turnhout’.

[B TUbeg L24.3] **Elisabeth Van Eupen**

Feestlied [Lofdicht]

Opgeruimd van geeste vieren wij thans feeste
 En geen feestgetij zonder lied erbij t Zij
 Gelijk een blijde “Te Deum” Om ons Moeders jubiloem
 Vivat Vivat zij leve leve lang
 Vivat vivat zij leve lang

Sedert ruim drie jaren lang
 Stuunt [stuurt?] Ge ons kleine schare
 Met Ge ons Moeder werdt
 Gaaft Ge ons gansch uw hert
 Lof en dank den Al behoeder
 Hij gaf ons die brave Moeder
 Vivat! Vivat

Wij van onzen 't wege
 Zijn u toegenegen
 Danken U voor't goed
 Dat Gij ons steeds doet
 Opwaarts stijgen daarom heden
 Onze vuurge dank gebeden!
 Vivat Vivat

Tekst en muzieknotatie: begijn Theresia Verdoneck: Muziekcollectie B TUBeg Hs 15 nr.25 (folie 1r en 1v). Handschrift

Bewaarplaats: Muziekcollectie begijnhof, Stadsarchief Turnhout.

[Bovenstaand ‘Feestlied’ werd geschreven ter gelegenheid van de viering van Grootjuffrouw Elisabeth Van Eupen’s gouden jubileum (geprofest op 28 september 1886 – gevierd op 28 september 1936)⁹, toen was ze al 3 jaar Grootjuffrouw, zij werd op 28 maart 1933 verkozen (er waren toen nog 20 geprofeste begijnen op het Hof).⁹ De in Turnhout op 19 juli 1869 geboren Elisabeth was vanaf 1933 tot haar overlijden op 7 maart 1956 meesteres van het Hof.⁹]

In de Turnhoutse lofdichtencollectie is dit **het enige loflied met muzieknotatie** (zie B TUBeg Hs 15 nr.25). Normaal werden deze lofdichten gezongen op de wijze van een algemeen gekende melodie (dit noemt men contrafacten¹, een voorbeeld hiervan staat hieronder).^{1, 22} Ook Mannaerts en Vercammen¹ vonden tussen 240 lofdichten maar één met muzieknotatie. Het is een ‘vreugdezang’ uit 1780 geschreven door de broer van ‘Mademoiselle’ Maria Caroline Tubicx (begijnhof van Mechelen) ter gelegenheid van haar professie, ‘Vlied ras gy snelle faam, verbryd nu wyd nen naam, des weerde ziel daar Godes oog op viel’.²²

[B TUBeg L24.4] Elisabeth Van Eupen

Hoewel haar naam niet wordt vermeld is onderstaand contrafact [een lied met een nieuwe tekst op een bestaande melodie] mogelijk een feestlied ter ere van Elisabeth van Eupen. Uit de tekst van het ‘lied’ blijkt dat het werd gezongen op ‘moeders heuglijk jubelfeest’. Begijn Grauwman (geprofest: 1910 - †1961) die dit handschrift (B TUBeg Hs 17) samenstelde heeft drie grootjuffrouwen gekend nl. Adriana van Miert (1909 tot 1933), Elisabeth Van Eupen (1933 tot 1953) en Joanna de Boer (1953 tot 2002). Alleen Van Eupen heeft gedurende Grauwman's begijnenleven haar gouden jubileum gevierd.

Zeker is dit niet: als het zinnetje ‘Verre van de vaderwoning’ letterlijk genomen wordt past dit niet bij Elisabeth Van Eupen; het begijnhof lag niet ver van haar ‘vaderwoning’ (Turnhout) en het eerste woord van de derde strofe ‘Kloosterdeugd’ verwijst niet naar een begijnhof. Het blijft een twijfelgeval.

Feestlied

Komt pelgrims*

Refrein

Zingt Zusters wel te moede
 Een vreugde zang
 Zegt juichend den algoede
 Van harte dank
 En bid vereend met hart en geest
 Op moeders heuglijk jubelfeest
 Heere Jezus
 Ruste Uw zegen
 Op haar wegen

Heere Jezus
1
Tot haar sprak de harten Koning
Doch[t]er neig uw oor en kom
Verre van de vaderwoning
Woonen bij den Bruidegom
2
Met den bruidstooi werd ze omgeven
Zij verkoos tot deel den Heer
En Gods mildheid kroonde t leven
Doorgeleefd ter zijner eer
3
Kloosterdeugd en vroomheid beide[n]
Lichten hare stappen voor
Mochten we onder haar geleiden
Volgen steeds het hemelsspoor

Tekst overgenomen uit *Handschrift met Nederlandstalige en religieuze liederen*.
[Grauwmans] Inventaris muziekcollectie nr. B Tubeg Hs 17 (f.20r)

Bewaarplaats: Stadsarchief Turnhout; muziekcollectie Begijnhof

Noten: *Het feestlied werd gezongen op de wijze van 'Komt pelgrims'.

Mogelijk zijn dit de beginwoorden van het pelgrimlied: 'Komt [Kom], pelgrims, komt, volgt my naer [na],/ wy willen onse reise beghinnen/ Wy sullen gaen groeten te Kevelaer/ Die soete Koninginne. ... ^{1,2}

'Deze tekst werd gezongen op de wijze van 'Ik ben een arme pelgrim hier'. Deze melodie werd veel gebruikt; in de Nederlandse liederenbank worden 89 liederen vermeld waarbij deze vrij eenvoudige melodie (daterend van ca. 1600) werd/wordt gebruikt.¹

'Komt, pelgrims' zijn ook de beginwoorden van:

'Komt Pelgrims met vlyt, Wilt dese Maget eeren, Soo hoort sy uw gebed, Eer gy sult wederkeren, Sy is een voorspraekers, voor ons dog allegaer, Besoekt dan dese plaets, En komt naer Kevelaer'² Op een 'Huiszegen' bovenaan de deurpost van de keuken in het Begijnhofmuseum staat deze tekst onder de afbeelding van O.-L.-Vrouw van Kevelaer.³

De tekst 'Komt, pelgrims, met vlijt, wilt dese maghet eren, soo hoort sij uw ghebedt eer ghij sult wederkeeren' staat ook op bijna alle bedevaartprentjes van Scherpenheuvel⁴. Ook van O.-L.-Vrouw van Scherpenheuvel is er een devotieprent aanwezig in het Begijnhofmuseum.⁵ Of er begijnen van het Turnhoutse begijnhof naar Kevelaer en/of Scherpenheuvel op bedevaart gingen heb ik niet gevonden.

Bronnen

1. *Nederlandse Liederbank* <http://www.liederenbank.nl/>

<http://www.liederenbank.nl/liedpresentatie.php?zoek=159390&lan=nl>

2. *Het pelgrimken van Kevelaer* 'Inhoudende de litanien, hymni, liedekens, herders-dichtjens en reys gebeden voor de processie van Kevelaer'. Door den Eerw.Pater A.P. [Adriaen Poiters] Priester der Societeyt Jesu. Te koop te Kevelaer.

A p p r o b a t i e:

'Dit Kevelaers Pelgrimken heeft niet in, dat tegen het Catholyc[k] Geloof is strydende, maer ter contrarie magh profijtelijk gedruck[t] worden, Actum in Roermonde, den 8, Juny 1655 V. A.[J.]'

https://dbnl.org/tekst/poir001pelg01_01/poir001pelg01_01_0001.php

https://www.dbnl.org/tekst/poir001pelg01_01/poir001pelg01_01.pdf

Dit boek is niet aanwezig in de boekencollectie van het begijnhof. Van Adriaen Poiters S.J. zijn wel twee boeken aanwezig zie: M1625 en B17121.

3. Van den Bergh J. *Huiszegen Begijnhofmuseum Turnhout*. Object van de maand, juli-augustus 2019 nr. 126. Van den Bergh J. *Den godzaligen huis-seegen. Centenprentje uit 1800*. <http://www.vriendenbegijnhof.be> (op webpagina 'Artikels' nr. 3.30)

4. Hoste A. *De religieuze achtergrond, de thematiek en de verscheidene genres van de devotieprenten*. Vlaanderen 41 (1992) p. 173.

5. Jansen J. *Het kunstpatrimonium van het begijnhof te Turnhout*. Ministerie van Onderwijs Koninklijk Instituut voor het Kunstpatrimonium, Brussel. Vrienden van het begijnhof Turnhout, 1988.p. 103

[B TUbeg L25] **Octavie Van Genechten**

‘Souvenir de Profession de Mademoiselle Octavie Van Genechten au Béguinage de Turnhout’
(1899)

Opmerking

Deze met bladornamenten versierde tekst is geen lofdicht, hulde-of feestdicht. Misschien kan het best omschreven worden als een **‘belijdenis geschrift’** dat werd samengesteld bij de viering van 25 jaar begijn (1874 – 1899). De tekst blijkt door Octavie Van Genechten zelf te zijn opgesteld ter gelegenheid van haar professie (zie verder).

[B TUbeg L25] **Octavie Van Genechten**

‘Souvenir de Profession de Mademoiselle Octavie Van Genechten au Béguinage de Turnhout’.

Turnhout 30 juni 1874.

Identificatie (gedeeltelijk overgenomen uit de objectfiche*)

Instelling	Begijnhofmuseum
Objectnummer	B1803
Objectnaam	Smoutwerk

Beschrijving:

Drukwerk: randen versierd met bladornamenten en bloempjes uitgevoerd in smoutwerk, een vorm van zet- en drukwerk die wordt gebruikt voor gelegenheidspublicaties**.

Bovenaan staat "SOUVENIR de PROFESSION" en is een afbeelding van een engel op een gele achtergrond gedrukt.

In het midden: "Mademoiselle/ OCTAVIE VAN GENECHTEN
Au Béguinage de Turnhout."

Onderaan in het midden: "TURNHOUT le 30 juin 1874" [de datum van haar professie] .

Rechts onderaan de prent: "Script. Gust. Van Ravestyn/ **1899**"

De Franse tekst; in twee kolommen, lijkt handgeschreven te zijn.

De prent is afgedekt met een glasplaat en in een vergulde, geprofileerde houten kader geplaatst.

Afmetingen:

Tekst: hoogte 89,5 cm.; breedte 55,0 cm.; diepte 0,5 cm.

Lijst: hoogte 96,0 cm.; breedte 62,0 cm.; diepte 5,5 cm.

Handgift: Op vraag van Christian Raskin schenkt Baudouin Boone, met akkoord van de familie, in naam van de overleden ouders -François Boone en Jacqueline Dierckx - ‘Souvenir de Profession de Mademoiselle Octavie Van Genechten au Béguinage de Turnhout’ aan het Begijnhofmuseum.

Bewaarplaats: (voorlopig) museumdepot, Turnhout, objectnummer B1803

Tekst: zie volgende bladzijde

* Objectfiche Patrick Meir

** de drukker van deze prent wordt niet vermeld, het drukwerk zal wel in de ‘Établissement Antoine Van Genechten’ gebeurd zijn [?]

Tekst

"SOUVENIR de PROFESSION"

'Pendant plus de trente ans, dans la mer de ce monde,
Mon faible esquif voguait sur la vague profonde
Incertain de la route, au gré de l'ouragan
Un nuage orageux, impénétrable écran,
Dérobat à mes yeux les rayons de lumière
Souvent vers l'Eternel s'élongeait ma prière :
Seigneur, ayez pitié du pauvre matelot
Qui cherche, mais en vain, à maîtriser le flot.
Montrez-moi dans le ciel, cette brillante étoile,
Espoir du nautonier, qui dirige sa voile.
L'océan furieux ballotte mon esquif,
Me pousse, en se brissant, vers le sombre récif
La foudre gronde au loin, l'éclair blanchit la nue
L'épouvante en mon âme éperdue
Du haut du ciel, mon Dieu, voyez mon triste sort;
Apaisez la tempête et montrez-moi le port.
Je connais vos boutés, votre grande puissance
En votre Sacré Cœur je mets ma confiance
En ce moment un ange, étincelant de feux,
Paraît, vient éclairer ce chaos ténébreux
La vague en gémissant, courbe sabegijnh cime altièr ;
vent retient son souffle, et la barque légère
Sur l'océan calmé balance doucement
L'orage fuit au lion el le bleu firmament
Me montre vers le nord la brillante Polaire
Soudain, à l'horizon, je vois poindre une terre
L'espérance renaît en mon cœur désolé
L'ange me dit « Espoir ! c'est Dieu de bonté
Qui m'envoie en ces lieux. Il sait votre détresse ;
Il connaît vos désirs ; sa divine tendresse
Va s'épancher sur vous en torrents de faveurs
De l'amour de Jésus ressentez les douceurs
Il voit l'inquiétude envelopper votre âme
Du triste désespoir la dévorante flamme
Va dessécher en vous la source de la paix
Mais les amis de Dieu ne périssent jamais.
Voyez, là-bas, briller cette blanche falaise,
Et puis ce mont pourpre qui doucement s'abaisse.
Baignant son pied fleuri dans les flots azurés
Voilà le port béni, voilà les lieux aimés
Ou régneront pour vous le bonheur et la joie
Voyez la mer est calme et facile est la voie
Qui mène vers la baie, et puis un doux zéphir
De l'orage lointain faible et dernier soupir
Enflera votre voile, et la faible nacelle
Glissera doucement sur la vague fidèle
Ma fille, dans ce port, asile du bonheur,
Vous trouverez enfin la sainte paix du cœur.
A l'ombre des autels ou Dieux se sacrifie,
Quand vous aurez prié, votre mère, Marie,

Portera vos soupirs dans le sein de son Fils,
Et Dieu vous bénira du haut du Paradis.
Des vierges comme vous habitent ces rivages.
Loin des soucis du monde et des tristes orages.
Rien ne trouble la paix que l'on-goûte en ces lieux.
Là seul vous trouverez une image des cieux ».
Il dit et disparaît ... et ma barque légère
Glisse sur les flots bleus et va toucher la terre.
Dieu ! quel riant jardin et quelles douces fleurs !
Du soleil, les grands bois tempèrent les ardeurs
Ce sont bien là les lieux qu'entrevoyait mon âme
Quand parfois de la grâce un doux rayon de flamme
Eclairant mon esprit en me montrant le port
Et jette Ah ! qu'il est beau, Seigneur, de partager son sort
Avec des cœurs aimés dans ce pieux asile
Où de l' illustre Begge on trouve la famille !
Pourrai-je encor du monde convoiter la faveur.
Lorsque je goûte ici la joie et le bonheur,
L'inaltérable paix que donne l'innocence ?
Oh non, Seigneur, jamais ! Que votre Providence
Veille toujours sur moi ! Dans cet heureux séjour
Laissez-moi consacrer ma vie et mon amour.
Mon corps, mes sens, mon âme à votre grande gloire
De vos nombreux conservant la mémoire
Ma bouche chantera, devant vos saints autels,
Vos bontés sans mesure et vos soins paternels
En ce moment suprême ou les vœux de mon âme
Vont monter vers le ciel comme une ardente flamme
Où mon ange gardien, au pied de l'Eternel,
Va porter en mon nom le serment solennel,
Mon cœur redit à Dieu le doux nom de mon père
Le nom trois fois béni de la plus tendre mère
Pour vous servir, Seigneur, j'ai quitté mes parents,
Le foyer domestique et ses mille agréments
Sans briser les liens à un amour légitime
J'oublierais mes parents ! non, non, jamais ce crime
Ne souillera mon âme ! En donnant au Seigneur
La plus intime part de l'amour de mon cœur,
J'ennoblis l'amitié que je porte à mon père
En la purifiant au feu de la prière
Tous les jours prosternée au pied du saint autel,
Comme l'encens mes vœux montent vers l'Eternel :
Donnez à mes parents les grâces abondantes
Que votre main infuse en ces âmes ardentes
Qui pour votre Saint Nom brûlent d'un pur amour,
Défendent votre loi, la suivent sans détour.
Faites, Seigneur, que tous, sous l'aile de Marie,
Nous coulions ici-bas une innocente vie
Et qu' un jour, réunis dans la Sainte Cité,
Nous chantions de Jésus l'éternelle bonté

Vermoedelijk werd deze ‘souvenir’ door Gust Van Ravestyn samengesteld naar aanleiding van de 25-jarige professie (1874-1899) van Octavie Van Genechten.

De originele tekst is (waarschijnlijk) door Octavie Van Genechten zelf geschreven ter gelegenheid van haar professie op 30 juni 1874. Een bij die gelegenheid gedrukt of geschreven ‘lofdicht’ is tot heden (nog) niet gevonden.

Uit de hierboven staande tekst blijkt dat Octavie gedurende een dertigtal jaar een weg gezocht heeft naar een veilige ‘haven’. Zij lijkt een moeilijke tijd doorgemaakt te hebben wanneer haar ‘bootje’(leven) in een storm terecht komt waardoor ze de weg naar de ‘haven’ niet vindt.

Zij roept de hulp in van God om de storm in haar onrustige ziel te (helpen) bedaren om dan in veilig vaarwater de ‘haven’ te bereiken. God wijst haar de weg naar het ‘asiel van geluk’ waar ze in de schaduw van het altaar van God de heilige vrede zal vinden. In deze ‘haven’ [begijnhof] leven zoals Octavie maagden ver van de wereldse zorgen en onheil. Zij schrijft dat haar beloofd werd dat alleen in het begijnhof zij een beeld van de hemel zal vinden.

Octavie van Genechten^{9, 25}

Octavia, Joanna, Francisca Van Genechten [°Turnhout 23.11.1837 (bidprentje) -°25.11.1837 (geboorteakte) - †Turnhout 19.03.1909] was de dochter van Antoine Van Genechten (°15.10.1809 - †14.07.1874) en Theresia Petronilla Van der Heyden (°Eindhoven 1813 -†Turnhout 1896).

Antoine stichtte in 1833 samen met J.E. Glénisson het drukkersbedrijf Glénisson-Van Genechten. In 1855 werd het bedrijf ontbonden. Hierna begon Antoine een nieuw bedrijf, de ‘Établissement Antoine Van Genechten’, aan ‘Den Dijk’ (nu de Merodelei, het gebouwencomplex Van Genechten is nu vervangen door het ‘De Merodecenter’). Octavie’s schoonbroer, Jean De Somer kwam in 1874 aan het hoofd van het bedrijf. Professie: 30 juni 1874.

Toen Francisca Ruelens grootjuffrouw was (10.11.1886 – 28.02.1905) was ze samen met Anna Versteylen (†13.11.1904) raadslid (assistente) van het begijnhof. Zij was Grootjuffrouw van 10 maart 1905 tot 19 maart 1909⁹.

In 1885-1887 heeft zij de kapel van het Heilig Aanschijn op het Turnhoutse begijnhof laten bouwen (architect P. J. Taeymans) om ‘de ontheiliging van de zondag tegen te gaan’²⁵. Ze kocht in Italië het wassen beeld van de H. Columba (patrones van de kapel), dat zich in het glazen schrijn bevindt onder het altaar²⁵. Ze schonk ook de juwelen die ze geërfd had aan de kerk om er een monstrans van te laten maken. Deze monstrans wordt jaarlijks meegedragen in de H. Kruisprocessie en werd eveneens jarenlang gebruikt tijdens het Ziekentriduüm voor de zegening van de zieken.

Literatuur

Hugo Vanden Bossche, *Een nieuw verworven ‘lofdicht’ toegevoegd aan de ‘boeken-, muziek- en lofdichtencollectie van het Turnhoutse begijnhof*. De Gulden Passer 29.2 (2021) 350-355.

[B TUbeg L26] Theresia **Verdonck**

Vijftig jaar choriste

Jubel lied Zuster Verdonck

Hebt gij het nieuws gehoord
Dat nu de rust verstoord
Van ’t rustig oord
Dat men is in de weer,
En druk is in de leer
Vergadert keer op keer
Als op een woord?

Zi[e] ’t is een jubeltij
Heel zeldzaam en heel blij
Geloof me vrijdag
[Men] viert hier jubilee
En allen doen we mee
Met zangen en hoezee

Haar vieren wij
Ze is vijftig jaar chorist
Geen kleinigheid en ist
Op 't hoog oksaal
Ze zwaaide steeds de staf
Heel kundig op en af
Zij steeds het voorbeeld gaf
Aan allemaal

Wie telt de gloria s
De Credo s hozanna s
De alleluia s
Geen mensch op aard het doet
Geensnimmer het bevroedt
Van in zijn hemel zoet
God telt ze na

De jaren gingen gauw
Met zon en winterkou
Zij bleef getrouw
Al is ze slecht te been
Ze klimt nog als voorheen
De trap op weer beneen
Langs 't dikke touw

Hoezee hoezee voor haar
Die moedig vijftig jaar
Al zingend bad
Voor haar klinkt nu ons lied
En heel het hof haar biedt
Op heden zoo ge ziet
Proficiat
Zuster Verdonck

Tekst overgenomen uit *Handschrift met Nederlandstalige profane en religieuze liederen*.

[**Grauwmans**] Inventaris muziekcollectie nr. B Tubeg Hs 17 (f 21v)

Bewaarplaats: Stadsarchief Turnhout; muziekcollectie Begijnhof

Theresia Verdonck: Geboren te Turnhout op 19.03.1860, geprofest op 21.02.1881, overleden op 21.10.1943. 'Zong vijftig jaar de gezangen der gewijde liturgie'.¹³

[B TUbeg L27] **Anna Versteylen**

1876 – 1901

Hulde De Jubilaris

Juffrouw begijntje Versteylen

Tot alle achting aangeboden

Er klinkt vandaag op ons begijnhof
Zoo ned'rig steeds en kalm
Een vrome Jubelsalm
Ons steeds geliefde kerk prijkt heden
In al haar pracht en glans

En tot versiering, bracht men kwistig
Hier loof en bloemenkrans.

Juffrouw Versteylen viert op heden
Haar zilveren Jubelfeest
En ieder deelt in hare vreugde
Met, vromen christen geest.
Elk brengt der brave jubilarisse
Zijn hulde en zijnen groet,
En biedt haar zijne beste wenschen
Met een verheugd gemoed.

... .

Lang leev' Juffrouw Anna Versteylen
Zoo jub'len welgemeend,
Al haar geliefde medezusters
Vol vreugd rond haar vereend.
Lang leev de brave Jub'larisse
Tot heel van ons te gaar,
Zij viere eens kloek en vol gezondheid
Haar gouden Jubeljaar!

16 April

Handschrift, titel (hoofding) zwarte en rode inkt, tekst: zwarte inkt

Bewaarplaats: Stadsarchief Turnhout

Anna Versteylen:

Geboren te Turnhout op 5 mei 1831, geprofest op 26 april 1876 en te Turnhout overleden op 13 november 1904.¹³ Toen juffrouw Francisca Ruelens grootjuffrouw was, was zij, samen met Octavia Van Genechten, assistente op het hof. In het in 1878 in het middenraam (Heilig Kruiskerk) geplaatste glas-in-lood staat onderaan: *Gegeven door Anna Versteylen Beggijntje -Geprofest den 26 April 1876.*^{9,24}

IV.2.2. Priesters

[B TUbeg L28] **Petrus Janssens**

DE WELVERDIENDE JUBEL-KROON,*¹⁵

GESTELT OP HET HOOFD VAN DEN ZEER EERWAERDEN HEER ,

HEER PETRUS JANSSENS,

PASTOR VAN 'T BEGGYN-HOF TOT TURNHOUT,

Aldaer plegtiglyk vierende zyn Zilveren Feest of 'd Halve Jubilé van zyn gemeld

HERDERLYK AMPT,

DEN 22 DER MAEND FEBRUARY IN 'T JAER 1786.

Reposita est mihi Corona. 2. Thim. 4. v.8. De Kroon is my toegelegd,

... .

JAER - SCHRIFT

Lang LeeVe onze WeLbeMIInDen ZIeLbezorger heer PetrUs Jannsens JUbILarIUs [1786]

VREUGD-GEZANG

(4 strofen)

'T is met alle eerbiedigheyd opgedraegen door de regeerende jouffrouwen ende Meesteressen ven het hof.

Jouffre. Bernarda Mutsaerts Meesteresse der infirmery**

Jouffre; Anna Gertrudis Robert Meesteresse der pastory

Jouffre. Maria Catharina Robert Meesteresse der kerke

Gedrukt : TOT BRUSSEL; BY J.B. JOREZ, Drukker en Boekverkoper in de Boter-Strate.
Imprimatur van C.J. Leyniers 6 februari 1786.

Drukwerk: Smoutwerk¹⁵ randen versierd met bladornamenten, vogels en ‘hoorns van de overvloed’.

Voorstellingen begeleid door Latijnse tekst:

De Goede Herder geeft zijn leven voor zijn schapen.

De Goede Herder: zorgt voor het verloren schaap.

De schapen volgen hun herder.

Uitdelen van de H. Communie.

Preek en Verheerlijking van het priesterschap.

Bewaarplaats: Groot-Jufferskamer, Begijnhofmuseum, Turnhout. Zie ook c:stcv:12922573

* <http://balat.kikirpa.be/object/96445>

**zie ook catalogus boekencollectie B1676

Petrus Janssens:

Hij was afkomstig van Lille, was kapelaan bij het Sint-Pieterskapittel²³ (mogelijk tot eind 1796 toen werd het Sint-Pieterskapittel ontbonden) en vanaf 1760 tot mogelijk november 1797 was hij pastoor van het begijnhof. Toen werden in Turnhout alle kerken gesloten voor de eredienst, de begijnhofkerk werd een ‘Tempel der Wet’ (Rede)⁹.

Op 16.04.1787 geeft hij op verzoek van de ‘Oostenrijkse Nederlanden’ een opsomming van de goederen van het begijnhof (Stadsarchief Turnhout. Archief Begijnhof, bundel 4 ‘Infirmenrij Vaste Goederen’). Hij overleed in 1799.⁹ Pas in 1804 – na het concordaat van 1801 tussen Napoleon en paus Pius VII - werd zijn opvolger, J. B. Engelen, benoemd.⁹

De in 1786 opgerichte Kruisberg/beeldengroep (Calvarieberg) - toen de juffrouwen Bernarda Mutsaerts en de twee gezusters Anna Gertrudis en Maria Catharina Robert meesteressen waren - zou kunnen gebouwd zijn ter ere van pastoor Petrus Janssens die in 1786 25 jaar begijnenpastoor was.

[B TUbeg L29] **Ernest Martinus Raeymaeckers**

FEEST- DICHT

den

Zeer Eerw. H. RAEYMAECKERS

Pastoor van het Begijnhof

Opgedragen

Ter gelegenheid van zijn vijf-en-twintigjarig verblijf alhier

1881 – 1906

Nu komt een fiere Jubelzang,
Zoo diep van zin, zoo klaar van klank,
Onstuimig opgevaren
Uit onze herten, om in koor
Te galmen, heel 't Begijnhof door,
Op dezen Jubeldag, na vijf en twintig jaren

t' is vreugd die uit onze oogen blinkt,
En Dank tot onzen Herder klinkt
Omhoog in luide koren,
Wij brengen garven Wenschen aan,
Op s herten grond als edel graan
In 't warme zonnelicht van onze liefd' geboren.

....

De Overste [Octavie Van Genechten] en de Begijntjes

Turnhout, 14 Mei 1906

Handschrift met als randversiering lisbloemen (iris). De lis symboliseert een boodschap, meestal een goede, de plant stelt ook faam voor.¹⁶

Bewaarplaats: Stadsarchief Turnhout

Ernest Martinus Raeymaeckers: geboren te Dessel op 26 november 1850, priester gewijd op 20 december 1873, onderpastoor van O.L.V. van Hanswijck te Mechelen (1874) en te Laeken (1881).¹³ Op 23 april 1881 (volgens bidprentje: 1882¹³) werd hij onderpastoor en op 5 augustus 1899 pastoor van het begijnhof.²⁷ Overleed te Turnhout op 16 september 1926.⁶

Octavia Van Genechten: geboren te Turnhout 23 november 1837. Geprofest op 't Begijnhof 30 juni 1874. Overste van het begijnhof te Turnhout: 10 maart 1905; Vereerd met het kruis Pro Ecclesia et Pontifice. Overleden 19 maart 1909.¹³ In opdracht van juffrouw Octavia Van Genechten werd op het Hof, naar een ontwerp van Turnhouts architect Pieter Jozef Taeymans, de Kapel van het Heilig Aanschijn gebouwd.⁹ De kapel werd op 11 mei 1887 ingewijd, toen waren er nog 53 begijnen.⁹

Zie ook: Hugo Vanden Bossche (2020) Begijnhof Turnhout: De kapel en de broederschap van het H. Aanschijn en de relikwie en het wassen beeld van de H. Colomba van Sens
Begijnhofkrant online, september 2020. www.vriendenbegijnhof.be (webpagina 'Artikels' 2.12)

[B TUbeg L30] **Joannes Gerardus Raeymaekers [Raeymaeckers*]**

TURNHOUT

19 SEPTEMBER 1946

FEESTLIED

Ter gelegenheid van het gouden jubileum van den

Z.E.H. RAEYMAEKERS

Pastoor van het Begijnhof te Turnhout

Woorden van: Zuster Leenaerts – Wijze: “Ouwen taaie”

Wij allen juichen hier
En maken veel plezier
Wij vieren jubilee
En ook allen doen we mee
Voor Priesters en Begijn
Zal het nu kermis zijn
Met koeken, vlaai en besten wijn.
Wij nu danken, zingende van vreugd en lof }
U Pastoor van ons Begijnenhof } bis

Hij heeft nu vijftig jaar
In 's Heeren Priestersschaar
Geleerd de wet van God
Met gezag en streng gebod.
En daarom zijn wij blij
En juichen en zingen wij
Op dit vrolijk simpel feestgetij
Wij nu danken, zingende van vreugd en lof }
U Pastoor van ons Begijnenhof. } bis

Wij vragen dan ons Heer
Al immer maar en meer
Opdat Hij door uw hand
Ons nu zegent 't allen kant

Er springt nu uit ons hart
Een lied zoo luid en hard
Dat het klinkt van hier tot op de mart.
Wij nu danken, zingende van vreugd en lof }
U Pastoor van ons Begijnenhof }

Tekst getypt.

Kopie uit het archief Vrienden van het Begijnhof van Turnhout

Joannes Gerardus Raeymaekers: Jan Gerard Eug. Raeymaekers* geboren te Herentals op 13 december 1872, priester gewijd op 19 september 1896. Was achtereenvolgens leraar in het Klein seminarie te Hoogstraten, onderpastoor parochie Sint-Pieter, Turnhout, godsdienstleraar in het Koninklijk Atheneum, Turnhout, onderpastoor Sint-Jozef, Antwerpen en pastoor parochie Onze-Lieve-Vrouw (centrum), Kalmthout.¹³

Op 7 augustus 1936 werd hij rector van de kapelanij H.-Kruis, begijnhof te Turnhout. In den Heer ontslapen te Turnhout op 27 April 1948.¹³ (toen waren er nog 10 begijnen op het Hof)

Rector (of pastoor zoals hij in het feestlied wordt genoemd) Raeymaekers werd opgevolgd door Emmanuel, Joannes, Henricus Frickel die van 1942 tot 1948 onderpastoor op het begijnhof was en in die functie de zieke pastoor Raeymaekers regelmatig heeft vervangen.

*in de 'Index van de Turnhoutse begijnen (17de – 20ste eeuw) en de priesters op het begijnhof' staat 'Raeymaeckers'.⁶

Zuster Maria Philomena Lenaerts: geboren te Turnhout op 23 maart 1896, haar ouders waren Adriani en Ludovica Sels. Zij werd geprotest op 22 november 1928 en overleed in het St. Pieters Rusthuis op 19 juni 1975.¹³ Volgens het bevolkingsregister was zij kantwerkster.⁶ Na haar overlijden waren er nog 2 begijnen op het Hof nl. Anna Temmerman en Johanna de Boer.

[B TUbeg L31] **August Bernard Ruelens**

HULDEZANG BIJ 'T VIJFTIGSTE JUBELJAAR VAN DEZE GEACHTEN EN VERDIENSTVOLLEN PRIESTER AUGUST RUELENS

1854 - 1904

Hæc dies quam fecit Dominus,

....

Het Priesterkransen van 't Begijnhof te Turnhout

Handschrift versierd met eucharistische symbolen: wijnranken, druiventrossen, kelk en korenaren.¹⁶ Boven een banderol staan initialen A R en daaronder een kelk met korenaren.

Deze 'huldezing' herinnerend aan 50 jaar priester' is geschreven en getekend door dezelfde persoon als het lofdicht dat gemaakt werd voor zijn zus Francisca Ruelens ter gelegenheid van 50 jaar begijn.

Bewaarplaats: Stadsarchief Turnhout

August Bernard Ruelens: geboren te St. Jans-Molenbeek op 31.12.1828. Hij was de oudere broer van grootjuffrouw Francisca Ferdinanda Ruelens. Hij werd in 1854 priester gewijd, datzelfde jaar werd zijn zus geprotest. Volgens het bevolkingsregister woonde hij als priester op rust vanaf 1901 op het begijnhof. Hij overleed op 12 januari 1909.⁶

Literatuur 'lofdichten'

1. Mannaerts P., Vercammen E. *Repertorium van muziek in Vlaamse begijnhoven*. In: Mannaerts P. (ed.) *Beghinae in cantu instructae. Muzikaal erfgoed uit Vlaamse begijnhoven (middeleeuwen – eind 18de eeuw)* Centre d'études supérieures de la renaissance. Collection "Epitome musical" Brepols, Turnhout, 2007, pp. 140-142, 145, 210-212.

2. Vanden Bossche H. *Lofdichten en Vreugdeliederen*. Begijnhofkrant 45 (2014) 1.

3. Proost M., Dergent K. *Miraculeuze ontdekking van lofdicht in het Begijnhofmuseum*. Begijnhofkrant 4 (2003) 12- 13.

4. Vanden Bossche H. *Paarschrift - tweevoudig rym-geklanck*. Begijnhofkrant 45 (2014) 18.

5. Van Gorp J. Onder de schutsmantel van de Heilige Begga. Lofdichten. Niet gepubliceerd.
6. Index van de Turnhoutse begijnen (17de – 20ste eeuw) en de priesters op het begijnhof (15^e-20^e eeuw)
<https://stadsarchiefturnhout.turnhout.be/toegangen>.
7. van Gils J. *De Noordbrabantse begijnen in het begijnhof van Turnhout*. De Brabantse Leeuw. 34 (1985) 191-205, 35 (1) (1986) 55-64, 35 (2) (1986) 109- 128, 35 (3) (1986) 173-192, 35 (4) (1986- 233-256, 36 (1987) 277-279
8. *Regels ende Statuten vanden Begghynhove tot Tvrnhovt*. (catalogus van de boekencollectie van het begijnhof te Turnhout. Nr. B17130. www.vriendenbegijnhof.be artikels 1.3)
Gestart door Henricus Joannes van Cantelbeeck alias Campferbek Canoicus et Decanes ac Begghinaly Turnhoutani Curarus (1714). (Pastoor begijnhof 1697 – 1726)
Bevat ondermeer:
Catalogus Pastors (vanaf Walterus Winkens (†1431) t.e.m. Bert Rosseels S.J.).
Catalogus kapelaans en assistenten (tot 1884)
Lijst van de Grootjuffrouwen
Namen van begijnen met datum professie (vanaf 1600)
Namen overleden begijnen (vanaf 1599)
Naemen van de werellicke personen, moeders, susters, scholieren ende andere dochters op dit hof.
9. Vanden Bossche H. *Begijnen, begijnhoven en het begijnhof van Turnhout*, vzw De Vrienden van het Begijnhof van Turnhout en Brepols Publishers, Turnhout, 2013, pp. 107, 110, 119-120, 124, 141, 152 - 154.
10. *De la Geneste doktersgeslacht* http://wiki.regionaalarchiefilburg.nl/De_la_Geneste_doktersgeslacht
Coopmans A., Janssen G. Een welgestelde weldoener <https://www.bhic.nl/ontdekken/verhalen/een-welgestelde-weldoener>
11. Ceyssens P. L. (1937) *De Minderbroeders te Turnhout*. Bureel van de “Bijdragen tot de Geschiedenis”/Antwerpen. (Anastatische herdruk 1996, Stadsarchief, Turnhout), pp. 87, 90.
12. https://nl.wikipedia.org/wiki/Burgemeester_van_Antwerpen
- Timmermans B. *Patronen van patronage in het zeventiende-eeuwse Antwerpen*, Een elite als actor binnen een kunstwereld, Aksant, Amsterdam, 2008.
- Felix Archief Antwerpen: notarissen 17de en 18de eeuw: Gerardi
13. Van Gorp J. *Bidprentjes overleden juffrouwen begijnen en pastoors van het Catharina begijnhof te Turnhout* 2010. www.vriendenbegijnhof.be artikels 1.15
14. *Onderzoek naar gezinnen in de Kempen*. http://stiell.be/list_names.php?database=humo3_last_name
15. Jansen J. *Het kunstpatrimonium van het begijnhof te Turnhout*. Ministerie van Onderwijs Koninklijk Instituut voor het Kunstpatrimonium, Brussel. Vrienden van het begijnhof Turnhout, 1988. Catalogus nummers 97, 99.
16. De Cleene M. *De planten code*. De betekenis van kruiden, struiken en bomen in de Europese volkscultuur. Davidsfonds/ Leuven, 2008.
17. Landuyt G. *Het onderwijs te Turnhout na het Ancien Regime*. In: H. De Kok & E. van Autenboer, *Turnhout Groei van een stad*, Cultuurraad Turnhout, 1983 p.401.
18. Overgenomen uit: Jubileumtafel bij het 50ste aanwezigheidsjaar op het begijnhof van Eerw. Zr. J. de Boer, 03.09.1989. Archief Vrienden van het Begijnhof van Turnhout.
19. Vanden Bossche H. *Feestlied Bij het 50ste aanwezigheidsjaar op het begijnhof van Eerw. Zr. J. de Boer*. Begijnhofkrant 50 (2015) 17.
20. Van Dessel L (editor). *Van 't Maseurken* tekst: H. Broeckaert; Muziek: E. Hullebroeck. In: *Vlaams Liedboek – Ik zag Cecilia komen*, Lannoo, Tielt, 1999, pp. 263 – 265.
21. Vanden Bossche H. & Van Gorp J. Lofdicht ter gelegenheid van een gouden jubileum van een “juffrouw” op het Turnhoutse Begijnhof. Begijnhofkrant 36 (2012) 14 - 15
22. Corthals J. *Gregoriaanse gezangen van de begijnen uit de Lage Landen*. Psallentes Femina te gast in de Heilig Kruiskerk van het Turnhoutse begijnhof. Begijnhofkrant 45 (2014) 10-12.
23. Van Gorkom M.L. *Beschryvinge der Stad en Vryheid van Turnhout*. F.-J. Van Der Elst, Stadsdrukker Mechelen 1790. Heruitgegeven met inleiding van H. de Kok. Algemeen Rijksarchief en Rijksarchief in de provinciën, Brussel 1994. p. 88.
24. Vanden Bossche H. *Driehonderdvijftig jaar Heilig-Kruiskerk op het begijnhof van Turnhout* Begijnhofkrant 52 (2016) 2 – 9.
25. Vanden Bossche H. *Begijnhof Turnhout: De kapel en de broederschap van het H. Aanschijn en de relikwie en het wassen beeld van de H. Colomba van Sens*. Begijnhofkrant online versie, september 2020. www.vriendenbegijnhof.be (webpagina ‘Artikels’ 2.12). Begijnhofkrant (2021) nummers 71 en 72.

Bijlage*

Is het ‘Responsoriaal Processionale’ alleen maar een Processieboek?

Hugo Vanden Bossche

In vergelijking met andere begijnhoven heeft het Turnhoutse begijnhof niet alleen een grote boekencollectie maar ook een uitgebreide muziekcultuur. Een deel van deze laatste zijn boeken voor de liturgie van de Mis (het missaal), de liturgie van het officie (het brevier) en de liturgie van de sacramenten en zegeningen (het rituale). Vanaf de 15de - 16de eeuw werd het gebruikelijk om in een rituale gezangen op te nemen die bij processies hoorden, dit boek is een processionale (processieboek)¹. Het processieboek bevat normaal hymnen, een litanie en gebeden die worden gelezen of gezongen tijdens de rondgang van een specifieke processie.

Het Turnhoutse handschrift uit het midden van de 16de eeuw, werd eerst als antifonarium³ beschreven, waarvoor zeker argumenten te geven zijn. Een antifonarium is namelijk een boek met gezangen uit het officie (getijden) (soms uit de Mis) dat naast antifonen ook responsoria bevat.⁴ Zoals verder wordt beschreven werden in het zestiende-eeuwse manuscript veel teksten met muzieknotatie uit de getijden (vooral metten en vespers) opgetekend. Maar het boek bevat enkel geselecteerde gezangen voor bepaalde zondagen en feestdagen (wisselende gezangen) en niet - zoals in een antifonarium - de bij een officie horende vaste gezangen. Dit is waarschijnlijk de reden waarom het bij het opmaken van de inventaris van de muziekcultuur niet als een antifonarium werd beschreven.⁵ Het manuscript werd toen gedefinieerd als een (responsoriaal) processionale^{5,6}, zie verder.

Dit processionale bevat geselecteerde gezangen voor de zondagen en voornaamste feesten doorheen het hele liturgische jaar. Deze gezangen zijn meestal ontleend aan de liturgie van het officie van de aangegeven zondag of feestdag (zie *Rubrieken*: bij elk gezang wordt aangegeven bij welke dienst het werd/wordt gebruikt). Hierbij gaat het ondermeer om responsoria (antwoordzangen⁴) en antifonen uit het nachtofficie (metten), vespers en andere officies zoals de lauden (ochtendgebed).⁷ Daarnaast zijn er ook teksten (meestal in de zeventiende eeuw bijgeschreven) overgenomen uit de openingsgebeden (collectes, gebeden over het volk⁴), epistels van de Mis en gezangen uit het Lof.

Dit boek bevat ook liederen voor een aantal heiligenfeesten.⁸ Meer ‘analytische’ gegevens worden verder besproken.

In 1626 werd achteraan de Mis voor het feest van de Transfiguratie (*In festo Transfigurationis Domini Nomini Jesu Chrsti*), viering van het ‘Tabor wonder’⁹, door een begijn toegevoegd⁵.

Naast het (responsoriaal) processionale zijn in de boek- en muziekcultuur van het Turnhoutse begijnhof nog twee processionales aanwezig:

- *Processionale pro Ecclesiis ruralibus Romanae ecclesiae accomodatum*. Dit in ca.1765 gedrukte boek was eigendom van het Sint-Pieterskapittel: op de titelpagina staat aan weerszijden van de gravure: *Fabricae Capituli Petri Turnhout*. Het Sint-Pieterskapittel werd einde 1796 ontbonden. Mogelijk is dit processionale tijdens de Franse periode naar het begijnhof gebracht. Afmetingen: 22,6 cm x 17,8 cm (inventaris muziekcultuur: B TUbeg Dr 05).
- *Processionale Romanum: Processionale ritibus romanae ecclesiae: accomodatum Matthiae Hovii* (catalogus boekencultuur: nr. B1838). Dit in 1866 bij H. Dessain (Mechelen) gedrukte boek is de derde editie van een aangepaste ‘heruitgave’ van het in 1629 gedrukte *Processionale, ritibus Romanae Ecclesiae accommodatum; antiphonas & responsoria aliaque in supplicationibus decantari solita complectens ex officina Plantiniana Balthasar Moreti* Antwerpen. Qua afmetingen (18,5 cm x 10,5cm) en inhoud is dit boek geschikt om tijdens processies op het begijnhof te gebruiken (zie verder).

Processies op het Turnhoutse Begijnhof in het begin van de 20ste eeuw

In Turnhout waren heel wat processies waar vooral het Heilig Sacrament in het brandpunt stond. De twee belangrijke processies waren deze die uitgingen op Sacramentsdag en op de zondag na het feest van de Kruisverheffing (14 september). Daarnaast waren er nog de boetprocessies die uitgingen op de feestdag van Sint-Marcus (25 april) en op de Kruisdagen (maandag, dinsdag en woensdag voor de hoogdag van Ons-Heer-Hemelvaart). Er was ook nog de *Generale Berechting* (communie aan de zieke begijnen) met Pasen en op de zondag onder het octaaf van het Heilige Sacrament. Op de 1ste zondag in mei was er na de Vespers nog een kleine processie waarin de offergift aan O.-L.-Vrouw van de infirmerie naar de kerk werd gedragen.¹⁰

Het door de Vlaamse overheid als ‘Topstuk’⁸ erkende Turnhoutse processionale bevat III plus 65 perkamenten folio’s. Afmetingen (hoogte x breedte): 29,8 cm x 20,3 cm, bladspiegel: 20,0 cm x 13,4 cm. Band in hout, overtrokken met gestempeld leder, vijf koperen knoppen voor en achter vier hoeken versterkt met koper, en twee sloten (niet meer intact).⁵ (catalogusnummer muziekcollectie: B TUbeg Hs 01). Een titelblad is niet aanwezig, mogelijk is er nooit een geweest; het handschrift is te dateren rond 1550⁵, dit is 50 jaar na de late middeleeuwen (ca 1270 tot 1500). In de (laat) middeleeuwse handschriften ontbrak meestal een titelblad.¹¹

In het deel dat in de 16de eeuw werd samengesteld werden per pagina zes notenbalken van vijf lijnen gebruikt. Een vijfregelige notenbalk is eerder uitzonderlijk. Tot dan -en ook later- werd voor gregoriaanse muziek eerder een notenbalk met vier lijnen gebruikt.⁸ De vijf lijnen zorgen er wel voor dat er minder van sleutel hoeft gewisseld te worden, wat helpt om fouten te voorkomen.⁸

Bij de later (1626) door een begijn toegevoegde Mis bij het feest van de ‘Gedaanteverandering van onze heer Jezus Christus’ worden wel maar vier lijnen gebruikt (zie verder).

Het door scribente(n) geschreven processionale. ‘Het corpus van het handschrift’.

Scriptor

Voor het kopiëren van de teksten en kwadraatnoten heeft de kopiist zoals meestal¹¹ zwarte inkt gebruikt. De kopiist of de verluchter (zie verder) gebruikt voor de niet of weinig versierde initialen afwisselend rood en blauw. De afwisseling van rood en blauw wordt vrijwel overal gebruikt voor de praktische afspraken tussen twee koren, tussen voorzanger en koor of koor en volk. Zie bijvoorbeeld het op Goede Vrijdag bij de kruisverering gezongen *Pópule meus, quid feci tibi* [Mijn volk, wat heb ik u gedaan?] (f.24r -f.25v). Bij het door *duo pueri* gezongen *Agios o Theós* werd de letter A in het rood geschreven, de letter S van het door het koor gezongen *Sanctus Deus* werd met blauwe inkt geschreven.

Rubricator (rood-schrijver)

Wanneer de scriptor (kopiist) klaar is met de transcriptie worden door de ‘rubricator’¹² met rode inkt bijzondere aanduidingen aangebracht in verband met de structuur van het gezang, zoals titels (rubrieken), wie een bepaald deel moet zingen (voorzanger, koor, zangertjes...), en herhalingen.^{8,11} Ook aanvullingen, correcties en paragraaftekens, worden met rode inkt aangebracht¹³. De rood-schrijver gaf de tekst een duidelijker structuur.^{8,13}

Verluchter

Na de ‘rubricator’ komt de ‘verluchter’.¹³ In dit processionale komen geen grote, bladvullende miniaturen noch randversiering voor zoals in het processionale van begijn Katharina Beukels (ca. 1510) die in het Prinselijk Begijnhof Ten Wijngaerde (Brugge) woonde.² In een aantal aanvangsletters zijn wel miniaturen aangebracht.

Aanvangsletters in het processionale

Zoals in de meeste handschriften worden in het Turnhoutse boek drie soorten beginletters^{12,13} gebruikt. Aan het begin van een ‘lied’ worden vergrote en versierde aanvangsletters geplaatst. Deze gedecoreerde initialen worden uitgevoerd in verschillende kleuren en vaak opgesmukt met goudkleur (bladgoud¹¹). In het oog van aanvangsletters worden soms figuren of taferelen ingewerkt die in verband staan met de tekst.¹¹ Dit zijn gehistorieerde aanvangsletters. Zo is er een Christuskop aangebracht in de letter **O** van

Omnis pulchritudo Domini exaltata est super sidera (f. 30r) [Alle schoonheid van de Heer is verheven boven de sterren⁹]. Dit responsorium (beurtzang, vraag- en antwoordgezang) dat gezongen wordt (werd) tijdens het officie en/of Mis van O.-H.-Hemelvaart komt in de data bank van ‘Cantus index’¹⁴ in meer dan 50 antifonaria voor.

Bij de rubriek ‘op een heyligen psinxendach’ (f.31r) wordt het initiaal van het responsorium *Repleti sunt omnes Spiritu sancto et ceperunt loqui* versierd met een duif (H. Geest). [Zij werden vervuld van de Heilige Geest, en zij begonnen te spreken in vreemde talen. Uit: de Handelingen der Apostelen 2:4, Epistel Hoogmis Pinksteren].

In het responsorium⁵ (antifoon¹⁶) voor het feest van Sacramentsdag *Homo quidam fecit cenam magnam ...* [Een zeker iemand richtte een groot gastmaal aan ... Lucas 14: 16] wordt in de letter **H** een monstrans afgebeeld, het symbool van de eucharistie (f. 36r).

Bij het responsorium *Tuam crucem adoramus Domine* (folio38r) [Wij vereren uw kruis, Heer.] is een miniatuur geplaatst waarin een afbeelding van Jezus aan het kruis is geschilderd. Het kruis fungeert als de aanvangsletter **T**. Als antifoon komt deze tekst vanaf de 11de eeuw veel voor in antifonaria waarbij vermeld wordt dat het vooral gezongen werd tijdens de Mis bij het feest van de Kruisverheffing (14 september) en (in mindere mate) bij het feest van de Kruisvinding (3 mei)¹⁴. Als responsorium werd het vooral tijdens de metten, maar ook tijdens de vespers gezongen¹⁴, zie verder bij ‘*De Sancta Cruce*’.

Een aantal van de verluchte initialen zijn het werk van een ervaren verluchter de rest is van wisselende kwaliteit waarbij een aantal klassieke modellen uit de miniatuurkunst werden gebruikt.⁵ Hierbij dient opgemerkt te worden dat hoewel het letterlijk kopiëren van modellen schering en inslag was gebeurde de overname van modellen niet altijd even slaafs.¹¹ Verluchters brachten meestal een eigen toets aan.

Dit is niet alleen te zien in bovenvermelde aanvangsletters maar ook bij de eenvoudige monochrome initialen. Dit zijn letters die bijvoorbeeld gebruikt worden bij het begin van een vers dat tot een responsoriaal behoort. Deze eenvoudige vergrote letters (ornamentele initiaal¹²) worden dikwijls verlevendigd met rood pennenwerk dat de letter geheel omgeeft en eventueel uitloopt in de marges. Het vormt een grillig decor en is vaak met groteske figuurtjes geanimeerd.¹¹ Soms worden deze letters verlevendigd met een zittend uiltje (als teken van de duisternis (?), de waakzame (?), of van de transformatie (?) f. 6v.), met allerlei drolerieën¹² en mannenkoppen. Bij sommige letters lijkt een Januskop getekend.

De verluchte initialen kunnen een idee geven waar dit handschrift werd ‘geproduceerd’. Volgens Pieter Mannaerts vond een specialiste van het ‘Illuminare - Centre for the study of medieval art, KU Leuven’, dat de verluchting in het tweede deel van het ‘processionale’ gelijkenissen vertoont met de boekproductie van de Moderne Devotie.⁵

Rubrieken

Vanaf de eerste rubriek valt het op dat *Temporale* (vaste feesten) en *Sanctorale* (heiligenfeesten) in een (gedeeltelijk) chronologische lijst werden samengeschoven.⁵ Hierbij dient vermeld te worden dat bij de rubrieken Nederlands en Latijn door elkaar worden gebruikt, met ongeveer de helft van de rubrieken in het Nederlands. Dit komt vaker voor in manuscripten die voor vrouwengemeenschappen bedoeld waren.

Wellicht was de kennis van het Latijn bij vrouwen minder goed. Daarbij moeten we wel vermelden dat in het concrete geval van de begijnengemeenschappen er zich vaak intellectueel goed ontwikkelde vrouwen aandienden.⁸ In het begijnhof van Dendermonde werd in 1537 ‘het zingen van de Mis en andere diensten’ toevertrouwd aan ‘een koor van voor de zang opgeleide en geleerde begijnen (*beghinas chorales in cantu instructas et eruditas*) zoals in Mechelen en Aalst, dit op voorwaarde dat in het koor van de begijnenkerk een geschikte en afgescheiden ruimte was waar de zangeressen niet door buitenstaanders en leken konden worden gezien’.¹⁵ Zo een ruimte is rechts -boven in het ‘koor’ van de H. Kruiskerk (Turnhouts begijnhof) aanwezig.

Informatie over de meeste gezangen komt uit:

- Inventaris van de muziekc collectie van het begijnhof te Turnhout⁵
- Cantus Manuscript Database: inventories of Chant Sources¹⁴. In de Cantus Manuscript Database is er ook een lijst *Ad Processionem*. De lijst bevat uit 10 bronnen 63 gezangen, meestal antifonen en bijhorende verzen.¹⁴ <http://cantusindex.org/home>
- De Global Chant Database: <http://globalchant.org/text-details.php?text=>.
- Het *Processionale Ritibus Romanae Ecclesiae Accomodatum*, Antverpiæ, Ex Officina Plantiniana Balthasaris Moreti (1629)¹⁷,

- Het in 1866 heruitgegeven *Processionale Romanum* uit 1629 (catalogus boekencollectie nr. B1838).¹⁸
- *Processionale pro Ecclesiis ruralibus Romanae ecclesiae* (1765, catalogusnummer muziekcollectie: B TUBeg Dr 05).
- *Processionale* [muziek manuscript] [1475-1500] Universiteitsbibliotheek Utrecht.¹⁹

Vooraan staan negen collectegebieden [collectegebed = oratio] voor bijzondere feesten (f. IIIr -f. 3v). Het is verwonderlijk dat een processionale begint met collectegebieden, die door de voorganger gelezen worden direct na het ‘Gloria in excelsis Deo’. Het kan niet uitgesloten worden dat deze gebeden later werden toegevoegd.

Van de hieronder vermelde gezangen/gebeden worden de eerste woorden van de beginregel (incipit) vermeld. Voor de leesbaarheid werden de schrijffouten zoveel mogelijk verbeterd.

De sancta trinitate: *Omnipotens sempiterne Deus ...* [Almachtige eeuwige God...], de eerste woorden van de beginregel (incipit) van het collectegebed uit de Mis van het feest van de H. Drievuldigheid⁹.

De sancta helena regina: *Omnipotens sempiterne Deus misericordiam tuam ostende ...*, collectegebed, feestdag 18 augustus.

De sancta Anna matre marie virginis: *Deus qui beat[a]e anne [Annae] gratiam conférre dignatus es, ut Genitricis unigeniti Filii tui mater effici mereretur ...* [O God, die aan de H. Anna de genade hebt willen schenken een waardige moeder te worden van Haar, die Uw enig geboren Zoon zou baren ...]. Collectegebed uit de Mis van het feest van de H. Moeder Anna (26 juli). Zie ook folio 35v.

De sancto spiritu : *Deus qui [hodierna die] corda fidelium sancti spiritus ...* [O God, die op deze dag de harten van de gelovigen...] collectegebed uit de Mis van Pinksteren⁹.

De venerabili Sacramento: *Deus qui nobis sub sacramento mirabili ...* [O God, die ons in dit wonderbaar Sacrament ...]. Collectegebed uit de Mis van Sacramentsdag.

De sancta cruce *Deus qui crucem sanctam ascendisti et mundi tenebras illuminasti ...* [Deus qui sanctam crucem ascendisti et mundum tenebrosum illuminasti ...] Dit collectegebed, dat aan de H. Augustinus wordt toegeschreven, werd op Witte Donderdag na de wassing van het altaar gelezen.²⁰ Of deze collecte in de 16de eeuw ook op het begijnhof werd gelezen weten we niet. Witte Donderdag behoort niet tot de rubrieken.

De [... ...] per annum: *Concede nos famulos tuos, quaesumus Domine Deus, ...* [Wij bidden u, Heer God! Verleent ons uw Dienaars...]. Collectegebed ter ere van de H. Maagd Maria⁹, wordt gelezen tijdens de Vespers.

De domina tempora Paschali: *Prosit nobis semper omnipotens Pater et praecipue ...* [Wij smeken u, Almachtige Vader, dat de ononderbroken gedachtenis van Maria de moeder van God ...] Collectegebed bij het feest van *Gaudiorum B. Mariae Virginis* op maandag na Beloken Pasen (*Dominica in Albis*).²¹

Tempe natuutatis Domini : *Deus, qui salutis aeternae, beatæ Mariae virginitate fecunda ...* [O God die door het maagdelijk moederschap van de H. Maria ...] Collectegebed uit de Mis van 1 januari; het feest van O.-H. -besnijdenis⁹, octaaf dag van Kerstmis (vóór 1969). Vanaf 1969 wordt op 1 januari het Hoogfeest H. Maria, Moeder van God gevierd.²²

De gebeden zijn genoteerd in (laat) gotisch schrift, met gebruikmaking van zwarte, rode en blauwe inkt. Wie deze teksten heeft geschreven weten we (nog) niet, het gebruikte lettertype is niet helemaal hetzelfde als dat in de teksten die in het eigenlijke ‘processionale’ staan.

De teksten zouden door een begijn kunnen geschreven zijn; in het Brugse begijnhof waren er alleszins begijnen die als verluchters bedrijvig waren.²³ Een Brugs begijnhof-processionale dat gezangen voor de Bloedprocessie bevat is ten andere gesigneerd door “Angniete Carlier Joncf[rouw]e Ind[e] Wy[n]gaert”.²⁴ Niet alleen de Brugse begijnen waren betrokken bij het maken van hun liturgische boeken; de Maaslandse begijnen stelden zelf hun psalters samen.¹² Ook de Turnhoutse begijnen hebben vanaf de zeventiende tot de twintigste eeuw heel wat handschriften met en zonder muzieknotaties (zie boven en Ref. 5) nagelaten. Mogelijk hebben zij ook vanaf de zestiende eeuw voor eigen gebruik liturgische boeken overgeschreven.

Het kerkelijk jaar begint op de eerste zondag van de Advent, de eerste rubriek is dan ook:

‘Inden Advent’:

Drie antifonen (folio 4r) die gezongen/gelezen worden tijdens de vespers.¹⁴

- *Missus est Gabriel angelus ad Mariam virginem desponsatam Joseph* [De engel Gabriël werd gezonden naar de maagd Maria die ‘ondertrouwd’ was met Jozef (Lucas I:26)] (1ste zondag van de Advent). Wordt ook bij het feest van O.-L.-Vrouw – Boodschap (Annunciatie Maria) gezongen (vespers)⁹.
- *Ecce Dominus veniet et omnes Sancti...* [Zie, de Heer zal komen en al zijn Heiligen...], wordt gezongen *ad introitum Chori*¹⁴ Genre: antifoön (vers) [wordt gezongen bij de intrede (*processie*), 1ste en 2de zondag van de Advent¹⁴]
- *O Virgo virginum quomodo fiet ...* [O Maagd der maagden hoe kan dit geschieden (Lucas I:34)] vespers van de 3de en 4de zondag van de advent.
De twee eerste antifonen zijn ook aanwezig in het processionale uit 1629¹⁷, de aangepaste ‘heruitgave’ uit 1866 (B1838) en het processionale uit 1765.

‘De Sancto Andrea apostolo’ (30 november)¹⁴

- *Vir iste in populo ...*- Genre: responsorium (folio 4v): metten
- *Pro eo ut me dilligerent ...*- Genre: vers (folio 5r) : metten

‘De Sancto Nicolao’ (6 december)¹⁴

- *Beatus Nicolaus iam triumpho ...*- Genre: responsorium (folio 5v): metten, vespers
- *Ut apud Christum eius patrociniis ...*- Genre: vers (folio 6r) : metten, vespers
[Sint Nicolaas was de patroonheilige van het begijnhof van Jodoigne (Geldenaken)].³¹

‘In conceptione Beate Marie Virginis’ O.-L.-Vrouw onbevlekt ontvangenis (8 december).

- *Cordis ac vocis júbilo pangamus ...*[laten wij met juichend hart en jubelende stem de Heer lof zingen⁸] – Genre: responsorium (folio 6v): vespers¹⁴
- *Suscipe devote praeconia Christe catervae.* Genre : vers (folio 7r) *Conceptio Mariae* Vespers¹⁴

‘Op ten heylighe kersavone’:

- *Judea et Jerusalem nolite timere cras egrediemini et dominus erit vobiscum*
Genre : responsorium (folio 7r)
- *Constantes estote videbitis auxilium domini super vos ...*– Genre : vers (folio 7v)
Beide worden/werden tijdens de vespers van het vigilie van Kerstmis gelezen/gezongen.¹⁴
Judea et Jerusalem werd ook als antifoön tijdens de lauden gezongen.¹⁴

‘Opten heilighen kersdag’ (25 december) *Nativitate Domini & per Octavas*

- *Verbum caro factum est ...* [Het woord is vlees geworden ...] - Genre : responsorium (folio 8r).
- *In principio erat verbum et verbum erat apud deum et deus erat verbum* [In het begin was het Woord, en het Woord was bij God, en het Woord was God.] – Genre: responsorium-vers (folio 8r)

Beide worden gelezen/gezongen tijdens de metten¹⁴, het vers is de eerste zin van het evangelie van Joannes.

Tekst met muzieknootatie is ook aanwezig in *Processionale Ritibus Romanae Ecclesiae Accommodatum*, Antverpiæ, Ex Officina Plantiniana Balthasaris Moreti (1629)¹⁷, in de ‘heruitgave’ van dit processionale Romanum in 1866 (catalogus boekencollectie nr. B1838)¹⁸, een processionale uit 1475-1500 dat in de universiteitsbibliotheek van Utrecht wordt bewaard [Hs 421 (Hs 1 L13)]¹⁹ en in een processionale dat eerst eigendom was van het Sint Pieterskapittel (1765, B TUBeg Dr 05).

‘Canticum Ambrosii’

- *Te Deum laudamus ...* [Wij prijzen U, o God]. Genre: hymne (Folio 8v -Folio 12r).
Deze hymne wordt ook de *Ambrosiaanse lofzang* genoemd. Deze zegezag bevat twee delen⁹. Het 1ste deel: tot aan *Te ergo quæsumus*, is een verheerlijking van de driemaal heilige God, van de Allerheiligste Drievuldigheid, en in het bijzonder van de Goddelijke Zaligmaker en zijn Verlossingswerk. In het tweede deel smeekt Christus ons aan de vruchten van zijn verlossing deelachtig te maken.⁹ Het *Te Deum* wordt ondermeer tijdens de metten van Paaszondag

gelezen.¹⁴ Het wordt nu nog op het einde van de **H. Kruisprocessie** gezongen bij de terugkeer in de begijnhofkerk (Herbert Op de Beeck).

Deze hymne is aanwezig in de processionales uit 1629, 1765 (B TUbeg Dr 05) en 1866 (B1838).

‘Van Sint Jan Apostel ende Evangelist’ (27 december)

- *Vox tonitruui tui Deus in rota Joannes est evangelista mundi ...* - Genre: responsorium (folio 12r)
 - *Victo denatu cum Caesare virgineo corpore tripudiat in igne ...* - Genre: vers (folio 12v)
- Beide worden gelezen/gezongen tijdens de metten en vespers.¹⁴

‘Van alder kinderen dach’ (HH. Onschuldige Kinderen, 28 december)

- *Centum quadraginta...* [Honderd vierenveertigduizend...] - Genre: responsorium (folio 13r)
- *Hii [Hi] empti sunt ex hominibus ...* [Deze zijn afkomstig van de mens ...] - Genre: vers (folio 13v)

Worden gelezen/gezongen tijdens de metten en/of vespers.

Op Onser Vrouwen Lichtmis dach Feest van O.-L.-Vrouw Lichtmis. *Purificatio Mariae*. Het zuiveringsoffer van Maria.

- *Gaude Maria Virgo* - Genre: responsorium (folio 13v).
- *Gabrielem archangelum scimus ...* - Genre : vers (folio 14r)

Responsorium en vers worden vooral tijdens de metten maar ook tijdens de vespers gezongen.¹⁴

Gaude Maria Virgo wordt ook als antifoon tijdens de metten gezongen.¹⁴

In het processionale van de Sint-Pietersabdij te Gent²⁵ (eerste helft 16de eeuw) wordt dit responsorium bij de feestdag van het zuiveringsoffer van Maria vermeld, terwijl in het processionale uit 1629 dit responsorium bij de feestdag van de Annunciatie¹⁷ vermeld staat (zie *Op Onser Vrouwe dach*, 25 maart).

Het responsorium *Gaude Maria Virgo* is ook aanwezig in processionale uit 1629, 1765 en 1866. Het vers staat in het processionale uit 1765.

Tijdens de **processie** op de feestdag van lichtmis wordt het antifoon *Exurge Domine, adjuva nos* ... [Rijs op o Heer, kom ons te hulp] gezongen.⁹ Deze antifoon is niet opgenomen in het ‘responsoriaal processionale’ wel in de processionales uit 1629, 1765 (B TUbeg Dr. 05) en 1866 (B1838) en de handschriften B TUbeg Hs 02, 03, 05 en 15. Mogelijk werd deze **processie** pas in de 17de eeuw op het begijnhof gehouden.

‘Van Sinte Peter’ Sint-Petrus’ stoel te Rome (18 januari) en HH. Apostelen Petrus en Paulus (29 juni)

- *Petre amas me ...* - Genre: responsorium (folio 15r)). Tekst met muzieknotatie is aanwezig in een processionale uit 1475-1500 [universiteitsbibliotheek van Utrecht: Hs 421 (Hs 1 L13)].¹⁹
- *Domine tu omnia nosti ...* - Genre: vers (folio 15r)

Gezongen tijdens de metten en vespers¹⁴

‘Op Onser Vrouwe dach’ (25 maart, Annunciatie, Feest van O.-L.-Vrouw - Boodschap, Christus menswording⁹).

- *Quomodo fiet istud respondens ...* [‘Hoe kan dat geschieden, daar ik geen man beken?’] - Genre: responsorium (folio 15v) (Lucas 1:34). Gezongen tijdens de metten van Annunciatie en 4de zondag van de Advent.¹⁴ Dit responsorium is ook aanwezig in een processionale uit 1475-1500 dat in de universiteitsbibliotheek van Utrecht wordt bewaard [Hs 421 (Hs 1 L13)].¹⁹
- *Ideoquod quod nascetur ...* - Genre: vers (folio 16r): metten en vespers van Annunciatie en 3de en 4de zondag van de Advent¹⁴
- *Salve Regina misericordiae....* [Weesgegroet, Koningin van barmhartigheid...] Genre: antifoon (folio:16v).

Virgo mater ecclesi[ae] ... [Maagdelijke moeder van de kerk ...] - Genre: trope* (folio 17r)

Virgo clemens virgo pia virgo ... [Goedertierende, liefdevolle maagd ...] - Genre: trope (folio 17v)

Gloria Dei mater ... - Genre: trope (*versiculus*) (folio 17v)

Genre *Salve Regina*: antifoon (folio 16v)

Bovenstaande tropes werden in de oorspronkelijke tekst vóór de laatste zin – *O clemens, o pia, o dulcis Virgo Maria* (folio's 17r en 17v) toegevoegd. In de vaktaal wordt dit een getropende versie van de originele tekst genoemd. Deze versie eindigt zoals de originele met *O dulcis Virgo Maria* [O zoete Maagd Maria] (folio 18r).

Het *Salve Regina* wordt tijdens de metten, lauden en vespers gezongen op de feestdagen van de Annunciatie en O.-L.-Vrouw-tenhemelopneming. Volgens het volksmissaal en vesperale (1949)⁹ wordt *Salve Regina* tijdens het vesperofficie vanaf het feest van de H. Drievuldigheid tot de Advent gezongen.

Salve Regina was wellicht deels bestemd voor processies (de Maria- en Sacramentsgezangen). De originele versie van dit antifoon is aanwezig in processionales uit 1629¹⁷, 1765 en 1866¹⁸.

* tropes: toevoegingen aan gezangen, melodisch, tekstueel of melodisch én tekstueel.⁴

Voorvasten

'Dominica in Septuagesima'

- *Ubi est Abel frater tuus?* ... [Waar is uw broeder Abel ...] - Genre: responsorium (folio 18r) Genesis 4 :9 (Haat en vergelding in het oude Testament)
- *Ref. Ecce vox sanguinis fratris* ... [Hoor, het bloed van uw broeder roept tot mij...]
- *Maledicta terra in opere tuo, quae aperuit os suum, et suscepit sanguinem fratris tui de manu mea. Ecce vox* [Daarom zult u vervloekt zijn, vervallen van de grond die zijn mond heeft geopend om uit uw hand het bloed van u broer te ontvangen] - Genre: vers (folio 18v) Genesis 4,9-10

Gezongen tijdens de metten. Responsorium staat in de processionales uit 1629¹⁷ en 1866¹⁸. Het vers in het processionale uit 1866 begint met *Maledictus eris super terram* ...

'Dominica in Sexagesima'¹⁴

- *Benedicens ergo Deus* - Genre: responsorium (folio 19r); metten, terts, vespers
- *Hoc erit signum federis* ... - Genre: vers (folio 19v)
- *Gloria patri et filio et spiritui sancto*

Zijn aanwezig in het processionale uit 1475-1500 dat in de universiteitsbibliotheek van Utrecht wordt bewaard [Hs 421 (Hs 1 L13)]¹⁹ Staan niet in processionale uit 1629 en 1866.

Vasten

'Dominica Prima in Quadragesima'¹⁴ 1ste Zondag van Quadragesima = 1ste zondag van de Vasten

- *Ductus est Ihesus in desertum* ... [Ductus est Jesus in desertum ...] - Genre: responsorium (folio 19v); metten, lauden (antifoon)
- *Et cum jejunasset* ... - Genre : vers (folio 20r); metten
- *Gloria patri et filio et spiritui sancto*

Responsorium en vers staan in processionales uit 1629¹⁷ en 1866.¹⁸

'Den tweed[e]n] sondach inde Vast'[e]n'¹⁴ 2de Zondag van Quadragesima

- *Vidi Dominum facie ad faciem* ... - Genre: responsorium (folio 20v); metten
- *Et dixit nequa quam ultra vocaberis* ... - Genre: vers (folio 20v); metten
- *Gloria patri et filio et spiritui sancto*

'Den derden sondach inde Vast[e]n'¹⁴ 3de Zondag van Quadragesima

- *Nun iaverunt Iacob* ... - Genre: responsorium (folio 21r); metten
- *Cumque audisset Iacob* ... - vers (folio 21v); metten

'Opten vierden sondach'¹⁴ 4de Zondag van Quadragesima

- *Audi Israhel praecepta Domini* ... - Genre: responsorium (folio 22r); metten, vespers
- *Observa igitur et audi* ... - Genre : vers (folio 22v); vespers

‘**Den vijftien sondach in de vasten**’¹⁴ 5de Zondag van Quadragesima, Dom. de Passione, **Passiezondag**

- *Usqueduo exaltabitur inimicus meus ...* - Genre: responsorium (folio 23r): metten, vespers 1 en 2
- *Qui tibiulant me ...* - Genre: vers (folio 23r): metten

‘**Opte Palmsondach**’¹⁴ Dom. in Palmis (Palmzondag ook wel Palmpasen genoemd)

- *Circumdederunt me viri mendaces ...* - Genre: responsorium (folio 23v): metten, tweede vespers
- *Quoniam tribulatio proxima est ...* - Genre: vers (folio 23v): tweede vespers

Bij het begin van de **palmprocessie** zegt (zingt) de voorganger (priester, diaken) *Procedamus in pace* [Laten we voortgaan in vrede] waarop het koor antwoordt: *In nomine Christi. Amen*⁹. Daarna volgt het antifoon *Cum appropinquaret Dominus Jerosolyman* [Toen de Heer Jerusalem naderde]. Deze gezangen vinden we in de 17de- (1629)¹⁷, 18de- (1765) en 19de-eeuwse (1866) processionales, in handschrift 16 (B TUBeg Hs 16, ca. 1870) en in het ‘Volksmisboek en Vesperale’⁹ maar niet in het hier besproken processionale.

Mogelijk was er in het midden van de 16de eeuw in de begijnhofkerk en/of Hof nog geen palmprocessie.

[‘**Witte Donderdag**’] *Feria quinta in cena Domini* ‘Donderdag van het Laatste Avondmaal’

Voor deze donderdag van het Laatste Avondmaal -- de instelling van de Eucharistie -- **zijn geen gezangen opgenomen**. Ook de hymne *Pange, lingua, gloriosi Corporis mysterium, sanguinis pretiosi, quem in mundi pretium* [Wil, mijn tong, 't Geheim des Heren, 't Lichaam, alle roem te groot, 't kostbaar Bloed met lofzang eren⁹] is in dit boek niet opgenomen (zie ook Sacramentsdag). Deze hymne wordt op Witte Donderdag gezongen wanneer de geconsacreerde hosties naar het rustaltaar worden gedragen (**sacramentsprocessie**).⁹

Pange, lingua, gloriosi ... is wel aanwezig in de handschriften B TUBeg Hs 03 en B TUBeg Hs 12 en de processionales uit 1629, 1765 en 1866.

‘**Opten Goeden Vrijdag**’ [Fer. 6 in Parasceve]

- *Popule meus quid feci tibi ...* [Mijn volk wat heb ik u misdaan] Genre: responsorium, wordt bij de kruisverering op Goede Vrijdag gezongen.
folio 24r: *Popule meus quid feci tibi ...*
(folio 24v): Richtlijn: *Duo pueri* (2 kinderen) *Agnos o theos ...*
Chorus (koor) *Sanctus deus ...*

Popule meus en de hieronder staande zangen behoren tot de zogenaamde *Improperia* (Verwijten, Beklag Gods) die tijdens de Kruisverering worden gezongen.⁹

De twee volgende in het boek aanwezige gezangen werden niet opgenomen in de inventaris⁵:

- *Quia eduxi te per desertum quadraginta annis...* [Omdat Ik u door de woestijn geleid heb gedurende veertig jaren ...] Genre: varia (folio 24v-25r). Kruisverering⁹
- *Quid ultra debui facere tibi ...* [Wat is er dat Ik nog had moeten doen] Genre; varia (folio 25r): Kruisverering⁹
- *Ecce lignum Crucis ...* [Ziet het Kruishout] Genre: antifoon (folio 26r) Wordt gezongen tijdens de Kruisontbloting (Volksmisboek en Vesperale)⁹. Komt normaal vóór de Kruisverering. Bijgevoegde aanduiding: *Hic disco operiat crucem cantando solus p[re]s[b]yte[r]*⁵.
- *Beati immaculati in via qui ambulant in lege Domini ...* (Psalm 118/119) [Gelukkig zij, wier levensweg vlekkeloos is: die wandelen in de wet des Heren] Genre: vers (folio 26r) Wordt gezongen in ‘de Mis van de tevoren geconsacreerde Hostie’⁹. Hierbij wordt in **processie** het H. Sacrament van de rustplaats (zie Witte Donderdag) naar het altaar gedragen. Tijdens deze **processie** wordt de hymne *Vexilla Regis ...* gezongen. Deze hymne is **niet** aanwezig in dit processionale, wel in ondermeer handschriften B TUBeg Hs 03, B TUBeg Hs 10, B TUBeg Hs 12, in de processionales uit 1629, 1765, 1866 en ook in de begijnhofprocessionales (Brugge) 5B Br IV 210 en B BRmhb II 2726²⁴. Deze hymne was oorspronkelijk bestemd voor de Kruisverering op Goede Vrijdag²⁴ en wordt ook gezongen tijdens de viering van de H. Kruisvinding (vespers).

- *Crucem tuam adoramus* ... [Uw kruis aanbidden wij] Genre: antifoon (folio f25r). Wordt gezongen bij de Kruisverering⁹ (Goede Vrijdag), de Kruisverheffing (14 september): metten, lauden, vespers en (in minder mate) bij het feest van de Kruisvinding (3 mei): metten¹⁴.
- *Deus misereatur nostri* ... [God ontferme zich over ons] Genre: vers (folio 26v). Bij de Goede Vrijdag vieringen wordt dit vers in de ‘Cantus Manuscript Index’ slechts in 2 boeken (uit Solemnnes en Padua) vermeld¹⁴. Dit vers is aanwezig in ondermeer de processionales uit 1629, 1765 en 1866.
- *Crux fidelis inter omnes* ... [Trouwe Kruisstam onder alle etc.; tekst wordt niet verder uitgeschreven] Genre: hymne (folio 27r) Kruisverering (Goede Vrijdag), wordt ook tijdens de lauden bij het feest van de Kruisverheffing en het feest van de Kruisvinding gezongen.

Het groot aantal gezangen in deze rubriek geeft aan dat de begijnen een bijzondere devotie hadden voor het lijden van Christus en vooral voor het H. Kruis: zowel de eerste als de huidige kerk zijn toegewijd aan het H. Kruis, op de kruisberg (beeldengroep) vinden we de banderol *o crux in coelum dux* [o kruis gids naar de hemel], achteraan de kruisberg staat een beeld van Christus op de Koude Steen, zo een beeld staat ook in de kerk. Aan de achterzijde van de kerk staat een Calvarie berg. Een Piëta staat op de binnenkoer van de infirmerie en op de predella van het Heilige Anna-altaar. In de kerk hangen twee schilderijen waarop de *Bewening van Christus* wordt voorgesteld en een schilderij waarop de Kruisafneming wordt afgebeeld.²⁹

Dat de Goede week en de Paasweek (zie verder) voor de begijnen zeer belangrijk waren blijkt ook ondermeer uit de twaalf exemplaren van *Den dienst van de Goede-weke en van de paesch-weke, in't Latyn en in't Vlaems, volgens den Missael en den brevier van Roomen* die aanwezig zijn in de boekencollectie van het Turnhoutse begijnhof (catalogus boeken begijnhof: B1724 t.e.m. B1733, B17116 en B17128, uitgaven in: 1720 - 1791).

Paastijd

‘*Tempore Paschali*’ Paastijd¹⁴.

- *Regina c[a]eli* ... Antifoon (folio 27r). Lofzang voor Maria en dankzegging: vesperofficie vanaf Paaszaterdag tot het octaaf van Pinksteren.¹⁶
Het *Regina caeli* werd volgens grootjuffrouw van Miert in de 19de -20ste eeuw op het begijnhof van Turnhout gezongen wanneer de begijnen op het einde van de *kruisdagenprocessie* terug in de kerk kwamen²⁶. Deze lofzang komt ook voor in de processionales uit 1629¹⁷, 1765 en 1866¹⁸.
- *Christus resurgens ex mortuis, jam non moritur: mors illi ultra non dominabitur* [Christus verrijzend uit de doden, niet meer sterft Hij: de dood zal over Hem verder niet heersen; Rom. 6:9⁴] - Genre: responsorium (folio 27v). Paaszondag: metten, vespers, *processie*. Volgens Helene Nolthenius wordt het vers *Christus resurgens ex mortuis* ... voorafgegaan door *Alleluia* en werd het oorspronkelijk op de vierde zondag na Pasen gezongen.⁴
- *Dicant nunc Judaei quomodo* ... [De Joden zeggen hoe ...] – Genre: vers (folio 28r)
Paaszondag: metten, vespers, en *processie*.

Het responsorium en vers staan met muzieknotatie in het processionale uit 1629, maar niet in de ‘heruitgave’ uit 1866 (B1838) noch in het processionale uit 1765 (B TUBeg Dr 05). Ook in de handschriften uit de 17de t.e.m. de 19de eeuw is het niet aanwezig.

In een missaal (2de helft 12de eeuw) dat bewaard wordt in het archief van de universiteit van Salamanca wordt vermeld dat het responsorium en vers gezongen worden tijdens een processie in de Paastijd (Paaszondag, Beloken Pasen).²⁷ Ook in een missaal (13de eeuw) uit Bratislava worden *Christus resurgens* en *Dicant nunc Judaei* aangegeven als processie liederen.²⁷

‘*Suffragium*’^{14*}

- *Lux perpetua lucebit Sanctis tuis*... – Genre: antifoon (folio 28v). In de Paastijd wordt de antifoon gezegd of gezongen tijdens de metten, lauden en vespers. Aanwezig in processionale uit 1629¹⁷ en 1866¹⁸.

*Een korte gedachtenis die op een van de gewone koordiensten kan volgen³⁵.

‘*Ad aspersione*[m]’¹⁴

- *Vidi aquam egredientem* ... [Ik heb het water zien vloeien ... profeet Ezechiël 47:1] - Genre: antifoon (folio 28v) Paastijd, Paaszondag: Mis. Dit antifoon wordt gezongen wanneer de celebrant in de Paastijd vóór de Hoogmis de gelovigen besprenkelt met wijwater (*processie*).⁹

Tekst met muzieknotatie van deze antifoön is aanwezig in het processionale uit 1765 (B TUbeg Dr 05) en in het in 1866 gedrukte processieboek (B1838).

- *Confitemini Domino quoniam bonus ...* [Looft de Heer, want Hij is goed ...] – Genre : vers (folio 29r) Paaszondag (Psalm 118, nieuwe Bijbelvertaling). Tekst met muzieknotatie is aanwezig in een processionale uit 1475-1500, Utrecht: [Hs 421 (Hs 1 L13)]¹⁹ en in het ‘Verzamelhandschrift’ B TUbeg Hs 12.
- *Filiae Iherusalem venite ...* [*Filiae Jerusalem venite...*Dochters van Jeruzalem] Genre: antifoön (folio 29v): vespers. Deze antifoön is ook aanwezig in de processionales uit 1629¹⁷ en de ‘heruitgave’ ervan in 1866¹⁸ (B1838).
Het in 1866 gedrukte processionale start met de rubriek *Ad Aspersionem*. Incipit: *Asperges me, Domine ...* [Besproei me, Heer ...] dit antifoön wordt gezongen buiten de Paastijd. Dit antifoön vinden we op pagina 119 van het processionale uit 1765.

In een chronologische lijst van de liturgische gezangen zou de grote bid(boet)processie voor de bescherming van de oogst die op 25 april uitging moeten vermeld worden. Hier dient opgemerkt te worden dat er geen verband bestaat tussen het feest van de evangelist Marcus en de grote bidprocessie. Deze processie geschiedde reeds lang voordat het feest van de H. Marcus op 25 april werd ingesteld.⁹ Toch spreekt men nu van de processie op de feestdag van Sint Marcus²⁶ of op ‘Marcus dach’⁵.

In het hier besproken processionale zijn de gezangen voor deze processie niet opgenomen. In handschrift 2 (B Tu beg Hs 02, dit handschrift was eigendom van het begijnhofkoor) staan wel de antifoön en vers: *Exurge Domine, adjuva nos, ...* en *Salvum fac populum tuum Domine ...* [Red, Heer, red uw volk Strofe uit het *Te Deum*] de openingsgezangen tot de litanie *Pater de celis Deus miserere nobis* [hemelse Vader ontferm U over ons] ‘die singt men op S. Marcus dach’⁵. *Exurge Domine adjuva nos* staat in het processionale uit 1629 en in de ‘heruitgave’ uit 1866 (B1838).

Vóór het feest van O.-H.-Hemelvaart komen normaal de Kruisdagen. In dit processionale worden de gezangen en gebeden voor de drie Kruisdagen niet vermeld. In handschrift 2 (B Tu beg Hs 02, folio 12r) staat boven de litanie *Pater de celis Deus miserere nobis* ‘die litanieën singt men op den eersten cruysdach’. De litanie van deze biddagen staat ook in het in 1765 gedrukte *Processionale pro Ecclesiis ruralibus Romanae ecclesiae accomodatum* en in het in 1866 gedrukte boek. De gezangen uit deze processionales werden gebruikt bij de **processies** die volgens grootjuffrouw van Miert²⁶ op de Kruisdagen (maandag, dinsdag en woensdag voor O.-H.-Hemelvaart) op het begijnhof uitgingen. Voor meer informatie over deze processionales zie: IV. Handschriften en drukken B TUbeg Dr 05 en de catalogus van de boekencollectie B1838.

Ook in de verzamelmap B TUbeg Hs 15 is er een folio uit de 19de eeuw waarin de antifoön *Exurge Domine adjuva [adiuva.] nos et libera nos propter nomen tuum* en het begin van Psalm 43 of 44 (2de vers) *Deus auribus nostris...* ‘voor de kruysdagen’ zijn genoteerd. Volgens het processionale uit 1629¹⁷ wordt deze antifoön met het begin van Psalm 43/44 ook bij de **processie** op ‘Marcus dach’ vóór de litanie van alle heiligen gezongen.

‘Opten ascensiedach’ (feest van O.-H.-Hemelvaart)¹⁴

- *Omnis pulchritudo Domini exaltata est super sidera ...* [Alle schoonheid van de Heer is verheven boven de sterren]- Genre: responsorium (folio 30r): metten, vespers (zie ook boven bij de bespreking van de ‘miniaturen’ Christuskop aangebracht in de letter **O**)
- *A summo celo [caelo] egressio ...* [Toen dreunde en beefde de aarde en de grondvesten der bergen sidderden en daverden omdat Hij in toorn ontbrand was]. Psalm 18: 7/8– Genre: vers (folio 30v): metten, vespers.

Responsorium en vers zijn aanwezig in het processionale uit 1475-1500 Utrecht [Hs 421 (Hs 1 L13)]¹⁹ Zij zijn ook te vinden in de processionales uit 1629¹⁷ en 1866 (B1838).

- *Si diligeretis me ...* [Als je van mij hield ...]- Genre: antifoön (folio 31r): lauden, priem (Pinksteren), vespers 1&2.

‘Op ten heylighen psinxendach’ (Pinksteren, sluitingsdag van de Paastijd)

- *Repleti sunt omnes spiritu sancto ...* [Zij waren vervuld van de heilige Geest ...]- Genre: responsorium (folio 31r): metten, lauden, vespers. [In het Vesperale (B TUbeg Hs 13) wordt *Repleti sunt* vermeld als antifoön die bij het ‘vesperen van Sinxen’ wordt gezongen].

- *Loquebantu[r] variis linguis apostoli magnalia dei ...* [De Apostelen spraken in verschillende talen over de grote werken van God]. -Genre: vers (folio 31v): metten, vespers
 Responsorium en vers zijn aanwezig in het processionale uit 1475-1500 [universiteitsbibliotheek van Utrecht, [Hs 421 (Hs 1 L13)].¹⁹ Beide zijn ook te vinden in het processionale uit 1629¹⁷ en de ‘heruitgave’ ervan in 1866 (B1838).

- *Veni Sancte Spiritus reple ...* – Genre : antifoon⁵ (hymne⁹) (folio 32r) : metten, lauden, sequentia²⁸ (Mis van Pinksterenzondag). Antifoon is te vinden in processionales uit 1629¹⁷, 1765 (B TUBeg DR 05) en 1866 (B1838).

In de ‘Cantus index’¹⁴ komt *Repleti sunt ...* 128 maal voor. Het wordt zowel bij de metten (56%) als lauden (25,8%) gezongen. Ook wordt het eenmaal vermeld bij de ‘priem’. Tijdens de ‘kleine uren’ (tertse, sexte en noon) (7%), de eerste en tweede vespers (5,5%) wordt het eveneens gelezen of gezongen¹⁴ (voor info. over de acht officies zie literatuur nr.7).

‘**Vander Heilige Drievuldigheid**’. (eerste zondag na Pinksteren)

- *Honor virtus et potestas ...* [Ere, kracht en macht ...]- Genre: responsorium (folio 32v).
 - *Trinitati lux perhennis [perennis] Unitati...* [Drie-eenheid, dus de Eenheid] -Genre: vers (folio 33r) beide worden gezongen tijdens de metten en in mindere mate de vespers. Dit responsorium en vers zou kunnen gebruikt zijn bij een *processie* op het feest van de H. Drievuldigheid.⁵ Mogelijk werd het gezongen tijdens de *Sacraments-* of de *H. Kruisprocessie* (?). Maar, responsorium en vers komen niet voor in de processionales uit 1629, 1775 (B TUBeg DR 05) en 1866 (B1838).
 - *Gloria patri et filio ...*
 - *Te Deum patrem ingenitum, te Filium unigenitum ...* - Genre: antifoon, [ook als responsorium gekend] (folio 33v) [*U, God de Vader ongeboren U Zoon eniggeboren*⁸] Het antifoon wordt tijdens de metten en vespers gezongen bij het feest van de H. Drievuldigheid.¹⁴
 Aanduiding: *Ad introitum Chori*⁵(*processie* in kerk)
 - *Tibi laus tibi gloria ...* [U zij lof U zij glorie ...] - Genre: responsorium (folio 34r).
 - *Et benedictum nomen ...*[Gelood zij de Heer God ...] – Genre: vers (folio 34r)
- Beide worden tijdens de metten gezongen, soms ook tijdens de vespers.¹⁴

Te Deum patrem ingeniitum en *Tibi laus tibe gloria* zijn te vinden in het processionale uit 1475-1500 (universiteitsbibliotheek van Utrecht) [Hs 421 (Hs 1 L13)]¹⁹, en in de processionales uit 1629¹⁷, 1765 (B TUBeg DR 05) en 1866 (B1838).

Naast de bovenvermelde gezangen vinden we in de boven besproken rubrieken nog een aantal teksten die tijdens het feest van de H. Drievuldigheid werden/worden gezongen of gebeden: in de toegevoegde gebeden staat (zie boven) *Omnipotens sempiterne Deus ...* [Almachtige eeuwige God ...] de beginregel van het collectegebed uit de Mis van het feest van de H. Drievuldigheid. Het *Te Deum laudamus ...* [Wij prijzen U, o God] wordt vermeld bij de rubriek ‘*Canticum Ambrosii*’ en bij de rubriek ‘*Op Onser Vrouwe dach*’ vinden we *Salve Regina misericordiae ...* [Wees gegroet koningin van barmhartigheid...] dat wordt gezongen in de eerste vespers van het feest van de H. Drievuldigheid tot de Advent⁹ *Te Deum laudamus* is te vinden in de processionales uit 1629, 1765 en 1866.

Tijd na Pinksteren

‘**Commune Virginum**’ [het ‘gemeenschappelijke voor maagden’⁹]

- *Regnum mundi et omnem ornatum ...*- Genre: responsorium (folio 34v) [koor]
 - *Eructavit cor meum verbum bonum ...*-Genre: vers (folio 35r) [voorzanger]
- Beide worden tijdens de metten en vespers gezongen. Het responsorie en vers worden ook tijdens de metten op het feest van de Maria Magdalena gezongen.
- Responsorium en vers zijn ook te vinden in de processionales uit 1629, 1765 en 1866.

‘**S. Annae Matris**’ [feest van H. Moeder Anna, moeder van Maria, naamdag 26 juli]

- *Regnum celi [cæli] et vite coronam ...*- Genre: responsorium (folio 35v): vespers
- *Gloriatur in conspectu ...* Vers(folio 35v): vespers

Altaar

Moeder Anna moet voor de Turnhoutse begijnen een belangrijke beschermheilige geweest zijn. In de begijnhofkerk bevindt zich aan de noordkant een houten, gemarmerd portiekaltaar dat toegewijd is aan de Heilige Anna. Boven staat in een nis een Anna-te Drieën.²⁹ Dit onderwerp sloot goed aan bij de begijnenspiritualiteit, met haar verering van Christus en Maria, waarbij moeder Anna kon fungeren als de wijze stammoeder. Het schilderij op doek uit de Vlaamse school (17de eeuw) stelt de H. Anna voor die haar dochter Maria leert lezen, terwijl Joachim, volgens de legende de vader van Maria, toekijkt.²⁹

‘De venerabilli sacrame[n]to corporis Christi’ Sacramentsdag

Onder de verscheidene vormen van Christus-devotie stond bij de begijnen de godsvrucht tot het sacrament van de Eucharistie onbetwistbaar aan de spits. Sacramentsdag was mogelijk voor hen de belangrijkste feestdag.³⁰ Het feest van het Heilig Sacrament heeft ten andere zijn ontstaan te danken aan de Luikse mystica en heilige Juliana van Mont Cornillon, die een tijd bij de begijnen in Namen heeft gewoond, en aan de zalige Eva van Luik (†1265) die als begijn-recluse in een kluis aan de Sint-Martinuskerk te Luik leefde.³⁰

- *Homo quidam fecit cenam*- Genre: responsorium (folio 36r): vespers (84%) en metten. Als antifoön behoort het tot de gezangen van het Sacramentslof.¹⁶ Ook op de tweede zondag (zondag onder het octaaf van Sacramentsdag) en derde zondag na Pinksteren wordt deze antifoön ondermeer tijdens de lauden gezongen¹⁴.

In de letter **H** wordt een monstrans afgebeeld, het symbool van de eucharistie (zie boven: ‘aanvangsletters in het processionale’).

Dit lied over de parabel van het feestmaal (Lucas:14) komt samen met het onderstaande vers naast het ‘processionale’ ook voor in acht handschriften (nummers. 2, 3, 4, 5, 10, 11, 12, 15)⁵ en in de processionales uit 1629¹⁷, 1765 (B TUbeg Dr 05) en 1866 (B1838).

- *Venite comedite panem meum ...*[Komt en eet van Mijn brood...]- Genre : vers (folio 36v): vespers (ca. 90%) en metten.
- *O sacrum convivium in quo christus ...* Genre: antifoön (folio 37r) ‘Magnificat antifoön’¹⁶: tweede vespers. Het antifoön staat in de processionales uit 1629 en 1866.
- *Respexit Elias ad caput ...*- Genre: responsorium (folio 37v): vespers, 1-maal lauden. Het responsorium komt samen met het vers *Si quis manducaverit* ook voor in handschrift 2 en in de processionales uit 1629, 1765 en 1866.
- *Si quis manducaverit ...*- Genre : vers (folio 38r): metten.

Bij deze gezangen zou men de door Thomas van Aquino geschreven hymne *Pange lingua* verwachten (zie ook Witte Donderdag). Deze hymne wordt gezongen tijdens de sacramentsprocessie. De hymne is wel opgenomen in handschriften uit de 18de eeuw. Ook het eveneens door Thomas van Aquino in liedvorm geschreven *Lauda Sion* (sequens, misgezing met syllabische melodie) komt niet voor in het processionale. Ook in het processieboek uit de Gentse Sint-Pietersabdij (eerste helft 16de eeuw)²⁵ heb ik beide gezangen niet gevonden. *Pange lingua* en *Lauda Sion* komen wel voor in de processionales uit 1629, 1765 en 1866 en ook in de 18de-eeuwse handschriften 3, 10, 12, 14 en 15, *Lauda Sion* staat ook in handschrift 2 (1655)

‘De Sancta Cruce’

- *Tuam crucem adoramus domine tuam gloriosam recolimus passionem miserere nostri qui passus es pro nobis.* [Wij vereren uw kruis, Heer...] - Genre: responsorium ⁵ (folio 38r)
- *Adoramus te Christe et benedicimus tibi quia per crucem tuam redemisti mundum.* [Laten wij Christus aanbidden en zegenen ...] Genre: vers (folio 38v). Bij het responsorium is een miniatuur geplaatst waarin een afbeelding van Jezus aan het kruis is geschilderd. Het kruis fungeert als de aanvangsletter **T**.

Bij de Kruisverheffing (14 september) en (minder) Kruisvinding (3 mei) worden het responsorium en vers vooral gezongen tijdens de metten en in mindere mate tijdens de vespers (zie ook boven bij de bespreking van de ‘miniaturen’). Mogelijk hebben de begijnen het responsorium en vers tijdens de *processie* van de Kruisverheffing gezongen. Beide staan in het processionale uit de 16de eeuw en zijn aanwezig in de processionales uit 1765 en 1866, niet in het processieboek uit 1629.

H. Kruis-/Sacramentsprocessie begijnhof Tunhout*

Tijdens de processie die thans nog op het begijnhof uitgaat op de derde zondag van september, dus na het feest van de Kruisverheffing (14 september), worden volgende hymnen gezongen:

- Van de H. Kruiskerk tot aan de Calvarieberg (1ste statie): *Verbum supernum prodiens ...* [Op aarde kwam het Goddelijk Woord ...] (staat genoteerd in de handschriften 2, 10, 12 en 16).
- Van Calvarieberg tot aan de kapel van het H. Aanschijn (2de statie): *Lauda Sion Salvatorem ...* [Loof o Sion uw Bevrijder ...] (staat genoteerd in handschriften 2 (zonder muzieknotatie), 3, 10, 12, 14). Dit lied komt uit de Mis ter ere van het H. Sacrament, deze sequentia²⁸ wordt gezongen na het Alleluja.
- Van de kapel van het H. Aanschijn naar de kerk: *Pange, lingua, gloriosi Corporis mysterium...* [Wil, mijn tong, 't Geheim des Heren ...]. (Is aanwezig in handschriften 3, 12, 15)
- In de kerk wordt het *Te Deum laudamus* [U God loven wij ...] gezongen. Alleen dit danklied en plechtige zegenzang staat in het responsoriaal -processionale (folio 8v). Het is ook in de handschriften 2, 3, 5, 12, 14 en 15 genoteerd.

Deze vier gezangen staan in de processionales uit 1629, 1765 en 1866.

* Gegevens komen van Herbert Op de Beeck, koorleider van het Koninklijk Heilig Kruis Begijnhofkoor.

‘De Sancta Maria’ *Commune festorum Beatae Mariae Virginis* (B.M.V.) Gemeenschappelijk voor feesten van O.-L.-Vrouw

- *Gaude Sancta Dei genetrix ...* Genre: responsorium (folio 39r). Van deze tekst worden alleen varianten (antifonen, geen responsoria) vermeld in de Cantus Index. De Magnificat antifoon wordt ondermeer gezongen tijdens de vespers op het feest van Maria-Hemelvaart en de week erna¹⁴.
- *Inviolata intacta [integra] et casta es Maria quae es effecta fulgida caeli porta o mater alma Christi ...* Genre: antifoon of troop (trope*)¹⁴ (folio 39v). Een hymne op Maria's maagdelijkheid. ‘Zuiverings- offer’ van Maria (Purificatio Mariae, 40 dagen na de geboorte, Maria Lichtmis 2 februari) metten, vespers.

Noch het responsorium noch het antifoon komen voor in processionales uit 1475-1500 (Utrecht), 1629, 1765 en 1866. Zij zijn ook niet genoteerd in de handschriften Hs 2 t.e.m. Hs 17.

* tropen: toevoegingen aan gezangen, melodisch, tekstueel of melodisch én tekstueel.⁴

‘In Dedicatione Ecclesiae’ Kerkwijding

- *Terribilis est locus iste ...* [Ontzagwekkend is deze plaats ...] Genre: responsorium (folio 40v): metten, vespers en (eenmaal) terts¹⁴. Deze tekst wordt ook gebruikt voor het *Introitus* (intrede gezang) van de Mis “Terribilis”, de Mis van de kerkwijding⁹. Dit responsorium is ook opgenomen in handschrift 2.
- *Cumque evigilasset Jacob ...* Genre : vers (folio 41r). Metten, vespers en eenmaal bij de terts¹⁴.
- *Benedic Domine domum istam ...* Genre: responsorium (folio 41v): metten, vespers, terts.
- *Conserva Domine* Genre: vers (folio 42r): metten, vespers, terts.

Geen enkele van deze gezangen komt voor in de processionales uit 1629, 1765 en 1866. Het responsorium *Terribilis est locus* staat wel in het processionale gedrukt te Utrecht in 1475-1500¹⁹ en werd in 1501-1550 genoteerd in het processionale *Cisterciense* (*Processionale Cisterciense* (periode: 1451-1500, 1501-1550) Universiteitsbibliotheek Gent, Catalogus:

<http://lib.ugent.be/catalog/rug01:000859958> Digitale kopie:

<https://lib.ugent.be/viewer/archive.ugent.be:BF59132C-9B29-11E1-A2AB-3C603B7C8C91>)

De datum van de kerkwijding van de eerste kerk op het begijnhof is (nog) niet teruggevonden. Wel werd op de eerste zondag na Sacramentsdag (31 mei 1415) het hoofdaltaar, dat toegewijd was aan het H. Kruis, ingewijd.¹⁰ Op deze zondag onder het octaaf van Sacramentsdag ging vroeger de *sacramentsprocessie* uit¹⁰.

- *Fuit homo missus a Deo* Genre: vers (folio 43r). [Er stond een mens op, van Godswege gezonden] Graduale tijdens de Mis op het vigilie van de H. Joannes en eerste vespers (23 juni).⁹ Dit vers staat in het processionale uit 1629 en is ook aanwezig in de heruitgave in 1866 (B1838).

De H. Joannes de dooper of Sint-Jan-de-Doper is ondermeer de patroonheilige van de schitterende barokke kerk van het eens zo grote en prestigieuze Brusselse begijnhof Onze-Lieve-Vrouw ten Wijngaard.³² Ook in de H. Kruiskerk op het Turnhouts begijnhof staat een beeld van Joannes-de-doper.²⁹

‘De Sancta Maria Magdalena’ Feestdag 22 juli

- *Felix Maria unxit pedes ihesu* [*Jesu*] ... Genre: responsorium (folio 43v) [de gelukzalige Maria zalfde de voeten van Jezus⁸]
- *Mixtum* [*Mixto*] *rore balsami* Genre: vers (folio 44r)

Het responsorium en bijhorend vers worden gezongen tijdens de metten en vespers (feestdag Maria Magdalena).¹⁴ Responsorium en vers staan niet in de geraadpleegde processionales, ook niet in de handschriften Hs 2 – Hs 17.

De H.-Maria Magdalena of Maria van Magdala wordt, althans volgens de auteurs van de vitae van de *mulieres religiosae*, vereerd als het prototype van de boetvaardige nederige vrouw³¹. In de 18de eeuw vereerden de Turnhoutse begijnen deze berouwvolle zondares.

Aan de voorkant van het in 1786 opgerichte Calvarie monument (beeldengroep) is er een korfboognis met een gepolychromeerd, houten beeld van de H. Maria Magdalena (eind 17de, begin 18de eeuw)¹⁰. De nis doet denken aan de spelonk in La Sainte-Baume nabij Marseille waar volgens de legende Maria Magdalena als boetelinge heeft gewoond.

Op de feestdag van Maria Magdalena zongen ze tijdens de vespers de door kardinaal Bellarmine, S.J. (1542-1621) geschreven hymne *Pater superni luminis cum Magdalenum respicis flammam amoris excitas geluque salvis pectoris* [Bron van hemelslicht, wanneer U naar Magdalena keek ontstak U in haar de vlammen van de liefde en verdreef U de ijzige koelheid in haar ziel]. Deze hymne staat in het processionale uit 1866, catalogus nr. B1838 en in handschrift 10, catalogus nr. B TUBeg Hs 10.

Het is mogelijk dat de begijnen die in de 13de en latere eeuwen leefden niet alleen Maria van Magdala als de boetvaardige vrouw vereerden.³¹ In de kerk van het St. Agnesbegijnhof te Sint-Truiden is er een laat 13de- vroeg 14de-eeuwse muurschildering waarop een merkwaardig beeld van Maria van Magdala is afgebeeld. Zij staat er als een *Christophora*³¹: op haar borst toont ze het ware gelaat van Christus (*Vera Icon*) waarmee haar sterke band met Christus wordt benadrukt³⁴. Als *Christophora* brengt zij haar geliefde Zaligmaker, Christus naar diegenen die door de eucharistie willen bevrijd worden.³¹ Deze Maria stond heel dicht bij Jezus, zij maakte het lijden van Christus van nabij mee, zij was de eerste die de verrozen Christus mocht ontmoeten. Zij kreeg van Hem de opdracht het goede nieuws aan de apostelen te melden. Vroege kerkvaders noemen haar daarom de apostel der apostelen. Het is niet verwonderlijk dat deze gelukzalige bij de begijnen in hoog aanzien stond. Op twee schilderijen in de noordelijke beuk van de begijnhofkerk²⁹ zien we hoe de treurende Maria Magdalena als een liefhebbende vrouw de doorboorde hand van Jezus kust. Het ‘medelijden’ met Christus was een belangrijk motief in de devotiepraktijk van de begijnen.

‘De Sancto Laurentio’ Feestdag 10 augustus

- *Strinxerunt corporis membra* ... Genre: responsorium (folio 44r)
- *Carnifices vero urgentes* ... Genre: vers (folio 44v)

Beide worden tijdens de metten gezongen. Deze gezangen staan niet in de geraadpleegde processionales.

‘In Assumptione Beate Marie’ O.L.V.-Tenhemelopneming 15 augustus

- *Stirps Jesse virgam produxit virgaque florem* ... Genre: responsorium (folio 45r)
- *Virgo Dei genitrix* Genre: vers (folio 45v) : Graduale uit de Mis van het Vigilie van O.L.V.-Tenhemelopneming (14 augustus, de dag voor het feest van O.L.V.-Tenhemelopneming)

Beide worden bij de Tenhemelopneming (15.08), de geboorte van Maria (8.09) en O.L. Vrouw-boodschap (25.03) tijdens de metten en vespers gezongen.

‘Ad stationem’

- *Felix namque es sacra virgo Maria ...* Genre: responsorium (folio 46r)
- *Ora pro populo ...* Genre: vers (folio 46r)

Beide worden tijdens de metten en vespers gezongen op de feestdagen van de geboorte van Maria, de tenhemelopneming, de boodschap en het zuiveringsoffer. Mogelijk werden responsorium en vers gezongen bij de staties tijdens de **processie** van O.L.V.-Tenhemelopneming. Deze gezangen zijn ook opgenomen in de processionales uit 1629¹⁷ (feest van Maria geboorte) en 1866 (B1838).

‘In navitate Beata Maria Virginis’ Feestdag 8 september

- *Ad nutum Domini nostrum ...* Genre: responsorium (folio 47r)
- *Ut vitium virtus ...* Genre: vers (folio 47r)

Beide worden gezongen tijdens de metten en in mindere mate tijdens de vespers. Volgens de Cantus Database werd het responsorium en bijhorende vers soms ook gezongen tijdens de metten en/of vespers van O.L.V.-Tenhemelopneming en -Boodschap.¹⁴

‘De Sancto Michael’ Feestdag 29 september

- *Te sanctum Domini[m] in exelsis...* Genre: responsorium (folio 47v)
- *Cherubin quoque et Seraphin [sic] ...* Genre : vers (folio 48r)

Het responsorium en vers worden bij het feest van H. Michael Aartsengel zowel tijdens de metten als de vespers gezongen.

Het responsorium komt niet voor in de processionales uit 1629¹⁷ en 1866, wel in het Utrechtse processionale Hs 421 (Hs 1 L13)¹⁹

‘De Omnibus Sanctis’ Feestdag van Allerheiligen 1 november

- *Tua sunt h[a]ec Christe ...* Genre : responsorium (folio 48v)
- *Gloria virtus et gratia h[a]ec ...* Genre: vers (folio 49r)

In de Cantus database¹⁴ komt dit responsorium zesmaal en het vers tweemaal voor, beide worden gezongen tijdens de metten en vespers.

- *Concede nobis Domine qu[a]esumus veniam ...* Genre: responsorium (folio 49v)
- *Adj[i]uvent nos eorum merita ...* Genre: vers (folio 50r)

Beide worden gezongen tijdens de vespers en/of metten.¹⁴ Het responsorium en vers staan ook in het Utrechtse processionale (Hs 421 (Hs 1 L13))¹⁹

De vier gezangen komen ook voor in de processionales uit 1629¹⁷ en 1866 (B1838).

‘De Sancto Martino Episcopo’ H. Martinus Feestdag 11 november

- [Alleluja] *Martinus Abrahe sinu ...* Genre: responsorium (folio 50v)
- *Martinus episcopus migravit ...* Genre: vers (folio 51r)

Beide worden vooral tijdens de metten gezongen, in mindere mate tijdens de vespers, ook wordt de tekst *Martinus Abrahe sinu* als Alleluja -vers gebruikt.¹⁴ Responsorium en vers komen voor in de processionales uit 1629 en 1866.

‘De Sancta Katherina’ H. Catharina van Alexandria - Feestdag 25 november

- *Virgo flagellatur crucianda ...* [De maagd is geselsd, ...] Genre: responsorium (folio 51v)
- *Sponsus amat sponsam ...* [De Brudegom bemint zijn bruid ...] Genre: vers (folio 52r)

Beide worden vooral tijdens de metten gezongen, soms ook tijdens de vespers.¹⁴

Deze gezangen komen niet voor in de processionales uit 1629, 1819 en 1866, ook niet in de andere handschriften uit de muziekc collectie. Dit is verwonderlijk want St. Catharina was voor de begijnen een van de meest populaire heiligen. Zij was de patroonheilige van 15 begijnhoven³¹ waaronder mogelijk ook het Turnhoutse begijnhof.¹⁰ In 1478 wordt op het Turnhoutse hof de kapelanij van Sint-Catharina gesticht. Op het altaarstuk en predella van het portiekaltaar in de H. Kruiskerk staat de H. Catharina afgebeeld.²⁹ Ook op de galerij in de kapel van het H.-Aanschijn is een beeld van de H. Catharina aanwezig.

[Gemeenschappelijke van de Heiligen]

‘De Apostolis’ Apostelen en Evangelisten

- *Qui sunt hii qui ut nubes ...* Genre: responsorium (folio 52r) In een ‘Antiphonale Synopticum’ (uni. Regensburg) is één responsorium aanwezig met dezelfde tekst, *Qui sunt hii qui ut nubes*. Dit responsorium werd tijdens de vespers gezongen.¹⁴
 - *Dorsa eorum plena sunt oculis ...* Genre: antifoon, [bij 40 liedteksten wordt als genre ‘vers’ vermeld¹⁴] *De apostolis* (folio 52v). Het vers werd tijdens de vespers en metten gezongen.
 - *Cives apostoloru[m] et domestici ...* Genre: responsorium (folio 53r), werd vooral tijdens de metten gezongen, veel minder tijdens de vespers.¹⁴
 - *Audite preces* Genre: vers (folio 53v): metten.
 - *Quat[t] or animalia ibant ...* Genre: responsorium (folio 54r). Wordt vooral gezongen tijdens de metten, minder tijdens de vespers.
 - *Erat autem visio discurrens* Genre: vers (folio 54v): metten
- Geen enkele van deze gezangen komt voor in de processionales uit 1629, 1765 en 1866.

‘Feestdag H. Mattheus’, apostel en evangelist 21 september.

- *Cum ambularent animalia ...* Genre: responsorium (folio 55r)
- *Cum elevarentur...* Genre: vers (folio 55v)

Responsorium en vers: gezongen tijdens de metten.

Geen van deze gezangen werd opgenomen in de processionale uit 1629¹⁷, 1765 en 1866.

‘De uno M[arty]re’ voor 1 martelaar

- *Hic est vere martyr qui pro christi ...* Genre: antifoon (folio 56r) wordt vooral tijdens de lauden en vespers gezongen. Deze antifoon komt voor in ‘Deel 2’ van het processionale (1629) met als titel *Commune Sanctorum*¹⁷ [Het gemeenschappelijke van de heiligen]

De antifoon wordt in de processionales uit 1629 en 1866 vermeld

‘De Martyrib[us]pluribus’

- *Certamen magnum habuerunt...* Genre: antifoon (folio 56r). De antifoon wordt tijdens de vespers gezongen.
 - *Isti sunt Sancti qui pro testamento ...* Genre: responsorium (folio 56v) wordt tijdens de metten en vespers gezongen.
 - *Tradiderunt corpora tua[sua]...* Genre: vers (folio 57r) wordt als vers bijna uitsluitend tijdens de metten en als antifoon tijdens de metten en de tweede vespers gezongen.
- Werd als responsorium opgenomen in ‘Deel 2’ van de processionales uit 1629¹⁷ en 1866 (B1838), het staat ook in het processionale uit 1765 (B TUbeg DR 05).

‘De Confessorib[us]’ Belijders

- *Sint lumbi vestri praeibcti & lucernæ ...* Genre: responsorium (folio 57v) [Houdt uw lenden omgord en de lampen brandend. Lucas 12:35]
 - *Vigilate ergo quia nescitis, et lucernæ...* Genre: vers (folio 58r)
- Beide worden vooral gezongen tijdens metten en vespers.
- Het responsorium en vers zijn aanwezig in ‘Deel 2’ van het in 1629 gedrukte processionale¹⁷, in de processionales uit 1765 en 1866, en in een processionale uit 1475-1500 (Utrecht Hs 421 (Hs 1 L13))¹⁹

‘De uno Confessore non Pontifice’ Voor een belijder - niet Bisschop

- *Iustum deduxit Dominus...* Genre: antifoon (folio 58v). Wordt gezongen tijdens de vespers en lauden. Komt niet voor in de processionales uit 1629, 1765 en 1866.
 - *Simile est regnum celorum ...* Genre: antifoon (folio 59r)
- Deze antifoon wordt 128-maal vermeld in de Cantus Index¹⁴ maar bij geen enkel wordt het feest voor een belijder - niet bisschop vermeld. De antifoon wordt vooral gezongen tijdens de liturgie voor het feest van de HH. Maagden. Deze antifoon staat in de processionales uit 1626, 1765 en 1866.
- *Magnificat.* (folio 59v)

‘De Virginibus’

- *Audivi vocem de c[a]elo venientem ...* [ik hoorde een stem uit de hemel...] Genre: responsorium (folio 60v).
- *Media nocte clamor factus est: ecce sponsus venit.* [in het midden van de nacht klonk een geroep: De bruidegom, zie, gaat hem tegemoet. Mattheus 25:6]. Genre: vers (folio 60r). Responsorium en vers worden gezongen tijdens de metten van Allerheiligen en op de feestdag (21 oktober) van de H. Ursula van Keulen met ‘11.000’ maagden (gezellinnen)¹⁴ Het responsorium en vers komen niet voor in de processionales uit 1629, 1765 en 1866. Zij staan wel in handschrift B TUBeg Hs 13 (Vesperale).

Toegevoegde gebeden en gezangen (ca. 1626)

Op het voordeksblad en op de drie eerste bladzijden staan gezangen met muzieknootjes.

Deze gebeden zijn mogelijk genoteerd door dezelfde hand die in 1655 een aantal bladzijden van het handschrift met catalogusnummer B TUBeg Hs 02 schreef.⁵

- *Videte qualem c[on]solationem dedit nobis Deus ...*, [ziet, wat voor een liefde de Vader ons gegeven heeft... 1ste brief Johannes 3:1]³³ Genre: responsorium (voordeksblad)
- *Scimus quoniam cum apparuerit* ... [Wij weten, dat, als Hij zal geopenbaard zijn, wij Hem gelijk zullen zijn: want wij zullen Hem zien gelijk Hij is. 1ste brief Johannes 3:2] Genre: responsorium-vers (voordeksblad)

Beide werden gezongen tijdens de metten op de feestdag (6 augustus) van de ‘Gedaante verandering van onze Heer Jezus Christus’ *In festo Transfigurationis Domini Nomini Jesu Christi*. Rond dezelfde tijd (ca. 1626) werd ook achteraan (folio 61r – 63r) de Mis bij het feest van de transfiguratie toegevoegd (zie verder).

- *Stella celi, extirpavit mortis pestem...* (Folio Iv).

In een boek uit 1762³⁷ klinkt (1ste strofe) het als volgt:

‘Hemels Sterre is gekomen
Die de Heer gezoogen heeft,
Heeft de doodpest weggenomen,
Die den val van Adam geeft’.

Deze pest-hymne (Maria hymne) bevat een bede tot de maagd Maria om de wereld te verlossen van de dodelijke pest en oorlogen.³⁸

De beginnende deze tekst met muzieknootjes vooraan in het ‘processionale’ rond 1626 heeft genoteerd⁵ leefde in een periode waarin Turnhout terug door een pestepidemie (en tyfusepidemie) werd getroffen. In 1625 waren de gevolgen van de pestepidemie in Turnhout bovenmatig groot; ‘zij richtte eene zoo grootte verdelging aan, dat van 23 februari tot den laatste oktober niet één kind vermeld staat op den doopregister der stad, de straten waren met groen, distels en doornen bewassen’.¹⁰

Deze pest-hymne werd alleen aan het processionale (B TUBeg Hs 01) toegevoegd. De tekst staat niet in het *Processionale Ritibus Romanae Ecclesiae Accommodatum*, Antverpiæ, Ex Officina Plantiniana Balthasaris Moreti (1629)¹⁷ en werd niet opgenomen in de uitgebreide herdruk ervan.

[Het Processionale Romanum uit 1866 (B1838)¹⁸] en ook niet in het voor de kanunniken van het Sint-Pieterskapittel samengestelde processionale (B TUBeg Dr 05). De tekst van de hymne *Stella celi extirpavit mortis pestem* komt uit Engeland daarom zou men verwachten deze antifoon in de Cantus index te vinden, dit is echter niet het geval.

Een andere pest-antifoon, mogelijk meer bekend in de Lage landen is *Hec est preclarum vas paracliti Spiritus Sancti ...*⁴¹ [‘Dit is een uitverkozen vat van de Heilige Geest’] uit de 15de eeuw is aanwezig in de handschriften 4 (folio 18v), 6 (folio 8v) 7 (folio 7v), en 8 (folio 7v),⁴² en in het bovenvermelde processionale [1629 dat in 1866 werd ‘heruitgegeven’ (B1838)]¹⁸, en in het processionale uit 1765 (B TUBeg Dr 05). De handschriften werden in het laatste kwart van de zeventiende, achttiende en vroeg negentiende eeuw (over)geschreven, toen was de pest uit Turnhout verdwenen. Maar Turnhout was toen niet verlost van andere epidemieën. In 1676 (toen waren er 361 begijnen op het hof) brak er dysenterie (bloeddiarree) uit, wat toen bekend stond als de ‘roode loop’. Het aantal slachtoffers van de rode loop was vooral groot op het einde van dat jaar, het aantal begrafenissen moet toen enorm groot geweest zijn.⁴² In de 18de eeuw werden de pokken belangrijk en in de 19de eeuw maakte cholera de meeste slachtoffers.⁴² Uit de tekst van het antifoon blijkt dat het niet alleen gebruikt werd tegen pest maar ook tegen ‘tribulaties’ (beproevingen zoals oorlogen) en lijden:

*Beschermen en bevrijden
Van Pest en onversienighe Doot
Tribulatio en lyden*⁴²

Gezien de antifoon *Hec est preclarum* buiten de Lage Landen niet bekend was ⁴¹ wordt hij niet vermeld in de Cantus index (ook niet in de lijst met processieliederen)¹⁴.

Van deze vijftiende-eeuwse hymne maakte de Engelse J. Cooke een drie stemmige versie.³⁸ De tekst met muzieknotatie staat ondermeer in een processionale (15de eeuw) dat bewaard wordt in Norwich Castle Museum, UK³⁹ (MS 158.926.4e) en in 'Bylage tot het *Graduale Romanum* of gezangen die 'voor, onder en na den dienst der H. Misse' kunnen gezongen worden (1790).⁴⁰

Daarna volgen een dertiental collectes (*oratio*, voorbeden). Ook deze collectegebeden zouden kunnen geschreven zijn door bovenvermelde schrijfster van handschrift 2 (B TUbeg Hs 02).

De toegevoegde collectegebeden wijzen erop dat de begijnen dit boek, vanaf het midden van de zeventiende eeuw, mogelijk eerder als een boek voor de celebrant of voorzangster dan als een processionale gebruikten. Zoals boven wordt beschreven zijn er ook geen of weinig gezangen opgenomen voor een aantal belangrijke processies. Deze gezangen zijn wel aanwezig in door begijnen geschreven handschriften uit de zeventiende t.e.m. de negentiende eeuw en in het bovenvermelde processionale (1629) dat in 1866 werd 'heruitgegeven' (B1838)¹⁸

In 1626 werd de Mis voor het feest van de Transfiguratie toegevoegd.

- *Illuxerunt coruscationes tuæ orbi terræ...* [Uw bliksemschichten hebben de aardbol verlicht...] Introitus (folio 61r).
- *Quam dilecta tabernacula ...* Psalmus (folio 61r) (deel van introitus) [Psalm 84: Hoe lieflijk zijn Uw woningen, o Heere der heirscharen!]
- *Candor est lucis aeternae* [Afschijnsel is Hij van het eeuwig Licht] (folio 61v) Allelulia. Wordt ook bij de tweede vespers gezongen
- *Gloria et divitiae in domo ejus: ...* [Luister en rijkdom is in zijn huis...] (folio 62v) Offertorium
- *Visionem quam vidistis ...* [Verhaalt de verschijning, die gij gezien hebt ...] (folio 63r) Communio

De gezangen zijn dezelfde als deze in het *Volksmissaal en Vesperale* uit 1949

Bespreking

Het processionale wordt gedateerd rond 1550. Of het toen al op het begijnhof aanwezig was weten we niet. Er woonden op een klein stuk grond van de Warande van het kasteel van Turnhout maximaal 30 begijnen, er was een kleine kerk (de binnenmaten waren 11,25m. x 6,30 m¹⁰), en een infirmerie. In 1562 brandde een groot deel van het begijnhof inclusief de infirmerie af waarbij waarschijnlijk heel wat documenten verloren zijn gegaan.²⁶ Het kerkje dat in tegenstelling met de huizen met stenen was opgetrokken ontsnapte aan de brand en misschien ook het boek. Het manuscript kan ook bij de begijnenpastoor bewaard zijn, die woonde toen nog buiten het begijnhof. Bovendien stond in kleine begijnhoven de clerus niet alleen in voor de gelezen maar meestal ook voor de gezongen diensten.¹⁵

Het is niet bekend of er in het midden van de zestiende eeuw processies op het hof uitgingen en of hierbij het 'processionale' werd gebruikt. Bij processies werden processionales (processieboekjes) gebruikt, die klein en licht waren, en bij het processielopen gemakkelijk in de hand gehouden konden worden.³⁵

Afmetingen van processionales:

- o Bij zes processionalia uit Brugge zijn de gemiddelde afmetingen: hoogte x breedte = 18,6 cm.x 12,4 cm,²⁴
- o Processionale van Katherina Beukels Brugge ca. 1550: 16,0 cm.x 11,5 cm.²
- o Een 'Turnhouts' processionale (catalogus boekencollectie: B1838) uit 1866¹⁸ [aangepaste 'heruitgave' van een druk uit 1629¹⁷] heeft als afmetingen 18,0 cm x 11,5 cm.
- o Een processieboek uit 1475-1500 (Utrecht Hs 421 (Hs 1 L13) meet 20,5 cm x 14,0 cm.¹⁹
- o Het Liederenhandschrift Brussel KB II 2631 meet 20 cm. x 13,5 cm.³⁵
- o Processionale van het Sint-Pieterskapittel (1765). Heeft als afmetingen: 22,6 cm x 17,8 cm (inventaris muziekcollectie begijnhof: B TUbeg Dr 05).
- o Het 'responsoriaal processionale' (c.1550) inventaris muziekcollectie B TUbeg Hs 01 meet 29,8 cm x 20,3 cm.

In tegenstelling met het processionale uit 1866 (catalogusnummer B1838) dat een formaat heeft dat voor processieboekjes gebruikelijk is, is het zogenaamde ‘responsoriaal processionale’ te groot om bij het processielopen te worden gebruikt. Het lijkt me voor de voorzanger(ster) niet zo handig om dit relatief grote boek tijdens een processie - vooral op het hof - mee te dragen en nog minder om er uit te zingen. Het boek kan wel gebruikt zijn bij de *staties*, het is echter niet geweten of er toen op het kleine begijnhof op bepaalde plaatsen halt gehouden werd voor de zegening.

Wegens zijn afmetingen zal het boek tijdens bepaalde liturgische vieringen, zoals de koorboeken voor Mis en koordiensten, op een lezer geplaatst zijn en werd het gebruikt door de celebrant en/of de voorzinger. Ook het processionale van het Sint-Pieterskapittel werd mogelijk alleen door de cantor van het kapittel gebruikt.

Wat met de inhoud?

Het deel van het boek dat rond 1550 werd samengesteld bevat ca. 145 gezangen/gebeden daarvan zijn 35,2% responsoria, 13,8% antifonen, 42,1% antifoons- en responsoriumverzen en een aantal verzen die niet gekoppeld zijn aan een antifoons of responsorium, 1,4% hymnen en 9 collectegeboden. Als we de verzen buiten beschouwing laten hebben de responsoria (ca. 61%) een ruime plaats toebedeeld gekregen. Een boek met processiegezangen met voornamelijk responsoria definieert Michel Huglo als een responsoriaal processionale.^{5,8}

Bij welke liturgische diensten werden de in het boek opgenomen gezangen en lezingen gebruikt?

Zonder twijfel nemen de responsoria en antifonen die gezongen worden tijdens de metten (47%), de vespers (43%) en lauden (6%) de meeste plaats in.

Voor het zoeken naar gezangen die in processies kunnen gebruikt worden is in verschillende processionales gezocht naar teksten met muzieknotatie die ook in het Turnhoutse ‘processionale’ voorkomen.

Bij achtenveertig (33%) van de 145 gezangen/gebeden wordt vermeld dat ze ook bij processies kunnen gebruikt worden. Hierbij zijn twee antifonen gevonden die worden gezongen *Ad introitum Chori: Ecce Dominus veniet et omnes Sancti* (folio 4r), wordt gezongen bij de intrede (processie) op de 1ste en 2de zondag van de Advent¹⁴ en *Te Deum patrem ingenitum, te Filium unigenitum*, een antifoons (folio 33v) dat tijdens de metten en vespers gezongen wordt en ook bij de intrede van het koor bij het feest van de H. Drievuldigheid.¹⁴

Daarnaast is er een responsorium - *Terribilis est locus iste* [Ontzagwekkend is deze plaats ...] (folio 40v) - dat niet alleen gebruikt wordt bij metten, vespers en terts maar ook voor het *Introitus* (intrede gezang) van de Mis “*Terribilis*”, de Mis van de kerkwijding.

Er is ook een collectegebed *Deus qui crucem sanctam ascendisti*. Deze collecte werd in de meeste kerken tijdens de Witte Donderdagprocessie na de altaarwassing gebeden waarna de ‘processie’ naar een volgend altaar gaat.²⁰ Indien het ook in de begijnhofkerk werd gelezen moeten we wel veronderstellen dat er in de eerste kerk naast het H. Kruisaltaar nog zijaltaren aanwezig waren.

De resterende 141 gezangen en gebeden waren in eerste instantie bestemd voor de metten, vespers en/of lauden, soms ook terts, van een bepaald liturgisch feest en/of een speciale zondag, en werden dus meestal maar één keer per jaar gezongen. Drieënveertig (30,5%) van deze ‘officiegezangen’ komen voor in de onderzochte processieboeken en zouden dus ook tijdens de processies in de H. Kruiskerk en bij de *staties* kunnen gebruikt zijn. Het is echter niet bekend welke processies in de 16de eeuw op het begijnhof uitgingen.

Zoals boven vermeld zijn er geen gezangen aanwezig voor de processies - binnen en/of buiten de kerk: de palmprocessie (Palmzondag), de ‘sacramentsprocessies’ op Witte Donderdag en de Goede Vrijdagprocessie in de kerk, ook niet voor de bidprocessie (ter bescherming van de oogst) die op 25 april (op St. Marcus dag) uitging en de gezangen voor de kruisdagenprocessies zijn eveneens niet opgenomen in het boek uit de zestiende eeuw. Ten andere noch Witte Donderdag, noch de processie op St. Marcus dag, noch de Kruisdagen worden in dit muziekmanuscript vermeld. Gezangen voor deze processies zijn ondermeer wel aanwezig in de zeventiende tot negentiende -eeuwse handschriften B TUbeg Hs 02, B TUbeg Hs 03, B TUbeg Hs 12 en B TUbeg Hs 15, en in de processionales uit 1765 (B TUbeg Dr 05) en 1866 (B1838). Bovendien zijn in vergelijking met het boek *Processionale ritibus romanae ecclesiae* (gedrukt in 1866, catalogus nummer B1838, een uitbreiding van het processionale gedrukt in 1629)¹⁸ verschillende gezangen in het zestiende -eeuwse handschrift niet opgenomen. Dit zijn ondermeer het door Thomas van Aquino in

liedvorm geschreven *Lauda Sion* en de hymne *Pange, lingua*, die nu nog tijdens H. Kruisprocessie door het begijnhofkoor worden gezongen.

De huidige H. Kruisprocessie is een samenvoeging van de Sacramentsprocessie, die in de jaren vijftig-zestig van vorige eeuw uitging op het feest van de H. Drievuldigheid, en van de H. Kruisprocessie die uitging op de zondag na het feest van de Kruisverheffing.³⁶ Hoewel twee belangrijke gezangen nl. *Lauda Sion* en de hymne *Pange, lingua* niet aanwezig zijn, zijn er voor beide processies processiegezangen aanwezig in het ‘responsoriaal processionale’, zie ondermeer bij de rubrieken ‘*De venerabilli sacrame[n]to corporis Christi*’ en ‘*De Sancta Cruz*’.

Het zou kunnen dat tot in de zestiende eeuw, naast de paar intredeprocessies, de Sacraments- en de H. Kruisprocessie op het begijnhofje uitgingen of daarbij het boek gebruikt werd kan betwijfeld worden. Mogelijk werd het door de novicemeesteres of begijnhofkosteres gebruikt bij de opleiding van de koorbegijnen, die de verschillende gezangen van buiten leerden.

Werd het boek nog in de zeventiende eeuw gebruikt?

Zoals in de inventaris van de muziekcollectie⁵ wordt vermeld zijn er rond 1626 dertien collecte-gebeden genoteerd en werden de aan de Mis van het feest van de Transfiguratie verbonden (het miseigen) gezangen aan het processionale toegevoegd.

De toegevoegde collectegebeden en Mis wijzen er op dat op het begijnhof dit boek, vanaf de zeventiende eeuw, door de celebrant en voorzangerster tijdens de Mis werd gebruikt. Mogelijk werd het toen nog gebruikt bij een beperkt aantal processies. Voor de processies tijdens de Kruisdagen en de bidprocessie op de feestdag van Sint-Marcus, die vanaf de zeventiende eeuw in de kerk en op het Hof uitgingen, hebben de begijnen geen gezangen/gebeden toegevoegd. Deze gezangen zijn wel aanwezig in door begijnen geschreven handschriften uit de zeventiende t.e.m. de negentiende eeuw en in het bovenvermelde processionale (1629) dat in 1866 werd ‘heruitgegeven’ (B1838)¹⁸

Werd het topstuk⁸ uit de muziekcollectie voor het Turnhoutse begijnhof samengesteld?

De extra aandacht voor het Heilig Kruis – op het begijnhof is er de Heilig Kruiskerk – en het voorkomen van gezangen ter ere van de Heiligen Maria Magdalena en Catherina – de Heilige Catherina is mogelijk de eerste patrones van het begijnhof – zouden aanwijzingen kunnen zijn dat het processionale voor de Turnhoutse begijnengemeenschap werd vervaardigd. Hierbij dient echter opgemerkt te worden dat de aanwezigheid van gezangen voor Maria Magdalena en Catharina van Alexandrië te verklaren is door de devotie van de begijnen voor deze heiligen. Ook de bijzondere devotie voor het lijden van Christus behoorde tot de begijnenspiritualiteit. Of het muziekhandschrift specifiek voor de Turnhoutse begijnengemeenschap is vervaardigd is met de huidig aanwezige gegevens niet met zekerheid te bepalen. Het lijkt wel gemaakt te zijn voor een begijnengemeenschap.

Waar werd het manuscript vervaardigd?

Volgens kenners van zestiende -eeuwse letterverluchtingen, zou de verluchting van de initialen in het tweede deel van het processionale gelijkenissen vertonen met deze in de boekproductie van de Moderne Devotie.⁵ Bij deze verwijzing naar de Moderne Devotie zouden we ons de vraag kunnen stellen of de begijnen de opdracht voor het schrijven en verluchten van dit boek gegeven hebben aan de reguliere kanunniken van de Priorij van Corsendonk. Die beschikten namelijk over een beroemd scriptorium.¹³ Bovendien waren deze reguliere kanunniken van Sint -Augustinus vanaf 1412¹³ aangesloten bij het kapittel van Windesheim, dat op zijn beurt ontstaan is uit de Moderne Devotie van Geert Groote. Er zijn enkele gegevens bekend waaruit kan afgeleid worden dat Turnhoutse begijnen op het einde van de 16de en in de 17de eeuw contacten hadden met de Priorij.⁴³ Of er ook in de eerste helft van de 16de eeuw contacten waren heb ik (nog) niet gevonden. Het zou kunnen dat het manuscript uit Corsendonk komt, maar bewijzen ontbreken tot hiertoe.

Besluit

Het kostbaar manuscript dat in 2004 werd beschreven als een responsoriaal processionale kan zowel tijdens de Mis – intrede van het koor-, lezing van de collectegebeden , bij koordiensten -vooral metten, vespers en

lauden - als bij processies gebruikt zijn. Waarschijnlijk werd het niet bij het processielopen op het Hof gebruikt.

De aanwezige responsoria, antifonen, enkele hymnes en collectegebeden werden mogelijk tijdens de officiediensten op feestdagen en bepaalde zondagen door de celebrant en/of de voorzanger uit het op een lezenaar geplaatste boek gezongen en/of gelezen.

Op basis van de vele responsoria en een belangrijk aantal bij processies te gebruiken gezangen kan een deel van het boek als responsoriaal processionale beschreven worden. Maar dit handschrift bevat veel meer. Het manuscript bevat gezangen voor ondermeer het nachtofficie (metten), het avondofficie (vespers) en andere getijden. Misschien kan dit prachtig boek beter omschreven worden als een **'Liturgisch muziekhandschrift dat vooral officiegezangen bevat waarvan een deel ook processiegezangen zijn'**.

Zie ook: Vanden Bossche H. *Het processionale herbekeken*. Begijnhofkrant 67 (2020) 8 – 15.

www.vriendenbegijnhof.be Webpagina: Artikels 3.31

Een woord van dank aan Dr. Hendrik Elie Vanden Abeele voor het kritisch nalezen van het manuscript.

Literatuur en Noten

1. Gielis M. (2009) *De muziekbibliotheek van het begijnhof van Turnhout*.

http://www.leerhuislelie.be/Muziekbibliotheek_1.html

2. Smeyers K. *Processionale van Katherina Buekels*. In: Smeyers M., Van der Stock J. *Vlaamse miniaturen voor vorsten en burgers*. 1475 – 1550. Ludion, Gent, 1997, pp. 206-207.

3. Jansen J. *Het kunstpatrimonium van het begijnhof te Turnhout*. Ministerie van onderwijs - Koninklijk Instituut voor het Kunstpatrimonium – Vrienden van het Begijnhof, Turnhout, 1988, p. 53.

4. Nolthenius H. *Muziek tussen Hemel en Aarde. De wereld van het Gregoriaans*. Derde druk Vantilt, Nijmegen, 2009, pp. 148, 194, 197, 199, 202.

5. Mannaerts P., Vercammen E. *Inventaris van de muziekcollectie van het begijnhof te Turnhout*. Resonant in samenwerking met de Vrienden van het begijnhof van Turnhout vzw en Archief & Musea Turnhout. (2004) Archief Stad Turnhout. Zie ook: www.vriendenbegijnhof.be artikels 1.18.

De muziekcollectie van het Begijnhof in Turnhout. Rapportering mei 2005. Archief Stad Turnhout.

6. Mannaerts P., Vercammen E. *Repertorium van muziek uit Vlaamse begijnhoven*. In: Mannaerts P. (ed.) *Beghinae in cantu instructae. Muzikaal erfgoed uit Vlaamse begijnhoven (middeleeuwen – eind 18de eeuw)* Centre d'études supérieures de la renaissance. Collection "Épitome musical" Brepols, Turnhout, 2007, p. 223.

7. De metten worden in de zeer vroege ochtend gebeden. Zij vormen het langste officie van het getijdengebed, en bestaan in hun oorspronkelijke versie uit twee nocturnes die elk bestaan uit zes psalmen en een langere lezing, de eerste uit de Bijbel, de tweede uit de kerkvaders. 's Zondags komen daar nog drie lofzangen uit het Oude Testament met een evangeliëlezing en het Te Deum bij. De lauden worden gezongen rond zonsopgang, de priem rond 6 uur (wordt nu niet meer gebruikt) en de 'Kleine uurtjes' de terts, sext en de noon (duren ca. 15 minuten) respectievelijk rond 9, 12 en 15 uur. Dan komen de vespers rond 17 uur, de dag wordt rond 20 uur afgesloten met de completen. De metten, lauden en vespers zijn de 'grote uren' (kunnen van een half uur tot een uur duren).

8. Corthals J.

- *Muzikale Nocturne. Muzikale schatten van het begijnhof*. Begijnhofkrant 21 (2008) 6-11.

- Bijlage 1.: Vanden Abeele H. *Het Responsoriaal Processionale*, p. 9.

- *Topstuk in het Begijnhofmuseum van Turnhout - 16de-eeuws processionale erkend als topstuk*. Begijnhofkrant 25 (2009) 9 – 11.

- *Gregoriaanse gezangen van begijnen uit de Lage Landen*. Psallentes Femina te gast in de Heilig Kruiskerk van Turnhouts begijnhof. Begijnhofkrant 45 (2014) 10 -12.

- *Stabat Mater van Pergolesi in Heilig Kruiskerk op begijnhof van Turnhout*.

- Begijnhofkrant 48 (2015) 8 – 10.

- *16de-eeuws muziekhandschrift krijgt toppresentatie in het Begijnhofmuseum*. Processionale nu ook te beluisteren. Begijnhofkrant 50 (2015) 7- 10.

9. *Volksmissaal en Vesperale*, negende uitgave, abdij Affligem, Hekelgem, 1949, pp. 120, 468, 469, 536, 580, 581, 726, 771, 781, 1008, 1041, 1164, 1350-1352.

10. Vanden Bossche H. *Begijnen, begijnhoven en het begijnhof van Turnhout*. vzw. Vrienden van het begijnhof/Brepols Publishers, Turnhout 2013, pp. 29, 63, 85, 87, 111, 119-120. (zie ook verbeterde herdruk 2019)
11. Smeyers M. *De arte illuminandi. Over de middeleeuwse miniatuurkunst*. In: Vlaamse kunst op perkament. Handschriften en miniaturen te Brugge van de 12de tot de 16de eeuw. Tentoonstelling ingericht door de Stad Brugge in het Gruuthusemuseum. 18 juli -18 oktober 1981. p. 23, 25, 29, 33.
12. Smeyers M. *Vlaamse miniaturen van de 8ste tot het midden van de 16de eeuw*. De Middeleeuwse wereld op perkament. Davidsfonds Leuven, 1998 pp. 14, 158.
13. Persoons E., de Kok H. (redactie) *Korsendonk en de Moderne Devotie*. Tentoonstellingscatalogus, Turnhout, 1984. Publicaties van de Stedelijke Musea, Nr. 6. pp. 53, 69, 70, 73.
14. Data base: CANTUS Index Online catalogue for Mass and Office.
<http://cantusindex.org/home> In deze index is er ook een lijst *Ad Processionem* 'Feast code': 16009000. Bevat 63 gezangen, meestal antifonen en bijhorende verzen, uit 10 bronnen.
15. Simons W. *Begijnen, liturgie en muziek in de middeleeuwen: een verkenning*. In: Mannaerts P. (ed.) *Beghinae in cantu instructae. Muzikaal erfgoed uit Vlaamse begijnhoven (middeleeuwen – eind 18de eeuw)* Centre d'études supérieures de la renaissance. Collection "Épitome musical" Turnhout: Brepols, 2007, p. 23.
16. Cornaz M. *Franciscus Krafft en het Leuvens begijnhof*. In: Mannaerts P. (ed.) *Beghinae in cantu instructae. Muzikaal erfgoed uit Vlaamse begijnhoven (middeleeuwen – eind 18de eeuw)* Centre d'études supérieures de la renaissance. Collection "Épitome musical" Turnhout: Brepols, 2007, p.117.
17. *Processionale, ritibus Romanae Ecclesiae accommodatum; antiphonas & responsoria aliaque in supplicationibus decantari solita complectens*: Iussu & auctoritate Rmi & Illmi d. Matthiae Hovius. ex officina Plantiniana Balthazaris Moreti, Antwerpen MDCXXIX. Short title catalogue Vlaanderen: c:stcv:6877863. Elektronisch beschikbaar: Biblioteca nazionale centrale di Roma 71. 4.E.9
18. *Processionale ritibus romanae ecclesiae* : accomdatum Matthiae Hovii archiep. Mechl. jussu editum, nunc vero, eminentissimo ac reverendissimo archiepiscopo Engelberto Cardinali Sterckx jubente, recensitum et auctum. Cum cantu emendato; Mechelen H. Dessain 1866 (catalogusboekencollectie begijnhof Turnhout nr. **B1838**). 'Heruitgave' (aangepaste versie) van: *Processionale, ritibus Romanae Ecclesiae*, ex officina Plantiniana Balthazaris Moreti, Antwerpen MDCXXIX (1629).
19. - *Processionale* [muziek manuscript] [1475-1500] Universiteitsbibliotheek Utrecht Hs. 421 (Hs1 L13).
<http://objects.library.uu.nl/reader/resolver.php?obj=00652475&type=2>
- *Processionale* [1400-1500] Universiteitsbibliotheek Utrecht Hs. 432 (Hs 4 F16) (reguliere kanunniken van Sint -Augustinus, Windesheim). Full text:
<http://objects.library.uu.nl/reader/resolver.php?obj=002652767&type=2>
20. Vellekoop C. *Liturgie in een Utrechtse kapittelkerk: de koorboeken van Sint-Marie*. In: Utrecht tussen kerk en staat. Stuip R.E.V. Vellekoop C. (redactie) Uitgeverij Verloren, Hilversum, 1991, 237.
<https://books.google.be/books?isbn=9065502416>
21. <https://almabracarense.wordpress.com/tag/b-mariae-virginis/page/2/>
22. <http://priorijthabor.blogspot.com/2014/12/collectegebed-1-januari-hoogfeest.html>
23. Simons W. 'Staining the Speech of Things Divine: The uses of literacy in medieval beguine communities', Tèrese de Hemptinne & Maria Eufenia Góngora, eds., *The Voice of Silence: Women's Literacy in a Men's Church*, Turnhout: Brepols, 2004, 85-110. (zie p. 106).
24. Haggh B. *Brugse begijnen en de Bloedprocessie*. In: Mannaerts P. (ed.) *Beghinae in cantu instructae. Muzikaal erfgoed uit Vlaamse begijnhoven (middeleeuwen – eind 18de eeuw)* Centre d'études supérieures de la renaissance. Collection "Épitome musical" Turnhout: Brepols, 2007, p. 28-50.
25. *Processionale van de Sint-Pietersabdij te Gent*. [manuscript]
<https://lib.ugent.be/catalog/rug01:000786623>
Full text: https://lib.ugent.be/fulltxt/RUG01/000/786/623/BHSL-HS-0188_2015_0002_AC.pdf
26. van Miert A.J. (1923) *Het Begijnhof van Turnhout*. Anastatische herdruk, Stadsarchief Turnhout, 2002, p. 64.
27. E-Sau (Salamanca) Universidad, Archivo y Biblioteca Plenary Missal Archieffnummer: E-SAu Ms 2637 Tweede helft 12de eeuw. Folio 102v
Slovak early musik database Cantus Planus in Slovakia: SK-BRI (Bratislava) Rkp. 387 Missale Notatum Folio 017v Cantus index 600355.1 en 600.355b.
28. De sequentie (sequentia) is een hymne in dichtvorm die gebeden of gezongen wordt na het epistel en voor het evangelie. Gezang dat zich sinds de negende eeuw uit het alleluia ontwikkelde.⁴

29. Vanden Bossche H. *Driehonderdvijftig jaar Heilig-Kruiskerk op het begijnhof van Turnhout* Begijnhofkrant 52 (2016) 2 – 9.
30. Vanden Bossche H. *De 'sacramentslobby' van de 'begijnen' en andere 'mulieres religiosas'. 750 jaar Sacramentsdag (1264 – 2014)* Begijnhofkrant 44 (2014) 1.
31. Simons W. *Cities of Ladies. Beguine Communities in the Medieval Low Countries 1200 – 1565*. University of Pennsylvania Press, Philadelphia, 2001, pp. 88, 89, 128, 258.
32. Vanden Bossche H. *Op zoek naar de Brusselse begijnhoven*. Deel 4: *Begijnhofkerk Sint-Jan-de-Doper*. Begijnhofkrant 49 (2015) 2 – 7
33. *Christelycke ghepeysen toonende den versekerden wegh tot den hemel, ende den voor-smaeck des selve, nu on-langhs vermeerdt, met godtvruchtighe beweginghen onder-mengelt, ende voor ieder dagh van verscheyde maenden bedeylt*; Joannes Lacman, dr. Theol., pres. seminarie Mechelen; vertaling uit het Frans; vierden druck; Tot Loven; By Martinus Hullegaerde; 1689 (catalogusnummer boekencollectie: B1610).
34. Felix M. *Een sterke vrouw* In: *Eeuwenoud Begijnhoven Eigentijds*. Feathers on Wings, Kortrijk, 2018, pp. 102-105.
35. de Loos I., van der Poel D. *Het liederenhandschrift Brussel, KB, II 2631. Samenstelling en repertoire*. Queeste. Tijdschrift over middeleeuwse letterkunde in de Nederlanden. Jaargang 2001, 97-119. https://www.dbnl.org/tekst/_que002200101_01/_que002200101_01_0007.php
36. Jacobs F. *Het begijnhof van Turnhout. Gids voor de bezoekers*, 1961, p. 18.
37. *Stella cœlis extirpavit*. Messis copiosa: Dat is, overvloedige oogst der geestelyke gezangen; die voor, onder en na den dienst der H.Misse kunnen gezongen worden. A.M.D.G. [*Ad majorem Dei gloriam*] Tot Ghendt Jan Meyer, drukker, 1762, p. 162.
38. Programmaboek: *Laus Polyphonoae* 2016. Mors - De eeuw van de zwarte dood. Antwerpen: 19 augustus - 28 augustus, pp. 91, 105.
<https://www.amuz.be/wp-content/uploads/2017/05/Programmaboek-Laui-Polyphoniae-2016.pdf>
39. Macklin C. *Plague, performance and the elusive history of the Stella celi extirpavit*. Early Music History 29 (2010) 1-31.
40. *Bylage tot het Graduale Romanum of gezangen die voor, onder en na den dienst der H. Misse kunnen gezongen worden*. Te Amsterdam Erfgen. Van de Wed. C. Stichter, MDCCXL (1790), p.61.
<https://books.google.be/books?id=-6D9EpuYvpsC&pg=PT1&dq=%22Stella+c%C5%93li%22&hl=nl&sa=X&ved=0ahUKEwi-7KGP44jgAhUOUIAKHfJtBIQ6AEIRTAf#v=snippet&q=Stella%20c%C5%93li&f=false>
41. De Loos I.: *Een overclaer vat: een Maria-antifoon uit de late Middeleeuwen*. Tijdschrift voor Gregoriaans, 27 (2002), 2-8.
42. Vanden Bossche H. *Een pest-antifoon uit de muziekc collectie van het Turnhoutse begijnhof*. Begijnhofkrant 22 (2008) 12 – 14.
43. Proost M. *Het Turnhoutse begijnhof en de Priorij van Corsendonk*. Corsendonca 27 (2008) 45 – 57.

